بســـم الله الرحمن الرحيم

Minhacul İ'tidâl fî Nakdi Kelami Ehlir-Rafdi vel İ'tizâl

EL - MUNTEKA (ŞİİLİK VE MAHİYETİ)

Şeyhü'l İslam İbn-i Teymiyye

Müellif:

Şeyhü'l İslam İbn-i Teymiyye

Kitabın Adı:

Minhacul İ'tidâl fî Nakdi Kelami Ehlir-Rafdi vel İ'tizâl

Hazırlayan:

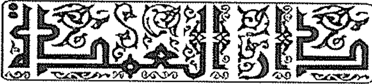
Komisyon

Tercüme:

Heyet

İsteme Adresi:

umde@hotmail.de

BASKI
Step Ajans Matbaacılık Ltd. Şti.
Göztepe Mh. Bosna Cad. No.11
Bağcılar - İSTANBUL
Tel.: 0212.446 88 46
stepajans@stepajans.com
Matbaa sertifika no : 12266

Mukaddime

"Ey iman edenler! Allah için hakkı ayakta tutan, adaletle şahitlik eden kimseler olun. Bir topluluğa olan kininiz, sizi adaletsizliğe götürmesin. Adaletli olun ki, o takvaya daha yakındır. Allah'tan korkun. Şüphesiz ki Allah yaptıklarınızdan haberdardır."[1]

İslam dininin doğuşu, insanlık tarihi boyunca ortaya çıkan olayların en büyüğüdür. İslam, tecelli etmiş ve edecek olan Hakkı ayakta tutmak için gelmiştir. İnsanların anlaşma ve ihtilaf etmelerinde, davranışlarında, hüküm vermelerinde, araştırma, ilim tahsili ve teşkilatlarında, iyilik ve menfaatleri bulunduğu konularda birbirlerine yardım etmelerinde, karşılştıkları bütün haklar, İslam'dan kaynaklanır. Allah (c.c.) şöyle buyurur:

"Rasulünü hidayet ve hak din ile, bütün dinlere üstün kılmak için gönderen O'dur; müşrikler hoş görmeseler bile."[2]

İslam, inananları adalete uygun olan her şeyi yaşamaya, doğru bildiklerini dile getirmeye, adalet saltanatının çerçevesi içinde hareket ederek onun bayrağını güçleri yettiği kadar dünyanın her kesimine yaymaya, kendileri, babaları ve çocukarı aleyhinde de olsa bu adalet ölçüsünden ayrılmamaya davet eder. Hak ve adaleti ayakta tutmak, onlara göre şehadette bulunmak; İslam'ın ilk unsuru, en önde gelen ahlakı ve ona inananı başkasından ayıran en belirgin özelliğidir. Bu özellik hoş görü, sadelik, temiz kalplilik, Allah'ın (c.c.) razı ve halkında mutmain olduğu şeyleri tercih etmekle belli olur. İnsanlar arasındaki derecelendirmede ise takva esastır. Takva ehlini ve ondan sapanları bilen ancak Allah'tır (c.c.). onların durumunda Allah'a (c.c.) gizli kalan hiçbir şey yoktur.

Rasulullah (s.a.v.) ashabını, bütün insanlığı bu yüce dine davet etmek üzere İslam'ın üstün değerleriyle eğiterek hazırlamıştır. Allah (c.c.) Rasulullah'ın (s.a.v.) ruhunu teslimetmek üzere iken ashabını Ebu Bekir'in (r.a.) arkasında saf tutmuş görmekle hoşnut kılmıştır.

Rasulullah (s.a.v.) Aişe'nin Mescid-i Nebeviye'ye bakan hücresinin perdesi arasında,Yüce Dost'a teslim olmak üzere, mubarek gözlerini yumarken, seçkin ve saf ashabını taşları birbirine kenetlemiş bina gibi, ibadet ve tatta kalplerini ihlasla Allah'a teslim etmiş kimseler olarak Ebu Bekir'in arkasında saf tutmuş görmekle, Allah (c.c.) kendisini hoşnut kılmıştır. Ebu Bekir ve onun öz kardeşi gibi olan Ömer (r.a.) hakkında, kardeşleri Ali (r.a.) Kufe'de minberden halka hitap ederken:

"Bu ümmetin en hayırlısı Ebu Bekir, sonra Ömer'dir." Demiştir.

Allah katında mahlukatın en yücesi olan Rasulullah'ın (s.a.v.) dünyadan ayrılmasıyla meydana gelen facialarn ardından bu itaatkar ashabı kiram, bir göz

---

[1] (Maide: 5/8)
[2] (Tevbe: 9/33)

kırpması gibi bir zamanda mubarek yarımadadaki dağınık müslümanları toparlayarak cihad için saflarını birleştirmişler, Risalet-i Muhammediyeye'nin emanetini Ebu Bekir'in (r.a.) bayrağı altında Şam ve Irak'a doğru bütün dünya milletlerine taşımışlardır. Allah onları kısa sürede zaferle mükafatlandırmıştır. Öyle ki, ilk halifenin Ebu Ubey'de, Halid, Amr b. As ve Yezid b. Ebi Süfyan isimli komutanlarının, bayraklarıyla yayıldıkları topraklardan "Kurtuluşa geliniz" sedaları duyumaya başlamıştır. Bu komutnlar, bulundukları yerlerde Allah'ın (c.c.) mesajını Rasulullah'ın (s.a.v.) öğrettiği gibi tebliğ ederek oradaki insanlara öğretmenlik yapmışlardır. Ebu Bekir (r.a.) Şam'ın bereketli topraklarında ve Rafizilerin memleketlerinde Allah'ın verdiği zaferle hoşnut olduktan sonra, Allah onu dünyada olduğu gibi, ahirette de Rasulullah'la komşu olarak katına almıştır.

İslam gemisinin kaptanlığını Ömer (r.a.) Ebu Bekir'den sonra ele aldı ki, o Ali'nin (r.a) şehadetinden de bilindiği gibi Ebu Bekir'den (r.a.) sonra bu ümmetin en hayırlısıdır. Bundan sonra da İslam kafilesi yoluna devam ederek Nil vadisine, Kuzey Afrika'ya ve kisra imparatorluğunun en ücra köşesine kadar ilerledi. Bu durum, yahudi ve mecusi'nin Ömer'in (r.a.), temiz kanını dökmelerine kadar devam etmiştir.

Allah (c.c.) Ömer'e (r.a.) adaletle hükmetmenin en güzel örneğini nasip ettikten sonra onu iki mübarek arkadaşına komşu kıldı. Ondan sonra müslümanlar, ahlaken en güzel, kalben en yumşak, Kur'an'ı en güzel şekilde ezberleyen, zamanın belalarına karşı en çok sabreden ve Rasulullah'ın (s.a.v.) iki kızını almakla ona damat olma şerefini kazanan Osman'ı (r.a.) halife olarak seçtiler. Allah (c.c.) cümlesinden razı olsun.

Osman (r.a.), bu seçkin ashaba samimi bir kardeş, çocuklarına şefkatli bir baba olmuştur. Onun halifeliği süresince İslam ümmeti rahat ve saadetli bir hayat yaşamıştır. Tabiinden iki büyük alim Hasanı Basri ve İbni Sirin bunun doğruluğuna şahitlik etmişlerdir. Çünkü Osman'ın (r.a.) cihad bayrağı kahraman mücahidlerin elinde kafkasyayı yararak ilerliyordu, öyle ki Kisra'nın askerleri onlara yanaşmaktan bile çekiniyorlardı. İşte doğulu ve batılı milletler ashabı kiram hakkında şöyle buyurmuştur:

"Nesillerin en hayırlısı zamanımda yaşayanlardır. Sonra** –iman ederek– **onları takip edenler ve onları takip edenlerdir."[3]

Rasulullah'ın (s.a.v.) asrı saadette yaşayanları ***"ümmetimin en hayırlısı"*** olarak nitelendirmesi peygamberliğin mucizelerindendir. Çünkü İslam tarihi, asrı saadet gibi mutlu, izzetli ve hakka doğru yürüyen bir neslin yaşadığı başka bir zaman daha görmemiştir. Bu dönem, Emevi devletinin sonundan Abbasi devletinin ilk halifelerine kadar uzanır. El-Hafız İbni Hacer (r.a.), İslam ümmetinin, tabiine uyan ve sözleri kabul edilenlerin h. 220'ye kadar yaşamış idareciler olduğu üzerinde ittifak ettiğini, bu tarihlerden sonra da bid'atların ortaya çıkmasıyla hal ve gidişinde süratli bir şekilde değiştiğini söylemektedir.[4]

---
3 (Ahmed: 3594)

4 (Fethul-Bari: 7/4)

Asr-ı saadet İslam tarihinin altın asrıdır. İslam tarihi o asır kadar bereketli, Allah yolunda yapılan davetin, yeryüzünün her köşesine yayılmış olduğu bir asır daha görmemiştir. Bu dönemde hafızlar her tarafa yayılmış, tabiinden olan yaşayanların güçlü, cihatta samimi insanlardan oluşan genç sahabilerin bulunduğu yerlere giderek, sünneti kaybolmaktan kurtarmak için hadis ezberlemiş, onları takip eden diğer gençler de tabiinin ashaptan hadis nakledenlerine giderek onlardan hadis alıp ezberlemişlerdir. Böylece sünnet emaneti Malik, Ahmed ve diğer tedvin[3] ehli olan kişilere ulaştırılmıştır. Peygamberliğin mübarek kokusunu yansıtan bu nakiller, güvenilir hafızlardan diğer güvenilir hafızlara aktarılmış, böylece Allah'ın kitabından sonra Müslümanların en değerli kültürleri sünnet olmuştur.

Mirasçıların mirasını aldıklarında dünyada kuvvet ve makam sahibi oldukları gibi, Sünnet'te Müslümanların gücünü arttıran önemli bir miras olmuştur. Ashab ve tabiinden devraldığımız, İslam'ın bu şerefli mirasına benzer bir mirası hiçbir ümmette görmüş değiliz. Ebu Bekir (r.a) döneminde Ömer ve Osman'ın (r.a.) katkılarıyla Kur'an ayetleri bir araya toplanarak, kıraati tespit edilip Mushaf haline getirilmiştir. Allah (c.c.) onlara en iyi mükafaatı versin.

Sahabilerin bu mirası korumadaki gayretlerinden biriside Rasulullah'ın (s.a.v.) hadis, hutbe, emir, yasak ve ikrarı gibi şeriata dair konuları ezberleyip tabiinden kardeşleri ve çocukları olan zatlara ve kendilerine iyilikle tabii olanlara aktarmalarıdır. Bu durum hiçbir peygamber ve sahabileri için bu şekilde olmamıştır. İnsanlığın ahlak ve dini esasları bildirmek alanındaki en büyük mirasları olan bu miras ümmetleri sınıf, cins, renk ayrımı yapmaksızın bir araya getirmiştir. Ashabı kiramın insanlık yararına yapmış oldukları hizmetleri ancak zalimler, hakkı kabul etmeyen gayri müslimler veya islamın zahiriyle (açık hükümleriyle) değil, batini yönüyle hüküm eden zındıklar küçümseyebilir. Bu asil neslin bize bıraktığı mirasın diğer bir yanı da ümmetlere seçkin ahlak ve şefkatli hareketleri sunmalarıdır. İslam'ı insanlara yaşayarak karakterleriyle örnek olarak sevdirmişlerdir. Onların bu davranışları en ücra köşelerde yaşayan milletlerin dahi İslam'a girmelerine vesile olmuştur. Raşit halifelerin valileri, onlardan sonra gelen ve Kureş'ten olan halifelerin bayrağı altında cihad eden tabiinde ashabı kiramın bu faziletlerine katılmışlardır. Kureyş'in o halifeleridir ki, Sahihayn'da yüceliklerine dair işaret bulunmaktadır. Rasulullah'ın (s.a.v.) Kuba'da rüyasında Muaviye'nin deniz seferine çıkacağını, bir başka rüyasında da İstanbul surlarının Muaviye'nin oğlu tarafından muhasara edileceğini görmesi de diğer işaretlerdendir.

Sahihayn'da Cabir b. Semure'den (r.a.) haklarında hadis rivayet edilen Kureyş'in bu halifeleri ve onlarla beraber olanlar, birçok sefere çıkarak cihad etmiş ve İslam davetini Asya, Afrika ve Avrupa gibi dünyanın çeşitli kıtalarına götürmüşlerdir. Bundan dolayı onları ne kadar övsek yinede azdır. Ne yazık ki, İbnul Mutahhar lakabıyla anılan bir zındık ortaya çıkarak **"Minhacul Merame"** isminde bir kitabı kaleme almış, onunla bu asil ve şerefli ashab ve tabiin nesline hücum ederek cihadlarını yermiş, iyiliklerini çirkinleştirmiş, yüce ahlaklarından dolayı gösterdikleri faziletlerini inkar etmiş, öyle ki, onlarla savaşanları –mecusi, rum, müslüman olmayan türk ve tatar- dahi hayrete düşürecek şekilde iyiliklerini

kötülüğe çevirmiştir. Bu şaşkın hareket o kadar ileriye gitmiştir ki Müslümanlar İspanya'nın idaresini ellerinde tuttukları sırada, papazlar İbni Hazm ile münakaşa ederlerken Rafizilerin bu hareketlerini ileri sürerek Kur'an'ın tahrif edildiğini iddia etmeye kalkışmışlardır. Bunun içindir ki, İbni Hazm onlara: "Papazların; Rafizi'ler Kur'an'ı değiştirmişlerdir." Şeklindeki iddialarına gelince, zaten Rafizi'ler müslüman değildirler. Cevabını vermiştir.[5]

Yine bu eserde hristiyan papazların Müslümanlara rafizi el-Kuleyni'nin **"Kitabul-Kafi"** adlı eserindeki yalanlarla delil getirmeye çalıştıkları görülmektedir. Kitabul-Kafi'de şöyle deniliyor: "Cabir el-Cafi'den Ebu Cafer'in şöyle dediğini işittim; Kur'an'ın indirildiği gibi toplandığını iddia eden ancak yalancıdır. Kur'an indirildiği gibi toplayan ve O'nu ezberleyen yalnız Ali ve ondan sonra gelen imamlardır."[6]

Ebu Abdullah'ın yanına gittim. Ebu Abdullah:

"Yanımızda Fatıma'nın mushafı vardır." deyince;

"Fatıma'nın mushafı hangisidir?" dedim. Ebu Abdullah şöyle dedi:

"Öyle bir mushaftır ki, sizin şu mushafınızın üç katı kadardır. Allah'a yemin ederim ki, içinde mushafınızdan bir tek harf yoktur."[7]

Şiilerin hadis literatüründe Kuleyni'nin bu tip küfür ve iftira ile dolu olan "Kitabul-Kafi" adlı eserine Müslümanların Sahihi Buharisi gibi itibar edilir.

Elinizdeki kitap ile fikirleri red edilen İbnul Mutahhar'a gelince Şiiler, **"Ravdatul Cenne"** adlı eserlerinde onu şöyle vasıflandırıyorlar: "Görüşü kuvvetli alimlerin övünç kaynağı İslam dairesinin merkezi, yeryüzündeki karanlıkların nuru, fazilet ve yaratılmışların üstadı, ümmet, hakkaniyet ve dinin güzeli..."

Benim görüşüme göre İbnul Mutahhar'ın **"Minhacul Keramesi"** ile Şeyhulislam İbni Teymiyye'nin **"Minhacul İtidal ve Minhacul Sunne"** adlı eserin amacı mezhep ihtilafları değildir. Ne İbnul Mutahhar, Müslümanlar Rafizi ne de Şeyhulislam İbni Teymiyye Müslümanları Rafizi yapmak ister. Her ikisi de mümkün değildir. Çünkü her iki dinin esasları birbirinden farklıdır. Biz şari'in bir, masumun bir olduğuna inanıyoruz. O da Rasulullah'tır. Ondan başka ne şari, ne de masum vardır. Rafiziler ise oniki imamın masum olduklarını iddia ediyorlar. Biz de diyoruz ki, onların masum (!) olan on birinci imamları zürriyetsiz olarak ölmüştür. Kardeşi Cafer, ağabeyinin çocuğu olmadığı için malına ve iddet müddeti içerisinde de hanımlarına ve cariyelerine sahip çıkmıştır. Hatta kardeşi Cafer ile beraber o zamanın ileri gelenleri nezdinde, on birinci imam olan Hasan el-Askeri'nin çocuğu olmadığı sabittir. Rafiziler ise tarihin aksine Hasan el-Askeri'nin bir çocuğu olduğunu, bunun da on beş asırdan beri bir mağarada saklandığını, halen de hayatta olduğunu, İslam'daki şari halifenin bu çocuk olup, o zamandan bugüne kadar gelip geçen bütün idarecilerin zulmen idareci olduklarını, güya bu halifenin hakları olmadığı halde Müslümanlardan zorla velayet istediklerini iddia ediyorlar. Yine

---

5 (el-Fisal: 2/78)

6 (Kitabul-Kafi s.:45,h.:1278 de basılmıştır.)

7 (A.g.e.s.:57)

onlar, Rasulullah'ın (s.a.v.) vefatından bu yana gelip geçen bütün devlet başkanları, imamlar (idareciler) ve halifelerin zorba, alim ve gayrı meşru idareci olduklarını söyledikten sonra, on ikinci imamlarının bir müddet sonra geleceğini, Allah'ın da onun için Ebu Bekir'i (r.a.), Ömer ve Müslümanların bütün halifelerini dirilteceğini, bu imamın onları sorguya çekeceğini, söz konusu halifelerin zulmetmeleri, gasbetmeleri, zorba davranmaları ve haksızlık etmeleri yüzünden onlara kesin cezalar uygulayacağını iddia ediyorlar. Bizim Ebu Bekir, Ömer, Osman, Ali (r.a.) ve diğer sahabeler hakkındaki hükmümüz, insanlık aleminin bildiği gibi, onların tam bir istikamet ve sadakatle hak yolda yürüyen rehberler ve eşine rastlanamayacak bir nesil oldukları yönündedir. İnşaallah okuyucularımız bu durumu kitabın son bölümünde açıkça göreceklerdir.

Biraz önce Rasulullah (s.a.v.):

"Asırların en hayırlısı asrımdır. –asrımda yaşayanlardır- Sonra sırasıyla onları takip edenler ve onları da takip edenlerdir."[8] buyurduğunu rivayet etmiştik. Ashab, Kur'an-ı Kerim'i bize nakleden, şeriatımızın temeli olan sahih hadisleri rivayet eden mübarek şahsiyetlerdir. Hadiste belirtildiği üzere ashab bu ümmetin en hayırlısıdır. Ali'nin (r.a.) Küfe'de minberin üzerinde dediği gibi, Ebu Bekir ve Ömer ashabın en yüceleridir. Böyle olunca, biz Müslümanların bu zatlar hakkındaki inancımızda Allah'ın kitabına, Rasulullah'ın sahih hadislerine ve tahrif edilmemiş tarihi hadislere uygun olarak onları tanımak ve tanıtmak olacaktır.

Şiilerle ihtilaf ettiğimiz konulardan birisi hadislerle ilgilidir. Bizce Kur'an'dan sonra sahih hadisler gelir. Biz bu hadisleri şeriatın temellerinden biri olarak ve onları, adil, emin ve zabıtça güçlü şahsiyetlerden alırız. Bunlar öyle adil şahsiyetlerdir ki, rivayet ettikleri hadislerde müsamaha gösterenlerin rivayetini geçersiz saymış, ravilerin genç ve hafızalarının kuvvetli olduğu yaşlardaki rivayetleriyle, unutkanlık gibi arızaların, meydana geldiği yaşlılık devrelerindeki rivayetleri arasında bulunan farklılığı tespit ederek gerekli olan zabıt, adalet ve benzeri şartların gerçekleşmediği devrelerde rivayet ettikleri hadisleri almamışlardır. Şiiler ise rivayetle ilgili emanet, adalet, zabıt ve hıfz gibi esaslara hiç aldırış etmezler. El-Kafi ve benzeri Şii kitaplarında insanların en yalancısından rivayet edilen hadislerde bulunur. Çünkü onlara göre hadisin güvenilir olabilmesi için Şiilik esaslarına uygun olması ve sevdikleri kimseden nakledilmiş olması gerekir. Daha önce Rafizilerin el-Kafi adlı eserlerinden Kur'an'ın doğruluğuna şüphe götüren bazı sözlerini rivayet etmiştik. Bunun içindir ki, İbni Hazm, Kur'an'ın sıhhatine şüphe düşüren Rafizilerin sözleriyle delil getirmeye kalkışan İspanya papazlarına, **"Rafiziler Müslüman değildirler."** demiştir.

Şiilerin durumunu yansıtan delillerden biri de, Ahmed b. Muhammed b. Süleyman et-Tüsteri'nin Ebu Zur'a er-Razi'den rivayet ettiği şu sözleridir:

"Ashab-ı Kiram'ın kusurlu olduklarını iddia eden birini gördün mü bil ki, o zındıktır. Çünkü bizim için Rasulullah (s.a.v.) haktır, Kur'an haktır. Kur'an'ı ve sünneti bize nakleden Rasulullah'ın ashabıdır. Bu zındıklar ise, Kitap ve sünneti

[8] (Buhari Şehadet: 9, Ebu Davud Sünnet: 8, Tirmizi Fiten: 48, Ahmed: 5/44, 50, 404.)

iptal etmek için ashab-ı kiramı cerh ediyorlar.[9] Oysa cerhe müsteak olan kendileridir. Zira zındıktırlar."

Rafizilerin Müslümanlardan ayrıldıkları bir başka konu da, İslam'ın yalnız başına insanlığın dünya ve ahret saadeti için yeterli olamayacağını iddia etmelidir. Onlara göre, İslam ümmeti kıyamete kadar yetersiz bir idare ile baş başadır. Ümmet, peygamberden sonra velayet hakkına sahip olan masum imamların idare ve hükümlerine muhtaçtır. Şüphesiz ki Müslümanlar, İslam dininin çok üstün, İslamı yaşayan şahsiyetlerin de çok şerefli ve yararlı olduğuna inanırlar. Rasulullah'a inen islam'ın yüceliğine ve kemaline işaret eden son ayette Allah (c.c.) şöyle buyuruyor:

"Bugün sizin için dininizi kemale erdirdim,üzerinizdeki nimeti tamamladım ve size din olarak İslam'ı seçtim."[10]

İslam dini, kitabıyla ve Rasulullah'ın sahih olan sünnetiyle kendisine varılması gereken tek imamdır. Rasulullah'ın yüce dostuna kavuşmasından sonra da olsa, bu dine uyduktan sonra ümmetin başka bir masum imama uymaya kesinlikle ihtiyacı yoktur. İşte bu olgun ümmet için masum imamın "Sünnet"i budur. Bunun içindir ki, tarihin çeşitli devirlerinde hatta şu an da Müslümanların çoğunluğu "Ehl-i Sünnet" diye bilinmiştir. İslam'a ve ümmete velayet edecek masum imamlar olmadığı sürece ümmetin aciz, İslam'ın yetersiz olduğunu iddia edenler tarihte "İmamiyye" olarak bilinirler. Buna rağmen İmamiler: "Bir tek imamdan başka hiç kimse gerçek imamlık yapmamıştır." derler. Aslında bahsettikleri imamlarına da isyan etmişlerdir. Onun içindir ki, Ali (r.a.) bütün hutbe ve risalelerinde olanlardan şikayet etmiştir. Allah'ın halifesi ve onların da ikinci masum imam dedikleri imamları, müminlerin bir tek cemaat oldukları bir devirde Müslümanların imamına biat ettiği için ona isyan etmişler, kınamışlar ve velayetini reddederek ona itaat etmemişlerdir. Bu çolak ve başıboş imametleri, on birinci imamların ardından neslini sürdürecek birini bile bırakmadan ölümü ile sona erince ve onlara gerçekten İmamiyye denilemeyeceği ortaya çıkınca, "doğmayan ve doğrulmayan imam" safsatasını ortaya atmışlar, (bu safsatayı ilerde okuyacaksınız) bu imamı bir ilah gibi kabul ederek halen ölmediğini iddia etmişlerdir. Mezhebin bu fikri ve İslam'ı yetersiz görerek ümmetin yetersiz bir hüküm altında olduğunu iddia etmeleri, İslam'a yaptıkları en çirkin iftiralardan biridir.

İşte İbnul Mutahhar el-Hilli'nin kitabı, İslam'a ve Müslümanlara karşı bu sapık görüşün savunucusu olmuştur. Şeyhulislam İbn-i Teymiyye'nin eseri de kuvvetli delillerle İslam'ın eksiksiz oluşunu, Müslümanların bu din ile rüşt ehlinden olduklarını, Müslümanların ve halifelerinin Rasulullah'tan sonra masum imamlara ihtiyaçları olmadığını ispatlamaktadır. Allahu Teala'nın İslam dinini maide süresinin üçüncü ayetinde "kemal" sıfatıyla nitelendirmesidir. Müslümanlara

---

[9] (Ravide adalet ve zapt sıfatlarından birinin veya ikisinin eksikliğini ortaya koyarak, onun zayıf olduğunu belirtmek)

[10] (Maide: 5/3)

düşen tek görev, Kur'an ve Sünnetten ayrılmadıkları sürece idarecilerine itaat etmeleridir. Allah'a isyan eden mahlukata itaat yoktur.

Bizimle rafiziler arasında itilaflı meselelerden biride onların islama cemaat dini, Müslümanlara da açık bir nassın bulunmadı konularda içtihad ederek icma ettikleri için icma ehli demeleridir. Evet biz ehli sünnet ve cemaat olduğumuzu kabul ediyoruz. Fakihlerin icma'ı Allah ve Rasulünün koydukları şeri ölçüler dahilinde delildir. Rasulullah (s.a.v.) şöyle buyuruyor:

"Kim emirinden hoşlanmayacağı bir şey görürse sabretsin. Çünkü kim cemaatten bir karış ayrılır da ölürse muhakkak onun ölümü bir cahiliyet ölümüdür. "[11] Allah (c.c.) da müminlerin yoluna uymayı Rasulüne itaat ile beraber zikrederek şöyle buyuruyor:

"Her kim de, kendisine doğru yol apaçık belli olduktan sonra, peygambere aykırı harekette bulunur ve müminlerin yolundan başkasına uyar giderse, onu, döndüğü sapıklıkta bırakırız. Ahrette de kendisini cehenneme koyarız ki, o ne kötü bir dönüş yeridir."[12]

Rasulullah'a aykırı davranmak cezayı gerektirdiği gibi müminlerin yolundan başka bir yola sapmak da sonuç itibariyle aynı olduğu için, onun da sonu cezadır. Allah (c.c.) şöyle buyurur:

"(Ey Muhammed Ümmeti) Siz beşeriyet için meydana çıkarılmış en hayırlı bir ümmetsiniz; iyiliği emreder fenalıktan sakındırırsınız."[13]

Bu delilerden de anlaşılmış oldu ki, ümmetin tamamı yapılan icma ile iyiliği emrederler, kötülükten sakındırır, sapıklıkta asla birleşmezle. Allah ve Rasulü'nün vacip kıldıklarını yerine getirir, haram kıldıklarından da sakınırlar. Onların haksızlık üzerine suskun olmaları mümkün değildir. Böyle bir şey söz konusu olursa tam tersine kötülüğü emretmiş ve iyilikten sakındırmış olurlar ki, buda Kur'an'ın hükmüne açıkça aykırıdır.

Yukarda ki deliller İslam'ın cemaat dini olduğunu isbatlıyor. Bunun içindir ki, tarihin her devrinde Müslümanların cumhuru "Ehli sünnet vel cemaat" diye tanınırlar. Ama rafizilere göre ümmetin icma'ı yoktur. Çünkü onlara göre ümmetin fikri kopmuş, idaresi de ayakta değildir ve ümmetin fikrinin tekrara dirilip, idare şeklinin de hayata geçebilmesi için de Rasulullah ve onun kamil şeriatından başka masum bir imamın rehberliği şarttır.

Şiilerle aramızda olan ihtilaflı meselelerden bir başkası da şudur: Müslümanlar dua ederken, namaz kılarak Allah ile irtibat kurarken kendisine yöneldikleri bir tek Kabe'leri vardır. Şiilere gelince, onların Alla'ın Kabe'si dışında daha bir çok Kabecikleri mevcuttur. Bunlardan birisi Muğire b. Şube'nin kabridir. Ali (r.a.) Küfe Mescidi ile evleri arasındaki bir yere defnedilmiştir. Onlar bu kabri öyle bir kabe kabul etmişlerdir ki, onun Şiiler nezdinde ki önemi ancak

[11] (Buhari Ahkam: 4, Fiten: 2, Müslim İmaret: 38)
[12] (Nisa: 4/115)
[13] (Ali-İmran 3/110)

söylediklerini duymak, onunla ilgili ve orada yaptıkları hareketleri görmekle anlaşılabilir.

Kabe olarak kabul ettikleri kabirden birisi de, Hüseyin'e (r.a.) nispet ettikleri kabirdir. Kerbela'da bulunan bu kabir hakkında (ileride de okuyacağınız gibi) Şii şairlerden biri şöyle diyor:

Yetecek kadar tavaf et, Mekke onun kadar manalı değildir.
Yerdir fakat yedi ona yanaşmıştır,
En yüce noktası (göklerin) onun en alçak yerine inmiştir.

Bu kör küfür şekli ömrünün son günlerinde Rasulullah'ın söylemiş olduğu aşağıdaki hadisi şerifin işaret ettiği husustan başka bir şey değildir. Rasulullah (s.a.v.) şöyle buyuruyor:

"Allah, yahudi ve hristiyanlara lanet etsin. Onlar peygamberlerinin kabrini mescit yaptılar."[14] Diğer bir hadislerinde:

"Allah'ım! Kabrimi kendisine ibadet edilen put yapma. Allah'ın gazabı peygamberlerinin kabirlerini mescit edinen milletin üzerine şiddetlendir."[15] buyururlar.

Ali (r.a.) de Ebul Heyyac b. Huseyn el-Esedi'ye şöyle diyor:

"Rasulullah'ın beni gönderdiği bir işe ben de seni göndereyim mi? Darmadağın etmediğin bir heykel ve düz etmediğin yüksek bir kabir bırakmayasın."[16]

Bunlar Muhammedi iseler işte onlara rasullerin sonuncusu Muhammed'in en sahih hadislerini rivayet ettik. İmami iseler işte Ali'nin Rasulullah'ın emrine olan bağlılığını ve adamlarına o emir doğrultusunda emir verdiğini açıkça ortaya koyduk. Yok eğer yahudi ve hristiyanların peygamberlerine ve büyük şahsiyetlerin kabrine karşı yaptıkları gibi yapıyorlarsa, yaptıkları yanlarında dursun. Kişi, kendisini sevdiği kişilerle görmek ister.

Bundan sonra kitap hakkında bir açıklama yapacağız. Elinizdeki **"el-Munteka"** adlı kitap, Şeyhulislam İbn-i Teymiyye'nin **"Minhacul İ'tidal fi Nakdi Kelami Ehlir-Rafdi vel İtidal"** adlı büyük eserinin Hafız Zehebi tarafından kısaltılmış şeklidir. Şeyhulislam İbni Teymiyye'nin zikredilen eseri H. 1321-1322 tarihlerinde Bulak matbaasında dört cilt halinde ve **"Minhacus's-Sünneti'n-Nebeviyye fi Nakdi Kelamiş-Şiati ve Kaderiyye"** adı ile basılmıştır. **"el-Munteka"** adlı kaybolduğu zannedilen eserlerden idi. Ancak H. 1373 yılında selef kültürünü araştıran hicazlı büyük alim ve aynı zamanda arkadaşım olan Şeyh Muhammed Nasif Şam diyarına giderken Halep'te bulunan Osmanlı kütüphanesinde bu eseri bulmaya muvaffak olmuştur.[17] "İslami Vakıflar

---

[14] (Buhari Salat: 48, Cenaiz: 62, Müslim Mesacid: 19, Ahmed: 1/218)
[15] (Muvatta Sefer: 85, Ahmed: 2/246)
[16] (Müslim Cenaiz: 93)

[17] (El yazması olan eser on ikinci asrın ortalarında Devrek asıllı ve Halep'te yaşamış olan Osman Paşa tarafından H. 1160 yılında vakfedilmiştir. Osman Paşa H. 1107'de vefat eden Abdurrahman Paşa'nın oğludur.)

Kütüphaneleri" ile birleştirilen bu kütüpanedeki "el-Munteka"nın numarası 579 dur. Bu nüsha Yusuf eş-Şafii tarafından kaleme alınarak Cumadel ula ayının sonlarında ve H. 824 tarihlerinde (yani Zehebi'nin vefatından 76 sene sonra) bitirilmiştir. Nüshanın aslından nakledildiği fakat bunu yapanın Arap dili ve ilimlerinde uzman olmadığı anlaşılmaktadır. Biz, "el-Munteka"yı Bulak'ta basılan asıl nüshası ile karşılaştırarak ondan yararlandık. Allah'a hamdolsun ki, bu sefer elimizde doğru ve eksiksiz olarak ulaşmıştır.

Bahsettiğimiz eseri asıl olan nüshası ile karşılaştırdığımızda söylemeden geçemeyeceğimiz ve **"el-Münteka"** için yararlı olacağını zannettiğimiz cümle ve kelimeleri köşeli parantez içinde gösterdik. Hafız ez-Zehebi'nin de bunu istediğini sanıyoruz. Bunu yapmanın, okuyucuya iki faydası oldu. Birinci eserin aslını sunarak sınırını belirtmiş, ikinci de bu ilavelerle anlatılmak istenenin anlaşılması için yardımcı olmuş olduk.

Eserin aslına ait iki sahifesinin fotokopisini mukaddimeden sonra göreceksiniz. Eseri yayınlarken bazı yerlerine eklemeler yapmayı uygun gördüm. Bunların okuyucuya, kolaylık ve açıklık sağlayacağına inanıyorum. Çünkü Şii ve Rafiziler son zamanlarda yazdıkları eserlerle Ehli Sünnet Vel Cemaate saldırmaya başlamışlardır. Onlara cevap verilmeyince de bu durum Hakkın yenilgisi olarak kabul edilmiştir. Bu nedenle Allah'ın verdiği güç nispetinde konuya açıklama getirmeye çalıştım.

Hamd yalnız Allah'a mahsustur. Salat ve Selam Rasulullah'a, aline, ashabına, ezvacına ve zürriyetine olsun.

"İzzet sahibi Rabbin, onların (uygunsuz) vasıflamalarından münezzehtir. Bütün peygamberlere selam olsun. Alemlerin Rabbi olan Allah'a hamdolsun."[18]

Muhibuddin el-Hatib
Şaban H. 1374

[18] (Saffat: 37/180)

Giriş

Şia'ya (Şiî İbnü'l Mutahhar'a Karşı Olan) Reddiyye

Dalaletten (Sapıklıktan) kurtaran Hakka çağıran, dilediğini doğru yoluna kavuşturan Allah'a hamdolsun.

Bu faydalı ve nefis hakikatleri "Minhacül-İ'tidal fi Nakdi Kelâmi Ehli er-Rafdi vel İ'tizal[19]" adlı eserden seçtim.

Kitabın müellifi Şeyhü'l İslâm İbn-i Teymiyye'dir. Allah Ona rahmet etsin.

Müellif, eserini kendi zamanında İbnül Mutahhar[1] namında bir râfizînin, ilmî ve dinî açıdan câhil olan İmamiyye mezhebi ve kurucularına davet edici nitelikte olan bir kitabının kendisine getirilmesi üzerine O'na bir reddiye olarak te'lif etmiştir.

Rasûlullah (s.a.v)'ın sünnetine - O sünnet ki, ashab tarafından zaptedilerek tâbiin'e onlar da daha sonra gelenlere tevdi etmişlerdir. Allah cümlesinden razı olsun - aykırı olan her iş cahiliyye işlerindendir. Çünkü, her zaman ve mekânda bulunan bütün sistemler ikiye ayrılırlar:

- İslâmî ve
- Câhilî.
- Ashabtan aldığımız sünnetler, hükümler ve bütün Muhammedi mesajlar, İslâmî;
- Onlara aykırı olanlar da nerede ve hangi zamanda olursa olsun ve kimin tarafından uydurulmuşsa uydurulsun câhilidir).

İbnul Mutahhar Cengiz Han'ın torunlarından Hudâbende[20] isminde bir sultana takdim etmişti. Eserdeki deliller nakli ve aklidir.

---

[19] (Eser 1321 de Mısırda, El-Emiriyyetül-Kürâ adlı matbaada "Minhacüs-Sünnetin-Nebeviyye fi nakdi kelamiş-Şîati vel-Kaderiyye" nâmı ile basılmıştır. Şeyhül İslâm İbn-i Teymiyyenin eserlerine isim verdiği az görülmüştür. Eserlerini süratle yazarken, senet ve kaynaklarıyla beraber nassları, imamların sözlerini ve tarihi hadiseleri sağlam bir şekilde ezberleyen güçlü ve benzeri olmayan hafızasına güveniyordu. Sonra âlimler ve talebeleri bu eserleri ondan alıyor ve behemahal onları İslâm âlemine neşrediyorlardı. Eserleri okuyanlar mevzularına uygun bir isimle isimlendiriyorlardı. Bu sebepten dolayı bir eserinin birkaç ismi bulunabiliyordu. Hafız Zehebî Şeyhülislâmın özel talebelerinden olunca Onun isimlendirmesine itimad ettik. Bu kitabın başkaları yanında meşhur olan diğer bir ismi de "Minhacüs-Sünne" dir. Böylece kitabı adlandırırken ikinci ismine de işaret ettik)

[20] ("Huda", farsçada Allah, "Bende"; Kul anlamındadır. Hudâbende; Allah'ın kulu manasına gelir. Hudâbende İlhanlıların sekizinci, Cengiz hanın altıncı torunlarındandır. Asıl ismi Olcaytu'dur. Olcaytu (680-716) Ergu'nun (-, 690), O da Abğa (-, 681) nın, O da Hulagu'nun (-, 663), O da Toli'nin (-, 628), O da saffâh olan Cengiz Han'ın (549-624) oğludur. Cengiz'in bir başka lâkabı da İlhan'dır. Devletlerine de İlhanlılar deniliyor. Hudâbendenin babası Ergun putperest idi. Ergun Horasan'da amcası sultan Tokodar'a isyan ederek siyasi maslahatı İslama girmekte bulmuş ve ismini Ahmed Tokodar olarak değiştirmiştir. Hudâbendenin babası Ergun daha sonra tekrar Tokodar'a hücum ederek altıyüzseksen üçte öldürmüş ve memleketini istila etmiştir. Ergun babası olan Abğanın veziri Şemseddin el-Muhammediy'ye iftira ederek babasını zehirlemiş iddiasıyla öldürmüştür. Onunla beraber dört oğlunu da öldüren Ergun, daha sonra şehevî arzularının peşine düşerek idarî mekanizmayı doktoru ve yahudi asıllı olan Sa'd ed-Devle'ye bırakmıştır. Yahudi tabip idareyi kötüye kullanıp, fesad çıkarmaya başlayınca, devlet adamları ve memurlar ona karşı ayaklanarak onu öldürmüşlerdir. Daha sonra Ergun kahrından öldü. (690).

Rafizîler haber nakletmede insanların en yalancısı, aklî delillerde de en cahilleridir.[21]

Bunlar gerçek âlimler indinde cahil zümre olarak addedilir. Bunlar vasıtasıyla dine sokulan batıl inançları ancak Allah (c.c.) bilir. Nusayrîler, İsmâilîler, Batiniler kapılarından geçerek, İslam beldelerini istila etmiş ve Harem-i Şerifte kan akıtmışlardır.

İbnül Mutahhar, eserine "Minhacül Kerame fi ma'rifetil imame" adını verdi.

Kötülük yapmada yahudilere, aşırılık ve cehalette hıristiyanlara benzeyen rafiziler selefleri olan İbnül Mutahhar'ın yolunu takip etmişlerdir. İbnül Mutahhar'ın, selefleri olan:

İbn-i Nu'man El-Müfid [22]

El-Karacukî[23] Ebulkasım El-Mûsevi[24] ve Et-Tûsî nin[25] yollarını izlediği gibi. Aslında rafiziler münazarada, delilleri açıklamada ve bunların gerektirdiği

---

Ergun'un Olcaytu (Hudâbende) ve Gâzân adında iki oğlu vardı. Her ikisi de siyasi maslahatı, İslama girip idare ettikleri milletlere karşı iyi muamele etmekte buldular. Gâzân Ehl-i Sünnet mezhebini seçti. Kardeşi Hudâbende 703 de idareyi ele geçirince bir gurup şii ona yardımcı oldu. Rivayet edildiğine göre Hudâbende bir gün hanımına kızarak onu üç talakla boşamıştır. Sonra onu tekrar himayesine almak isteyince ehl-i sünnet fakihleri bu durumun mümkün olamıyacağını, ancak bir başka erkeğe nikahlandıktan ve ondan da boşandıktan sonra mümkün olacağını söyleyince, durum kendisine zor geldi. Bunun üzerine yardımcıları olan şiiler, Hille alimlerinden İbnül Mutahhar adındaki zâtı meseleyi çözmek için çağırmasını istediler. İşte Şeyhülislam İbn-i Teymiyye'nin kendisine reddiye yazdığı adam budur. İbnul Mutahhar sultanın huzuruna gelince ona: Zevceni âdil iki şahidin huzurunda mı boşadın? diye sorması üzerine Sultan; hayır dedi. İbnül Mutahhar: Zevceni iki âdil şahidin huzurunda boşamadığın için talak vaki olmamıştır. Dilediğin gibi zevcenle muamelede bulunabilirsin; fetvasını verdi.

Hudâbende fetvayı alınca çok sevindi. İbnül Mutahharı özel ve yakın adamlarından yaptı. İbnül Mutahharın bu şeytanî hareketinden dolayı, Hudâbende bütün valilerine emirler göndererek, bundan böyle hutbelerin on iki imam adına okumalarını, isimlerini mescitlerin duvarlarına yazmalarını istedi. İbnül Mutahhar'ın verdiği bu bâtıl fetva ile Hüdâbende'nin devleti şiileşmiş oldu. İşte İran ve Horasan devletinin resmen şiileştiği ilk merhale budur. Bu hadisenin 707 de olduğu rivayet edilmektedir.

Bu tarihten üçyüz sene sonra İran'ı ikinci defa uçuruma götüren hâdise, Safavî devletini kurup ilk şîîler'in "Aşırı" diye bilinen şii akidelerini yaymak olmuştur. Halbuki, daha önce ilk şiilerin rivayetlerini aşırı kabul ederek onları inkar ediyorlardı. Safavî devleti istikrar bulunca bütün şiiler aşırı ve bozuk inançlara kaydılar. Öyle ki, şiilerin bile daha önce aşırı diye nitelendirdikleri görüş ve akideler mezheplerinin zarurî inançlarından oldu. İkinci âlimleri olan El-Mekâni (1290-1351) "Tenkihul Mekal" adlı eserinin bir çok yerinde bunu itiraf etmiştir. Mezkûr kitap, şîîlerin cerh ve tâdil de en büyük kitapları sayılır.)

21 (Çünkü, mezheblerinin esasları bâtıl, vehim ve müstahiller üzerine kurulmuştur. Bunları bu kitapta göreceksin. Bunun en açık misali onların: "Bizler imamsız yaşıyoruz" demeleridir. Kendilerinin İmamiyye mezhebinden olup, onların bir imamı olduğunu ve fakat imamlarının bin seneden beri Samarra mağarasına girip çıkmadığını ve halen yaşadığını iddia ederek çıkmasını bekliyorlar. Kitaplarında da Allah'dan bunun çıkışını bir an önce gerçekleştirmesini taleb ediyorlar)

22 (Muhammed b. Muhammed b. Nu'man b. Abdusselam El-Bağdâdidir. (336-413) Mezkûr kişi Hille alimlerindendir. İkiyüzden fazla kitap, risale ve makaleyi te'lif ettiği söylenmektedir),

23 (Muhammed b. Ali b. Osman El-Karacukî (-, 449) olup, Şeyhi Mufîd'in talebesidir),

24 (Ebul Kasım Ali b. Hüseyn b. Musa'dır. El-Murtaza (355-436) lakabıyla bilinir. Rıza Muhammed b. Huseyn eş-Şâir'in (359-406) kardeşidir. Bu iki kardeş Hz. Ali'nin hutbelerini tahrif ederek ziyadeleştirmeyi kendilerine vazife bilmişlerdir. Bu hutbelerde uydurulan herşeyin müsebbibi bu ikisi olup, Hz. Ali bu uydurmalardan uzaktır)

metodlarla uygulamada ehil değildir. Nakli delillerde de câhil oldukları gibi. Onların dayanakları isnadi kesilmiş tarihi olaylardır. Bu tarihi olayların çoğu da yalancılar tarafından uydurulmuştur. Lut b. Yahya[26], Hişam b. El-Kelbî[27] gibi kimselerin haberlerine de itimad ederler.

Yunus b. Abdil A'la, Eşheb'in şöyle dediğini rivayet ediyor :

Rafizilerin durumuyla ilgili olarak İmam Malik'e bir soru sorulması üzerine; Onları konuşturmayın, haberlerine inanmayın, onlar yalancıdırlar, cevabını verdi.

Harmele[28] İmam-ı Şafiînin: "Râfizîler kadar yalan şahitliği yapanı görmedim" dediğini, işittim diyor.

Müemmil b. İhâb[29]

Yezid b. Harun[30]: "Râfizîler hariç bir bid'atçıdan nakiller yapılabilir. Çünkü, onlar yalancıdırlar." dediğini işittim, der.

Muhammed b. Said el-İsfahanî[31] ,

Şüreyk [32] in:

"Rafizilerden başka ilmi istediğinden al. Onlar hadis uydurur. Uydurduklarını da din telakki ederler." dediğini işittim der.

Ebu Muaviye[33], El-A'meş[34]'in:

---

[25] (Et-Tûsî Muhammed b. Muhammed b. Hasan El-Hoce Nasiruddin et-Tûsi (597-672)dir. Putperest Hülagû'nun İslâm başkenti Bağdadi istila ederken (655 H) giriştiği katliâmın müsebbiplerindendir. Çünkü, et-Tûsî, Hülâgû'yu bu işe teşvik etmişti. Daha önce bu hain adam dağlık bölgede bulunan dinsiz İsmailîlerle işbirliği yapıyordu. Tûsî, Nasîrîlerin lideri Nasîruddin adına "El-Ahlâkun-Nasîriyye" adlı bir kitap te'lif etmiştir. Nasîrîler, Kohestan bölgesinde yaşıyorlardı. Tûsî, İsmailîlerin kralı olan Alauddin Muhammed b. Celal Hasanın en berbat adamlarından idi. Bütün bunlarla beraber Tûsi'nin münafıklığını açıkça gösteren delil Onun Abbasi halifesi "El-Mu'tasım" a yazdığı ve onu öven kasidesidir. Şüphesiz ki, Tûsî Bağdad'ı yıkmak, İslâmı ortadan kaldırmak için Hülâgû'yu kışkırtmıştır. Şiiler ise bu vahşice hareketi kendileri için en şerefli bir olay addederler. Şiilerin "Ravdatül Cenne" adlı eserinin 578 ci sahifesinde bu durum açıkça görülmektedir. İslama ve tâbilerine büyük düşmanlığı olan Tûsî'nin diğer hainliklerini Hülâgû da keşfetmişti. Ona ihtiyacı olmasaydı öldürecekti)

[26] a - Lût b. Yahya, şîîlerin en az yalan söyleyenlerindendir. İbn-i Adiyy onun hakkında: "Şîîdir, şîîlerin haberlerini uydurur.", Hafız ez-Zehebi de "Mizanül İ'tidal" adlı eserinde: "Haberleri uydurma olup, güvenilmez. Ebu Hatim ve başkası haberlerini almamışlardır." der. 157de ölmüştür.)

[27] b - Hişam b. El-Kelbî 204 te ölmüştür. Hakkında en doğru sözü İmam-ı Ahmed söylemiştir: "Neseb sahibi olduğu için çokça gece toplantıları düzenlerdi. Kendisinden hadis nakledeni görmedim. Dinle alâkası olmayan haberlerin kaynağıdır. Sünnetle ilgili haberlerde müslümanlar ona aldanacak kadar akılsız değildirler." Hafız b. Asâkir onun hakkında: "Râfizî ve güvensizdir" der

[28] (Harmele b. Yahya et-Tüceybî (V. H 243) olup, Mısır'ın iftihara medar âlimlerinden ve İmam-ı Şafiî'nin talebelerindendir. İmam-ı Mâlik'ten rivayet ettiği yüzbin civarındaki hadisi Mısır'a nakletmiştir),

[29] (Müemmil b. İhâb er-Rub'î (V. 254) olup, Ebu Davud ve Neseî ondan rivayet etmişlerdir)

[30] Yezid b. Harun es-Sülemi el-Vasitî olup, meşhur hadis hafızlarının ileri gelenlerinden ve İmam Ahmed'in üstadlarındandır. Yetmişbin kişi dersini dinlemiştir. Hicri 206 da vefat etmiştir

[31] Muhammed b. Said el-İsfahani, Şüreyk'in talebelerinden olup, Buhari ondan rivayet etmiştir. H. 220 de vefat etmiştir

[32] (Şüreyk b. Abdullah en-Nehâî (95-177) Küfe kadısı olup, Abdullah b. Mübarek ve zamanındaki âlimlerin üstadıdır. Ebu Hanife ve es-Sevrî'nin muâsırlarındandır)

[33] Ebu Muaviye Muhammed b. Hâzim ed-Darir (V. 195) büyük âlimlerden ve el-A'meş'in talebelerindendir

"Bütün insanları anladım. Yalancıları hariç" dediğini işittim. Bu yalancılarla da Râfizî Muğire b. Said ve etrafındakilerini kastediyordu.

Tabii ki, yalancının şahitliği ittifakla reddedilir.

Cerh ve ta'dil kitapları tetkik edildiği takdirde, rafizilerin diğer bütün zümrelerden daha çok yalancı oldukları görülür. Hâriciler dinden uzaklaşmalarına rağmen insanların doğru olanlarındandır. Hatta rivayet ettikleri hadislerin en sahih hadislerden olduğu söylenmiştir.

Rafiziler ise "Dinimiz Takiyyedir" demekle yalancı olduklarını itiraf etmektedirler. İşte münafıklık budur. Üstelik, ancak kendilerinin mü'min olduklarını iddia ederek, geçmişleri mürtedlik ve münafıklıkla itham ediyorlar. Onlar şu veciz sözün tam aynasıdırlar.

"Beni derdiyle hastalandırdı, sonra o da vereme tutuldu."

Rafizilerin bugünkü aklî dayanıkları Mu'tezile kitaplarıdır. Kader ve Allah'ın sıfatlarını inkâr etmede onlarla hemfikirdirler. Halbuki, Mutezile, Ebu Bekir ve Ömer (R. Anhuma) in halifeliklerine hakaret etmedikleri gibi, onların büyük bir bölümü mezkûr hâlifeleri yüceltip, onları tercih ederler. Şiilerin kelamcılarından Hişam b. Hakem, Hişam el-Ceavlikî, Yunus b. Abdurrahman el-Kummî ve benzerleri Allah'ın sıfatlarını maddeleştirmeğe kadar götürüyorlar.

Rafizi müellif İbnül Mutahhar şöyle diyor:

"Bundan sonra bilinmelidir ki, bu şerefli bir risale, güzel bir makaledir. Dini hükümleri ve müslümanların en şerefli konularından önemli olanları kapsar. Bunlardan biri İmamet konusudur ki, onun anlaşılmasıyla yüce makamlara erişilir. O imanın bir şartıdır ki, imanla ancak ebedî cennetlere hak kazanılır. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) "Kim ki, zamanının imamını bilmediği halde ölürse, cahiliyye ölümü üzerine ölür." buyurur. Bu eserle yüce sultana hizmet ettim. O sultan ki, arap ve acem sultanlarının sultanıdır...

Eseri bölümlere ayırdım.

Birincisi: Mezheplerin bu konudaki nakilleri,

İkincisi: İmamiyye mezhebine uymanın vâcipliği,

Üçüncüsü: Ali'nin (r.a.) imametine dair deliller,

Dördüncüsü: Oniki imam,

Beşincisi: Ebu Bekir, Ömer ve Osman'ın halifeliklerinin geçersizliği hakkındadır."

Yukarıdaki İddialara Birkaç Yönden Bakacağız

"İmamet meselesi en önemli konudur" iddiası, icma ile yalandır. Çünkü iman daha önemlidir. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) zamanında kâfirler müslüman olduklarında haklarında İslâmi hükümlerin icra edildiği, onlara

[34] Süleyman b. Mihran el-Kûfî'dir. (64-148). Kıraat ilmi ve hadis hafızlarının ileri gelen âlimlerindendir. Süfyan b. Uyeyne onun hakkında: **"Kur'ân-ı en iyi okuyan, ezberleyen ve mânâsını bilen bir zat idi."** der. Bunun üzerine kendisine **"El Mushaf"** deniliyordu

imametin hatırlatılmadığı bilinmektedir. O halde imamet nasıl en önemli mesele olur?

Veya dörtyüzaltmış küsur seneden beri bilahere çıkmak üzere Samarrada sirdab (mağara)a gizlenen Muhammed b. Hasan el-Muntazar'ın imametine inanmak Allah'a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine ve cemâlinin müşahede edileceğine inanmaktan nasıl daha önemli olur?

Ey Rafiziler! Şayet elinizdekiler dini yönden yeterli ise, Muntazar'a ihtiyaç yoktur. Yok yeterli değilse eksikliğinize ve bedbahtlığınıza hükmetmişsiniz. Çünkü, saadetiniz ne emrettiğini bilmediğiniz bir âmirin emirlerine bağlıdır.

İbnul ûd el-Hillî şöyle der:

"İmamiyye ihtilaf ettiğinde iki görüşe ayrılırlar. Birincisinin kime ait olduğu bilinmektedir. İkincisinin ise kime ait olduğu belli değildir. İşte Muntazar ikinci guruptan olduğu için, ikinci görüş haktır."

Bu cehalete bakınız ki, Muntazar'ın şu sözü söylediği bilinmemesine ve hiç kimse o sözü kendisinden nakletmemesine rağmen onun kendisine ait olduğunu nereden bileceğiz. İşte bunların dini meçhuller ve yokluklar üzerine kurulmuştur. Kendilerince imamdan maksat emrine itaattir. Emrini bilmeye gerek yoktur. Bunda da aklen ve naklen de fayda yoktur. Muntazar'ın varlığına ve onun günahsız olduğuna inanmayı vacip kılarak dediler ki:

Din ve dünya maslahatı ancak onunla hâsıl olmuştur. Halbuki, Muntazar'la onlara hiç bir maslahat sağlanmış değildir. Onu inkâr edenlerden de ne din ve ne de dünya ile ilgili hiçbir maslahat kaçmış değildir. Allah'a hamd olsun.

"Muntazar'a imanımız diğer iyi kullara olan inancımız gibidir. İlyas, Hızır, Kutb gibi varlıkları, emir ve yasakları bilinsin veya bilinmesin." diyecek olursanız, size şöyle deriz:

Bunların varlıklarına iman, hiçbir âlimin görüşünde vacip değildir. Onlara iman etmenin vâcipliğini iddia edenlerin sözleri sizin sözleriniz gibi merduttur. Zahidin bunlar hakkındaki fikrinin gayesi, varlıklarını kabullenenin onları inkar edenden daha faziletli olmasıdır. İnsanları hidayete eriştiren, onları zafere kavuşturan veya onları rızıklandıranın Kutub veya Gavs olduğunu iddia eden ve bu işlerin ancak onların vasıtasıyla insanlara tevdi edildiğine inanan sapıktır. Onun bu sözleri hıristiyanların bu konuda söylediklerine benzer. Bu durum bazı cahillerin "Rasulullah ((sallallahu aleyhi ve sellem)) ve kendi şeyhlerinin Allah'ın bildiklerini bilebileceklerini, gücünün yettiğine onların da güç yettirebildiklerini" iddia etmeleri gibidir.

İmamiyye mezhebine mensub birisi kendisiyle konuşmamı istedi. Ben de kendisine onlara ait aşağıdaki sözleri naklettim. Şöyle ki:

"Allah'ın insanlara emir ve yasakları vardır. Onlara iyiyi yapması Allah için vaciptir. İmam da onlar için iyi bir şeydir. Çünkü, insanların kendilerine iyiliği emredecek kötülükten alıkoyacak bir imamları olması, onların iyiliği yapmalarına daha yakındır. Şu halde, onlar için imamın bulunması vaciptir. Bunun da günahsız olması şarttır ki, onunla gaye tahakkuk etsin. Günahsızlık ise Rasulullah'tan sonra Ali'den başkasına kalmış değildir. Bu hüküm icma ile sabittir. Ali Hasan'ı, O da

Hüseyn'i imamete tayin etmiştir. Sıra Muntazar'a gelinceye kadar bu böyle olmuştur."

İmamî olan bu kişi nakillerimizin çok doğru olduklarını itiraf etti. Ben de devamla ona şöyle dedim:

İkimiz ilme, hakka ve doğruya talibiz. Halbuki, İmamiler "Muntazar'a inanmayan kâfirdir." diyorlar.

- Acaba sen onu gördün mü?
- Onu gören birisiyle karşılaştın mı?
- Hakkında bizzat bir şey işittin mi?
- Veya konuştuklarından bir şey biliyor musun?

Hayır dedi.

- Şu halde ona iman etmemizin faydası nedir?
- Allah c.c. ne emrettiğini ve ne yasakladığını bilmediğimiz bir şahsa iman etmekle bizi nasıl mükellef kılar?
- Bunu bilmemiz için de hiçbir yol yoktur. Halbuki, İmamîler gücün yetmiyeceği şeylerin emredilmesine diğer insanlardan daha çok karşıdırlar. Acaba gücün yetmiyeceği işlerin en açık misali bu değil midir?

Muhatap şöyle dedi:

Bunun isbatı biraz önce bana naklettiğiniz bizim o güzel (!) fikirlerimizledir. Dedim ki; Gaye o fikirlerden bizi ilgilendirenlerdir. Bizimle İlgili emir ve yasak olmadığı için yukarıdaki fikirler bize hüccet olamaz. O iddialar hakkında konuşmamız bize bir fayda sağlamıyacağına göre, Muntazara iman etmenin maslahat ve iyilik babından değil, cehaletten geldiğini biliniz.

İmamiyyeye göre Muntazar'ın babalarından nakledilenler doğru ise ve saadeti gerektiriyorsa, Muntazar'ı beklemeye gerek yoktur. Ama Muntazar'ın dedelerinden nakledilenler kurtuluşa ve saadete vesile olmayacaksa, Muntazar'ın hiç bir faydası olmayacaktır. Üstelik emirlerini yapıp, yasaklarından kaçınmadan mücerred olarak zamanındaki imamı tanıyıp veya görmek insana bir yücelik bahşetmez. Bu imamın Rasulullah'tan daha iyi olması da mümkün değildir. Kaldı ki, İmamı bilip de farzları yapmayan, aksine yasakları işleyen bir kimsenin hali çok vahim olur. Halbuki onlar Hz. Ali'yi sevmek kendisine günahın zararı dokunmadığı bir iyiliktir, derler. Şayet Ali'yi sevmekle günah işlemenin zararı yoksa, masum imama da ihtiyaç yoktur.

"İmamet imanın şartlarındandır" sözünüz tam bir cehalet ve iftiradır.

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) imanı tarif ederken şartlarını da zikretmiştir. Fakat imameti imanın şartları arasında saymamıştır. Kur'anda da böyle bir âyet yoktur. Aksine Allah (c.c.) şöyle buyurur :

"Müminler, ancak o kimselerdir ki: (yanlarında) **Allah anıldığı zaman kalbleri korkar ürperir; onlara Allah'ın ayetleri okunduğu zaman, imanlarını arttırır; ve onlar yalnız Rablerine tevekkül ederler** (O'na dayanıp güvenirler). **Mü'minler o kimselerdir ki, namazı gereği üzere kılarlar, kendilerine rızık**

olarak verdiklerimizden infak ederler. (Hak yolunda harcarlar.) **İşte bunlar gerçek mü'minlerdir.”** [35]

“Mü'minler o kimselerdir ki, Allah'a ve Peygamberine iman etmişlerdir; sonra (imanlarında) **şüpheye düşmemişler ve Allah yolunda mallarıyla, canlarıyla savaşmışlardır. İşte böyle kimseler, imanlarında sadık olanlardır.”** [36],

“Yüzlerinizi doğu veya batı yönüne çevirmeniz birr değildir. Birr; Allah'a, ahiret gününe, meleklere, kitaplara ve nebilere iman etmek, sevilen mallardan akrabalara, yetimlere, miskinlere, yolda kalanlara, dilencilere, köle (ve esir) **lere vermek, namazı ikame etmek, zekatı vermek, söz verdiğinde sözünde durmak, fakirlikte, kıtlıkta, hastalıkta ve savaşta sabretmektir. İşte** (sözlerinde) **doğru olanlar bunlardır. Muttaki olanlar da bunlardır.”** [37]

Görülüyor ki, Allah c.c. imameti zikretmemiştir. İslâmın şartlarından da değildir.

“Kim ölür de zamanının imamını tanımazsa câhiliye ölümü üzerine ölür” mealinde olan hadis hakkında da sana şu soruları tevcih edeceğiz:

Bu hadisi kim rivayet etmiştir? Senedi nerededir? Vallahi Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) hadisi bu şekilde buyurmamıştır. Bilinen şu ki, Müslimin rivayet ettiği bir hadisle, Harre mevkiinde cereyan eden bir hadise üzerine İbn-i Ömer, Abdullah b. Mutin'e geldiğinde; Ebu Abdurrahman (İbn-i Ömer)'a bir döşek seriniz otursun; demesi üzerine İbn-i Ömer: “size oturmağa değil, bir hadisi nakletmeğe geldim. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in şöyle buyurduğunu işittim:

“Her kim itaatten bir el kadar ayrılırsa, kıyamet gününde Allah'a fiili hususunda lehine hiç bir hücceti olmayarak kavuşacaktır. Her kim de boynunda *(emire)* ***biati olmayarak ölürse cahiliyyet ölümü ile ölür:”*** [38]

Bu hadisi İbn-i Ömer, zamanın emiri Yezid'in hal edildiği bir zamanda nakletmiştir. Hadis, Ulûlemre itaat etmeyenin, onlara karşı kılıçla çıkanların cahiliyye ölümü üzerine ölecekleri hükmünü ifade eder. Bu ise râfizilerin durumuna taban tabana zıttır. Olar âmirlere uymayan veya istemeyerek uyan insanlardır.

Bu hadis, ırkçılık uğruna savaşanları -ki râfizîler bunların başında gelir- içine alır. Fakat bu yolda savaşan bir müslümanı tekfir etmeyiz, her ne kadar itaattan çıkmış ise de, öldüğünde kâfir değil, cahiliyye bir ölüm ile ölür, hükmünün çıktığı bir başka yorumda ifade edilmektedir.

Cündüb b. Abdullah el Beceli'nin rivayet ettiği diğer bir hadiste de Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurur:

---

[35] (Enfal: 8/2, 3, 4.)
[36] (Hucurât: 49/15)
[37] (Bakara: 2/177)
[38] (Müslim Kitabül İmare 13)

"Her kim, hak ve bâtıl olduğu bilinmeyen karanlık bir davanın bayrağı altında kavmiyet ve asabiyete çağırarak, yahut kavmiyet ve asabiyete yardım ederek öldürülürse onun bu ölümü tam bir câhiliye ölümü olur" [39].

Ebu Hureyre (r.a.) den:

"Emire itaattan çıkıp, cemaatten ayrılan ve sonra ölen kimse cahiliyye ölümü ile ölür."[40] Rafiziler çoktan beri itaatten çıkmış ve cemaatten ayrılmışlardır. İbn-i Abbas'tan rivayet edildiğine göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurur:

"Kim ki, emirinde sevmediği bir hareketi görürse sabretsin. Muhakkak ki cemaatten bir karış uzaklaşıp da ölen, cahiliyye ölümü ile ölür."[41]

Ey Rafizi! Naklettiğin hadis sahih olsa bile aleyhinizdedir. Sizden hanginiz zamanındaki imamını görmüştür? Hanginiz Onu tanımış veya onu göreni görmüş, veya ondan bir mesele nakletmiştir? Aksine siz, henüz üç beş yıllık iken sîrdab (mağara)a giren ve dört-yüz seneden beri eseri görülmeyen bir çocuğun imametine çağırıyorsunuz. Halbuki biz var olan, bilinen ve güçlü olan imamlara kötülükte değil, iyilikte uymaya emredilmişizdir.

Avf b. Mâlik'in rivayetine göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurur:

"Âmirlerinizin en iyileri sizin onları, onların da sizi sevdiği, sizin onlara onların da size dua edenlerdir. Âmirlerinizin en kötüleri sizin onlara onların da size buğzettiği, sizin onlara onların da size lanet edenleridir."

"Yâ Resulullah:

(Bu kötü hallerinden dolayı) onlarla bozuşmayalım mı?" dememiz üzerine şöyle buyurdu:

"Namazı kıldıkları müddetçe hayır, namazı kıldıkları müddetçe hayır. Şunu iyi biliniz ki, kime bir vali tayin edilir de, kendisinden Allah'a isyan nitelikte bir fiil meydana geldiğini görürse, bu işi yaptığı müddetçe, yaptığı işi kınasın. Fakat bir el kadar da olsa itaatten ayrılmasın." [42]Bu konuda imamların masum olmadıklarına dair bir çok hadisler vardır.

Ayrıca İmamiyye mensupları imametin aslî değil fer'î konularda gerekli olduğuna inanıyorlar. Halbuki mühim olan aslî konulardır. Böylece zamanın imamıyla hiçbir maslahatın elde edilmediğini itiraf ediyorlar. Birinin uzun bir yorgunluk ve çokça dedikodu ettikten sonra, müslüman cemaatten ayrılmasından, geçmişlere lanet ederek kafir ve münafıklara yardımcı olmasından, çeşitli hilelere baş vurarak en sapık yolda yürümesinden, yalancı şahitliğine güvenerek arkasından gelenleri aldatıcı iplerle kuyuya indirmesinden daha sapık bir işi olur mu?

Bununla beraber bu sapık kişi gayesinin kendisini Allah'ın hükümlerine davet edecek bir imam olduğunu iddia ediyor. Oysa ki, bu hareketinden dolayı bir menfaat ve maslahattan ziyade kendisine ancak hasretler, hatalara sapmalar,

---

[39] (Müslim Kitabül İmare 13)
[40] (Buhari Ahkam: 4; Müslim İmare: 13,Nesai, Tahrim: 28)
[41] (Buhari Ahkam:4, Fiten: 2, Müslim İmaret: 13)
[42] (Müslim İmare: 17)

mağaraya giripte -Râfizinin inancına göre- ne işi ve ne de konuşması olmayan birisi için Muhammed ümmetine düşmanlıklar kalır. Muntazardan bir fayda geleceği inanılır bir şey olsaydı, bu ümmetin akıllıları nasıl olurda râfizîlere kalacak tek şeyin, iflâs olduğunu söylerlerdi. Zaten Muhammed b. Cerir et-Taberî[43] , Abdulbaki b. Kani ve diğer neseb âlimlerinin ifadelerine göre Hasan b. Ali el-Askeri'nin çocuğu da yoktu.

Bütün bunlardan başka rafizilere göre bu imam sîrdab'a (mağara) girerken iki, üç veya beş yaşında idi. Böyle bir çocuk Kur'ânın nassı ile yetim hükmünde olup, bakılması ve malının korunması gerekir. Yedi yaşına gelince namaz, ile emredilir. Abdest almayan, namaz kılmayan bir kimse nasıl yeryüzünün imamı olur? Ve nasıl; uzun zaman boyunca imamet maslahatı yok edilir?

[43] (**İbn-i Cerir et-Taberi** H. 302 yılında meydana gelen bir hadiseyi naklederek şöyle diyor: Adamın biri çeşitli hilelerle halife Muktedirin yanına çıkarak kendisinin Muhammed b. Hasan b. Ali b. Musa b. Ca'fer olduğunu iddia ettikten sonra, Ebu Talip oğullarının huzuruna çağrılması için halifeye emrediyor. Bunun üzerine Ebu Talib oğulları başlarında başkanları Ahmed b. Abdissamed-ki İbn-i Tomar diye tanınıyor-olmak üzere hazır oluyorlar. Ancak İbn-i Tomar, Hasan b. Ali el-Askerinin çocuk bırakmadığını söylemesi üzerine Haşini oğulları bağırarak bu adamın halka teşhir edilerek en ağır cezaya çarptırılmasını istediler. Onu bir deveye bindirip tevriye ve arefe gününde halka teşhir ettikten sonra hapsettiler. Taberi bu hadiseyi Hasan el-Askerî'nin çocuk bırakmadığına delil olarak zikretmektedir.)

Birinci Bölüm

Râfizî'nin "Allah (c.c) Âleme Lütfundan Hissesiz Bırakmaması İçin Günahsız (Masum) İmamlar Tayin Etmiştir." Sözüne Cevap

Rafizi müellif şöyle diyor:

"İmamiyye mezhebi Allah (c.c.)'ın âdil, İşlerinde hikmetli olduğuna, kötü bir şey yapmadığına, zulmetmediğine, insanlara karşı merhametli olup, onlara faydalı olanı yarattığına inanır...

Sonra Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in vefatıyla peygamberliği imametle devam ettirdi. Böylece hata ve unutkanlıklarından emin olmaları için insanlara ma'sum imamlar tayin etti. Tâ ki, Allah (c.c.) âlemi lütuf ve merhametinden paysız bırakmasın.

Rasulullah'ı risaletle görevlendirince Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) da o ağır vazifeyi yerine getirdi. Kendisinden sonra halifenin Ali (r.a.), sonra sırasıyla oğlu Hasan, Hüseyin, Hasanın oğlu Ali, Muhammed, Ca'fer, Musa b. Ca'fer, Ali b. Musa, Muhammed b. Ali el-Cevad, Ali b. Muhamed el-Hâdi, Hasan b. Ali el-Askeri ve Muhammed b. el-Askeri olduğuna hükmetti. Aynı zamanda Rasulullah vefat etmeden önce imamet için vasiyyet etti.

Ehl-i Sünnet ise bütün bunların aksini iddia ederek şöyle diyorlar:

Allah (c.c.)'ın fiillerinde adalet ve hikmet aranmaz. O'nun kötülüğü işlemesinin caiz olduğunu, işlerinin bir hikmete mebni olmadığını, zulüm edebileceğini, kullarına yararlı olanı değil de hakikatte bozuk olanı -âsîlik ve küfür gibi- yaratmasının caiz olduğunu söylediler.

Ehl-i Sünnet devamla; Âlemde meydana gelen bütün bozuklukların kaynağı (haşa!) Odur. İtaatkâr sevaba müstahak olmadığı gibi, isyankâr da mutlak olarak cezaya müstahak değildir. Peygamberi ta'zib eder, firavunu mükafatlandırır. Peygamberler ma'sum değildir. Onlardan hata, isyan ve yalan sâdır olabilir. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) imam tayin etmeden vefat etmiştir. Ondan sonra Ömer'in (r.a.) biatıyla ve Ebu Ubeyde, Salim mevla Ebi Huzeyfe, Useyd b. Hudayr ve Bişr b. Sa'd'ın rızasıyla halife Ebu Bekir'dir. Ondan sonra Ebu Bekir'in (r.a.) hükmüyle Ömer'dir. Sonra Ömer'in (r.a.) emriyle seçilen ve aralarında Osman'ın da bulunduğu altı kişinin -bazılarının muhalefetine rağmen- hükmüyle Osman (r.a.), sonra halkın biatıyla Ali (r.a.)'dir. [44]

---

[44] (Yani Ali'nin (r.a.) hilafeti nass ile sabit değildir. Çünkü bu hususta nass yoktur. Ali (r.a.), Osman'ın (r.a.) şehid edilmesinin altıncı günü olan Cuma gününde, halka karşı irad ettiği bir hutbede şöyle demiştir:
Ey insanlar! Dikkatle dinleyiniz. Halife tayin etme işi sizin işinizdir. Siz tayin etmediğiniz müddetçe bunda hiç kimsenin hakkı yoktur. Her ne kadar önceleri Osman'ı (r.a.) tayin etmede ihtilafa düşmüş isek de, şu anda dilerseniz bu işi uhdeme alacağım. Aksi halde hiç kimseyi zorlamam..." Bu husustaki uzun bilgiyi Taberi 5/156-157 sahifelerinden almak mümkündür. Emirülmü'minin "Halife tayin etme işi sizin işinizdir, onda kimsenin hakkı yoktur. Ancak tayin ettiğiniz müstesna" sözü şiiler'in on üç asırdan beri bu hususta

Sonra ihtilafa düşerek bazıları imamın Hasan , bazıları da Muaviye olduğunu sözlerine ekledikten sonra, imameti ümeyye oğullarına tevdi ettiler ki, böylece kan dökülmeye başladı."

Ey Râfizî!

Ehl-i Sünnet ve râfizîlere nisbet ettiğin bu nakiller yalan ve tahrifle doludur.

Adalet ve kader konusunu bu mevzulara sokmak, hem ehl-i sünnet hem de râfizîler açısından da doğru değildir. Çünkü bu mevzuda her iki gurubun bazı kimseleri ileri geri konuşmuşlardır. Şiilerden bazısı kadere inanır fakat adalet ve kudretini inkar ederler. Ebu Bekir (r.a.), Ömer (r.a.) ve Osmanın (r.a.) halifeliklerini kabul eden şiilerden bazısı Allah (c.c.)'ın adalet ve kudretini de kabul ediyorlar. Bu ihtilafın kaynağı Mu'teziledir. Rafizilerin Mufid, Musevî, Tûsî, Karacikî gibi üstadları bu fikirleri mu'tezileden almışlardır. Halbuki ilk Şiilerin bu hususta fikirleri yoktur. Bundan dolayı müellifin kader konusunu imametle beraber zikretmesi doğru değildir. İmamiyyeden naklettiklerini de açıklamamıştır. Halbuki imâmiler şöyle diyor:

"Allah (c.c.) canlıların hiçbir fiilini yaratmamıştır. Onların fiilleri Allah (c.c.)'ın kudreti ve yaratması dışındadır. Allah (c.c.) bir sapığı hidayete erdiremez. Hidayete ermiş birisini de zorla saptırmaz. İnsanlardan hiçbirisi Allah (c.c.)'ın hidayetine muhtaç değildir. Belki Allah (c.c.) -onlara iyiliği ve kötülüğü göstermekle- insanlara rehberlik etmiştir. İnsan Allah (c.c.)'ın yardımıyla değil kendi arzusuyla hidayeti bulur...

Allah (c.c.)'ın hidayeti mümin ve kafirlere karşı eşittir. Dini açıdan müminlerin kafirlere karşı daha fazla bir nimetleri yoktur. Ebu Cehl'e verdiği hidayetle Ali'yi (r.a.) hidayete erdirmiştir. Bir babanın iki çocuğuna para verip bunlardan birinin payını hayra, diğerinin de şerre harcaması gibi... Allah (c.c.)'ın dilediği halde olmayan, dilemediği halde olan şeyler vardır."

Böylece Allah (c.c.) için mutlak irade ve kudreti, her şeyi içine alan yaratmayı kabul etmezler. Bunlar da mutezile görüşlerinin temelidir. Bundan dolayı şiiler bu hususta iki ayrı görüş ileri sürerek ihtilafa düşmüşlerdir.

Râfizinin;

"Allah âlemi lütfundan hissesiz bırakmaması için günahsız imamlar tayin etmiştir." sözüne gelince, yine onlar diyorlar ki:

Ma'sum imamlar yenilgiye uğramışlar. Mazlum ve âciz kalmış, güç ve kuvvetleri bitmiştir. Aynı şeyi Peygamberin vefatından sonra halife seçilinceye kadar Ali (r.a.) için de söylüyorlar. Allah (c.c.)'ın, imamlarını güçlü kılmadığını böylece itiraf ediyorlar. Allah (c.c.) şöyle buyuruyor:

---

uydurdukları iddiaları tamamen yok ediyor. Bu iddialarım "El-Avâsım Minel Kavasım" adlı eserin 142-143. sahifelerinde açıkça görmek mümkündür.

"Oysa biz İbrahim ailesine kitab ve hikmeti vermiştik. (Bunlardan başka) **onlara büyük bir hükümranlık da bahşettik."** [45]

Denilse ki: İmamları tayin etmekten maksat insanların kendilerine itaat etmelerini vacip kılmaktır. İnsanlar onlara itaat ettikleri takdirde hidayete kavuşurlar. Fakat onlara isyan ettiler.

Denilir ki: Mücerred tayin ile âleme bir lütuf ve rahmet inmemiştir. Üstelik insanlar Onları yalanladılar ve onlara isyan ettiler. Muntazar'dan ne ona inanan ve ne de onu inkâr edene bir fayda gelmiştir. Ali'den (r.a.) başka On iki İmamdan geri kalanlara gelince Onlardan edinilen istifade diğer din âlimlerinden edinilen istifade gibidir. Ulu'l-Emr'den beklenen menfaat yalnız onlarla elde edilmiş değildir. Böylece "Lütuf" diye bahsettiğin şeyin şüphe ve yalandan ibaret olduğu anlaşılmış oldu.

Râfizi'nin

"Ehl-i Sünnet Allah (c.c.)'ın adalet ve hikmetine inanmadılar" sözü, Ehli-Sünnetten nakledilen bâtıl bir iddia olduğu iki yönden, anlaşılmaktadır.

Birincisi, Nazariyecilerin bir çoğu Nassı inkâr etmelerine rağmen Allah (c.c.)'ın adaletli ve işlerinin bir hikmete mebnî olduğuna inanmalarıdır.

İkincisi, Bütün Ehl-i Sünnet arasında "Allah hikmetli iş yapmaz, kötü iş de işler" diyen yoktur. Müslümanlar arasında böyle bir iddiada bulunanın cezası ancak ölümdür.

Haddi zatında kader meselesinin temelinde ihtilaf vardır. Mutezilenin kabul ettiği görüşler üzerinde imamiyyenin son imamları, sahabe tabiîn ve Ehl-i beytin bir çokları ihtilaf etmemişler, Allah (c.c.)'ın adaleti ve hikmetinin tefsirinde ve tenzih edilmesi gereken zulüm konusunda münakaşa etmişlerdir. Allah (c.c.)'ın fiil ve hükümleri konusunda bazıları şöyle derler:

Allah (c.c.) zulmetmez. Zâtı için zulüm, zıd iki şeyin bir araya gelmesi gibi muhaldir. Olması mümkün olan bir şeyin yapılması zulüm değildir. Bunlara göre Allah (c.c.) itaat edenleri cezalandırır, âsileri de mükafatlandırırsa bu zulüm değildir. Çünkü zulüm bir kimsenin sahip olmadığı şeyde tasarruf etmesidir. Halbuki her şey Allah (c.c.)'ındır. Yukarıdaki görüşler kadere inanan bir çok kelamcılar ile bir kısım fakihlerindir.

Bazıları da şöyle diyor:

Allah (c.c.)'ın zulmetmesi mümkündür. Fakat âdil olduğu için zulmetmez. Adaleti ile zatını övmüştür.

Allah (c.c.) şöyle buyurur:

"Şüphesiz ki Allah, insanlara hiç bir şekilde zulmetmez. Fakat insanlar kendi kendilerine zulmederler." [46]Şüphesiz ki övgü yapılabilen bir kötülüğün ve fakat yapılmayıp terkedilmesine karşı yapılır Bunlar:

"Her kim de mü'min olarak salih ameller işlerse artık o, ne bir zulümden korkar ne çiğnenmeden (Hakkının zayi olmasından)"[47]

---

[45] (Nisa 4/54)
[46] (Yûnus, 10/44)

"...Kullar arasında adaletle hüküm verilmektedir, hem onlara asla zulmedilmez."[48]

"Benim katımda söz değiştirilmez ve ben bunlara zulmeden değilim."[49]

Âyetlerini delil getirerek Allah (c.c.)'ın olması mümkün olmayan değil, mümkün olan bir işten dolayı zatını övdüğünü söylüyorlar. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) den bir rivayetle Cenâb-ı Allah bir Hadisi Kudsîde de şöyle buyuruyor:

"Ey kullarım ben zulmü zâtıma haram kıldım." [50]

Allah (c.c.) zulmü zâtına haram kılarken rahmeti de vacip kılmıştır.

"...O, kendi üstüne rahmeti yazdı..." [51]buyuruyor.

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurur:

"Allah mahlûkâtı yarattıktan sonra, yanında ve arşın üstünde bulunan bir kitapta şöyle yazdı: "Muhakkak rahmetim, gazabımı kuşatmıştır." [52] Dolayısıyla Allah (c.c.), nefsine vacip veya haram kıldığı şeyi yapar. Yapmıyacağı bir şeyi de kendisine ne vacip ne de haram kılar. Bu görüş de ehl-i sünetin cumhuru ile kaderi isbat eden hadis, fıkıh, kelam ve tasavvuf ehlinin görüşüdür. Bunların görüşlerinden de anlaşıldığı gibi Allah (c.c.)'ın adalet ve ihsanını kabul edenler tâ kendileridir. Kaderiyeciler gibi; Kebire işleyenin imanı gitmiştir, demezler. Aslında bu, Allah (c.c.)'ın kendisinden tenzih ettiği zulmü O'na isnad eden kaderiyenin görüşüdür.

Allah (c.c.) şöyle buyurur:

"Kim de zerre miktarı bir kötülük işlerse onun cezasını görecektir." [53]

Kim ki: "Allah (c.c.)'ın hidayeti kâfire değil yalnız mü'mine tahsis etmesi zulümdür." diye inanırsa bu itikad iki açıdan yanlıştır.

Birincisi: bu bir tercihtir. Çünkü Allah şöyle buyurur :

"Eğer (imanınızda) **sâdık kimseler iseniz sizi imana hidayet ettiği için Allah sizi** (kendisine) **minnetkar kılar."** [54]

"Peygamberleri onlara dediler ki: Evet, biz de sizin gibi ancak bir insanız; fakat Allah, Peygamberlik nimetini kullarından dilediği kimseye ihsan eder. Allah'ın izni olmadıkça da (isteğiniz üzere) **size bir mucize getirecek değiliz. Ve mü'minler ancak Allah'a tevekkül etmelidirler."** [55]

İkincisi: Allah (c.c.) cezayı ancak mustahakkına (hak edene) verir. Hiçbir zaman iyi adamı cezalandırmaz. Onun için O'ndan gelen bir nimet O'nun iyiliğinden; gelen her belâ da adaletinin tecellisindendir, denilir. Yine bunun içindir

---

[47] (Tâha, 20/112)
[48] (Zümer, 39/69)
[49] (Kaf, 50/29)
[50] Müslîm Birr: 55
[51] (En'am, 6/12)
[52] (Buhari Tevhid: 15, 22, 28, 55, Bedu'l-Hak: 1, Müslim, Tevbe: 14/6, Ahmed: 2/242, 258, 260)
[53] (Zilzâl, 99/8)
[54] (Hucurat: 49/17)
[55] (İbrahim: 11)

ki Allah (c.c.) insanları günahlarıyla cezalandıracağını, onlara verdiği nimetlerin kendisinden bir iyilik olduğunu haber veriyor.

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurur:

"Kimin başına bir iyilik gelirse Allah'a hamd etsin, kim de bir kötülüğe duçar olursa nefsinden başkasını kınamasın." [56]

Allah c.c. şöyle buyurur:

"Sana gelen her iyilik Allah'ın lütfudur." [57]Yani kavuştuğun iyilikler, zaferler, rızıklar; bunlar, Allahın sana bahşettiği nimetlerdir. Sevmediğin şeylerin başına gelmesi de işlediğin günahların neticesidir. Burada söz konusu olan iyilik ve kötülükler, nimetler ve belâlardır.

Allah (c.c.) şöyle buyurur:

"... Onları hem nimetle, hem de musibetle imtihan ettik ki, gerçeğe dönsünler." [58]

"Sana bir iyilik (ganimet ve zafer) **gelirse fenalarını gider..."**[59],

"Size bir iyilik dokunursa onları üzer ve kederlendirir. Başınıza bir felaket gelirse, onunla ferahlanır ve sevinç duyarlar..." [60]

Müslümanlar Allah (c.c.)'ın hikmet sahibi olduğu konusunda ittifak etmişlerdir. Bir kısmı bunun manası Allah (c.c.)'ın kullarının neyi ve ne şekilde yapacaklarını bilmesi ve istediği istikamette yapılmasını istemesidir, diyorlar. Ehli Sünnetin Cumhuruna göre bunun mânâsı, Allah (c.c.)'ın yarattıkları şeyleri bir hikmete mebnî (dayalı) olarak yaratmış olmasıdır. Çünkü Hikmet, mutlak dilemekten ibaret değildir. Böyle olsaydı dileyebilen herkesin Hakim olması gerekirdi. Bilindiği gibi irade iyi ve kötü olmak üzere ikiye ayrılır. Hikmet ise Allah (c.c.)'ın yaratmasındaki neticenin medhe medar olmasıdır.Tabiî ki, bu meselenin imametle hiçbir ilgisi yoktur.

Ehli sünnetin cumhuru Allah (c.c.)'ın işlerinin hikmetli ve bir sebebe mebnî (binaen) olduğuna inanırlar. Ehli sünnetten bunu kabul etmeyenler ise iki delil ile davalarını ispat etmeye çalışırlar.

Birincisi: İllet kabul edilirse bu durum teselsülü (peşpeşelik) gerektirir. Çünkü Allah (c.c.) işi bir sebebe binaen yaptığını farzedersek, o sebep de hadis olup bir başka sebebe muhtaç olur. Eğer her hadis için illet kabul edilecekse, hadis olan Allah (c.c.)'ın işleri için illete gerek yoktur.

İkincisi: Kim ki, bir sebebe binaen bir iş yaparsa o sebebe muhtaç olur. Çünkü sebebin varlığı yokluğundan daha iyi olmasaydı sebep olmazdı. Başkalarıyla tamamlanan ise bizâtihî noksandır. Bu da Allah (c.c.) için câiz değildir.

İlletin gerekli olduğunu iddia edenler de kendi aralarında ihtilaf ediyorlar.Onlar şöyle diyorlar:

---

[56] (Buhari)
[57] (Nisa: 4/79)
[58] (A'raf: 7/168),
[59] (Tevbe: 9/50)
[60] (Âl-i İmran: 3/120)

Allah (c.c.) sever ve rıza gösterir. Bu umûmî olan mutlak dilemekten daha hastır.

Mutezile ve Eş'ârilerin çoğu ise: Sevgi rıza ve irade aynı mânâya gelir diyorlar.

Ehli sünnetin Cumhuru da şöyle diyorlar: Allah (c.c.) küfrü sevmediği gibi ona rıza da göstermez. Ancak diğer yaratılmışların bir hikmete mebni olarak Allah (c.c.)'ın iradesi çerçevesinde olduğu gibi küfür de O'nun yaratmasıyla olur. Allah (c.c.)'ın hoşuna gitmese de küfür hikmetten hali değildir. Aksine yarattıkları şeylerde Allah (c.c.) için bizce bilinmeyen bir çok hikmetler mevcuttur.

"Allah (c.c.)'ın yarattığı her işte sebep olursa teselsül meydana gelir" diyenlere de Ehli sünnetin Cumhuru iki cevap veriyor.

Birincisi: Bu teselsül geçmişte değil istikbalde, yapılacak işlerde oluyor. Binaenaleyh Allah (c.c.) bir işi yarattıktan sonra o işin hikmeti anlaşılmış olur. Bu hikmetten başka hikmet aranırsa istikbalde teselsül meydana gelir ki, bu da Cumhura göre caizdir. Çünkü cennetin nimeti ve cehennemin azabı içlerinde cereyan eden yeni yeni hâdiseler olmasına rağmen devamlıdır. Fakat Cehm b. Safvan[61] bunu inkar ederek, cennet ve cehennemin ebedi olmadıklarını ileri sürüyor.

Aynı ekolden olan Ebul Huzeyl el-Allâf'da[62] cennet ve cehennem ehlinin hareketleri kesilerek durgun bir halde yaşarlar. Onlara göre mazideki hadiselerde de teselsül mümkün değildir.

Bu hususta da müslümanların iki görüşü vardır. Bazıları, Ondan başka her şey sonradan olmakla beraber Allah (c.c.), istediği zaman konuşur ve yaratır. Alemde Ondan başka ezeli bir şey yoktur. Filozofların dediği gibi, felekler de ezelî değildir. Hem de Filozoflara göre Allah (c.c.) feleklerin varlığı için tam bir illettir. Bu ise tamamen sapıklıktır.

İbn-i Teymiyye, reddiyesine devam ederek Râfizîye şöyle diyor:

---

61 (**Cehm b. Safvan** Rasib oğullarındandır. Rasib oğulları da Hazrec kabilesindendirler. Küfede büyümüştür. Çok güzel konuşan ve ilimde rakibi olmayan bir âlim idi. Küfede zındıklarla işbirliği yaptı. Allah (c.c.)'ın, sıfatlarını inkâr edecek kadar onu sapıttırdılar. Cehm b. Safvan, insanın işlerinde mecbur olup bu işleri icra etmede hiç bir gücü olmadığını iddia etti. Daha sonra Irak'tan Horasana gidip Haris b. Sureycin yanında Nasr b. Seyar'a karşı mücadele ederek bu sapık fikirlerini etrafa yaymıştır.

İbn-i ebi Hatim, Salih b. Ahmed b. Hanbel'den rivayet ettiğine göre, Ahmed b. Hanbel şöyle demiştir:

"Hişam b. Abdülmelik'in divanında okuduğuma göre, Hişam Nasr b. Seyar'a yazdığı mektupta O'na şöyle diyor: Senin civarında dehrîlerden Cehm isminde bir adam parlamıştır. Gücün yeterse Onu öldür."

Hadisin taraftarları ile Nasr b. Seyar'ın arasında meydana gelen bir savaşta Haris öldürülmüş, Cehm de esir olarak ele geçirilmiş. Nasr, kuvvet komutanı Selem b. Ahvaz'a verdiği emirle Cehm'in öldürülmesini istemiş, O da dinde yaptığı dinsizlik hareketlerinden dolayı Cehm'i 128 de öldürmüştür. Hafız ez-Zehebi **"Mi'zânül İ'tidal"** adlı eserinde şöyle diyor: Sapık ve bid'atçı Cehm b. Safvan, Cehmiyyenin başıdır. Tabiînin gençleri zamanında helak olmuştur. Hadisten bir şey rivayet ettiğini bilmiyorum. Aksine büyük bir kötülük ektiğini biliyorum)

62 (**Ebul Huzayl** Muhammed b. Huzeyl b. Abdullah b. Mekhûl (134-228) dür. Abdülkays oğullarındandır. Basralı mutezilîlerin lideri, mezheblerindeki bidatların mucididir. Ancak bazı görüşlerde mutezileden ayrılmış ve tek başına kalmıştır. Mutezileden el Cubaî, Ca'fer b. Harb ve El-Murdar ona karşı gelmişlerdir. Cennet ve cehennemi inkar ettiği konusunda, Abdülkadir el-Bağdadi'nin **"El farku beynel Firak"** adlı eserinin 73. sahifesine bakınız. Ebul Huzeyl uzun bir ömür yaşamış, sonunda da kör olmuş ve bunamıştır)

"(Ehl-i Sünnet) Allah (c.c.)'ın kötüyü işleyip, vacip olanı ihmal etmesini caiz gördüler." sözüne gelince:

Hiçbir Müslüman Allah (c.c.) kötüyü işler, gerekli olanı da ihmal eder demez. Fakat siz kaderi inkâr edenler, kullara vacip olanı Allah (c.c.) için de vacip görüyorsunuz. Kullara haram olanı da Allah (c.c.)'a haram kılıyorsunuz. Allah (c.c.)'ı kullarına mukayese ediyorsunuz. O'nun işlerini de başkasının işine benzetiyorsunuz. Halbuki, kadere inanan Ehli Sünet ve Şiilerin bir kısmı Allah (c.c.), zâtında bize mukayese edilemiyeceği gibi işleri de işlerimize mukayese edilemez. Bize vacip veya haram olan Ona haram ve vacip değildir. Bizce kötü görünen Onun için de kötü olmayabilir. Ayrıca Va'dettiği bir şeyi yerine getirmesi yine Va'dinin hükmüyle vâcibtir...

Allah c.c. şöyle buyurur:

"Şüphesiz Allah va'dinden dönmez." [63]

Binaenaleyh Peygamberlerini ve velilerini cezalandırmaz, belki onları haber verdiği gibi cennetine koyar." hükümlerinde müttefiktirler. Fakat iki meselede ihtilaf etmişlerdir.

Birinci mesele: İnsanlar akıllarıyla bazı işlerin doğruluğunu, Allah (c.c.)'ın fiil sıfatıyla muttasıf olup olmadığını, bazı fiillerin kötülüğünü ve Allah (c.c.)'ın o fiillerden münezzeh olduğunu bitebilip bilmeme meselesidir. Bunda da iki görüş vardır.

Birinci görüşe göre: Akılla iyilik ve kötülük bilinmez. Bu durum Allah (c.c.) için söz konusu ise zaten kötülük O'nun zatına mümteni'dir. Yani uygun değildir. İnsanlar için söz konusu ise bir şeyin iyi veya kötülüğü ancak dini bir delil ile bilinir. Bu görüşü Eş'arîler ve bir kısım fakihler, ileriye sürüyorlar. Bunlar bir şeyin dini bir delil ile iyi veya kötü bir sıfatla nitelendirildikten sonra, ancak akıl onun iyiliğini veya kötülüğünü bilir, diyorlar. Binaenaleyh hüsün ve kubuh akılla bilinip bilinmediği hususunda münakaşa etmezler.

İkinci görüşe göre: Akıl ister kullardan, ister Allah (c.c.)'tan sadr olsun, bütün fiillerin iyi veya kötülüğünü bilir. Bu görüş Mutezilenin görüşü olduğu gibi, Keramiyenin, Hanefilerin bir çoğu, Mâlikî olan Ebu Bekr el-Ebheri, Hanbelilerden Ebul Hasan et-Temîmî ile Ebul Hattab'ın da görüşüdür

İkinci Mesele: Allah (c.c.) bir şeyi nefsine vacip veya haram kılar mı, kılmaz mı meselesidir.

Bir gurup: Allah (c.c.)'a vacip veya haram olan bir şey yoktur derken, diğer bir gurup da Allah(c.c.)'a vacip veya haram olan bir şey varsa yine kendisi o hükmü vermiştir.

Allah (c.c.) şöyle buyurur:

"Rabiniz size, rahmet ve merhamet vaad buyurdu."[64],

"Mü'minlere yardım etmek üzerimize bir hak oldu." [65]

[63] (Âl-i İmran 9)
[64] (En'âm: 6/54)
[65] (En'âm: 6/54)

Kudsî hadiste de:

"Ey kullarım! Ben zulmü kendime haram kıldım." [66]buyuruyor.

Ama biz ona herhangi bir şeyi vacip veya haram kılmayız. Allah (c.c.) için vacip veya haram olan bir şey yoktur,diyenlerin indinde Allah (c.c.)'ın kötüyü işlemesi veya bir şeyi ihlal etmesi mümteni olduğu gibi, Allah (c.c.)'ın bizzat koyduğu hükümle onun için vacip ve haram vardır diyenlerin indinde de Allah, kendisi için vacip kıldığını ihlal etmez. Dolayısıyla her iki gurup da Allah (c.c.)'ın va'dettiğini bozmayacağında, ittifak etmişlerdir.

Fakat sen ey Rafizi, arkadaşların gibi bir şeyi zorla iddia edercesine anlatıyorsun. Ehli sünnetin demediklerini demiş gibi kabul ediyorsun. Ehli sünnetin "Allah (c.c.)'ın zâtına bir şey vacip değildir. Ondan kötü bir şey meydana gelmez" sözlerinden yukarıdaki iddialarını çıkarıyorsun. Yani Allah (c.c.) (hâşâ!) sence kötü olanı işler.

Yine ehli sünnet kaderin hak olduğuna inanarak onu "Allah (c.c.)'ın dilediği olur, dilemediği de olmaz." şeklinde tarif ederek hidayetin Allah'tan bir nimet olduğunu açıkça söylüyorlar.

Siz ise zannınızca Allah (c.c.) kendisine vacip olanı her kul için yaratması vaciptir, bunun zıddı Onun için haramdır diyorsunuz. Allah (c.c.)'ın zatına vacip veya haram kılmadığı veya serî bir delille bilinmeyen bazı şeyleri Allah (c.c.)'a vacip veya haram kılıyorsunuz. Dediklerinizi kabul etmeyenler için de; Onlar "Allah vacibi yerine getirmez" dediklerini iddia ederek, konuyu karıştırıyorsunuz.

Ey Râfizî!

Ehli sünnet'in "Allah zulmü ve kötülüğü işler" dediklerini iddia ediyorsun.

Bunu hiçbir Müslüman söylemez. Allah bundan yüce ve münezzehtir. Ehli sünnet Allah (c.c.) kullarının fiillerini yaratır diyorlar.

Allah (c.c.) şöyle buyuruyor:

"O, her şeyin yaratıcısıdır." [67]

Yaratılan şey zulüm ise yaratanın değil onu işleyenin zulmüdür. Allah (c.c.) kullarının ibadetini, haclarını, oruçlarını yaratıyorsa, haccı yapan, orucu tutan o değildir. Aynı şekilde Allah (c.c.) kulların açlığını yaratıyorsa Ona aç denmez. Allah (c.c.) bir yerde bir fiil yaratırsa onunla nitelendirilmez. Böyle olsaydı yarattığı her şeyle nitelendirilecekti.

Bu konuda da anlaşıldığı gibi, Allah (c.c.)'ın başkasında yarattığı kelamdan başka bizzat kelâm sıfatı yoktur ve kendisinden ayrı olan fiilinden başka da fiili yoktur diyen mutezile ve tâbîleri bu konuda hataya düşmüşlerdir. Onlar, Allah (c.c.)'ın zatında kaim olan kelam ve fiil sıfatını kabul etmiyorlar. Onlar Allah (c.c.)'ın melekleriyle ve peygamberleriyle olan kelamını peygamberlerine kitaplar halinde indirdiği kelamın başkalarında yarattığı bir kelam olduğunu iddia ediyorlar. (Yani onlara göre Kur'an mahlûktur.) Onlara da şöyle diyoruz:

---

[66] (Müslim Birr: 55)

[67] (En'âm: 4/102)

"Sıfat nerede tahakkuk eder(gerçekleşir)se, o yerin sıfatı olur. Allah (c.c.) bir yerde hareketi yaratırsa, hareketlilik Allah (c.c.)'ın değil onu işleyenin sıfatı olur.

Aynı şekilde Allah (c.c.) bir koku, renk veya bir kişide ilmi yaratırsa o yer kokulu, renkli veya o kişi âlim olur. Şu halde Allah (c.c.) bir yerde kelâmı yaratırsa mütekellim orası olur."

Ey Rafızi!

Ehl-i sünnetin; "Allah (c.c.) kullarına mutlaka faydalı olanı değil, zararlı olanı da yapıyor. Çeşitli masiyetler ve küfür gibi. Bunların kaynağı Allah (c.c.)'tır" dediklerini iddia ediyorsun.

Bu sözüne cevap olarak şöyle diyoruz:

Evet bu söz bir kısım ehli sünnet ve şiilere aittir. Ama Ehli sünnetin cumhuru bu sözü kabul etmezler.

Aksine Ehl-i sünnetin cumhuru şunu diyorlar:

"Allah (c.c.) her şeyin yaratıcısı, mürebbisi (terbiyecisi) ve şahididir. Dolayısıyla kullarının fiillerini, ibadetlerini yaratan, iradelerini gerçekleştiren Odur. "

Kaderiyye mezhebi mensupları ise:

Allah (c.c.)'ın mülkünde olan bütün varlıkların serbest olmadıklarını söylüyorlar. Peygamberlerin, meleklerin ve salih kullarının itaati gibi. Onlara göre bunların bu iyiliklerini Allah (c.c.) yaratmamıştır. Allah (c.c.) onları iyilikte istihdam edemediği gibi iyiliği de onlara ilham etmez. Onları zorla da hidayet etmeye muktedir değildir. Bunların görüşlerini de şu âyetler çürütüyor.

Allah (c.c.) şöyle buyurur :

"(İbrahim ve İsmail dualarına şöyle devam ediyorlar): **"Ey Rabbimiz! Bizi** (senin emirlerine zahiren ve batınen boyun eğen) **müslümanlar kıl ve bizim neslimizden de sana teslim olan kimseler çıkar** (ki onlar da senin emirlerine zahiren ve batınen boyun eğsinler). **Bize nasıl ibadet edeceğimizi göster ve tevbelerimizi kabul et. Çünkü sen Tevvab'sın, Rahim'sin."**[68]

"Rabbim, beni ve soyumdan gelecekleri namazı dosdoğru kılanlardan eyle! Duamı kabul et." [69]

Allah (c.c.) insanlara mutlaka iyi olanı yaratmaz" sözüne gelince:

Kaderiyyenin bir gurubu bunu iddia etmektedir. Onlara göre, Allah (c.c.)'ın yaratması yalnız dilemekten ibaret olup bir maslahata mebni değildir.

Cumhur ise: Allah (c.c.) kullarına maslahatlı olan işleri emretmiş, zararlısından da nehyetmiştir, diyorlar. Peygamberleri umumî maslahat için göndermiştir. Bunda bazı insanlar için zarar varsa bu bir hikmete mebnîdir. Bu fikir aynı zamanda çoğunlukta olan fakih, muhaddis, mutasavvıf ve keramiyeye aittir.

---

[68] (Bakara: 2/128)
[69] (İbrahim: 14/40)

Kaderiyyeciler: Allah (c.c.)'ın yarattığı bazı şeylerde zarar varsa -günahlar gibi- mutlaka bunda bir hikmet ve maslahat vardır, sözünü de fikirlerine ekliyorlar.

Ey Râfizî!:

Ehl-i sünnetin "İtaatkâr, sevaba müstahak olmadığı gibi, isyankar da cezaya müstahak değildir. Allah peygamberi cezalandırıp iblisi de mükâfatlandırır" dediklerini iddia ediyorsun.

Bu sözlerin de Ehl-i sünnete yaptığın açık bir iftiradır. Ehl-i sünetten hiç birisi Allah (c.c.), peygamberi cezalandırıp iblisi de mükafatlandırır demez. Ehl-i Sünnet:

"Allah (c.c.)'ın günah işleyeni affetmesi, büyük günah işleyenleri cehennemden çıkararak tevhid ehlinden hiçbirisini orada ebediyyen bırakmaması caizdir" diyorlar.

Müstahak olup olmaması meselesine gelince, Ehl-i sünnetin dediği şudur:

"Kulun hiçbir zaman Allah (c.c.)'tan isteyecek bir hakkı olmaz. Ama itaatkârı da mükafaatlandırır, çünkü Allah (c.c.) va'dini bozmaz."

"Bu mükafaatlandırma Allah (c.c.)'a vacib midir? Bu akılla biliniyor mu?" Meselesinde ihtilaf vardır.

Fakat Allah (c.c.), dilediği kimseyi -İtaatkâr veya isyankâr- dilediği şekide mükafaat veya cezaya tabi tutarsa kim ne diyebilir?

Alah (c.c.) şöyle buyurur:

"De ki: Eğer Allah, meryemin oğlu Mesih'i, anasını ve arzda bulunanların hepsini yok etmek isterse, Ondan kim bir şey kurtarabilir?"[70]

Elbette Allah (c.c.) ile hesaplaşmaya kalkışanı Allah (c.c.) kolayca ta'zib (azab) eder.

Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurur:

"Hesabı soran Allah ile hesaplaşmaya kalkışan cezalandırılır",

Başka bir rivayette de şöyle buyurulur:

"Sizden hiç biriniz mutlak ameliyle cennete giremez."

Sen de mi ya Rasulullah? diye sorulması üzerine:

"Evet ben de. Ancak Cenabı Allah Rahmetiyle beni gark ederse" (yani bana kendinden bir rahmet ulaştırır) buyurdu. [71] Muhakkak ki, Allah (c.c.) bir kimseyi cezalandırırsa günahlarıyla cezalandırır. Muhakkak o zulümden uzaktır.

Ey Râfizî!

Ehl-i sünnetin "Peygamberler, masum değildir" dediklerini iddia ediyorsun. Bu sözün tek kelime ile iftiradır.

Ehl-i sünnet, Peygamberlerin tebliğ ettiği risalet konusunda masum olduklarında ittifak etmişlerdir. Diğer konularda kendilerinde hatacıklar sâdır olabilir. Fakat onlar asla o hataya ve herhangi bir zelleye devam etmezler. Peygamberliğe zarar getirecek her şeyden uzaktırlar.

---

[70] (Maide: 5/7)
[71] (Müslim Sıfati'l-Kıyame: 17)

"Peygamberlerden zelleler -küçük hata- meydana gelebilir" diyenlerin umumu onların bu hatacıklara devam etmediklerinde müttefiktirler. Hiç şüphesiz ki, Davud (a.s).ın istiğfardan önceki hali, sonraki hali kadar faziletliydi.

Fakat Rafiziler hıristiyanlara benzediler. Cenab-ı Allah (c.c.), emredildikleri ve haber verdiği hususlarda Peygamberlere itaat ve onları tasdik etmek için emir buyurdu. Fakat hırıstiyanlar o kadar aşırı gitti ki, İsa'yı (a.s.) Allah (c.c.)'a ortak koştular, dinini değiştirerek Ona isyan ettiler. Bu aşırılıklarıyla dinden de çıktılar. Aynı şekilde Râfizîler de Peygamberler ve imamlar hakkında aşırı gittiler. Öyle ki onları Allah (c.c.)'tan başka rablar edindiler. Peygamberlerin tevbe ve istiğfarlarını haber veren nassı yalanladılar. Bir de bakarsın ki mescidlerde Cuma ve cemaate engel olup, kabirlerin başında büyük topluluklar meydana getirerek Onları yüceltirler, hacceder gibi yaparlar. Hatta bazıları daha aşırı giderek o kabirleri tavaf etmenin daha büyük bir ibadet olduğunu iddia ettiler.

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurur :

"Allah, yahudi ve hıristiyanlara lânet etti. Onlar Peygamberlerinin kabirlerini mescidlere çevirdiler. Allah Onların yaptıklarını yasaklıyor." [72]

"İnsanların en şerlileri hayatta iken kıyameti görenlerle, kabirleri mescid yapanlardır," [73]

"Ya Rabbi Kabrimi tapılan bir put yapma, Allanın gazabı peygamberlerinin kabirlerini mescid yapan kavime karşı şiddetlendi." [74]

Ey Râfizî!, Üstadınız el-Müfîd "Meşhedlerin haccı[75]" adındaki bir kitap te'lif ederek, mahlûkatın kabirlerinin kâbe gibi haccedilebileceğini iddia ediyor.

Ey Râfizî!

---

[72] (Buhari Enbiya: 50, Müslim Mesacid: 22, Nesai, Mesacid: 13)

[73] (Ahmed: 1/435, İbn-i Hibban Mesacid: 340)

[74] (Muvatta Sefer: 85, Ahmed: 2/246, Ebu Nuaym Hilye: 7/317)

[75] (Meşhedlerle (Râfizîlerce mukaddes tanınan kabir ve mekanlar) ilgili olarak büyük üstadları el-Müfid'in te'lif ettiği Menâsik kitabından başka, putlarının te'lif ettikleri daha birçok menâsik kitapları vardır. Bunlar mushaflar gibi elden ele dolaşmaktadır. Bunlar meşhedlerini Mekke, Kâbe ve göklerden de üstün saymaktan çekinmezler. On Muharrem 1366 tarihinde "Perçem-i İslâm" adı altında fakihleri Abdül Kerim Şirâzî'nin İran'da neşrettiği gazetede, Farsça satırlar arasında sardedilmiş bir Arapça şiirinde şöyle dediğini okudum :

O "Tufûf"tur, lâyıkıyla yedi şavt tavaf et,
Onun mânası kadar Mekke'nin mânâsı yoktur,
O bir yerdir, fakat tahkim edilmiş yedi gök Ona eğilmiştir,
Semaların zirvesi O'nun en alçak yerine inmiştir.

Tufuf: "Tuf"un çoğulu olup bu kelime ile Kerbela toprağı kastediliyor. İçinde kesinlikle kime ait olduğu bilinmeyen bir kabir vardır. Bunlar bu kabrin üstüne kubbe inşa ederek bu kabrin Ebi Abdullah el-Hüseyin (r.a.)'e ait olduğunu iddia ederek milyonlarca kişiyi oraya doğru çekiyorlar. Şâir dinleyicisine ve okuyucusuna bu kabre yedi şavt tavafı emretmekle küfrünü ve putperestliğini de aşılıyor. Ayrıca şiirinde müslümanların tavaf ettiği Kabe'nin, içinde bulunan (ve kime ait olduğu bilinmeyen) kabirden dolayı Kerbelâdan manâca daha üstün olmadığını da iddia ediyor. Elleriyle inşa ettikleri bu kabrin bulunduğu Kerbelânın en çirkin yeri göklerin en yüce makamına üstün olduğuna da inanmışlardır. Belki de (Hâşâ!) Allah (c.c.)'ın arşına işaret ediyor. Üstelik hayvanların dahi küfür kabul edecekleri bu şiiri Şîraz fakihi AbdülKerim, emniyet ve ihlasla Farsçaya terceme etmiştir.)

Ehl-i sünnetin "Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) kimsenin halifeliği hakkında hüküm vermemiştir. O, vasiyet etmeden vefat etmiştir." dediklerini iddia ediyorsun.

Bu söz, bütün ehli sünnetini sözü değildir. Bazılarına göre Ebu Bekir'in (r.a.) hilafeti nass ile sabittir diyorlar. Bu hususta da Ebu Ya'lâ, İmam Ahmed bu iki rivayeti naklediyor.

Birincisi, Ebu Bekir'in (r.a.) hilafeti seçimle tahakkuk etmiştir.

İkincisi, gizli bir nass ve işaret ile sabit olmuştur. Hasan el Basrî ve bazı haricîler ikinci görüştedirler.

İbn-i Hamid diyor ki:

Ebubekr'in (r.a.) halifeliğini isbatlayan nass Buharinin Cübeyr bin Mut'imden rivayet ettiği hadistir. Cübeyr bin mut'im şöyle diyor:

"Kadının biri Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) geldi. O da tekrar kendisine gelmesini emretti, kadın, bir daha geldiğimde sizi bulamazsam -vefatını kastediyor- demesi üzerine Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Beni bulamazsan Ebu Bekir'e git" [76]

İbn-i Hamid bir kaç hadis daha zikrederek bunların Ebu Bekr'in (r.a.) hilafetine nass teşkil ettiklerini söylüyor. Huzeyfe (r.a.) den gelen hadiste Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) :

"Benden sonra gelecek iki kişiye yani Ebu Bekir ve Ömer'e uyunuz" buyuruyor[77]

Ali bin Zeyd bin Cud'â'nın Abdurahman bin Ebi Bekre'den O da babasından rivayet ettiği hadiste de Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) bîr gün:

"Hanginiz rüya gördü?" (Buyurması üzerine Ebu Bekre ben gördüm ya Rasulallah!) diyerek rüyasını şöyle anlatır:

"Gördüm ki, gökten bir terazi sarkıtıldı. Ebu Bekir'le tartıldınız, Ebubekir'e karşı ağır geldiniz. Sonra Ebubekir'le Ömer karşılıklı tartıldılar. Ebubekir ağır geldi. Sonra Ömer ve Osman tartıldılar. Ömer ağır geldi. Sonra da terazi kaldırıldı." buyurdu. [78]

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) buyuruyor ki:

"Hilafet nübüvvettir -yani nübüvvetin işlerindendir, bu da kalkınca- sonra Allah mülkü dilediğine verir." [79]

Ebu Davud, Câbir (r.a.) den şu hadisi nakleder:

"Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Bu gece sâlih bir zât rüyasında Ebubekir'in Rasûlullah'a, Ömer'in Ebubekir'e, Osmanın da Ömer'e bağlandığını gördü." [80]

Câbir dedi ki:

Rasûlullahın yanından kalkacağımızda şöyle dedik:

---

[76] (Müslim Fedail: 10).
[77] (Tirmizi Menakıb: 16, 37, İbni Mace Mukaddime: 11, Ahmed: 5/382, 385).
[78] (Buhari Tefsir Sure: 7/3).
[79] (Ahmed bin Hanbel'in müsnedi)
[80] (Ebu Davud)

"Salih kişi Rasûlullahtır. (Bu zâtların) birbirlerine bağlanmalarının manâsı ise Allah (c.c.)'ın Onunla Peygamberini gönderdiği İslâmı tatbik için onların mü'minlere imam olacaklarını ifade ediyor."

Bu rivayetlerin bir benzeri de Salih bin Keysân'ın, Zuhrî'den, o da Urve'den, O da Aişe (r.a.)'den rivayet ettiği bir hadistir ki, bu hadiste Aişe (r.a.) şöyle diyor:

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'ın hastalandığı günde Onu ziyaret ettim. Bana şunu söyledi:

"Bana babanı ve kardeşini çağır ki, Ebubekir'e bir mektup yazayım."

Sonra şunu buyurdu:

"Allah ve müslümanlar Ebubekir'den başkasını reddederler[81]."

İbn-i Ebî Müleyke, Aişe'nin (r.a.) şöyle buyurduğunu rivayet ediyor:

Rasûluluh (sallallahu aleyhi ve sellem)in hastalığı ağırlaşınca şöyle buyurdu:

"Ebubekir'in oğlu Abdurrahman'ı bana çağırınız. Ebubekir'e öyle bir mektup yaz ki, Onun üzerine ihtilaf etmiyecekler."

Devamla şöyle buyurdu:

"Mü'minlerin Ebubekir'de ihtilafa düşmelerinden Allah'a sığınırım." [82]

İbn-i Hamid, Rasûlullah'ın Ebubekir'i (r.a.) namaza imam tayin etmesiyle ilgili hadisler yanında, dereceleri sıhhate varmayan daha birçok hadis rivayet etmiştir.

İbn-i Hazm diyor ki:

"Alimler imamet konusunda ihtilaf ettiler. Bir kısmı; Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) imam tayin etmemiştir, bir kısmı; Ebubekir'i namaza imam tayin edince imamet ve hilafete en lâyık olanın kendisi olduğuna delildir. Diğer bir kısmı, fazilet bakımından en üstünleri olduğu için Onu öne geçirdiler. Diğer bir kısım âlimler de, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) kendisinden sonra halifenin Ebu Bekir (r.a.) olacağını açık bir nassla ifade etmiştir, dediler. Biz de bu son görüşteyiz. Delillerimiz de şunlardır:

Birincisi: Halifeliğinde icma edilmesidir. İcma edenler hakkında Allah (c.c.) :

"Onlar sâdıklardır[83]" buyuruyor.

Sadakatla isimlendirilen bu mü'minler, Ebubekr'e (r.a.) "Allah Rasûlünün halifesi" ismini vermekte ittifak etmişlerdir.

Halifenin lügattaki manâsı: kişinin tayin ederek geride bıraktığı kimsedir. Tayin etmeden yalnız geride bıraktığı kimse anlamında değildir. Lügatte bu manadan başkası caiz değildir. Falan adam, falanı tayin etti. Yani Onu yerine geçirdi, denilir. Tayinsiz olursa, buna o kişinin halifesi değil halefi denir. Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) henüz hayatta iken Ebubekir'e (r.a.) namaz

---

[81] (Müslim Fedail: 11).
[82] Müslim Fedail: 11
[83] (Hucurat: 49/15)

kıldırdığı için Rasûlullah'ın halefi demek muhaldir. Ancak Rasûlullah'ın tayin ettiği kimse denilir. Bundan da anlaşılıyor ki Rasûlullah'ın Ebubekir'i (r.a.) tayini namazın dışında bir istihlâf, (tayin)dir.

İkincisi: Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) in bütün tayinleri; Tebukte Ali'yi (r.a.) Hendek'te İbn-i Ümmü Mektûm'u, Zâturrika'da Osmanı (r.a.) ve diğerleri için yaptığı bu tür tayinler şümullü ve mutlak tayin değildir. Bundan da anlaşılıyor ki, Rasûlullahtan sonraki hilafet ümmetin uhdesindedir. Rasûlullah Ebubekr'i (r.a.) nass ile tayin etmeseydi ümmetin Ebubekr'in (r.a.) hilafeti üzerine icma etmeleri muhal olurdu. Bunun gibi sahih rivayette kadın:

Geri gelip de seni görmezsem? -vefatını kastediyordu- dediğinde Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Ebubekr'e git" buyurdular[84]

İbn-i Hazm, devamla şöyle diyor:

"Aşağıdaki hadis de Ebubekr'in (r.a.) halife olarak tayin edildiğine açık bir nasstır. Sahih rivayette sabittir ki, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) son hastalığında Aişe'ye (r.a.) şöyle buyurdu:

"İçimden şu geliyor, babanı ve kardeşini çağırayım, bir mektup yazayım, bir de yemin vereyim ki, biri kalkıp da ben daha lâyıkım demesin, diğer birisi de bir temennide bulunmasın. Allah ve mü'minler Ebubekir'den başkasını reddederler.[85]***"***

Yukarıdaki hadis, Rasûlullah'ın kendisinden sonra Ebubekr'i (r.a.) ümmete halife olarak tayin ettiğinin açık bir delilidir.

İbn-i Teymiyye de şöyle diyor:

Bu nass Rasûlullahın Ebubekir'i (r.a.) ümmete halife olarak tayin ettiğine delil değil de, belki Rasûlullahın halife olması için Ona rıza gösterdiğine ve ümmetin onun üzerine ittifak edeceklerine bir delildir. Allah (c.c.)'ın bu ümmeti Ebubekir'in (r.a.) hilafeti üzerine birleştireceğini bildiği için, bununla iktifa ederek açık bir nass söylememiştir.

İbn-i Hazm devamla şöyle diyor:

Rasûlullah, " Ebubekr'i (r.a.) tayin etmemiştir." Diyenlerin delilleri (r.a.) Ömer'in:

"Tayin edersem benden hayırlı olanı - Ebubekir'i (r.a.) kastederek- tayin etmiştir. Tayin etmezsem, yine benden hayırlı olan -Rasûlullahı kastederek- tayini terketmiştir." sözleridir.

Diğer delilleri de: Aişe'ye (r.a.),Rasûlullah halife tayin etseydi kimi ederdi? sorusuna karşı Aişe'nin (r.a.) Ebubekir'i tayin edecekti, şeklindeki cevabıdır.[86]

İbn-i Hazm dedi ki;

---

[84] (Müslim Fedail: 10)
[85] (Müslim Fedail: 11)
[86] (Müslim Fedail: 8)

"Ömer (r.a.) ve Aişe'nin (r.a.) sözleri yukarıda zikrettiğimiz iki hadis ve sahabenin icma'ı ile mütenakız değildirler. Ömer (r.a.) ve Aişe'ye (r.a.) bu durum kapalı kalmış olabilir. O ikisi tayinin yazılı bir fermanla olmasını istiyorlardı."

Şeyhimiz İbn-i Teymiyye diyor ki:

"Şia'nın, Ali'nin (r.a.) tayini nassla sabittir, şeklindeki iddialarını te'yid edecek hiçbir delilleri yoktur. Râvendiyye'nin hilafet nass ile Abbas'a (r.a.) aittir demeleri gibi."

Kadı Ebu Ya'la da şöyle diyor:

"Râvendiyye'den bir gurup:

Rasûlullah Abbas'ı (r.a.) bizzat halife olarak tayin etmiş ve tayinini de ilan etmiştir. Ümmet ise bu nassı inkar ile irtidat etmiş ve inadına devam etmiştir, derken diğer bir gurubu da:

Rasûlullah hilafeti Abbas'a (r.a.) ve kıyamet kopuncaya kadar çocuklarına vermiştir" diyorlar.

İbn-i Batte, Müberake bin Fudale'den rivayet ettiğine göre İbn-i Fudâle şöyle diyor:

Hasan'ın yemin ederek Rasûlullah'ın Ebubekiri halife olarak tayin etti, dediğini işittim.

Ebubekir (r.a.) açık nassla halife tayin edilmiştir, diyenlerin dayanakları sahabelerin onu "Rasûlullah'ın halifesi" şeklinde tesmiye etmelerindendir. Bu tesmiye de ancak başkası tarafından tayin edilen kimse için yapılır. Bu da mutlak olarak böyle değildir. Çünkü başkalarının tayin ettiği kimseye "Filanın halifesi" denildiği gibi, başkasına vekil olana da aynı tabir kulanılır.

Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurur:

"Allah yolunda cihad edecek olanı techiz edecek kimse, bizzat gaza etmiş gibidir. Gazaya giden kimsenin ailesini görüp gözeten kimse de bizzat gaza etmiş gibi sevaba erişir.[87]"

"Ya Rabbi sen seferde arkadaşım, ehlimde vekilimsin."

Allah (c.c.) şöyle buyurur:

"Allah, O'dur ki, sizi arzın halifeleri yaptı.[88]"

"Sonra, onların arkasından sizi arzda halifeler yaptık.[89]"

"Ben yeryüzünde bir halife yaratacağım.[90]"

"Ey Davud! Biz seni yeryüzünde halife kıldık.[91]"

Yani insanlar arasında hak ve adaletle hükmetmek, insanları Allah (c.c.)'ın yolundan başkasına saptırmamak için seni halife tayin ettik. Mülhidlerin[92] dediği gibi Davud (a.s.), mutlaka Allah (c.c.)'ın yerinde değildir.

---

[87] (Buhari Cihad; 38, Ebu Davud Cihad: 21)
[88] Enam: 6/165
[89] (Yunus: 10/14)
[90] (Bakara: 2/30)
[91] (Sa'd: 38/26)
[92] (Söz konusu olan Mülhidler, Mümkin-i Vücud (Yani yaratılan varlık) ile vacibul vücud (yani Yaratıcı)un varlığını birleştirenler ve "Vücut birliğini" iddia edenlerdir. Böyle bir Vahdet-i Vücutçuluk Yaratıcı ile

Onlar'a göre Davud (a.s.) Allah (c.c.)'a nisbetle, gözün insana nisbet edilmesi gibidir. Daha ileriye giderek Davud'un esma-i hüsnası olduğunu (Hâşâ!) iddia ettikten sonra;

"Allah Adem'e bütün isimleri öğretti[93]" âyetini de delil olarak getirirler.

Böylece o halifenin Allah (c.c.) gibi olduğunu saçmalıyorlar. Şüphesiz ki Allah (c.c.) benzerlikten ve başkasının kendisine halef olmaktan münezzehtir. Çünkü hilafet kaybolmuş, birisi adına yapılır. Allah (c.c.) ise her zaman hazırdır, kulların işlerini görür ve halkı idare eder. O, ehlinden ayrı kaldığı zaman kulunun halifesi olur.

Yine rivayet edilir ki, Ebubekir'e (r.a.):

"Ey Allah (c.c.)'ın halifesi" denildiğinde O "Ben Rasûlullah'ın halifesiyim. Bu bana kâfidir" buyurmuştur.

Ebubekir'in (r.a.) hilafeti gizli bir nass ile sabittir diyenlerin dedikleri şunlardır:

Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurur :

"(Rüyamda) ***gördüm ki, kuyu başındayım. Ondan su çekiyorum. Ebu Kuhâfe'nin oğlu kovayı alarak bir veya iki kova su çekti. Yalnız suyu çekmekte metanet gösterdi. Allah onu bağışlasın. Sonra İbnül Hattab, kovayı aldı. Fakat kovayı sertçe çekince, su etrafa saçılmaya başladı. Onun yaptığını gerçekleştirecek bir kimse dâhi görmedim. Ve etraftakiler kenara çekildiler[94]".***

Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurur:

"Ebubekr'e söyleyin namazı kıldırsın."[95] Ebubekir (r.a.) Rasûlullah'ın hastalığı boyunca namazı kıldırdı. Hatta vefaat edeceği gün kapının perdesini aralıyarak cemaata baktı. Ashabın Ebubekir'in arkasında namazı kıldıklarını görünce buna çok sevindi.

Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Eğer yeryüzünde halil *(samimi bir dost)* ***edinseydim, Ebubekir'i edinirdim. Ebubekir'in penceresinden başka mescide bakan açık pencere kalmasın. Hepsi kapatılsın."***

Ebu Davud'un Süneninde ve Ebi Bekre'den rivayet edilen bir hadiste, Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) bir gün şöyle buyurdu:

"Sizden hanginiz rüya görmüştür?"

Ashabtan biri gördüğü rüyayı anlatmaya başladı:

---

yaratığın vücudu bir olması demektir. Buna göre kainat (Hâşâ!) Allah'tır. Aslında bu itikat Brahma inancının bir gereğidir. Brahmanist Tâğur'un eserleri bu inanç sistemi üzerine kurulmuştur. Bu inancıyla doğu ve batının bütün dinsizlerini etrafına çağırıyor. Bu dinsizlerden en zararsız olanları küfürleri açık olan ve insanları aldatamıyanlardır.)

[92] (Bakara 30)

[94] (Buradan işlerinde metanetli ve mü'tedil olan Ebubekir'in (r.a.) hilafete layık olduğu, anlaşılırken, hiç bir zaman ondan sonra halife olacak Ömer'in (r.a.) bu işi yapamıyacağı anlaşılamaz.) (Mütercim).

[95] (Buhari Ezan: 39, 46, 68, İ'tisam: 5, Müslim Salat: 169, Tirmizi Menakıb: 16)

"Semadan indirilen bir terazi gördüm. Siz ve Ebubekir karşılıklı tartıldınız ve siz ağır geldiniz. Sonra Ebubekir ve Ömer tartıldılar, Ebubekir ağır geldi..."

Aynı hadisi Ebu Davud Hammad b. Seleme, O da İbn-i Cüd'â'dan, O'da Abdurrahman İbn-i Ebi Bekre'den, O'da babasından aynısını rivayet etmiştir. Bu hadiste:

"Hilafet nübüvvetin bir parçasıdır. Sonra Allah -Hilafet kalkınca- mülkü, gücü, saltanatı, dilediğine verir." ibaresi de vardı.

Yine Ebu Davud'un Zuhri'den, O'da Amr b. Ebân'dan, O'da Câbir'den rivayet ettiği hadiste Cabir (r.a.), Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in şöyle dediğini naklediyor:

"Bu gece sâlih bir kişiye rüyada Ebubekir'in Rasûlullah'a, Ömer'in Ebu Bekr'e, Osman'ın da Ömer'e bağlandığı gösterildi."

Cabir dedi ki, Rasûlüllahın huzurundan ayrılırken şöyle dedik:

"Sâlih zat, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) dır. Diğer üç zâtın birbirlerine bağlanması ise Allah (c.c.)'ın Peygamberini gönderdiği hususlarda Onların mü'minlere imam olacaklarına işarettir."

Yine Ebu Davud Hammed b. Seleme'den, O'da Eş'as b. Abdurrahman'dan, O da babasından, O'da Semure'den rivayet ettiğine göre, bir zât. Yâ Rasûlallah şu rüyayı gördüm:

Gökten bir kova su indirilmiş, Ebubekir gelerek kovanın kulpçuklarından tutup biraz içti. Sonra Ömer gelerek kulplarından tutup kana kana içti. Sonra Osman gelerek kulaklarından tutup kana kana içti. Sonra Ali gelerek kulplarından tuttu ve kulpları koptu. Üzerine biraz da su döküldü."

Şüphesiz ki yukarıda saydığımız Ehl-i sünnetin görüşleri, hilafet hakkı Ali (r.a.) veya Abbas'a ait olduğu nass ile sabittir diyenlerin görüşlerinden daha isabetlidir. Bunların bilinen yalanlarından başka hiçbir delilleri yoktur. Elbette ki bu iddiaları tamamen bâtıldır. İslâm tarihini ve Rasûlullah'ın yaşadığı günleri bilen bunu pek iyi bilir. Delilleri olsa da delâleti kâfi olmayan bazı hadislerdir. Tebük seferinde Ali'nin (r.a.) Medine'ye vekil tayin edilmesi gibi.

Gerçek olan Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'ın doğrudan halife tayin etmeyip, bir çok işlerde Müslümanları Ebubekir'e (r.a.) yönelmelerini istemesi, Ona rıza göstermesi, halife tayin edilmesi için bir vasiyyeti yazmak için azmetmesi, sonra müslümanların Ebubekir'in (r.a.) hilafeti üzerine ittifak edeceklerini bilmesi, Onun halifeliğini istediğine bir işarettir.

Rasulullah, arzu ettiklerinin ümmet içinde ihtilâfa yol açacağından şüphe etseydi, bunu bertaraf etmek için o hükmü kesin bir şekilde açıklayacaktı. "Allah ve Mü'minler Ebu Bekir'den başkasını reddederler" gibi sözleri Ümmetin Rasûlullah'ın rızasına uygun olarak ittifak edeceklerini gösteriyor. Bu da vasiyyetten daha açıktır.

Ey Râfizî!

Ehl-i sünnet "Rasûlullah'tan sonra imam, Ömer'in biati ve dört kişinin rızası ile Ebubekir'dir." dediklerini iddia ediyorsun. Deriz ki:

Hiç de senin iddia ettiğin gibi değildir. İnadına Ebubekir'in (r.a.) imameti müslümanların icmâı ve rızası ile tahakkuk etmiştir. Halbuki, Ali'ye (r.a.) sahabi ve tabiînden sayılarını Allah (c.c.)'tan başka kimsenin bilemediği birçok kimseler biat etmemiştir. Bu da hilafetinde mütecaviz midir? (Hâşâ!) Ehl-i sünnete göre imametin gayesi tahakkuk etmesi için güçlü kişilerin muvafakati gerekir. Bunun için de şöyle diyorlar:

"İdareciliğin gayesini gerçekleştirebilecek güçlü ve kuvvetli kişiler; kendilerine itaatle emrolunan Âmirlerin en lâyık olanlarıdır. Bu kişiler Allah (c.c.)'a isyan teşkil edecek bir şeyi emretmedikleri müddetçe itaat edilirler. İmamet hükümdarlık ve kuvvettir. İmam, ister âdil ister fâcir olsun üç veya dört kişinin muvafakati ile hükümdar olamaz. Bunun içindir ki, Ali'ye (r.a.) biat edilince kendisinde bir güç meydana geldi ve imam oldu.

İmam Ahmed bin Hanbel, Abdus el-Attar'a yazdığı mektubda şöyle diyor:

"İnsanların ittifakı ve rızasıyla veya kılıç ile halife olup, emirül mü'minin adını taşıyan kimse ister itaatkâr, ister asî olsun zekâtın kendisine verilmesi caizdir."

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in:

"Kim *(bir imama)* ***biatsiz ölürse, câhiliyyet ölümü üzerine ölür."*** mealindeki hadisin açıklaması Ahmed bin Hanbel'e sorulduğunda şu cevabı verdi:

"İmamın kim olduğunu bilir misin? İmam, imametinde bütün müslümanların ittifak ettiği kimsedir."

Binaenaleyh Ebu Bekir (r.a.) es-Sıddîk müslümanların icma'ı ile imamete müstehaktır. İmamete Allah ve Rasûlünün rıza gösterdiği cinstendir. Sonra güçlü ve kuvvetlilerin biatıyla imam olmuştur.

Aynı şekilde Ömer (r.a.) müslümanların biat ve itaati ile imam olmuştur. Müslümanlar Ebubekir'in (r.a.) Ömer (r.a.) hakkındaki vasiyetini yerine getirmediklerini farzedersek, Ömer (r.a.) imam olmayacaktı. Bunun caiz olup olmaması ayrı meseledir. Çünkü helâl ve haramlılık, fiillere bağlı bir şeydir. Ama velayet güç ve kuvvetle tahakkuk eder. O da Allah ve Rasûlünün sevdiği bir yöntem ile tahakkuk eder. Dört râşid halifenin hilafetleri gibi. Bazen bunun dışındaki bir yöntemle de tahakkuku mümkündür ki, zâlimlerin saltanatları gibi.

Ebu Bekir'e, (r.a.) Ömer (r.a.) ve bir gurup müslümanlar biat etmiştir, diye farzedilirse bununla imam olmaması gerekirdi. Durum hiç de böyle değildir. Ebubekir (r.a.) cumhurun biatıyla imam olmuştur. Bu biatta Ömer'in (r.a.) acele ettiği deniyorsa, şüphesiz ki, her biatta önde olan biri olacaktır. Eğer bazıları bu biati istemeyerek yaptıklarını iddia ediliyorsa bu da imamete zarar vermez. Çünkü imamete müstehak olduğu şer'î delillerle sabit olmuştur.

Ebubekir'in (r.a.) Ömer (r.a.) hakkındaki vasiyeti ise Ebubekir'in (r.a.) vefatından sonra müslümanların Ömer'e (r.a.) biat etmeleri ile gerçekleşmiş, böylece Ömer (r.a.) imam olmuştur.

Ey Râfizi!

"Sonra bazıları Osman'ı seçtiler" sözüne karşı şunu söylüyoruz:

Söylediğinin tam aksine Osman'ın (r.a.) hilâfetinde hepsi ittifak etmiş, hiç birisi ihtilaf etmemiştir.

Ahmed b. Hanbel, Hamdan b. Ali'nin "Osman'ın (r.a.) imameti kadar sağlam bir imamet yoktur. O'nun imameti cümlesinin ittifakı ile gerçekleşmiştir." dediğini rivayet ediyor.

Ahmed ne doğru söylemiştir. Abdurrahman O'na biat etmiş, fakat Ali, Talha, Zübeyr ve diğer güçlü şahsiyetler O'na biat etmemiştir, diye farzedilirse o zaman imam olamazdı. Çünkü Ömer (r.a.), imametle ilgili işi altı kişilik bir şûra meclisine havale etmiştir. Sonra Talha, Zübeyr ve Sâd istekleriyle çekilince, Osman, Ali ve Abdurrahman b. Avf kaldı. Bunlar da kendi aralarında Abdurrahman'ın halife olamıyacağı, Halifenin geri kalan bu iki zâttan birisi olacağı üzerine ittifak ettiler. Bilahare Abdurrahman yemin ederek, üç gündür uyumadığını, Ensar ve Muhacirlerle istişaresi neticesinde Osman'ın (r.a.) imamete gösterildiğini ifade etti. Bunun üzerine Osman'a (r.a.) biat ettiler. Bu biat ne bir mükafat ve ne de bir korku neticesinden olmuştur.

Ey Râfizi!

"Sonra bütün halkın bîatıyle Ali İmam oldu." Sözün, mühassısı olmayan bir tahsistir.

Çünkü ondan önceki üç halife için cereyan eden biat ona yapılan biattan çok daha üstündür. Osman'ın (r.a.) şehid edilmesinden sonra henüz kalpler üzgün iken birlik ve beraberlik yokken Ali'ye (r.a.) biat edilmişti. Hatta Talha'yı zorla getirip Aliye (r.a.) bîat için mecbur ettiler. Fitneyi çıkaranlar ise Medine'de henüz güçlü ve kuvvetli idiler. Bununla beraber birçok sahabi Ali'ye (r.a.) biat etmemişti. İbn-i Ömer bunlardan birisidir.

Hal böyle iken ey Râfizî!

Nasıl olur da (r.a.) Ali için "Bütün halk biat etmiştir" diyorsun ve fakat bu sözün aynısını ondan önceki üç kişi hakkında söylemiyorsun? Üstelik) Ali'ye (r.a. biat edenlerin bir bölümü onunla bozuştular, bir bölümü de Ona karşı harp ilân ettiler. Şam ehli de Osman'ın (r.a.) öcünü alıncaya kadar biat etmediler. Hatta bazıları Ali (r.a.) ve Muaviye'nin (r.a.) beraberce halifeliklerinin sıhhatine kail oldular.

Diğer bir gurup da o zaman müslümanların umumî bir imamlarının olmadığını, belki o zamanın bir fitne zamanı olduğunun görüşünde idiler. Bu görüş bir kısım Basra ehli muhaddislerinindir.

Üçüncü bir gurup da mutlaka (r.a.) Ali'nin halife olduğunu, Talha ve Zübeyr gibi O'na karşı gelenlerle savaşmada isabet ettiğini söylüyorlardı. Halbuki Talha ve Zübeyr de isabet edenlerdendir. Ebu'l-Huzeyl, Cübbâî, O'nun oğlu, İbnü'l Bâkillânî[96] ve Eşarîlerin bir kısmı bu görüştedirler. Bunlar aynı zamanda (r.a.) Muaviye'yi de isabet eden bir müctehid kabul ederler.

---

[96] (Ebubekir Muhammed b. et-Tayyib el-Bakillânîdir. , (v. 403) Mutezileye karşı gelebilmesi için hocası Ebu Hasan el-Eş'arî'nin ilmî dirayetine vâris olmuştur. Mücadele yollarını gayet iyi bilen bilgili bir zât idi. Birçok eserleri olup bazıları basılmıştır. "İ'cazül Kur'ân ve't-Temhid" bunlar arasında sayılır.)

Dördüncü bir gurup da Ali'nin (r.a.) imam ve içtihadında isabetli, onunla savaşanın hata etmiş müctehid olduğunu söylediler. Bu görüş de Hanefi, Maliki, Şafii ve Hanbeiîlerden bir bölümünün görüşüdür.

Beşinci bir gurup da şöyle diyor:

Halife (r.a.) Ali'dir. (r.a.) Muaviye'den çok hakka yakındır. Her ikisinden de ayrılıp savaşa katılmamak daha hayırlıdır. Çünkü Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyuruyor:

"Öyle bir fitne olacak ki, O'na karışmayan karışandan daha hayırlıdır." [97]

Hasan (r.a.) hakkında da şöyle buyuruyor:

"Benim şu oğlum Seyyiddir. Allah (c.c.) Onunla iki büyük müslüman gurubun arasını Islâh edecektir." [98]

Bu hadis ile O'na "Islah = Sulh" sıfatını vermiştir. Kitâl vacip veya müstehap olsaydı. Rasullullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Onu terkedeni methetmezdi. Bunlar devama şöyle dediler:

"Allah (c.c.) saldırgana karşı hemen savaşı emretmemiştir. Hem de her sadırganla da değil. Allah (c.c.) şöyle buyuruyor:

"Eğer mü'minlerden iki birlik çarpışırlarsa, hemen aralarını düzelterek barıştırın. Eğer Onlardan biri tecavüz ediyorsa, o vakit tecavüz edenle Allah (c.c.)'ın emrine dönünceye kadar savaşın." [99]

Cenab-ı Allah önce barıştırmayı emretmiştir. Onlardan biri tecavüze devam ederse, Allah (c.c.)'ın emrine dönünceye kadar Onunla savaşılır. Bunun için her iki birliğin de savaşması maslahat değildir. Allah (c.c.)'ın emrettiği ve mütecavize karşı olan savaş da şüphesiz ki mefsedete tercih edilen bir maslahattır. (O da fitneyi ortadan kaldırmaktır.)

İbn-i Sîrin, fitneye düşüp de akibetinden korkmayan bir kişi varsa, o da Muhammed b. Mesleme'dir. Çünkü Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) in O'nun hakkında ***"Fitne ona zarar veremez"*** buyurduğunu işittim.

Şû'be, Eş'as b. Süleym'den, O'da Ebu Bürde'den, O'da Sa'lebe b. Dabi'â'nın şöyle dediğini rivayet ediyor:

Huzeyfe'nin yanına gittim. O da şöyle dedi:

"Ben öyle bir adam bilirim ki fitne Ona hiç zarar vermez." sonra çıktığımızda içinde Muhammed b. Meslemenin tek başına bulunduğu bir çadırı gördük. O'na bu durumu sorduk. O da "Olan oluncaya, herşey açığa çıkıncaya kadar, şehirlerinden hiçbir yerin beni içine almasını istemiyorum." dedi.

İbn-i Mesleme, hiç savaşa iştirak etmemiş, Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) in haber verdiği gibi fitne de O'na zarar verememiştir.

İbn-i Mesleme gibi Sa'd bin Ebi Vakkas, Usâme b. Zeyd, İbn-i Amr, Ebubekr'e, İmran b. Husayn ve daha bir çok ileri gelen sahabi Ali (r.a.) ve

---

[97] (Müslim Fiten: 3)

[98] (Buhari, Sulh: 9 , Fedail: 22, Fiten: 20, Ebu Davud Sünet: 12, Tirmizi , Menakıb: 30)

[99] (Hucurat 49/9)

Muaviye'nin karşılıklı savaşlarına katılmamışlardır. Bu durum bir tarafı tutup savaşmanın ne vacip ve ne de müstehap olduğunu gösteriyor.

İşte bu son görüş ehl-i sünnetin cumhuru, hadis ehli, Mâlik, Süfyan es-Sevri, Ahmed b. Hanbel ve daha birçoklarının görüşüdür.

Bütün bu görüşlerden başka Osman (r.a.), Ali (r.a.) ve taraftarlarını tekfir eden haricîlerin görüşü, Râfizilerin Ali (r.a.) ile savaşanlarla bir çok sahabeyi fâsık ve kâfir kılan görüşleri,Ali (r.a.) ve taraftarlarını fâsık ve zâlim kabul eden Nasîbî ve Emevîlerin iddiaları vardır. Mutezilenin bir bölümü ise Cemel vakasının karşı guruplarından birini -ismini vermeden- fasıklıkla nitelendiriyorlar.

Binaenaleyh ey Râfizî!

Ali'ye (r.a.) yapılan biat ondan öncekilere yapılan biattan daha umumi olduğunu nasıl iddia edebiliyorsun?! Kaldı ki sen, Ali'nin (r.a.) imameti nass ile sabit olduğunu iddia ediyordun. Şimdi ise halkın çoğunluğu ile tahakkuk ettiğini söylüyorsun. Bu nasıl olur?!

Ey Râfizî!

Ehl-i sünnetin "Sonra imamette ihtilafa düştüler. Bazısı Ali'den sonra imam Hasan'dır. Bazısı da Muâviye'dir" dediklerini iddia ediyorsun.

Bu sözüne cevabımız da şudur:

Ehl-i sünnet bu konuda hiç ihtilaf etmemiştir. Onlar şunu iyi biliyorlar ki Irak ehli babasının yerine geçmek üzere Hasan'a (r.a.) biat etmişler, fakat Hasan (r.a.) imameti gönül rızasıyla Muaviye'ye teslim etmiştir.[100]

Ey Râfizî!

Ehl-i sünnetin "Sonra imameti Ümeyye oğullarına verdiler" dediklerini iddia ediyorsun. Buna da cevabımız şudur :

Ehli sünnet kesin olarak imamet şunun ve bunun olması vacib olup, ona her işte itaat gereklidir, dememiştir. Belki durum böyle tecelli etti. Ama ehl-i sünnet şunu da ilave etmekten geri kalmamıştır. Diyorlar ki:

"Emeviler işbaşına geçtiler, aynı zamanda güçlü idiler. Onların sayesinde işler rayına oturdu. İmametin gayesi olan cihad, hac, cuma, bayram ve yol emniyeti gibi iş ve ibadetleri gerçekleştirdiler. Fakat Allah'a isyan ettikleri hususlarda Onlara

---

[100] (**"El-Avâsım Mine'l-Kevâsım"** adlı eserimizin talikinde şöyle demiştik:

Râfizîlerin başta gelen inançlarından biri Hasan'ın (r.a.), babasının, kardeşinin ve kardeşinin soyundan gelen dokuz kişinin masum olduklarına inanmaktır. Onlara göre yukarıda saydıklarımız kişiler asla hata etmezler. Onlardan sâdır olan her şey haktır. Halbuki hak olan şeyler hiçbir zaman mütenakız değildir. Halbuki Hasan (r.a.)'dan sâdır olan en önemli şey Onun kendi isteğiyle babasından sonra (Ali'nin (r.a.) vefatından sonra) emîru'l mü'minin Muaviye'ye biat etmesi olmuştur. Onların da bu biata iştirak etmeleri hak olduğuna da inanmaları gerekirdi. Çünkü bu biat masum olan bir zâttan sudur etmiştir. Halbuki onlar bu biati inkâr ederek masum olan imamlarına muhalefet ediyorlar. Bu durum ancak iki şekilde izah edilebilir:

a - Ya oniki imamlarının masum olduklarına dair olan iddiaları yalandır. Ki böyle bir iddia ile bütün inançları sarsılmış olur. Çünkü masumiyet onlarda esastır.

b - Veya Hasan'ın (r.a.) masum olduğuna inanıyorlar. Onun biati da masum bir kişinin amelidir. Fakat onlar bunu kabul etmezler. Masumun uygun gördüğüne muhalefet ediyorlar. Bunu da nesilden nesile aşılıyorlar. Şu halde masuma muhalefetleri küfürdür.

Biz de bu iki şıktan hangisinin onlara uygulanacağını bilmiyoruz. Ama üçüncü bir şıkkın olmadığını da kesinlikle biliyoruz.)

itaat yoktur. Buna rağmen kötülüklerde ve düşmanlıklarda değil, iyilik ve takva hususunda onlara yardım edilebilir."

Bilinen bir gerçektir ki, insanlar ancak idarecilerle İslah edilebilirler. Zalim idarecinin varlığı yokluğundan hayırlıdır.

Hatta Ali'nin (r.a.):

"İnsanlara mutlaka bir idare(ci) gereklidir, bu idare ister iyi ister kötü olsun" buyurması üzerine Ona şu soruyu sordular:

İyi idareye diyeceğimiz yoktur, fakat kötü idareye nasıl evet denilsin? Ali (r.a.)şu cevabı verdi:

"Kötü idare olsa da yollar onunla emniyette olur. Cezalar onunla tatbik edilir, onunla düşmana karşı cihad edilir, onunla haraç ve ganimetler paylaştırılır."

Ali'nin (r.a.) bu sözünü Ali b. Ma'bed "Et-Taatü ve'l-Ma'siyetü" adlı eserinde zikrediyor. (Bu zat Bağdat Şiîlerindendir. Abbasi halifeleri Memun ve Mu'tasım zamanında yaşamıştır.)

Durum ne olursa olsun, işbaşına gelen emir, senelerden beri beklemekte olduğunuz muntazar imamınızdan daha hayırlıdır. Siz de yalan söyleyip beklemeye devam ediniz. Ali (r.a.) den başka, bütün cedlerinin de bu işi gerçekleştirecek güç ve kuvvetleri yoktu. Onlar imametten de âciz idiler. Ehl-i hâil ve akd da değildiler. Allah (c.c.) cümlesinden razı olsun. Onlarla imametin gayesi de tahakkuk edemezdi.

İbn-i Abbas (r.a.) dan, Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurur:

"Kim ki, emirinde hoşlanmadığı bir şey görürse sabretsin. Emirin -hakka uygun- emirlerinden bir karış uzaklaşıp ölen, cahiliyye ölümü ile ölür"[101]

Ebu Hureyre (r.a.) den rivayet edildiğine göre Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) bir başka hadislerinde şöyle buyururlar:

"Emîre itaattan çıkıp, cemaattan ayrılan ve sonra ölen kimse, cahiliyyet ölümü ile ölür. Kim ki Hak ve bâtıl olduğu bilinmeyen karanlık bir davanın bayrağı altında kavmiyyet ve asabiyete yardım ederek öldürülürse onun bu ölümü tam bir cahiliyyet ölümü olur."[102]

İbn-i Ömer (r.a.)'ın rivayet ettiğine göre Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) bir başka hadisinde şöyle buyuruyor:

"Her kim itaattan bir el kadar ayrılırsa, kıyamet gününde Allah'a karşı kendisini onunla müdafa edecek lehine hiçbir hücceti olmayacaktır. Her kim de boynunda (emire) beyatı olmayarak ölürse cahiliyyet ölümü ile ölür."[103]

Başka bir hadis de Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Allah'a isyan eden hiç kimseye itaat yoktur. İtaat iyiliktedir."[104] buyururlar.

Diğer bir başka hadisinde de (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyururlar:

---

[101] (Buhari Ahkam: 4, Fiten: 2, Müslim İmare: 13)
[102] (Müslim-Kitabü'l İmare:13)
[103] (Müslim, Kitabü'l imâre: 13)
[104] (Müslim, Kitabü'l imâre: 8)

"Ma'siyetle emrolunmadıkça hoş görsün veya görmesin, rnü'minin her hususta Ulûl emri dinlemesi ve itaat etmesi lâzımdır. Ma'siyetle emrolunduğu zamanda dinlemez ve itaat etmez."[105]

İkinci Bölüm

Uyulması Vacip Olan Mezhep Hakkında

Reddiyyeyi kendisine yazdığımız İbnul Mutahhar şöyle diyor :

"İmâmiyye Mezhebi kendisine uyulması vacip olan mezheptir.

Çünkü o, mezheplerin hak ve doğruya en yakın olanıdır, İmamîler akaidde bütün fırkalardan ayrılmış ve kesin olarak kurtuluşa ermişlerdir. Çünkü onlar dinlerini masum imamlarından almışlardır. Diğer mezhepler ise ihtilafa düştüler, görüşleri çoğaldı. Onlardan biri hakketmeden halifeliğe talib çıkarken diğerleri dünya menfaati için ona biat ettiler. Bunlardan birisi Ömer b. Sa'd b. Mâlik'tir ki, emirlik ile Hüseyin'e (r.a.) karşı çarpışma arasında muhayyer bırakıldığı zaman, Hüseyin'i (r.a.) öldürecek olanın cehenneme gireceğini bilmesine rağmen şöyle demiştir:

"Vallahi doğru söylüyorum. Bu işte düşünemiyorum. İki tehlikeli durum arasında şaşırıp kaldım. Rey mülkünü mü terkedeyim? Hüseyin'i (r.a.) öldürme günahını mı yükleneyim? Onu öldürsem doğrudan cehenneme gireceğim. Fakat Rey'de de gözüm vardır. Bazılarına durum karışık geldi, dünyayı tercih ettiler ve ona uydular. Yanlış düşündüler de hakkı bulamadılar ve Allah onları muaheze etti. Bir başkaları yanlış anlayışa saplanarak, çoğunluğu orada gördükleri için onlara biat ettiler. Hakkın çoğunlukta olduğunu zannettiler de, Allah (c.c.)'ın:

"Doğrusu ortakların çoğu birbirine haksızlık ederler; ancak iman edip de sâlih amel işleyenler müstesnadır. Bunlar da ne kadar az."[106]

Ayetinden de gafil kaldılar. Bir başkası da, hakkıyla halifeliği istedi. Ancak dünya zînetine düşkün olmayan ve kurtuluşa eren azınlık ona biat ettiler. O azınlık kendilerine emredileni yerine getirdiler. O emir de, hilafete öncelikle lâyık olana itaat etmektir. Durum böyle olunca hakkı aramak ve görüş sahiplerinin neye dayandıklarını öğrenmek gerekir. Ta ki hak yerini bulsun.

Allah (c.c.) şöyle buyuruyor:

"Haberiniz olsun, Allah'ın laneti zalimlerin üzerinedir."[107]

İbnul Mutahhar, Rasûlullah'dan (sallallahu aleyhi ve sellem) sonra müslümanları dört guruba ayırıyor.

Bu tamamen yanlıştır. Zira ashab-ı Kiramdan hiçbiri bu saydığı sınıflara dâhil değildir. İddiasınca haksız olarak hilafeti isteyen Ebubekir'dir (r.a.). Halifeliği

---

[105] (Buhari, Müslim)
[106] (Sa'd: 38/24)
[107] (Hûd: 11/18)

haklı olarak isteyen de Ali'dir (r.a.). Bu iddiası her ikisine de yaptığı bir iftiradır. Ne Ali (r.a.) ve ne de Ebubekir (r.a.) halifeliğe talip çıkmıştır.

Râfizî İbnul Mutahhar, diğer iki gurubu dünyaya ve kendi yanlış fikirlerine körü körüne bağlı olmakla suçlamıştır.

Gerçekten insanın hakkı öğrenmesi ve Ona uyması şarttır. Çünkü Yahudîler hakkı öğrendikten sonra ona uymadıkları için kendilerine gazab inmiştir. Hıristiyanlar da hakkı öğrenmek istemedikleri için sapıtmışlardır. Bu ümmet ise bütün ümmetlerin en hayırlısıdır. Allah (c.c.) bu ümmet hakkında:

"(Ey Muhammed Aleyhisselâm ümmeti) **Siz beşeriyet için meydana çıkarılmış en hayırlı bir ümmetsiniz**"[108] buyuruyor.

Bu ümmetin en hayırlı olanları da Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'ın muasırları, Ondan sonra sırasıyla onları takip edenlerdir.

Bu hususta Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurur:

"İnsanların en hayırlıları benim asrımda yaşayanlar, *(İman ederek Rasûlullah'ı görenlerdir.)* ***Sonra Onları takip edenlerdir."***[109] Ama Râfizîler, bunlar hakkında yukarıda naklettiklerimizi iddia ediyorlar. Onları ilim bakımından insanların en câhili, hevâ ve hevesine en çok düşkün olanı kabul ediyorlar. Râfizîlere göre bu ümmetin Rasûlullah'tan sonra sapıtmış olması gerekiyor.

Ey Râfizi! Bu anlattıkların sence Peygamberden sonra vuku bulmuşsa, ileride nakledeceklerin ve onları delil olarak getirmeye çalışacağın diğer hususlar kim bilir nasıl olacaktır?!

Ashab-ı Kiram hakkında söylediğin, "Görüşleri, kötü arzuları adedince teaddüt etmiştir. (çoğalmıştır)" şeklindeki iddiandan, Onlar çok çok uzaktırlar.

Ey sapık! Bu sözle kimleri kasdettiğini biliyor musun? Bu sözünle Allah (c.c.)'ın haklarında:

"(İslâm'a ve dolayısıyla cennete girişte) **ileri geçerek birinciliği kazanan Muhacirler ve Ensar, bir de güzel amellerle onların izinde giden mü'minler** (var ya), **Allah onlardan razı olmuştur. Onlar da Allah'tan razı olmuşlardır.**"[110]

"**Muhammed** (a.s.) **Allah'ın Rasûlüdür. O'nun beraberinde bulunanlar** (Ashab-ı Kiram) **kâfirlere karşı çok şiddetli, kendi aralarında gayet merhametlidirler.**"[111]

"**Onlardan** (Muhacir ve Ensardan) **sonra gelenler şöyle derler: "Ey Rabbimiz! Bizi ve iman ile bizden evvel geçmiş olan kardeşlerimizi bağışla**"[112] buyurduğu kimseleri kasdediyorsun.

Ensar ve Muhacirden sonra gelenler, ashab için kalblerine bir kin bırakmamak için Allah (c.c.)'tan niyaz ederken, râfizîler O hayırlı ümmete -Ashabı Kiram- af dilemedikleri gibi onlar için kalblerinde kin besliyorlar.[113]

---

108 (Âl-i İmrân, 3/110)
109 (Buhari Fedail: 1 , Şehadet: 9, Ebu Davud Sünnet: 9, Müslim Fedail: 210-214)
110 (Tevbe: 9/100)
111 (Feth: 48/29)
112 (Haşr: 59/10)

Hasan b. İmâre, Hakem'den, O'da Muksim'den, O'da İbn-i Abbas'tan rivayet ettiğine göre İbn-i Abbas şöyle diyor:

"Allah (c.c.) Rasûlullah'ın arkadaşlarına -Ashab-ı Kiram- af dilemeyi emretmiştir. Bunların savaşacaklarını da biliyordu."

Urve (r.a.) Âişe'nin şöyle buyurduğunu rivayet ediyor:

"(Mü'minler) Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'in ashabına af dilemekle emredildiler, Onlar (Şiîler) ise onlara küfrettiler."

Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurur:

"Ashabıma sövmeyiniz. Allah (c.c.)'a kasem ederim ki herhangi biriniz Uhud dağı kadar altın infak etse, onlardan** (Ashabımdan) **birinin bir avuç, hatta yarım avuç sadakasına** (sevabta) **yetişemez"[114]. Câbir'den (r.a.):

Âişe'ye (r.a.):

"Bazı insanlar Rasûlullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem)ashabına dil uzatıyorlar. Hatta bu dil uzatmaları Ebubekir (r.a.) ve Ömer'e (r.a.) varmıştır" denilince:

"Bunda hayret edilecek bir şey yoktur, diyerek devamla şöyle buyurdu:

Ebubekir (r.a.) ve Ömer'in (r.a.) amelleri kesilince Allah (c.c.) sevaplarının kesilmemesini istedi. Diye rivayet edilmiştir.

Sevrî, Nusayr b. Zu'lûk'tan, O'da İbn-i Ömer'in şöyle dediğini rivayet ediyor:

"Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'in ashabına sebbetmeyiniz (sövmeyiniz). Onlardan birinin Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ile bir saat sohbetleri, sizden birinizin yapacağı kırk yıllık ibadetinden daha hayırlıdır."

Allah (c.c.) bu zatlar hakkında şöyle buyuruyor:

"Hakikaten Allah, (Hudeybiye'de) **ağacın altında sana biat etmekte oldukları vakit, o mü'minlerden razı oldu. Böylece kalblerinde olan sadâkati bildi de, üzerlerine sekinet** (manevî huzuru) **indirdi. Kendilerine de yakın bir zafer** (Hayber'in Fethini) **verdi."**[115]

Allah (c.c.) bu Ayet-i Kerime ile onlardan razı olduğunu ve kalplerinde olanı bildiğini beyan ediyor. Bunlar Bindörtyüz kişi olup Ebubekir'e (r.a.) de biat edenlerdir.

Câbir b. Abdullah'ın rivayet ettiğine göre Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) bir hadislerinde şöyle buyuruyorlar:

"Hudeybiyede ağacın altında -Rasûlullah'a- biat edenlerden hiçbirisi cehenneme girmeyecektir."[116]

---

[113] (Ahmahlıktan ve bunaklıktan kurtulmalarına vesile olması gereken ilmî eserlerinde, Ebubekir (r.a.) ve Ömer'e (r.a.) (Haşa!) put diyorlar. Halbuki tarihte açıkça belirtilmiştir ki, Ali (r.a.) küfede, mimberde defalarca ve binlerce kişinin huzurunda ve tevatür derecesine varan binlerce kişinin rivayetiyle şöyle demiştir: **"Peygamberinden sonra bu ümmetin en hayırlısı Ebubekir, sonra Ömer'dir."**)

[114] (Buhârî ,Fedail Ashabin Nebi: 5, Müslim Fedailu Sahabe: 221)

[115] (Feth: 48/18)

[116] (Müslim), (Bu hadis Peygamberliğin alâmetlerindendir. Binüçyüzaltmışsekiz sene geçmesine rağmen müslümanlar Rıdvan ağacı altında Rasulul'lah (sallallahu aleyhi ve sellem)'a biat eden Sahabe-i Kiram

Allah (c.c.) Ensar ve Muhacir olan ashab hakkında şöyle buyuruyor:

"Andolsun ki Allah Peygambere ve güçlük saatinde (Tebûk savaşında çekilen sıkıntı ve mahrumiyet günlerinde) **Ona uyan Muhacirlerle Ensara lütfetti.** (tevbelerini kabul etti)"[117]

"Sizin veliniz ve yardımcınız ancak Allah'la Onun Peygamberidir; bir de iman edenlerdir."[118] **"Erkek ve kadın bütün mü'minler, birbirlerinin velileridirler.** (yardımcıları ve dostlarıdır.) "[119]

Böylece Allah (c.c.) bu zatlara (ashab) tabî olmayı emrederken, râfizîler onlardan uzaklaşıyorlar. Bazı câhiller Mâide sûresinin ellibeşinci ayetinin devamı olan:

"... ki, Onlar, Allahın emirlerine boyun eğerek namaza devam ederler ve zekat verirler" bölümü, Ali'nin (r.a.) namazda iken yüzüğünü tasadduk etmesi üzerine indiğini iddia ederek, bu hususta mevzu hadis de rivayet etmişlerdir. Hayır! Bu hiç de böyle değildir.

Birincisi, âyet cemi sığasıyla kullanılmıştır. Ali ise müfreddir. "Vehum râki'ûn" daki "Vav" hal bildiren "vav" değildir. Eğer durum bildiren hal vavı olsaydı zekâtın namazda ve rükû halinde verilmesi gerekecekti.

İkincisi, burda bir medih vardır. Medih ise vacip veya müstehap olan bir işten dolayı yapılır. Namaz kılarken zekatı vermek ise ittifak ile namazda bir meşguliyet olduğu için ne vacip ne müstehaptır. Övgüye de lâyık değildir.

Üçüncüsü, Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) zamanında Ali'nin (r.a.) verecek zekâtı ve yüzüğü de yoktu. Farzedelim yüzüğü varmış peki yüzük neyin zekâtıdır! Fakihlerin çoğu da yüzüğün zekata tabi olmadığını söylüyorlar Şiilere göre yüzüğü dilenciye vermiştir. Medih ise zekatın hemen verilmesi üzerine yapılmıştır.

---

hakkındaki şehadetleri Cenab-ı Allah (c.c.)'ın el-Feth sûresinin onsekizinci âyet-i kerimesinde buyurduğu hüküm doğrultusundadır. Ayet de şudur:

"Hakikaten Allah (Hudeybiyede) ağacın altında sana biat etmekte oldukları vakit, O müminlerden razı oldu."

Sonra ortaya câhil, ahmak, kör ve Rasûlullahın iki arkadaşının - Ebubekir (r.a.) ve Ömer (r.a.)-. imanında şüphe etmekten utanmayan biri çıkıp şöyle demiştir: "Deseler ki, Ebubekir ve Ömer ağacın altında biat eden ve Allah (c.c.)'ın kendilerinden hoşnut olduğu rıdvan ehlindendir. Bu da yukarıdaki âyet ile sabittir. Biz de şöyle deriz: "Allah ayette: **"Ağaç altında sana biat edenlerden Allah hoşnut oldu"** veya **"sana biat edenlere"** demiş olsaydı o zaman biat eden herkesten razı olduğu anlaşılmış olurdu. Fakat Allah, **"Muhakkak Allah mü'min olup da sana biat edenlerden razı oldu"** buyurmuştur ki, bununla ancak iman ehli olup ve biat edenlerden razı olduğu anlaşılır."

Bu kör ne derse desin haddi zatında Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'ın Müslim'de rivayet edilen hadis-i şerifi o körün ağzına basılan bir taştır. Hadis şöyledir: **"Ağaç altında Rasulullaha biat edenlerden hiçbirisi ateşe girmeyecektir."** Bu âmâ (Şiî) tarafından, Sevr dağında nazil olan ayetin de (r.a.) Ebubekir'in medhine değil Eemmine işaret olduğu iddia edilmektdir. İşte bu âmâ, Şiî'lerin müctehidlerindendir. Artık onlardan ictihad (!) derecesine varmayanların halini siz düşünün!)

[117] (Tevbe: 9/117)
[118] (Mâide: 5/55)
[119] (Tevbe: 9/71)

Dördüncüsü, Ayetin akışından kâfirlerle dost olmaktan nehiy mü'minlerle de dost olma hususunda emir vardır. Râfizîler ise, gördüğümüz gibi mü'minlere düşmanlık edip, münafık ve Tatar müşriklerinin arkasından gidiyorlar. Allah (c.c.):

"O'dur ki, seni yardımıyla ve mü'minlerle te'yid etti ve kalblerinin arasını sevgi ile birleştirdi."[120] buyururken, râfizîler ümmetin en seçkinlerinin arasını yalan ve iftiralarla bozmak istiyorlar. Allah (c.c.) şöyle buyurur:

"Artık o kimseden daha zâlim kim olabilir ki, Allah'a karşı yalan söylemiş; doğruyu (Kur'anı) **da, kendisine geldiği vakit yalanlamıştır. Kâfirlerin yeri cehennemde değil midir? Doğruyu / gerçeği** (Kur'ânı) **getiren** (Rasûlullah) **ve Onu tasdik eden** (Mü'minler) **ise, işte bunlar takva sahibi kimselerdir. Onlara, Rableri katında, ne dilerlerse var. İşte bu, güzel ve iyi iş görenlerin mükafatıdır. Çünkü Allah, Onların daha önce işledikleri amelin en kötüsünü bile örtüp bağışlayacak ve yapmakta oldukları güzel amellerin en güzeli ile mükâfatlarını kendilerine verecektir."**[121]

Binaenaleyh (bundan dolayı) Ashab, ümmetin en üstünüdür. Allah (c.c.) Onlara, en kötü amellerini bile bağışlayacağını va'dediyor. Halbuki Ali(r.a.), onlara -râfizîlere- göre günahsızdır. Şimdi söyleyin bakalım Ali (r.a.) niçin ayetin şümulüne girmiştir?

Allah (c.c.):

"Allah, aranızdaki iman edip iyi ameller işleyenlere, kendilerini tıpkı daha önceki mü'minler gibi yeryüzünde egemen kılacağım, kendileri için seçtiği dinlerini sarsılmaz temellere oturtacağını ve korkularını güvene dönüştüreceğini vadetti. Çünkü onlar bana kulluk ederler, hiçbir şeyi bana ortak koşmazlar. Bu a,amadan sonra kâfir olanlara gelince, onlar yoldan çıkmışların ta kendileridirler."[122]

Buyurarak onlara hükümranlığı va'dediyor, onlardan hoşnut olduğunu, onların takva sahibi olduklarını, onlara yardım gönderdiğini beyan ediyor. Bütün bu sıfatlar Ebubekir (r.a.) ve Ömer'e (r.a.) biat eden Ashab-ı Kiram içindir. Daha o zamandan beri hükümran olmuşlar, dini hâkim kılmışlardır. Ondan sonra da Fars ve Rumlara galebe çalarak Şam, Irak, Mısır, Mağrib, Horasan, Azerbaycan ve benzeri ülkeleri fethettiler. Ömer (r.a.) şehid edilip, fitneler alevlenince hiçbir yeri fethedemediler Üstelik Rumlar ve diğer milletler topraklarına göz dikmeye başladılar. Bid'atlar; haricilerden, rafizilerden ve nâsibilerden türemeğe, kanlar akmağa başladı. Vefatından: sonraki durum ile önceki durum nerede?

Râfizîler,

"Münafıklar da görünüşte müslüman idiler" deyip itirazlarına devam ederlerse, onlara şu cevabı veririz:

O bahsettiğiniz münafıklar hayırla nitelendirilmiş olmadıkları gibi, Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ve mü'minlerle beraber değildirler.

---

[120] (Enfâl : 8/62-63)
[121] (Zumer: 39/33-35)
[122] (Nur: 24/55)

Allah (c.c.) şöyle buyurur:

"Muhakkak ki, Rabbinden (Mü'minlere) **bir zafer gelirse, onlar** (o münafıklar, mü'minlere) **şöyle diyecekler: "- Doğrusu biz de sizinle beraberdik." "Allah, alemlerin kalblerinde olanı** (İman ve nifakı) **en iyi bilen değil midir?"**[123]

"(Münafıklar) **sizden olduklarına dair kesin olarak Allah'a yemin de ederler. Halbuki onlar, sizden değildirler. Fakat onlar, kâfirlere yapılan muamelenin kendilerine de yapılmasından korkarlar, sırf görünüşte müslüman olan bir kavimdirler"**[124]

"Muhakkak ki münafıklar cehennemin en aşağı tabakasındadırlar."[125]

Allah (c.c.) münafıkların mü'minlerden olmadıklarını, ne bunlardan ne şunlardan olmayıp ortada kaldıklarını beyan ediyor. Gördüğün gibi râfiziler de aynı karakterdedirler.

Allah (c.c.) buyuruyor ki:

"Andolsunki, eğer münafıklarla kalblerinde şehvet hastalığı bulunanlar ve şehirde (mü'minlerin ayıblarını arayıp) **kötü haber yayanlar,** (fenalıklarından) **vazgeçmezlerse, muhakkak seni onlara musallat ederiz. Sonra seninle o şehirde** (Medine'de) **az bir zamandan fazla kalamazlar** (komşu olamazlar.)"[126]

Allah (c.c.) Rasûlünü onlara karşı hiddete getirmeyip, onlarla çarpıştırmayınca, münafıklar, müslümanların bu işten vazgeçtiklerini zannettiler. Zaten ağaç altındaki biatta Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ile beraber münafıklardan yalnız El-Ced b. Kays vardı. O da devesinin arkasında saklanmıştı. Hülâsa olarak münafıklar sahabe arasında gizli ve âciz idiler. Özellikle bu durum Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)ın son günlerinde ve Tebuk seferinden sonra kendini açıkça gösteriyordu. Çünkü Allah (c.c.) şöyle buyurmuştur:

"(Münafıklar) **diyorlar ki,** (eğer bu savaştan) **Medine'ye bir dönersek kuvvet ve şerefi çok olan** (bizler), **zayıf ve düşük olanı** (Mü'minler topluluğunu) **oradan çıkaracaktır. Halbuki kuvvet ve üstünlük Allah'ın, Rasûlünün ve mü'minlerindir; fakat münafıklar bilmezler."**[127] Artık üstünlüğün yalnız Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'in ashabına ait olduğu, münafıkların da onların arasında zilletle yaşadıkları anlaşılmıştır.

Allah (c.c.) şöyle buyuruyor:

"(Ey mü'minler, münafıklar) **size** (gelip) **rızanızı kazanmak için;** ("Biz münafık değiliz" diye) **Allah'a yemin ederler"**[128]

"Kendilerinden razı olasınız diye, size yemin edecekler, fakat siz, onlardan razı olsanız da asla Allah o fâsıklar topluluğundan razı olmaz"[129]

---

[123] (Ankebut: 29/10-11)
[124] (Tevbe: 59/6)
[125] (Nisa: 4/145)
[126] (Ahzab: 33/60)
[127] (Münafıkın: 63/8)
[128] (Tevbe: 9/62)

"Sizden olduklarına dair kesin olarak Allah'a yemin de ederler. Halbuki onlar, sizden değildirler. Fakat onlar, kâfirlere yapılan muamelenin kendilerine de yapılmasından korkmakla, sırf görünüşte müslüman olan bir kavimdirler."[130]

İşte münafıkların sıfatları bu zelil sıfatlardır. Ama Muhacir ve Ensâr peygamberlerinin vefatından önce üstün ve şerefli oldukları gibi vefatından sonra da aynı şerefe sahip olmuşlardır. Nesiller de onları böyle anacaklardır. Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'ın aziz sahabilerinin münafık veya zelil olmaları kesinlikle mümkün değildir. Aksine münafıklık, râfizî'lerin sıfatıdır. Onların nişanesi zillettir. Kaftanları nifak ve takiyye -gerçek durumu gizlemek-, sermayeleri yalan ve yalan yemindir. Daha da aşırı giderek, zındıklığa sapıyor ve kalben inanmadıklarını dille söylüyorlar. Hatta Cafer Sadık'a iftira ederek,onun:

"Takıyye benim ve ecdadımın dinidir" dediğini iddia ediyorlar. Allah (c.c.) ehli beyti bu iddialarından tenzih etmiş, onları takiyyeye muhtaç etmemiştir. Ehli beyt, insanların en sâdıklarından, iman yönünden en büyüklerinden idiler. Onların dini, takiyye değil takvadır.

Mü'minler mü'minleri bırakıp da kafirleri veliler edinmesinler. Kim böyle yaparsa Allah'la arasında bir bağlantısı kalmamıştır. Ancak onlara (karşı) **takiyye uygulamanız müstesnadır. Allah kendisine karşı** (gelmekten) **sizi sakındırıyor. Dönüş Allah'adır."**[131]

Ayet-i Kerimesine gelince, bu kâfirlerden korunmayı gerektiren bir emirdir. İddia ettikleri gibi yalan ve takiyyeyi emretmemiştir. Evet Allah (c.c.) küfre zorlayan kimseye, onu hissettirecek bir kelimeyi telaffuz etmesine ruhsat vermiştir ama, Ehli beyti, hiç kimse hiçbir şeye icbar etmemiştir. Hatta Ebubekir (r.a.) onlardan hiçbirini kendisine biat etmeleri için zorlamamıştır. Aksine isteyerek ona biat etmişlerdir. Ne Ali (r.a.) ve ne de başka biri diğerinden korktuğu için sahabeyi övmüş değildir. Onları buna da zorlayan bir kimsenin olmadığı ittifakla sabittir. Emevî ve Abbasîler devrinde iman ve takva bakımından Ali'den (r.a.) çok daha aşağı insanlar vardı ki, bunlar halifelerde olan bazı şeyleri kerih gördükleri için onları medhetmiyor ve sevmiyorlardı. O halifeler de onları, kınamıyorlardı. Kaldı ki Râşid halifeler insanları zulüm ve itaata icbar hususunda Emevî ve Abbasî halifelerine hiç de benzemiyorlardı. Hıristiyanların elinde esir ve azınlık hükmünde olan müslümanlar dinlerini açıkça yaşadıkları halde, Ali (r.a.) ve torunlarının esirlerden ve zâlim idarecilerin maiyetinde olanlardan daha güçsüz olduklarını kim iddia edebilir?

Tevâtüren biliyoruz ki, Ali (r.a.) ve torunlarını diğer üç halifenin faziletlerinden bahsetmeye hiç kimse zorlamamıştır. Buna rağmen, onlar, o büyük halifelerin faziletini anlatıyor ve onlara karşı insaflı davranıyorlardı.

Ey Râfizî!

---

[129] (Tevbe: 9/96),
[130] (Tevbe: 9/56)
[131] (Âl-i İmran: 3/28)

"Onlardan birisi haksız olarak hilâfeti istedi. Müslümanların çoğu da dünya menfaati için ona biat ettiler." sözünle Ebubekir (r.a.)'i kastediyorsun.

Ebûbekir'in (r.a.), hilâfeti kendisine istemediği malumdur. Hatta Ebubekir şöyle demiştir:

"Ben sizin için Ömer'i, Abdurrahman'ı veya Ebû Ubeyde'yi tavsiye ediyorum."

Bunun üzerine Ömer (r.a.):

"Vallahi boynumun vurulması; içinde Ebûbekir'in bulunduğu bir millete emirlik etmekten, benim için daha sevimlidir" dedi.

Gerçekten Ebubekir'i (r.a.), Ömer, Ebû Ubeyde ve diğer müslümanlar seçerek ona biat ettiler. Şüphesiz ki, Onlar Ebubekir'i kendilerinden hayırlı biliyorlardı. Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) onun hakkında :

"Allah ve mü'minler, Ebûbekir'den başkasını reddeder"[132] buyurmuştur.

Farzet ki Ebubekir hilafeti istemiş, onlar da biat etmişlerdir.

"Hilafet istemiş, onlar da ona dünya menfaati için biat etmişlerdir" sözün açık bir iftiradır.

Ebubekir (r.a.), onlara dünyalık bir şey vermemiştir. O, Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'ın zamanında elinde kalan az bir maldan başka bütün malını infak etmiştir. Ona biat edenler ise dünyadaki insanların en zahidleridir. Yakın, uzak herkes Ömer, Ebu Ubeyde, Usayd b. Hudayr ve emsallerinin zühdünü çok iyi bilir.

Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in vefatından sonra onlara verilecek beytülmal de yoktu. Ebubekir'in (r.a.) yolu ve karakteri gelirleri taksim etmede eşitlik prensibine uymak idi. Ali'nin (r.a.) karakteri de böyleydi. Eğer Ali'ye (r.a.) biat etselerdi, O da Ebubekir'in verdiğini verecekti. Çünkü Onun kabilesi Teym kabilesinden daha üstün, akraba ve amcazadeleri nesebce Ashabın en yüceleri - Abbas (r.a.), Ebu Süfyan, Zübeyr ve Osman (halasının oğlu) gibi- idi. Hatta Ebu Süfyan halifelik konusunda üstünlüğünü ileri sürerek Ali (r.a.) ile konuşunca, Ali (r.a.) Ebubekir'in ilim ve takvasından dolayı ona cevap vermemiştir. Ümmetin cumhuru Ebubekir'e (r.a.) biat etmekle hangi dünyevî menfaati elde etmişlerdir?

Bilhassa Ebubekir (r.a.) büyük sahabilerle diğer müslümanlar arasında gelirleri taksim etmede eşitlik ilkesine dikkat ederek şöyle buyururdu:

"Allah için müslüman oldular, mükâfaatları da Allah'a aittir. Bu mükafaat da yeterlidir."

Sünni'nin râfizîlere karşı durumu, müslümanların hıristiyanlara karşı olan durumuna benzer.

Şöyle ki:

Müslümanlar İsa'nın (a.s.) peygamberliğine inanırlar. O'nda aşırılığa gitmedikleri gibi Yahudilerin O'na hakaret ettikleri gibi kesinlikle hakaret etmezler. Hıristiyanlar ise İsa (a.s.)'da o kadar aşırı gidiyorlar ki, O'nu peygamberimizden

[132] (Müslim Fedail: 11)

üstün kılıyor, hatta ilâhlaştırıyorlar. Aynı zamanda hıristiyanlar havarileri de bütün peygamberlere üstün tutuyorlar.

Bunun gibi râfizîler de Ali (r.a.) ile aynı safta çarpışanları -Ester ve Muhammed b. Ebubekir gibi- Ebubekir (r.a.), Ömer (r.a.)ve diğer sahabîlerden üstün tutuyorlar. Müslüman, hıristiyanlarla münakaşaya tutuşacak olursa, Onun İsa (a.s.) hakkında hak olandan başkasını söylemesi mümkün değildir. Ama hıristiyanlar öyle değildir. Hele yahudinin hıristiyanla olan münakaşasını bir kenara bırak. Çünkü hıristiyan, şüpheciliğinden dolayı yahudiye müslümanın Ona verdiği cevabtan başkasını veremez, kesilir. Hıristiyan, Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'e iman etmekle emrolunduğunda, O da bir sebeple peygamberliğini zemmederse, hıristiyanın Rasûlullah hakkında söyliyeceği bir şey yoktur ki, yahudi İsa (a.s.) hakkında onun büyüğünü ve beterini söylemesin. Kaldı ki Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'ın peygamberliğini ispat eden deliller, İsa'nın (a.s.) peygamberliğine işaret eden delillerden daha büyüktür.

İşte Ebubekir (r.a.) ve Ömer (r.a.) hususunda râfizînin Sünni'ye karşı olan tutumu da böyledir. Râfizî, Ebubekir (r.a.) ve Ömer'in (r.a.) imanlarına, adaletlerine ve cenete gireceklerine inanmıyorsa, aynı durum Ali (r.a.) hakkında da vakîdir.

Bunların yalnız Ali'ye (r.a.) ait olduklarını isbatlamaya kalkışırsa deliller onu yardımcısız bırakır. Peygamberliğin yalnız İsa'ya (a.s.) ait olduğunu iddia eden hıristiyana delillerin yardım etmedikleri gibi.

Ali'yi (r.a.) tekfir eden Haricilerle, onu fasık kabul eden Nâsibiler, Râfizîye:

"(Hâşâ!) Ali (r.a.) zâlim idi, dünya menfaatini ve hilafeti istiyordu, onun için de kılıca sarıldı, binlerce müslümanı öldürdü, hatta tek başına halifeliği de beceremedi, üstelik taraftarları ondan ayrılarak onu tekfir ettiler, Nehrevan'da ona karşı çarpıştılar" demişlerse, aslında bu sözler râfizîlerin Ebubekir (r.a.) ve Ömer (r.a.) hakkında söyledikleri sözler gibi tamamen fâsiddir. Ebubekir (r.a.)ve Ömer (r.a.)hakkında söylenen sözler gerçekten onlara yönelik ise Ali (r.a.) hakkında söylenen yukarıdaki sözler de bunun gibidir.

Şurada bir hâdiseyi zikretmekte fayda vardır. O da şudur:

Müslümanlar bir mevzu için Ebubekir el-Bakıllanî'yi Kostantiniyye'deki (İstanbul) hıristiyan imparatorluğuna gönderdiklerinde hıristiyanlar onu çok iyi karşıladılar. Fakat imparatora secde etmiyeceğinden korktukları için eğilerek imparatorun huzuruna girsin diye onu küçük bir kapıdan içeriye aldılar. El-Bakıllânî bunu anladı ve zorla da olsa gerisin geriye imparatorun huzuruna çıktı. İmparator müslümanlara hakaret olsun diye Ona:

"Peygamberinizin hanımı hakkında ne deniliyor?" -bununla ifk hâdisesini kastediyor- sorusunu sordu. Ebubekir el-Bakıllânî şu cevabı verdi:

"Evet yalan ve iftira ile zina ettikleri iddia edilen iki kadın vardır, bunlar Meryem (r.a.) ve Aişe (r.a.)'dir. Meryem bekâr olduğu halde doğum yapmıştır. Aişe (r.a.) evli olduğu halde çocuk getirmemiştir."

Bunun üzerine hıristiyan imparator şaşakaldı. Böylece Âişe (r.a.)'nin beraeti -suçsuzluğu- Meryem'in (r.a.)[133] beraetinden daha açık ortaya konulmuş oldu.

(Kafasız bir hıristiyan imparatoru Kostantiniyye'de Aişe'yi (r.a.) tezyif etmek (küçük düşürmek) için Ebubekir el-Bakıllânî'ye bir soru tevcih edip ve neticede bunun da hıristiyanların aleyhine çıktığı gibi, bu ahmak Şiilerin iddiaları da neticede kâmil müslüman ve dördüncü halife olan Ali'nin (r.a.) aleyhine çıkmasına sebep olacaktır. Bu sapıklar yüceltme ve karşılaştırma hususunda da çok aşırı gidiyorlar. Hatta bu kötülüklerini öğrenmek isteyenleri ortadan kaldırmağa çalışıyorlar. Aslında Ali (r.a.)ve ahfadı ehl-i sünnet indinde çok yücedir. Bu hususta, mecûsîlerin çabasına ihtiyaç yoktur. Biz, peygamberler hakkında Allah (c.c.)'ın, söylediğinin aynısını söyleriz ki o da şudur: **"Resulleri arasında hiçbir ayrıcalık yapmayız."** (Bakara: 2/285)

Ey Râfizî!

"Sahabilerin istekleriyle ve kılıçsız, sopasız Kendisine biat etmeleri, işlerin onunla düzene girmeleri, akrabalarından hiç kimseyi tayin etmemesi, vârislerine hiçbir mal bırakmaması, Allah yolunda çokça mal infak etmesi, geri kalan malını da Beytülmâle verilmesi için vasiyet etmesi, hatta onun hakkında:

"Allah seni rahmetiyle kuşatsın," denilmesine rağmen, "Ebubekir ve ona biat edenler halifelerine ve dünya menfaatine zorla talib çıkmışlardır" diyecek olursan, bu sözünle ondan sonra gelecek halifeleri de zor duruma bırakmış olursun.

Şunu iyi bil ki;

Ebubekir'in (r.a.) hilafetinden dolayı bir tek müslüman öldürülmemiştir. Aksine o müslümanlarla beraber mürted ve kâfirlere karşı savaşmıştır Hastalanınca da ümmetin işlerine güvenilir, güçlü, faziletli ve dâhi olan Ömer'i (r.a.) tayin etti. Bu tayini de ne akrabalık ve ne de dünya menfaati için yapmıştır. Muhakkak O müslümanlar için yaptığı isabetli bîr ictihadla onu tayin etmiştir. Bu firâset ve isabetli görüşü, müslümanlar tarafından övülmüştür.

Ömer (r.a.) ise devletler fethetmiş, divanlar kurmuş, beytülmâli -hazine- doldurmuş, insanlığı adaletle kuşatmıştır. Sade yaşamış ve yalnız akrabalarını idareye yerleştirmemiştir. Arkadaşı Ebubekir'in (r.a.) yolunu takib etmiştir. Neticede Cenabı Allah ona şehâdeti nasib etmekle hayatına son vermiştir.

Râfizî;

"Bütün bunlar, riyaset ve dünya menfaatini istemekten ibarettir" demekten çekinmiyorsa, Ali'ye (r.a.) karşı gelen Nâsibî'nin de Ali (r.a.) hakkında:

"O da riyaset ve dünya menfaatini taleb etti, halifelik için müslümanlarla çarpıştı, ne kâfirlerle çarpıştı ve ne de bir şehri fethetti" demesi kolay olur.

(Yüce halîfe Ömer'e (r.a.) "Güvenilir, güçlü" sıfatını veren Ali (r.a.)dir.Ömer (r.a.) güneş altında beytülmâlin develeri başında iken,Osman (r.a.) ve Ali (r.a.) de ona yardım ederlerken, Ali (r.a.) **"Çünkü tuttuğum ücretlilerin en**

---

[133] (Tabii ki bu sözden Meryem'in (r.a.) suçlu olduğuna dair hiçbir mâna çıkarılmamalıdır. (Mütercim)

hayırlısı o, güvenilir, güçlü kimsedir."[134] Ayet-i kerimesini okuyarak Osman'a (r.a.) "Güvenilir, güçlü" diye Ömer'i (r.a.) işaret etmiş ve ona bu sıfatı vermiştir. Allah cümlesinden razı olsun.

Kâmil bir müslüman, her dört halifeye ve Ali'nin (r.a.) bu dördünün dördüncüsü olduğuna inanır. Şiîler her ne kadar yalnız Ali'nin (r.a.) halifeliğini kabul ediyorlarsa, biz ehl-i sünnet, başta râşid halifeler olmak üzere bütün sahabiler hakkında böyle düşünürüz.)

Ey Râfizî!

Ali'nin (r.a.) Allah rızasını dilediğini, Allah (c.c.)'ın emirlerini tatbik etmede taviz vermediğini, içtihadında isabetli olduğunu, diğerlerinin ise hatalı olduklarını söyleyecek olursan;

Sana şu cevabı veririz:

Ali'den (r.a.) öncekiler de riyaseti talep etmekte ondan daha uzak idiler.

Ebu Musa el-Eş'arî ile Amr b. As'ın aldıkları karar ile Ali (r.a.) ve Muaviye'yi azlederek işi şûraya havale ettiklerinde şüphe var mıdır?

Bunun gibi Abdullah b. Sebe' ve arkadaşlarının Ali'nin (r.a.) günahsızlığını ve hatta ilahlığını iddia etmelerinde de hiç şüphe yoktur.

Bütün bunlar râfizînin Ali'nin (r.a.) imanlı ve âdil olup diğerlerinin olmadıklarını ispatlayamadığını gösteriyor.

Râfizî, Ali'nin (r.a.) tevatür derecesinde bilinen ilk müslümanlardan oluşunu, İslâm uğruna hicret ve cihad edişini, delil olarak getiriyorsa, aynı şeyler, Ebubekir (r.a.) hakkında da tevatür derecesine varan haberlerle sabittir.

Ey Râfizî!

"Ebubekir (r.a.) ve Ömer (Hâşâ!) Münafık, Rasûlullah'a gizliden düşman, imkânları nisbetinde dini bozan kişiler idi," deme cür'etini göstermeye kalkışırsan;

Bir başkası da (Hâşâ!) Ali (r.a.) hakkında "O, amcasının oğlunu (Rasûlullah) kıskanırdı, zaten düşmanlık akrabalar arasında olur, O Rasûlullah'ın dinini bozmak isterdi, eline imkân geçince kan akıttı, takiyye ve münafıklık yolunu takip etti," deme cür'etini gösterecektir.

Zaten Ali'nin (r.a.) taraftarlarından bâtınîler Onun hakkında öyle şeyler söylemişlerdir ki, Allah (c.c.) Onu o söylediklerinden korumuştur. Ebubekir (r.a.) ve Ömer'i (r.a.) koruduğu gibi.

Râfizilerin Ali (r.a.) hakkında iddia ettikleri hiçbir sıfat yok ki, O'nun arkadaşları olan şeyheynde -Ebubekir ve Ömer- olmasın İsbat etme kapısı açıktır. Eğer Rafizîler Ali'nin (r.a.) üstünlüğünü hadislerle iddia ediyorlarsa şeyheynin üstünlüğünü bildiren hadisler daha çok ve daha sahihtir. Aslında râfizîlerin iddiası İbn-i Abbas'ın fakihliğini reddeden veya Ömer'in (r.a.) fakihliğini isbat edip, İbn-i Mesudun fakihliğini inkâr etmek isteyenin iddiasına benzer. (Hepsi de fakih idiler. Allah Onlardan razı olsun.) Böyle bir kimsenin yolu zulüm ve cehaletten başka bir yol değildir. Râfizîlerin yolu gibi.

Ey Râfizî,

---

[134] (Kasas: 26)

Ebubekir, Ömer ve Osman (r.a.)'ın durumlarını Ömer b. Sa'd'ın durumuna benzetmen çok çirkindir. Çünkü Ömer b. Sa'd gereçekten emirliği istiyor, hududu tecavüz ediyor ve bununla biliniyordu. Rasûlullah'ın üç halifesinin Onun gibi olmaları mümkün müdür?

Ömer b. Sa'd'ın babası, yani Sa'd b. Ebi Vakkas (r.a.) Allah (c.c.)'ın lütfuyla bir çok memleketleri fethetmesine rağmen insanların emirliğini, saltanatını istemiyordu ve her şeyde insanların en zahidi idi. Hilafetle ilgili fitne meydana gelince Akik vadisindeki köşküne çekilerek insanlardan ayrı yaşamaya başladı. Bunun üzerine oğlu Ömer b. Sa'd Ona gelerek bu hareketinden dolayı Onu kınayarak şöyle dedi:

"Müslümanlar halifenin kim olacağı hakkında çekişiyorlar, Sen de burada oturuyorsun."

Babası Sa'd b. Ebi Vakkas Ona şu cevabı verdi:

"Uzaklaş şuradan! Ben Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'ın şöyle buyurduğunu işittim:

"Allah Takiyy, -Allahın sevmediğinden korunan-, Hafiyy -İnsanların bilmediği yere çekilen-, Ganiyy -Kanaat ederek insanların elindekine düşkün olmayan- kulunu sever."

O zaman Sa'd b. Ebi Vakkas ve Ali'den (r.a.) başka İslâm şûrası üyesi de kalmamıştı. (Allah her ikisinden razı olsun)

Sa'd b. Ebi Vakkas, Irak'ı fetheden, Kisra ordusuna boyun eğdiren ve cennetle müjdelenen on zâtın, en son vefat edenidir. Bundan dolayı Ömer b. Sa'd'ın hiçbir zaman babası Sa'd b. Ebi Vakkas. Ebubekir, Ömer ve Osman'a benzetilmesi doğru değildir.

Râfizîler Muhammed b. Ebibekir Essiddîk'i babasına benzetmedikleri gibi, aksine Onlar Osman'a (r.a.) eziyet verdiği ve Ali'nin (r.a.) de üvey oğlu (Ebubekir (r.a.) vefat ettikten sonra Ali (r.a.), Muhammed b. Ebubekir'in annesi olan Ebubekirin (r.a.) zevcesini almıştır) olduğu için Muhammed b. Ebibekr'i çok büyük görüyorlar. Bununla beraber babası olan Ebu Bekir'e (r.a.) lanet okuyorlar.

Ehli beytin aleyhinde olan Nâsibiler, sizin yaptığınız gibi Osman'ın (r.a.) taraftarlarından olduğu ve Hüseyn'i (r.a.) öldürdüğü için Ömer b. Sa'd'i över, buna karşılık Muaviye ile Ali (r.a.) arasındaki savaşa katılmadığı için de babası olan Sa'd b. Ebi Vakkas'a küfrederlerse, bunlar sizin gibi râfizî olmazlar mı? Elbette olurlar. Fakat muhakkak ki râfizîler onlardan da daha kötüdür. Çünkü Ebubekir (r.a.), Sa'd b. Ebi Vakkas'tan üstündür.Osman (r.a.) da öldürülmekten elbette Hüseyin'den (r.a.) daha uzaktır. Bununla beraber her ikisi de mazlum ve şehittirler. Allah her ikisinden de razı olsun.

İşte bunun içindir ki, Osman'ın (r.a.) öldürülmesiyle ümmet arasında doğan fesat ve düşmanlık, Hüseyin'in (r.a.) öldürülmesiyle ümmette meydana gelen fesat ve düşmanlıktan daha büyüktür. Hem de Osman (r.a.) ilk müslümanlardan olan, haksız olarak halifelikten alınması istenen ve bu haksızlığı kabul etmeyen mazlum bir halifedir. Aynı zamanda nefsi için çarpışmaya girişmeyen ve şehid edilinceye kadar sabreden bir zâttır.

Hüseyin (r.a.) ise halife değildi. O başta halifeliğe talip idi. Bilahare bu talebini uygun görmedi. Ancak Yezid'e götürülmek üzere teslim olması istenince, bu isteği reddederek şehid edilinceye kadar çarpışmıştır.

Bütün bunlara rağmen Osman'a (r.a.) yapılan zulüm Hüseyin'e (r.a.) yapılan zulümden büyük idi. Sabrı ve yumuşaklığı daha mükemmeldi. Yine de her ikisi mazlum birer şehittirler.

Birisi kalkıp da Ali (r.a.) ve Hüseyin'in (r.a.) halifeliği istemelerini İsmailîlerin talebine benzeterek:

"(El-Hakim ve Übeyd oğullarının diğer reisleri gibi), Ali ve Hüseyin'in haksız olarak halifeliğe talip çıkan iki zâlimdir." diyecek olursa, Ali (r.a.) ve Hüseyin'in (r.a.) sağlam din ve imanlarına, diğerlerinin de dinsizlik ve münafıklıklarına binaen yukardaki sözleri söyleyen kimse, sözlerinde yalancı olmaz mı?

Onları doğuda veya batıda, Hicaz'da veya başka bir yerde haksız olarak halifeliği isteyip halka zulmedenlere benzetmek tam bir iftira ve zulüm olmaz mı?

Elbette ki bu kimse müfteri ve zâlim olacaktır. İşte Ebubekir (r.a.) ve Ömer'i (r.a.) Hüseyin'in (r.a.) öldürülmesine sebep olan Ömer b. Sa'd'a benzeten de en büyük müfteri ve zâlimdir.

Üstelik Ömer b. Sa'd hayırdan uzak olmakla beraber günahının büyüklüğünü itiraf etmiştir. O, Cibril bana vahiy getiriyor, diyerek, Hüseyin'e (r.a.) sözde yardım ettiğini iddia eden ve onun katillerini araştırmaya kalkışan yalancı Şîîden daha iyidir. Bu Şiî, Ömer b. Sa'd ve zâlim Haccac'dan daha kötüdür. Çünkü Şiî, Allah ve Rasûlüne iftira etmiştir.

Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) de:

"Sakıf kabilesinden biri yalancı, biri de kan dökücü olmak üzere iki kişi çıkacaktır."[135] buyurmuşlardır.

İşte yalancı olan el-Muhtar b. Ebî Ubeyd, kan döken de Yusuf oğlu Haccac'dır.

İkisi de Sakif kabilesindendir. Evet Ömer b. Sa'd Hüseyin'i (r.a.) öldüren birliğin komutanı idi. Ama zulme ve dinden fazla dünyaya düşkün olmasına rağmen günahta el-Muhtar b. Ebî Ubeydullah'ın günahına yetişmemiştir.

El-Muhtar, fikrince Hüseyin'e (r.a.) taraftar çıkarak katilini öldürmüştür! Bu adam yalan ve masiyette Ömer b. Sa'd'i geçmişti. Bu yalancı Şiî, Haccac'tan da kötüydü.

Evet haccac Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in isimlendirdiği gibi haksız olarak kan döküyordu.

El-Muhtar ise Cibrilin kendisine gelerek vahiy getirdiğini iddia eden bir yalancı idi.

El-Muhtar'ın bu yalan iddiası ise elbette ki insanları öldürmekten de daha büyüktü. Çünkü vahyi iddia etmek küfürdür. Bu iddiasından vazgeçmediyse

---

[135] (Müslim Fedail: 229, Tirmizi Fİten: 44)

mürted gitmiştir. Şüphesiz ki küfür kan akıtmaktan daha büyüktür. Bu sonu gelmeyen bir konudur.

Çünkü haklı veya haksız olarak Şiilerin zemmettikleri hiçbir kimse yok ki ondan daha berbat olanı aralarında olmasın.

Yine Şiilerin medhettikleri bir kimse olursa, mutlaka haricîlerin medhettikleri ondan daha hayırlı olur.

Râfizîler, ehl-i beyte düşmanlık eden Nevâsıbdan daha kötü olmakla beraber, râfizîlerin kâfir veya fâsık dedikleri kimseler, nevâsıbın kâfir veya fasık dedikleri kimselerden daha üstündürler.

Ehl-i sünnete gelince:

Onlar bütün mü'minlerin dostudurlar. Bilerek ve adaletli konuşurlar. Allah (c.c.)'ın ehl-i beyte nasîb ettiği hukuklarına riayet ederler. Hiçbir zaman El-Muhtar ve Onun gibi yalancıların yaptıklarını yapmadıkları gibi, Haccac ve Onun gibi zâlimlerin yaptığını da yapmazlar.

Bütün bunlardan sonra İslâmı ilk olarak kabul eden sahabilerin derecesini de takdir ederler. Ebubekir (r.a.) ve Ömer'in (r.a.) fazilette hiç bir sahabinin ulaşamadığı makama sahip olduklarını bilirler. Bunlar gibi Osman'la (r.a.) Ali'nin (r.a.) de. Allah cümlesinden razı olsun.

Bu derecelendirme asr-ı saadette, kenarda kalmış birkaç kişi hariç herkesçe kabul ediliyordu. Hatta o zaman Ali'nin (r.a.) arkadaşı olan sahabiler de Ebubekir (r.a.) ve Ömer'in (r.a.) Ondan üstün olduklarında şüphe etmiyorlardı. Üstelik mütevâtir bir şekilde Ali'nin (r.a.):

"Bu ümmetin peygamberinden sonra en faziletlisi Ebubekir ve Ömer'dir" dediği rivayet edilmiştir.

Fakat Ali'nin (r.a.) bazı arkadaşları O'nu Osman'a (r.a.) üstün tutuyorlardı.

Bundan dolayı ehli sünnet; Ebubekir (r.a.) ve Ömer'in (r.a.) önüne geçilmez haklara sahip oldukları hususunda ittifak halindedir. Ebu Hanife, Şafiî, Mâlik, Ahmed b. Hanbel, Sevrî, Evzaî ve Leys b. Sa'd' in mezhepleri ile ümmetin fıkıh, hadis, tefsir ve Zühd ehlinin mütekaddimin ve müteahhirîn âlimleri de bu görüştedirler.

Osman (r.a.) ve Ali'nin (r.a.) durumuna gelince; Medineli bir gurup müslüman hangisinin üstün olduğu hususunda susuyorlardı. Malikten bir rivayet de aynı istikamettedir. Kûfelilerden bir gurup müslüman ise Ali'yi (r.a.) ön planda tutuyorlardı. Süfyanı Sevri'den gelen bir rivayet de bu istikamettedir. Fakat Eyyûb Es-Sehteyânî ile buluştukları bir sırada Süfyan'ın bu görüşünden vaz geçerek :

"Ali'yi Osman'dan üstün tutan kimse muhacir ve ensarın kıymetini bilmemiştir." dediği rivayet edilmektedir.

Diğer bütün imamlar Osman'ı (r.a.) üstün tutmuşlardır. Hadis ehlinin cumhuru da bu görüştedir. Nass buna delâlet ettiği gibi icma'da bu istikamettedir.

Mütekaddimînin Ca'fer veya Talha'yı (Allah her ikisinden razı olsun) tercih ettikleri hususundaki rivayetler ise, bu tercihin umumi değil bazı hususlarda olduğu hakkındadır. Ali (r.a.) hakkında onlardan rivayet edilen de böyledir

Rafizînin bir iddiası da şudur:

"Hilafet meselesi bazısına karmaşık geldi. Dünyayı isteyene, biat ederek ona uydular, görüşlerinde acze düştüler de hakkı bulamadılar. Hakkı sahibine vermemekle Allah (c.c.)'ın cezasına duçar kaldılar. Bazısı meseleyi kavrıyamadığı için biat ettiler. Onlar çoğunluğu görünce onlara tabî oldular. Çokluğun doğruyu gerektirdiğini vehmine kapıldılar da Allah (c.c.)'ın:

"Onlar da ne kadar azdır!"[136]

"Kullarım içerde şükredenler azdır."[137] Âyetlerini unuttular."

Bu yalancı râfizî, Ebubekir'e (r.a.) biat eden sahabileri üç kısma ayırıyor. Bir kısmı dünya menfaatini istedikleri, diğer bir kısmı meseleyi kavrıyamıyarak görüş beyan etme aczine düştükleri, diğer bir kısmı da Ebubekir'e karşı güçte âciz kaldıkları için biat ettiklerini iddia ediyor.

Hadd-ı zatında kötülük ya kasıtlı ya da bilmiyerek yapılır.

Bilmiyerek yapılan kötülük, ya fikrî aşırılık veya maddî güçsüzlükten kaynaklanır.

Râfizî, sahabe arasında fikir yürütmeden Ebubekir'e biat edenler olduğunu, bunlar dikkat etselerdi hakkı bulabileceklerini hatırlatarak, bu dikkatsizliklerinden dolayı sorumlu olacaklarını saçmalıyor.

Râfizî, Ebubekir'e yapılan biatin sebeplerinden birisinin de çokluğa kanarak fikir yürütme aczine düşenlerin sahabe arasında bulunmalarından kaynaklandığını iddia ediyor.

Yukarıdaki iddiaları yapan râfizîye verilecek cevap şudur:

Senin bu iddiaların herkesin bildiği gibi yalandır. Zaten râfizîler yalancı bir kavimdir. Bu râfizîden delil istenecek olursa, buna hiçbir delil getiremiyecektir.

Allah (c.c), bilmeden konuşmayı haram kılmıştır. Şu halde nasıl olurda doğru olan Allah (c.c.)'ın dediğinin zıddı olur?!

Sahabe-i Kiramın durumunu bilmeden, bilmediğimiz hususlarda Onların aleyhinde şehadette bulunmamız doğru değildir. Bilerek veya bilmiyerek kötülük işlediklerini iddia etmek gibi.

Allah (c.c.) şöyle buyuruyor:

"Hakkında bilgi sahibi olmadığın bir şeyin ardınca gitme, çünkü kulak, göz ve kalp, bunların hepsi ondan sorumludur"[138]

"İşte siz, O kimselersiniz ki, hakkında biraz bilgi sahibi-olduğunuz şeyde münakaşa ettiniz; ya hiçbir bilginiz olmayan şeyde niçin münakaşa edersiniz?"[139]

Kaldı ki, biz kesin olarak biliyoruz ki; Sahabe-i Kiram akıl, ilim ve din hususunda da bu ümmetin en kâmil insanlarıdır.

İbn-i Mesûd (r.a.) şöyle diyor:

---

136 (Sad: 38/24),
137 (Sebe: 34/13)
138 (İsrâ:17/ 36),
139 (Âl-i İmran: 66)

"Allah (c.c.) insanların kalbine baktı. Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem) kalbini bütün insanların kalbinden temiz buldu. O'nu kendine dost edindi. Sonra insanların kalbine bir daha baktı Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'in Ashabının kalblerini geri kalanların en temizi olarak buldu. Onları da peygamberinin dîni uğrunda çarpışan arkadaşları kıldı. Müslümanların güzel gördükleri şey Allah indinde güzeldir, çirkin gördükleri şey de Allah nazarında çirkindir. Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem) ashabı ise Ebubekir'i halife yapmayı güzel görmüşlerdir."

Başka bir sözlerinde İbn-i Mesûd şöyle buyurur:

"Sizden biri kendisine rehber edinecek birisini istiyorsa vefat edeni edinsin. (sizden her kim bir yol tutacaksa, ölmüş olanların yolunu tutsun) Çünkü hayatta olan fitnelerden emin değildir. Allah (c.c.)'a yemin ederim ki Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'in ashabı bu ümmetin en üstünü, kalbleri en şefkatli, ilimleri en derin ve lüzumsuz şeylere hiç karışmayanları idi. Bunlar peygamberleri ile sohbet için Allah (c.c.)'ın seçtiği bir kavimdir. Üstünlüklerini idrak ediniz, gittikleri yolu izleyiniz. Elinizden geldiği kadar ahlâklarına ve dînî yaşayışlarına yapışınız. Muhakkak onlar doğru yolda idiler."

İbn-i Batte Katade'den O da başkası ile beraber bu sözü Zer b. Hübeyş'ten rivayet etmişlerdir.

Bu sözler, Râfizî câhilin sahabe hakkında dünya sevgisi, cehalet, acz ve tefrit gibi iddia ettiği sapık düşüncelerinin zıddıdır.

Ashâb, tam bir ilim ve hâlis niyet sahibidirler. Onlar nesillerin en hayırlısıdır.

Rafızilik bütün kötü gurupların sığınağıdır. Nusayrîler, İsmaîliler ve Karamitalar gibi. Bütün bunlarla ilim arasında hiçbir bağlantı yoktur.

İbn-i Kâsım[140] şöyle diyor:

"Mâlik b. Enes'ten Ebubekir ve Ömer'in durumu sorulunca şöyle buyurdu:

"Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'e uyan bir kimsenin Ebubekir ve Ömer'in üstünlüğünde şüphe ettiğini görmedim."

Ey Râfizî! "Bazısı - Ali'yi (r.a.) kasdederek - hakkıyla hilafete tâlib oldu. Fakat azınlık ona biat etti." diyorsun.

Şüphesiz bu sözlerin bâtıldır. Ehl-i sünnet ve şiiler Osman'ın (r.a.) vefatından sonra Ali'nin (r.a.) biat istediği üzerine ittifak etmişlerdir. O zamandan başka hiç kimse Ali'ye (r.a.) biat etmemiştir. Bunun aksini söyleyenler azınlıktadır

Râfizî şöyle diyor:

"Mezhebimize uymanın vacip oluşu, mezheplerin en haklısı, doğrusu, bâtıl inançlardan ârî olanı, Allah (c.c.)'ı, Rasûlü'nü ve kendilerini tavsiye ettiği kimselerin şanını en çok yücelten bir mezhep olmasındandır. Biz Allah (c.c.)'ın Ezeli olduğuna, cisim olmadığına, hiçbir mekânda bulunmadığına -mekânı olsaydı sonradan olması gerekirdi - inanırız."

Râfizî bir müddet devam ettikten sonra:

[140] (İmam Abdurrahman b. Kâsım'dır. Fustat âlimlerinden ve Malik b. Enes'in talebelerindendir.)

"Allah (c.c.) ne hisle müşahede edilir ve ne de bir yerdedir. Emir ve nehiyleri sonradan olmadır. Çünkü ma'dumun emir ve nehiy ile teklifi mümkün değildir. İmamlar -Şiilerin on iki imamı - peygamberler gibi küçük ve büyük günahlardan ma'sumdurlar. Onlar şeriatı cedleri olan Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'dan alarak, indî görüşlere, kıyas ve istihsana iltifat etmemişlerdir." diyor.

Ey Râfizî!

Senin bu anlattıklarının imametle hiçbir alakası yoktur. İmamiyyeden olup da bu iddianı inkar eden de vardır. Çünkü bu iddiana göre imamın tayini aklen olması gerekir. Halbuki sizce imamın tayini naklî delillere göre yapılır. Sonra bu sözlerindeki hak olanı ehl-i sünnet zaten kabul ediyor. Batıl olan da haliyle merdûttur.

Aslında sözlerinin ekserisi Cehmiyye ve Mu'tezile mezhebinin görüşleridir.

Sözlerinden Allah (c.c.)'ın ilim, kudret, hayat ve kelam sıfatlarının olmadığını, birşeye razı olma veya olmama durumunda olmayıp bir şeyi sevmediği gibi ona buğz da etmediği anlaşılmaktadır.

Ehl-i Sünnet ise:

Allah (c.c.)'ın bizzat kendi zâtı için sıfat isbat ettiğini kabul edip, O'nun hiçbir yaratılmışa benzemediğine inanırlar.

Allah (c.c.) şöyle buyurur:

"O'nun misli gibi (O'na benzer) **hiçbir şey yoktur. O, Semî' dir. -Bütün söylenenleri işitir, Basîr'dir -Bütün yapılanları görür."**[141] Bu âyet-i kerîme, Allah (c.c.)'ı yaratıklara benzeten Müşebbihe ve işitme, görme gibi sıfatları olmadığını iddia eden Muattıla'ya reddir.

Evet, Allah (c.c.) sıfatlarıyla kullara benzemekten münezzehtir. Eğer Cenâb-ı Allah (c.c.)'ın Müsemmâsında vücud, ilim ve kudret sıfatları birleşiyorsa bundan zihnî bir vücud meydana gelir. Yoksa iddia edildiği gibi hâriçte görünen bir vücud meydana gelmez. Bazı insanlar vardır ki, bu sayılan sıfatların bir Müsemmâda -ismin delalet ettiği varlık- toplanmasıyla Allah için meydana gelecek vücudun insanın vücuduna benzeyeceği vehmine kapılıyorlar. Ve zannediyorlar ki, "Vücud" lâfzı iştirak içindir. Bunlar akıllı olduklarını da iddia ediyorlar. Hadd-i zâtında bu isimler umumî manâya geldikleri için kısımlara ayrılırlar. "Vücud" da böyledir. Vâcib, mümkün, ezelî ve fânî vücudlar vardır.

Müşterek lâfız "El-Müşteri" lafzı gibidir. Bu lâfızla hem yıldız, hem de müşteri (alıcı) anlaşılır. Ama "Müşterî" lâfzı açıklanmak istenildiğinde "Şu" veya "Bu" kastedilir denilmesi gerekir.

Bazıları da "Vücud" lâfzını - Mümkün ve vacip varlıklara delâlet etmesi bakımından- kat'î değil, şüphe üzerine varlıklara verilecek olursa bu çelişkiden kurtulacaklarını zannediyorlar. Hiç de böyle değildir. Çünkü "Vücud" isminin birbirinden ayrı olan iki varlığa ad olarak verilmesi bu iki varlığın aynı olmasını

[141] (Şûra: 11)

gerektirmez. "Vücud" lâfzı, hem Halika hem de Mahlûka şâmil olan şümullü bir lâfızdır, diyenler; Hâlik'ın vücudu, hakikatından ayrı bir şey olduğunu kastediyorlar. Hâlik'ın hakikati vücudunun kendisidir diyenlere göre "Vücud" lâfzı başkasına da delalet eden müşterek bir lâfızdır. Çoğu insanların hataya düştükleri nokta şudur:

Onlara göre umuma şâmil olan lâfızların delâlet ettiği varlıklar mutlaka gözle görülür olması gerekir. Aslında bu doğru değildir. Çünkü bazı varlıklar bu kapsamın dışındadır.

Nitekim Allah (c.c.) bu lafızlarla tesmiye edildiğinde O'nun müsemması O'na yani Allah (c.c.)'a mahsus olur. Ama aynı lâfızlar kula verilmişse yalnız kula mahsus olur.

"Vücud" lâfzı ile Allah ve kul müşterek olarak isimlendirildiği için bunların birini diğerinden kendilerine özel hususiyetlerle yani mâhiyet ve hakikat yönünden belirtilmesi gerekir, deniliyorsa, buna da şu cevap verilir:

Halik ve mahlûka verilen ve müşterek isim olan "Vücud", varlığın hakikatinden, mâhiyetinden ve zâtından değil, zihinde tasarlanan bir kelime iştirakinden ibarettir. Esasen yanlışlık "Vücud" kelimesinin mutlak, hakikatinin ise özel olarak alınmasından kaynaklanır. Halbuki "Vücud" ve "Hakikat" herbirini ayrı ayrı özel ve genel olarak almak mümkündür. Mutlak olarak alındığında mutlak varlığa, özel olarak alındığında da özel varlığa delâlet etmiş olur. İsimlendirme aynı olmasına rağmen isimlendirilen şey muhtelif olabilir.

Kastedilen durum şudur:

Allah (c.c.)'a İsim ve sıfat isbat (isim ve sıfatları kabul etmek) etmek, Halik'ın yarattıklarının aynısı veya benzeri olmasını gerektirmez. Allah (c.c.) zâtına gerekli olan kâmil sıfatlarla muttasıftır. O sıfatlar da ezelî ve ebedîdir, yine bu sıfatlar Muttasıfın varlık ve ezeliyeti ile vardır. Bu haktır. Bunda hiçbir sakınca yoktur.

Allah (c.c.)'ın isimlerini kabul edip sıfatlarını kabullenmemek sofastaîlerin ve sözün yalnız bâtınî manâsını alan bâtınîlerin işidir.

Cumhuru ulema; bu bölmenin tamamen yanlış ve bidat olduğuna inanır. Ehl-i Sünnetin hak olan görüşüne göre Allah (c.c.)'ın madde ile sıfatlandırılmamasıdır.

Hatta ne câhiliyye ve ne de İslâmdan sonraki araplar Allah (c.c.)'ın cisim olduğunu kesinlikle söylememişlerdir. Allah (c.c.) bu söylentilerden münezzehtir.

(Sofist ekolü felsefî bir görüş sisteminin adıdır. Yunan çevrelerinde doğmuş olan bu ekol sahiplerine "Sofastaiyye" denilir. Konuların ince noktalarına dalarak aşırı yanılmalara saparlar. İbn-i Teymiyye'nin bunlar hakkında açıklamaları vardır.

"Karamita" mezhebi İse İsmailî ve Şiî çevrelerinde meydana gelen bir sapık ekoldür. Mensuplarına "Karamita" denir ki, aslında bunlar İsmaili ve Şiîdirler. Nasların açık olan mânâlarını reddederek onlara batınî manâlar verirler.)

Ey Râfizî!

"Allah cisim değildir" sözüne karşı şöyle deriz:

Cisim kelimesinde icmâlî bir mâna vardır. Bazan cisim kelimesiyle parçaları dağınık olup sonradan toplanan veya bölünme ve toplanmayı kabul eden veya madde ve şekilden meydana gelen mürekkep anlaşılır. Allah (c.c.) ise bütün bunlardan münezzehtir. Bazen de cisim kelimesiyle kendisine işaret edilen, görülmesi mümkün olan veya sıfatlarını kendisinde kâim olduğu varlık anlaşılır. Allah (c.c.) ise duada kastedilir, ahiretde gözle görülür, sıfatları da zâtıyla kâimdir.

Eğer sen Ey Râfizî, "O cisim değildir" cümlesiyle bu ikinci maninin nefyini, -yokluğunu- kastediyorsan, bu verdiğimiz mânâ sahih nakil ve salim akılla sabittir. Üstelik sen bunun aleyhine bir delil getirebilmiş değilsin.

Bütün bunlara rağmen "cisim" lâfzını Allah için kullanmak veya kullanmamak bidattir.

Çünkü vârid olan nasslarda ve Selefin sözlerinde bu hususta hiçbir açıklama yoktur. Allah (c.c.)'a "Cevher" veya "Cihet" nisbet etmek de görülmüş değildir.[142]

"Hiçbir mekânda değildir" şeklindeki sözün de böyledir.

Çünkü Mekân ile;

- bir şeyi içine alan, onu çevreleyen ve kendisine ihtiyaç duyulan yer anlaşıldığı gibi,

- varlığı olsa dahi âlemin üstünde ve ötesinde bir varlık da anlaşılır.

İşte Allah (c.c.) birinci manâdan münezzehtir. İkinci manâya ise evet, diyoruz. Çünkü Allah yaratıklarının üstündedir.

Hiçbir Hâlık ve Mahlûk yoktur ki, Hâlık, Mahlûktan üstün olup bu üstünlüğü de apaçık olmasın.

O zahirdir. O'nun üstünde hiçbir varlık yoktur. O arşına istivada bulunmuştur. Yarattıklarından ayrıdır. Arşa istiva ettiği kitap ve sünnet ile sabit olup bu hususta müslüman ümmeti ittifak halindedir.

İnsanlara gerekli olan Allah'a ve Rasûlüne iman ile Onu tasdik ve itaattir. İşte bu durum bütün saadetin kaynağıdır.

Allah (c.c.) şöyle buyurmuştur.

"Elif, Lâm, Ra. Bu Kur'an öyle büyük bir kitaptır ki, insanları Rab'lerinin izniyle karanlıklardan aydınlığa, herşeye galip ve hamde layık olan Allah'ın yoluna çıkarman için Onu sana indirdik."[143]

Allah (c.c) mukaddes isim ve sıfatlarını tam ve tafsilatlı olarak açıklamaları, icmalen de Allah (c.c.)'ın hiçbir noksan sıfata sahip olmadığını, bir şeye benzemediğini bildirmek üzere Peygamberlerini göndermiştir.

---

[142] Gaybı ilgilendiren bütün konularda müslüman nasslarla sabit olduğu şekilde konuşmalıdır. İnkâr etme ve etmeme cihetine fikir yürüterek gitmemelidir. Bu hususta selefin yolunu tutmalıdır. İsim ve sıfatlarda da bu durum böyledir. Mesela "İstiva" vardır. Fakat keyfiyeti meçhuldür. Ona iman etmek de vâciptr. Keyfiyetini araştırmak bid'attır. Şeyhul İslâm İbn-i Teymiyye de bütün kitaplarında Seleften, İmam Mâlik ve başkalarından vârid olan kelimelerin aynısını kullanmıştır.

[143] (İbrahim: 14/1)

Allah (c.c.) sonu olmayan, kemal sıfatlarıyla muttasıf, her yönden de noksan sıfatlardan münezzehtir. Kemâl sıfatlarda da ona benzer olması mümkün değildir.

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurur:

"Cennette kimsenin hatırına gelmiyecek nimetler vardır."[144] Mahlûklarda durum böyle olunca, acaba Allah (c.c.) hakkında nasıl olacaktır?

İbn-i Abbas:

"Dünyada cennet nimetlerinin ancak isimleri vardır." buyuruyor.

Bu iki yaratık, yani dünya ve ahirette isimleri aynı olup, fakat hakikatte tamamen ayrı olan ve dünyada iken ahirettekinin hakikati kavranamıyorsa, -ki böyledir- Allah (c.c.)'ın muttasîf olduğu kemâl sıfatlarının kulun sıfatlarından daha üstün ve onlardan tamamen ayrı olmaları elbette kesin olacaktır. Fakat hakikatlerini idrak etmek mümkün değildir.

İbn-i Teymiyye devamla şöyle diyor:

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'dan sahih olarak gelen haberlerin muhtevasına inanmak farzdır. Rasûlullah'tan gelmeyen haberler hakkında ise mütekellim'in kastettiği şeyin ne olduğu bilinmediği müddetçe müsbet veya menfi hüküm vermek ve inanmak farz değildir. Tafsilatını bilmeden mücmel kelimeler hakkında müsbet veya menfi hüküm vermek, insanı cehalete, sapıklığa ve dedikoduya sevkeder. Akılcıların en çok ihtilaf ettikleri konunun, isimlerdeki müştereklik olduğu söylenmiştir.

Allah (c.c.)'ın (c.c.) cisim olduğunu ortaya atanlar Şiîler olmuştur. Cisim lâfzını ilk ortaya atan Râfizîlerin kelâmcısı sayılan Hişam bin El-Hakem'dir. İbn-i Hazm da böyle nakletmektedir.

Eş'arî "Makâlât el-İslâmiyyîn" adlı eserinde tecsim -Allah (c.c.)'ı cisim kabul etme - konusunda râfizîleri altı guruba ayırıyor.

1 - Hişâmiyye: Bunlar Hişam bin el-Hakem'in taraftarlarıdır. Onlara göre ma'butları cisim olup, O cismin de en ve boy gibi sınırı vardır. O gümüş parçası gibi etrafa ışık yayar. Yuvarlak inci tanesi gibi parlar. Rengi, tadı ve kokusu vardır.

2 - Bu fırka, Allah (c.c.)'ın ne şekil ve ne de cisimden ibaret olduğunu söylüyorlar. "O cisimdir" sözünden, O'nun var olduğunu, parçalardan mürekkep olmadığını anlıyorlar. Aynı zamanda Onun hissedilmez ve keyfiyetsiz olarak arşı kuşattığını ifade ediyorlar.

3 - Bu guruptakiler Allah (c.c.)'ın insan suretinde olup fakat cisim olmadığını iddia ediyorlar.

4 - Bu gurup da Hişam bin Salim el-Cevâlikî'nin taraftarlarıdır. Allah (c.c.)'ın insan suretinde olup fakat et ve kandan mürekkep olmadığını, ancak O parlayan bir nur ve beş duyuya sahip el, ayak, burun, ağız, göz ve daha başka organları olduğunu iddia etmektedirler.

---

[144] (Müslim Cennet: 51)

Ebu İsâ el-Verrâk (Hâşâ!) Allah (c.c.)'ın uzun ve siyah bir saçı olduğunu ve bu saçın siyah bir nur saçtığını iddia etmektedir. (Şiî kelamcılarındandır. Esas ismi Muhammed bin Harun'dur. Mutezile âlimleri Onu tenkid ederler. Kesin olmamakla beraber Harun Reşid zamanında yaşadığı tahmin edilir. Ebu'l-Hasan el-Eşarî küfründen bahseder. Râfizîler bunu inkar edemezler. Kendileri dahi bunu itiraf etmektedirler.)

5 - Bu fırka Allah (c.c.)'ın lambanın ışığı gibi saf bir ışığa sahip olduğunu söylerler. Öyle ki, nereden gelirsen gel O, seni hemen görür. Şekli olmadığı gibi, mürekkep de değildir.

6 - Râfizîlerin bu fırkası da Allah (c.c.)'ın cisim ve şekilden ibaret olmadığını, ne durgun ne de hareket halinde olduğunu, elle hissedilmediğini söylemektedirler. Bunlar Tevhidi Mu'tezile gibi anlarlar.

İmam El-Eş'arî bu son fırka hakkında:

"Bunlar Râfizîlerin son zamanlarındaki fırkalarıdır." demektedir. Halbuki ilk zamanlarda ki Râfizîler yukarıda anlattığımız gibi maddeye benzetirler.

Râfizî'nin

"Muhakkak Peygamberler ömürlerinin evvelinden sonuna kadar hatadan, unutkanlıktan, küçük günâhlardan ma'sumdurlar." sözüne gelince:

İmamiyye bu konuda ihtilaf etmişlerdir. İmam El-Eş'ari "El-Makâlât" adlı eserinde:

"Peygamberin günah işlemesi caiz olup olmadığı hususunda Râfizîler ihtilafa düştüler. Bir kısmı bu caizdir diyerek Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'ın Bedir muharebesinde esirlerden kurtuluş akçesini aldığını misal gösterdiler." der.

"Peygamberlerin Allah (c.c.)'a isyan etmeleri caizdir." diyen Râfizîler, bağlı bulundukları imamların günah işlemeleri caiz olmadığım iddia ederler.[145]

Onlara göre peygamber günah işlediğinde kendisine vahiy gelir gelmez pişmanlık duyar. Ama imamlara vahiy gelmediğine göre onlardan kötülük veya yanlışlık meydana gelmesi caiz değildir. Bu saçmalıkları Hişam bin el-Hakem söylemektedir. Bu durum karşısında bizim söyleyeceğimiz şudur:

Bütün müslümanlar peygamberlerin tebliğde kusur etmedikleri hususunda ittifak halindedirler. Vahiy hususunda onlardan bir unutkanlık meydana gelmesi söz konusu değildir. Peygamberliğin gayesi ancak bu şekilde tahakkuk eder. "Bir peygamberin peygamberlikten önce günah veya hata işlemesi caiz değildir." Hükmü ise, peygamberlikte bunun böyle olmasını gerektiren bir şey yoktur.

---

[145] (Râfizîlere göre, imamlarının masumiyeti, peygamberlerin masumiyetinden üstündür. Onlara göre peygamber hata işler de vahiy ile o hatası düzeltilir. Aslında bu beyanları işi bulandırmak içindir. Çünkü râfizîlerin ileri gelenlerinden imamlarına vahiy geldiği çokça iddia edilmiştir. Onlara göre **"Buharî"** hükmünde olan **"El-Kâfî"** adlı eserinde El-Küleyn; imamların gaybı bildiklerini iddia ediyor. Bugün bütün Şiîler imamlarının kabirlerini vahiy merkezi olarak kabul ederler. Oysa toprak olmuş bu zâtların iddia edildiği gibi kabirleri de doğru tesbit edilmemiştir. Çünkü (r.a.) Ali'nin kabri iddia edildiğine göre Muğîre b. Şube'ye aiddir. Durumları böyle vahim olan Şiilerin peygamberlerle imamlar arasında vahiy konusunda bir farklılık tesbit etmeleri mümkün müdür? Sonra başka bir iddialarına göre peygamberler bi'setten sonra değil ömürlerinin başlangıcından sonuna kadar ma'sumdurlar. Şu halde vahyin rolü nedir?)

Bir insan; hiçbir zaman kâfir olmamış, adam öldürmemiş bir kimsenin, küfründen sonra îman ederek hidâyete nail olan ve günâhlarından tevbe eden bir başkasından mutlaka daha üstündür, diye inanırsa bu inanış zaruri olarak bilinen dinî esaslara aykırıdır.

Şu bilinen bir gerçektir ki, sonradan iman etmiş sahabe-i Kiram İslâm döneminde doğmuş çocuklarından üstündürler. Hiçbir akıllı, Muhacir ve Ensarı çocuklarına benzetir mi?!

Küfürden sonra îmana, kötülükten sonra iyiliğe, aklıyla, düşüncesiyle, sabır ve tevbesiyle İslâmdan önceki âdet ve arkadaşlarını terkederek İslama girmiş olan bir kimsenin durumu nerede?

Ebeveynini, akrabalarını, şehir halkını müslüman olarak görmüş ve İslâm terbiyesiyle güzelce büyümüş bir başkasının durumu nerede?

Ömer (r.a.) şöyle der:

"Câhiliyye devrini bilmeyen İslâm zincirinin halkalarını koparmıştır."

Kaldı ki Cenab-ı Allah, insanı helak eden şeylerden vazgeçerek, iman edip sâlih amel işleyenlere günahlarını sevaba tebdil edeceğini va'detmiştir.

Cumhur-u Ulemâ peygamberlerin -zelle dediğimiz- küçük günah işleyebileceklerini fakat onda ısrar etmediklerini söylemektedirler. Böyle günahlardan tevbe etmeleri, derecelerinin yükselmesine vesile olur. Âyetler, hadisler ve Selefin çoğu, Cumhurun görüşünü te'yid eder. Bunu inkâr edenler Kur'an'ı da tahrif ediyorlar; Allah (c.c.)'ın:

"Öyle ki (bu yüzden) **Allah, senin geçmiş ve gelecek günâhını bağışlayacaktır..."**[146] buyurduğu âyetteki (Senin geçmiş günâhın) dan murat Adem'in (a.s.), (gelecek günahın) dan da murad ümmetinin günahı olduğunu iddia etmektedirler. Halbuki Adem (a.s.) yüce bir peygamberdir. Böylece kabul etmediklerini yine kendileri iddia ediyorlar. Peygamberimizden günâhı kaldırıp Adem'e yapıştırıyorlar. Kaldı ki Allah (c.c), Adem'i (a.s.) yere inmeden atfetmiştir. Hem de Nuh (a.s.) ve İbrahim (a.s.) doğmadan önce.

Allah (c.c), En'âm: 164, İsrâ: 15, Fâtır 18, Zümer: 7, Necm: 38 de şöyle buyuruyor:

"Hiçbir günahkâr başkasının günahını çekmez." Şu halde bunun günahı nasıl şuna yüklenir? Sonra,

"Öyle ki, (bu yüzden) **Allah, senin geçmiş ve gelecek günahını bağışlayacaktır."**[147] âyet-i kerimesi inince, Ashab-ı Kiram:

Yâ Rasûlallah bu senin içindir. Acaba bize ne olacak? dediler. Bunun üzerine Allah (c.c.) şu ayet-i kerimeyi indirdi:

"Allah O'dur ki, îmanları üstüne iman artırsınlar diye, mü'minlerin kalbine manevî huzuru indirdi."[148]

Böyle olunca aklı kâmil olan:

---

[146] (Fetih: 48/2)
[147] (Fetih: 48/2)
[148] (Feth: 48/4)

"Allah (c.c.) Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'ın bütün ümmetini atfetmiştir." diyebilir mi? Halbuki o biliyor ki, ümmetten bazısı günahları sebebiyle cehenneme gireceklerdir. Affetme nerede kaldı?

Ey Râfizî!

"Bu durum -peygamberlerin küçük günâh işlemeleri ve ondan tevbe etmeleri - peygamberlere güveni sarstığı gibi onlardan nefret etmeyi gerektiriyor." sözün ise doğru değildir.

Aksine büyük bir zâtın yaptığı bir kusuru itiraf ederek tevbe etmesi ve Allah (c.c.)'ın affına muhtaç olduğunu itiraf etmesi, o zâtın alçak gönüllülüğüne, kibir ve yalandan uzak olduğuna delâlet eder.

"Benden sudur eden hiçbir şey beni tevbe ve affa muhtaç kılmaz." diyen bir kişinin tam aksine. Böyle sözleri söyleyen kimseyi insanlar kibirli, cahil ve yalancı olarak addederler.

Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyuruyor:

"Sizden hiçbiriniz ameliyle cennete giremiyecektir."

Ashab: Sen de mi giremiyeceksin ya Rasûlallah? dediler.

"Ben de. Ancak Allah fazlından beni rahmetiyle kuşatsa."[149] Başka bir hadiste:

"Allahım! Hatamdan, bilmemezlikten, işlerimde düştüğüm gafletten, senin benden daha iyi bildiğin işlerde yaptığım kusurdan dolayı beni bağışla. Allahım! Şaka ve ciddiyetimden, bilerek veya bilmiyerek işlediğim şeylerden ve benden südûr eden her hatalı şeyden dolayı beni affet."[150] Diğer bir başka Hadis-i Şerifte şöyle buyururlar:

"Bütün Ademoğulları hata işlerler. Hatâ işleyenlerin en hayırlısı, - işledikleri hatadan dolayı - tevbe edenlerdir."

Ey Râfizî!

Senin bahsettiğin güvensizlik ve nefret etme, ancak hatada ısrar etmek ve onu çoğaltmaktan dolayı olabilir. Çok nadir hata eden ve çokça tevbe eden için bu söylediklerin söz konusu değildir. Peki hiç hata etmiyen kimseyi Allah (c.c.)'a ve O'na tevbe ve istiğfar etmeye muhtaç kılan sebep nedir?

Aslında biz, İsrailoğulları dahi herhangi bir hatadan dolayı tevbe eden peygamberlerden birini zemmeden bir kavim bilmiyoruz. (Siz ise onları bile geçmişsiniz.)

Râfizîler ve bütün Şiîler

"Nübüvvet öncesi ve sonrası peygamberlerden hata ve küçük günah meydana gelmez." Şeklindeki fikirleriyle bütün ümmetten ayrı kalmışlardır.

Davud (a.s.)'un tevbe ettikten sonraki hali tevbe etmeden önceki halinden daha hayırlı idi. Bazı zâtlar şöyle demişler:

---

[149] (Buhari Rikak:18,Müslim Kıyame:17,İbn Mace Zühd:20)

[150] (Müslim Zikr:70) buyuruyor. (Müttefekun Aleyh)

Eğer tevbe en sevimli şey olmasaydı, Allah (c.c.) Rasûlünü küçük günahlarla imtihan etmezdi.

Bundan dolayıdır ki, gerçekten tevbe eden, itaâta bağlılık ve günahlardan sakınma hususunda günahlara mübtela olmamış kişilerden daha dikkatli olduğunu görürsün.

Binaenaleyh kim, Allah (c.c.)'ın seçtiği ve hidayete erdirdiği tevbekarı eksik bir kişi kabul ederse o mutlaka câhildir.

Ey Râfizî!

"İmamlar peygamberler gibi günahsızdırlar" şeklindeki sözün yalnız râfizîlere ve imamiyyeye has bir özelliktir.

Bu sözlerine ancak onlardan daha kötü olanlar katılmışlardır. İsmailîler gibi. İsmailîler Muhammed b. İsmail'in Cafere mensup olan Beni Ubeydleri masum kabul ederler. Onlara göre Cafer'den sonra imamet Musa b. Ca'fer'in değil, Muhammed b. İsmail'indir. Onlar mülhid ve zındıktırlar.

Ey Râfizî!

"Peygamberler hakkında unutkanlık caiz değildir." sözünü senden başkasının söylediğini bilmiyorum.

Ma'sum imamların hadisleri cedlerinden aldıklarını iddia ediyorsun. Buna da şöyle cevap verilir:

Birincisi, bu ma'sum imam dedikleriniz, hadisi Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'den âlimler vasıtasıyla öğrenmişlerdir. Bu da tevatüren sabittir. Meselâ Hüseyn'in (r.a.) oğlu Ali, hadisi Esan b. Osman'dan, Usame b. Zeyd'den; Muhammed b. Ali ise Câbir ve başkasından rivayet ediyorlar.

İkincisi, bu saydığınız imamlardan Rasûlullâh'ı görenler yalnız Ali (r.a.) ve iki çocuğudur. İşte bu Ali (r.a.)'dir ki şöyle buyuruyor:

"Vallahi size Rasulullah'tan haber verirken gökten düşüp de ölmem O'na yalan isnad etmekten benim için sevimlidir. Benimle sizin aranızda olan hususta konuştuğum zaman biliniz ki harp hiledir."

İşte böyle, Râfizî bir söz söylüyor ve ondan tekrar vaz geçiyor.

Şiilerin bütün kitapları da ümmetin rivayetlerine ters düşen rivayetlerle doludur.

Ey Râfizî!

İddianıza göre ma'sum bir imama varıncaya kadar rivayeti birbirinizden naklediyorsun. Eğer senin dediğin doğru ise bir tek ma'sumdan rivayet kâfidir. Her zaman bir ma'sumun bulunmasına ne hacet vardır? Eğer ma'sumdan rivayet kâfi ve mevcud ise, kendisinden bir tek kelime dahi nakledilmeyen Muntazardan ne fayda gelecektir?

Yok eğer yaptığınız nakiller, kâfi değilse 460 seneden beri eksiklik ve cehalettesiniz.[151] Ondan sonra râfizîlerin bu ma'sum imamlara ettikleri iftira zaten haddi aşmıştır. Bilhassa Ca'fer es-Sâdık hakkında yapılan iftiralar oldukça çoktur. Onun harflerden hesap çıkarma ve hüvviyeti belirleme, azaların hareketi,

[151] (Müellif 728 de vefat ettiğine göre bu rakkam 1404 hicrî yılına göre 1134 olur)

şimşeklerin hükmü, Kur'an'ın faydaları gibi eserler yazdığını iddia ediyorlar. Bu kitaplar onların maişetine kaynak olmuştur. Habercinin doğruluğu, senedinin durumu bilinmeyen ve kendilerinden çokça yalan südûr eden Şiîlere nasıl güvenilebilir?

Şiilerin bu şerleri Küfe ve Irak ehline bile sirayet etmiştir. Öyleki, Medine ehli onların hadislerinden sakınıyorlardı.

Hatta İmam Mâlik (r.a.):

"Irak ehlinin hadislerini ehli kitabın haberleriyle denk tutunuz. Onları ne tasdik ediniz ve ne de yalanlayınız." demiştir.

Abdurrahman b. Mehdi[152] İmamı Mâlik'e şöyle dedi:

"Beldenizde - Medine'de- kırk günde dörtyüz hadis dinledim. Irak'ta ise birtek günde bu kadarını dinliyoruz." bunun üzerine İmam Malik şöyle cevab verdi:

"Ey Abdurrahman, sizin darbhaneniz gibi bizim nereden darbhanemiz olacak? Öyle bir darbhaneniz var ki, gece basıyor, gündüz dağıtıyorsunuz."

Halbuki, Kûfe'de güvenilir büyük muhaddisler vardı. Abdurrahman b. Mehdi de bunlardandır. Şiilerden meydana gelen bu mübalağalı yalandan dolayı artık iş o kadar karmaşık oldu ki, hak bâtıldan ayırt edilemez hale geldi. Onun için tenkid ve temyiz kabiliyeti olmayanın, içinde yalan rivayetler, sapık görüşler bulunan bid'at kitaplarını mütalaa etmesi uygun görülmemiştir. Aynı şekilde naklettikleri haberlerde çok yalan söyledikleri için, bazı konularda doğru olsalar dahi, ilmi habercilerden almak da uygun görülmemiştir. Rivayetçilerin durumunu bilen âlimler, râfizîlerin bütün fırkalardan daha yalancı olduklarını ittifakla kabul etmişlerdir.

Ey Râfizî

"(Oniki imam) görüş ve içtihada iltifat etmezler, kıyası da haram kılmışlardır." diyorsun.

Şiîler bu hususta ehl-i sünnetten kıyası uygun görmeyen bazı kimseler gibidir. Tabii ki ictihad ve kıyası kabul edenler çoğunluktadır. Bağdat ekolü mu'tezililer de kıyası kabul etmezler. Bazı muhaddisler de kıyası zemmederler. Buna rağmen kıyas ve ictihadla amel etmek, yalancı birisinin ma'sum diye iddia ettiği kimselerden naklettiği sözlerle amel etmekten çok daha iyidir.

Şüphesiz ki, büyük imamların yaptığı ve hükümler taalluk eden ictihadlara sarılmak, râfizîlerin Hasan El-Askeri ve Mevhum oğlundan yapılan nakillere bağlanmaktan daha çok isabetlidir. Şu kesin bir gerçektir ki Mâlik, El-Leys, El-Evzaî, Es-Sevrî, Ebu Hanife, Eş-Şafiî, Ahmed ve benzerleri (Allah Onlardan razı olsun) Allah (c.c.)'ın dinini râfizilerin bağlandıkları Hasan El-Askeri ve oğlundan daha iyi bilirler. Hasan el Askeri ve Oğlu, bu zatların birinden ilmi öğrenmeleri şarttır.

---

[152] (Ebu Said El-Lu'luî el-Masri'dir. Hadiste hafızdır. Mâlik ve Süfyan-ı Sevrînin talebelerindendir. İmam-ı Ahmed ve İbn-i Mübarek Ondan hadis rivayet etmişlerdir. Hadiste insanların en âlimi idi. Her sene Hac eder. İki günde de Kur'an-ı hatmederdi)

Bilinen şu ki, Ali b. El-Hasan, Ebu Ca'fer b. Muhammed üstün âlimlerden olmalarına rağmen, zamanın âlimlerinden öğrenim görüyorlar ve bazı konularda onların ilmine müracaat ediyorlardı.

Râfizînin iddialarından biri de şudur:

"(Şiîlerin dışında) Geri kalan müslümanlar çeşitli mezheblere ayrıldılar. Bazıları -ki bunlar eş'arîlerden bir cemaattır- Allah ile birlikte ezeli olan şeyler çoktur, diyerek bu ezeli olanların hariçte sabit olan Allah (c.c.)'ın sıfatları olduğunu söylüyorlar. Kudret, İlim vb. sıfatları gibi. Bunlar zâtında âlim olan Allah (c.c.)'ı manâya yani kudrete muhtaç kılmışlardır. Allah (c.c.)'ı zâtıyla Kadir, Alim ve Hayy kabul etmiyorlar. Üstelik onlar Allah (c.c.)'ı ezeli manalara ve bu sıfatlara muhtaç kılıyorlar. Hatta Üstadları olan Fahruddin Er-Razi bu konuda onlara itiraz ederken :

"Hıristiyanlar ezeli varlıklar üç tanedir demekle kâfir oldular, Eş'arîler ise bunları dokuza çıkarttılar" demiştir."

Râfizînin bu iddialarına bir kaç yönden cevap verilmesi gerekir:

Birincisi: Herşeyden önce bu iddia Eş'arîlere yöneltilmiş bir iftiradır. Onlardan hiçbiri Allah (c.c.)'ın başka şeyle kemâle erdiğini söylemez. Senin zikrettiğini de Râzi o şekilde söylememiştir. Aksine Razi isimlerini anmaktan haya duyduğu ve Allah (c.c.)'ın sıfatlarını inkâr eden cehmiyye mezhebi mensupları için bu itirazı yöneltmiştir, İmam Ahmed de, Cehmiyye'nin fikirlerini reddederken aynı şeyi zikretmiştir.

Bu arada Ahmed b. Hanbel şöyle diyor:

"Biz Allah "ezelidir, kudreti de ezelidir; Allah ezelidir, Nuru da ezelidir; demeyiz. Belki biz "Allah kudretiyle, Nuruyla ezelidir" deriz. Ne zaman ve nasıl kudreti olduğundan da söz etmeyiz."

Râfizîler, "Allah var iken, başka bir şey yoktu" demediğiniz müddetçe Allah (c.c.)'ın bir olduğuna inanmış sayılmazsınız, demişlerdir.

Evet biz de diyoruz ki, Allah var iken, başka bir şey yoktu. Lâkin Allah sıfatlarıyla ezelidir dediğimizde bir tek ilâhı, sıfatlarıyle tavsif etmiş sayılmaz mıyız? -Elbette ki sayılırız- Bu hususta onlara misal de veririz. Şöyle ki:

"Söyleyin bakalım, bu hurmanın gövdesi, dalları, lifleri, yaprakları ve özü yok mudur? Bütün bunlarla beraber buna bir tek isimle "Hurma Ağacı" denmemiş midir?

İşte Allah (c.c.) da (Ki O teşbihten münezzehtir) bütün sıfatlarıyle bir tek İlah'tır. Hiçbir surette Allah bir zamanlar kudretli değildi de sonra kudreti yarattı. Alim değildi de sonra kendine ilmi yarattı demeyiz. Çünkü kudret ve ilmi olmayan, âciz ve câhildir. Allah (c.c.) bu durumdan münezzehtir. Fakat tekrar diyoruz ki Allah ezelden beri kudretli ve âlimdir, ama zaman ve keyfiyetten bahsetmeyiz.

İkincisi: Zikredilen bu görüş bütün Eş'arilere mâl edilemez. Ancak keyfiyetten bahsedenlerin işidir. Bunlar "Bilmeyi" "ilme" bağlı ayrı bir durum telakki ederler. Buna da "Alim" lik diyorlar. Bu görüş Bakillâni, Ebu Ya'lâ ve Ebu'l

Meâlî'nin görüşüdür. Sıfatların sübutuna inanan Eş'arilerin cumhuru ise şöyle diyorlar:

İlim, Cenâb-ı Allah (c.c.)'ın âlim olması demektir. İlimsiz Âlim, kudretsiz Kadir, Hayatsız Hayy olması caiz değildir.

Masdarsız ismi failin mevcudiyeti mümkün değildir. Namaz kılana namazsız, oruç tutana oruçsuz, konuşana kelamsız denilemiyeceği gibi.

Ama namaz kılana -musalli- denilebilir, diyorsak burada istenilen üç şeyin tahakkuk etmiş olması içindir. Birisi namazın kendisi,ikincisi namazın edasına bağlı olan haldir. İşte o zaman Musalliye namaz hasıl olur. Aslında Eş'arîler "Allah Hayy'dır, hayatı yoktur, âlimdir, ilmi yoktur, kadirdir kudreti yoktur" diyerek sıfatları inkâr edenleri reddetmişlerdir.

Kim ki Allah zatıyla Hayy, Âlim ve Kadirdir diyerek, bununla da Zatının hayatı, ilmi ve kudreti gerektirdiğini kasdederse, Allah (c.c.)'ı başka şeye (Haşa) muhtaç kılmış sayılmaz. Bunların söylediklerini iyice düşünen bir kimse, sıfatları isbat (kabul) ettiklerini görmüş olur. Bunların sözleriyle gerçekten Allah (c.c.)'ın sıfatlarını isbat edenlerin sözleri arasında gerçek bir ayrılık bulmak mümkün değildir. Çünkü onlar da Allah (c.c.)'ın zatıyla âlim, hayy ve kadir olduğunu isbat etmişlerdir. Yoksa Allah ayrı, âlim, hayy ve kadir sıfatları ayrıdır demezler Onlar ancak zâtının sıfatlarına mücerred mânâlar isbat etmişlerdir.

Ey Râfizî!

"(Eş'arîler) Ezelî birçok şeyleri isbat (kabul) etmişlerdir." sözün mücmeldir.

Bu sözünden onların ezelde Allah (c.c.)'tan başka ilâhlar kabul ettikleri tevekküm edilir. Bu ise onlara yapılan büyük bir iftiradır. Aslında Eş'arîler ezelî olan Allah (c.c.)'a zatıyla kâim olan sıfatlar isbat etmişlerdir. Bunu akılsız ve alçak olan birisinden başka kim inkâr edebilir? "Allah" ismi, sıfatlarla muttasıf olan zâta delalet eder. Mücerred -sıfatsız- bir zâta isim değildir.

Ey Râfizî!

"Allah (c.c.)'ı zatıyla âlim ve kadir kılmıyorlar" diyorsun.

Eğer sen bu sözünle Allah (c.c.)'ı ilim ve kudretten âri mücerred bir varlık olmadığını kasdettiklerini söylüyorsan bu haktır ve doğrudur. Sıfatları inkar edenlerin dediği gibi Allah, sıfatsız mücerred bir varlık olamaz. Çünkü ilim ve kudretten yoksun olan mücerred bir varlığın hariçte hiçbir tesiri olmaz. Böyle bir varlık Allah değildir.

Ama bu sözünle Eş'arîlerin Allah (c.c.)'ın zatıyla ilmi ve kudreti gerektiren Âlim ve Kadir sıfatlarının bulunmadığını iddia ettiklerini söylüyorsan bu tamamen onlara isnad edilen büyük bir yalandır. Aksine onlara göre ilmi ve kudreti gerektiren Allah (c.c.)'ın Zatı yine Âlim ve Kadir olmasını gerektirmiştir. Bütün bunlar birbirlerini gerektiren şeylerdir.

Ey Râfizî!

"Allah (c.c.)'ı bizatihi noksan, başkasına muhtaç ve başka şeylerle O'nu kâmil kıldılar" diyorsun.

Bu sözün de tamamen bâtıldır. Allah (c.c.) öyle sıfatlarla muttasıftır ki, o sıfatlar da kendilerine gerekli olanı gerektirirler. Sıfatsız hiçbir varlık yoktur. Allah (c.c.)'ın sıfatları da kendinden başka değildir.

"Hıristiyanlar ezelîler üçtür demekle kafir oldular. Eş'arîler ise ezelî varlıkları dokuza çıkarttılar." (Reddiyenin kendisine yazıldığı Rafızî İbnu'l-Mutahhar'a göre bu söz Fahreddin Er-Râzi'nin Eş'arîler hakkında söylediği söz olduğunu iddia ediyorsa da bu yalandır. Er-Râzi bu sözü sıfatları inkar eden Cehmiyye hakkında söylemiştir.) sözüne gelince şöyle deriz:

Hıristiyanlar "Ezelîler üçtür" demekle kâfir olmamışlar, belki onlar:

"Allah üç ilâhtan üçüncüsüdür diyenler elbette kâfir olmuşlardır. Halbuki bir tek ilâhtan başka hiçbir ilâh yoktur."[153]

Âyet-i Kerimesinde beyan edildiği gibi, Onlar Allah (c.c.)'ın üç ilâhın, üçüncüsü olduğunu söylemekle kâfir olmuşlardır. Halbuki Allah, "Bir tek ezeliden başka hiçbir ezeli yoktur." dememiştir.

Bir başka âyetle diğer ikisinin halini de beyan ediyor ve şöyle buyuruyor:

"Meryem oğlu Mesih ancak bir peygamberdir. O'ndan önce birçok peygamberler geçti. Anası çok doğru bir kadındı, ikisi de yemek yerlerdi."[154]

Halbuki ilâh, yiyen değil yedirendir. Başka bir âyette Allah (c.c.) şöyle buyurur:

"Hatırla ki kıyamet gününde Allah şöyle buyuracak: "-Ey Meryem oğlu İsâ, Allah'ı bırakıp da beni ve anamı iki ilâh edinin, diye insanlara sen mi söyledin?" İsâ "- Seni tenzih ederim..."[155]

Görülüyor ki kitap ve sünnette "Kıdem = ezel" lâfzı manâsı doğru olmasına rağmen Allah (c.c.)'ın isimleri arasında zikredilmiş değildir.

Kaldı ki hıristiyanlar Meryem ile İsa'nın doğduklarını itiraf etmişlerdir. Nasıl onlara Kadîm = Ezelî, diyebilirler?!

Sıfatların Allah (c.c.)'ın zâtında kâim olduklarını söyleyenler "Allah ezeli olan dokuz şeyin dokuzuncusudur? dememişlerdir. Belki onlara göre Allah (c.c.)'ın ismi zât ve sıfatlarına şâmildir. Onlara göre Allah (c.c.)'ın sıfatları ondan ayrı değildir. Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurur:

"Kim Allah'tan başka bir şey ile yemin ederse Allah'a ortak koşmuştur"[156]. Buhârî ve Müslim'de Allah (c.c.)'ın izzetiyle yemin etmenin Allah (c.c.)'tan başkasıyla yemin edilmiş sayılmıyacağı sabit olmuştur. Doğru olan yalnız sekiz sıfat olmadığı -bazı Eş'ârilerin dediği gibi- belki sayı ile sınırlanmamasıdır.

Hıristiyanlar üç esas tesbit ederek bunların cevher olduklarını ve bir cevherde toplandıklarını ve bu cevherlerin herbiri (Hâşâ!) İlâh olduğunu, bu ilâhın da yaratıp rızıklandırdığını iddia ediyorlar. Yine onlara göre Mesih'e bağlı olan diğer iki esas:

---

[153] (Maide: 5/73)
[154] (Mâide: 75/5)
[155] (Mâide: 5/116)
[156] (Tirmizi Nüzur: 9, Nesai Eyman: 4, İbn Mace Keffaret: 2)

Kelime ve İlimdir. Bu durum tezat teşkil eder. Çünkü Mesih'te birleşen şey sıfat ise sıfat hiçbir zaman yaratmaz, rızık vermez ve mevsuftan da ayrılamaz. Sıfat mevsufun kendisi ise Mesih tek cevherdir. O da babadır. Mesih de O'na göre baba olur. İddiaları ise bu değildir.

Hıristiyanların bu sözleri ile:

"Allah birdir O'nun güzel isimleri vardır. O güzel isimler yüce sıfatlarına delalet ederler, O'ndan başka yaratıcı ve kendisinden başka ibadet edilecek kimse yoktur." diyenlerin sözleri bir midir? Elbette ki değildir.

Ali bin Kullab[157] Cehmiyyeye reddiye olarak çeşitli eserler te'lif edince, kız kardeşi adına bir hikâye uydurarak ona iftira ettilerHikâye de şudur:

"Kız kardeşi hıristiyanmış, İbni Kullab müslüman olunca kız kardeşi O'ndan alâkayı kesmiş. Bunun üzerine İbni Kullab kız kardeşine:

Kız kardeşim! Ben İslâm dinini bozmak istiyorum." demiş. Bu sözden dolayı da kız kardeşi O'nunla barışmış.

İftira edenin bu hikâyeden maksadı sıfatların isbatı hıristiyanların işi olduğunu isbatlamaktır.[158]

Halbuki hıristiyanların iddiası ile Allah (c.c.)'ın sıfatlarını zâtında isbat edenlerin görüşleri arasındaki fark ayak ile saç ayrımı -halk tabiriyle dağlar kadar- arasındaki fark kadardır

Rafızî şöyle diyor:

"Allah (c.c.)'ı insana benzeten Haşviyyeciler[159] dediler ki:

"Allah cisimdir. Yüksekliği, genişliği ve derinliği vardır. O'nunla musâfaha (el sıkışma) caizdir. Salih kişiler O'nu dünyada görüyorlar."

Râfizi devam ederek tecsîmi iddia eden Davud El-Cevarîbi'nin şöyle dediğini naklediyor:

"Bana ferc ve sakal hariç istediğiniz her şeyden sorabilirsiniz. Şunu biliniz ki, Ma'budum cisimdir. Eti, kanı ve organları vardır. Hatta başkaları, O'nun gözleri ağrıdığını melekler de bundan dolayı O'nu ziyaret ettiklerini, Nuh tufanı için gözleri ağrıyıncaya kadar ağladığını söylemişlerdir." diyor.

Yukarıdaki nakiller kendisine reddiyye yazdığımız Râfizî İbnu'I-Mutahhar tarafından yapılmıştır.

Bu Râfizîye verilecek cevap şudur:

Bu senin naklettiklerin daha önce de belirttiğimiz gibi râfizî Hişam b. El-Hakemin sözlerinin aynısıdır. Bu sözlerin aynısını nakleden Şiîlerden Ebu İsa El-

---

157 **(Ebu Muhmmed Abdullah b. Said b. Kullab El-Masri**'dir. Cehmiyye ve Mutezilelilerin birçok safsatalarını ortaya koyan bir âlimdir. Bu zât İbni Nedim'in Fihristinde bahsettiği şahıs değildir. Eğer İbn-i Nedim bunu kastediyorsa başkaları nasıl bu zât hakkında iftira etmişlerse bu da ona iftira etmiştir. İbn-i Subkî bu zâtın Yahya b. Said El-Kattan'ın kardeşi olduğunu ileri sürüyor ise de bu konu araştırmaya değer bir konudur)

158 (Allah (c.c.)'ın sıfatlarını inkâr eden Cehmiyyeye reddiyye yazıp Allah (c.c.)'ın sıfatlarını isbatlayınca ve bu fikrî Eş'ariler de savununca, bu zâta hıristiyan diyecekler ki, sıfatların isbatı hıristiyanların işi olduğunu açıkça söyleyebilsinler. (Mütercim.)

159 (Ş. İslâm İbni Teymiyye şöyle der: Bu kelimeyi ilk kullanan Mutezili Amri İmam Ahmed b. Hanbel sonra her sünniîdir. Aynı şeyi iddia eden râfizîler sahih hadisleri esas alan bu zâtlara bu ismi vermişlerdir)

Varrak, Zurkan, İbnül Nevbahtî, zahirîlerden İbn-i Hazm, Ehl-i Sünnetten Ebu Musa el-Eş'arî, Şafiî şehristânî ve diğerleri Allah (c.c.)'ın cisim olduğunu ilk söyleyenin Hişam b. El-Hakem olduğunu söylemişlerdir.

Azılı Şiîlerden ve Emevî devleti zamanında İslama büyük düşmanları olan Beyan İbn-i Sem'ân Et-Temîmî:

"Allah insan suretine benzer. Yüzünden başka herşeyi helak olacaktır." demesi üzerine Halid b. Abdullah el-Kuserî onu öldürmüştür.

Başka bir azılı Şiî olan Muğîre b. Said'in:

Ma'budum nurdan olup, başında nurdan bir taç bulunan ve insan gibi organları, karnı ve kalbi olup, organları da ebced harfleri kadar olan bir insan gibidir, diye iddia ettiği nakledilmiştir. Yine bu azılı Şiî ölüleri dirilttiğini iddia ettiği için taraftarları onun peygamberliğini iddia etmişlerdir. Bunun üzerine onu da Halid b. Abdullah öldürmüştür.

Azılı Şiilerden bir tanesi de Kûfeli Ebu Mansur El-Aclî'dir. Taraftarlarına Mansûriyye deniliyor. Ebu Mansur, Ali (r.a.), Hasan, Hüseyin, Ali b. Hüseyn ve Muhammed'in peygamber olduklarını söyledikten sonra, kendisinin göklere yükseltildiğini, ma'budunun başını meshederek kendisine "Git emir ve yasakları beyan et" dediğini iddia etmiştir.

Şiî Ebu Mansur'un taraftarları olan Mansûrilerin yeminleri her zaman "La vel Kelime" (Yani Allah (c.c.)'ın kelimesi olan İsa'ya yemin ederim)dir. Ebu Mansûr'a göre Allah (c.c.)'ın ilk yarattığı varlık İsa (a.s.), ondan sonra da Ali (r.a.)'dir. Peygamberlerin hiç kesilmeyeceğini, cennet ve cehennemin iki insan ismi olduğunu iddia etmektedir. Haramları, kanı, deri ve şarabı mubah kıldıktan sonra, bunların birer kavim ismi olduklarını ve Allah (c.c.)'ın bu -kavimlere başkanlığı haram kıldığını söylemektedir. Farzları da kaldırarak farz denilen şey reislikleri vacip olan insanların ismi olduğunu iddia etmektedir. Bu sözleri üzerine onu da Yusuf b. Ömer öldürtmüştür.

Bir nevî Şiî olan Nusayrîler[160] de Mansûrîlere benzerler.

Şiilerin bir çeşidi de Hitabiyye'dir. Ebu'l-Hitab b. Ebî Zeyneb'in taraftarıdırlar. Bunlar da 12 imamın peygamber olduklarını, onlardan iki kişinin peygamberliklerinin devam ettiğini, birisini konuşmakta, diğerinin de susmakta olduğunu, konuşanın Muhammed (a.s.), susanın da Ali (r.a.) olduğunu iddia ediyorlar. Bunlar Ebu'l-Hitab'a ibadet edercesine bağlıdırlar. Ebu'l-Hitab,

---

160 (**Nusayrîler** onbirinci imam Hasan el-Askerî'nin vefatından sonra geride bıraktığı 5 yaşındaki çocuğunun Sîrdab'a (mağara) girip kaybolduğunu ve bunun 12'nci imam olduğuna inanırlar. Bunların bâtıl itikadları arasında en belirgin olanları şunlardır: Derler ki (Haaşâ!) Ali (r.a.), Rab'dır. Muhammed perdedir. Selman-ı Farisi bunlara giden kapıdır. Yeri ve gökleri yaratan Ali (r.a.)'dir. O yerde ve gökte imamdır. Alem onlara göre ezelîdir. Ruhlarda tenasüh vardır. Haşir ve neşir yoktur. Cennet ve cehennem dünyevî iki remzdir. Beş vakit namaz Ali, Hasan, Hüseyin, Muhsin ve Fatımanın isimleridir. 30 gün oruç, 30 kişinin isminden kinâydir. Şarap içmek helâldir. (Hâşâ!) Şeytanların şeytanı Ömer (r.a.)'dir. Sonra Ebu bekir (r.a.) sonra Osman (r.a.)'dır. Onlara göre Ali (r.a.)'nin yeri bulutlardır. Bulut geçerken ona "Esselâmu aleyke yâ ebel Hasan" derler.

Daha birçok sapık iddiaları olan bu Nusayrîlere, Alevî de denilir. En-çok Suriye'nin Lazkiye kentinde bulunurlar.)

Mansûrîlerin lideri Ebu Mansur el-Aclî'nin yanına giderken Kûfe'de İsa b. Musa tarafından öldürülmüştür. Bunlar fikirlerine muvafakat edenleri yalandan överler.

Şiilerin bir bölümü de Deziiyye'dir[161] Beziiyyeler (Hâşâ!)

Ca'fer b. Muhammed'in Allah olduğunu ve her mü'mine vahiy gelebileceğini iddia ediyorlar.

Ebu Hasan el-Eş'arî, bazı Şiîlerin Selman el-Fârisî'nin uluhiyetini iddia ettiklerini söylemektedir. Bazı sapık sûfîler de hoşlarına giden bir şey gördüklerinde "Olabilir ki Allah buna hulul etmiştir" diyorlar. Daha ileri giderek mabuduna erişen bir sûfîden dinî vecibelerin düşebileceğini de söylüyorlar.

Ebu Hasan el-Eş'arî sapık Şiîlerin bir başka bölümü de rûh'ul Kudüs'ün Allah olduğunu sonra peygambere, akabinde Ali'ye (r.a.) O'nun akabinde de Hasan'a (r.a.) bu şekilde "el-Muntazar"a gelinceye kadar peyder pey şahıslara hulul ettiğini iddia ediyorlar. Bunlara göre oniki imam ilâh mesabesindedir. Çünkü Rûhu'l-Kudüs Ali (r.a.)'nin (Hâşâ!) Allah olduğunu iddia eden diğer bir Şiî fırkası peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem)e küfrediyorlar. İddialarına göre Ali (r.a.),emirlerini tebliğ etmek isterken Rasûlullah'ı memur olarak göndermiştir. Fakat O peygamberliğin kendisine ait olduğunu iddia etmiştir.

Başka bir sapık şiî fırkası da Allah (c.c.)'ın beş kişiye hulul ettiğini, bu beş kişinin de Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem), Ali, Hasan, Hüseyin ve Fâtıma olduğunu söylüyorlar. Bu fırkanın beş düşmanı vardır. Onlar da:

Ebubekir (r.a.), Ömer, Osman, Muaviye ve Amr b. el-As'tır.

Başka bir sapık şiî fırkası Sebeiyyedir. Abdullah b. Sebe'e bağlıdırlar. Ali (r.a.)'nin ölmediğini iddia ederler. Ali (r.a.)'nin dünyaya dönüp yeri adaletle dolduracağını söylerler.

Bir başka sapık şiî kolu da Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'ın Allah tarafından dünya işleri ile görevlendirildiğini, O da dünyayı yaratıp idare ettiğini iddia ediyorlar. Bunların bir başka fikri de imamların gerektiğinde şeratı hükümsüz kılabileceklerini ve meleklerin onlara vahiy getirdiklerini söylüyorlar.

Bazı şîler de bulut geçtiğinde Ali'nin (r.a.) bu bulutta olduğunu söylerler.

El-Eş'arî, Nusayrîylerin ve İsmailîlerin bile söyliyemedikleri şeyleri dahi söyleyen daha bir çok şiî fırkaları zikretmiştir. (Bu her iki ekol de davalarını gizlice yürüterek Muhammed b. Nusary en-Numeyrî yolunu takib ediyorlar. Bu da Hasan el-Askerî zamanında yaşamıştır. İsmaililerin ilk kurucusu Ebu'l Hattab b. Ebi Zeynebtir. Kendisi Ca'fer-i Sâdık'ın arkadaşlarından idi.)

Nusayrîlerin kötü sözlerinden biri aşağıdaki şiirdir.

Ali (r.a.)'den başka ilâh olmadığına şehadet ederim.

---

[161](**Deziiyye,** Deziy b. Yunus el-Hâik taraftarlarıdır. Deziy, Ca'fer es-Sâdık zamanında yaşamıştır. Bu adam taraftarlarıyle beraber Cafer es-Sadık'ın evi etrafında durmadan dolaşmasına rağmen İslama olan düşmanlıklarından dolayı Ca'fer es-Sadık ve taraftarlarını lanetliyordu. Deziy' vahyi iddia ederdi. Arıya vahiy caiz ise, bize haydi haydi caizdir derdi. Bu adam öldürüldüğünde Ca'fer es-Sadık (r.a.) "Allah (c.c.)'a hamdolsun, İslâmı değiştirmek isteyen bu kişilere ölümden daha hayırlı bir şey yoktur. Bunlar kıyamete kadar dost edinemezler" demiştir.)

Onun örtüsü sâdik'ul-emîn Muhammed'dir.

Ona varmanın tek yolu Selmân'ın yoludur.

Nusayri'ler "Ramazan" otuz adamın ismi olduğunu iddia ediyorlar. Maalesef bütün musibetlerin başlangıcı râfizîliktir.

Ey Râfizî!

Senin naklettiklerinin hiç birisi ehl-i Sünnetten fakih, muhaddis ve müfessirlerine aid değildir. Ehl-i Sünetten Allah (c.c.)'ın cisim olduğunu söyleyen olmamıştır. Allah (c.c.)'ın dünyada değil ancak ahirette görülebileceği üzerine ittifak etmişlerdir. Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) sahih hadiste şöyle buyurur:

"Biliniz ki, sizden hiç biriniz ölmedikçe Allah'ı göremiyecektir."[162]

Râfizîye şunu da hatırlatmak istiyoruz. Bir kimse veya bir guruptan herhangi birşey nakledecekse, o sözü kim söylemişse adını söylesin yoksa yalan olur.

Daha önce bahis konusu olan "Haşviyye" ye gelince, bunlarla kim kastedildiği kesin değildir. Ama daha önce belirtildiği gibi Haşviyye'den hadis ehlini kastediyorsan -ki öyle diyen râfizîler vardır- şunu iyi bil ki onların akidesi hadisin özüdür. Allah (c.c.)'a hamd olsun ki senin iddia ettiğin gibi söyleyen yoktur.

Ey Râfizî!

"Müşebbihe" lâfzına gelince, kimin hakkında kullanmak istersen kullan.

Şüphesiz ki Ehl-i Sünnet Allah (c.c.)'ı yaratıklara benzemekten tenzih ediyorlar.

Müşebbihe, Allah (c.c.)'ın sıfatlarını yarattıklarının sıfatlarına benzetirler.

Ehl-i Sünnet ise; Allah (c.c.)'ı kendisinin veya Rasûlu'nun tavsif ettiği gibi tavsif ederler. (vasıflandırırlar). Onlar bu tavsifi yaparken tahrif yapmadıkları gibi, te'vile giderek sıfatları ta'til etmezler. Keyfiyete ve benzetmeye yanaşmazlar. Belki temsilsiz ve ta'tilsiz isbat ederler.

Allah (c.c):

"Onun misli gibi (ona benzer) **hiçbir şey yoktur, O Semî'dir. Basîr'dir"**[163]

Ayetiyle Allah (c.c.)'ı yaratıklara benzetmeye ve sıfatlarını ta'til etmeye kakışanları reddetmiştir.

Ehl-i sünnet; Allah (c.c.)'ı mutlak olarak yatma, uyuklama, unutma, acizlik ve bilmemezlik gibi noksan sıfatlardan tenzih ederler. O'nu kitap ve sünnette sabit olan kemâl sıfatlarla tavsif ederler.

Ne var ki sıfatları inkâr edenler, sıfatları isbat edenleri "Müşebbihe" ye benzetmekle itham ediyorlar.

Hatta Bâtınîler daha aşırı giderek Allah (c.c.)'ı güzel isimleriyle temsiye eden herkesi Müşebbihe'den sayarak şöyle derler:

---

[162] (Müslim Fiten: 95, Tirmizi Fiten: 56)
[163] (Şûra: 26/11)

"Kim Allah (c.c.)'a Hayy, Alim derse O'nu canlı ve âlim varlıklara, kim Semi', Basir derse O'nu insana, kim Rauf, Rahim derse O'nu peygambere benzetmiştir."

Daha ileri giden bâtınîler:

Biz Allah (c.c.)'a "El-Mevcud" demeyiz. Bunu dersek O'nu varolma açısından diğer varlıklara benzetmiş oluruz, diyorlar. Yine bunlar Allah (c.c.)'a ma'dum, Hayy ve Meyyit de demediklerini ayrıca ifade ediyorlar.

Batınîlere şu cevap verilir:

Siz Allah (c.c.)'ı varlığı mümkün olmayan bir şeye benzetiyorsunuz. Hatta yokluğunu iddia ediyorsunuz, iki zıddın bir araya gelmesi mümkün olmadığı gibi, ikisini de inkâr etmek mümkün değildir. Böylelikle "Vâcib'ul Vücud" u, "Mumteniu'l-Vücuda" dönüştürmüş oluyorsunuz.

"Biz ne şunu deriz ve ne de bunu" diyenlere deriz ki:

Sizin bu hakikat dışı iddialarınız gerçekleri iptal edemez. Belki sizin bu iddialarınız bir nevi safsatadır. "Ne mevcuddur" ne "Ma'dum" dur. diyenler safsatanın kendisini iddia etmişlerdir.

Safsata üç çeşittir.

- Birincisi hakikatleri inkâr,
- İkincisi onun hakkında fikir beyanında bulunmama,
- Üçüncüsü onları insanların zanlarına terketmektir.

Bazıları da dördüncü safsata çeşidinin, âlemin durmadan hakikatini değiştirdiğini iddia etmektir, demişlerdir.

Allah (c.c.)'ın sıfatlarını isbat edenleri "Müşebbihe" diye onanların sapıklığı şuradan gelir:

"Teşbih" lâfzı şümullü bir kelimedir. İki şey yoktur ki aralarında müşterek bir özellik olmasın. Bu müşterek özellik zihinde olduğu takdirde mutlaka görünüşte de olması şart değildir. Ekser itibariyle eşyada olan bu benzerliğin az çok farklı olmasıdır. Denilse ki yaratıklarda şöyle canlı, şöyle bilgili kimseler vardır. Bunların bu durumu:

Hayat ve ilimde birbirlerinin aynısı veya birinin hayat ve ilmi öbürünün hayat ve ilminin aynısı olmasını gerektirmez. Hayat ve ilme sahip olan bu iki varlığın gözler önünde aynı şekilde müşterek olmaları da şart değildir.

Cebriyeci olan Cehm b. Safvan Allah (c.c.)'ı kullarının sahip olduğu hiçbir sıfatla tavsif etmemiştir. Ancak Allah (c.c.)'a Kadir ve Halik ismini vermesi cebriyeci olmasındandır. Çünkü o kul için hiçbir kudret kabul etmiyordu.

Bu konunun tetkik edilebilmesi için "Teşbih" ve "Temsil" kelimelerinin mânası üzerinde durmak gerekir. Kur'an-ı Kerim birçok yerlerde teşbih ve temsili reddetmiştir.

Allah (c.c.) şöyle buyurur :

"O'nun misli gibi (benzeri) **hiçbir şey yoktur."**[164]

"Allah'ın ismini taşıyan başka birini bilir misin?"[165]

[164] (Şûra: 26/11),

"Hiçbir şey de, O'na denk olmamıştır"[166]

"Artık siz de Allah'ın eş ve benzeri olmadığını bildiğiniz halde, Allah'a eşler koşmayınız."[167]

"Artık Allah'a ortaklar koşmayın."[168]

"Cisim", "cevher", "Tehayyuz = Bir yer tutma", "cihet" kelimelerine gelince, Kitap, Sünnet, Sahabe ve Tabiîn; isbatı ve reddi hakkında konuşmamalarıdır. Bu kelimelerin mânâsını isbat ve red hususunda ilk konuşanlar Cehmiyye, Mu'tezile, Mücessime, Râfiziyye ve Mubtedi'e'dir.

Yukarıdaki kelimeleri reddedenler bu arada Allah ve Rasûlunun isbat ettikleri İlim, Kudret, İrade gibi sıfatları ile bir şeyi sevmesini, ona rıza göstermesini ve yaratıklara nazaran yüksekliğini de inkâr etmişlerdir. Bunlara göre Allah ne görülür, ne Kur'ân ve ne de başka bir şeyle konuşur.

Yukarıdaki kelimeleri isbat edenler ise; Allah ve Rasûlü'nün reddettikleri şeyleri de isbat etmeye kalkışarak, Allah (c.c.)'ın dünyada göz ile görülebileceğini, onunla musâfaha ve muânaka edilebileceğini, Arefe gecesi bir deveye binerek indiğini iddia ediyorlar. Bunlardan bazıları Allah (c.c.)'ın pişmanlık duyduğunu, ağlayıp üzüldüğünü de söylüyorlar. Bu nitelendirme ise Allah (c.c.)'ı kullara mahsus sıfatlarla nitelendirme demektir ki, kula has olan her sıfat noksandır.

Allah (c.c.) onlardan münezzehtir. O Ahaddır -Birdir. Sameddir - Eksiksizdir.

- Ahadiyetle benzerliği reddederken,
- Samediyyetle de kemal sıfatlarla muttasıf olduğunu gösteriyor.

"Cisim" kelimesine gelince, lügatte cisim; Asmaî, Ebu Zeyd ve başkalarının zikrettiği gibi "beden" mânâsına gelir.

Allah (c.c.) şöyle buyurur:

"Sen o münafıkları gördüğün zaman, kalıpları hoşuna gider"[169]

"Allah ona bilgi ile vücud kuvveti bakımından bir üstünlük vermiştir"[170]

"Tûr'a çıkan Musa' nın arkasından, geride kalan kavmi süs eşyalarından bir buzağı heykeli yapıp onu ilah edindiler".[171]

Bineanaleyh cisimle kesafet, cüsse anlaşılmış oluyor. Bu şundan daha cüsselidir denilir. Ancak zamanla kelâm âlimleri İstılahında cismin mânâsı umumîleşerek -Araplar cisim dememelerine rağmen- onlar havaya da cisim adını verdiler. Akabinde bunlar arasında neye cisim denilebileceği hususunda ihtilaflar meydana geldi.

---

[165] (Meryem: 19/65)
[166] (İhlâs: 112/4),
[167] (Bakara: 2/22)
[168] (Nahl: 74)
[169] (Münâfıkûn: 63/4)
[170] (Bakara: 2/247)
[171] (A'raf: 7/148)

Kimine göre cisim sonu olan cevherlerden mürekkep bir şeydir. Çoğunluk bunu söylüyor. Buna Cevher-i Ferd de denir.

Kimine göre madde ve şekilden meydana gelmiştir. Felsefecilerin bazısı buna kaildir.

Kimine göre ne bundan ne de ondan mürekkeptir. Hişâmiyye, Neccâriyye, Kerrâmiyye v.b. dedikleri gibi.

Bunların bu fikirlerinin bir çok kitaplarda yeri yoktur. Doğrusu cisim Cenab-ı Allah (c.c.)'ın yarattığı hayvanat, nebatat, maden gibi gözle görülen şeylere itlâk olunur ki cisme, cevher-i ferd diyenlerin görüşü bu istikamettedir.

İkinci görüşe göre cevher sabit olup ancak şekil ve sıfatları değişir. Bunlara göre bir hakikat başka bir hakikata dönüşmediği gibi bir cins başka bir cinse de dönüşmez. Belki cevher olduğu gibi kalır. Fakat Allah (c. c.) o cevherin şeklini değiştiriyor. Bir çokları da cisimlerin ayrı bir cisme veya bir cinsin başka bir cinse dönüşmesi mümkün değildir, derler. Bu da fakih ve tabiblerin görüşüdür.

Yukarıda beyan ettiğim görüşlere sahip olanların -bildiğim kadariyle- ittifak ettikleri bir nokta vardır. O da cismin kendisine işaret edilebilen bir şey olmasıdır.

Akılcılar da, kendi nefsiyle kaim, kendisine işaret edilemeyen ve görünmeyen bir mevcudun varlığı hususunda üç görüşe ayrılarak ihtilafa düştüler.

Birinci görüşe göre; böyle bir varlık mümkün değildir.

İkincisine göre varlığı ve yokluğu mümkün olan yaratıklar için bu mümkün değildir.

Üçüncü görüşte olanlar, bu durum mümkün ve vacip olan her iki varlık hakkında da söz konusudur derler. Bu görüş de bazı felsefecilerin görüşüdür. Bu görüşü iddia edenler, görüşlerine:

"El-Mucerredat Ve'l-Mufârakat" adını vermişlerdir. Akılcıların çoğunluğu şunu demektedir:

Bizatihi var olan kendisine işaret edilemeyen ve görünmesi mümkün olmayan varlığın mevcudiyeti gözler önünde açık değil de zihinlerde vardır. Bunun delili de insanın vücudundan ayrılan ruhudur.

Felsefecilere göre melekler mücerred akıl ve ruhlardır. Onlar aklî cevherlerdir.

Müslümanlar ve dinler tarihiyle ilgilenen birçoklarına göre melekler nurdan yaratılmışlardır. Sahih Hadiste de bu şekilde sabittir. Allah (c.c.) melekler hakkında şöyle buyurur:

"Dediler ki: "Rahman olan Allah" çocuk edindi (melekler Allah (c.c.)'ın kızlarıdır), **dendi" Allah bundan münezzehtir. Doğrusu melekler ikram olunmuş kullardır"**[172]

Allah (c.c.), daha birçok yerde meleklerden bahsederken bu felsefeciler; Cibril (a.s.)'in akl-ı faal veya peygamberin nefsinde hayâl ettiği bir şekildir, dedikten sonra, Allah (c.c.)'ın kelamı da uykuda iken insanın nefsinde doğan bir

[172] (Enbiya: 21/26)

şey olduğunu sözlerine ilave ederler. Tabiî ki Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'ın getirdiğini (Kur'an-ı Kerim ve Hadisler) bilen kimse, bunların sapıklığını ve müşriklerden daha fazla imandan uzak olduklarını anlar.

Düşünürlerin "cism"in hakikati hakkındaki münakaşaları bilindikten sonra şüphesiz olarak Allah Teâlâ'nın mürekkep, madde veya şekil olmadığı, bölünüp parçalanmayı kabul etmediği, daha önce ayrı ayrı olup sonradan toplanmış olmadığı, aksine O Ahad = Bir, Samed = Noksansız, olduğu kesin olarak bilinmiş oldu. Mürekkeblikten anlaşılan bütün aklî manâlar Allah (c.c.)'ın varlığına münâfîdir. Fakat felsefeciler daha ileri giderek, mademki Allah (c.c.)'ın sıfatları vardır şu halde mürekkebtir, eğer hakikati varsa o hakikat mücerred varlık değil belki mürekkebtir diyorlar.

Allah (c.c.)'ın sıfatlarını isbat eden müslümanlar, felsefecilere şu cevabı veriyorlar:

Münakaşa "Mürekkeb" lâfzında değildir. Bu "mürekkeb" lâfzı Allah (c.c.)'ın başkası tarafından terkib edildiğini gerektirir. Halbu ki, hiçbir akıllı Allah (c.c.)'ın mürekkeb olduğunu söylemez.

Zatının ilim, kudret, hayat gibi kemal sıfatlarını iktiza etmesine gelince; bildiğimiz kadarıyla bundan dolayı ona mürekkeb denmez. Lügatta da böyle bir şey yoktur.

Mürekkeb; parçaları ayrı ayrı olup sonradan tamamen veya kısmen birbirine girercesine toplanarak meydana gelen bir şeydir. Yiyecek, içecek, ilâç, bina, elbise ve süs eşyaları gibi.

Ondan sonra bütün akılcılar Allah (c.c.) için çeşitli mânâlar isbat etmek mecburiyetinde kalıyorlar. Mu'tezile, Allah (c.c.)'ın Hayy ve Kadir olduğunu kabul ediyor. Halbu ki O'nun Hayy olmasıyla Kadir olması ayrı ayrı şeylerdir. Filozoflar ise Allah (c.c.)'ın âkil = idrak eder, Makul - idrak edilir ve akil - idrak olduğunu söylüyorlar.

Mulhidlerden Nusayr et-Tûsî "Şerhul İşârât" adlı eserinde "İlim: ma'lum olandır" der.

Bu nazariyesinin bâtıl ve mücerret tasvirinden ibaret olduğu seraheten bilinmektedir. Onların kaçamak yolu yalnız terkib lâfzının manâsındadır.

Mürekkebin mutlaka onların dediği manâda olmasını gerektiren bir delilleri yoktur. Onların dayanağı, mürekkebin kendi parçalarına muhtaç olması ve parçalarının ondan başka bir şey olmasıdır. Buna göre başkasına muhtaç olan varlık da kendi zâtiyle var olamaz; aksine illetli bir varlık olur. Aslında ileriye sürdükleri bütün bu deliller illetlidir...

Çünkü "El-Vâcib" lafzıyla, bir varlığın başkası tarafından değil veya bir illetten dolayı olmayıp, bizzat kendisiyle var olması anlaşılır. Yine bu lafızla Allah (c.c.)'ın hiçbir şeye muhtaç olmadığı ve bizzat kendi nefsiyle kaim olduğu anlaşılmaktadır. Birinci ve ikinci görüşe göre sıfatlar Vâcibul Vücuddur.

Üçüncü görüşe göre ise, nitelenen zâtın kendisi Vâcibul Vücuddur. Sıfata Vâcibul Vücud denemez. Sıfat zâtın kendisinden de ayrılamaz.

Râfizîlerin:

"Allah (c.c.)'ın ayrı ayrı zât ve sıfatları varsa, mürekkeb olur... Mürekkeb de parçalara muhtaçtır. Parçaları da ondan başka şeylerdir." demelerine gelince, şöyle diyoruz:

"Başkası" lâfzı mücmel olup açıklanması gerekir. "İki ayrı şey" denildiğinde iki mâna anlaşılır.

Birincisi, ayrı ayrı olan iki şeyin zaman ve mekanla birbirlerinden ayrılmaları veya birleşmeleri mümkün olmasıdır.

İkincisi, bu iki şeyden herbirisinin diğerinden ayrı başka bir şey olmaması veya birini bilmemenin yanında yalnız diğerinin bilinmesidir. Bu görüşler en çok mutezile ve benzerlerinin görüşleridir.

Selef ise -İmam Ahmed ve başkası gibiler- "Başkası" lafzıyla her ikisi de anlaşılır, dedikleri için, bu manâları mutlak olarak kabul etmiyerek, "Allah (c.c.)'ın ilmi Ondan başkasıdır veya Allah, ilminden ayrıdır", fikrine kapılmazlar.

Binaenaleyh Selef; Allah ilimdir veya ilim Allah (c.c.)'tan başka bir şeydir, demezler. Çünkü, Cehmiye (fırkası) Allah (c.c.)'tan başka her şey mahlûktur. Kelamı da Ondan başkası olduğuna göre O da mahluktur, derler. Halbuki Hadiste, Allah (c.c.)'ın izzet ve azameti gibi sıfatlarıyla da yemin etmenin caiz olduğu sabit olmuştur.

Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Allah'tan başkasıyla yemin eden, Allah'a ortak koşmuştur."[173] buyurmuştur ki bundan da sıfatların Allah (c.c.)'tan başkasının ismi altına giremiyeceği kesinlikle anlaşılmaktadır.

"Başkası" lafzıyla O şeyin bizzat kendisi olmadığı isteniyorsa, şüphesiz ki ilim Âlimin, kelâm da, Mütekellimin kendisi değildir. Böylece mürekkebin kapsadığı çeşitli manâlar anlaşılmış olduktan sonra, "Âlim varsa, zât ve ilimden mürekkebtir" denilse, bu sözden zat ve ilm'in ayrı iki şey olup sonradan birleştikleri anlaşılmadığı gibi, birinin diğerinden ayrılmasının caiz olduğu da anlaşılmaz...

Belki bu sözden âlim varsa, orada birbirinden ayrılmayan zat ve ilim vardır, anlaşılır.

Yaratıcının kendi sıfatlarını gerektirmesi hiçbir müsbet delili ortadan kaldırmadığı gibi, bu gerektirme, muhtaçlık olarak da isimlendirilemez.

Aynı şekilde mevsufun sıfatları ondan "cüz" olarak isimlendirilmesi lügatlarda dahi yoktur. Bu isimlendirme iddiacıların istilahında vardır. Felsefecilerin ve onlara uyanların korkutmalarına hayret edilecek bir durum yoktur.

Çokluk olmasın diye Allah (c.c.)'ın eşyaya ve değişkenlik olmasın diye Allah (c.c.)'ın cüziyata taalluk eden ilmini inkâr edenler, "Teksir" (Çoğaltma) ve "Teğayyür" (Başkalaşma, değişme) lâfızlarıyla muhatabı korkutuyorlar. Evet bu iki lâfız mücmel ve nekra oldukları için ilâhın bir kaç tane olması ve insanın değişmesi ile güneşin sararark renk değiştirmesi gibi, Rabb'in de değişebileceği şüphesini veriyorlar. Muhatab, felsefecilerin Allah (c.c.) bir şeyi yarattığında, kulunun

---

173 (Tirmizi Nüzur: 9,Nesai Eyman: 4,İbn Mace Keffaret: 2)

duasına icabet ettiğinde, yarattığı bir şeyi gördüğünde ve Musa (a.s.) ile konuştuğunda O'nun değiştiğini iddia ettiklerini de bilemez. Allah (c.c.)'ın sıfatlarını inkâr eden bu fırkalar, başkalarının da itiraf ettiği gibi hiçbir delile dayanmadan inkâr ediyorlar. Halbuki şer'î ve aklî deliller bu sıfatların varlığını gerektirirler.

Râfizînin

"Kendisine işaret edilen mürekkeb cisimdir" diye lügat mânâsına dayanması da doğru değildir.

Evet müslümanların cumhuru Allah (c.c.)'ın cisim olmadığı üzerinde ittifak etmişlerdir. Onlar şöyle diyorlar:

"Allah cisimdir" deyip onunla zâtıyla kaim olduğunu, veya "cevherdir" deyip yine onun zâtiyle kaim olduğunu kasteden kimse lâfızda hata etmiş ise de kastettiği manâdan dolayı hata etmemiştir.

Fakat Münferid cevherlerden mürekkebtir derse küfründe tereddüt vardır. Sonra cisim mürekkeb cevherlerden meydana gelmiştir diyenler O'nu isimlendirmede, ihtilafa düştüler. Bazıları bu cevher, başkasının inzimamı ile cisim olur. İbnu'l-Bakillânî ve Ebu Ya'lanın dediği de budur.

Kimine göre iki, kimine göre üç, dört, altı, sekiz, onaltı, kimine göre de otuzüç cevherin inzimamıyla cisim teşekkül eder. Binaenaleyh bu cevher lâfzında luğavî, istilahî, aklî ve şer'î münakaşanın bulunduğu açıkça ortaya çıkmış olunca vacip olanın kitap ve sünnete uymak olduğu kesinlikle anlaşılmış oldu.

Allah (c.c.) şöyle buyurur:

"Allah'ın ipine sımsıkı sarılınız, tefrikaya düşmeyiniz."[174]

"Rabbinizden size indirilen Kur'ân'a uyun"[175]

"Onlara, Allah'ın indirdiği Kur'âna ve peygamberin hükmüne gelin denildiği zaman münafıkları görürsün ki senden düşmana bir dönüşle yüz çevirirler."[176]

İbn-i Abbas (r.a.):

"Kur'ani okuyup onunla amel edenin dünyada dalâlete düşmeyeceği, ahirette de bedbaht olmayacağı hususunda Allah Ona kefil olmuştur." buyurduktan sonra:

"Her kim de benim zikrimden (Kur'andan) **yüz çevirirse, ona dar bir geçim vardır ve onu, kıyamet günü kör olarak haşrederiz"**[177] âyetini okudu.

Onun için biz, Allah ve Resulünün söz konusu ettikleri sıfatları kabul eder, yokluğundan bahsettiklerini de inkâr ederiz. İsbat ve inkâr hususunda da lâfzen ve manen naslara bağlıyız.

Münakaşa mevzuu olan lafızlara -Cisim, cevher, bir yer tutma, cihet, terkib ve ta'yin- gelince onları dile getirenin kasdettiği mâna anlaşılmadıkça isbat veya inkâr mânâsı verilmez.

---

174 (Âl-i İmran: 3/103),
175 (A'raf: 7/3),
176 (Nisa: 4/61).
177 (Tâ-ha: 20/124)

Bu lâfızları kullanan kimse isbat ve inkârda nasslara uygun sahih bir mânâ kasdetmişse, lâfızda kasdettiği sahih manâdan dolayı sevaba nail, mücmel lâfız kullandığı için de bid'at işlemiş olur ki, azarlanmayı hakketmiş olur. Hasımla yapılan münakaşada kullanılan lâfızların durumu müstesnadır. Orada da lâfizların esas manâsına delâlet edecek karineler kullanılmalıdır. Eğer bu lafızlarla batıl mana kasdediliyorsa, hatta hak ve batıl mânâ kasdedilip bu iki mânâyı muhataba açıklamak gayesi ile söylemişse bu kullanış da bâtıldır. İki kişi bir lâfzın manâsı üzerine ittifak eder deliller üzerine münakaşa edecek olurlarsa bunlardan sevaba en yakın olanı ma'ruf olan lügate en yakın olanıdır.

"El - Muteheyyiz" lafzına gelince, bunun lügatteki manâsı:

Başkasının tarafına geçmektir. Allah (c.c.) şöyle buyurur:

"... Veya başka birliğe katılıp savaşmak..."[178]

Bu mânâda kullanıldığı takdirde "Mutehayyiz" in bir sınırla çevrilmiş olması şarttır. Allah (c.c.)'ı ise yaratıklarından hiçbir şey çevreleyemez. Binaenaleyh bu kelimenin lügat manasını Allah (c.c.) için kullanmak doğru değildir. Kelamcıların istilahındaki "Mutehayyiz" kelimesinin mânâsı ise daha kapsamlıdır. Onlar her cismi mutehayyiz kabul ederler. Cisim ise onlara göre kendisine işaret edilen her varlıktır.

Gökler, arz ve içindekiler istilahlarına göre lügatte "Mutehayyiz" sayılırlar. Onlar bazen "Mutehayyiz" ile ma'dum olan birşeyi kastediyorlar. Mekân ise mevcut bir şey olup ma'dum mutehayyiz'in dışında kalır. Bütün cisimler mevcut bir şeyde değildir. Allah (c.c), yukarıdaki manadan da anlaşıldığı gibi mutehayyiz bir yerde değildir.

Fahretidin er-Razi "Hayyiz"i = (Bir yerde mekan tutan) bazan mevcud bazan da ma'dum kabul eder. Akıl ve nakille biliniyor ki, Allah (c.c.) yaratıklarından ayrıdır. Çünkü O göklerin ve yerin, yaratılışından önce de vardı. Onları yarattıktan sonra, onlara dahil olmuş veya onlar varlığına dahil olmuşlardır, denilemez. Her iki hal de de Allah için bu durum caiz değildir. Böylece Allah (c.c.)'ın yaratıklardan ayrı olduğu belirlenmiş oldu.

Sıfatları kabul etmeyenler, Allah (c.c.)'ın yaratıklarından ayrı olmayıp onların dahilinde de değildir diyorlar. Bu da aklen mümkün değildir. Öte yandan da bu hüküm aklî değil vehmî olduğunu iddia ediyorlar. Ondan sonra da tenakuza düşerek şöyle söylüyorlar:

Allah arşın üstüne olsaydı cisim olması gerekirdi. Çünkü Arştan ayrı olması şarttır. Onlara şöyle cevap verilir:

Aklın gereği olarak bilinir ki, mevcud âlemin dışında olan ve cisim olmayan bir varlığı isbat etmek, kendi zâtıyla kaim olan bir varlığın yarattığı alemin içinde veya dışında olmadığını isbat etmekten daha kolaydır.

"Cihet" lâfzından da yüce âlemler gibi mevcud bir şey kasdedilir. Felekler gibi Alemin ötesi gibi gayr-ı mevcud olan bir şey de kasdedilir. İkinci mânâ kasdedildiği zaman her cisim bir cihettedir denilebilir. Birinci mânâ

---

[178] (Enfal: 8/16)

kasdedildiğinde bir cismin bir başka cisimde olması mümteni' olur. Kim ki "Allah bir cihettedir" deyip bununla mevcud olanı kasdederse, Allah (c.c.)'tan başkası onun yarattığı olup ve bir cihette = yerde olduğu için, bu sözü söyleyen hata işlemiştir. Yok eğer bu sözüyle alemin ötesini kasdedip, "Allah, âlemin üstündedir" derse isabet etmiştir. Âlemin üstünde Allah (c.c.)'tan başka mevcud olmadığına göre Allah (c.c.) mevcudların hiç birisinde yer almamış demektir.

Kelamcılar Allah (c.c.)'a verilen isimlerle kulların isimlendirilmesi hususunda münakaşa ettiler. Mevcud, Hayy, Alîm, Kadîr, gibi. Kelamcıların bazısı bu isimlendirmenin lâfzî olduğunu, aralarında bulunan bir benzerlikten dolayı olmadığını söylüyorlar. Bu lafzı isimlendirme meselâ "Vücud" kelimesinde yapılacak olursa mümkün ve Vâcibül Vücud olan varlıkları başka sıfatlarla birbirinden ayırmak şarttır. Böylece Vücud ismi için kullanılışına göre "Vacibül Vücud" ve "Mümkînül Vücud" şeklinde mürekkeb bir ifade şekli ortaya çıkmış olur. Bu görüş Şehristanî, Razî ve Âmidi gibi müteahhir kelamcıların görüşüdür. Aynı görüşün Eş'arî ve Ebu'l-Hüseyin el-Basriye ait olduğu söylenmiş ise de bu iddia yanlıştır. Çünkü bunlar, bir şeyin vücudu o şeyin hakikatidir. Halleri değil demek suretiyle vücud kelimesi Allah hakkında kullanılınca Vacibül Vücud'a yaratıklar hakkında kullanılınca da Mümkinül Vücud'a işaret ettiğini ifade etmişlerdir.

Şiî Ebu Hâşim ve tabileri olan Mu'tezile ise Allah (c.c.)'ın "Vücud" u hakikatine ziyade edilmiş bir şey olduğunu söylüyorlar.

Batınîlerden bazısı ile Cehmiyyenin aşırı gidenleri Allah (c.c.)'a nisbet edilen isimlerin mecazi, kullarda ise hakiki olduklarını iddia ediyor ve "Hayy" sıfatının da bu kabilden olduğunu söylüyorlar. Ebu'l -Abbas Ennâşii ise bunun aksini ileri sürmüştür.

İbn-i Hazm ise isimlerin mânâ ifade etmediğini iddia ederek mesela "Alîm" ilme, "Kadîr" kudrete delâlet etmez dedikten sonra, bu kelimelerin mücerred alem olduklarını ileri sürüyor. Güya teşbihi ortadan kaldırmak için ileri sürülen bu aşırı fikirler, hadd-i zâtında Allah (c.c.)'ın sıfatları inkâr etmekten başka birşey değildir. Râzî de aynı şekilde yanılmıştır. Zira o şöyle diyor:

Allah (c.c.)'a mevcud, mahlûka da mevcud diyecek olursak aralarında müşterek olan ve hariçte bulunan bir vücud olması gerekir. Çünkü vücud kelimesi her ikisine de şâmildir. O zaman ikisini birbirinden ayıracak bir özellik bulunması şarttır. Bu özellik de hakikatin tâ kendisidir. Dolayısı ile müşterek bir vücud ve onları birbirinden ayıran ıbir hakikat vardır. Aslında bunlar çelişki içindedirler. Çünkü "Vücud"u vacib ve "mümkün" olmak üzere ikiye ayırıyorlar. Umumî, küllî isimlerin kısımlara ayrılması, müşterek lâfızların kısımlara ayrılmasına benzemez. "Süheyl" lâfzının bir yıldıza ve İbn-i Amr'a delalet ettiği gibi. Çünkü müşterek lâfızlara şu ve bu kısma ayrılır denmez. Ancak bu müşterek lâfız şu ve bu mânalara şamil olur denir. Bu durum lügatin gereği olup aklî bir taksim değildir. Aklî taksim ise, umumî lâfzın ifade ettiği mânânın kısımlara ayrılmasıdır.

Râfizî ve benzerleri "Müşebbihenin sözü" nden Allah (c.c.)'ın kullara verilen isimlerle isimlendirmek teşbih sayıldığını kasdediyorlarsa, kendisi -Yani

Râfizî İbn'ul-Mutahhar- ve bütün insanlar Müşebbihedir. Yok eğer Râfizî ve tabileri Allah (c.c.)'ın sıfatlarını kulların sıfatlarına benzetiyorlarsa bununla hem sıfatları inkâr ediyorlar, hem de sapıtıyorlar. Bu sapıklık herkesten daha çok kendilerinde mevcuttur.

Sen ey Râfizî!

Mânâlarını bilmediğin ve kullanılacak yerlerini tayin etmediğin lâfızlarla konuşuyorsun. Sen kendi kendine bir şeyler uydurarak müşebbiheden -Allahu âlem- başkasını değil Bağdad ve Irak'ta bulunan Hanbelileri kasdediyorsun. Bu da cahilliğinden kaynaklanır.

Çünkü Hanbelilerin Ehl-i Sünet ve'l-Cemaattan ayrı, başlı başına iddia ettikleri bir fikirleri yoktur.

Onların bütün dedikleri sair ehl-i sünnet ve'l-Cemaatın dedikleridir.

Ehl-i Sünnet vel-Cemaatın mezhebi; bilinen eski bir mezheb olup; Ebu Hanife, Mâlik, Şafiî ve Ahmed b. Hanbel -Allah onlardan razı olsun- yaratılmadan önce vardı.

Bu sahabelerin Allah Rasulü'nden almış oldukları mezheptir.

Bu mezhebe aykırı hareket eden ehi-i sünnet ve'l Cemaat yanında bid'atçıdır. (ehl-i bid'atten sayılır)

Ehl-i Sünnet sahabe icmâının hüccet (hak) olduğu üzerinde ittifak etmişlerdir. Ama onlardan sonra gelenlerin icmaları hususunda ihtilaf etmişlerdir. (sonrakilerin icmaının tartışılabileceği görüşündedirler.)

İmam Ahmed bin Hanbel sünnette imam olması ve zorluklara tahammülü hususunda meşhur olmuşsa bu onun başlı başına bir fikri ortaya koymasından değildir. Aksine sünnete sarılması, müslümanları ona davet etmesi ve sünnetten ayrılmamak için uğradığı zorluklara tahammül etmesindendir. Daha önceki imamlar ise bu fitneler doğmadan önce vefat etmişlerdi.

Hicri üçüncü asrın başlarında Halife Me'mun ve kardeşi Mu'tasım ve daha sonra gelen El-Vâsık zamanında sıfatları inkâr eden Cehmiyye fitnesi zuhur edip, bu sapık mezhep mensupları insanları Allah (c.c.)'ın sıfatlarını inkâr etmeye çağırınca -ki bu mezhep sonradan râfizîlerin mezhebi olmuştur- ve bu mezhebe bazı Âmirleri de sokunca Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat bu durumlarını nazarı dikkate alarak onlara muvafakat etmemişlerdir. Hatta bunun üzerine ehl-i sünet âlimlerini ölümle tehdit etmişlerdir. Bazılarını tehdit ederken, fitne çıkarmak için diğer bazılarına mükafaat vadetmişlerdir. Ahmed b. Hanbel bütün bu musibetlere sabretmiştir. Hatta bir müddet onu hapsetmişler, sonra onu âlimleriyle münazaraya çağırmışlar, bunun neticesinde de âlimleri günbegün yenilgiye uğrayarak ondan kaçmışlardır. Onu ilzam edecek deliller getiremeyince ve İmam Ahmed de onların hatalarını birer birer ortaya koyunca, Basra ve diğer şehirlerden Ebu İsa Muhammed b. İsa ve benzerleri olan kelâmcıları çağırdılar. Münazara yalnız mutezilelerle değil, Cehmiyyenin cinsinden olan Neccariyye, Darariyye ve Murcienin her çeşidiyle yapılıyordu. Her Mutezile Cehmîdir, fakat her Cehmî, Mutezilî değildir. Ama Cehmîler daha inkarcıdır. Çünkü isim ve sıfatları da inkâr

ediyorlar. Mutezile ise yalnız sıfatları kabul etmiyorlar. Bişr'ul Müreysî Cehmîlerin büyüklerinden ve Murcieden sayılırdı. Bununla beraber Mutezilî değildi.

İmam Ahmed b. Hanbel'in başına gelen bu musibetlerle ilgili olarak bir çok tedkik ve araştırmalar yapılmıştır. Allah (c.c.) Ahmed (r.a.) ve tabîlerinin şerefini yüceltsin.

Ama Râfizî kanaatince onları usûl ve fürûdan çıkaracak şekilde her guruba saldırarak, yalnız kendi gurubunun hatadan âri olduğunu iddia ediyor. Akıllı olan bütün müslümanlar, râfizînın gurubundan daha cahil, sapık, yalancı, bidatçı, her türlü kötülüğe yakın ve her türlü iyilikten de uzak hiçbir gurup olmadığı hususunda ittifak etmişlerdir. Bunun içindir ki El-Eş'arî "El-Mekalat" adlı eserini te'lif ederken önce bu sapıkların iddialarını zikretmiş, sonra ehl-i sünnet ve hadis alimlerinin sözleriyle kitabını bitirmiştir. En sonra da El-Eş' arî; fikrinin ehl-i sünnet ve hadisin fikri olduğunu ayrıca belirtmiştir.

Râfizînin "Eser"[179] ehlini ve Allah (c.c.)'ın sıfatlarını isbat edenleri "Müşebbihe" diye isimlendirmesi, yine onların ilk üç halifenin hilafetini kabul edeni "Nasibi" diye isimlendirmeleri gibidir.

Yine râfizîlerin itikadına göre Ali (r.a.) ilk üç halifeden alâkasını tamamen kesmediği müddetçe velayet hakkına sahip değildir. Nâsibilik de ehl-i beyte düşmanlık etmektir.[180]

Kitap ve sünnette ne "Nasibe", ne "Müşebbihe", ne "Haşviyye" ve ne de "Râfizî" kelimeleri vardır. Biz "Râfizîler" diyorsak bu ismi ta'rif için kullanıyoruz. Nass ile zemmedilen her şeyin bu ismin kapsamına girdiğini belirtmek için.

Böylece "Rafızîlik" kelimesi doğruluk ve iyiliği idam eden bu câhillerin işareti olmuş oldu.

Ey Râfizî! "Davud et-Tâî" diye bahsettiğin kimse, aslında bu zât değildir. Belki "Davud el-Cevâribî"dir.

El-Eş'arî şöyle diyor :

Davud el-Cevâribî ve Mukâtil b. Süleyman:

Allah (c.c.) için, O cisimdir, cüssedir, uzuvları vardır, insan sûretindedir, et, kan ve kemikten ibarettir. O -bütün bunlara rağmen- hiçbir şeye benzemez, dediler. Hişam b. Salim el-Cevâlikî de: (Şiî âlim ve liderlerindendir. Daha önce hakkında bilgi verilmiştir.)

---

179 (**Ehlûl Eser**: Eser ehli, yani Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'dan sahih olarak gelen hadislere sımsıkı sarılan kimseler demektir. Çünkü Rasûlullah insanlara iyiliği öğreten öğretmen, Allah tarafından hak din ile gönderilen bir elçidir. Allah (c.c.)'ın sıfatlarını olduğu gibi kabul edenlere de **"isbat ehli"** denilir. Bunlar ğayb ile ilgili olarak Rasûlullah'tan gelen herşeyi olduğu gibi kabul ederler. Allah (c.c.)'ın sıfatları gibi. Bu sıfatlara nass'da vârid olduğu şekilde inanırlar. Onları te'vil etmezler ve değiştirmezler)

180 (Ehl-i beyte en büyük düşmanlık, onlara iftira ederek, cedleri olan Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in risaletine zıt olan bir mezhebi dinin içine uydurup sokmaktır. Ondan sonra da Muhammed ümmetinden ve onun mümtaz dostları ve Ali'nin (r.a.) kardeşleri olan Ashab-i Kirama küfretmek ve hakaret etmektir. İşte bu nevî zulüm eskiden beri Râfizlerde vardır ve hâlen de devam etmektedir. Zaman geçtikçe de bu yoldaki sapıklıkları artmaktadır. Bütün bunları bu kitapta görmeniz mümkündür. Hatta **"Nehcül Belâğa"** Ali (r.a.) adına ashaba zem eden sözlerle doludur.)

Allah (c.c.) (Hâşâ!) İnsan sûretindedir, diyor. Ama et ve kandan olmasını reddederek, onun parlayan bir nur ve beş duyu organına sahip olduğunu iddia ediyor. İşitmesi görmesinden ayrıdır. Diğer organları da böyledir. El, ayak, göz, ağız, burun ve uzunca bir saçı vardır, diyor.

Dedim ki: (Ş. İslâm İbn-i Teymiye)

Ey Râfizî!

Eş'arî bu sözleri Mu'tezile kitaplarından naklediyor. Sözlerinde Mukatil bin Süleyman'a nisbet edilenler vardır. Bu sözlerde ziyadelikler olduğu kabul edilebilir. Mukatilin bu dereceye varmasını zannetmiyorum.

Çünkü, İmam-ı Şafiî şöyle diyor:

Tefsir yapmak isteyen Mukatil bir Süleyman'a, fıkhı isteyen Ebu Hanife'ye muhtaçtır.

Davud et-Tâî[181] ise fakiri, zâhid, âbid idi. O, bu sapık sözlerden bir şey söylememiş ve bu sapıklığa girmemiştir.

Râfizî şöyle diyor:

"Ehl-i Sünnetten bazısı; Allah, her Cuma gecesinde henüz tüyü bitmemiş bir genç gibi ve bir merkebe binmiş olarak iner. Öyle ki O âlimlerden bazısı Bağdat'ta her cuma gecesi damlar üzerine içine arpa koyduğu bir yemlik koyar. Böylece merkep dam üzerinde arpa yemekle meşgul olurken, Allah (c.c.) da, "Tevbe eden yok mu?" nidalarıyla meşgul oluyor" diyor.

Ey Râfizî!

Bu ve benzen sözler ya tamamen bir iftira, veya bir zır câhilin iddiasıdır.[182]

Bu sözler bilinen bir âlimin olamaz. Allah (c.c.) ehl-i sünnetin âlimlerini, belki bütün ehl-i süneti, çocuklardan bile sudûru mümkün olmayan böyle iftiralardan korumuştur.

Sonra ne yalan ve ne de zaif bir isnadla böyle bir söz rivayet edilmiş değildir. Hiç kimse, Allah cuma gecesi iniyor ve henüz sakalı bitmemiş bir genç sûretindedir, dememiştir. Bu haber Cemel el-Evrak'ın "Allah arefe gecesinde iner, yayalara sarılır, binitlerle de toka yapar" uydurma hadisine benzer.

Allah (c.c.) bu haberi uyduranın yüzünü karartsın. Âlemde daha nice yalanlar vardır, fakat bu yalanların onda dokuzu, belki daha fazlası râfizîlerin elindedir.

---

[181] (Ebu Süleyman Davud b. Nusayr olup 110 da vefat etmiştir. Fakih, âbid, ve zâhid idi. Ebu Hanife, Seyri, Şüreyk ve İbn-i ebî Leylâ'nın muasırıdır. Hepsinden ilim almıştır. Onun hakkında "Eğer bu zat geçmiş ümmetlerden olsaydı Allah ondan bahsedecekti" denilmiştir. Râfizînin Davut et-Tâî'yi, Davud el-Cevâlikî yerine zikretmesi ne büyük bir cehalettir!)

[182] (Şiilerin muhtelif asırlarda İslâm tarihine soktukları ve Rasûlullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem), Alî'ye (r.a.) ehl-i beytine isnad ettikleri iftiraları bilen kimse -Seleflerinin merkebleriyle birlikte Sirdab (Mağara)ın kapısı önünde Muntazar imamlarını bekleyip, Allah (c.c.)'tan Onun bir an önce gönderilmesini istemeleri gibi- şüphesiz ki bu gülünç hurafelerin de onların uydurmalarından olduğunu bilir. Çünkü bütün ana hatlarıyla bu hadise Şiilerin aklına münasibtir. İbnul Mutahhar da Seleflerine Muvafakat ederek bu uydurma haberi kitabına koymuştur. Haşereler canı istedikleri şeylere konarlar.)

Allah (c.c.)'ın dünya semasına inmesi ile ilgili olan hadisler mutevatirdir. Arefe gecesinde yaklaşması ile ilgili hadis de Müslim tarafından tahric edilmiştir. Fakat Allah (c.c.)'ın nüzul ve istivasının keyfiyetini bilmiyoruz.

Râfizi İbnu'l-Mutahhar şöyle diyor:

"Kerramiyye, Allah yüksek bir yerdedir diyorlar. Bir cihette olan bir şeyin sonradan olup ve o cihete muhtaç olduğunu bilmiyorlar."

Evet, bu söz Kerramiyye ve ilk büyük şiîlerin mezhebine aittir. Sen de bunun batıl olduğuna dair bir delil zikretmemişsin. Bütün mü'minler "Cihet" lafzından bahsetmeseler de Allah (c.c.)'ın âlemin fevkinde olduğunu kabul ederler. Evet onlar ma'budlarının alemin üstünde olduğu inancı ile yoğrulmuşlardır.

Ebu Ca'fer el-Hemedanî[183] Ebul Meâliye şu soruyu soruyor:

İstivanın nasslara dayanmayan, semaî bir yorum ile bilindiğinin manası nedir? Halbuki istiva ile ilgili rivayet olmasaydı onu bilemezdik. Sen de bunu te'vil etmeye kalkışıyorsun. Bu iddianı terket. Kalbimizde ve zarurî olarak hissettiğimiz şeyden bahset. O da şudur:

Şunu kesinlikle biliyoruz ki, her "Ya Allah!" diyen kimse diliyle bu kelimeyi telaffuz etmeden mutlaka kalbinde yüksekliği kasdeden bir mana hisseder. Sağa -sola dönüp başka bir manayı kasdetmeye yeltenmez. Bu hissi kalbimizden söküp atacak bir yol gösterebilir misin?

Bunun üzerine muhatab sarığıyla oynayarak:

Hemedanî beni şaşırttı dedi. İşte bununla Allah (c.c.)'ın âlemin üstünde olduğunu nefyeden delilin nazari olduğu anlaşılmış oldu. Bu nazarı delil de hiçbir zaman fıtratın zaruretini değiştiremez. Hele mütevatir nassları asla ortadan kaldıramaz.

Zaruri olan bir şeyi nazari iddialarla ortadan kaldırmak mümkün değildir.

Aslında böyle bir yola tevessül edilmesi halinde nazari deliller de temelden sarsılmış olur. Çünkü böyle bir yol aslın ferini çürütmek olur ki, neticede nazari ve zaruri bütün deliller hükümsüz kalır.

İşte Kerramiler akli delillerle Allah (c.c.)'ın yukarı cihette olduğunu kabul ediyorlar. Onlara göre iki şey varsa bunlar ya girift veya ayrıdırlar. Bunun böyle

---

[183] (Ebu Ca'fer el-Hemedanî, Muhammed b. Hasan b. Muhammed'dir. Hadiste sağlam hafızdır. Asrında yaşayan Horasan, Irak ve Hicaz'daki hadis hafızlarından rivayet etmiştir. İbnus-Sem'ânî: Asrında ondan daha çok hadis dinleyeni görmedim, diyor. H. 531 de vefat etmiştir. Yalnız yukarda zikredilen Ebul Meâlî'nin İmam'ul Herameyn el-cüveyni olduğunu kabul etmiyoruz. Çünkü imamül Haremeyn **"El-Risaletün-Nizamiyye"** adlı eserinde alimlerin istiva konusunda muhtelif görüşte olduklarını, bazılarının te'vile giderek bu hususta kitap ve sünetten delil getirdiklerini, bazılarının da -ki bunlar seleftir- te'vile baş vurmadıklarını, Selefin, delillerin zahirine göre hareket ederek manayı Allah (c.c.)'a havale ettiklerini söylüyor. Yine imamül Haremeyn, bu meselede selefe umduklarını, onların icma'i delil teşkil ettiğini, şeriatın dayanağı onlar olduğunu, ayrıca beyan ettikten sonra ashab-i kiramın asrı bu şekilde sona erdiği için istiva hususunda hiçbir te'vile başvurmadan öylece inanılması hak olduğunu söylüyor. Ancak Allah (c.c.)'ı yaratıklara hiçbir surette benzetmemek şarttır. Alah'ın arşa istiva ettiği ve dünya semasına zaman zaman indiğini bildiren ayet ve hadislerin te'viline baş vurmadan mananın aslını Allah (c.c.)'a havale ederek hareket etmek gerekir.)

olmasını da zaruri görerek, mevcut olup da kendisine işaret edilemeyen bir şeyin varlığını kabul etmek aklı ve hissi zorlamak olur.

İşte Kur'an-ı Kerim bir çok yerlerde Allah (c.c.)'ın yüksekte olduğunu açıklamaktadır. Hatta bu yerlerin üçyüz kadar olduğunu söylemişlerdir. Sünnet ise bununla doludur. Selefin sözleri Onların bu hususta ittifak ettiklerini göstermektedir. Bunun zıddını iddia edenlerin delil getirmeleri gerekir.

Râfizînin "Herhangi bir yerde olan her şeyin hadis ve o cihete muhtaç olması gerekir" sözü, şu iki şartın tahakkuku halinde doğrudur.

Birincisi, cihetin maddeten mevcut olması ve kendisine bizzat işaret edilebilmesi,

İkincisi, o varlıktan ayrılmamasıdır.

Şüphesiz ki Halikın bir cihet (yer) içinde olduğunu ve o cihete ihtiyacı bulunduğunu söyleyen kimse Allah (c.c.)'ı mekana muhtaç kılmıştır. Bunu kimse iddia etmemiştir. Çünkü Arşı O yaratmıştır. Dolayısıyla Ona muhtaç olmadığı kesindir.

Allah (c.c.)'ın arşın üstünde olması hiçbir zaman O'nun arşa muhtaç olduğunu gerektirmez. Kaldı ki Allah (c.c.) âlemi tabaka tabaka yaratmasına rağmen yüksektekini alttakine muhtaç kılmamıştır. Yerin üstünde boşluk, onu da bulut, gökler ve arş takib eder ki, biz bütün bu varlıklar karşısında mutlak kuvvetin Allah'ta olduğuna inanıyoruz. Arşın meleklerini ve güçlerini yine Allah (c.c.) yaratmıştır.

Ey Râfizî!

Senin selefin olan El-Kummi Er-Râfizî "Arş Allah (c.c.)'ı taşıyor" derse ona nasıl cevab verebilirsin? Veremezsin. İstivayı kabul edenler şöyle diyor:

"Allah arşa muhtaç değildir. Allah her şeye kadirdir. Allah (c.c.)'ın kendisini taşıyacak bir varlığı yaratmaya kadir olması, O'nun yüceliğine delâlet ediyor. Hiçbir zaman O'na muhtaçtır, denilemez."

Daha önce "Cihet" lafzıyla biri yaratılmış mevcud, diğeri ma'dum olan iki şey kasdedilir, demiştik. "Allah âlemin üstündedir" diyenlerin tümü Onun yaratılmış ve mevcut olan bir yerde olduğunu söylemezler. Ancak "cihetten" arş-ı a'lâ kasdedilirse elbette ki, Allah arşın üstündedir. Semanın üstündedir, diye hadislerde beyan edildiği gibi.

Râfizîier ise "Cihet" lafzını genel manasıyla olarak Allah (c.c.)'ın bir cihette olduğunu kabul etmek, O'nun o cihetin (yer) içinde olmasını kabul etmek gibidir, şüphesini ortaya koydular. İnsanın evinde olduğu gibi. Buna dayanarak, böyle olması halinde Allah başkasına muhtaç olur, dediler. Aslında bütün bunlar tutarsız iddialardır.

Rafizîler devamla şöyle dediler:

"Allah bir cihette olsaydı, cisim olması gerekirdi. Her cisim de sonradan yaratılmıştır. Çünkü cisim değişikliklerden kurtulamadığı için sonradan olmadır."

Evet bu iddialar da münakaşa konusudurlar. Hatta bazı âlimler:

Cisim olmayan bir şey cihette olabilir, demişlerdir. Bu âlimlerin sözlerine itiraz edilerek:

Bu fikriniz akla aykırıdır, denilecek olursa; bizim fikrimiz, alemin içinde ve dışında olmayan bir mevcudu kabul etmekten akla daha çok yakındır, diyeceklerdir. Bazıları da, ner cismin hâis -sonradan olma- olduğunu kabul etmezler. Kerramiyye ve ilk şiiler gibi. Bunlar "cisim hadislerden kurtulmaz" fikrini de kabul etmezler. Hadîs, Kelam ve felsefecilerin bir çoğu da "havadisle -sonradan yaratılanlar- ilgisi olan herşey hadistir" sözünde münakaşa etmişlerdir.

Üçüncü Bölüm

Ali'nin (r.a.) İmameti Hakkında

Şiilerin Ali'nin (r.a.) Üstünlüğünü İsbat Eden Deliller Vardır İddiaları

Râfizî şöyle diyor:

"İmamiyye mezhebi mensubları, seven ve sevmiyen kimselerin Ali (r.a.) hakkında naklettikleri ve sayılmayacak kadar olan faziletlerini, bunun yanında cumhurun da Ali (r.a.) hariç, başkaları hakkında rivayet ettikleri kusur ve eksiklikleri görünce, Ali'ye (r.a.) uyarak O'nu imam edindiler, başkasını da terkettiler. Biz Ali'nin (r.a.) üstünlüğüne dair ve onların (Ehl-î Sünnet) yanında da sahih olan birkaç delili zikredeceğiz ki, bunlar kıyamet gününde onların aleyhinde hüccet olacaktır. Bu delillerden bir tanesi Ebul Hasan el-Endülüsî'nin "El Cemiu beynes-Sihahissitte" adlı eserde Ümmü Seleme'den rivayet ettiği şu hadisedir:

Ümmü Seleme kendi evinde otururken:

"Ey Ehlibeyt = Peygamber ailesi! Allah sizden sırf günahı gidermek ve sizi tertemiz yapmak istiyor."[184] Ayet-i kerimesinin inmesi üzerine, Yâ Rasûlullah! ben ehl-i beytten değil miyim? diye sordu.

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

Sen bana hayırlısın. Sen peygamberin zevcelerindensin, cevabını verdi. Ümmü Seleme devamla şöyle dedi:

Evde Ali, Fatıma, Hasan ve Hüseyin (r. Anhum) da bulunuyorlardı. Rasulullah Onları bir aba (bürgü) ile bürüdükten sonra şöyle buyurdu:

"Allahım! bunlar ehl-i beytimdir. Onların günahını affet ve tertemiz kıl!"[185]

Râfizî'nin bu iddiasına şöyle cevab veriyoruz:

Her şeyden önce Ebu Bekir (r.a.) ve Ömer'in (r.a.) faziletleri hakkında rivayet edilen hadisler Ali'nin (r.a.) faziletleri hakkında rivayet edilen hadislerden fazladır. Kaldı ki râfizînin cumhura atfederek sahih dediği hadislerin çoğu cumhura yapılan en açık iftiralardır. Gerçekten sahih olanlar ise onların hiç birisinde Ali'nin (r.a.) Ebu Bekir'den (r.a.) üstün olduğu belirtilmemiştir. Üstelik böyle hadîslerde başkalarının da fazilet hususunda Ali (r.a.) ile müşterek olduğu açıkça anlaşılmaktadır.

Ebu Bekir (r.a.) ve Ömer'in (r.a.) faziletleriyle ilgili hadisler ise yalnız onlara hastır. Özellikle Ebubekir'in (r.a.) faziletlerine başkaları ortak edilmemiştir.

İlk üç halifeye isnad edilen eksiklik ve kusurlara gelince, bunlar ancak râfizînin yaptığı gibi, nâsibînin (Ehl-i beyte düşmanlık edenler) Ali'ye (r.a.) tevcih ettiği kötü sözleri gibidir.

Ey Râfizî!

---

[184] (Ahzab: 33/33)

[185] Tirmizi Menakıb: 60, Ahmed 1/331

"İmâmîler, seven ve sevmeyenler de Ali'yi (r.a.) tenzih ettikleri için O'nu imam edindiler. Başkasını da terkettiler. Çünkü başkası dediğimiz kimse hakkında imametine inanan kimseler dahi halifeliğine dil uzatmışlardır." diyorsun.

Ey Râfizî!

Bu iddian açık bir iftiradır. Ali'ye (r.a.) muhalif olanlar onu tenzih etmemişlerdir. Üstelik Onu zemmedenler müteaddit fırkalardır. Hem de Ali'yi (r.a.) zemmeden bu fırkalar Ebu Bekir (r.a.), Ömer (r.a.) ve Osman'ı (r.a.) zemmedenlerden nisbeten daha iyidirler. Ali'yi (r.a.) zemmedenler de O'nun lehinde aşırılığa gidenlerden daha üstündürler.

Meselâ; Hâricîler[186] Ali'nin (r.a.) (Hâşâ!) küfrü üzerine ittifak etmişlerdir. Bununla beraber haricîler bütün müslümanların indinde Ali'nin (r.a.) ilâhlığına veya peygamberliğine inanan (sapık) ğulât-i şîadan daha iyidirler. Yine haricîler ve Ali'ye (r.a.) karşı savaşan sahabe ve tabiîn, bütün müslümanların indinde, Ali'yi (r.a.) ma'sum imam olarak kabul eden ve bu şekilde inanan râfizî İmamilerden de hayırlıdırlar.[187]

Hem de râfizîlerden başka Ebubekir (r.a.) ve Ömer (r.a.)'i zemmeden kimse yoktur.[188] Hatta haricîler bile her ikisinin halifeliğini kabul ediyor ve onlardan iyilikle bahsediyorlar. Mervânîler dahi Ali'nin (r.a.) (hâşâ!) zâlim olduğunu ve halifeliğe hakkı olmadığını söylemelerine rağmen, akrabaları olmadıkları halde Ebu Bekir (r.a.) ve Ömer'in (r.a.) halifeliklerini kabul ediyorlar.

Bütün bu ihtilaflardan sonra Ali'yi (r.a.) sevenler de sevmeyenler de Onu iyilikle andılar da diğer üç halifeyi anmadılar denilebilir mi?

Üstelik bütün bu halifeleri tenzih edenler hem daha çok hem de daha faziletlidirler. Ali (r.a.)'den (hâşâ!) küfür, zulüm ve isyan ile bahsedenler ise mahdut bir kaç guruptur. Onlar da râfizîlerden daha bilgili ve onlara nazaran daha dindardır. Rafizîler onlara karşı aciz kalırlar. Râfizîlerin onları ilzam edecek bir delil getirmeleri de mümkün değildir. Savaşta dahi rafizîler haricilere galip gelemediler.

(Hakem olayından sonra) Ali'ye (r.a.) küfür ve zulüm nisbet edenlerden hiç bir gurubun İslâmdan irtidat ettiği bilinmemektedir. Ama diğer üç halifeyi zemmedenler böyle değildir. Onlardan aşırı gidenler irtidat etmiş sayılırlar. Ali'nin

---

186 (Bunlar Ali (r.a.) taraftarları ve en güçlü askerleri iken sonradan Ali'ye (r.a.) karşı çıkanlardır.)

187 (Haricîlerin, şiîlerden imtiyazlı oldukları bir başka nokta, onların peygamberden başkasına ma'sumiyet isnad etme sapıklığından uzak kalmalarıdır. Ali (r.a.) ile beraber oldukları zaman, Ebu Bekir (r.a.) ve Ömer (r.a.) hakkındaki iyi kanaatleri, ondan ayrılmalarından sonra da devam etmiştir. Ayrıca haricîler, Ali'nin (r.a.) "Bu ümmetin en hayırlıları Ebu Bekir (r.a.), sonra Ömer'dir (r.a.)" görüşünden de ayrılmadılar. Fakat haricîler Osman'ın (r.a.)' şehid edilmesi olayında O'nunla ilgili hususlarda ve hakem olayından sonra Ali'yi (r.a.) tekfir ettikleri için sapıtmışlardır. Buna rağmen haricilerle râfizîlerin sapıttıkları konular tartılıp karşılaştırılacak olursa, haricilerin sapıklığı râfizîlerin sapıklığına karşı az görülecektir.

Bizim inancımıza göre Allah (c.c.)'ın Ali'ye (r.a.) vereceği cevabın en büyüğü bu iki sapık taifenin O'na yaptıkları iftira ve hakkındaki aşırı tutumları ve onların bu cinayetkârane aşırı davranışlarından ötürü Medine'den Irak'a hicret edip şehid oluncaya kadar sabretmesinden olacaktır.)

188 (Bazı hususlarda onlardan ayrılan ve hadd-i zâtında kardeşleri olan İsmailîler, Nusayrîler, Şeyhîler, Bâbîler ve Bahaîler de rafizîler gibi Ebu Bekir (r.a.) ve Ömer'i (r.a.) zemmediyorlar.)

(r.a.) ulûhiyetini iddia eden Nusayrîler, nusayrilerden de daha berbat olan mulhid İsmailîler ve Peygamberliğini iddia edenler gibi. Bütün bunlar kâfir ve mürteddirler. Allah ve Resulüne olan küfürleri, İslâm dinini bilen herkes için gizlenemiyecek kadar açıktır.

Bir beşer hakkında ulûhiyet iddia edenler veya Rasûlullah'tan sonra bir peygamberin varlığına inananlar, bütün bu söz ve benzeri sözlerin sahipleri, İslamı az da olsa bilen kimsenin yanında kafirlikleri çok açıktır.

Hayret edilecek şey râfizîlerin ona peygamber ismi verip vermemeleri değildir. Esas hayreti gerektiren şey Ali (r.a.)"yi peygamber sıfatlarıyla nitelendirmeleridir. Onların indinde "Buhari" mesabesinde olan El-Küleynî'nin "El-Kâfi" adlı eserinin konu başlıklarında bu durum şöyle müşahade edilmektedir:

"İmamlar, Allah (c.c.)'ın halifeleri ve ilminin hazineleridir, imamlar yeryüzünün direkleridir, imamlar, dilleri ayrı olmalarına rağmen bütün kitapları bilirler. İmamlardan başkası Kur'an-ı Kerimi toplamamıştır. İmamlar peygamberlere ve meleklere verilen bütün ilimleri bilirler. İmamlar ne zaman öleceklerini bildikleri gibi ölüm onların isteklerine bağlıdır. İmamlar olmuş ve olacak şeyleri bilip, Onardan hiçbir şey gizli değildir. Allah peygamberine ne bildirdiyse onu Ali (r.a.)ye bildirmesini emretmiş ve ilimde ortak olduklarını söylemiştir. İmamlar insanların gizlediklerini, leh ve aleyhlerindeki şeyleri dilerlerse açıklayabilirler. Bir imam ondan önce geçen imamın hallerini bilir. İmam, kendisinden sonra imam olacak kimseyi bilir. İmamlar hakim olduklarında Davud (a.s.) ve Ali'nin hükmüyle hüküm verirler. İmamlar yaptıklarından sorulamazlar. Ancak, imamlardan çıkan emir ve yasaklar haktır. Arzın tümü imamın hükmü altındadır." Bütün bu konular itimad ettikleri kitaplarının başlıklarındandır. Râfizîlerin aşırılığa gitmeden önceki itikadları böyle idi. Aşırılıktan sonraki itikadlarının bu şekilde olması artık mezheblerinin gerekliliğinden oldu. "Tuhfetül İsnâ Aşeriyye" adlı eserde itikad ettikleri sapıklıklardan bazılarının kısacası şöyledir:

Ali (r.a.) peygamberlerden üstündür.[189]

İmamlar peygamberlerden âlim oldukları için makamca onlardan üstündürler.[190]

Ali (r.a.) gelmiş ve geleceklerin hayırlısı olduğuna dair uydurdukları hadisler[191]

İmamiyyeye göre Ali'ye (r.a.) vahiy gelirdi. Fakat yalnız sesi işitiyordu.[192] Ama Ali'yi (r.a.) tekfir edip, Ona lanet eden hariciler ile Muaviye (r.a.) taraftarlarından ve Mervanoğullarından Ona lanet okuyup Onunla savaşanlar bu statüde sayılmazlar.

---

[189] (S. 100)
[190] (S. 102)
[191] (S 103)
[192] (S. 114)

Bunlar İslâmı ve hükümlerini kabul ederek namaz kılıyor, zekat veriyor, ramazan orucunu tutuyor, Haccediyor ve Allah (c.c.)'ın haram kıldığını da haram kılıyorlar. Onlarda açık bir küfür alâmeti de yoktur. Aksine onlarda açıkça görülen İslâm şiarı ve onu üstün tutma duygusu vardır. İslâmı bilen herkesçe bu böyle bilinmektedir. Bütün bunlara rağmen sevenler ve sevmeyenler, ilk üç halifeyi değil de ancak Ali'yi (r.a.) tenzih etmişler, iddiası nasıl doğru olabilir?

Ali'ye (r.a.) buğzedip Osman'ın (r.a.) halifeliğini kabul edenlerle, Osman'a (r.a.) buğzedip Ali'yi (r.a.) sevenler ayrı ayrı düşünülecek olursa haricîlerin bütün bunlardan bazı yönlerde daha iyi oldukları görülecektir.

Ehl-i Sünnet Ali'yi (r.a.), halifeliği esnasında kısmî de olsa tek başına bırakmışlarsa onların Ali'ye (r.a.) buğzeden harici, emevî ve Mervanîlere karşı koyacak bir güce sahip olmayışlarındandır. Çünkü bu guruplar kalabalık idiler. Bilindiği gibi Ali'yi (r.a.) zemmedenlerin en kötüleri de hâricilerdir. Onlar Ali'yi (r.a.) (hâşâ!) tekfir ediyor, mürtedliğini iddia ediyor ve Allah (c.c.)'a yaklaşabilmek için kanını helal görüyorlardı.

Hatta şâirlerinden biri olan İmran b. Hittan şöyle diyor:

- Öyle temiz birisinden bir darbe indi ki, (Ali'ye (r.a.))
- Ki O, Onunla ancak Allah (c.c.)'ın rızasını istedi.
- Öyle bir günde hatırlıyacağım ki Onu, biliyorum.
- Allah indinde tam mükâfatını alacaktır.

Ehl-i Sünnetten bir şâir de bu harici şâir'e şöyle cevap veriyor:

- Öyle bedbaht birisinden bir darbe indi ki (Ali'ye (r.a.))
- Ki O, onunla Allah rızasını kaybetti.
- Öyle bir günde hatırlıyacağım ki, Ona lanet edeceğim.
- İmran b. Hittane de lanet okuyacağım.

İşte hariciler de bunlardır...

Bunlar sahabe ve Tabiîn zamanında yaşıyor ve onlarla münakaşa ederek gerektiğinde savaşıyorlardı. Ashab-ı kiram onların öldürülebileceği hususunda ittifak etmelerine rağmen, onları tekfir etmiyorlardı. Ali (r.a.) de onları tekfir etmemiştir.

Ama Ali'ye (r.a.) olan bağlılıklarında aşırı gidenlerin küfürleri hususunda sahabe ve diğer müslümanlar ittifak etmişlerdir. Hatta Ali (r.a.) bizzat onları tekfir etmiş ve ateşle yakmıştır. Fakat müslümanlardan birini öldürmedikleri ve mallarını gasbetmedikleri müddetçe Ali (r.a.) haricîlerle savaşmamıştır.

Ali (r.a.) hakkında aşırı gidenlerin mürted olduklarına Ali (r.a.) ve sahabe hüküm vermelerine rağmen haricîler için böyle bir hüküm vermemişlerdir.

Bundan da anlaşılıyor ki;

Ebubekir (r.a.), Ömer ve Osman'ı (r.a.) terkedip Ali'yi (r.a.) imam kabul ettiklerini iddia edenlerde bulunan kötülük ve küfür - Ali (r.a.) ve ashabın icmaı ile - Ali'ye (r.a.) düşmanlık edip küfür isnad eden kimselerde bulunan kötülük ve küfürden daha çoktur.

Yine Ebubekir (r.a.) ve Ömer'e buğzedenlerin -Ali (r.a.) ve sahabe indinde- Ali'ye (r.a.) buğzedenlerden kötü oldukları anlaşılmış oldu.

Âbâ hadîsine gelince;

Tirmizî bunu sahih görmüştür. Müslim de Aişe (r.a.)'den rivayet edilen hadisten tahric etmiştir. O da şudur:

Aişe (r.a.) buyuruyor ki:

"Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) güneşin doğumuna yakın bir zamanda, üstünde siyah kıldan yapılmış süslü bir peştimal olduğu halde çıka geldi. Hemen o esnada Hasan ve Hüseyin de geldiler. Onları peştimalın altına aldı. Sonra Fâtıma geldi. Onu da peştimalın altına aldı. Sonra Ali geldi Onu da peştimalın altına aldı. Sonra **"Allah sizden sırf günahı gidermek ve sizi tertemiz yapmak istiyor."**[193] ayetini okudu.

"Aslında bu hadisin övgüsüne Fatıma, Hasan ve Hüseyinde (r.a.) katılmışlardır. Onun için yalnız Ali'nin (r.a.) özelliklerinden sayılmaz. Bilindiği gibi kadın imam olamaz.

Binaenaleyh bu hadisin fazileti yalnız imamlar hakkında değil aksine başkaları da buna müşterektir. Eğer delilin mazmumunda Allah (c.c.)'ın ehli beytin günahını giderip onları tertemiz çıkarması varsa, Ebubekir es-Sıddık (r.a.) hakkında da Allah (c.c.):

"Uzaklaştırılacaktır ondan (cehennemden) **takva sahibi olan, malını** (hayra) **veren,** (Gösteriş yapmıyarak) **temizlenen."**[194] buyurmuştur.

O esnada Ali (r.a.) takva övgüsüne girmemişti. Çünkü o zaman onun malı yoktu. Ama hayberi fethedip mal sahibi olunca o da ayetin şümulüne girmiştir.

Râfizî :

"Ey iman edenler! (Fakirler faydalansın, peygambere hürmet olsun diye) **siz peygambere mahrem bir şey arz edip konuşmak istediğiniz zaman,** (bu) **konuşmanızdan önce bir sadaka verin..."**[195] ayetin mealini zikrettikten sonra Ali'nin (r.a.):

"Benden başka bu ayetle kimse amel etmemiştir" sözünü naklediyor.

Evet bunun da cevabı şudur:

Müslümanlara verilen sadaka verme emri, vacib değildir ki onu terketmekle âsi olsunlar. Üstelik sadaka verme emri, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ile mahrem konuşmak isteyenlere verilmiştir. O esnada da Ali'den (r.a.) başka kimsenin mahrem konuşmak istemediğini ve bunun için Ali'nin (r.a.) sadaka verdiği anlaşılmış oldu. Bu durum hacc-ı temettü' yapmak isteyen fakat meşru bir sebepten dolayı haccını tamamlayamayan kimseye hedy'in, meşru bir sebepten dolayı ihramda iken saçını kesene fidyenin, yeminini bozana keffaretin vacib olması gibidir. Sonra mahrem konuşurken sadaka verme emri devam etmemiştir. Bu da Ali'ye (r.a.) dek gelmiştir ki, iki dirhem veya miktarınca tasadduk etmiştir.

Halbuki Ebu Bekir es-Sıddık (r.a.) bütün malını defaten tasadduk ettikten sonra Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) geldiğinde Rasulullah (sallallahu

---

[193] (Azhab: 33-33)
[194] (Leyl: 92/17-18)
[195] (Mücadele: 58/12)

aleyhi ve sellem) O'na Ehline ne bıraktın? diye sorması üzerine, Ebu Bekir (r.a.), Allah ve Rasulünü bıraktım cevabını vermiştir.

Rafizî şöyle diyor:

"Muhammed b. Ka'b el-Kurazi şöyle dedi:

Abduddar oğullarından Talha b. Şeybe, Abbas ve Ali (r.a.) bir birlerine karşı iftihar ederek Talha; Kabe'nin anahtarları bendedir, istersem içinde yatarım.

Abbas (r.a.);

"Sıkaye (su dağıtma) vazifesi bendedir. Ben de istersem içinde gecelerim." dedim.

Ali (r.a.) de;

"Ben herkesten önce ben Kabe'ye doğru altı ay namaz kıldım, cihadın gerçek sahibi de benim" dedi. Bunun üzerine:

"Siz (müşriklerin) **hacılara su dağıtma işi ile mescid-i Haram'ın imârını, Allah'a ve âhiret gününe iman edip de Allah yolunda cihad eden kimsenin işi gibi mi tuttunuz?"**[196] mealindeki ayet-i kerime indi."

Râfizînin bu iddiasına şöyle cevap veriyoruz:

Naklettiğin bu ibare itimad edilen hiçbir hadis kitabında yoktur. Aksine yalan olduğu hakkında açık deliller vardır. Şöyleki:

Herşeyden önce Taha b. Şeybe isminde biri yoktur. Ka'be'nin hizmetçisi Şeybe b. Osman b. Ebi Talha'dır.[197]

Bu dahi hadisin sahih olmadığını sana ispatlamağa kâfidir. Sonra hadiste Abbas'ın; İstersem mescidde gecelerim, sözü vardır. Mescidde gecelemenin büyük bir iş olduğu nereden çıkıyor ki hatta onunla iftihar edilsin?

Yine mezkûr hadiste Ali'nin (r.a.); "herkesten önce ben Ka'be'ye doğru altı ay namaz kıldım", sözü vardır ki, bu sözle mezkûr hadisin batıl olduğu zarureten anlaşılmış oldu. Çünkü Ali (r.a.), Zeyd, Ebubekir (r.a.) ve Hatice'nin müslüman oluşları arasında birkaç günlük fark vardır. O halde nasıl olur da Ali (r.a.) herkesten önce altı ay Kabe'ye doğru namaz kılmış olabilir?

Bütün bunlara rağmen ve başkası da cihada katıldığı halde Ali (r.a.), "Cihad sahibi, yalnız benim" der mi? Şu halde bu hadis uydurmadır.

Râfizînin iddiasına sahihi Müslimde Nu'man b. Beşir'den rivayet edilen bir hadis ile de cevap verilebilir. Şöyleki:

---

[196] (Tevbe: 9/19)

[197] (Bu zat Osman b. Talha b. Ebi Talha'nın amcası oğludur. Şeybe b. Osman, Halid ile birlikte Mekke'den gelirken "El Hed'e" denilen yerde Amr b. El-As ile karşılaşırlar. "El-Hede" Mekke ile Asafan arasında bir yerdir. Halid ve Amr b. El-As. müslüman oluyorlar, Şeybe ise Huneyn gazvesine kadar müslüman oluşunu te'hir ediyor. Hatta Huneynde Rasulullah'ı öldürmek isteyince, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve selem) elini Şeybenin göğsüne koyarak ***"Şeytanı senden kovalıyorum"*** buyurması üzerine Allah (c.c.) kalbine imanı yerleştirdi. Bundan sonra Şeybe Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ile birlikte savaştı ve savaşlarda sabretti. Mekke fethi gününde Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Ka' be'nin anahtarlarını Osman b. Talha b. Ebi Talha ile amcasının oğlu Şeybe b. Osman b. Ebi Talhaya vererek onlara:

"Ey Ebi Talha oğulları anahtarları ebedi ve kalıcı olarak alınız. Onları sizden ancak zâlim olan alır." buyurdular. Kabe anahtarları o günden bu güne Abduddar oğularından bir ailenin elinde bulunmaktadır. Bu aileye **"Şeybiyyîn"** denilmektedir.)

Nu'man b. Beşir şöyle diyor:

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in mimberi yanında bulunduğunun bir sırada adamın biri:

"İslamı kabul ettikten sonra hacılara su vermekten başka bir amel işlemesem umurumda değildir." Bir diğeri:

"İslamı kabul ettikten sonra mescid-i haramı imar etmekten başka bir amel işlemesem umurumda değildir."

Bir başkası da:

"Cihadı zikrederek, o dediklerinizden üstündür," dedi. Bunun üzenine Ömer (r.a.) onları dağıtarak:

Bugün Cumadır. Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) mimberi yanında sesinizi yükseltmeyin. Cumayı kıldıktan sonra Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in yanına girip ihtilaf ettiğiniz konuyu soracağım, dedi. Bunun üzerine:

"Siz (müşriklerin) **hacılara su dağıtma işi ile Mescid-i Haramın imarını, Allah'a ve ahiret gününe iman edip de Allah yolunda cihad eden kimsenin işi gibi mi tuttunuz?"**[198] mealindeki ayeti kerime nazil oldu.

Bundan da anlaşılmış oldu ki Cihad yalnız Ali'ye (r.a.) mahsus bir özellik değildir. Onunla beraber cihad edenler çoktur. Allah (c.c.) şöyle buyurur:

"İman edenler, hicret yapanlar, Allah yolunda mallarıyla ye canlarıyla savaşanlar, Allah katında daha büyük dereceye sahibidirler."[199]

Şüphesiz ki, Ebu Bekir'in (r.a.) can ve malıyla yaptığı cihad Ali (r.a.) ve başkalarınkinden daha çoktur. Onun içindir ki rivayet edilen sahih bir hadiste Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Onun hakkında şöyle buyururlar.

"İnsanlar arasında sohbetinde ve harcamasında bana en çok yardımı olan Ebu Bekir'dir."[200] Ebubekir (r.a.) hem diliyle hem de eliyle mücahid idi. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'dan sonra Allah (c.c.)'a ilk davet eden eden, hicretinde ve cihadında onunla birlikte olan yine odur. Hatta Bedir Muharebesinde El-Arişte (Rasûlullah'a ait özel çadır) yalnız kendisi Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ile beraber idi. Uhud muharebesi gününde de Ebu Süfyan; - Şiddetli düşmanlığından dolayı - yalnız Rasulullah, Ebubekir ve Ömer'i (r.a.) sormuştur. Ebu Süfyan:

"Muhammed içinizde mi?" diye sorunca Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Cevab vermeyiniz" buyurdu. Ebu Süfyan:

"İbn-i Ebi Kuhafe (Ebu Bekir (r.a.)) aranızda mı? Ömer (r.a.) aranızda mı?" sorularını da sorunca yine Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)

"Cevab vermeyiniz" buyurdular. Bunun üzerine Ebu Süfyan'ın:

---

[198] (Tevbe:9/19)

[199] (Tevbe: 9/20)

[200] (Buhari Salat: 80, Fedail: 3, Tirmizi, Menakıb: 15, Ahmed: 2/18)

"Bu sizin için yeter", diye müslümanlara hakarette bulunması üzerine Ömer (r.a.) kendini tutamadı ve yalan söylüyorsun ey Allah (c.c.)'ın düşmanı! Saydıklarının hepsi hayattadır. Allah (c.c.) seni yasa boğacak olanı sana bıraktı, dedi (Buharî).

Râfizî şöyle diyor:

"Ali'nin (r.a.) üstünlüğünü isbat eden deliller, den biri de şudur:

Ahmed b. Hanbel'in rivayet ettiğine göre Enes (r.a.) Selman-i Farisi'ye:

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'den sor bakayım yerine vâsi olarak kimi tayin etti? Selman sordu. O da Selman'a:

Musa'nın vâsisi kimdi? diye sorması üzerine, Selman, Yuşa' (a.s.) dır, dedi. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) o zaman şöyle buyurdu:

"Benim vasim ve vârisim Ali'dir."[201] Binaenaleyh onun her zikrettiğini sahih olması şart değildir. Sonra yalan ve uydurmadır. Ahmed b. Hanbel'in müsnedinde böyle bir şey yoktur. Üstelik Ahmed b. Hanbel başta Ebu Bekir, Ömer, Osman ve Ali (r.a.) olmak üzere sahabenin faziletleri hakkında bir kitab te'lif etmiştir. Bu eserinde sahabenin faziletleri ile ilgili olarak rivayet edilen zaif ve sahih hadisleri bilinsin diye zikretmiştir. Binaenaleyh onun her zikrettiğinin sahih olması şart değildir. Sonra onun bu eserinde oğlu Abdullah'ın Ahmed b. Ca'fer b. Ham'dan el-Katîî'nin üstadlarından rivayet ettikleri ziyadeler vardır. El-Katî'nin ziyade ettikleri rivayetlerinin çoğu yalandır. Bazıları ileride zikredilecektir.[202]

El-Katîî'nin şeyhleri Ahmed'in (r.a.) tabakatında bulunan zatlardan rivayet ettikleri için bu câhil rafizîler bu tabakatta bir hadis gördüler mi bunun Ahmed (r.a.) tarafından rivayet edildiğini zannederler. Halbuki kendisinden değildir. Bu ancak El-Katîi ve üstadlarının bir iddiasıdır. Bunun gibi Müsned'de de Ahmed b. Hanbel'in oğlu Abdullah tarafından özellikle Ali'nin (r.a.) müsnedinde bir çok ziyadelikler konulmuştur.[203]

Yukarıdaki hadis de yalancıların uydurmalarındandır. Vallahi Ahmed bu hadisten bahsetmemişti.

İşte Ahmed b. Hanbel'in Müsned'i ve sahabe hakkında te'lif ettiği kitabı ortadadır.

Râfizî şöyle bir rivayetin mevcudiyetini iddia ediyor:

---

201 (Şiî olan **El-Mekânî "Tenkihu'l-Mekal"** adlı eserinin 2/184 sahifesinde yine şiîlerin cerh ve ta'dil âlimlerinden **Muhammed b. Ömer El-Keşî**'den rivayet ederek diyor ki: Ali (r.a.)ye vasilik lâkabını veren yahudi asıllı **Abdullah b. Sebe**'dir. Bu adam yahudi iken Musa'nın vârisi Yuşa olduğunu müslüman olduktan sonra da aynı şeyi Ali (r.a.) hakkında iddia etmiştir.)

202 (Bağdad civarında Abbasi halifelerinin âlim ve zâhidlere tahsis ettikleri boş toprak parçaları vardı. Bunlara **"Kıt'a'"** deniliyordu. Bu toprakları alana da **"El-Katîî"** lâkabı verilirdi. İşte Sahabîlerin faziletleriyle ilgili olarak Ahmed b. Hanbelin kitabına yapılan zaif ziyadeliklerin sahibi **Ahmed b. Cafer b. Hamdan el-Katiiye** (273-368) aittir. Bu kişi Bağdad civarındaki Dakik adlı Katia (toprak parçası) da oturuyordu. Buna izafeten kendisine **"El-Katîî"** denilmiştir.)

203 (**Hafız İbn-i Kesir**; İbnu's-Salâh'ın **"Ulûmul hadis"** adlı mukaddimesini özetlerken şöyle diyor: El-Hafız El-Medînî'nin Müsned hakkında **"O sahihdir"** demesi zaif bir sözdür. Çünkü müsnedde zaif belki mevzu hadisler de vardır. Merv, Askalan v.b. şehirler hakkında da söylenen ve Hafız El-Medînî'nin tenbih ettiği bazı hadisler gibi.)

"Yezid b. Ebi Meryem, Ali'nin (r.a.) şöyle dediğini rivayet ediyor:

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ile beraber Kabe'ye gittik. Rasulullah omuzuma çıktı Kalkmağa çalıştım. Bende bir kuvvetsizlik hissedince indi. Bu sefer o çöktü ben de omuzuna çıktım. Kabe'nin damına çıkıncaya kadar beni yukarıya doğru kaldırdı. Orada bakırdan yapılmış bir heykel vardı. Onu aldım, yere attım ve kırıldı. Sonra koşarak ayrıldık ve gizlendik."

Bu rivayet karşısında deriz ki:

Eğer bu doğru ise imamlara has bir özellik ihtiva etmemektedir. Çünkü Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) namaz kılarken bazan Ümâme binti Ebil As'ı omuzuna alırdı. Bir gün secdede iken Hasan (r.a.) gelip omuzuna çıkmıştır. Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) kız ve erkek çocukları sırtında taşıması, onlara has meziyetlerinden değildir. Ali'yi (r.a.) taşımasında da böyle bir şey söz konusu değildir. Ancak Ali (r.a.) Rasulullah'ı (sallallahu aleyhi ve sellem) taşıyamayınca kendisi Onu taşımıştır. Bu da Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in menakıbıyte ilgilidir.

Şüphesiz ki Rasulullah'ı (sallallahu aleyhi ve sellem) taşıyanın üstünlüğü, Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) bizzat taşıdığı kimsenin üstünlüğüne karşı daha çoktur. Uhud'da Talha b. Ubeydullah ve diğer sahabelerin Rasulullah'ı (sallallahu aleyhi ve sellem) taşımaları gibi.

Birisi Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) faydalı olmuştur.

Diğeri ise Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) can ve malıyla yardımcı olması, Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) bir kimseye bizzat canıyla yardımcı olmasından daha üstün bir meziyettir.

Râfizî şöyle diyor:

"İbn-i Ebi Leylâdan, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Sâdıklar üç tanedir. Habibu'n-Neccar, Firavun kavminden mü'min olan zat ve Ali'dir. Ali, hepsinden üstündür."

Bu da yalandır diyoruz. Çünkü sahih hadis ile Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in Ebubekir'i (r.a.) "Sıddîk" diye nitelendirdiği sabittir. Kaldı ki, İbn-i Mes'ud'un (r.a.) merfu olarak rivayet ettiği hadiste Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur:

"Kişi doğru konuşur ve doğruyu öğrenmeğe çalıştığı müddetçe Allah indinde sâdıklardan yazılır."[204]

Bundan da anlaşılıyor ki, sâdıklar çoktur.

Allah (c.c.) şöyle buyurur:

"Onun annesi (Meryem) **sıddîkadır."**[205] Râfizî şöyle diyor:

"Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Ali'ye:

"Ben sendenim, sen de bendensin", dedi."[206] Diyoruz ki:

---

[204] (Müslim Birr: 105)

[205] (Mâide: 5/75).

[206] (Tirmizi Menakıb: 62).

Evet bu hadisi El-Berâ hadisinden Buharî ve Müslim rivayet etmişlerdir. Hamza'nın (r.a.) kızı kimin yanında kalacak diye Ali, Ca'fer ve Zeyd münakaşa ederlerken Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Ali'ye (r.a.):

"Ben sendenim, sen de bendensin"[207] Ca'fere:

"Yaratılışta ve ahlâkta bana benziyorsun", Zeyde:

"Sen kardeşimiz ve azâdlı kölemizsin" buyurdular. Fakat Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) Ali'ye (r.a.) söylediği:

"Ben sendenim, sen de bendensin" lâfzı başka sahabîlere de söylenmiştir.

Ebu Musa el-Eş'arî'den rivayet edildiğine göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Eş'arîler için:

"Onlar benden, ben de onlardanım"[208] buyurmuşlardır. Râfizî şöyle naklediyor:

"Amr b. Meymun şöyle dedi:

"Ali'nin başkasında olmayan on üstünlüğü vardır. Onlar da şunlardır:

Rasulullah (Ali için):

Allah (c.c.)'ın ebede kadar mahcup etmiyeceği bir adamı göndereceğim, O Allah ve Rasulünü sever, Allah ve Rasulü de onu sever, bu vazifeye nail olan şereflenmiştir.

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Ali b. Ebi Talib nerededir?" diye sordu.

Ashab:

"Değirmende kendisinden başka öğütecek kimse olmadığı için gözleri rahatsızlanmıştır. cevabını verdiler. Bunun üzerine Ali (r.a.) geldi fakat nerdeyse göremiyordu. Rasulullah gözlerine üfürdü ve bayrağı üç defa sallayarak Ali'ye (r.a.) verdi. O da savaşı kazanarak Safiyye binti Huyayy ile döndü.

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Ebubekir'i (r.a.) bir ültimatomla gönderdikten sonra Ali'yi (r.a.) arkasından yolladı ve:

"Onu benden olan, benim de ondan olduğum kimse götürsün" buyurdu.

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Ali'nin (r.a.) de hazır olduğu bir yerde amca çocuklarına:

"Sizden hanginiz dünya ve ahirette yardımcım olabilir?" sorusuna karşı hepsi çekimser kaldılar. Bunun üzerine Ali (r.a.):

"Ahirette de, dünyada da ben seninle beraberim" dedi.

Sonra Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Onu bırakarak teker teker orada oturanlara yukarıdaki soruyu sordu. Hiç kimseden ses çıkmayınca Ali (r.a.) tekrar:

"Ya Rasulallah! ahirette de dünyada da ben seninle beraberim" dedi. Bu hâdise üzerine Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Ali'ye (r.a.):

"Sen dünya ve ahirette benim dostumsun" buyurdu.

Ali (r.a.), Hatice'den (r.a.) sonra ilk müslüman olanlardandır.

---

[207] (Tirmizi Menakıb: 62)
[208] (Buharî Sulh: 6, Fedail: 17 , Ahmed: 1/108)

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) elbisesini Ali, Fatma, Hasan ve Hüseyn'in (r. Anhum) üzerine gererek:

"Ey ehli Beyt = Peygamber ailesi! Allah sizden sırf günahı gidermek ve sizi tertemiz yapmak istiyor"[209] ayeti kerimesini okudu.

Ali (r.a.) canını feda ederek Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) (sallallahu aleyhi ve sellem) elbisesini giydi ve yatağına yattı. Müşrikler de onu taşlamağa başladılar.

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Tebuk gazvesine çıktığında Ali (r.a.) Ona:

"Seninle geleyim mi?" dedi. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) hayır demesi üzerine Ali (r.a.) ağladı. Bunun üzerine Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Ali'ye (r.a.) şöyle dedi:

"Harun'un Musa'ya olan yakınlığı gibi sen de bana yakın olmak istemez misin? Ama sen Peygamber değilsin Seni halife tayin etmeden sefere çıkmam uygun değildir".

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Ali'ye (r.a.):

"Benden sonra bütün mü'minlerden önce sen benim dostumsun" buyurmuştur.

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Ali'nin (r.a.) kapısı hariç mescide açılan bütün Kapıları kapatmıştır. Başka yolu olmadığı için Ali (r.a.) cünüp iken de camiden geçerdi.

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Ben kimin mevlası isem Ali de onun mevlasıdır"[210] buyurmuştur.

Rasulullah'tan (sallallahu aleyhi ve sellem), merfu olarak rivayet edildiğine göre O, Ebubekir'i Mekke'ye götürmek üzere bir ültimatomla gönderdi. Beraberinde de üç kişi vardı. Sonra Ali'yi (r.a.) arkalarından göndererek; çabuk ona yetişip kendisinin ültimatomu bildirmesini istedi. Ali (r.a.) de bu işi o şekilde yaptı. Ebu Bekir geri döndüğünde ağladı ve:

"Ya Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) bende bir kusur mu meydana geldi? demesi üzerine, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

Hayır, fakat onu benim veya benden olan birisi tarafından tebliğ edilmesi için bana emir verildi, buyurdu."

Râfizînin yukardan beri devam ede gelen ve hadis olarak iddia ettiği bu sözlerine karşı diyeceğimiz şudur:

Bu hadis sabit ise her şeyden önce mürseldir, demek mecburiyetindeyiz. Çünkü râvisi olan Amr b. Meymun Muaz b. Cebel'in tebliği üzerine müslüman olmuş ve Rasulullah'ı (sallallahu aleyhi ve sellem) görmemiştir. Ayrıca içinde yanlış haberler vardır. "Seni halife tayin etmeden benim gitmem doğru değildir" sözü gibi. Çünkü Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) başka zamanlarda Ali'den (r.a.) başkasını yerine vekil tayin etmiştir.

---

[209] (Ahzab: 33/33)

[210] (Tirmizi Menakıb: 19)

Râfizînin "Ali'nin (r.a.) kapısından başka diğer bütün kapıları kapatın" şeklinde naklettiği haber de şiîlerin uydurmasıdır. Çünkü Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) vefat etmeden önceki son hastalığında:

"Malında ve sohbetinde insanlar arasında bana en çok minneti olan Ebubekir'dir. Eğer bir dost edinseydim O'nu dost edinirdim. Lakin İslâm yüzünden olan kardeşlik efdaldir. Mescide açılan kapılar arasından Ebubekir'in kapısından başka hiçbir kapı kalmasın. Hepsi kapatılsın" buyurmuşlardır."[211] Râfizî "Bütün mü'minlere bedel sen benim yerimdesin" iddiası, bütün hadis ehlinin ittifakı ile uydurmadır.

Geri kalan özellikler ise yalnız Ali'ye (r.a.) mahsus değildir. Allah ve Resulünü sever denilmesi; Medineye halife tayin edilmesi, Harun'un Musa'ya yakınlığı gibi Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) yakın olması Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) ültimatomunu Ali (r.a.)'den başka kimse tebliğ etmesini demesi gibi.[212]

Çünkü carî olan âdete göre anlaşmayı ancak itaat edilenlerden birisi bozmalıydı.

Râfizînin Ali'nin (r.a.) üstünlüğünü ispat etmek için iddia ettiği delillerden birisi de şudur:

Ahtab Havarzem'in rivayet ettiğine göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Ali'ye (r.a.) şöyle dedi:

"Biri, Nuh'un kavmi arasında yaşadığı kadar Allah (c.c.)'a' ibadet etse, Uhud dağı kadar da Allah yolunda altın infak etse, yaya olarak yüz kere hac etse ve

---

211 (Buharî Salat: 80, Ahmed: 1/27)- (Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) mutlak dostluğu, Cenabı Allah iledir. (Mütercim)

212 (Râfizi, Ali'nin (r.a.) Medine'ye vekil bırakıldığını iddia ederek bu Ona mahsus bir özelliktir diyor. Halbuki sahih hadislerle sabittir ki başka zamanlarda Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) başkalarını da vekil bırakmıştır. Eğer üstünlük yalnız Ali'ye (r.a.) mahsus olsaydı başkalarını tayin etmemesi gerekirdi. Halbuki sahabelerin bir çokları Medine'de oldukları halde Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Ali (r.a.)'den başkasını kendisine vekaleten onlara emir olarak tayin etmiştir. Üstelik Tebuk seferinde Ali'yi (r.a.) Medine'ye vekil bıraktığında orada kadın ve çocuklardan başkaları yoktu. Öyle ki bu durumu gören Ali (r.a.) cihaddan geri kaldığı için üzülmüştür. Ebu Bekir (r.a.) ültimatomla çıkıp sonra Ali (r.a.) ile azledilmiş değildir. Bu iddia râfizînin vehminden başka birşey değildir. Ebubekir (r.a.) Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) yerine hac işleriyle görevli olarak gönderilmişti. Nitekim Ebubekir (r.a.)'in Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) vekâlet etmesi, hem hayatında hem de vefatından sonra Ona daha uygundur. Ebubekir (r.a.) sefere çıkınca müşriklere bir Beraet = Ültimatom indi. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) iki sebepten dolayı bu ültimatomu Ali (r.a.) ile gönderdi. Bu sebeplerden biri çarpışma ile korkutma ültimatomunun karşidakilere onlara yakın olan birisi tarafından bildirilmesinin uygun oluşudur İkinci sebep ise şudur:

Allah (c.c.):

"Eğer siz, Peygambere yardım etmezseniz, Allah vaktiyle ona yardım ettiği gibi yine eder. Hani Mekke kâfirleri onu Mekkeden çıkardıklarında, ikinin ikincisi (Peygamberin arkadaşı Ebu Bekir) **ile** (Sevr dağında) **mağaradaydılar. O vakit Peygamber, arkadaşına şöyle diyordu: "Mahzun olma, zira Allah bizimle beraberdir."** (Tevbe: 40) buyurarak Ebubekir'i övmüştür.

Bu övgü de Kur'anla beraber ebedîdir. Ali'nin (r.a.) müşriklere olan bu ültimatomu ve Ebu Bekir'e (r.a.) ait olan bu ilahi övgüyü hacılara tebliğ etmesi Ebubekir (r.a.)in büyüklüğüne işarettir. Bu durum aynı zamanda yüce zat Ebu Bekir'i (r.a.) tenkid edenlerin itibarsızlıklarını gösteriyor.)

Safa ile Merve arasında mazlum olarak öldürülse seni sevmedikten sonra cennetin kokusunu almaz ve ona giremez de.."

Zaten Ahtab b. Havarzem[213]'in bu konuda kitabı vardır. Onda da hadsiz hesapsız yalanlar vardır. Vallahi bu da onlardandır.

Râfizî şöyle diyor:

"Adamın biri Selman-i Fârisi""ye:

"Ali'ye (r.a.) karşı sevgin ne kadar çoktur!" demesi üzerine Selman:

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in:

"Kim Onu severse beni sevmiş gibidir, buyurduğunu işittim." dedi. Enes'ten merfu olarak rivayet edildiğine göre Rasulullah şöyle buyurmuştur:

"Allah (c.c.) Ali'nin yüzü nurundan bin melek yarattı. Bunlar kıyamete kadar Ona ve Onu sevenlere dua ederler",

İbn-i Ömer'den Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur:

"Kim Ali'yi severse Allah Onun namazını, orucunu, gece ibadetini ve duasını kabul eder. Biliniz ki kim Ali'yi severse Allah ona bedenindeki her damara karşı cennette bir köşk verir. Kim Muhammed'in ehl-i beytini severse hesab, mizan ve sıratta emîn olur. Kim Muhammed'in âli'ni sevdiği halde ölürse cennette Peygamberlerle birlikte olacağına kefilim. Kim Muhammed'in âline buğzederse kıyamet gününde alnında "Allah (c.c.)'ın rahmetinden uzak kaldı" cümlesi yazılı olduğu halde gelecektir."

Yine İbn-i Ömer'den, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'a:

"Mi'rac gecesinde Rabbin hangi lügat ile seninle konuştu?" diye soruldu. Rasulullah:

"Ali'nin lügati ile," cevabını verdi. Sonra içime bir ilham geldi ve:

"Ya Rabbi sen mi, Ali mi bana hitab etti?" dedim. Allah (c.c.) şöyle cevab verdi:

"Ey Muhammed! Ben hiçbir şeye benzemem. Kimseye mukayese edilmem. Eşyalarla tavsif edilmem. Ben seni kendi nurumdan yarattım. Ali'yi de senin nurundan. Sonra kalbindeki gizlilikleri bildim ve anladım ki Ali'den daha sevimli sana hiç kimse yoktur. Onun için Onun diliyle sana hitab ettim ki kalbin mutmain olsun".

İbn-i Abbas'dan Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu :

"Bahçelerin ağaçları kalem, denizler mürekkeb, cinler muhasip, insanlar da kâtib olsalar yine Ali'nin faziletlerini kaydedemezler. Allah Ali'nin faziletlerini zikredene sonsuz sevab verir. Kim Onun faziletlerinden birini hatırlar ve okursa Allah onun geçmiş ve gelecek günahlarını affeder. Yüzüne bakmak ibadettir. Onu hatırlamak ibadettir. Bir kimse Onu sevmedikçe ve düşmanlarından uzak kalmadıkça Allah onun imanını kabul etmez."

---

[213] (**Ahtab b. Havarzem** Şiî bir edîbtir. Zemahşerî'nin talebelerindendir. İsmi El-Muvaffak b. Ahmed b. İshak'tır. 484 de doğmuş 568 hicri yılında ölmüştür. Buğyetü'l-Vu'ât, Ravdatul-cennat ve daha başka eserleri vardır. Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem)isnad ettiği bu iftira ise **"Menâkıb-i ehli Beyt"** adlı eserindedir.)

Hâkim b. Hizam'dan merfu olarak rivayet edildiğine göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur:

"Ali'nin hendek gününde Amr b. Vidd'e karşı çarpışması, ümmetimin kıyamete kadar yapacağı amelinden üstündür."

Yukardan beri sıralamakta olduğumuz hadisler hakkındaki cevabımız şudur:

Vallahi bunların hepsi de yalandır.

Allah bunları uyduranlara lanet etmiştir. Ali'yi (r.a.) sevmeyen de melundur.

Ey râfizî sen daha önce bizce - ehli sünnetçe - sahih olandan başkasını zikretmiyeceğini söylemiştin. Peki bu hurafeleri nereden getirdin? Fakat anladık ki râfizîler insanların en yalancısıdırlar. Sen de onların liderisin. Hâlin de malûmdur.

Râfizî diyor ki:

Sa'd b. Ebi Vakkas (r.a.)'tan gelen bir rivayette Muâviye, Ona Ali'yi (r.a.) sebbetmesi (sövmesi) için emrettiği halde Sa'd Onu sebbetmemiştir. Bunun üzerine Muaviye:

Ona sebbetmekten seni alıkoyan şey nedir? diye sordu. Sa'd şöyle cevap verdi:

"Beni Ali'ye sövmekten alıkoyan üç şey vardır ki onları Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) söylemiştir. Onlardan bir tanesi bende olması benim için kırmızı develerden daha iyidir. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) bir gazveye çıkarken Ali'yi (r.a.) Medine'de yerine tayin etti. Ali (r.a.) Ona "Ya Rasulullah! beni kadın ve çocuklara mı emir tayin ediyorsun?" demesi üzerine Rasulullah Ona şöyle buyurdu:

"Harun'un Musa'ya olan yakınlığı gibi sen de bana o nisbette olmak istemez misin? Yalnız benden sonra peygamber yoktur."[214] Sa'd devamla:

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in şöyle buyurduğunu işittim:

"Bu bayrağı Allah ve Resulünü seven, Allah ve Resulünün de onu sevdiği birisine vereceğim."

Bunun üzerine oradakiler ellerini bayrağa doğru uzatmaya başladılar. O esnada Rasulullah şöyle buyurdu:

"Bana Ali'yi çağırınız."

Ali gözleri ağrıdığı halde Ona geldi. Rasulullah gözlerine - şifa için - tükürdü ve bayrağı ona verdi.

"Allah Ali'ye bir çok yerleri fethe müyesser kıldı"[215] dedikten sonra şu ayeti kerime indi.

"Gelin, oğullarımız ve oğullarınızı çağıralım"[216]

Ve Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) hemen Ali, Fatma, Hasan ve Hüseyin'i (R. Anhum) çağırarak:

---

[214] (Buhari Fedail: 9, Tirmizi Menakıb: 20).
[215] (Buhari Fedail: 9, Müslim Fedail: 35-36).
[216] (Âli İmran: 61).

***"Bunlar benim ehlimdir"*, dedi."

Evet yukarda rivayet ettiğin hadis sahih olup onu müslim rivayet etmiştir.

Cahilliğinden dolayı hadisi bu mevzulara karıştırdın. Bu durum incilerin arasına koyun kığısını dizen birinin haline benzer.

Kaldı ki, bu özellik yalnız Ali'ye (r.a.) mahsus değildir. Çünkü Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Medine'ye ondan başkalarını da tayin etmiştir.

Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) Ali'yi (r.a.) Harun'a benzetmesi (a.s.), Ebubekir'i (r.a.) İbrahim (a.s.) ve İsa'ya (a.s.), Ömer'i (r.a.) de Nuh (a.s.) ve Musa'ya (a.s.) benzetmesinden büyük değildir.[217]

Bu dört peygamber de Harun'dan üstündürler. Üstelik Ebu Bekir (r.a.) ve Ömer (r.a.) bunlardan birine değil ikisine benzetilmiştir.

Bu benzetme de Ali'nin (r.a.) benzetmesinden daha büyük ve beliğ olmuştur. Kaldı ki, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) başkalarını da istihlaf

---

[217] Bu benzetme şöyle olmuştur:
Bedir gününde esirler getirildiği zaman, Peygamberimiz, sahâbîlerine:
"Bu esirler hakkında ne dersiniz?" dedi.
Ebu Bekir (r.a.):
"Ya Rasulullah! Bunlar, senin kavminden ve ailendendir. Onları, sağ bırak. Onlar hakkında teenni ile hareket et. Allah'ın, onlara tevbe nasib etmesi umulur!" dedi
Ömer (r.a.):
"Ya Rasulullah! Onlar, seni yalanladılar. Seni memleketinden çıkardılar. Vur gitsin onların boyunlarını!" dedi.
Abdullah b. Revaha:
"Yâ Rasulallah! Bak, ağacı çok olan bir vadi bul. Onları, oraya götürdükten sonra ağaçları tutuştur. Onları, ateşe ver!" dedi.
Abbas: Abdullah'a:
"Sen merhameti ve akrabalık münasebetlerini kesip attın!" dedi. Peygamberimiz sustu. Hiçbirine cevap veremedi. Sonra kalkıp çadırına girdi. Bir müddet orda durdu.
Müslümanlardan bir kısmı:
"Söz Ebubekir'in söylemiş olduğu sözdür!" Bir kısmı:
"Söz, Ömer'in söylemiş olduğu sözdür!" diyorlar, bir kısmı da Abdullah b. Revâha'nın sözünü uygun görüyorlardı.
Bir müddet sonra Peygamberimiz onların yanına çıktı ve şöyle buyurdu:
"Allah, bazı kişilerin kalplerine son derecede yumuşaklık ve incelik vermiştir ki, onlar sütten daha yumuşak ve incedirler. Allah bazı kişilerin de kalplerine katılık vermiştir ki, onlar taştan daha kardırlar.
Ey Ebubekir (r.a.)! Senin hâlin, Hz. İbrahim'in haline benzer. O Allah (c.c.)'a:
"Kim bana uyarsa, işte o bendendir. Kim de bana karşı gelirse, şüphe yok ki, sen, çok yargılayıcı ve esirgeyicisin." (İbrahim: 36) demişti.
Ey Ebubekir (r.a.)! Senin halin **Hz. İsa**'nın haline de benzer. O, Allah (c.c.)'a:
"Eğer onları azaba uğratırsan onlar, senin kullarındır. Eğer onları yarlığarsan, şüphe yok ki kudretiyle her şeye üstün gelen, hikmetiyle her yaptığını yerli yerinde yapan sensin!" (Maide: 118) demişti.
Ey Ömer, senin halinde **Hz. Nuh**'un haline benzer. O:
"Ey Rabbim yer yüzünde kafirlerden yurt tutan hiçbir kimse bırakma" (Nuh: 26) demişti.
Senin halin **Hz. Musa**'nın haline de benzer. O, Allaha:
"Sen onların mallarını mahvet. Rabbimiz! Yüreklerini şiddetle sık ki onlar, inletici azabı görünceye kadar iman etmiyeceklerdir!" (Yunus: 88) demişti" dedi..
(Ahmed b. Hanbel Müsned'i Hadis: 3632-3634, Müstedrek 3/2172, Tirmizi 3/37, 4/113, İbn-i kesir 4/94-95).

etmiştir. Binaenaleyh istihlaf ve bir peygamberin bazı hallerine benzetme yalnız Ali'nin (r.a.) yüceliğine mahsus bir durum değildir. Ayrıca hadiste Ali'nin (r.a.) hilafetini kabul etmeyip. Onu sevmeyen Nâsıbilere ve Onu tekfir eden haricilere red vardır.

Fakat Sahabe-i Kiram hakkında vârid olan ve faziletleriyle ilgili olan nassları (hâşâ!) irtibatlarından önce söylenmiş olduğunu iddia eden râfizîler, bu reddi yeterli görmemişlerdir. Râfizîlerin ashab hakkında söyledikleri şeylerin aynısını hâriciler de Ali (r.a.) hakkından söylüyorlar ki her ikisinin de iddiaları tamamen bâtıldır. Çünkü Allah (c.c.), kâfir olarak öleceğimi bildiği bir kimseden hoşnut olmaz. Ali'ye (r.a.) (haşa!) lanet okuyanlar bununla kalmayıp iki oğlunu da beraber zikrediyorlar.

Sa'd b. Ebi Vakkas (r.a.) neden onlardan bir tanesini temenni etti? diye sorulacak olursa verilecek cevap şudur:

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Ali (r.a.) için açık-gizli her zaman iman ile şahitlikte bulunmuştur. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)ın belli bir kimse hakkında müsbet yönden şahitlik etmesi o insan için en büyük fazilettir.

Bir gün Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) bir cenazenin namazını kıldıktan sonra:

"Allah'ım onu affet, rahmetine kavuştur..." dediğinde Avf b. Mâlik:

Keşke o cenaze ben olsaydım, temennisinde bulunmuştur. Bu dua da yalnız o meyyite mahsus bir şey değildi.

Râfizî şöyle diyor:

"Âmir b. Vasile, Ali'nin (r.a.) Şûra gününde -Ömer (r.a.) altı kişi seçmiş bunların do kendi aralarında yerine halife olması için birini seçmelerini emretmişti- şöyle dediğini rivayet ediyor:

"Bu işe benim layık olduğuma dair sizden hiç birinizin inkâr edemiyeceği delilleri size getireceğim. Şöyle ki: Allah aşkına aranızda benden önce Allah (c.c.)'a iman edeniniz var mı?"

"Hayır dediler..."

Râfizî yalanla dolu olan hadisin (!) cümlesini anlatıyor[218] Bunun için de:

"Allah aşkına içinizde bir anda üç bin melek ile Cîbril, Mikail ve İsrafil'in - Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) "Kalîb" denilen yerden su getirdiğinde - kendisine selam verdikleri kimse var mıdır? Hayır dediler" gibi uydurmalar vardır.

Râfizînin uydurmalarından biri de şudur:

"Ebu Ömer ez-Zâhid, İbn-i Abbas'ın şöyle dediğini rivayet ediyor:

"Ali (r.a.)'de kimsede olmayan dört haslet vardır. O, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ile ilk namaz kılandır. Bütün savaşlarda Rasûlullah'ın sancağı onunla beraber idi. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ile beraber Huneyn

[218] (Tekrarlarla dolu olan bu hadis'e(!) daha önceki ve bu kitapça cevap verildiği için bu hadis'in bütününü zikretmiyoruz. Ama gerçek olan şu ki, mezkur hadis tamamen uydurmadır.)

gazvesinde sabretmiştir. Rasulullah'ı yıkayan ve kabre koyan O'dur. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurur:

"Miraca çıkarken dudakları yırtılmış ve kan akan bir topluluğu gördüm. "Ey Cibril, bunlar kimdir?" dedim. Cibril:

"Bunlar insanların gıybetini yapanlardır", dedi. Sonra yalvaran bir topluluğa uğradım.

"Ey Cibril bunlar kimlerdir?" dedim. Cibril:

"Bunlar kafirlerdir", dedi. Sonra yolumuzu değiştirdik. Dördüncü semaya çıkınca birini namaz kılarken gördüm:

"Ey Cibril bu kimdir? Bu Ali midir ki, bizi geçti? dedi. Cibril:

"Hayır bu Ali değildir. Fakat melekler onu görmeği çok arzu ettiler. Onun faziletlerini ve özellikle Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in ona:

"Harun'un Musa'ya olan yakınlığı gibi sen de bana o nisbette olmak istemez misin? sözünü işitince Ali'yi istediler. Binaenaleyh Allah, Ali suretinde bir melek yarattı."

İbni Abbastan gelen rivayette Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) bir gün:

"Ben gencim, gençoğlu gencim, gencin kardeşiyim" diyerek bununla Ali'yi kasdediyordu. Bu söz, Bedir gününde Cibril'in semalara çıktığında ve çok sevinçli olduğu bir sırada:

"Zülfikar gibi kılıç, Alt gibi bir genç yoktur" dediği sözünün benzeridir. Yine İbn-i Abbas şöyle diyor:

"Ebu Zerr (r.a), Kabe'nin perdesine asılarak dua ederken şöyle dediğini işittim:

"Bilen beni biliyor. Ben Ebu Zerr'im. İstediğiniz kadar oruç tutun ve namaz kılınız. Ali'yi (r.a.) sevmedikten sonra size hiçbir faydası olmayacaktır."

Râfizînin yukardan beri hadis (!) diye iddia ettiği Amir b. Vasile'nin hadisi, bütün hadis hafızlarının ittifak ile yalandır.

Şûra gününde Ali (r.a.) böyle bir şey söylememiştir. Aksine Abdurrahman b. Avf Ali'ye (r.a.):

"Sana emredersem adaleti uygulayacak mısın? Osman'a biat edersem sen de biat edecek misin? diye sorması üzerine Ali (r.a.):

"Evet" cevabını vermiştir. Aynısını Osman (r.a.)'a sorduğunda o da aynı cevabı vermiştir. Bunun üzerine müslümanlarla istişare etmek için üç gün bekledi.

İbn-i Abbas'ın hadisine gelince; bu hadis batıldır. Uhud gününde Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) sancağı ittifak ile Musab b. Umeyr'in elindeydi. Fetih gününde de Zübeyr'in elinde olduğu Buharî'de varid olmuştur. Hüneyn gününde ise Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) bineğine en yakın olanlar Amcası Hz. Abbas ve Ebu Sufyan b. El-Haris idi. Hz. Abbas Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) özengisini tutmuştu.

Mi'rac gecesinde carî olan ve güya Allah, Ali'nin (r.a.) suretinde bir melek yaratmıştır gibi hadis ve haberler de tamamen yalandır. Çünkü Mi'rac hadisesi

Mekke'de iken vuku bulmuştur. Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) Ali'ye (r.a.):

"Harun'un Musa'ya olan yakınlığı nisbetinde sen de bana yakın olmak istemez misin?"

Sözü ise hicri dokuzuncu yılında vuku bulan ve en son gaza olan Tebuk gazvesinde söylenmiştir. Aynı şekilde:

"Zülfikardan başka kılıç, Ali'den başka genç yoktur" sözü de yalandır.

"Genç" liğe gelince bu isim medih ve zem isimlerinden değildir. Bu söz, Dinç!, Dinamik! mânâsında bir sözdür.

"İşittik ki, bir delikanlı bunları kötülüyor.."[219] mealinde olan ayeti kerimedeki "delikanlı" kelimesiyle müşrikler, hiçbir zaman medhi kasdetmemişlerdir.

Rasulullahın (sallallahu aleyhi ve sellem) Ali (r.a.) ile, Ebubekir'in (r.a.) Ömer'le (r.a.) kardeşlik akdettiklerine dair hadis ise yalandır. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ancak Ensar ile Muhacir arasında kardeşlik akdetmiştir. Zülfikar ise bir kılıçtır. Bedir gazvesinde müslümanlar tarafından ganimet olarak alınmıştır. Bedir gününde müslümanların Zülfikar isimli bir kılıçları yoktu.

Üstelik Ahmed ve Tirmizî'nin İbn-i Abbas'tan rivayet ettiklerine göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Bedir günü kılıcını bağışlamıştı ve o gün yaşça genç değil olgunlamış bir durumdaydı. Binaenaleyh o gün için "Ben gencim" demesi akla muvafık değildir. Ebu Zerr'den nakledilen söz de doğru değildir.

Bununla beraber Ali'yi (r.a.) sevmek farz olduğu gibi Ebubekir'i (r.a.) ve Ensarı da sevmek farzdır. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"İmanın alameti Ensarı sevmektir" buyurmuşlardır. Ali (r.a.) de şöyle buyurur:

"Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Beni ancak mümin olan sever ve ancak münafık olan buğzeder, diye ahdetti."[220]

Râfizî şöyle diyor:

"Firdevsin müellifi, Muaz'dan rivayet ettiğine göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurur:

"Ali'yi sevmek kötülüğün kendisine zarar veremediği bir iyiliktir. Ona buğzetmek ise iyiliği katiyyetle kabul etmeyen bir kötülüktür."[221] Diyoruz ki:

"Firdevs""in müellifi Şireveyh b. Şehriyar ed-Deylemî'dir ki, kitabında uydurma hadis çoktur. Bu da onlardan bir tanendir. Ma'sum olan Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) bunu asla söylemez. Çünkü Allah ve Rasulünü seven mümine günah zarar verdiği gibi içki içecek olursa had cezasına da çarptırılır. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) bir şarapçıya had tatbik edilmesi için

---

[219] (Enbiya: 21/60)
[220] (Müslim)
[221] (Tuhfetül İsna aşeriyye, s. 204207)

emrettiklerinde adamın birisi de o şarapçıya lanet okudu. Bunun üzerine Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

***"Bırak onu,** (Ona lanet okuma). **Çünkü o Allah ve Rasulünü sever."** buyurmuşlardır.*[222]

Ebu Talib de oğlu Ali'yi (r.a.) çokça sevmesine rağmen, şirk onu cehenneme sokuncaya kadar ona zarar vermiştir. İsmailîler, Nusayrîler, Şeyhîler gibi bu sapıklar da Ali'yi (r.a.) sevdiklerini iddia etmelerine rağmen cehennem ehlidirler. Rasulullah'ı (sallallahu aleyhi ve sellem) sevmek Ali'yi (r.a.) sevmekten daha üstün olmasına rağmen onu seven bir çok kimseler vardır ki (günahlarından dolayı) cehenneme girecekler fakat sonra Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) şefaatıyla çıkacaklardır.

Firdevst'te İbni Mesud'dan rivayet edilen ve:

"Muhammed'in ehlini birgün sevmek, bir senelik ibadetten hayırlıdır".

"Ben ve Ali Allah (c.c.)'ın kulları üzerindeki hüccetiyiz" mealindeki hadisler de tamamen yalandır.

Allah (c.c.) şöyle buyurur:

"Bu peygamberlerin gelişinden sonra insanların (yarın) **kıyamette: "Bizi imana çağıran olmadı", diye Allah'a bir huccet ve özürleri olmasın."**[223]

"İnsanların tümü Ali'yi (r.a.) sevselerdi cehennem yaratılmazdı" sözü de uydurmadır.

Binaenaleyh biz, İsmaililerin ve benzer Şiilerin ateşe yem olarak yaratıldığını görüyoruz. Biz hem Ali'yi (r.a.) severiz hem de cehennemden korkarız. Ondan sonra peygamberleri tasdik etmiş öyle kişiler var ki, Ali'yi (r.a.) tanımadıkları halde cennete gireceklerdi.

Yine Şireveyh:

"Ali hidayetin bayrağı, velilerin imamı, Allah'tan korkanların inanmaları gereken kişi" diye rivayet ettiği hadis de uydurmadır. Hilyenin sahibi de dört halife hakkında çokca uydurulmuş haber nakletmektedir[224] Râfizî şöyle diyor:

"Rasulullahın bütün eshabında bulunan eksikliklere gelince, onların tâbilerinden bu hususta bir çok haberler gelmiştir ki, hatta El-Kelbî Sahabe kusurları ile ilgili olarak bir kitap tasnif etmiştir."

Râfızînin bu iddiasına karşı şöyle diyoruz:

El-Kelbî ve oğlu Hişam yalancı ve râfizîdirler.[225]

---

[222] (Ahmed: 4/115).

[223] (Nisa: 4/165).

[224] (**Ebul-Ferec İbnül-Cevzî "Sifetü's-Safve"** adlı eserinde bu konuyla ilgili olarak. Hilye'de böyle uydurma haberlerin mevcudiyetinden bahsederek uyarıda bulunmuştur. Dört halife (Allah Onlardan razı olsun) Rasulullahtan (sallallahu aleyhi ve sellem) sonra insanların en temizi ve en faziletlileridirler. Onların, zaif ve mevzu hadislerle diğer insanlardan üstün olduklarını ispatlamaya kalkışmanın hiçbir mânâsı yoktur.)

[225] (Daha önce Hişam'la ilgili malumat verilmişti. Babası olan El-Kelbî hakkında da İbn-i Hibban şöyle diyor: El-Kelbî, Sebeî idi. Onlara göre Ali (r.a.) ölmemiştir. O dünyaya gelip zulümce dolan bu dünyayı adaletle dolduracaktır. Tebuzeki, Hemam'dan El-Kelbî'nin:

"Ben Sebeîyim" dediğini işittim diyor. Buharî: Ebu'n-Nadr el-Kelbîyi, Yahya ve İbn-i Mehdî terketmişlerdir, dedikten sonra devamla şöyle diyor:

El-Kelbî'nin sahabe hakkındaki eksikliklerle ilgili olarak rivayet ettikleri haberler ikiye ayrılır.

Birincisi: Ya hepsi yalandır. Veya haberleri zemme götürecek kadar tahrif etmiştir. Sahabe hakkında rivayet edilen eksikliklerin çoğu bu tip haberlerin neticesidir. Bu haberlerin çoğunu da yalancılıkla tanınan yalancılar naketmişlerdir. Ebu Mihnef Lut b. Yahya ve Hişam b. Muhammed b. Es-Sâib el-Kelbî gibi. Bunun içindir ki kendisine reddiye yapılan râfizî, Hişam el-Kelbî'nin eserleriyle delil getirmeye kalkışıyor. Halbuki Hişam insanların en yalancısı olan bir şiîdir. Babasından ve Ebu Mihnef'ten rivayet ediyor ki, her ikisi de terkedilmiş yalancılardır.

Ahmed b. Hanbel Hişam el-Kelbî hakkında şöyle diyor:

"İlim ve söz sahibi olan bir kimsenin ondan hadis naklettiğini zannetmiyorum."

Dârekutnî onun için "Metruktür." diyor.

İbn-i Adiy: "Kendisine fazla seminer verdirilen Hişam'ın güvenilecek hiçbir şeyini bilmiyorum. Babası da yalancıdır," diyor.

El-Leys ve Süleyman et-Teymî'de:

"Hişam yalancıdır," diyorlar. Yahya da hakkında "O bîr şey değildir, yalancı ve değersizdir." diyor.

İbni Hibban da şöyle diyor:

"Hişam el-Kelbî'de yalancılık o kadar açıktır ki diğer vasıflarını ortaya koymaya hacet yoktur."

İkincisi: Doğru olan rivayetlerdir. Bu kabil rivayetlerde ashabın noksanlıklarına dair haberler söz konusu ise ma'zerete binaen olduğu için kusur

---

Ali, Yahyadan O da Süfyandan naklen Kelbî, Süfyana:

"Ebu Salih'ten sana neyi nakletmişsem yalandır" demiştir. İbn-i Hibban devamla şöyle diyor:

Kelbî'nin dindeki yeri ve açık olan yalancılığı meydandadır.

Başka yönlerini anlatmağa gerek yoktur. Kelbî, tefsirinde, Ebu Salih'ten O da İbn-i Abbastan rivayet ediyor. Halbuki Ebu Salih İbni Abbas'ı görmediği gibi El-Kelbî de Ebu Salih'ten bir tek harf nakletmemiştir. Bu adamı kitaplarda zikretmek caiz bile değildir. Artık nasıl olur da ondan delil getirilir. Ahmet b. Zuheyr, diyor ki, Ahmed b. Hanbel'den Kelbî'nin tefsirini okumanın caiz olup olmadığını sorunca, caiz değildir, cevabını aldım. Ebu Avane, Kelbînin şöyle dediğini işittim diyor:

Cibril vahyi Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) yazdırıyordu. Tuvalete gittiğinde, Ali'ye (r.a.) yazdırmağa başladı. İbni Maîn şöyle diyor:

Yahya b. Ya'la babasından naklen şöyle diyor:

Kelbî'ye gider gelir Kur'an okurdum.. Bir gün onun şöyle dediğini işittim:

Bana öyle bir hastalık geldi ki ezberlediğimi unutturdu. Sonra Rasulullah'ın yakınlarına gittim. Ağzıma tükürdüler ve hemen unuttuklarımı hatırladım. Ben de ona, vallahi bundan sonra senden hiçbir şey nakletmeyeceğim dedim ve onu terketim. Ebu Muaviye, Kelbî'nin şöyle dediğini işittim diyor:

"Kimsenin ezberleyemediğini ben ezberledim. Kur'anı altı veya yedi günde ezberledim. Kimsenin unutmadığını yine ben unuttum, sakalımı tuttum ve tutamdan fazlasını kesmek isterken alt taraftan keseceğime üst taraftan kestim."

İşte bütün bunlar ümmetin bu yalancıdan işittikleridir. Râfizî İbnul Mutahhar yani kendisine reddiyye yapılan adam, Kelbî'yi ehli sünnet aleyhinde hüccet (!) olarak saymak ve eserlerini delil göstermek ister ki, O Rasulullah'tan sonra insanların en hayırlısı olan ashabı sebbetmiştir.)

olmaktan çıkarlar. Bir müctehid isabet ettiğinde iki, hata ettiğinde de bir ecir kazandığı gibi.

Hulafâ-i Râşidin hakkında sabit olan nakillerin hepsi de bu kabildendir. Bu kabilden olup ve muhakkak olarak günah kabul edilenler hiç bir zaman onların faziletli oluşlarına halel getirmez. Cennet ehlinden olmadıklarını da göstermez. Çünkü gerçekten günah olan şeylerin cezası bazı sebeplerden dolayı ahirette affedilebilir. Bu sebeplerden bîri tevbedir. İmamiyye imamlarının itirafı ile Raşid halifeler bu tip günahlardan tevbe etmişlerdir. Diğer bir sebep de günahları silen iyiliklerdir. Muhakkak ki iyilikler kötülükleri silerler.

Allah (c.c.) şöyle buyurur:

"Eğer siz, yasak edildiğiniz günahların büyüklerinden sakınırsanız, sizden diğer kabahatlerinizi örteriz ve sizi iyi bir gidişata sokarız."[226] Musibetler, mü'minlerin birbirlerine olan duaları ve peygamberlerinin şefaatları da günahları affettiren sebeplerdendir. Ümmetten hehangi bir vesile ile cezası affedilecek hiçbir günah yoktur ki, o günah ashabda olması halinde affedilmesi daha lâyık olmasın.

Medhe en layık, zemden de en uzak olmayı hakkeden onlardır. Bu hususta gerek ashab ve gerekse sair ümmet hakkında genel kaide mahiyetinde bazı maddeleri zikretmeye çalışacağız. Şöyle ki:

Bilerek ve adaletle, tâli meseleleri onlara kıyas ederek konuşabilmesi için insanda olması gereken genel prensipler vardır. Bununla beraber insan, talî meselelerin nasıl meydana geldiğini bilmesi gerekir. Aksi halde onlar hakkında hüküm vermekten âciz kalır. Böylece esas konuları da bilemeyeceğinden zulmetmeye kalkışır ve büyük fitnelerin doğmasına sebep olur.

İnsanlar bazan müctehidlerin yaptıkları ictihadlarından dolayı isabet edip etmediklerinden, sevap alıp almadıklarından bahsederler.

İşte biz, bu hususta faydalı genel kaideleri zikretmeğe çalışacağız.

Birincisi: Her insanın her meselede ictihad ederek hakkı bilmesi mümkün müdür?

Bununla beraber ictihad eder ve bütün gücünü harcadıktan sonra mutlak hakkı bulmaz fakat kanaatimce -hak olmayan bir şeye- şu haktır derse cezaya müstahak olur mu, olmaz mı? İşte bu meselelerin aslı budur. Âlimlerin bu hususta üç görüşü vardır. Her görüşün de savunucuları mevcuttur.

1 - Bu görüşe göre Allah (c.c.) her mesele hususunda bir ölçü koymuştur. Bu ölçüyü bilen gücünü kullanarak ictihad ettiği takdirde hakkı bulur. Böyle olmasına; rağmen ister aslî ister ferî meselede olsun tefrite kapılmasındandır. Bu görüş kaderiyye ve mutezilenin görüşü olmakla bazı kelam ehli de bunu savunmaktadırlar.

---

[226] (Nisa: 4/31)

2 - Delillere göre hareket eden müctehid asıl meselede hakkı bilmesi mümkündür. Bazan da bilmeyebilir. Fakat âciz kaldığında Allah (c.c), dilerse onu cezaya çarptırır, dilerse çarptırmaz. Bu görüş de Cehmiyye, Eş'ariyye ve dört mezhebe uyan birçok fakihin görüşüdür.

3 - Her ictihad edenin hakkı bulması mümkün değildir. Cezaya da ancak bir emri terkeden ve bir yasağı işleyen müstahak olur. Bu görüş de fakih imamların ve diğer fakihlerin, Selefin ve cumhuru müsliminin görüşüdür. Bu görüş aynı zamanda diğer iki görüşe nazaran sevab olanı içine almıştır.

İkincisi: Bu mesele, "Allah, ahirette ancak emredileni yapmayıp yasak olara da işleyerek ona isyan edeni cezaya çarptırır." diyenlerin sözleriyle ilgilidir.

Esas olan, selef ve cumhurun da kabul ettiği Cenab-ı Allah (c.c.)'ın hiç kimseye gücünden fazlasını emretmemesidir. Bir şeyin vacip olabilmesi için yapılmasına gücün yetmesi şart olduğu gibi, ceza da açık bir delilden sonra emrin terkedilmesi veya yasağın yapılmasından sonra tahakkuk eder.

Daha önce âlimlerin- ceza ve mükafaat ile ilgili durumlarını, kötülük işleyenin on kadar vesile ile cehennem cezasından kurtulabileceğine dair bilgi vermiştik.

Müctehidler, günah işleyenler ve diğer bütün ümmet hakkında bu durumlar söz konusu olursa, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in ashabı hakkında durum acaba nasıl olur?

Ashabtan sonra gelen müctehidlerden ve günahkârlardan bazı vesilelerle cezalar düşerse, muhacir ve ensar hakkında durum nasıl otacaktır? Elbetteki müsbet olacaktır.

İşte bu mevzuyu genişleterek şöyle diyoruz:

Râfizînin ve başkalarının, halifeleri ve diğer ashabı zemmetmeleri eşya hakkındaki konuşmaları babından olmuştur. Halbuki burada Allah (c.c.)'ın hukukunu ilgilendiren taraf vardır. Onlara dost olmak; düşman olmak veya onları sevmek ve sevmemek gibi.

Aynı zamanda bu kabil konuşmalar da beşeriyetin hukukuna taalluk eden taraflar da vardır. Malum olduğu gibi biz sahâbîden daha aşağı olan kullar, âlimler ve şeyhler hakkında bile konuşacak olursak, bu konuşmanın delilli ve adalete uygun olması, delilsiz ve zulmen olmaması gerekir.

Çünkü adalet her halde ve herkes için vaciptir. Zulüm de hiçbir zaman ve hiçbir kimseye mubah kılınmamıştır ve kesinlikle haramdır.

Allah (c.c.) şöyle buyurur:

"Bir topluluğa olan kininiz, sizi adaletsizliğe götürmesin. Adalet yapın ki, o takvaya en çok yakın olandır."[227] Allah (c.c.)'ın emrettiği adalet, sahibini kendisine buğzeden kimseye zulmetmekten alıkoyuyorsa; te'vil, şüphe veya mücerred bir nefis arzusu ile müslümana buğzetmek nasıl olur? Elbette ki müslümana zulmetmemek onun hakkında adaletli davranmak daha evlâdır.

---

[227] (Mâide: 5/8).

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in ashabı ise, kendilerine sözde ve fiilde adaletli davranılması gereken kişilerin en lâyığıdırlar.

Adalet, yeryüzündeki bütün insanların övdükleri, sevdikleri ona sahip çıkanların da sevilmelerine vesile olan iyi bir şeydir.

Zulüm ise kötülenmesi ve onu yapanların da zemmedilmeleri üzerine ittifak edilmiş bir şeydir. Maksat olan her zaman ve mekanda herkesin ve herkes için adaletle hükmetmenin vacip olmasıdır.

Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'e indirilen kitapla hükmetmek adelettir.

Hem de adaletin en mükemmeli ve en iyisidir.

Onunla hükmetmek Peygambere ve Ona inananlara da farzdır.

Allah ve Rasulünün hükmüne boyun eğmeyen kâfirdir.

Adalet; itikadi ve ameli, ümmetin ihtilaf ettiği her hususta uyulması gereken bir vecibedir.

Allah (c.c.) şöyle buyurur:

"Ey iman edenler! Allaha itaat edin. Rasulüne ve sizden olan emir sahiplerine de itaat edin. Eğer bir hususta anlaşmazlığa düşerseniz Allah'a ve ahiret gününe gerçekten iman etmişseniz onu Allah'a ve Rasulüne (Kitaba ve Sünnete) **götürün. Bu hem hayırlı hem de netice bakımından daha iyidir**."[228] Ümmet arasında müşterek olan konularda ancak kitap ve sünnet hüküm verebilir.

Böyle konularda Emîr, Şeyh ve Kral mücerred görüşleriyle insanları bağlayamazlar.

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurur:

"Hâkimler üç çeşittir. İkisi cehennemde, biri cennettedir. Kim hakkı bilir ve onunla hükmedrese cennettedir. Kim ki hakkı bilir hilafına hükmederse cehennemdedir. Kim ki bilmeden hükmederse o da cehennemdedir. Kim ki bilerek ve adaletle hükmeder, ictihad edip isabet ederse iki sevab kazanır. İctihad edip de hata ederse bir sevab alır."[229]

Mü'minler arasında çekişme konusu olan meselede bilerek ve adaletle konuşmak vacip olunca, bu durum da Allah ve Rasulüne havale edinilmesi istenince elbette ki bu şekilde bir hareketin sahabe hakkından uygulanmasının şart olduğu daha açıktır.

Râfizîler ise Ashab konusunda tefrika yoluna sapmışlardır. Bazılarını dost edinirken diğer bazılarına düşmanlık etmişlerdir. Bütün bunlar Allah ve Rasulünün yasak ettiği tefrika ve kamplaşmadan kaynaklanmaktadır.

Allah (c.c.) şöyle buyurur:

"Peygamberlerin bir kısmına inanıp bir kısmını inkar etmek veya hükümlerin bir kısmını tanımamak suretiyle dinlerini ayrı ayrı fırkalara ayırarak parçalananlar var ya, senin onlarla hiçbir ilgin yoktur."[230]

---

[228] (Nisa: 4/59).

[229] (Buharî İtisam: 21, Müslim Akdiye: 15, Ebu Davud Akdiye:2, Nesai Ahkam: 2, Kutat: 3, İbn Mace Ahkam: 3)

[230] (En'âm: 4/159),

"Ey mü'minler, kendilerine açık deliller ve ayetler geldikten sonra parçalanıp ayrılığa düşen Hıristiyan ve Yahudiler gibi olmayın. İşte onlar için çok büyük bir azap vardır. Kıyamet gününde bir takım yüzler ak ve bir takım yüzler de kara olacak. O, vakit, yüzleri; kara olanlara şöyle denecek:

"İmanınızdan sonra küfrettiniz ha! İşte o küfrünüzün cezası olarak tadın azabı..." Amma yüzleri ak olanlar, Allah'ın rahmeti içindedirler. Onlar, orada (cennette) **ebedî olarak kalacaklardır."**[231]

İbn-i Abbas (r.a.):

"Ehl-i Sünnetin yüzü ak, ehli bidatin ise kara olacaktır" buyuruyor.

Ebu Hureyre (r.a.)'nın rivayet ettiğine göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurur:

"Allah sizin için üç şeyinizden razı olur.

- Allah'a ibadet edip O'na hiçbir şeyi ortak koşmamak,

- Topyekûn Allah'ın ipine bağlanıp tefrikaya düşmemek,

- İşlerinizi görmek üzere Allah'ın iş başına getirdiği kimselerle nasihatleşmek."[232]

Allah (c.c.) müslümanın ölüsüne, dirisine zulmetmeyi, kanlarını akıtmayı, mallarını gasbedip, ırzlarına tecavüz etmeyi haram kılmıştır. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Veda haca hutbesinde şöyle buyurur:

"Bu gününüz, bu anınız ve bu beldeniz *(Mekke)* ***nasıl mukaddes bir belde ise, kanlarınız, mallarınız ve ırzlarınız da mukaddestir. Tebliğ ettim mi?"***

"Ettin!"

"İnsanlar! hazır olan hazır olmayana bunu bildirsin. Kendisine tebliğ edilen nice insan vardır ki bizzat işitenden daha anlayışlıdır..."[233]

Allah (c.c.) şöyle buyurur:

"Erkek mü'minlerle kadın mü'minlere, işlemedikleri bir günahla eziyet edenler (onlara iftira atanlar), **doğrusu açık bir günah yüklenmişlerdir."**[234]

Kim hayatta veya vefat etmiş olan bir mü'mini, onda olmayan bir şey ile eziyet vermeye kalkışırsa bu âyetin şümulüne girer.

Müctehide gelince içtihadında hata dahi etse, bir sevabı vardır ve hiçbir günâhı yoktur. Ona birisi eziyet etmeye kalkışırsa kesbetmediği bir şeyle ona eziyet etmiş sayılır.

Yine günahkâr olan birisi tevbe ederek veya bir sebebe binaen affedilip günahı kalmadığı halde başkası ona eziyet etmeğe kalkışırsa haksızlıkla ona eziyet etmiş sayılır.

Allah (c.c.) şöyle buyurur:

---

[231] (Âl-i İmran: 3/105-107)
[232] (Müslim)
[233] (Buhari, Hacc: 132, Edahi: 5, Tefsir, Tevbe: 8, Bedu'l-Hak: 2,Fiten: 8, İlim: 8, Müslim, Kasame: 29, Ebu Davud, Hacc:63)
[234] (Ahzab: 35/58)

"Sizden biriniz diğerinin gıybetini yapmasın"[235]

Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyururlar:

"Gıybet, kardeşini hoşlanmadığı bir şekilde anmandır." *Denildi ki:*

"Yâ Rasulullah, dediğim şey kardeşimde varsa?" Rasulullah:

"Dediğin kardeşinde varsa ona gıybet etmişsin, dediklerin onda yoksa ona iftira etmiş olursun,"[236] buyurdular." Birisi bir başkasını onda olmayan bir hasletle lekelendirirse ona iftira etmiş sayılır. Bunun aynısı sahabeye yapılırsa artık nasıl olur! Yine birisi bir müctehid için:

Gerçeğe aykırı olarak O, zulmü, Allah ve Rasulüne isyanı kasdederek içtihadını yapmıştır, diyecek olursa ona iftira etmiştir. Gerçekten bu durum onda varsa yine ona gıybet etmiş sayılır.

Fakat bütün bunlara rağmen Allah ve Rasulünün mubah kıldığı nisbette gıybetten mubah olanı vardır. O da;

- Adaleti gerektiren bir iş için yapılan anlatım,
- Müslümanların maslahatı için gerek duyulan bir durum veya
- Müslümanların nasihati için yapılan konuşmalardır.

Mesela:

Bir mazlumun falan adam beni dövdü, malımı aldı, hakkıma tecavüz etti vs. anlatımda bulunması gibi. Allah (c.c.) şöyle buyurur:

"Allah fena sözün açıklanıp söylenmesini sevmez. Ancak zulme uğrayanlar müstesnadır."[237]

Bu âyet bir kavme misafir olmak isteyen ve o kavim tarafından kabul edilmeyen bir kimse hakkında nazil olmuştur. Çünkü misafiri kabul etmek sahih hadislerin işaret ettikleri gibi vacibtir. Kavim bunu kabul etmeyince misafirin onlardan bahsetmesi artık onun hakkı olur.

Bir ihtiyacı gidermek için gıybet yapılabileceğine bir misal de şudur:

Utbe'nin kızı Hind Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'a:

"Ya Rasulullah! Ebu Sufyan cimri bir adamdır. Bana ve çocuklarıma yetecek kadar olan nafakayı iyilikle vermiyor. (Ne yapalım?)" demesi üzerine, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Sana ve çocuğuna yetecek kadarını iyilikle al"[238] buyurdular. Hindin yukardaki ifadesi bir mazlumun sözleri cinsindendir.

Nasihatla ilgili mevzuda da şu hadisi misal olarak verebiliriz:

Fâtıma bint-i Kays (R. Anha):

(Bir gün) Nebî aleyhisselama geldim. "Ebul Cehm ve Muaviye'den biri beni nikahlamak istiyor," dedim. Resul-i Ekrem:

"Muaviye malı olmayan bir fakirdir. Ebul Cehm ise asasını omuzundan yere koymaz (kadınları çok döver)"[239] buyurdular.

---

[235] (Hucurat: 49/12)
[236] (Müslim Birr: 20, Ebu Davud, Edeb: 40, Tirmizi, Birr: 23)
[237] (Nisa: 4/148).
[238] (Buharî - Müslim)
[239] (Müslim, Talak: 36, Ebu Davud Talak: 39, 40, Tirmizi, Nikah: 38, Talak: 5, Nesai Nikah: 21, Talak: 69)

Görülüyor ki sahabiye kiminle evlenmesinin uygun olacağını istişare ediyor, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)de ona uygun olanı tavsiye ediyor.

Ortaklık kuracak şahsı sormak da böyledir. Aslında nasihat, istişare olmadan da yapılması gereken bir şeydir. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) bir hadislerinde şöyle buyurur:

"Din Nasihattir, Din nasihattir, Din nasihattir, (üç defa tekrarladı).

Kime Ya Rasulullah dediler? Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Allah'a, Allah'ın kitabına, peygamberine ve müslümanların reislerine ve bütün müslümanlara buyurdu."[240] İlim ehlinin Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'a yanlış veya yalan rivayet isnad edenler hakkındaki konuşmaları da gıybet değildir.

Dini bir konuda yanılan bir kimsenin yanıldığını beyan etmek de bu kabildendir.

Böyle konularda bilerek, adalet ölçüleri dâhilinde ve nasihati kastederek birisi konuşacak olursa Allah (c.c.) onun mükâfaatını verir. Hassaten bidata davet eden kişinin fikirlerini reddederek açıklamada bulunmak bir vecibedir. Böyle bir kimsenin şerrini insanlardan defetmek, yol kesicinin şerrini defetmekten daha önemlidir.

Bir müctehidin ilmî bir konuda konuşması diğer müctehidler gibidir. Yani bazan hata eder, bazan isabet. Bazan her ikisi de hata ederler ve Allah onları affeder. Bunun misali sahabe arasında cereyan etmiştir. Onun içindir ki bu müctehidler arasında çıkan görüş ayrılıklarından dolayı münakaşaya girmekten nehyolunulmuştur. Bu müctehidler ister sahabi ister başkaları olsun aynıdır.

İki müslüman, iki müctehidin geçmişte ihtilaf ettikleri ve ilgileri olmayan bir meseleyi alır münakaşa edecek olurlarsa onların bu husustaki konuşmaları ilimsiz ve adaletsiz olur. Üstelik haksız olarak onlara eziyet etmiş olurlar. O müctehidlerin hata ettiklerini bildikleri halde meseleyi zikredecek olurlarsa bunda hiçbir maslahat yoktur. Bu durumda mezmum olan gıybeti irtikab etmiş olurlar.

Yalnız Ashab-ı Kiram bu hususta başkalarına benzemezler. Onlar bütün müctehidlerden üstündürler. Başkası hakkında vârid olmayan üstünlükler ashabın bütünü hakkında vârid olmuştur. Bundan dolayıdır ki o yüce zatlar arasında çıkan ihtilaflardan dolayı onları zemmetmek, başkaları hakkında yapılan zemden daha hatalı ve tehlikelidir.

"Siz de râfizîleri zemmetmekle onların kusurlarını açıklamakla gıybet ediyorsunuz" denilecek olursa, şu cevabı veririz:

Bizim bu şekildeki açıklamalarımız, kötü hata ve kusurları yapan şahısların isimlerini zikretmeden yaptığımız açıklamalardır. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in böyle kötü halleri lanetle anması çok olmuştur.

Allah (c.c.) şöyle buyurur:

---

[240] (Müslim İman: 95, Ebu Davud Edeb: 67, Nesai, Beyat: 31).

"Allah'ın laneti zalimler üzerine olsun! İnsanları Allah yolundan çevirenler ve o yolu eğri bir hale getirmek isteyenler, işte onlar, ahireti inkar edenlerdir."[241]

Kur'an ve hadis kötü işler ve onları irtikab edenleri zemmeden delillerle doludur. Bunun sebebi de başkasının bu fiilleri yapmaması ve onları yapanların da uğrayacakları akibetin kötü olduğunu açıklamaktır. Sonra masiyetin günah olduğunu bilen kimse ondan tevbe eder.

Bid'at ehli ise, böyle değildir. Onlar kendilerinin hak bir davada olduklarını, -hâriciler ve müslüman cemaata savaş ilan eden nâsibler gibi- zannediyorlar. Bid'atlar icad ederek onlara uymayanları tekfir ediyorlar. Netice itibariyle bunların zararı, zulmü haram kabul etmelerine rağmen müslümanlara zulmeden zalimlerin zararından daha büyüktür.

Râfizîler, haricilerden daha sapıktırlar. Zira onlar haricilerin tekfir etmedikleri Ebu Bekir (r.a.) ve Ömer (r.a.) gibi zatları tekfir ediyorlar. Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) ve ashabına kimsenin cesaret edemediği bir şekilde iftira ediyorlar. Hariciler ise buna tevessül etmezler. Üstelik haricîler onlardan daha sadık, cesur ve fedakârdırlar.

Râfizîler ise yalancı, korkak, hain ve alçaktırlar. Zira onlar müslümanlara karşı kâfirlerden yardım alıyorlar. Tatarların reisi Cengiz Han'ın müslümanlara karşı kafirlerle ittifak etmesi gibi. İşte râfizîler bununla işbirliği yapmışlardır.

Cengiz'in torunu Hülâgû ile işbirliği ederek Horasan, Irak ve Şam'a akınlar etmeleri hiç kimsenin inkâr edemeyeceği kadar açıktır.[242]

Râfizîler, Irak ve Horasan'da Hülâgû'nun güçlü yardımcıları idiler. Bağdad'da halifenin veziri de İbnu'l-Alkamî adında bir şiî idi. Durmadan halifeye tuzak kurmaya çalışıyor, müslüman askerlerinin erzakını kesmeye uğraşıyor. Müslümanları Hülâgû ile çarpışmaktan alıkoyuyor, öyle ki Hülâgû'nun askerleriyle Bağdad'a girip on milyon müslümanın öldürülmesine sebep olmuştur.

İslâm tarihinde kâfir tatarların yaptıkları katliamdan daha büyük bir katliam görülmüş değildir. Hâşimileri öldürmüşler, Abbasî olan ve olmayanların hanımlarını köleleştirmelerdir. Kâfirleri müslümanlara karşı kışkırtanlar hiçbir

---

241 (A'raf: 7/44-45)

242 (Şii tarihçi Horasanlı Mirza Muhammed **"Revdatül Cennât"** adlı kitabının 578'nci sahifesinde Üstadları Nâsir et-Tûsî'nin hayatını anlatırken bu çirkin manzarayı şöyle anlatıyor: Bu zatın gerçekleştirdiği işlerden birisi de şudur:

"O, Büyük İran devletinde yüce sultan Hülâgû Hanı destekleyerek halkı ıslah edip fesadı ortadan kaldırmak için ordusuna katılıp onunla Bağdad'a gelmiştir. Abbasileri ortadan kaldırarak zulümü yok etmiştir. Büyük katliamları gerçekleştirerek nehirler misali kötü kanlarını akıtmıştır. Kanlarını Dicleye akıtıp cehenneme göndermiştir."

Görülüyor ki, Râfizî Naşir et-Tûsî'nin katil Hülâgû ile Bağdad'a gelip kan dökmesini bir ıslahat hareketi olarak kabul ediyor. O gün için İslâm âleminin en büyük merkezi olan Bağdat'ta katliamın bir irşad ve islah olduğunu iddia ediyor. Râfizî tarihçi Horasanlı Muhammed Bakır bu hareketle iftihar ediyor. Bu vahşi olayda vefat eden müslümanların cehennem ehli olduklarını utanmadan dile getiriyor. Bununla da Hülâgû ve Râfizi olan Mürşidinin de cennet ehli olduklarını ifade ediyor.

Şeyhül-İslâm İbn-i Teymiyye de Râfizî tarihçinin bu iddiaya sahip olduğunu tasdik ediyor. Allah adaletiyle onlara muamelede bulunsun.)

zaman Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) ehline dost olmaları mümkün değildir. Onlar, Haccac'ın eşrafı öldürdüğünü iddia ederek ona da iftira ediyorlar. Halbuki Haccac, zulüm ve gaddarlığıyla beraber hiçbir haşimiyi öldürmemiştir. O hâşimîlerin dışında arapların eşraflarından bir çoğunu öldürmüştür. Üstelik Haccac hâşimiyyeden olan Abdullah b. Ca'fer'in kızıyla da evlenmiştir. Bundan dolayı emevîler, Haccac'ın mezkur hâşimiyyeye lâyık olmadığını dile getirerek onları birbirlerinden ayırmışlardır.[243]

Râfizîlerden bazıları ibadet ve zühde düşkün olmalarına rağmen, heva ve heveslerine düşkün olan diğer fırkalara bu hususta da yetişememektedirler. Meselâ, Mutezile onlardan daha akıllı, bilgili ve dindardırlar. Onlarda yalan ve ahlâksızlık râfizîlere göre çok daha azdır.

Şiîlerden olan Zeydîler de râfizîlerden daha iyi; doğruluk, adalet ve ilme daha yakındırlar. Yine heva ve heveslerine tabî olan guruplar arasında hâricilerden daha gerçekçi ve âbid kimse yoktur. Hatta daha önce zikredildiği gibi müslüman cemaatlara düşmanlık yapıp onları tekfir etmelerine rağmen ehl-i sünnet onlara karşı adaletli ve insaflı davranıyor ve onlara kesinlikle zulmetmiyorlar. Çünkü zulüm mutlak olarak haramdır. Daha doğrusu ehl-i sünnet, râfizîlerin bir gurubunun diğer guruba karşı olan tutumlarından daha adil ve gerçekçidir. Kendileri de bunu itiraf ederek şöyle diyorlar:

---

243 (**Muhammed b. Ahmed El-Bağdadî** olup **El-Alkamî** olarak tanınır. Şiî ediplerindendir. Ehli Sünnet ona karşı müsamaha gösterdikleri için Abbasî devletine vezir olmuş ve ondört sene bu vazifeyi deruhte etmiştir. Öyleki son Abbasi halifesi Musta'sım ona güvenmiş ve devlet işlerini ona tevdi etmiştir. Hülâgû ordusu İran'a girince **El-Alkamî** ona haber göndererek Bağdad'a doğru gelmesini istemiştir. Alkamî, Abbasî devleti ortadan kalkınca Hülâgû tarafından kendisinin bir şiî halife olarak tayin edileceğini umuyordu. Neticede Hülâgû tatar ve aptallardan 200.000 (ikiyüzbin) kişilik bir ordu ile Bağdad'a yürüyor, Musta'sime karşı İbnul Alkamî'yi destekliyor. Nihayet Hülâgûnun ordusu Bağdadin doğu ve batısına girince Alkamî, Hülâgû ile sulh yapmak üzere halifeden izin istiyor. Hülâgû'nun askerleriyle konuştuktan sonra kendisinin de Abbasîlere karşı olduğunu söylüyor. Ve geri dönerek halifeye Hülâgû'nun kendi kızını halifenin oğlu Ebubekir'e (r.a.) vermek istediğini, böylece halife Selçuklularla nasıl idiyse Hülâgû ile de öyle olmasını istediğini bildiriyor. Evlilik akdinin icrası için halifeyi, oğlunu, alimlerle devletin ileri gelenlerini Hülâgû'nun ordu karargahına davet edince Hülâgû bunların hepsini kılıçtan geçiriyor. Artık Abbasi devleti başsız kalınca tatarlar Bağdad'a girerek katliama girişiyorlar. Bu cürüm 40 gün devam ediyor. Rivayete göre Hülâgû 1 Milyon 800 bin kişiyi saydırmıştır. Ki bunlar saydırılmayanlardan çok daha azdırlar. Takyuddin b. Ebil-Yusr bu vahşi hareketi şu şiiriyle dile getiriyor:

- Ey Bağdadi ziyaret edenler, artık bu diyarı ziyaret etmeyin.
- Çünkü ne Bağdad kalmıştır ne de devleti,
- Halifeliğin tacı ve ilmin merkezi harabeye dönüşmüştür.
- Tatarlar nice kadınları köleleştirmiş ve bütün malları gasbetmiştir.
- Nice boyunları kılıçlar kesmiş, ve kadınları seffahlar çekince şöyle
- Kalbimi ateş sardı, bir rüzgâr da onu daha da alevlendirdi.

Yine de Alkamî'nin ümitleri gerçekleşmedi. Râfizîlere hilafet verilmedi. Hülâgû onu ve adamlarını hakir görmüştür. Hatta Alkamî:

"Durum istediğimin aksi oldu," demiştir.

Sonra Alkamî pisipisine ölmüştür. İslâm devletinde müslümanların başına tatar putperestleri tarafından getirilen bu büyük belâyı râfizî şair ve tarihçisinin berbat bir dille dile getirmesi onların kâfirlerle işbirliği yaptıklarını ilan etmektedir.

Şeyhul islâm İbn-i Teymiyye'nin dediği gibi onlar İslâm cemaatinin düşmanıdırlar.)

"Siz bir kısmımızın diğer bir kısmımıza karşı olan tutumundan daha insaflısınız."

Bu sapık fırkaların birbirlerine karşı olan insafsızca tutumları cehalet ve zulme dayalı bir temel üzerine birleşmelerinden kaynaklanmaktadır. Onlar diğer müslümanlara zulmetmekte müşterek davrandıkları için yol kesiciler hükmündedirler. Bütün bunlara rağmen şüphesiz ki adaletli ve bilgili bir müslüman, onlara karşı kendilerinin dahi birbirlerine göstermedikleri ölçüde insaflı davranır.

Zira Hâriciler; cemaat ehlini, mutezilenin çoğu kendilerine karşı çıkanları, Râfizîler ve diğer bid'at ehli fırkalar da bir görüş uydurarak ona uymayanları tekfir ediyorlar. Bu üç guruptan tekfir etmiyenler ise karşılarındakileri fâsıklıkla damgalıyorlar.

Ehl-i sünnet ise; Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in Allah'dan getirdiği mutlak hakka uyarak, kendilerine muhalefet edenleri hiçbir zaman tekfir etmezler. Onlar hakkı en iyi bir şekilde biien, yaratıklara en merhametli davrananlardır.

Allah (c.c.) onları şöyle nitelendiriyor:

"Siz insanlar için gönderilen en hayırlı ümmetsiniz"[244] Ebu Hureyre (r.a.) şöyle der:

"Sizler insanlara karşı en iyi davrananlarsınız." Özellikle ehl-i sünnet müslümanların en seçkinleri ve insanlara karşı en iyi davrananlardır.

Şam civarında büyük bir dağ vardır.[245]

Bu dağda binlerce rafizî yaşıyordu. Bunlar halkın kanını akıtıyor, mallarını gasbediyorlardı. Müslümanlar Gâzân zamanında yenilgiye uğrayınca Şam askerlerinin silah ve atlarını gasbedip onları Kıbrıs kâfirlerine satmaya başladılar. Müslümanlar için diğer düşmanlardan daha zararlı olan râfizîlerin liderlerinden biri, hıristiyan bayrağını taşıdığında ona "Müslümanlar mı, hıristiyanlar mı daha iyidir?" diye sordular. Bu da hıristiyanlar daha iyidir, cevabını verdi. Kıyamet gününde kiminle haşrolunacaksın? demeleri üzerine de, hıristiyanlarla cevabını verdi. Râfizîler, bir kısım İslâm beldelerini de hıristiyanlara teslim etmişlerdir. Bütün bunlara rağmen bazı devlet adamları râfizîlerle savaş hususunda bana soru sorup, İstişare etmeleri üzerine kendilerine müsbet yönden cevab verdim. Sonra onlara doğru gittik. Onlardan bir gurup yanıma geldi. Aramızda çeşitli konularda

---

[244] (Âl-i İmran: 3/110).

[245] (**Cerd** ve **Kesrevan** dağıdır. Bu dağda yaşayan binlerce râfizî ve beraberlerindekiler Gâzân'ın tatarlarla Şam'a hücum etme fırsatını bekliyorlardı. Bu hücum, tahakkuk edince râfizîler kötü niyet ve sapık inançlarını ilan ederek onları koruyan askerleri ve onlardan olmayan halka karşı düşmanın yapamayacağı tavrı takındılar. Onlara hücum ederek mallarını gasbettiler. Silahlarını ve atlarını ellerinden aldıktan sonra da birçoklarını öldürdüler. Allah (c.c.) Şam'ı tatar belasından kurtarıp durum sakinleşince o gün Şam'ın bağlı bulunduğu Mısır sultanlığı adına Cemaleddin Ekveş el-Efram bir ordu ile Cerd ve Kesrevan dağlarına yürüdü. Bu orduya **Şeyhul İslâm ibn-i Teymiyye** ve beraberinde birçok gönüllü de katıldı Dağda yaşıyanlar râfizîler **İbn-i Teymiyye**'ye gelerek tevbe ettiler. Askerlerden aldıkları at ve silahlarla halkın mallarını iade eden isyancılar böylece devlete boyun eğerek Allah (c.c.)'ın hükmünü kabul ettiler. Bu hadise H. 699 da vuku bulmuştur.)

münakaşa ve münazaralar geçti. Müslümanlar, topraklarını fethedip onlara hâkim olunca onları öldürmekten alıkoydum.. Ama bir araya gelmemeleri için râfizîleri İslâm beldelerinin çeşitli yerlerine dağıttık. Aslında râfizîlerin zemmi, yalan ve cahillikleriyle ilgili olarak şu kitapta zikrettiklerim çok azdır. Onlar daha aşırıdırlar. Kötülükleri beyan edilemiyecek kadar çoktur.[246]

Kendisine reddiye yazdığımız kitabın müellifi İbnul Mutahhar ve benzeri râfizîleri ümmet-i Muhammediyye'nin selef ve halefine yaptıkları kötülüklerle tanıyoruz. Onlar geçmiş ve gelecek ümmetlerin efendisi olup peygamberlerden sonra gelen ve insanlar için örnek olarak çıkarılan Ashab-ı Kiramı kasdederek onlara en ağır iftiralarda bulunmuşlardır.

Bu gibi râfizî müellifler, heva ve hevesleri peşine giden râfizîlere ve onların yandaşlarına örnek olmuş ve ashabın iyiliklerini kötülük diye iddia etmişlerdir.

Allah da biliyor ki İslama müstesib olan bütün bid'atçılar bid'at ve kötülüklerine rağmen râfizîler onlardan daha cahil, yalancı ve zâlimdirler.

Hatta küfür, fısık ve isyana en yakın iman hakikatlerinden de en uzak duran yine bu râfizîlerdir.

Bunlar utanmadan Allah (c.c.)'ın seçkin kulları olduklarını iddia ediyorlar. Daha ileri giderek kendilerinin dışında kalan ümmet-i Muhammediyyeyi ya tekfir ediyor veya sapık olduklarını ileriye sürüyorlar. Yalnız kendilerinin hak üzere olup, asla batılda birleşmediklerini iddia eden râfizî müellifleri, tâbilerini insanoğlunun en seçkin insanları olarak kabul etmektedirler.

Bu gibi müellifler koyunları çok olan bir kimseye benzerler ki, ondan kurban etmek üzere koyun istendiğinde kör, zaif, topal ve kemiğinde ilik kalmamış bir koyunu vererek geride kalan iyi koyunlara da domuz deyip onların kurban olmayacaklarını söyler. Sahih hadiste beyan buyrulduğu üzere Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurur:

"Kim ki bir mü'mini münafığa karşı korursa, Allah kıyamet gününde o mü'minin etini cehennem ateşine karşı korur."

[246] (Yenilgi 699 senesinde vuku bulmuştur. Adı geçen **Gâzân** râfizî İbnul-Mutahhar'ın kendisine reddiyye yapılan kitabı takdim etiği Hüdâbende' nin kardeşidir. Yukardaki dipnotta özetlenen hadisede dikkati çeken olay şudur:

İbni Teymiyye Şam'a hücum eden Gâzân'ın yanına giderek ona şunu der:

"Sen müslüman olduğunu iddia ediyorsun. Beraberinde de müezzinler, kadılar, imamlar vardır. Neden bize savaş açıyorsun? Baban ve deden (Hülâgû) Kâfir olmalarına rağmen, yapılan anlaşmadan sonra bize savaş açmadılar. Sen de bizimle anlaşma yaptın ama sözünde durmadın." Hadiseyi nakleden Ebu Abdullah el-Bâlisî şöyle der:

"Gâzân ile Şeyhul İslâm arasında sert tartışmalar oldu. Fakat Şeyhul İslâm hiç çekinmeden konuşuyordu. Neticede Gâzân, oradakilerin hepsine yemek verdi. İbn-i Teymiyye bu yemekten yemedi. Neden yemediği kendisine sorulunca, İbn-i Teymiyye şu cevabı verdi:

"Milletin malını gasbederek, ağaçlarını keserek pişirdiğiniz yemeğinizi nasıl yiyeyim?" Sonra Gâzân İbn-i Teymiyye'den dua taleb etti. İbn-i Teymiyye de şu duayı yaptı: **"Allah'ım şu kulun senin rızan için çarpışıyorsa onu muzaffer kıl. Değilse onu perişan et."** Gâzân da bu duaya âmin diyordu.)

Halbu ki bu rafiziler ya münafık veya Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) getirdiklerini bilmeyen cahillerdir.

Bunların Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in getirdiklerine karşı olan düşmanlıklarını ancak cahil ollan kimse bilmeyebilir.

Bu güruhun müellifleri, bunların söylediklerini yalan bilmelerine rağmen onları müdafaa kabilinden eserler tasnif etmektedirler. Aslında bu hareketleri râfizîlere lider görünmeleri içindir. Yoksa kendisine reddiyye yazdığımız kitabın müellifi İbnul-Mutahhar, bunların yalancı olduklarını mutlaka bilir. Fakat sırf rafiziler ona tâbi olsunlar diye bu tasniflerini yapıyor.

Hadd-i zâtında rafizilerden biri, İbnul-Mutahhar'ın söylediklerini batıl bilmesine rağmen, bunların Allah indinde hak olduklarını iddia ederse yahudi alimlerine benzemiş olur.

Yüce Allah söz konusu âlimleri şöyle tarif eder:

"Artık büyük azab o kimseleredir ki, kendi elleriyle Tevrat'ı yazarlar da, sonra biraz para almak için:

"Bu Allah tarafındandır" derler. Ellerinin yazdıkları yüzünden büyük azab onlara, kazanmakta oldukları günah yüzünden yazıklar olsun onlara..."[247]

Tabiî ki batıl bildikleri bu bilgilere kalben de hak olduklarına inanırlarsa tamamen sapık olurlar.

Selef "Allah Muhammed'in ashabına af dilemeyi emretti" deyince râfizîler onlara sebbetmeye başladılar. Halbuki ashab hakkında istiğfarda bulunmak haktır. Sahih hadiste ***"Ashabımı sebbetmeyiniz."*** buyrulması onlara sebbetmenin kesin olarak haram olduğunu beyan ediyor. Bununla beraber bütün mü'minlere istiğfarda bulunmak, onlara hakaret etmemek umumi bir emirdir. Bir hadis-i şerifte Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurur:

"Müslümana sebbetmek fâsıklık, onu kasden öldürmek ise küfürdür"[248]

Allah (c.c.) şöyle buyurur:

"Ey iman edenler, bir kavim, diğer bir kavimle alay etmesin, olur ki, alay edilenler kendilerinden daha hayırlı bulunurlar. Bir takım kadınlar da diğer kadınlarla eğlenmesin, olur ki eğlenceye almanlar kendilerinden daha hayırlı olurlar. Hem birbirinizi ayıplamayın ve kötü lakablarla atışmayın. İmandan sonra fâsıklıkla adlanmak ne kötü isimdir! Kim de tevbe etmezse, işte onlar kendilerine zulmedenlerdir."[249] diğer bir ayette yüce Allah şöyle buyurur:

"Onlardan (Muhacir ve Ensardan) **sonra gelenler şöyle derler: Ey Rabbimiz! Bizi ve iman ile bizden evvel geçmiş olan kardeşlerimizi bağışla. İman; etmiş olanlar için kalblerimizde bir kin bırakma. Ey Rabbimiz! Muhakkak ki sen çok şefkatlisin, çok merhametlisin"**[250]

---

[247] (Bakara: 2/79)
[248] (Müslim İman: 28)
[249] (Hucurât: 11)
[250] (Haşr: 10)

Bu Ayet-i Kerime ile yaptığı te'vil sünnete muhalif olsa da iman ile gelip geçmiş bütün ümmetlere af dilemenin caiz ve makbul olduğu bilinmektedir. Çünkü böyle bir kimse yetmiş iki fırkadan biri olsa da ettiği iman ile mü'min kardeşlerinin umum dairesine girmiş sayılır.

Hiçbir sapık fırka yoktur ki içinde kâfir olmayanları bulunmasın.

Bunlar azaba müstahak olan âsî mü'minler gibidir. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) bunları İslâm dairesinin dışına çıkarmamış ve cehennemde ebedi kalacaklarını da söylememiştir.

Bu önemli bir prensiptir. Ona riayet etmek gerekir.

Ehl-i sünnetten olup da râfizî ve hâricilerde bulunan bazı bidatları irtikab edenler de vardır. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in ashabı, -Ali (r.a.) ve diğerleri- kendileriyle savaşan haricileri tekfir etmemişlerdir.

Üstelik Haravra 'da (Küfeye iki mil uzaklıkta bir kasabadır.) Ali'ye (r.a.) karşı ayaklanarak taat ve cemaattan ilk ayrılanlara Ali (r.a.) şöyle der:

"Va'd olsun ki sizi mescitlerimizden ve cihaddan gelen ganimetlerdeki hakkınızdan alıkoymıyacağız".

Daha sonra onlara İbn-i Abbas'ı göndererek yürüdükleri yolun yanlış olduğunu bundan vazgeçmelerini istedi. İbn-i Abbas'ın onlarla yaptığı münazaralardan sonra onlardan yarısı kadarı fikirlerinden vazgeçtiler. Geri kalanlarına da savaş ilan etti. Bütün bunlara rağmen soylarını esir etmemiş, mallarını -bîr koyun da olsa- almamış, Ashab-ı Kiramın Mürtedler hakkında yaptığı şiddetli muamelenin aynısını bunlara uygulamamıştır. Museylimetül Kezzab ve benzerlerine yaptıkları gibi.

Kays b. Müslim, Târik b. Şihâb'tan naklettiğine göre. Târik şöyle diyor:

"Ali (r.a.) Nehrevan'da hâricilerin işini bitirdiğinde ben de Onun yanındaydım. Ali'ye (r.a.) denildi ki:

"Bunlar müşrik midir?" Ali (r.a.):

"Şirkten kaçtılar".

"Münafık mıdır?"

"Münafıklar Allah'ı çok az zikrederler."

"Peki nedir bunlar?"

"Bunlar bize isyan eden bir kavimdir. Biz de onlarla savaştık" buyurdular.

Görülüyor ki, Ali (r.a.) haricilerin kâfir veya münafık olmadıklarını aksine mü'min olduklarını açıkça beyan etmiştir. Ama bazı alimler, bu görüşte değildirler. Ebu İshak el-İsferâyînî ve Onun yolunu izleyenler gibi. Bunlar:

"Açıkça bizi tekfir edenlerden başka hiç kimseyi tekfir etmeyiz. Kafir kılmak onların değil, yalnız Allah (c.c.)'a mahsus bir haktır. Yine insanın kendisine iftira edene misliyle muamelede bulunması, akrabasına kötülük ettiği için kendisinin de onun akrabalarına kötülük etmesi doğru ve hakkı değildir. Böyle bir şey Allah (c.c.)'ın hukukuna göre haramdır. Hıristiyanlar Peygamberimize sövseler,

biz de İsa (a.s.)'ya sövemeyiz. Râfizîler Ebubekir (r.a.) ve Ömer'i tekfir ediyorlarsa, bizim de Ali'yi (r.a.) (hâşâ!) tekfir etmemiz doğru değildir." diyorlar.

Süfyan, Ca'fer b. Muhammed O da babası el-Bakır'dan naklettiğine göre Muhammed Bakır şöyle diyor:

"Ali (r.a.) Cemel vakasında -yani Siffin gününde- aşırı giden bir kişinin sözlerini işitince ona şöyle dedi:

"Konuşacaksanız yalnız doğru olanı dile getiriniz."

Ortada bir topluluk vardır iki, kendilerine zulmettiğimizi iddia ediyorlar. Biz de onların bize zulmettiklerini söylüyoruz. Bundan dolayı da onlara savaş açtık."

Mekhûl'un rivayet ettiğine göre, Ali'nin (r.a.) taraftarları, Muaviye (r.a.)'nin taraftarlarından ölenlerin durumunu sormaları üzerine Ali (r.a.):

"Onlar mü'mindirler," cevabını verdi.

Abdul vâhid b. Ebi Avn şöyle diyor:

Ali (r.a.), Estere dayalı olduğu bir vaziyette Sıffînde vefat edenlerin yanından geçti. Hâbis el-Yemanî'yi[251] de vefat edenler arasında gördü.

O esnada Ester:

Allah'tan geldik, Allah (c.c.)'a gideceğiz -hayretini izhar ederek- Ey Emirul Mü'minin! İşte Habis el-Yemanî Muaviye'nin taraftarları arasındadır. Üstünde de Muaviye'nin alameti vardır. Vallahi ben onu müslüman zannediyordum, demesi üzerine Ali (r.a.):

"O şu anda da müslümandır." buyurdular.

Şiilerin Ebu Bekir (r.a.) Hakkında Uydurdukları İftiralar

Râfizî şöyle diyor:

"Ehli sünnet, Ebu Bekir'in mimberden halka şöyle hitab ettiğini naklederler:

"Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) vahiy ile korunuyordu. Halbuki beni aldatan şeytanım vardır. Doğru olursam bana yardımcı olunuz, saparsam da beni doğrultunuz."

Mâhiyetindekilerden kendisinin doğrultulması için yardım dileyen kimse imamete yarar mı?"

Ey Râfizî!

Bu söz onun faziletine delalet eden en büyük delillerdendir. Onun başkanlığa düşkün ve zalim olmadığını gösteriyor. Onun içindir ki, Hak yolda olduğum müddetçe bana yardımcı olunuz. Haktan saptığım taktirde de beni doğrultunuz, buyurmuştur.

---

[251] (Bu zât **Habis b. Rabia el-Yemânî**'dir. Çok ibadet eden ashabtandır. Muaviye (r.a.)'nin taraftarlarından olup Sıffînde şehid düşmüştür.)

Ayrıca, Allah (c.c.)'a itaat ettiğim müddetçe bana itaat ediniz, demiştir. Ebu Bekir'i (r.a.) aldatmağa çalışan şeytan, başkasını da aldatıyor. Çünkü hiçbir insan yoktur ki, cinlerden veya meleklerden bir arkadaşı olmasın. Kaldı ki şeytan insanoğlunda kanın mecrasında gezip dolaşıyor.

Ebu Bekir'in (r.a.) gayesi masum olmadığını ifade etmektir. Gerçekten de doğru söylemiştir. Zira imam, maiyetindekiler için Rab değildir ki, onlara muhtaç olmasın. Aksine iyilikte ve takvada ona yardımcı olurlar. Namazdaki imam gibi. Doğru kıldığında cemaat ona uyarlar. Yanıldığında da ona tesbih ile hatırlatır ve doğrulturlar.

Ondan sonra, Ali'nin (r.a.) mâhiyetindekilerden yardım talebi, Ebubekir'in (r.a.) mâhiyetindekilerden yardım dilemesinden daha çok olduğu söylenmiştir. Ebu Bekir'in (r.a.) halka hâkimiyeti ve halkın da ona itaati, Ali'nin (r.a.) halka hakimiyetinden ve halkın da ona itaat etmelerinden daha çoktur. Çünkü, halk Ebu Bekir'le (r.a.) münakaşaya kalkışmak istediklerinde, delil getirerek onları ilzam ederdi. Hatta Ömer (r.a.) zekatı vermeyenlere karşı savaşa itiraz etmesi üzerine Ebubekir (r.a.) ona deliller getirerek ikna etmiştir. Onun için Ebubekir (r.a.) bir şeyi emretti mi, mutlaka onu yerine getirirlerdi.

Ali'ye (r.a.) çocukları olan cariyenin satılıp satılamayacağı hususunda soru sorduklarında önce Ömer'in (r.a.) görüşüne muvafakat ederek, satılamayacağını söylemiş ise de daha sonra satılabileceğine hükmetmiştir. Bunun üzerine kendisinin tayin ettiği kadısı Ubeyde es-Selmanî, ona şöyle demiştir:

Vallahi görüşünüzün Ömer'in (r.a.) görüşüne muvafık olup cemaatla beraber olmanız, bizim için ayrı kalmanızdan daha sevimlidir.

Ali (r.a.) hakimlerine:

Daha önce hüküm verdiğiniz gibi hüküm veriniz. Ben müslümanların tek cemaat olmalarını isterim. Onların ihtilafa düşmelerini istemem. Bu hal, ben ölünceye kadar böyle devam edecektir, demiştir. Buna rağmen imameti esnasında çok ihtilaflar vardı. Bazan ona fikir veriyorlardı, fakat onlara muhalefet ederdi. Daha sonra da onların fikri doğru çıkıyordu.

Hasan (r.a.), Ona Medine'den çıkmamasını ve Muaviye'yi (r.a.) görevden olmamasını tavsiye etmişti. Tabii ki siyaset, Ebubekir (r.a.) ve Ömer'in devrinde Ali'nin (r.a.) devrinden daha çok muntazam olduğu hususunda hiçbir akıl sahibinin şüphesi yoktur. Allah (c.c.) cümlesinden razı olsun.

Râfizî şöyle diyor:

"Ebubekir: "Beni görevden alınız. Ali aranızda iken ben sizin en faziletliniz olamam." demiştir. Binaenaleyh imameti hak ise, görevden azledilmesini taleb etmesi günah olur. imamet batıl ise ona itiraz şart olur."

Râfizîye şöyle cevap veriyoruz:

Bu haberin yalandır. Mesnedi yoktur. Ancak Sakife günü, Ebu Ubeyde ve Ömer b. Hattab'a işaret ederek bu ikisinden birine biat ediniz, dediği sabittir. Bunun üzerine Ömer (r.a.):

"Sen bizim büyüğümüz, en üstünümüz ve Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) en çok sevimli olanımızsın."

Sonra "Ali aranızda varken, ben sizin en hayırlınız olamam" sözü doğru ise neden vefatı esnasında Ali'yi (r.a.) halife tayin etmedi?

Ayrıca, halifeliğin mesuliyetinden kurtulmak için halifenin hilafet makamından ayrılmasını taleb etmesi onun hakkıdır. Kişinin mutevazi olması hiçbir zaman rütbesini küçültmez.

Râfizî:

"Ömer demiştir ki: Ebu Bekir'e yapılan biat, Allah (c.c.)'ın bizi ondan koruduğu bir kaymaydı, kim onun benzerini yaparsa onu öldürünüz." diyor.

Evet, râfizînin bu sözü de yalan ve iftiradır.

Ömer'in (r.a.) dediği şudur:

"Aranızda Ebubekir gibi, boyunların önünde kesileceği bir kimse yoktur."

Yani Ebubekir'e (r.a.) yapılan biat beklemeden ve süratle yapılmıştır. Çünkü onu hakketmişti.

Râfizî:

"Ebubekir şöyle demiştir:

"Keşke Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) Ensarın hilafette hakları olup olmadığını sorsaydım" " diyor.

Evet bu da yalandır. Devamla deriz ki:

Bu iddianız Ali (r.a.) için getirdiğiniz nassı da çürütüyor. Çünkü Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Ali'nin (r.a.) halife olmasını isteseydi ve bu hususta nass olsaydı, Ensarın ve diğerlerinin de hakkı düşmüş olurdu.

Râfizî;

"Ebubekir, sekeratta iken, "Keşke annem beni doğurmasaydı ve keşke kerpiçte bir saman çöpü olsaydım" demiştir. Halbuki Ehl-i Sünnet mensupları, sekeratta olan herkes cennetteki veya cehennemdeki yerini görüyor diye rivayet ediyorlar." diyor.

Râfizînin bu iddiası da yalandır.

Aksine Ebubekir (r.a.) sekeratta iken, Aişe (r.a.) şiir halinde şu sözleri söylemiştir:

"Allah'a (c.c.) kasem ederim ki, ruh boğaza gelip, göğüs daralınca, servetler insana fayda vermez."

Bunun üzerine Ebu Bekir (r.a.):

O şekilde konuşma. Şu Âyet-i Kerimeyi oku:

"Bir de ölüm sarhoşluğu (can çekişme) **gerçek olarak gelmiştir.** (Ey insanoğlu) **İşte bu, senin kaçıp durduğun şey."**[252]

"Keşke annem beni doğurmasaydı" sözünü henüz sıhahatli iken söylediği rivayet edilmiştir. Ahmed b. Hanbel'in rivayet ettiğine göre, Ebuzer (r.a.), şöyle demiştir:

"Keşke kesilen bir ağaç olsaydım."

Abdullah b. Mesud (r.a.) de:

---

[252] (Kaf: 19)

"Cennet ve cehennem arasında olsaydım ve bana, ikisinden birinde mi, yoksa kül mü olmayı tercih ediyorsun? deselerdi, kül olmayı tercih ederdim," buyurmuştur.

Ben de (Kitabı kısaltan Hafız ez-Zehebi.) diyorum ki:

Ali'nin (r.a.): "gizli açık her şeyimden Allah'a sığınırım", dediği rivayet edilmiştir.

Râfizî şöyle diyor:

"Ebubekir: Keşke Saide oğulları gününde (Halife seçiminde) iki kişiden birisine biat etseydim de, o emîr ben de veziri olsaydım, demiştir."

Buna da cevabımız şudur:

Böyle bir söz ancak nefsini kırıp tavazu yapmak isteyen ve Allah (c.c.)'tan korkan bir kimsenin sözü olabilir. Ebubekir'in (r.a.) yanında Ali'nin hilafetine dair Rasulullah'tan bir nass olsaydı, onun korkusu içinde olur ve bu nassı yerine getirirdi. O zaman da iki kişiden bahsetmezdi. Çünkü Ali'nin (r.a.) hilafetine nass bulunmasına rağmen - Sizin iddia ettiğiniz gibi - onlardan birisine biat etseydi imametin yerini kaybetmiş, hilafeti hak etmemiş bir zalime vezîr olmuş, dünyaya karşı ahiretini satmış olurdu. Allah'tan korkan ve ona sığınan bunu asla yapmaz.

Râfizî:

"Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) son hastalığı esnasında "Üsame'nin ordusunu gönderiniz. Üsame'nin ordusundan geri kalanı Allah lanet etsin" buyurmuş. Her üçü Usame ile birlikte olmalarına rağmen Ebubekir (r.a.), Ömer'i de vazgeçilmiştir" diyor.

Bu da, Peygamberimizin hayatını bilen herkesçe yalan olduğu bilinmektedir.

Namazı kıldırmak üzere tayin ettiği ve müslümanlara oniki gün namaz kıldırdığı mütevatir olarak bilinmesine rağmen, Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) Ebubekir'i Üsame'nin ordusuyla gönderdiğimi nasıl kabul edebiliriz?

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) bir pazartesi günü sabah namazında perdeyi açıp müslümanların Ebubekir'in (r.a.) arkasında saf bağladıklarını görünce sevincini izhar etmekten kendini alamamıştır. Onu namazı kıldırmak üzere imam tayin ettikten sonra, orduyla beraber gitmesi için emir verdiğini tasavvur etmek mümkün müdür?

Aslında Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) vefatından sonra Üsame'nin ordusunu sefere gönderen Ebu Bekir (r.a.) olmuştur. Ancak İslama yararlı görüşleri olduğundan Ömer'in (r.a.) yanında kalması için Üsame'den müsaade istemiş O da muvafakat etmiştir. Hatta bazıları Ebu Bekir'e (r.a.) seferi iptal etmesini tavsiye etmişlerdi. Bunlar Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in vefatıyla ordunun hezimete uğrayacağından korkuyorlardı. Buna rağmen Ebubekir (r.a.):

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in bağladığı sancağı çözmem, buyurmuştur.

Râfizî:

"Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) hiçbir zaman Ebubekir'i bir işe emîr tayin etmemiştir. Bilakis bir kere Amr b. As'ı, diğer bir defa da Üsame'yi O'na emîr kılmıştır. Berae sûresinin tebliğini ona verince vahiy ile tekrar ondan almıştır" diyor.

Ey Râfizî!

Bu iddian en açık yalanlardandır. Kesin olarak bilinmektedir ki, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) hicri dokuzuncu senede Ebu Bekir'i (r.a.) hacca emir tayin etmiştir. Bu durum Ebubekir'in (r.a.) özelliklerindendi. Namazı kıldırmak üzere tayin etmesi de onun yüce meziyetinden kaynaklanır. Ebubekir'in (r.a.) emîr olarak tayin, edildiği hacc seferinde Ali (r.a.) de vardı. Ali (r.a.), Ebubekir'e (r.a.) gelince, Emîr olarak mı, memur olarak mı geldiniz? diye sorunca, Ali (r.a.):

Bilakis memur olarak geldim, buyurmuşlardır. Bu hacc seferinde Ali (r.a.), diğer sahabiler gibi Ebubekir'in (r.a.) arkasında namaz kılmıştır. Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem), Ebubekir'i (r.a.) gönderdikten sonra Ali'yi (r.a.) O'nun peşinden göndermesinin sebebi, müşriklerle olan ahidnamelerin feshi içindi.

Amr b. el-As'ın kıssasına gelince, O da şöyledir:

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Amr b. As'ın bir seriyye ile Zâtü's-Selâsil gazvesine gönderdi. Amr'ın başında bulunduğu seriyye dayıları olan Uzre oğullarına doğru gidiyordu. Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) Onu komutan tayin etmesinin sebebi -akrabaları oldukları için- Ona itaat ederek müslüman olacaklarını umduğu içindir. Arkasından da yanında Ebubekir (r.a.) ve Ömer olduğu halde Ebu Ubeyde'yi de gönderdi. Ebu Ubeyde'ye:

"Birbirinize itaat ediniz, ihtilafa düşmeyiniz" buyurdu.

Daha sonra hepsi Amr'ın arkasında namaz kıldılar. Halbuki bütün müslümanlar, Ebubekir, Ömer ve Ubeyde'nin (r.a.) Amr'dan üstün olduklarını biliyorlardı. Bir kimsenin kendisinden üstün olanlara emîr tayin edilmesi maslahat içindir. Babasının öcünü alsın diye Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) Usame'yi komutan olarak tayin etmesi gibi.

Râfizî:

"Ebubekir hırsızın elini kesmiş, fakat kesilecek elin sağ el olduğunu bilmiyordu." diyor.

Rafızî'ye cevabımız şudur:

Ebubekir'in (r.a.) bu durumu bilmemesini iddia etmek en bariz bir yalandır. Farz-ı muhal Ebubekir (r.a.) bunu yapmışsa, yine caiz olmuştur. Çünkü Kur'an'ın nassında sağ elin kesileceği açıkça belirtilmemiştir. Sağ elin tayini de İbn-i Mesud'un (r.a.) kıraatına göredir. Sünnet de bu şekilde cereyan etmiştir. Buna rağmen, Ebubekir'in (r.a.) sol eli kestiğine dair râfizînin getirdiği delilin mesnedi yoktur. Hadis âlimlerinin kitaplarında da böyle bir şey mevcut değildir.

Râfizî:

"Ebubekir, haram olmasına rağmen Fücâe es-Selemi'yi yakmıştır" diyor.

Evet Ali'nin (r.a.) zındıkları ateşle yaktıkları daha meşhurdur. Hatta Buhari'de rivayet edildiğine göre Ali (r.a.)'ye bir grup zındık getirilmiş ve onları yakmıştır. İbn-i Abbas bunu işitince:

Ben olsaydım onları yakmazdım. Çünkü Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Allah (c.c.)'ın azabıyla azab etmeyi yasak etmiştir. Ben onların boyunlarını uçururdum. Zira Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Dinini değiştireni öldürünüz" buyurmuştur, dedi.

Râfizî:

"Ebubekir şeraît hükümlerinin çoğunu bilmezdi. Kelâlenin hükmünü bilmediği için; Kelâleyi görüşüme göre açıklarım. İsabet edersem Allah'tandır, hata edersem şeytandandır, diyordu. Dedenin mirastaki payı ile ilgili olarak yetmiş defa ayrı ayrı hükümler vermiştir. Bu da Onun ilmindeki geriliğe delalet eder." diye iddia ediyor.

Râfizînin bu iddiasına karşı cevabımız şudur:

Bu iddia büyük bir iftiradır. Ebubekir'den (r.a.) başta Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in huzurunda hüküm ve fetva verebilen olmadığı halde, nasıl olur da şeriat hükümlerini bilmesin?

Hatta Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), en çok Onunla ve Ömer'le (r.a.) istişare ediyordu. Mansur b. Abdil Cabbar ve daha başkasından gelen nakillere göre, Ebubekir'in bütün ümmetten daha âlim olduğu üzerinde icma vuku bulmuştur. Bu acık bir gerçektir.

Ümmet, onun zamanında bir meselede ihtilafa düştüğünde mutlaka Ebubekir (r.a.), Kur'an ve Hadisten delil getirerek onu kendilerine tafsilatlı bir şekilde açıklamıştır.

Ümmete Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) vefatını ve defnedilecek yeri açıklayıp, onları imanlarında karar kıldırması, onlara âyet okuyarak, zekatı inkar edenlerle savaşın gerekli olduğunu beyan etmesi ve Hilafetin Kureyş'in hakkı olduğunu ilan etmesi gibi.

Eğer haccın menâsikini ve namazla ilgili malumatı bilmemiş olsaydı, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) onu bu işlerle görevlendirmezdi. Enes'in (r.a.) Ebu Bekir'den (r.a.) aldığı ve sadaka ile ilgili açıklamaları fakihlerin dayandıkları açıklamalardır.

Hülasa olarak Ebubekir'in (r.a.) yanıldığı şerî bir meselenin var olduğunu bilmiyoruz. Ama başkaları için bu ölçüde isabet etmek söz konusu değildir.

Râfizînin "Ebubekir Kelâle'nin hükmünü bilmiyordu" iddiasına gelince;

Buna da şu cevap verilir:

Aslında Ebubekir'in (r.a.) bu konudaki bilgisi onun derin bilgisine işaret ediyor. Çünkü O'nun Kelâle hakkındaki görüşünü Cumhur-u Ulemâ kabul etmiş ve onunla amel etmişlerdir. Kelâle de, çocuğu ve babası olmayan kimse demektir.

Dede meselesine gelince, bu Ömer'in (r.a.) hükmüdür. Ebubekir'in (r.a.) dedeyi baba yerine saydırdığı görüşünde ihtilaf olmamıştır. On kişiden fazla sahabî, Ebu Hanife'nin mezhebi ve bir kısım Şafiî ve Hanbelî fukahasının görüşleri de bu istikamettedir. Bu görüş, delillerinin sağlamlığı bakımından en isabetli görüştür. Mâlik, Şafiî ve Ahmed; Zeyd b. Sabit'in görüşündedirler. Ama Ali'nin (r.a.) dede hakkındaki görüşüne fakihler yanaşmamışlardır. Fakihler, uzak dedenin amcalardan mukaddem olduğu görüşünde ittifak edince, elbetteki yakın dede

kardeşlerden mukaddem olacağı ortaya çıkmış olur. Kardeşlerin mirasta dedeye ortak olduğunu söyleyenlerin görüşleri de kendi aralarında mütenâkızdır.

Râfizî:

"Ebubekir, "Beni kaybetmeden sorunuz. Göklerin yollarını sorunuz. Ben onları yerdeki yollardan daha iyi bilirim" sözünü söyleyen zatla mukayese edilir mi?" diyor.

Evet, Ali (r.a.) bu sözü dinlerini öğretmek için Küfe ehline söylemiştir. Çünkü Küfe ehlinin çoğu câhil idi. Ama Ebubekir'in (r.a.) mimberi civarında olanlar Ashab-ı Kiram'ın en yüceleri idi. Binaenaleyh idaresindeki müslümanlar, ümmetin en âlimi ve en dindarı idiler.

Yine Ali'nin (r.a.) hitab ettiği kişiler, halkın ve tabiînin avamından idiler. Hatta aralarında tabiînin şerli olanları da vardı. Bunun için Ali (r.a.), onları zemmeder ve bedduada bulunurdu. Mekke, Medine, Şam ve Basra'da bulunan tabiîn onlardan daha iyi idiler.

Dört halifenin verdikleri fetvalar bir araya getirilmiş, onlardan en doğru ve sahibinin ilmî derinliğine delâlet edenlerin Ebu Bekir'in (r.a.) fetvaları olduğu müşahede edilmiştir. Onu da Ömer'in (r.a.) fetva ve işleri takib etmiştir. Ömer'in (r.a.) nassa muhalif işleri olmuşsa, bu durum Ali'de (r.a.) daha çok görülmüştür. Fakat Ebu Bekir (r.a.) için böyle bir şey söz konusu değildir. Muğlak meseleleri Ebubekir (r.a.) çözüyordu. Zamanında ihtilaf vuku bulduğu vaki değildir.

Râfizî şöyle diyor:

"Ebul Bahteri[253] şöyle der:

"Üstüne bir zırh giymiş, kılıç kuşanmış ve sarıklı olduğu bir halde Ali'nin (r.a.) Küfe mimberine çıktığını gördüm. Parmağında Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) yüzüğü olan Ali, karnını açarak şöyle dedi:

"Beni kaybetmeden sorunuz. Kaburgalarımın arası ilimle doludur. Bu göğüs ilim sandığıdır. Vâhiysiz olarak, doğrudan doğruya Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) bana verdiği ilimdir bu. Allah (c.c.)'a yemin ederim ki, bir döşek serip üzerine oturur ve fetva vermeye kalksaydım, Tevrat ehline Tevrat ile, İncil ehline de İncil iie hüküm verirdim. Öyle ki, Tevrat ve İncil:

"Ali doğru söylüyor, gerçekten Allah (c.c.)'ın indirdiğiyle size fetva veriyor" diyeceklerdi."

Evet, bu haber fahiş bir yalandır.

Hakikaten Allah (c.c.)'ın varlığını tanıyan Ali (r.a.), Ehl-i Kitaba da olsa Tevrat ve İncil'e hükmedilemiyeceğini biliyor. Çünkü Kur'an varken böyle bir hüküm caiz olmaz.

Kim Ali'nin (r.a.) Yahudi ve Hıristiyanlar arasında Tevrat ve İncil'le hükmettiğini veya fetva verdiğini der ve Onu bununla överse, ya dinde câhil veya dinsiz bir zındıktır.

---

[253] (H. 83 te vefat eden Said b. Ebi İmran olduğu umulur. Bu zat Salih idi. Maalesef ona isnad edilmiş bir çok uydurma haberler mevcuttur. Bu haberde de aynı şey görülmüştür.)

Bu kişi, sahabeyi zem ve cezaya müstahak kılan bu gibi sözlerle Ali'yi (r.a.) töhmet altına almak istemiştir. Ali (r.a.) hiç bir zaman bu sözle övülemez ve bundan dolayı da sevaba nail olmaz.

Râfizî:

"Beyhakî, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in:

"Kim Âdem'in ilmini, Nuh'un takvasını, İbrahim'in yumuşaklığını, Musa'nın heybetini ve İsa'nın ibadetini görmek isterse Ali'ye baksın, buyurduğunu rivayet ediyor" diye iddia etmektedir.

Ey Râfizî!

Evvela; bu haberin isnad bilinmemektedir. Doğru iseniz isnadını getiriniz.

İkincisi; hadis alimlerince bu rivayetin Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem)isnad edilen yalan ve uydurma olduğu bilinmektedir.

Onun için, Ali'nin (r.a.) faziletleriyle ilgili haberleri toplamaya gayret etmelerine rağmen hadis âlimleri böyle bir rivayeti zikretmemişlerdir. **Nesâî** gibi. Çünkü Nesâî "El-Hesâis" adı altında Ali'nin (r.a.) faziletleriyle ilgili bir kitap derlemek istemiştir. Tirmizî de Ali'nin (r.a.) faziletleriyle ilgili çok hadis rivayet etmiştir. Tabiî ki aralarında zaif, hatta mevzu olanı da vardır. Buna rağmen bu ve benzeri hadisleri zikretmemiştir.

Râfizî:

"Ebu Ömer ez-Zâhid, Ebu Abbas Sa'lebe'den[254] naklen şöyle demiştir:

Peygamberden sonra Ali'den başka "Bana sorunuz" diyen bir başkasını bilmiyoruz. Öyleki Ebubekir, Ömer ve benzerleri büyük sahabiler soruları bitinceye kadar ondan soru sormuşlardır. Bu suallerden sonra Ali:

"Ey Kümeyl b. Ziyad! Bu göğüsün bütünü ilimle doludur. Yeter ki onu alabilecek birisini bulayım, demiştir."

Bu iddiaya da cevabımız şöyledir:

Eğer bu haberin Ebu Abbas Sa'lebe'den rivayeti doğru ise, Ebu Sa'lebe bunun senedini zikretmemiştir ki, delil olarak ileriye sürülebilsin. Kaldı ki, Sa'lebe, hadisin zaif olanını sıhhatli olanından ayırabilecek hadis imamlarından değildir ki, bu haber onun indinde sahihtir, denilebilsin. Hatta Sa'lebede daha âlim olan fakihler vardır ki, aslı olmayan hadisler zikrediyorlar. Durum böyle olunca Sa'lebe'nin hâli nice olur. Sa'lebe bu rivayeti olsa olsa söylediklerini kimden işitip aldıklarını söylemeyen, belki de bilmeyen bazı insanlardan işitmiştir.

Ali (r.a.), ne Ebu Bekir ne Ömer ve ne de Osman'ın (r.a.) hilafetleri zamanında böyle bir söz söylememiştir. Bilakis benzerini halife iken Kûfe'de söylemiştir. Zira ilim tahsili için soru sormalarını halka emrediyordu. Kümeyl b. Ziyad da bunlardan birisidir. Kümeyl Ali (r.a.) ile yalnız Kûfe'de görüşmüştür. İşte o zaman Ali (r.a.) kendisine:

---

254 (**Ebu Abbas:** Ahmed b. Yahya Sa'lebe'dir. H. 200-291 de vefat etmiştir. Ebu Ömer ez-Zâhid'in hocasıdır.)

"Göğsüm, ilimle doludur. Yeter ki onu taşıyabilecek kimseleri bulayım," demiştir. Ebu Bekir (r.a.), Ali'den (r.a.) hiçbir şey sormamıştır. Ama Ömer (r.a.) başkasıyla istişare ettiği gibi onunla da istişare etmiştir.

Râfizî şöyle diyor:

"Ebubekir, Allah (c.c.)'ın ceza hukukunu tatbik etmekte ihmalkârlık göstermiştir. Halid b. Velid, Malik b. Nuveyre'yi öldürünce, Ömer, Ebubekir'e kısas tatbik etmesini söylemesine rağmen, kısası tatbik etmemiştir."

Ey Râfizî,

Eğer ma'sum bir kimseyi öldüren katile kısas tatbik etmemek, halifelerin yadırganmasına sebep ise bu durum, Osman (r.a.) taraftarlarının Ali'nin (r.a.) aleyhinde kullanacakları en büyük hüccet olur. Çünkü Osman (r.a.) Malik b. Nuveyre ve emsalinden çok daha üstündür. Üstelik zülmen şehid edilmiştir. Böyle olmasına rağmen Ali (r.a.), Osman (r.a.)'ın katillerine kısas tatbik etmemiştir. Hatta bundan dolayı Şamlılar Ali (r.a.)'ye biat etmemişlerdir.

Eğer siz kısası tatbik etmediği için Ali'yi (r.a.) yadsıyorsanız biz de Ebubekir'i (r.a.) yadırgarız. Hürmüzanı öldürdüğü için Ubeydullah b. Ömer'e kısas tatbik etmedi diye Osman'ı (r.a.) yadırgamanız da, Ebubekir'i (r.a.) yadırgamanıza benzer. Kaldı ki, Ömer'in (r.a.) Ebubekir'den (r.a.) Halid hakkında kısas tatbik etmesini istemesi içtihadından kaynaklanan bir istektir.

Râfizî şöyle diyor:

"Ömer'den rivayet edildiğine ve el-Hilye kitabında yazıldığına göre Ebubekir, ölmek üzere iken:

"Keşke kavmim için bir koç olsaydım da beni keserlerdi," demiştir. Bu söz kâfirin "Keşke toprak olsaydım" sözünden başka bir söz müdür?

İbn-i Abbas,Ömer ölmek üzere iken:

"Yeryüzü dolusu altınım olsaydı, şu halin korkunç neticesinden kurtulmak için hepsini feda ederdim," dediğini naklediyor. Bu söz de:

"Eğer bütün aradakiler -bir misli ile beraber- o kafirlerin olsa, kıyamet günü azabın kötülüğünden kurtulmak için onu mutlak feda ederlerdi."[255]

Ayetinin mefhumu değil midir? İnsaf sahibi, olan şu iki adamın dediklerine ve şehid edildiği zaman Ali'nin "Ka'be'nin Rabbına yemin ederim iki, zafere ulaştım" sözüne baksın."

Ey Râfizî:

Bu iddianda da aşırı bir cehalet vardır.

Ali (r.a.)'den naklettiğin sözün benzeri ondan başkasından da nakledilmiştir. Hatta bazı hariciler dahî bu sözü söylemişlerdir. Ebubekir'in (r.a.) azadlı kölesi Bilal vefat etmek üzere iken, hanımı da ahu vahlar çekerken Bilal:

"Yarın Dostum Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem) ve arkadaşlarıma kavuşacağım," diyordu.

---

[255] (Ra'd: 13/47)

Buhari'de, Misver b. Mahreme'nin rivayetine göre, Ömer (r.a.) vurulunca elem çekmeğe ve endişelenmeye başlamıştı. Hemen İbn-i Abbas yanına gelerek endişesini gidermek ve teselli etmek maksadiyle:

"Ey Emirul Mü'minin, vaziyetten o kadar endişe etme!" demiş ve sözüne şöyle devam etmiş:

"Ey Emirul mü'minin! Sen Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) yâr oldun. Ona pek güzel dostluk ettin, Sonra Rasulullah'tan, o, senden memnun olarak ayrıldın. Ondan sonra Ebubekir'e arkadaş oldun. Ona da pek iyi refakat ettin. Sonra Ebubekir'den, O da senden hoşnut ve razı olarak ayrıldın. Sonra Peygamberin ve Ebubekir'in bunca ashabına dost oldun. Bunlara da pek güzel dostluk ettin. Eğer sen (bu defa) Ashabtan ayrılırsan, muhakkak onlar senden hoşnut ve razı oldukları halde ayrılacaksın!" demiştir.

Bunun üzerine Ömer (r.a.):

"Ey sevgilim İbn-i Abbas! Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'ile sohbet ve O'nun rıza ve memnuniyeti hakkında yadettiğin o güzel hatıralar, zikri âli olan Allah (c.c.)'ın bana bahşettiği bir nimet ve ihsanıdır. Ebubekir'in sohbeti ve onun memnuniyeti hakkındaki hatıralar da, zikri âli olan Allah (c.c.)'ın bir nimet ve ihsanıdır ki, onu bana bahsetmiştir. Benim şu andaki ızdırap ve endişem senin içindir. Vallahi şu yer dolusu altınım olsa Aziz ve Celil olan Allah (c.c.)'ın azabından kurtulmak için (bir an tereddüt etmeden ve millet hukukunu îfâda kusur etmek endişesiyle derhal) o altını feda ederdim," demiştir.

Evet Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) vefat ettiğinde Ondan razı olmuştur. Müslümanlar adaletine şahitlik ederek ondan memnun olmuşlar. Allah da ondan razı olmuştur. Allah'tan korkması onun allameliğine delildir. Allah (c.c.):

"Allah'tan, kulları içinde, ancak (Kudret ve azametini bilen) **âlimler korkar."**[256] buyurur.

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) da namaz kılarken kaynayan kazandan gelen ses gibi, Allah korkusundan göğsünden iniltiler geliyordu. Müslim'de rivayet edildiğine göre Osman b. Maz'un şehid edildiğinde Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Vallahi, Peygamber olmama rağmen bana ve size ne yapılacağını bilmiyorum",

"Benim bildiklerimi bilseydiniz, az güler çok ağlardınız" buyurmuştur.

Ebu Zer (r.a.):

"Kesilen bir ağaç olmak isterdim" demiştir.

Kafir ise kıyamette:

"Keşke toprak olsaydım"[257] diyecektir.

Bir başka ayette de:

---

[256] (Fatır: 35/28)
[257] (Nebe: 40)

"Allah'ın emrine itaat etmeyenler ise, arzda bulunan şeylerin hepsine bir o kadarı ile beraber sahip olsalar, (azabdan) **kurtulmak için hepsini verirlerdi.."**[258] buyrulmuştur.

Mü'minin dünyada Allah (c.c.)'a karşı olan korkusunu, kâfirin ahiretteki korkusuna benzetmek nuru karanlığa, gölgeyi güneş sıcaklığına benzetmek kadar yanlıştır.

Müslüman ümmeti idare eden, ümmetin hakkında adaletle şahitlik ettiği ve buna rağmen acaba zulüm etmişmiyim, diye korkan bir kimse, şüphesiz ki meriyetinde bulunanların çoğunun hakkında zalim dedikleri ve haddi zatında ameliyle güvenilir olan bir zattan daha üstündür.

Kaldı ki, Ömer'in (r.a.) adaleti atasözleriyle ifade edilmektedir.

Hafız ez-Zehebi şöyle diyor:

"İbn-i Üyeyne, Ca'fer-i Sadıktan, O de babasından, O da Câbir'den rivayet ettiğine göre Ali (r.a.), Ömer'i (r.a.) yerde uzanmış ve üstüne örtü çekmiş olarak görmüş ve :

"Allah (c.c.)'ın rahmeti üzerinde olsun ey Ömer!" demiştir. Bu haber de en sıhhatli haberlerdendir.

İbnül Mübarek, Amr b. Said b. Ebi Hüseyn en-Nevfeli el Mekkî, İbn-i Ebi Müleyke, O da İbn-i Abbas'tan rivayet ettiğine göre İbn-i Abbas şöyle buyurmuştur:

"Ömer vefat edince tabuta konuldu ve bir cemaat onu ortalarına alarak övüp dua etmeğe başladılar. Aralarında beni takib eden birisi omuzumu tuttu. Bir de baktım ki, Ali, Ömer'e rahmet okuyarak,

"Senden başka ameline gıpta edip, onun gibi Allah (c.c.)'ın huzuruna kavuşmayı arzu ettiğim kimse geçmemiştir" diyordu."

Bu haber de sahihtir.

Râfizî şöyle diyor:

"İbn-i Abbas'ın rivayet ettiğine göre Rasalullah (sallallahu aleyhi ve sellem) hastalığı esnasında şöyle buyurmuştur:

"Bana kâğıt kalem getiriniz. Size öyle bir kitap (vaziyetname) yazacağım ki, benden sonra sapmıyacaksınız." Bunun üzerine Ömer:

Bu adam sayıklıyor mu? Allah (c.c.)'ın kitabı bize kâfidir, dedi. Rasulullah:

"Yanımdan savulun, benim yanımda kargaşa olmaz" buyurdu. İbn-i Abbas şöyle dedi:

"Ah ne büyük musibettir. O musibet ki Rasulullah ile yazmak istediği kitap arasına engel çıktı. Rasulullah vefat ettiğinde Ömer:

"Muhammed ölmedi. Bazılarının el ve ayaklarını kesmeden de ölmez."

Ebubekir Ömer'i bu sözlerinden vazgeçirtip Ona:

"(Ey Resulüm) **elbette sen öleceksin ve elbette o kâfirler de ölecekler"**[259]

---

[258] (Ra'd: 13/18)
[259] (Zümer: 39/30)

"Şimdi O (Muhammed) **ölür veya öldürülürse siz ardınıza dönüverecek misiniz?"**[260] ayetlerini okuyunca Ömer: Bu ayetleri işitmiş gibiyim, dedi."

Ey Rafizî:

Herşeyden önce Ebu Bekir'in (r.a.) dışında hiç kimseye nasib olmamış ilim ve faziletin Ömer (r.a.) için sabit olduğu bir gerçektir. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Ömer (r.a.) için şöyle buyurmuştur:

"Sizden önceki ümmetlerde** (Allah tarafından mülhem olan) **öyle kimseler vardır ki, onlar peygamber olmadıkları halde kendilerine haber ilham olunurdu. Ümmetim içinde de bunlardan bir kimse varsa o da muhakkak Ömer'dir."[261]

Müslim'de de buna benzer rivayetler vardır.

Buhari'nin Ebu Hureyre yoluyla rivayet ettiğine göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Uykuda iken bana bir kadeh süt getirdiler. O kadar içtim ki, kanıklık tâ tırnaklarımdan sızdığını duyuyordum. Artığımı Ömer b. Hattab'a verdim" buyurmuştur.

"Ya Rasulullah! Bunu ne ile te'vil ettin?" diye sormaları üzerine:

"İlim ile" cevabını- verdi.[262] Buharî'deki bir -başka hadiste Ebu Said'den rivayet edildiğine göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur:

"Rüyamda gördüm ki halk bana arz olunuyordu. Üstlerinde gömlekler vardı. Kiminin gömleği memelerine kadar uzanıyor, kiminin ki daha uzun bulunuyordu. Ömer b. El-Hattab da bana arzolundu. Üstünde** (etekleri) **yere sürünen gömleği vardı ki onu yukarıya doğru çekiyordu."

"Ya Rasulullah, bunu ne ile te'vil ettin" diye sormaları üzerine:

"Din ile" cevabını verdi."[263]

Buhari ve Müslim'de rivayet edildiiğne göre Ömer (r.a.) şöyle buyuruyor:

"Ben üç şeyde Rabbime muvafakat ettim. (Yani görüşüm, Rabbimin ezeli hükmüne muvafık düştü).

"Ya Rasulullah, makam-i İbranim'i musalla (Yani namazgah) ittihaz etsek" dedim. **"Makam-ı İbrahim'i namazgah edinin."** âyeti nazil oldu.

Bir de âyet-i hıcab: "Ya Rasulallah, emretsen de ezvac-ı tâhirâtın hicab içine girseler. Çünkü iyiler ve kötüler onlarla konuşabiliyor" dedim. Derken tesettür ayeti nazil oldu. Üçüncüsü Bedir esirleri meselesidir."[264] Vasiyetname meselesine gelince, Buhari ve Müslim'de rivayet edildiğine göre Aişe (r.a.) şöyle buyurur:

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) (son) hastalığında (bana) şöyle buyurdu:

---

260 (Al-i İmran: 3/144)
261 (Buhari, Fedail: 6, Enbiya: 54, Ahmed: 6/55)
262 (Buhari, İlim: 22 Tabir: 15, Müslim Fedail: 16, Darimi Rüya: 13)
263 (Buhari, Tabir: 15)
264 (Bedir esirleri hakkında **"Allah'ın ilmî ezelisinde mukarrer olmasaydı aldığınız fidyeler mukabilinde elbet büyük bir azaba erişecek idi,"** (Enfal: 68) ayeti nazil olup Ömer'in (r.a.) fikri te'yid edilmiştir.)

"Babanı, kardeşini bana çağır da bir mektup yazayım. Belki biri bir sevdaya düşer, bir müddet davaya kalkar da, ben daha lâyıkım, der. Lakin Allah da, mü'minler de Ebubekir'den başkasını istemezler."[265] Buhari'de rivayet edildiğine göre Aişe (r.a.):

"(Şiddetli bir baş ağrısından) Vay başım (ölüyorum!) demişti. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) de:

"Eğer sen ölür de ben hayatta kalırsam senin için istiğfar eder ve senin için dua eylerim," buyurdu. Bunun üzerine Aişe (r.a.):

"Vay başıma gelen musibet! Vallahi öyle sanıyorum ki, muhakkak sen benim ölümümü istiyorsun. Eğer ben ölürsem muhakkak sen o son günün gecesinde kadınlarının birisiyle gerdekte olup yaşayacaksın," dedi Aişe'nin bu sözü üzerine Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Yâ Âişe! *(Endişelenme!)* ***belki ben "vay başım!" demeliyim.***

"Yâ Âişe! Şimdi Ebubekir'e ve oğluna haber göndermek ve -Hilafet dedikoducuların sözlerinden ve hilafet umanların temennilerinden nefret ederek- Hilafeti Ebubekir'e vasiyyet etmeği arzu ettim. Fakat sonra düşündüm ki, Allah *(Hilafeti Ebubekir'den başkasına müyesser kılmaktan)* ***imtina eder. Mü'minler de Ebubekir'den başkasının halife olmasını men' ederler. Yahud Allahu Taâlâ*** *(Ebubekir'den başkasının halife olmasını)* ***men' eder. Mü'minler de*** *(Ebubekir'den başkasına bîat ve mutâbaattan)* ***imtina' ederler."***

Müslim'de rivayet edildiğine göre İbn-i Ebi Müleyke şöyle diyor:

"Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) yerine halife tayin etseydi, kimi edecekti? diye Aişe'ye soruldu. Aişe:

"Ebubekir'i", dedi. Ondan sonra kimi?"

"Ömer'i" dedi.

"Ömer'den sonra kimi denilince":

"Ebu Ubey'de'yi" dedi."

Ömer'in (r.a.) sözleri ise; Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in hastalığı anındaki sözlerini hastalık şiddetinden mi? Yoksa bilinen normal sözlerinden midir? Şeklindeki bir şüpheye düşmesinden kaynaklanıyor. Tabii ki Peygamberler için de hastalık caizdir. Onun için Ömer (r.a.):

"Rasulullah sayıklıyor mu?" diye şüphe etmiştir. Kesin olarak sayıklıyor dememiştir. Ömer'in (r.a.) şüpheye düşmesi caizdir. Çünkü peygamberlerden başka masum bir kimse düşünülemez. Binaenaleyh Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) söylediklerini hummanın şiddetinden olduklarını caiz görmüştür. Hatta bundan dolayı vefat etmediğini zanetmiştir. Ama vefatını müşahade edince inanmıştır. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) da Aişe (r.a.) için zikrettiği kitabı (vasiyetnameyi) yazmağa azmetmişti. Ancak bazı şüpheleri müşahade edince bu vasiyetnamenin şüpheleri kaldıramıyacağına, böylece faydasının da

---

[265] (Buhari Megazi: 83, Müslim Fedail: 11)

olmayacağına inandı. Fakat, Allahu Taala'nın ashab-ı kiramı razı olacağı davada birleştireceğini bildiği için:

"Allah da, mü'minler de Ebubekir'den başkasını istemezler"[266] buyurmuştur.

İbn-i Abbas'ın:

"Ah ne büyük musibettir. O musibet ki Rasulullah ile yazmak istediği kitab (vasiyyetname) arasına engel çıktı" sözü engelin gerçekten musibet olduğunu gösteriyor.

Bu söz haddi zatında Ebubekir'in (r.a.) hilafetinde şüphe edenlerin ve meselenin kendillerine şüpheli geldiği kimselerin aleyhindedir. Hilafetin Ebubekir'in (r.a.) hakkı olduğuna inananlar için hiçbir musibet yoktur. Allah (c.c.)'a hamd olsun!

Vasiyyetname, Ali'nin (r.a.) hilafeti ile ilgiliydi, diye hayal kuranlar, bütün ehl-i sünnet âlimlerinin ittifakı ile dalalettedirler. Hatta şiîlerin bir kısmı da, ehl-i sünnetin Ebu Bekir'in (r.a.) hilafet ve imametinde müttefik olduklarını kabul etmişlerdir.

Ali'nin (r.a.) halife olduğunu söyleyen şiîler ise, Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) daha önce açık bir nass ile Ali'nin (r.a.) halife olduğunu beyan ettiğini iddia ederek, onun için Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) vasiyyetname yazmamıştır, diyorlar.

Şiilerin Ömer (r.a.) Hakkında Uydurdukları İftiralar

Râfizî şöyle diyor:

"Fatıma, Fedek (arazisi) ile ilgili olarak Ebubekir'e hitabta bulununca, Ebubekir de bir yazı ile cevabını verdi Fatıma yanından ayrılıp dışarıya çıkınca Ömer'le karşılaştı. Ömer, Fatıma'nın elindeki yazıyı alıp yakması üzerine, Fatma Ona beddua etti ve Ebu Lu'lue'nin belâsına duçar oldu."

Ey Râfizî!

Vallahi bu iddian râfizîlerin uydurdukları hayasızca yalanlardandır.

Fatıma'nın (r.a.) vefatından onüç sene sonra, kâfir Ebu Lu'lue'nin eliyle şehid edilerek Allah (c.c.)'ın lutfuna nail olan Ömer (r.a.) bu şehadetinden dolayı ayıplanabilir mi?

Ömer (r.a.) gibi Ali (r.a.) de şehid edilerek Allah (c.c.)'ın keremine nail olmuştur.

Râfizî diyor, ki:

"Ömer Allah (c.c.)'ın hududunu (kanunlarını) ihmal etmiştir. Muğire b. Şubeyi cezaya çarptırmamıştır."

Ey Râfizî!

---

[266] (Müslim Fedail: 11)

Cumhuru ulema, Ömer'in (r.a.) Muğire b. Şu'be kıssasında takib ettiği yolun doğruluğunda ittifak etmişlerdir. Çünkü Muğire'ye yapılan zina iftirasında şahidlerin sayısı dörde tamamlanmamıştı. Kaldı ki Ömer'in (r.a.), Muğire kıssasındaki uygulamayı, aralarında Ali'nin (r.a.) de bulunduğu ashab-ı Kiramdan müteşekkil bir cemaat huzurunda yapmıştır. Ashab da Ömer'in (r.a.) yaptığını uygun görmüşlerdir. Delilimiz de şudur:

Ömer (r.a.), Muğire'nin zina ettiğini iddia eden üç kişiyi kırbaçlayınca, Ebubekir'e (r.a.). Muğire'rin zina ettiğini bir daha tekrarladı. Bunun üzerine Ömer (r.a.) Onu bir daha kırbaçlamak isteyince Ali (r.a.):

"Ey Ömer onu kırbaçlayacaksan Muğireyi de recmetmen gerekecektir," dedi. Yani Ebubekir (r.a.)'in ikinci şehadeti bir şahit mesabesinde kabul edilerek, böylece şahidler dörde tamamlanmış olacak ve Muğire de recmedilecekti. İşte bu hadise mezkûr üç kişiyi kırbaçlamasından dolayı Ali'nin (r.a.), Ömer'e (r.a.) muvafakat ettiğini açıkça göstermektedir.

Ömer (r.a.), kendi oğlunu da Mısır'da içtiği içkiden dolayı had cezasına çarptırmıştır. Şöyle ki:

Mısır valisi Amr b. As cezayı evinde ve gizli olarak tatbik ettiği için Ömer (r.a.) buna rıza göstermemiştir. Çünkü diğer suçlulara cezalar açıkça tatbik ediliyordu. Bunun üzerine Ömer (r.a.), Amr b. As'a mektup göndererek oğlunu koruduğu için tehdit etmiş ve oğlunun kendisine gönderilmesini emretmiştir. Oğlu geldikten sonra onu ikinci defa ve alenen cezalandırmıştır.

Ömer (r.a.) öyle bir zat idi ki, Allah için başkasının kınamasından çekinmiyordu. Onun adaleti mutevatir olup ancak rafizi olanlar adaletini inkâr edebilir. Aynı şekilde Osman'ın (r.a.) katillerine cezayı tatbik etmediği için Ali (r.a.) de kınanamaz. Çünkü müctehid idi.

Râfizî şöyle diyor:

"Ömer, Beytülmâlden Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) zevcelerine gerektiğinden fazla mal veriyordu. Ayşe ve Hafsa'ya da her sene onbin ödüyordu."

Ey Râfizî!

Ömer'in (r.a.) ödemedeki prensibi tercih esasına dayanıyordu. Hâşim oğullarına diğerlerine nazaran daha fazla maaş vermesi gibi. Önce onlara vermeye başlar ve bu malı ilk hak eden sizsiniz derdi. Ayrıca, kişinin maddi ihtiyaçlarına bakılarak ödeme yapılır, sözlerini de eklerdi. Hatta oğlu Abdullah'a Usame b. Zeyd'e verdiğinden daha az verirdi. Vallahi Ömer (r.a.), bazılarını sevdiği, için onlara fazla ödemede bulunurdu gibi sözlerle itham edilemez.

Râfizî:

"Ömer sürgün edilenler hakkındaki Allah (c.c.)'ın hükmünü değiştirmiştir" diyor.

Ey Râfizî!

İçki içenleri sürgün etmek İmamın (Devlet reisi) yetkisinde ve içtihadına mebnî bir şeydir. Bir kısım ashab içki içenlere kırk, bir kısmı da seksen sopa vurmuşlardır.

Ali (r.a.) de "Her iki; durum sünnettir" buyurmuştur.

Âlimler de kırk sopadan fazla had'detmek vaciptir, demişlerdir. Ebu Hanife, Malik ve Ahmed'den nakledilen bir rivayetle hüküm böyledir.

İmam-ı Şafiî "Fazlalık ta'zir olup, imam dilerse uygular." demiştir.

Ömer (r.a.) de içki içenleri sürgün ederdi. Hatta dört defa içki içenlerin Rasulullah tarafından öldürülmeleri için emir verildiği sahihtir. Ancak neshinde ihtilaf vardır. Ali (r.a.) de, kırk sopadan fazla ceza tatbik eder ve şöyle derdi:

"Kendilerine had tatbik edildiğinden ölenler için üzülmezdim. Ancak içki içenlere üzülür ve onlara diyetlerini vermek isterdim. Çünkü bu işi içtihadımıza binaen yapardık."

İmam-ı Şafiî, Ali'nin (r.a.) bu sözünü delil getirerek, kırktan fazlasının ta'zîr olduğunu ve içtihada binaen yapıldığını, söylemiştir.

Râfizî şöyle diyor:

"Ömer hükümlerin, mânâlarını anlamıyordu. Hatta hâmile bir kadının recmedilmesi için emir vermiş, Ali onu bu hareketinden alıkoymuştur."

Ey Râfizî!

Gerçekten böyle bir hadise vukubulmuşsa, muhtemelen Ömer (r.a.) kadının hâmile olduğunu bilmemiştir. Çünkü esas olan hâmile olmamaktır. Veyahutta Ömer (r.a.) bu hükmü hatırlamamış bilahare Ali (r.a.) O'na bu hükmü hatırlatmıştır.

Kaldı ki, Ali'ye (r.a.) de Sünnetle ilgili bir çok hususlar kapalı kalmıştır. Bilindiği gibi ictihadına binaen sıffînde, Cemel vakasında doksanbin kişi öldürülmüştür. Elbette bu daha büyük bir şeydir.

Râfizi şöyle diyor:

"Ömer, deli bir kadının recmedilmesi için emretmiş, Ali, ayılıncaya kadar delinin hüküm dışında olduğunu kendisine hatırlatmıştır. Bunun üzerine Ömer emrini durdurmuş ve "Ali olmasaydı Ömer helak olurdu." demiştir.

Ey Râfizî!

Bu fazlalık da bilinmemektedir. (Yani; Ali olmasaydı Ömer helak olurdu sözü).

Böyle bir şey vuku bulmuştur. Fakat Ömer (r.a.) kadının durumunu bilmediği için bunda hiçbir beis yoktur. Yok bilmiş de unutmuş veya içtihadına mebnî olarak bunu yapmışsa başka müctehidlerde de bunun misali vardır. Ömer (r.a.) masum da değildir.

Râfizî şöyle diyor:

"Ömer bir hutbesinde: "Kim kadınlara verdiği mehirde aşırı giderse onu beytülmala katarım," demesi üzerine kadınlardan biri:

"Allah (c.c.)'ın kitabında:

"Eğer bir zevceyi bırakıp da yerine başka bir zevce almak isterseniz, evvelkine yüklerle mehir vermiş de bulunsanız, o verdiğinizden bir şey almayınız."[267] ayet-i kerimesi ile bize verdiğini nasıl bizden alabilirsiniz?" diye karşı gelmiştir. Bunun üzerine Ömer:

---

[267] (Nisa: 4/20)

"Herkes Ömer'den âlimdir," demiştir.

Ey Râfizî!

Bu hadise Ömer'in (r.a.) kemal ve faziletine delalet eder. Durum meydana çıkınca Allah (c.c.)'ın kitabına müracaat etmiştir. Kadından da gelse hakkı kabul edip, tevazu ile onu itiraf ettiğini görüyoruz. Üstün olana, ondan aşağı olanların kendisini ikaz etmemeleri üstünlük şartlarından değildir.

- İbibik kuşu Süleyman'a (a.s.): "Ben senin bilmediğin bir şeyi bildim" demiştir.

- Kendisinden aşağı olmasına rağmen ondan bazı şeyleri öğrenmesi için Hz. Musa (a.s.), Hızır ile yolculuk etmiştir.

- Ömer'i (r.a.) mehir ile ilgili görüşü faziletli bir müctehidden sadır olabilen bir görüştür. Çünkü mehirde Allah (c.c.)'ın hakkı vardır. Mehir mücerred bir ücret değildir.

Râfizî şöyle diyor:

"Kudame b. Maz'un içki içmiş ve haddedilmesi gerekirken Ömer'e:

"İman edip salih ameller işleyenler üzerine, bundan böyle sakındıkları ve güzel işlere devam ettikleri, sonra takva ile imanlarında kökleştikleri, daha sonra bu takva ile beraber güzel işlerle meşgul oldukları takdirde, önceden (haram kılınmazdan evvel) **taktıkları şeylerde, üzerlerine bir günah yoktur. Allah, iyilik yapanları sever!"**[268] ayetini okumuş, Ömer de onu haddetmemiştir.

Bunun üzerine Ali, Kudamenin bu ayetin ehlinden olmadığını hatırlatmıştır. Yine de Ömer, Kudâme'nin ne kadar haddedileceğini bilemediği için Ali, Ona seksen değnek vur, demiştir."

Ey Râfizî!

Ömer'in (r.a.) bu konudaki bilgisinin mevcudiyeti çok açıktır. Çünkü içki içenleri defalarca kırbaçlamıştır. Bu hadisenin doğrusu şöyledir:

Ebu İshak el-Cevzcânî, İbn-i Abbas'tan rivayet ettiğine göre Kudâme b. Maz'ûn içki içince Ömer (r.a.) Kudâme'ye:

Seni bu duruma sevkeden nedir? diye sorması üzerine Kudâme Allah (c.c.):

"İman edip salih ameller işleyenler üzerine, bundan böyle sakındıkları ve güzel işlere devam ettikleri, sonra takva ve imanlarında kökleştikleri, daha sonra bu takva ile beraber güzel işlerle meşgul oldukları takdirde, önceden (haram kılınmazdan evvel) **tattıkları şeylerde, üzerlerine bir günah yoktur. Allah iyilik yapanları sever"**[269] buyuruyor.

Ben de ilk Muhacirlerdenim. Ömer (r.a.), cevab veriniz dedi. Fakat ashab susmuştu. Bunun üzerine İbn-i Abbas'a sen cevab ver dedi.

İbn-i Abbas şöyle cevab verdi :

"Allah (c.c.) bu ayet-i kerimeyi içki haram kılınmadan önce onu içenlere mazeret olarak indirmiştir."

---

[268] (Maide: 5/93)
[269] (Maide: 5/93)

Daha sonra Ömer (r.a.), Kudame'nin haddedilip edilmiyeceğini sorması üzerine Ali (r.a.) şu cevabı verdi:

"İçki içen sarhoş olur, sarhoş olan, saçmalar, saçmalayınca da iftira eder. Şu halde ona seksen deynek vur."

Ömer (r.a.) de Kudâme'yi seksen deynekle cezalandırmıştır.

Şâyân-i dikkat olan şu ki, sarhoşun seksen deynekle cezalandırılması için bu fikri Ömer'e (r.a.) veren Ali (r.a.) olmasına rağmen, Buhâri ve Müslim'de sahih olarak bilindiğine göre Ali (r.a.), Osman'ın yanında Velîd b. Ukbe'yi kırk deynekle cezalandırmıştır. Seksen deynek meselesini de Ömer'e (r.a.) mal etmiştir.

Yine Buhari'de sabit olduğuna göre İbn-i Avf da seksen deynek ile cezalandırılması için Ömer'e (r.a.) tenbih etmiştir. Dolayısıyla seksen deynek meselesinde Ömer (r.a.) yalnız Ali'den (r.a.) istifade etmiş değildir. Daha önce de Ali'nin (r.a.):

İçkiden dolayı kırbaçlanıp ölen kimsenin diyetini vermeyi arzuluyorum. Fakat Rasulullah bunu (diyet verme işini) bize sünnet kılmamıştır. Biz, bunu içtihadımızla yapardık dediğini nakletmiştik.

Râfizî şöyle diyor:

"Ömer bir hamileyi çağırınca korkusundan çocuğunu düşürdü. Bunun üzerine ashab O'na:

"Seni sert bir terbiyeci olarak görüyoruz. Sana birşey gerekmez, dediler. Sonra durumu Ali'ye sorunca Ali, diyet vermesini gerekli gördü."

Ey Râfizî!

Bu mesele ictihâdidir. Ömer (r.a.) her zaman Osman, Ali, İbn-i Mesud, Zeyd ve İbn-i Abbas ile istişare ediyordu. Yaptığı istişareler onun kemaline delalet eder.

Bir ara zina ettiğini bizzat ikrar eden bir kadını getirirler. Yukarıdaki zevat da kadının recmedilmesinde ittifak ediyorlar. O esnada Osman (r.a.), Kanaatimce kadın zinanın haram olduğunu bilmiyor, der. Bunun üzerine Ömer (r.a.) kadını recmetmiyor.

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) da, "Lailahe illallah" diyen birisini öldürdüğü için Usame'ye kısas tatbik etmemiştir. Çünkü Üsâme'nin kanaatine göre o kişi korkusundan kelime-i tevhid getirmişti. Onun için öldürülmesini caiz görmüştü.

Halid'in Malik b. Nüveyre'yi öldürmesi de bunun gibidir. (Yani ictihadidir.)

Râfizî şöyle diyor:

"İki kadın bir çocuk üzerine hak iddia ederek münakaşa ettiler, Durum Ömer'e aktarıldı. Ömer aralarında hükmedemedi.. Ömer meseleyi emirul mü'minine (Ali (r.a.)) havale etti. Ali her iki kadını da çağırdı. Onlara vaazetti. Kadınlardan her biri ısrarla çocuğa sahip çıkmak isteyince, Ali kendisine bir testere getirilmesini istedi. Ve kendilerine çocuğu böleceğini söyledi. İşte o zaman kadınlardan biri; Yâ emirel mü'minin müsaade edersen çocuğun hepsi öbür kadının olsun dedi. Ali de :

"Allahu Ekber! çocuk senindir. Eğer şu kadının olsaydı mutlaka çocuğa acırdı," dedi

Ey Râfizî;

Bu anlattığın mesele Ömer'le (r.a.) ilgili değildir. Aksine hadise, Ebu Hüreyre'nin merfu olarak rivayet ettiği sahih bir hadis ile Süleyman'a (a.s.) ait olduğu bilinmektedir. Hadisenin anlatılmasındaki maksat da Allahu Taala'nın Süleyman'a (a.s.) bildirdiği hükümleri Davud'a (a.s.) bildirmediğini açıklamaktır.

Allah (c.c.) şöyle buyurur:

"Biz, o meselenin hükmünü Süleyman'a bildirdik"[270]

Süleyman (a.s.) Cenab-ı Allah'tan hükmüne uyacak bir hükmü kendisine vermesini isteyince Allah da Ona istediğini vermişti. Bununla birlikte Süleyman'ın (a.s.) Davud'dan (a.s.) daha üstün olduğunu bilmiyoruz. Davud'un (a.s.) bütün insanlardan daha âbid olduğu hakkında da rivayetler gelmiştir.

Râfizî şöyle diyor:

"Ömer doğumundan henüz altı ay geçmiş olan kadının recmedilmesi için emretmiştir. Bunun üzerine Ali O'na: Kadın isterse Allah (c.c.)'ın kitabıyla sana davacı olur, diyerek şu âyetleri okudu:

"Onun (ana karnında) **taşınması ile sütten kesilme müddeti otuz aydır."**[271]

"Anneler çocuklarını tam iki yıl emzirsinler."[272]

Ey Râfizî!

Herşeyden evvel Ömer (r.a.) ashab ile istişare ediyordu. Allah (c.c) da istişareden dolayı mü'minleri medhederek:

"İşleri de hep aralarında danışıklıdır."[273] buyurmuştur.

Kocası, efendisi olmayan veya şüpheyle münasebette bulunduğunu iddia etmeyen hamile kadının recmedilip edilmeyeceğinde âlimler ihtilaf etmişlerdir.

İmam Malike göre recmedilir. Ahmed'den bir rivayet de böyledir.

Ebu Hanife ve Şafiî kadının zorla veya münasebet kurulmaksızın hamile kalabileceği ihtimalini nazar-i dikkate alarak recmedilmiyeceğini söylemişlerdir.

Birincilerin görüşü hulafaî râşidinden nakledilmiştir.

Buhari ve Müslim'de rivayet edildiğine göre Ömer (r.a.) ömrünün son günlerinde şöyle demiştir:

"Kesin olarak isbat edildikten, hâmilelik veya bizzat itiraf vuku bulduktan sonra zâniyi recmetmek haktır."

İçki içenin kusması halinde haddelip edilmiyeceği hususunda da âlimler ihtilaf etmişlerdir.

Ömer (r.a.) nâdir olduğunu tahmin etmekle beraber kadının altı aydan önce doğurabileceğini zannetmiş olabilir. Dört yıl veya yedi yıl hâmile kalanların çok nadir olduğu gibi. Bu gibilerin haddedilmesi hususunda âlimlerin ihtilafı vardır.

---

270 (Enbiya: 21/79)
271 (Ahkâf: 46/15)
272 (Bakara: 2/233)
273 (Şûra: 42/33)

Râfizî şöyle diyor:

"Ömer hükümlerde tereddüt ediyordu. Dedenin mirası hususunda yüz çeşit hüküm vermiştir."

Ey Râfizî!

Ömer (r.a.) dedenin payı meselesinde ihtilâfa düşen sahabilerin en bahtiyarlarındandır. Ashâb-ı Kiram, dede kardeşlerle bulunduğu takdirde durumu nasıl olur meselesinde iki görüştedirler.

Birincisi: Dedenin kardeşleri mirastan düşürmesidir. Bu görüş Ebubekir (r.a.), Ebu Musa, İbn-i Abbas ve daha bir kısım ashab ile Ebu Hanife, şâfiîlerin İbn-i Süreye ve Hanbelilerden Ebu Hafs el-Bermekkî'nin görüşüdür. Hak olanda budur. Alimler dedenin torunlarla bulunması halinde baba gibi mütâlâa edileceğinde ittifak etmişlerdir. Baba da elbette amcalardan mukaddemdir. Onun için babanın babası (dede) kardeşlerden önce olması gerekir.

İkincisi: Dede kardeşlerle ortak olacağı fikridir. Bu da Osman, Ali, Zeyd ve İbn-i Mesud'un (r.a.) görüşüdür. Fakat tafsilata geçince aralarında çok açık bir ihtilaf vardır. Cumhur, Zeyd'in görüşündedirler. Mâlik Şafiî ve Ahmed gibi.

Ali'nin (r.a.) dedenin payı hususundaki görüşüne fakihlerden hiçbir imam katılmamıştır. Ancak İbn-i Ebi Leylâ'nın bu görüşe katıldığı söylenmektedir.

Ömer'in (r.a.) dede meselesinde yüz çeşit hüküm vermesi mümkün değildir. Kaldı ki on senelik halifeliği esnasında dede meselesinde az konuşmuş ve Buhari'de rivayet edildiğine göre şöyle demiştir:

"Üç şeyin Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) tarafından bize açıklanmasını istiyordum. Dedenin mirastaki payı, Kelâlenin durumu ve Ribanın bütün çeşitleri. "

Bunları bilmeyenler onlar hakkında hüküm vermemişlerdir.

Râfizî şöyle diyor:

"Allah (c.c.) eşitliği emretmesine rağmen Ömer, ganimet mallarının dağıtımında bazılarına az, bazılarına fazla verirdi."

Ey Râfizî!

Herşeyden önce ganimeti kendisi değil, Onun komutanları taksim ederlerdi. Onlar ganimetin dörtte birini dağıtırlar, beşte birini de Ömer'e (r.a.) gönderirlerdi.

Alimler ganimetlerin taksiminde maslahata binaen bazılarına ez, bazılarına çok verilmesi hususunda ihtilaf etmişlerdir. Ahmed b. Hanbel'den iki rivayet vardır ki, birisi caiz diğeri caiz olmadığı hususundadır.

Ebu Hanife maslahata binaen ganimetlerin şahıslara göre az veya çok taksim edilmesini caiz görmüştür. Çünkü Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) başlangıçta ganimetleri beşe böler ve beşte dördünü taksim etmesine rağmen, bilahare geri kalan beşte biri dörde bölmüş ve dörtte üçünü taksim etmiştir.

Müslimde rivayet edildiğine göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) El-Gabe gazvesinde Seleme b. El-Ekve'e yaya olmasına rağmen bir süvari ve bir

yaya hissesini vermiştir. Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) Seleme'yi tercih etmesinin sebebi başkasına nazaran Onun savaşta kahramanca davranması, düşmanı yıldırması ve ganimeti elde etmesi olmuştur. Mâlik ve Şafiî, bu fazlalığın ancak beşte birden verilebileceğini söylemişlerdir.

Evet Ebu Bekir (r.a.) taksimde eşitliğe riayet ederken, Ömer (r.a.) bazılarına ve maslahata binaen biraz fazla veriyordu. Fakat bu durum onun adaletsizliğine delalet etmez. O Ömer ki Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Onun hakkında:

"Allah hakkı Ömer'in kalbine ve lisânına damgalamıştır." buyurmuşlardır.

Şüphesiz ki bu taksimler içtihadı bir meseledir.

Râfizînin "Allah, ganimetin taksiminde eşitliği vacip kılmıştır." sözü delilsiz bir iddiadır. Bu hususta delil olsaydı, diğer ictihadi konularda konuştuğumuz gibi, bu konuda da konuşurduk.

Râfizî şöyle diyor:

"Ömer kendi görüş, istek ve zannına göre hükmederdi."

Bu durum yalnız Ömer'e (r.a.) ait değildir.

Ali (r.a.) de kendi görüşüne göre hükmedenlerden idi. Buna delil olarak da Sıffîn muharebesine gitmesini gösterebiliriz. Ali (r.a.) bu hususta şöyle diyor:

"Rasulullah bu hususta bana bir şey söylememiştir. Ancak görüşüme göre bu savaşa gitmeliyim."

Ama hâricilerle savaşması konusunda hadisten delili vardır. Cemel ve Sıffîn savaşıyla ilgili olarak her iki taraf da bir delil getirmemişlerdir. Ancak Kaidûn, (savaşa katılmayanlar) fitne çıkmaması için savaşın terkediimesine dair hadislerle delil getirmişlerdir.

Bilinen şu ki; görüş nasslara aykırı değilse onda hiçbir sakınca yoktur. Aykırı ise, bunun en uygun olmayanı binlerce müslümaran kanlarının akıtılmasına sebep olan ve o kişilerin öldürülmesinde ne dünya ve ne de âhiretlerine yararlı bir maslahatın bulunmadığı görüş olur.

Eğer Ali (r.a.), (Sıffîn ve Cemel Vak'ası) görüşü ile ayıplanmazsa -ki ayıplanamaz- Ömer (r.a.) ve başkalarının ferâiz, talak v.s. fıkhî meselelerle ilgili görüşlerinden dolayı haliyle kınanamazlar.

Bununla birlikte Ali (r.a.) fıkhî meselelerde ashabın görüşlerine iştirak etmiş fakat kan akıtma davasındaki görüşüyle tek başına kalmıştır. Oğlu Hasan (r.a.) ve ilk müslümanların çoğu bu savaşlarda maslahat görmemişlerdir. Onların bu görüşleri, birçok şer'î delillere dayandığı için savaşı gerektiren görüşe nazaran maslahata daha uygun idi.

Ali'nin (r.a.) dedenin payı vesâir ffkhî meselelerdeki hükümleri de aklî görüşlerine dayanıyordu. O şöyle diyordu:

"Ben ve Ömer cariyenin çocukları olduktan sonra satılamıyacağı hususunda görüş; birliğine varmıştık. Fakat şimdi onların satılmasını caiz görüyorum."

Bunun üzerine kadısı Ubeyde es-Selmâni:

"Sizin ve Ömer'in cemaatla beraber olan görüşleriniz, senin küçük fırkalarla beraber olan görüşünden bize daha güzel geliyor", demiştir.

Buharide rivayet edildiğine göre:

Ubeyde es-Selmânî Ali (r.a.)'den naklettiğine göre Ali (r.a.) şöyle diyor:

"Daha önce hüküm verdiğiniz gibi hüküm veriniz. Ben ihtilaf istemiyorum. Müslümanların cemaat olmalarını ve arkadaşlarım olan üç halife gibi ölmek istiyorum."

Bu sözü İbn-i Sîrin, Ubeydeden nakletmiş, ayrıca O, Ali (r.a.)'den nakledilen sözlerin bir çoğunun kendisine isnad edilen yalanlar olduklarını söylemiştir.

İbn-i Ömer (r.a.) şöyle diyor:

Babamın (Ömer (r.a.)) bir şey hususunda görüş beyan edip de onun öyle olmadığını görmüş değilim.

Nasslar, İcma ve muteber sözler, Ömer'in (r.a.) görüşü; Osman, Ali, Talha ve Zübeyr'in görüşlerinden daha isabetli olduğunu gösteriyorlar. Bunun içindir ki, görüşlerinin neticesi hayırla neticelenmiştir.

Zerre kadar insaf ve vicdanı olan kimse, Ömer'in (r.a.) ahlâk ve ilminin kemâlinde şüphe etmez.

Ebubekir ve Ömer'in (r.a.) sadakat ve kemalinde şüphe eden, mutlaka ve zır câhil veya münafık zındıktır.

Onların yüceliklerinde şüphe etmek Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) ve İslâm'ın, kemalinden şüphe etmektir. Bu da râfizîlerin ve bâtınîlerin işidir.

Râfizî "Ali masumdur. Mücerred görüşüyle hükmetmez. Aksine onun söylediği herşey nass gibidir" derse, "Öte tarafta ve senin gibi aşırı giderek (haşa!) Ali'yi tekfir eden haricilerin var olduğu" kendisine hatırlatılır.

Râfizi şöyle diyor:

"Ömer yaptığı vasiyyette vefatından sonra halife seçimi işinin şûra ile halledilmesini icad ederek, Ebubekir'e muhalefet etmiştir. Ebu Huzeyfe'nin kölesi Sâlim'e hayıflanarak:

Sâlim hayatta olsaydı şüphesiz ki, Onu halife olarak tayin edecektim, demiştir. O sırada Ali de hazır duruyordu.."

Ey Râfizi!

Senin bu sözlerin iki şeyden hâli değildir. Ya yalan bir nakildir. Veya hakkı inkar etmektir. Yalan olan kısmı ya gerçekten yalan olduğu bilinmekte veya doğru olduğu bilinmemektedir. Doğru olan kısmında da Ömer'i tezyif edecek hiçbir şey yoktur.

Aksine Onun ahlâk ve faziletine delalet eden deliller vardır. Fakat bu câhil râfizîler aklî ve nakli bütün delillerde hakikatleri ters çeviriyorlar. Meydana gelmiş olayları olmamış, olmamış olayları da olmuş gibi gösteriyorlar. Doğru olanları yanlış, yanlış olanları da doğru diye iddia ediyorlar. Onun için râfizîlerin ne akli ve ne de nakli delillerine itibar edilmez. Gerçekten şu âyet-i kerimeden nasiblerini almışlardır.

"Bir de şöyle derler: Biz işitir veya akıl eder olsaydık, şu azgın ateşe atılanlar arasında bulunmazdık."[274] Râfizînin,

"Ömer kendisinden öncekine muhalefet ederek halifeyi seçme işini şûraya havale etmiştir" sözüne gelince şöyle deriz:

Ey Rafızî:

Muhalefet ikiye ayrılır.

Birincisi; tam zıdlık ifade eden muhalefettir. Bir kimsenin bir şeyi vacip kılarken diğerinin onu haram kılması gibi.

İkincisi; fer'î olan muhalefettir. Kıraat şekilleri gibi. Bazıları bir kıraati seçerken diğer başkaları başka kıraatları seçmelerine rağmen bütün bu kıraat şekilleri caizdir.

Buhari ve Müslim'de rivayet edildiğine göre Rasulullarr (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyuruyor:

***"Kur'an-ı Kerim yedi lehçe üzerine inmiştir. Hepsi de şâfi ve kâfidir** (haktır)."*

Ömer (r.a.) ile Hişam b. Hakîm b. Hizam "El-Furkan" sûresinin okunuşunda ihtilafa düşerek ayrı şekillerde okudular. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) onlara "El-Furkan" suresi sizin ikinizin okuduğu şekilde inmiştir" buyurdu.

Halifenin tasarruf yetkisi de bu feri ihtilaflar arasındadır. Onun içindir ki, Rasulullah, Bedir muharebesinde esir edilenlerin durumu hususunda Ebubekir (r.a.) ve Ömer'i istişare ettiğinde Ebubekir (r.a.), Fidye karşısında esirlerin salınmalarını, Ömer (r.a.) de öldürülmelerini istediler. Bunun üzerine Rasulullah Ebubekir'i (r.a.) İbrahim ve İsa peygambere, Ömer'i (r.a.) de Nuh ve Musa peygambere benzetti. Bu fikirlerinden dolayı hiçbir zaman Ebubekir (r.a.) ve Ömer'i (r.a.) ayıplamamıştır. Aksine her ikisini peygamberlere benzeterek medhetmiştir. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), bu iki fikirden birisiyle mükellef olsaydı onlarla istişare etmezdi.

Kaldı ki ictihadlar ayrı ayrı olmasına rağmen hepsi de hak olabilir. Mesela Ebubekir (r.a.) savaşlarda Halid b. Velid'i komutan olarak tayin etmek isterken, Ömer Onun azledilmesini istiyordu. Fakat Ebubekir (r.a.):

"O Allah (c.c.)'ın müşrikler üzerinde musallat ettiği bir kılıçtır," diyerek Halid'i azletmiyordu, Ömer halife olunca Halid'i azlederek yerine Ebu Ubeyde b. Cerrah'ı tayin etti. Buna rağmen her ikisinin icraatı, devirlerindeki maslahata binaen en münasib olanı idi. Ebubekir'in (r.a.) yumuşaklığı karşısında Ömer biraz sert olmasına rağmen Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) her ikisiyle istişare ederek:

"İkiniz bir hususta ittifak ettiğiniz takdirde size muhalefet etmem" buyurur.

Sahih hadiste rivayet edildiğine göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

---

[274] (Mülk: 67/10)

"Müslümanlar Ebubekir ve Ömer'e itaat ederlerse doğruyu bulurlar."[275] buyurmuşlardır. Bir başka rivayette de şöyle buyururlar:

"Ashabım! Mü'minler peygamberlerini kaybedip namazları da kendilerine ağır geldiğinde ne yapacaklarını biliyor musunuz?" Ashab:

"Allah ve Resulü bilir," dediler. Rasulullah:

"Aralarında Ebubekir ve Ömer yok mu? *(devamla)* ***Mü'minler Ebubekir ve Ömer'e itaat ettikleri takdirde onlara itaat eden müslümanlarla beraber bütün ümmet hidâyete nail olur. Onlara isyan ederlerse kendilerine isyan eden bütün müslümanlarla birlikte bütün ümmet dalâlete duçar olur."*** (Bu son iki cümleyi üç defa tekrar etti.)

Müslimin rivayet ettiğine göre İbn-i Abbas, Ömer'den (r.a.) rivayet ederek şöyle buyurur:

"Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Bedir muharebesinde müşriklerin bin, kendilerinin de üçyüzondokuz kişiden müteşekkil olduklarını görünce, kıbleye dönerek ellerini yukarıya kaldırdı ve Allah (c.c.)'a şöyle dua etmeye başladı.

"Allah'ım! Bana va'dettiğini yerine getir. Allahım! Bana va'dettiğini ver. Allahım! Şu küçük İslâm topluluğunu yok edersen yeryüzünde sana ibadet edecek kimse kalmayacak".

Cübbesi omuzlarından düşünceye kadar duaya devam etti. Ebubekir (r.a.), Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) gelerek düşen cübbesini kaldırdı ve Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) omuzuna koydu. Sonra arkasında durarak:

"Ey Allah'ın Peygamberi! Allah (c.c.)'a olan duanız yetti. Muhakkak iki, Allah sana vadettiğini verecektir," dedi. Bunun üzerine Allah (c.c.):

"O vakit Rabbinizden yardım ve zafer istiyordunuz da O size: Gerçekten ben arka arkaya bin melek ile imdad ediyorum, diye duanızı kabul buyurmuştu"[276] ayetini indirdi.

Böylece Allah (c.c.) meleklerini Resulünün imdadına gönderdi."

Ali'nin (r.a.) taraftarları ve istisnasız olarak Selef, Ebubekir ve Ömer'in (r.a.) fazilette olan üstünlüklerini kabul etmişlerdir. İbn-i Batte, Ebul Abbas b. Mesruk diye bilinen hocasının şöyle söylediğini naklediyor:

Muhammed b. Hümeyd, Cerir'den, O da Sufyan'dan, O da Abdullah b. Ziyad b. Hudeyr'den rivayet ettiğine göre Abbullah b. Ziyad b. Hudeyr şöyle diyor:

"Ebu İshak Es-Sübey'î Kûfe'ye geldi. Şemr b. Atiyye, birlikte yanına gitmemizi istedi. Yanına gittik ve sohbet ettik." Ebu İshak şöyle dedi:

"Ben Kûfe'de iken istisnasız olarak bütün Küfe ehli Ebubekir ve Ömer'in (r.a.) faziletlerine inanıyor ve onları sair ashaba tercih ediyorlardı. Şimdi ise konuşabildikleri kadar konuşuyorlar. Vallahi ne dediklerine akıl erdiremiyorum."[277]

---

[275] (Müslim Mesacid: 311, Ahmed: 5/298)

[276] (Enfal: 8/9)

[277] (Bu hadise şiî'liğin gelişmesini gösteren tarihi bir delildir. Ebu ishak Kûfe'nin büyük âlimlerinden idi. Osman'ın (r.a.) şehadetinden üç sene önce doğdu. Uzun bir ömürden sonra H. 127 de vefat etti. Ali'nin (r.a.) hilafeti esnasında çocuk olan Ebu İshak, Onun hakkında şöyle diyor:

Damure, Said b. Hasan'ın, Leys b. Ebi Selim'den[278] aşağıdaki, sözleri işittiğini nakleder. şöyle diyor:

"İlk şiîleri gördüm. Onlar Ebu Bekir ve Ömer'e hiç kimseyi tercih etmiyorlardı."

Ahmed b. Hanbel, Sufyan b. Uyeyne'den O da Halid b. Seleme'den, O da Mesruk'tan rivayet ettiğine göre Mesruk şöyle dâyor : "

"Ebubekir ve Ömer'i sevmek ve onların faziletlerini bilmek sünnettendir."

Mesruk, Kûfe'de bulunan en büyük tâbilerden idi. Tavus da aynı görüştedir. Aynı rivayet, İbn-i Mesud'dan da nakledilmiştir. İlk şiîler elbette Ebubekir ve Ömer'i (r.a.) tercih edecekler. Çünkü Emirulmü'minin Ali'nin (r.a.):

"Bu ümmetin peygamberlerinden sonra en hayırlıları Ebubekir ve Ömer'dir." dediği sabit olmuştur.

Bu söz bir çok yollarla nakledilmiş hatta seksen ayrı yoldon geldiği ayrıca beyan edilmiştir.

Buhari yukarıdaki sözü El Hemdaniyyen (iki Hemedanlı) hadisiyle sahihinde nakletmiştir. Bu iki Hemedanlı da Ali'nin (r.a.) en samimi arkadaşlarından idi. Öyle ki Ali (r.a.) bir şiirinde onlar hakkında şöyle diyor:

Cennetin kapıcısı olsaydım,
İki Hemadaniye selametle girin, derdim.

Buhari'nin, Süfyan-i Sevri'den, O da Munzir'den (bu iki zat da hemedanlıdır) O da Muhammed b. El-Haneîiye'den rivayet ettiklerine göre, Muhammed b. El-Hanefiyye (Ali'nin (r.a.) oğlu) şöyle diyor:

"Babacığıma Rasulullah'dan sonra insanların en hayırlısı kimdir? diye sordum. Ebubekir'dir dedi. Ondan sonra kimdir? diye tekrar sorunca; Ömer'dir, dedi."

Ali (r.a.), oğluna böyle söylediğine göre "Bu da takiyyedir" denilemez. Muhammed b. Hanefiyye'nin naklettiği bu sözler, bizzat babası tarafından ve açık olarak mimberde halka açıklanmıştır.

Yine Muhammed b. El-Hanefiyye'den rivayet edildiğine göre Ali (r.a.) şöyle diyordu:

"Beni Ebubekir ve Ömer'e (r.a.) tercih eden birisini bana getirirlerse, mutlaka Onu iftira cezasıyla cezalandırırım."

Ali (r.a.) Kûfe'de mimberin üstünde hutbe irad ederken babam beni kaldırdı. Onu beyaz saç ve sakalıyla gördüm.

Ebu İshak'ın Kûfe'yi ilk defa ne zaman terkettiğini ve ondan sonra tekrar Kûfe'yi ne zaman ziyaret ettiğini bilseydik, Kûfe'deki alevîlerin Ebubekir ve Ömer'i (r.a.) ne zaman tercih ettiklerini ve ne zaman terkettiklerini bilecektik.

Ali (r.a.), Küfede Ebubekir ve Ömer'i (r.a.) medhederken aleviler de Tahkim (Hakem olayı) hadisesine kadar imamlarına muhalefet etmemişlerdir. Maalesef bu olaydan sonra haricîler ve onların bir fırkası olan İbâdiyye aynı istikamette kalmalarına rağmen alevîler imamlarına muhalefet ederek H. Birinci asırdan sonra Ebubekir ve Ömer (r.a.) hakkında ileri geri konuşmuşlardır. Bu durum Ebu İshak'ın son günlerine rastlamaktadır.)

[278] Leys (**Leys b. Ebi Selim el-Kureyşi el-Kûfi**, âlim olup İkrime'den hadis nakletmiştir. Ma'mer, Şube ve Sevri'nin hocalarındandır. Kûfe'nin en iyi âlimlerindendir. H. 143 te vefat etmiştir.)

Sünen'de rivayet edildiğine göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

“Benden sonraki iki kişiye, yeni Ebubekir ve Ömer'e uyunuz”[279] buyuruyorlar. Onun için Ahmed b. Hanbel'den rivayet edilen ve âlimlerin iki görüşünden bir görüşe göre -ki en kuvvetli görüş budur- Ebubekir ve Ömer (r.a.) bir hükümde ittifak ettiklerinde, O hüküm hüccet olur ve ondan ayrılmak caiz değildir. Alimlerin kuvvetli olan bir başka görüşlerine göre; dört halifenin ittifakı hüccettir. Onların hilafına hareket etmek caiz değildir. Çünkü Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) onların sünnetlerine uymayı emretmiştir. O Peygamberki, adil ve mükemmel emirlerle gönderilmiş, rahmet ve merhamet Peygamberidir. Ümmeti de bu güzel sıfatlarla tavsif edilmiştir.

Allah (c.c.) şöyle buyurur:

“Muhammed Allah'ın elçisidir. O'nun beraberinde bulunanlar, inananlara karşı alçak gönüllü, inkarcılara karşı güçlü...”[280]

Rasulullah, şiddet ve merhameti birleştiriyor, adalete uygun olanı emrediyordu. Ebubekir ve Ömer'de (r.a.) O'na itaat ediyorlardı. Böylece Onların hareketleri kemâl-i istikametle gerçekleşiyordu.

Rasulullah vefat edince bu iki zat, ayrı ayrı Peygamberlerinin halifeleri oldular.

Ebubekir (r.a.), kemâlinin gereği olarak ve adaletin tecellisi için yumuşaklığı ve sertliği birbirine mezcetmiş ve tabiatında sert olanı tayin etmiştir.

(Halid b. Velid'i ordu komutanı olarak tayin etmesi gibi) çünkü yalnız yumuşaklık işi bozduğu gibi, yalnız sertlik de işi bozar.

Onun için Ebubekir (r.a.), Ömer'le (r.a.) istişare etmekle ve Halid'i komutanlığa getirmekle gerçekten Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) halifeliğine lâyık olmuştur. Bu da Ebubekir'in (r.a.) yüce faziletine delalet eder. Bunun içindir ki, Ömer'in şiddetini aşan bir şiddetle irtidad edenlere karşı savaşmıştır. Hatta Ömer (r.a.):

“Ey Ebâbekir! İnsanlara karşı yumuşak davranmakla kendini onlara sevdir”, demesi üzerine Ebubekir (r.a.):

“Neden kendimi onlara sevdireyim? (Suçun basit olmadığına işaret ederek) Yalan konuşmuş veya bir şiir mi söylemişlerdir?” Şeklinde Ona cevap verdiği rivayet edilmiştir.

Enes (r.a.) şöyle diyor:

“Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) vefatı ile tilkiler gibi (şaşkın) olduğumuz bir halde iken Ebubekir (r.a.) bize bir hutbe verdi. Bizi o kadar cesaretlendirdi ki, âdeta aslanlar gibi kesildik.”

Ömer (r.a.), gerçekten tabiatında sert idi. Kemaline delalet eden en açık delil, işlerinde mutedil olması için yumuşaklığa sarılmasıdır. Onun için Ebu übeyde b. Cerrah, Sa'd b. Ebi Vakkas, Ebu Ubeyde es-Sekafî, Nu'man b. Mukarrin, Said b.

---

279 (Tirmizi, Menakıb: 16, 37, İbni Mace Mukaddime: 311)

280 (Mâide: 5/54)

Âmir ve benzeri ashabtan yardım talep ediyordu. Bu zatlar zühd, takva ve ibadette Halid b. Velid ve emsalinden daha ileri idiler.

İşte bunun içindir ki Ömer (r.a.), Allah ve Resulünün açık olarak hükümlerini beyan etmedikleri meselelerde ashab ile istişare ediyordu. Çünkü Şâri'in kıyamete kadar herkes için ayrı ayrı hüküm koyması mümkün değildir. Hal böyle olunca, Genel hükümlerin kapsamına girip girmedikleri hususunda bazı muayyen meselelerde ictihad edilmesi gerekir. İşte bu ictihad şekline fakihlere göre "Tahkikül Menat denir." Buhususta kıyası kabul eden ve etmeyen bütün âlimler ittifak etmişlerdir. Meselâ:

Allah (c.c); âdil olanların şâhid olmasını emrediyor. İctihad yapılmadan şahitlik yapacak âdil kimselerin kim olduklarını bilmek mümkün müdür?

Yine Allah (c.c.) emanetlerin sahiplerine verilmesini ve işlerin de ehline tevdi edilmesini emrediyor. Bunlara lâyık olanların veya başkasına tercih edilecek muayyen kimselerin nassla bilinmesi mümkün olmadığı için bunlar, ancak ictihadla tesbit edilebilir.

Râfizî,

İmamın nassla belirlenmiş ve ma'sum olması gerektiğini iddia ediyorsa:

Rasulullah'dan (sallallahu aleyhi ve sellem) daha mı büyüktür ki O'nun vekilleri ve tayin ettiği memurları bile masum değillerdi. Şâri'nin her muayyen şeye nassla hüküm koyması mümkün olmadığı gibi, Peygamber ve imamın da muayyen olan her hususta gaybı bilmeleri mümkün değildir. Kaldı ki, ferî meselelerin bir çoğu Ali'nin (r.a.) zannettiği gibi çıkmamıştır. Binaenaleyh ma'sum olan ve olmayan kimseler için fer'î konularda içtihadın gerekli olduğu böylece ortaya çıkmış oldu. Müslim'de rivayet edildiğine göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyuruyorlar:

"Muhakkak ki, siz ihtilaflı meselelerinizde bana geliyorsunuz. Bazılarınız delil getirme hususunda diğerinizden daha maharetli olabilir. Ben getirdiğiniz delillere göre hükmederim. *(Hakkı olmadığı halde ve getirdiği delillere istinaden)* ***kime kardeşinin hakkından bir şey verirsem onu almasın. Çünkü ona cehennemden bir parça vermiş olurum."***[281] Bu hadisten anlaşıldığı gibi hakkında kesin nass olmayan muayyen yerlerde ictihad yapılır. Onun için Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) zahir delillerin hilafına da olsa davayı kazanan şahsa eğer gerçekten haklı değilse kardeşinin hakkını olmamasını istemişlerdir.

Evet Ömer (r.a.) Halife olduğu için Müslümanlara en faydalı olan şahsı kendi yerine tayin etmesi gerekirdi. Onun için bu hususta ictihad etti ve hilafete lâyık olan altı kişiyi tesbit etti. İçtihadı da doğru ve haktır. Çünkü hiç bir sahabi bu altı kişiden başkası hilafete layıktır, dememiştir. Halifeyi seçme işini bu altı kişiye bırakmasının sebebi tayin edeceği bir kişinin diğerlerine nazaran daha yararlı olmayabileceğinden korktuğu içindir. Bu durum da Ömer'in (r.a.) takvasına delâlet

---

[281] (Buhari Şehadet: 27, Ahkam: 30, Hilye: 10,Müslim Akdiye: 4, Ebu Davud Akdiye: 7, Tirmizi Ahkam: 11, Nesai Kudat: 13,33 İbn Mace Ahkam: 5)

eder. Bu yüzden ictihad ederek hilafet için altı kişi tercih etmiş fakat, birisini tayin etmemiştir. O şöyle diyordu:

"Tayin işi alt: kişinin hakkıdır. Onlar kendi aralarında birini tayin etsinler."

Âdil olup ve havaî arzusu olmayan bir imam için bu en güzel bir ictihaddır. Allah ondan razı olsun.

Allah (c.c.) şöyle buyurur:

"... Onların işleri aralarında danışma iledir."[282]

"... İş hakkında onlarla danış..."[283].

Binaenaleyh Ömer'in (r.a.) şûra ile yaptığı işler mutlaka yararlı idi. Ebubekir'in, Ömer'i (r.a.) tayini de müslümanların maslahatı için olmuştur. Ömer'in (r.a.) olgunluğunu ve yüceliğini gören Ebu Bekir (r.a.), bu tayin için Şûraya ihtiyaç duymamıştır. Tabii ki, Ebubekir'in bu güzel ve mübarek kararının eseri müslümanların hayatında açıkça görülmüştür. İnsafı olan her akıl sahibi Osman, Ali, Talha, Zübeyr, Sa'd ve Abdurrahman b. Avf (Allah cümlesinden razı olsun)'ın Ömer'in (r.a.) yerine geçemiyeceklerini gayet iyi bilir.

Ömer'in (r.a.) hilafet için altı kişiyi tercih etmesi, Ebubekir'in (r.a.) Ömer'i hilafete tayin edip müslümanların da Ona bîat etmesi gibidir.

Hatta bu sebepledir ki, Abdullah İbn-i Mesud (r.a.) şöyle demiştir :

İnsanlarını en ferasetlisi -çok ileri zekâlı- üçtür.

Birincisi Şuayb (a.s.)'ın kızıdır ki, şöyle demiştir:

"Babacığım! Onu ücretli olarak tut; ücretli tuttuklarının en iyisi bu güçlü ve güvenilir adamdır."[284]

İkincisi Mısır kralının hanımıdır ki, şöyle demiştir:

"... Belki bize faydalı olur yahut Onu oğul ediniriz."[285] Üçüncüsü Ömer'i halife olarak tayin ettiği için Ebubekir'dir.

Evet Ömer (r.a.) hilafet işini seçtiği altı kişiden birine lâyık görmüş ve bu hareket tarzını şöyle açıklıyordu:

"Ben halife tayin edeceksem benden hayırlı olan -Ebubekir (r.a.)- halife tayin etmiştir. Halife seçim işini başkasına bırakıp terkedeceksem yine benden hayırlı olan da -Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)- terketmiştir."

Görülüyor ki, halifelerin tayin işinde ihtilaf olmamıştır. İhtilaf ancak kıraat şekilleri, fıkıh v.s. konularda olmuştur. Bu da normaldir. Çünkü bir tek âlimin de iki görüşü olduğu vâkidir. Hâlen de büyükler görüşlerde ihtilaf ediyorlar. Kaldı ki Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in:

"Müslümanlar Ebubekir ve Ömer'e itaat ederlerse doğru yolu bulurlar."[286] dediği sabittir. Yine Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Ebu Bekir ve Ömer'e (r.a.):

"İkiniz bir hususta ittifak ederseniz size muhalefet etmem." diyordu.

---

282 (Şûra: 42/38),
283 (Ali İmran: 3/159)
284 (Kasas: 28/26)
285 (Kasas: 28/9)
286 (Tirmizi Mesacid: 311, Ahmed: 5/298)

Başka bir hadislerinde de şöyle buyururlar:

"Benden sonraki iki kişiye, yani Ebubekir ve Ömer'e uyunuz."[287] Onun içindir ki, Ebubekir'in (r.a.), güzel meziyetlerinden dolayı Ömer'i halife olarak tayin etmesi uygun bir iş olup tesiri de müslümanların hayatında görülmüştür, diyebileceğimiz gibi, Ömer'in (r.a.) aynı işi faziletlerde birbirine yakın olan altı kişiye terkederek onlardan birini hilafete tercih etmemesi de maslahata binaendir diyebiliriz. İnsaf sahibi olan herkes de bunu böyle kabul eder.

Ondan sonra ashab-ı kiram Osman'ın (r.a.) hilafeti üzerine ittifak ettiler. Çünkü Onun halife olmasında başkasına nazaran çok fayda ve az zarar vardı. Gerekli olan da çok faydalı ve az zararlı olanın tercih edilmesidir. Halife'nin ölümünden sonrası için yerine birini tayin etmesi de vacip değildir. Onun için Ömer (r.a.):

"Halife seçme işi Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) kendilerinden razı olarak ayrıldığı altı kişinin Şûrasına bağlıdır," diyordu.

Ey Râfizî!

Ebu Huzeyfe'nin kölesi Sâlim'den bahsederek bazı iddialarda bulunuyorsun.

Şu bilinen bir gerçektir ki, ashab hilafetin Kureyş'in hakkı olduğunu gayet iyi biliyorlardı. Hadis kitapları bununla ilgili haberlerle doludur. Muhacirlerin Sakife günü Ensar'a itiraz etmeleri bunun misalidir. Böyle olmasına rağmen Ömer'in (r.a.) bir köleyi halife olarak tayini düşünülebilir mi? Aklın nerededir?!

Ama Ömer'in (r.a.) cüzî bir iş için Salimi görevlendirmesi veya tayin edeceği kimseler hakkında ve buna benzer işlerde Salim ile istişare etmesi mümkündür. Çünkü Salim ashabın en seçkinlerinden bir zât idi.

Ey Râfizî!

"Ömer meziyetleri ayrı olan kişileri eşit tutmuştur." diyorsun.

Bu iddia sence doğrudur. Ama Ömer'in (r.a.) tercih ettiği altı kişi, Onun nezdinde bunlar fazâilde birbirlerine yakın idiler. Hatta Şûra ehli dahi hangilerinin hilafete layık olduğu hususunda mütereddit idiler. Ama sen:

"Tercih edilenin Ali (r.a.), kendisine tercih edilen de Osman'dır." diyecek olursan; o zaman, sana:

"Ensar ve muhacirler kendisine tercih edilen bir kimsenin hilafeti üzerine nasıl ittifak ettiler?" sorusunu soracağız.

Eyyüb Sahtiyan ve arkadaşları:

"Kim Ali'yi Osman'a tercih ederse muhacir ve ensara hakaret etmiştir," demişledir. Sahihaynde rivayet edildiğine göre İbn-i Ömer (r.a.) şöyle diyor:

"Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) devrinde Onun ashabından hangisinin efdal olduğundan bahseder, önce Ebubekir sonra Ömer, sonra Osman'ı zikrederdik."

Bir başka sözünde de:

[287] (Tirmizi Menakıb: 16 37, İbn Mace, Mukaddime: 11)

Sonra Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) diğer ashabını bırakır, aralarında tercih yapmazdık, buyuruyor. Ashab-ı Kiram'ın Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) zamanındaki hallerini işte böyle naklediyor. Aslında bunun eseri de ashabta açıkça görülmüştür. Onlar korkmadan ve bir mükafaat beklemeden Osman'ın (r.a.)' hilafetinde ittifak etmişler ve Ona bîât etmişlerdir. Onlar Allah (c.c.)'ın kendilerini tavsif ettiği gibi idiler. Allah (c.c.) onlar hakkında şöyle buyuruyor:

"... Allah onları sever onlar da O'nu severler. İnananlara karşı alçak gönüllü, inkarcılara karşı güçlüdürler. Allah yolunda cihad ederler, yerenin yermesinden korkmazlar..."[288]

İbn-i Mesud da şöyle diyor:

"Hiç zorluk çekmeden bizden faziletli olanı tayin ettik."

İbn-i Mesud, bu sözü söylerken Abbas, Ubade b. es-Sâmit ve Ebu Eyyub el-Ensari gibi zatlar vardı ki, bunların sözünü kabul etmeyecek hiçbir mazeret yoktu.

Bunlardan her biri Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) tayin ettiği kişiler hakkında fikir beyanında bulunabilen zatlardır. Halbuki Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) mutlak olarak tayin etme hakkına sahib idi. Bu beyanlarından dolayı da kendilerine hiçbir zarar gelmezdi. Ebubekir (r.a.), Ömer'i tayin edince Talha ve başkası, Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) zamanında da Useyd b. Hudayr, Usame b. Zeyd'in tayini hususunda görüşlerini açıklamışlardır. Ömer'in (r.a.) yaptığı tayin ve azil işlerinde de görüşlerini açıklayabilen ashab, Umeyye oğullarından olması hasebi ile güçlü ve kuvvetli olmasına rağmen, Osman'ın (r.a.) tayin işlerinde de görüşlerini açıklayarak gerek Ümeyye oğullarından ve gerekse başkalarından olsun kendilerine yardım ettiği kimseler hususunda onunla münakaşa edebiliyorlardı. Bunun üzerine kendilerinden şikayetçi oldukları bazı görevlileri azletmiş, mali yardımda bulunduğu kişilerin yardımına da son vererek ashabın isteklerini yerine getirmiştir. Durum böyle olunca ashab Osman'ın (r.a.) hilafeti hakkında konuşsalardı -ki, onun zamanında birçok, fetihler ve hayırlı işler gerçekleşmiştir.[289]

---

288 (Maide: 5/54)

289 (**Hasan el-Basri** anlatıyor: Osman (r.a.) zamanında tellalın şu ilanlarda bulunduğunu işittim: "Ey insanlar! Paylarınızı almaya geliniz. Ey insanlar! Rızıklarınızı teslim alınız! Hatta ey insanlar! giyeceklerinizi almaya geliniz!" diyordu. Onlar da gelir, ihtiyaçlarını karşılayacak kadar mal ve erzak alıp giderlerdi.

Hasan El-Basri devamla şöyle diyor:

"Osman (r.a.) zamanında bereketli rızıklar ve bol bol hayırlı işler yanında insanlar arasında iyi ilişkiler vardı. Hatta yeryüzünde biri diğerinden korkan bir tek mümin yoktu. Aksine her mümin diğer mümin kardeşini sever ve ona yardım etmek isterdi."

Yukardaki rivayeti **Hasan el-Basri'**den **El-Hâfız İbn-i Abdil Berr** nakletmiştir.

Osman'ın (r.a.)' muasırı ve Hasan Basrinin de yakın arkadaşı olan **İbn-i Sirîn** de şöyle diyor:

"Osman (r.a.) zamanında o kadar mal bolluğu oldu ki, Cariye ağırlığı mukabilinde para ile, yüzbin, at, bir hurma ağacı da bir dirheme karşı satılıyordu."

Abdullah b. Ömer'e Osman ve Ali'nin faziletleri hakkında bir soru sorunca:

Onların seslerine kulak vermemezlik mümkün olur muydu? Üstelik onlar güçlü kuvvetli ve muteber zatlar idi. Osman (r.a.) akrabalarını iş başına getirmiş ve onlara çeşitli hediyeler vermişse, ondan sonra gelenler de aynı şeyi yapmışlardır. Üstelik onların bu hareketleri fitneye de sebep olmuştur.

Evet ashab-ı kiram yanlış olan bir harekete karşı asla susmazlardı. Ebubekir (r.a.), Ömer'i (r.a.) halife olarak tayin ettiğinde onların kendisine:

"Bize sert tabiatlı olan Ömer'i halife tayin ettiğin için, Rabbinin huzuruna çıktığında Ona ne diyeceksin?" dediklerini görmedin mi? Bunun üzerine Ebubekir (r.a.) ashaba şöyle dedi:

"Allah (c.c.)'ın beni muahaze edeceğiyle mi korkutuyorsunuz? Dostlarına (müminlere) onların en hayırlı olanını halife olarak tayin ettim, diyeceğim."

Râfizîler "bilahare kendilerine zulüm etmemesi için seçecekleri kimseye iltimasta bulunmaları insanların âdetlerindendir" diyorlar. Ama Osman'ın (r.a.) ehlinde ne vardı ki, ashab ona iltimas etsin?

Demek ki ashabın Osman'ı (r.a.) hilafete seçmeleri onun hakketmesindendir. Bu durum öyle açıktır iki, akıl sahibi olan biraz düşünecek olursa Onu daha da iyi kavrayacaktır. Câhil ve nefsî arzularına tabî olan kimsenin de elbette Allah kalbini köreltmiştir. Meseleyi delilleriyle bilen âlim de şüphesiz ki, meseleyi beyan ettiğimiz gibi kabul ediyor.

Râfizî şöyle diyor:

"Ömer seçtiği Şura heyetinin her ferdinde kusur görmüş, böylece kendisinden sonra hiç kimsenin müslümanların başına geçmesini istemediğini açığa vurmuştur. Sonra imameti altı kişiye münhasır kılmakla işi yine tekeline almıştır."

Ey Râfizî!

Ömer (r.a.); bazı kimselerin Şûra ehlini ta'n ederek:

"Bu altı kişinin dışında hilafete daha lâyık olanlar vardır." dedikleri gibi bir söz söylemeyip seçtiği altı kişiden hiç birisine karşı güvensizlik duygusunu da asla beslememiştir. Aksine o muayyen bir şahsı tayin edemediğinin sebebini ve özrünü beyan etmiştir.

Râfizî şöyle diyor:

"Ömer sonra kararında çelişkiye düştü. Hilafetin tayinini dört, sonra üç sonra bir kişiye havale etti. Zayıflıkla nitelendirmesine rağmen seçim işini Abdurrahman b. Avf'a bıraktı."

Ey Râfizî!

Naklî delil getiren kimse her şeyden önce onu isbatlaması gerekir. Buhari'de de sabit olan ve buna benzer hiç bir naklin bulunmamasıdır. Aksine iddianın tam zıddı olan nakiller vardır. Halifeyi seçme işini üç kişiye havale eden Ömer (r.a.) değil aksine Ömer'in (r.a.) seçtiği altı kişi olmuştur. Bu üç kişiye havale

---

"Allah seni iyilikten uzaklaştırsın! Her ikisi de benden hayırlı olan iki kişiyi mi soruyorsun? Onlardan birini yüceltip birini alçaltmamı mı istiyorsun?" şeklinde cevab verdi.)

eden Ömer (r.a.) değil aksine Ömer'in (r.a.) seçtiği altı kişi olmuştur. Bu üç kişi de, yetkiyi onlardan biri olan Abdurrahman b. Avf'a vermişlerdir.

Evet Ömer (r.a.) şöyle demiştir:

"Sa'd halife seçilirse seçilir. Seçilmezse seçilecek zat onun yardımını taleb etsin. Kesinlikle ben Sa'd'ı acizliğinden veya hıyanetinden azletmiş değilim. Ömer (r.a.) sözlerine devam ediyor:

"Benden sonra seçilecek olan halifeye Allah'tan korkmasını, memleketlerinden çıkarılıp malları alınan ilk muhacirlerin hukukuna riâyet edip, onlara hürmet etmesini... tavsiye ediyorum."

Ömer (r.a.), hayatında hiç kimseden korkmuyordu. Râfizîler ise O'na bu ümmetin firavunu diyorlar.

Allah onları gebertsin! Hayatında hiç kimseden korkmayan Ömer, Osman'ı (r.a.) halifeliğe takdim etmekten nasıl korkacaktı?

Vefat etmeden önce O'nun halifeliğini ilan etseydi, bütün ashab mutlaka O'na itaat edeceklerdi. O, Ali'yi (r.a.) değil de Osman (r.a.)'ı tercih etseydi bunda hiçbir menfaati da olmazdı. Hatta halife seçimi işinden kendi oğlunu çıkarmış ve cennetle müjdelenen on kişiden olan Sa'd b. Zeyd'i de Şûra heyetine sokmamıştır. İftira ettiğiniz gibi O nasıl olur da iltimas yapar?

Üstelik ömrünün son dakikalarında, ki; onlar, Fâcirin korktuğu ve kafirin iman etmek istediği anlardır. Ömer (r.a.), Ali'nin nass veya öncelikle hilafeti hak ettiğini gerektiren bir durumun mevcudiyetini bilseydi, Allah (c.c.)'a istiğfar kabilinden veya O'nun rızasını kazanmak için mutlaka Onu hilafete takdim edecekti. Çünkü kişinin vefatından önceki anlarda dinine ve dünyasına fayda vermiyecek aksine onun cezalandırılmasını gerektirecek bir harekette bulunması normal değildir. Ömer (r.a.) Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) nasıl düşman olabilir ki nail olduğu bütün nimetler Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) sayesinde kendisine ulaşmıştır.

Ayrıca Ömer (r.a.) Allah (c.c.)'ın en zekî kullarından idi. Peygamberliğin delilleri de en açık şekilde ortadaydı. Halifeliği nassla hakkettiği halde onu Ali'ye (r.a.) vermeyip, düşmanlığına devam ettiği takdirde ahirette cezalandırılacağını bilmesine ve buna ilâveten de vefatı anında Osman (r.a.)'dan bir fayda beklememesine rağmen nasıl olur da Ömer (r.a.), Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) amcası oğlu ve ehl-i beyti olan Ali'ye (r.a.) düşmanlık eder? Böyle bir şey mümkün olamaz. O Ömer ki, sâde bir hayat yaşamış, sâde giymiş ve adaleti tatbik için sabretmesini bilmiştir.[290]

Ey Râfizî!

---

[290] (**Râfizî'ler** Ömer'e (r.a.) (Hâşâ!) "Tâğut" dedikleri gibi Ebu Bekir'e (r.a.) de "Cibt" diyorlar. Bu şekildeki isimlendirme râfizilerin Cerh ve ta'dil kitaplarından biri ve El-Meekanî'nin eseri olan "Tenkihul Mekâl" adlı kitapta mevcutur. Halbuki Allahın Ebubekir'i medheden ve Tevbe sûresinde bulunan ayetini Ali (r.a.) Ona tebliğ etmiştir. O zaman Ebubekir (r.a.) Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) emri ile hacıların başında Mekke'ye doğru gidiyordu. Allah cümlesinden razı olsun.)

"Ali olmasaydı Ömer helak olurdu" şeklindeki iddiana gelince şöyle diyoruz:

Ebu'l-Meâlî El-Cüveynî:

"Dünya Ömer (r.a.) gibisini görmemiştir." der. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) da Ömer'e (r.a.):

"Şeytan senin bir yolda yürüdüğünü görünce, mutlaka senin yolundan başka bir yola sapar" demiştir.

Binaenaleyh Emirulmümimîn Ömer'in (r.a.) müsbet durumu güneşten daha aşikârdır.

Hâşim ve Umeyye oğulları Rasulullah ile Ebubekir ve Ömer'in (r.a.) hilafetleri zamanında da müttefik idiler. Hatta Ebu Süfyan Mekke fethinde haber toplamak üzere Mekke'nin dışına çıktığında Abbas (r.a.) Onu gördü. Abbas (r.a.), Ebu Süfyan'ı bineğine bindirerek O'nu Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) götürdü. Rasulullah'a:

"Ebu Süfyân şerefi seviyor. Onu bir hediye ile şereflendir" dedi. Bütün bunlar Abbas'ın, Ebu Süfyân ve Ümeyye oğullarına karşı duyduğu sevgiden ileri geliyor. Çünkü her iki kabile de Abd-i Menaf oğullarındandır. Hatta Ali (r.a.) ile müslümanlardan bir zat arasında sınır ihtilafı vardı. Osman (r.a.), aralarında Muaviye'nin (r.a.) de bulunduğu bir toplulukta ihtilafı çözmek için sınıra gittiler. Muâviye hemen sınırın nişanelerinden birine sorarak:

"Bu Nişane Ömer'in (r.a.) zamanında da böyle miydi?" dedi.

"Evet" demeleri üzerine Muâviye (r.a.) şöyle buyurdu:

"Bu durum zulüm olsaydı -yani Ali (r.a.) (hâşâ) mütecaviz olsaydı- mutlaka Ömer Onu değiştirecekti."

Böylece Muâviye (r.a.) bu meselede Ali'yi (r.a.) desteklemiştir. Ali (r.a.)'de o sırada hazır değildi. Ancak yerine İbn-i Ca'fer'i vekil olarak tayin etmişti. O, "Husumetin aşılması güç olan problemleri vardır. Şeytan orada hazır olur." diyordu. Onun için bu davada Abdullah b. Ca'fer'i yerine vekil olarak tayin etmişti.

İşte bu tevkile binaen Şafiî ve bazı fakihler bu hadiseye dayanarak davalarda vekaletin caiz olduğunu söylemişlerdir. Şafiî mezhebi, Hanbeli mezhebinden bazı fakihler ve bir rivayete göre Ebu Hanife bu görüştedirler. Davayı halledip döndüklerinde meseleyi Ali'ye (r.a.) anlattılar. Ali (r.a.):

"Muâviyenin bunu niçin yaptığını biliyor musunuz? Hepimiz Menaf oğullarından olduğumuz için yapmıştır. (Yani aramızda ihtilaf yoktur)" dedi.

İbn-i Teymiye şöyle diyor:

Kâdilkuddât, bir mahkemenin durumunu benimle istişare etti ve bana bir kitap getirdi. Bu kitapta yukarda zikrettiğimiz hadise vardı. Hakimler "Menâfiyye = Menaf oğulları" lafzını bilmiyorlardı. Yukarıda açıkladığım şekilde onlara cevap verdim. Tabii ki, "Hepimiz Menaf oğullarındınız" cümlesinden maksat, hâşim ve Ümeyye oğullarının Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Ebubekir (r.a.) ve Ömer'in devirlerinde ittifak halinde olduklarını açıklamaktır.

Râfizî şöyle diyor:

"Ömer, Abdurrahman'ın kardeşinden ve amcasının oğlundan vazgeçmeyeceğini bildi."

Ey Râfizî!

Bu da açık bir yalan olup neseb ilmindeki cehaletini gösteriyor. Çünkü Abdurrahman ne Osman'ın kardeşi ne amcasının oğlu ve ne de kabilesindendir. Üstelik Zühre oğulları Haşim oğullarına daha yakındır. Çünkü Zühre oğulları Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) dayıları idi.

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in Sa'd için:

"Bu dayımdır" dediği rivayet edilmiştir.

Evet Sa'd, Zührî olup, Abdurrahman b. Avf'ın kabilesindendir. Neden Abdurrahman, Sa'd'ı tercih etmedi?

Râfizî şöyle diyor:

"Ömer, üç gün içinde aralarında bir halife seçip ona bîat etmedikleri taktirde boyunlarının vurulmasını emretti."

Ey Râfizî!

Bu iddianı ispatlıyacak doğru nakil var mıdır?

Bilinen ve gerçek olan Ömer'in (r.a.), birisine bîat edinceye kadar şûra ehlinden ayrılmamaları için ashaba emir vermesidir. Ömer (r.a.) yeryüzünde yaşayanların en faziletlisi olan altı kişinin öldürülmesi için emir vermesi hiç mümkün müdür?

Böyle bir şeyin olduğunu farzetsek (hâşâ!) bile ashabın, Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) vefatından sonra Ömer'e (r.a.) itaat etmeleri tasavvur edilebilir mi?

Ömer onların katlini emretseydi, ölümünden sonra hilafete kimin lâyık olduğunu zikredecekti. Bütün bunlardan başka herbirisi bir aşiret reisi olan bu altı kişiyi kim öldürebilirdi?

Senin gördüğün şey, açıkça cereyan eden ve onlardan biri olan Osman'ın (r.a.) şehid edilmesidir. Altı kişiden hiçbiri halife olmasa da, onların katledilmeleri caiz olmadığı gibi, onlardan bir kişinin dahi öldürülmesi haramdır. Onlardan biri halife olmasaydı başka biri seçilirdi. Dünyada, hilafeti kabul etmediği için öldürülen hiç bir kimse de duymadık. Dolayısıyla senin bu iddianın yalan olduğu açıkça ortaya çıktı.

Râfizilerin acaib iddialarından biri de Ali'den başka diğer şûra ehlinin öldürülmeye müstahak olduklarını söylemeleridir. Yine acaib bir iddiaları daha var ki, o da Ömer'in hem onlara iltimas etmesi, hem de öldürülmeleri için emir vermiş olmasıdır. Böylece iki zıddı bir araya getiriyorlar!

Ey Râfizî!

Sa'd b. Ubâde, Ebubekir'in (r.a.) biatına muhalefet etmesine rağmen onu öldürmek şöyle dursun ne dövülmüş ve ne de hapsedilmiştir. Ali (r.a.) de biati geciktirmesine rağmen Ebu Bekir (r.a.) O'na bir şey dememiştir. Ebubekir'e (r.a.) biat edinceye kadar kimse O'na kıymamıştır. Hatta Ebubekir (r.a.) O'na ikramda bulunuyordu. Aynı şeyi Ömer (r.a.) de O'na uygulamıştır. Ebubekir (r.a.):

"Ey İnsanlar! Ehli beytine ikram ile Muhammed'i (sallallahu aleyhi ve sellem) ta'zim ediniz", diyordu.

Ebubekir (r.a.) tek başına Ali'yi (r.a.) evinde ziyarete gittiğinde yanında Hâşim oğulları bulunuyordu; Onların faziletlerini anlatırken, Onlar da kendisinin (Ebubekir (r.a.)) hilafete lâyık olduğunu itiraf ediyorlardı. Ebubekir (r.a.) ve Ömer, hilafetleri esnasında Ali'ye eziyet etmek isteselerdi buna güçleri yeterdi. Fakat onlar Allah'tan korkuyorlardı.

Ama bu cahil râfizîler, Ebu Bekir (r.a.) ve Ömer'in:

Ali'nin (r.a.) kendisine yapılacak zulmü bertaraf edebilecek en güçlü olduğu ve bu iki zatın da ona zulmetmede en zayıf oldukları bir dönemde zulmettiklerini iddia ediyorlar. Acaba Ebubekir (r.a.) ve Ömer güçlü oldukları zaman kralların yaptığı gibi halkın onlardan korktukları bir zamanda neden Ali'ye (r.a.) zulmetmediler? Bunu isteselerdi gayet kolay yapabilirlerdi. Aksine onlar her hususta Ali (r.a.) ile iyi muamelede bulunmuşlardır. Ali (r.a.) de bir tek kelime dahi olsa onlar hakkında çirkin bir şey söylememiştir. Aksine Onları sevdiğini, herhâlükârda onları yücelttiğini açıkça gösteren kendisinden gelmiş rivayetler vardır. Meseleye vâkıf olanlar için bu durum çok açıktır.

Şiilerin Osman (r.a.) Hakkında Uydurdukları İftiralar

Râfizî şöyle diyor:

"Osman, ehil olmayanları iş başına getirmiştir. Hatta onlardan bazıları fâsık ve hâin idi. Memurluğu akrabaları arasında paylaştırmıştır. Said b. As'ı Küfe valiliğine tayin etmiş, ama ondan öyle haller sâdır olmuştur ki, onun Kûfe'den sınır dışı edilmesine sebep olmuştur. Mısır'a Abdullah b. Sa'd b. Ebi Serh'i tayin etmiş O da zulmetmiştir. Halk Ondan şikayet etmelerine rağmen, görevine devam etmesi ve Muhammed b. Ebibekr'i öldürmesi için kendisine gizlice yazı yazmıştır. Muaviye'yi Şam'a tayin etti. O da nice fitneler çıkardı. Abdullah b. Âmir b. Kureyz'i Basra'ya tayin etti, bir çok haramlar işledi. Mervan'ı görevlendirerek mührünü Ona teslim etti. Fakat bu tayin Onun (Osman) ölümüne sebep oldu. Osman akrabalarına bol bol mal veriyordu. Hatta kızlarıyla evlendirdiği dört kişiye dörtyüzbin dinar vermiştir. İbn-i Mesud Onu tekfir ederdi. İbn-i Mes'ud yargılanınca Osman ölünceye kadar onu dövmüştür. Fıtık oluncaya kadar Ammar'ı dövmüştür. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) "Ammar iki gözümün arasındaki deridir. İsyankâr bir gurup onu öldürecektir. Allah onları şefaatıma erdirmiyecek" demiştir. Ammar da Osman'ı kötülüyordu. Rasulullah, Osman'ın amcası olan Hakem'i kovmasına rağmen, Osman Onu Medine'de oturtmuştur. Ebu Zerr'i "Rabeze" denilen yere sürmüş ve Onu dövmüştür. Osman, cezaları tatbik etmemiştir. Ali'nin (r.a.) kölesi Hürmüzan'ı öldürmesine karşılık Ubeydullah b.

Ömer'i kısasla öldürmemiştir. Şarap içtiği için Velid'e ceza tatbik etmemiştir. Bilahare Ali (r.a.), Velid'e hadd cezası tatbik ederek:

"Ben varken Allah (c.c.)'ın hududu iptal edilmez," demiştir. Osman, Cuma günü ikinci ezanı ilave ederek bidat çıkarmıştır. Böylece öldürülünceye kadar müslümanlara muhalefet etmiştir. Müslümanlar işlerini ayıplayarak, ona:

"Bedir'de kayboldun, Uhud'dan kaçtın, Rıdvan biatına da gelmedin" diyorlardı. Bu husustaki haberler sayılamayacak kadar çoktur."

Ey Râfizî!

Ali'nin (r.a.) valileri Osman'ın (r.a.) valilerinden daha fazla kendisine hiyanet ve isyan etmişlerdir. Hatta bazıları Muaviye'nin tarafına geçtiler. Ali (r.a.), Ziyad b. Ebi Süfyan'ı tayin etmiş O da Hüseyin'e (r.a.) karşı savaşmıştır. Esteri ve Muhammed b. Ebibekir'i tayin etmiştir ki, Muaviye (r.a.) bütün bunlardan hayırlıdır. Ali (r.a.) de anne ve baba tarafından olan akrabalarını tayin etmiştir. Amcası Abbas'ın oğulları olan Abdullah, Ubeydullah, Kuşem ve Sümame'yi tayin ettiği gibi Mısır'a da üvey oğlu Muhammed b. Ebi Bekr'i tayin etmiştir. İmamiyye mensupları, Ali (r.a.), çocuklarının halife yapılması için emir vermiştir, diyorlar. Halbuki, akrabaları bazı küçük işlere görevlendirmek doğru değilse, hilafet gibi büyük bir işle görevlendirmek nasıl doğru olur?

Osman (r.a.), akrabalarını tayin etmesi hususunda Rasulullah'ı (sallallahu aleyhi ve sellem) misâl almıştır. Çünkü Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Attab b. Useyd el-Emevî'yi Mekke'ye, Ebu Süfyan'ı Mecran'a, Halid b. Saîd b. As'ı bir başka yere vali olarak tayin etmiştir. Hatta Velid b. Utbe'yi de **"Bir fâsık size haber getirince"** âyeti ininceye kadar vali tayin etmiştir.

Osman (r.a.):

"Ben Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) tayin ettiklerinden veya onların kabilelerinden olanlardan başkasını vali olarak tayini etmedim." demiştir. Ebubekir ve Ömer (r.a.) de Rasulullah'dan sonra aynı şeyi yapmışlardır. Ebu Bekir (r.a.) Şam fethi için Yezid b. Ebi Sufyan b. Harb'ı tayin etmiş, Ömer de Onu uygun görmüştür. Bilahare Ömer (r.a.), Muaviye'yi tayin etmiştir. Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) Ümeyye oğullarını vali olarak tayini hususundaki rivayetler de sahihtir. Bütün bunlardan anlaşılıyor ki, sabit nasla vârid olduğu gibi Umeyye oğullarından vali tayin etmek, hilafetin Hâşim oğullarından muayyen birisine mahsustur şeklindeki iddiadan daha isabetlidir.

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Haşim oğullarından yalnız Ali'yi (r.a.) Yemen'e vali, azadlı kölesi Zeyd ve İbn-i Ravha ile birlikte de Ca'feri Mu'te harbine komutan olarak görevlendirmiştir. Kaldı ki biz Osman'ın (r.a.), masum olduğunu da idaia etmiyoruz. Aksine Onun da hataları olabileceğine inanıyoruz. Fakat Allah (c.c.) onları atfetmiştir. Rasulullah da Onu cennetle müjdelemiştir. Ama râfizî o kadar aşırı gidiyor ki, birinin hatalarını zorla iyiliğe çevirmeye çalışırken, cennetle müjdelenen bir diğerinin bütün iyiliklerini unutuyor. İşte zulüm budur.

Bütün ümmet tevbe ile günahların affedileceği hususunda ittifak etmişlerdir. Hiç kimse de Osman hatalarından dolayı tevbe etmemiştir, diyemez.

Allah (c.c.)'ın, bütün günahları affedeceğine dair birçok ayet ve hadisler vardır. Namaz v.s. ibadetler de günahlara keffaret olurlar.

Kılınan bir namaz, iki namaz vakti arasında cereyan eden günahlara keffaret olduğuna göre; Cuma namazı, Ramazan, Arefe veya Aşure günü oruçları neye keffaret olurlar? diye sorulacak olursa; bunlar kişinin derecesini yükseltirler, cevabı verilir. Herşeyden önce amelin takvaya uygun olması gerekir ki, Allah (c.c.) onunla hataları silsin.

Allah (c.c.) şöyle buyurur:

"Allah ancak muttaki olanların amelini kabul eder"[291] Yukardaki ayetin tefsirinde üç görüş vardır:

Birincisi Haricilerin ve Mutezilenin görüşüdür ki, Onlara göre Allah ancak kebâiri -büyük günahları- işlemeyenlerin amelini kabul eder ve kebâiri işleyenlerin o halde iken hiçbir iyilikleri kabul edilmediği istikametindedir.

İkincisi, Murcienin görüşüdür. Onlara göre kişi Allah (c.c.)'a şirk koşmadıktan sonra kebâiri işleyip, namaz kılmasa da takva ehlindendir.

Üçüncüsü, Selef ve Müctehid imamların görüşüdür. Onlara göre:

Kişi Allah (c.c.)'ın emrettiği işi ihlasla yaptıktan sonra Allah onun amelini kabul eder.

Fudayl b. İyad;

"... Hanginizin ameli daha güzeldir diye sizi imtihan etmek için..."[292] ayet-i kerimesini açıklarken:

Güzel amel ihlaslı ve sevaba uygun (doğru) olan ameldir.

Çünkü bir amel ihlasla yapılır, şeriata uygun olmazsa veya şeriata uygun olur, ihlasla yapılmazsa kabule şayan değildir.

İhlaslı amel Allah rızası için yapılan ameldir.

Sevablı (doğru) amel ise sünnete muvafık (Şer'î ölçülere uygun) olan ameldir.

Sünende olan ve Ammar (r.a.)'dan nakledilen bir hadiste Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyuruyor:

"Kişi namazını kıldıktan sonra** (İhlasına göre) **Onun yarısı, üçte biri, dörtte biri, onda biri -söyleyinceye kadar devam etti- kadar sevabı vardır."

İbn-i Abbas şöyle diyor:

"Namazından ancak şuurlu olarak eda ettiğinin sevabı vardır." Hac, cihad ve oruç da böyledir.

Hata ve günahların affı kabul edilen amellerin sayesinde olur.

Saîd olan, yarısı da olsa namazının, cumasının ve orucunun kabul edilip hata ve günahlarının bu vesile ile affedildiği kimsedir.

Aflar, ağırlığı itibariyle bazan küçük bazan da büyük günahlar için gerçekleşir. Bu da amelin ihlasla yapılıp şeriata uygun oluşuna bağlıdır.

---

[291] (Maide: 5/27).

[292] (Hud: 11/7, Mülk: 67/2)

Kelime-i Tevhid her günahı siliyor ise, bu onu söyleyen kişinin Allah (c.c.)'a karşı olan sıdkına, ihlasına ubudiyyet ve ihtiramına bağlıdır.

Ayakkabısı ile susuz bir köpeğe su verdiği için âsi bir kadın affedilmişse o andaki durumunun iyiliğine ve amelinin ihlasına bağlıdır.

Her âsi böyle bir durumda iken susuz bir köpeğe su veremez. Öyle kişiler vardır ki, kıldıkları namaz ile aralarındaki mesafe doğu ve batı arasındaki mesafe kadardır.

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ashabı hakkında şöyle buyuruyor:

"Sizden biriniz Uhud dağı kadar altın infak ederse onların bir müd** (iki avuç) **veya yarısı kadar yaptıkları infaka -onun sevabına- erişemez."[293]

Ebubekir b. İyaş:

Ebubekir es-Sıddık (r.a.) namaz ve orucunun çokluğuyla ashabı geçmiş değildir. Belki o kalbine yerleşmiş olan şeyle -çok kuvvetli iman- onları geçmiştir, diyor. Müslim'de olan ve Ebu Musa'dan rivayet edilen bir hadiste Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) başını semaya kaldırarak şöyle buyurdu:

"Yıldızlar semanın emniyetidir. Onlar dökülüp yok olunca sema için va'dedilen gerçekleşecektir. Ben de ashabımın emniyetiyim. Ben gidersem ashabıma va'dedilen gelecektir. Ashabım da ümmetimin emniyetidir. Onlar giderse ümmetime va'dedilen gelecektir."[294]

Müslim'de rivayet edilen bir başka hadiste de Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyuruyorlar:

"Bir zaman gelecek ki, insanlar cemaatlar halinde savaşacaklardır. Onlara:

"İçinizde Rasulullah'ı gören var mı? diye sorulacaktır. Evet dediklerinde onlara fetihler müyesser kılınacaktır. Tekrar bir zaman gelecek ki, insanlar cemaatlar halinde savaşacaklardır. Onlara: içinizde Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) ashabını gören var mı? diye sorulacaktır. Evet, gördük diyeceklerdir. Onlara da fetihler müyesser kılınacaktır. Yine bir zaman gelecek ki, insanlar cemaatler halinde savaşacaklardır. Onlara:

Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) ashabının ashabını gören var mı? diye sorulacaktır. Evet diyeceklerdir ve onlara fetihler müyesser kılınacaktır."[295]

Yukardaki hadisten de anlaşıldığı gibi Rasulullah bir çok hadislerinde ilk üç tabakayı medhetmiştir. Bunda ittifak vardır. Dördüncü tabaka hakkında da bu istikamette bazı hadisler mevcuttur.

Hülasa amellerin faziletli ve makbul olmaları yalnız şekillerine bağlı değil, aynı zamanda onların yapılmasını isteyen kalbteki niyyetin ihlasına bağlıdır.

İnsanlar da bu hususta çok farklıdırlar. İşte bu hadis ashabın her birini onlardan sonra gelenlere tercih edenlerin delilidir. Alimler, bütün ashabın cümle

---

[293] (Buhari Fedail: 5, Müslim Fedail: 221)

[294] (Yani Rasulullah vefat ederse, fitneler, savaşlar ve irtidatlar başlayacaktır. Ashab vefat eder giderse bidatlar, fitneler v.s. tehlikeler doğacaktır. Bu izah Müslim'den alınmıştır. Mütercim)

[295] (Müslim Fedail: 215)

tabiinden üstün olduklarını ittifakla kabul etmişlerdir. Yalnız ashabın her biri tabiinin her birinden, mesela Muaviye Ömer b. Abdul Azizden üstün kabul edilir mi? Meselesinde ihtilaf vardır.

Kadı iyad ve başkaları bu hususta iki görüş zikrediyorlar. Çoğunluk ashabın her birisini tabiinden her birisine üstün tutuyorlar. İbnü'l-Mübârek, Ahmed b. Hanbel ve daha başkaları bu görüştedirler. Bu zatlara göre her ne kadar tabiinin amelleri fazla, Ömer b. Abdülazizin adaleti acık ve Muaviye'den daha zâhid ise de, faziletler Allah indinde kalbteki imanın hakikatiyle bilinir.

Bu hususta da Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Sizden biriniz Uhud dağı kadar altın infak ederse, ashabın iki avuç veya onun yarısı kadar yaptıkları inkafa -sevabına- erişemez."[296] buyururlarDolayısıyla Rasulullah, Tabiinin Uhud dağı kadar yaptıkları altın infakının ashabın yaptıkları iki avuç infakına denk olamıyacağını haber veriyor.

Bunun içindir ki, Selefden bazıları:

"Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ile beraber cihad eden Muaviye (r.a.)'nin burnuna giren toz, Ömer b. Abdülazizin amelinden daha kıymetlidir, demişlerdir."

Aslında bu meseleyi genişçe açmak ve izah etmek lazımdır. Fakat burası onun yeri değildir. Çünkü bizim konumuz Allah (c.c.)'ın iyilikler sebebiyle kötülükleri af edeceği, iyiliklerin derecesi de sahibinin kalbindeki iman ve takvaya bağlı olduğu meselesidir. Hülasa ashabtan daha aşağı olanların iyilikleri günahlarının affına vesile olduğuna göre, artık ashab-ı kiram için bu durum elbette tahakkuk etmiştir.

Mü'min'e dua etmek, cenaze namazını kılmak veya Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) muayyen birisine istiğfarda bulunması da günahların affına vesile olan sebeplerdendir. Mü'mimin vefatından sonra ruhuna ithafen yapılan salih ameller verilen sadakalar ve ifâ edilen haclar da bunlardandır. Hadis-i Şerif ile bu ithafın müteveffaya vardığı sabittir. Müteveffanın oğlu tarafından yapılan dua müstesnadır. Yani oğlunun babasına yaptığı dua zaten müteveffanın amelinden sayılır. Nasslar sabit olduğu üzere mü'minin başına gelen musibetler de günahlarının keffaretine vesile oluyorlar. Müslimde rivayet edilen bir hadiste Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyuruyorlar:

"Rabbimden üç şey istedim. İkisini verdi birini vermedi.

Ümmetimi kıtlıkla helak etmemesini istedim. İstediğimi kabul etti.

Ümmetimi kökünden yok edecek bir düşmanı musallat etmemesini istedim, bu isteğimi de kabul etti.

Ümmetimin arasında düşmanlık olmamasını istedim. Fakat bu isteğimi kabul etmedi."[297]

Müslim'de rivayet edilen bir başka hadiste de şöyle deniliyor:

---

[296] (Buhari Fedail: 5, Müslim Fedail: 221)
[297] (Müslim Fiten: 5)

"En'am sûresinin: **"De ki. O, üstünüzden size bir azab göndermeğe kadirdir."** âyeti inince Rasulullah:

"Bu azabdan sana sığınırım",

"... Ve ayaklarınızın altından (bir azab göndermeğe kadirdir)"

Kısmında Rasulullah:

"Bu azabtan sana sığınırım",

"Sizi fırka fırka yapıp kiminizi kiminize hıncını tattırmağa (Kadir olan O'dur)"

kısmında da Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Bu daha basittir" buyurmuşlardır."

Bu fitne bütün ümmete takdir edilen bir iştir. Buna rağmen ashab-ı Kiramlardan sonra gelenlere nisbetle fitnelere daha az maruz kalmışlardır. Asırlar asr-ı saadetten uzaklaştıkça fitneler de o nisbette çoğalmıştır. Bunun için Osman'ın (r.a.)' devrine kadar açık bir fitne ortaya çıkmamıştır. Fakat Osman (r.a.) şehîd edilince ve mü'minler fırkalara ayrılınca karşılıklı iki fitne çıktı.

- Birisi Ali'yi (r.a.) tekfir eden haricîlerin fitnesi,
- diğeri Ali'nin (r.a.) imametini, masumluğunu veya peygamberliğini veya ilahlığını (Bu iddialar râfizîlerin ayrı ayrı olan fırkaları tarafından yapılıyor.) iddia eden râfizîlerin fitnesidir.

Ashabın son devirlerinde yani Abdullah b. Zübeyr ve Abdümelik'in emirlikleri zamanında da Kaderiyye ve Murcie fitnesi ortaya çıktı.

Onları takib eden Tabiin'in ilk ve Emevi hilafetinin son zamanlarında Cehmiyye ve Müşebbihe fitnesi ortaya çıktı.

Halbuki ashab-ı Kiram zamanında bu fitnelerden hiçbirisi yoktu. Onların zamanında kılıç fitneleri de -kendi aralarında savaş- yoktu. Mü'minler Muaviye zamanında düşmana karşı savaş etmek için ittifak halinde olmalarına rağmen vefat edince Hz. Hüseyin şehid edilmiş, İbn-i Zübeyr Mekke'de muhasara edilmiş sonra Medine'de El-Harra fitnesi cereyan etmiştir. Yezid de ölünce Şam'da Mervan ile Dahhak arasında ayrı bir fitne meydana gelmiştir. Sonra El-Muhtar, İbn-i Ziyad'a galip gelerek onu öldürdü ve bunun üzerine bir fitne daha ortaya çıktı. Bunun üzerine Musab b. Zübeyr gelip El-Muhtarı öldürdü. Sonra Abdülmelik Mus'ab'ı öldürdü. Haccac İbn-i Zübeyri bir müddet muhasara ettikten sonra onu öldürdü. Sonra Haccac Irak'a doğru gidince, Muhammed b. el-Eş'as büyük bir kuvvetle ona karşı gelmiş ve büyük bir fitne olmuştur.

Bütün bunlar Muaviye (r.a.)'nin ölümünden sonra cereyan etmişlerdir.

Sonra Horasan'da İbn-i Mihleb fitnesi ortaya çıktı. Sonra Zeyd bin Ali Kûfe'de öldürüldü. Sonra Horasan' da anlatılması çok uzun sürecek fitneler oldu.

Binaenaleyh müslüman hükümdarları arasında Muaviye (r.a.)'den hayırlı bir hükümdar gelmemiştir. Diğer hükümdarlar zamanında yaşayan insanlar da Muaviye'nin zamanında yaşayan insanlardan hayırlı değildirler. Tabii ki, bu hüküm Muaviye'nin devrini ondan sonraki devirlere nisbet ettiğimiz taktirde doğrudur. Ebubekir ve Ömer'in (r.a.) devirlerine nisbet edersek elbetteki bu iki zatın ve devirlerinin üstünlüğü tartışmasız kabul edilecektir.

Muaviye (r.a.) - hatalarıyla beraber-[298] ondan sonra gelen hükümdarların en iyisidir.

Katade (r.a.) şöyle diyor:

"Muaviye'nin icraatını görseydiniz, çoğunuz "Mehdi budur" diyecekti."

Ahmed b. Cevvas[299] şöyle diyor:

"Ebu Hureyre el-Mukettib bize şöyle dedi:

A'meşin yanında otururken Ömer b. Abdülaziz ve adaletinden bahsettiler. A'meş:

"Muaviye'yi nasıl buluyorsunuz?" dedi.

"Onu yumuşaklığıyla tanıyoruz," demeleri üzerine:

"Hayır, vallahi adaletiyle meşhurdur" cevabını verdi.

Ebu Usame es-Sekafî şöyle diyor:

Güvenilir kişiler Ebu İshak es-Sübey'î'nin Muaviye hakkında şöyle dediğini naklediyorlar:

"Muâviye'ye yetişseydiniz Onun mehdi olduğunu, söyliyecektiniz."

Ebubekir b. İyaş, Ebu İshak, "Onun benzerini görmedim" dediğini naklediyor. Beğavî, Suveyd b. Saîd'den, O da Damam b. İsmail'den, Oda Ebu Kays'ten naklettiğine göre Ebu Kays şöyle diyor:

"Muâviye her bir kabileye bir görevli tayin etmişti. Bunlardan Ebu Yahya künyeli bir görevli her gün sabah kabileyi dolaşarak:

"Bu gece aranızda bir çocuk doğdu mu? Bu gece herhangi bir olay meydana geldi mi? Bu gün size misafir geldi mi?" diye soruyordu. Onlar da:

"Evet bu gün Yemen ehlinden biri çocuklarıyla bize misafir olarak geldi," dediler. Ebu Yahya bütün kabileyi dolaştıktan sonra divana -Devlet idare meclisi-gelir onların isimlerini birer birer kaydederdi.

Muhammed b. Avf et-Tâî, Ebu Muğire'den O'da İbn-i Ebi Meryem'den, O'da Atiyye b. Kays'tan rivayet ettiğine göre Atiyye b. Kays şöyle demiştir:

Muâviye b. Ebi Süfyan'ın bize hutbe irad ederek:

"Size vereceklerimden başka Beyt'ül-Malda fazladan mal vardır. Onu aranızda paylaştırmak istiyorum. Size yetecek kadar bir nimet gelince onu da aranızda paylaştırırım. Aksi halde bana itab etmeyiniz. Beyt'ül Mal benim değildir. O Allah (c.c.)'ın size bağışladığı kendi malıdır." dediğini işittim.

Muaviyenin güzel ahlâka, adalet ve iyilikteki faziletleri oldukça fazladır. Müslim'de rivayet edildiğine göre adamın biri İbn-i Abbas'a:

"Muâviye vitiri bir rek'at olarak kıldı. Buna ne dersin?" diye sorunca İbn-i Abbas:

"İsabet etmiştir. Çünkü O fakihtir." cevabını verdi.

Ebu ed-Derdâ:

[298] (Çünkü O masum değildir. Ma'sumiyet ancak peygamberler içindir.)

[299] (**Ebu Asım el-Kûfi**'dir. **İbn'ül Mübarek** ve **İbn-i Uyeyne**'nin talebelerindendir. Müslim Sahihinde ve Ebu Davud'un Müsned'inde hadisleri vardır. Güvenilir bir zattır. Muharrem 238 de vefat etmiştir.)

"Şu imamınızdan başka namazı Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) namazına -kılınışına- benzeyen bir kişi daha görmedim" diyerek, bununla Muaviye'yi (r.a.) kasdetmiştir.

İşte İbn-i Abbas ve Ebu'd-Derda gibi iki büyük sahabinin, Muaviye'nin fıkhı ve namazı güzel kılışı hakkındaki şehâdetleri...

Buna benzeyen daha bir çok deliller vardır. Üstelik Muâviye ilk müslümanlardan değildir. O Mekke fethinde müslüman olmuştur. Bazıları Fetihten önce müslüman olduğunu söylüyorlar. Kendisi de ashabın yücelerinden olmadığını itiraf ediyordu. Horasan'dan batı Afrika'ya, Kıbrıs'tan Yemen'e kadar olan topraklarda hüküm sürdüğü esnada Muaviye'nin yaşayışı bu şekilde takdire şâyân idi. Buna rağmen bütün müslümanlar Muaviye'nin fazilette, Ebubekir ve Ömer (r.a.) şöyle dursun, Osman ve Ali'nin derecelerine bile yetişmemiş olduğu hususunda müttefiktirler. Böyle olunca ashabın dışında olan birisini onlara benzetmek mümkün müdür? Ayrıca herhangi bir hükümdarın hayatı Muaviye'nin (r.a.) hayatına benzetilebilir mi?

Evet ashabın büyük bir çoğunluğu haiifeleriyle beraber fitnelerden uzak kalmışlardır. Ebu Eyyub es-Sicistânî, İbn-i Sîrin'in :

"Fitne şiddetlendiğinde Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) ashabı onbin kişi civarındaydı. Bu fitneye yüz kişi katılmamıştır. Belki de otuz kişiyi bulmamıştır." dediğini naklediyor. Bunu yaşadığı bölgede takvasıyla tanınan ve övülen Muhammed b. Sîrin söylüyor. Mansur b. Abdurrahman, Şa'bî'nin şöyle dediğini naklediyor:

"Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) ashabından Ali, Ammar, Talha ve Zübeyr'den başka hiç kimse Cemel Vakası'na katılmamıştır. Beşincisini isbat edebilirlerse ben yalancıyım."

Bunlardan ilk muhacirleri kasdediyor. Abdurrahman b. Ebi Leyla:

"Bedir'e katılan yetmiş kişi Sıffin olayına katılmıştır." Demesi üzerine Şube'de:

"Vallahi yalan söylüyor" demiştir. Şu'be devamla şöyle diyor:

Ben ve El-Hakem b. Uteybe el-Kufî bu konuyu araştırdık. Huzeyme b. Sabit'den başka Bedir ehlinden hiç kimsenin sıffine katılmadığını tesbit ettik." Bu da Sıffine katılan ashabın çok az olduklarına delalet ediyor.

Mü'minin kabirdeki halleri ve orada maruz kalacağı sıkışma, Münker ve Nekirin soruları, Mahşerdeki kıyam ve onun sıkıntıları da cehennemden azad olunmasına vesile olacaklardır. Buhari'de rivayet edilen bir hadisten anlaşıldığı gibi, Mü'minler sırat köprüsünü geçerken cennet ile cehennem arasında olan bir yerde durdurulacaklardır. Orada hak sahiplerinin hakları alınarak kendilerine verilir. Böylece müslümanlar arındıktan sonra cennete girmelerine izin verilir.

Günahlara keffaret olacak bu gibi işler mü'minlerden çoğunun başına gelecektir. Artık siz bu ümmetin hayırlısı olan Ashabın durumunu düşünün. Ama gerçekten adamın biri Osman'ın (r.a.) aleyhinde konuşarak İbn-i Ömer'e:

"Osman Uhud savaşında geri çekilenlerle beraber geri çekilmiştir." deyince, İbn-i Ömer'de Ona:

"Allah, onların hepsini affetmiştir," demiştir. Aynı adam; Osman'ın Bedir Muharebesinde de bulunmadığını söyleyince, İbn-i Ömer (r.a.):

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) bizzat kendisi Osman'ı kızının (Rasulullahın (sallallahu aleyhi ve sellem) kızı ve Osman'ın hanımı Rukiyye hasta olduğu için Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Osman'ın (r.a.)' Medine'de kızının yanında kalmasını istemiştir.) başında kalmak üzere Medine'de bırakmış ve savaştaymış gibi Ona ganimetten bir pay ayırmıştır, dedi. Adam:

"Rıdvan biatına da katılmamıştır," deyince bunun üzerine İbn-i Ömer (r.a.):

"Zaten biat Osman'ın sebebiyle olmuştur. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) bir elini diğer bir eliyle tutarak:

"Bu Osman için olsun," demiştir. Şüphesiz ki, Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) (sallallahu aleyhi ve sellem) eli bütün ellerden üstündür.

Hülâsa ashabın onlarla lekelenmek istendiği bütün iddialar ya bir inat veya bir yalanın eseridir.

Râfizî şöyle diyor:

"Osman ehil olmayanları vali olarak tayin etmiştir."

Ey Râfizî!

Osman (r.a.) müctehid idi. İçtihadında yanılmış olabilir. Allah da Onu affedecektir. Hatta Abdullah b. Sa'd irtidat edince Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) kanını helal kıldı. Fakat tekrar müslüman olunca tevbesini kabul etmiştir. Ali'de (r.a.), hiç aklına gelmeyen şeyleri valilerinde görmüştür. Osman'da (r.a.) Velid'in sarhoş olduğunu öğrenince Onu çağırtmış ve ceza tatbik etmiştir.

Rafızî şöyle diyor:

"Osman malları akrabasına dağıttı."

Ey Râfizî!

Osman (r.a.) bu malları dağıtırken günâh olduğunu ve âhirette cezasını göreceğini bilerek dağıtmamıştır. Kaldı ki içtihada binaen bunu yapmışsa -hata etse de bir sevabı olduğu için- bunun hiç bir sakıncası yoktur. Belki de ictihad etmiştir. Osman'ın (r.a.)' içtihadı gibi daha nice ictihadlar yapılmıştır. Mesela:

Fakihler Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) ayrılan payda Onun vefatından sonra halifenin tasarrufu olup olmadığı meselesinde ictihad ederek iki görüşe ayrılmışlardır. Yetime yapılan velayetten dolayı ve yetim zengin ise ücret alınır mı, alınmaz mı?

Ücreti almamak mı efdal, yoksa almamak vacip imidir diye, iki görüşe ayrılmışlardır. Alınması caizdir diyenler, hazine memurlarının zengin olmalarına rağmen ücret almalarının caiz olduğuna dayanarak bu görüşü ileri sürmüşlerdir. Velayetten dolayı yetimin malından ücret almak caiz değildir, diyenler ise bu ücretin beytülmalden alınabileceğini söylemişlerdir. Zekat memurlarının zengin olmalarına rağmen ücretlerini beytül-maldan almalarının caiz olduğu gibi. Yetimin velisi hakkında Allah (c.c.) şöyle buyuruyor:

"Ey yetimlerin velileri! Yetimleri, bulûğ çağına ermelerine kadar deneyin. Eğer bulûğa vardıktan sonra kendilerinde bir akıl ve rüşd görür ve anlarsanız, hemen mallarını onlara teslim edin. Büyüyecek de ellerine

alacaklar diye, o malları, israfla yemeğe kalkmayın. Veli zenginse yetimin malına dokunmasın. Fakir olduğu takdirde, örfe göre (meşru surette) **bir şey yesin. Mallarını kendilerine teslim ettiğiniz zaman da karşılarında şâhid bulundurun..."**[300]

Bu ihtilaflı ictihadlardan bir tanesi de şudur:

Akrabalara ayrılan pay, Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) akrabalarına mı, yoksa İmamın akrabalarına mıdır? Hasan Basri ve Ebu Sevr, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Mü'minlerin velisi olduğu için akrabalarına pay verirdi. Dolayısıyla vefat ettikten sonra akrabalarının payı düşmüştür, diyorlar. Ebu Hanife ve bazıları da bu görüştedirler. Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) vefatı ile akrabalarının payı düşünce, bu payın silah, su işleri ve benzeri ihtiyaçların temininde harcanmasını söylemişlerdir. Ebubekir (r.a.) ve Ömer (r.a.)'de böyle yapıyorlardı.

Bazıları da Osman'ın akrabalarına mal dağıtmasının esası "akrabaların payı" hususundaki ihtilaftan kaynaklandığını söylemişlerdir. Çünkü Osman'ın (r.a.) bizzat kendisinin bu meseledeki ihtilafı ve Ebubekir (r.a.) ile Ömer'in tatbikatlarını zikrettiğini nakletmişlerdir. Ancak Osman (r.a.) kendi içtihadına dayanarak akrabaların payını kendi akrabalarına dağıtmış ve bunun caiz olduğunu söylemiştir. Ebubekir ve Ömer'in (r.a.) tatbikatları daha iyi olmasına rağmen halife iki görüşten birini alıp tatbik edebilir. Hülasa Ömer'den (r.a.) sonra gelen halifeler akrabalarına görev veya mal vermekle önem vermişlerdir. Ali (r.a.) de akrabalarını tayin etmiştir.

Küfe ehlinin Saîd b. Âs'a karşı ayaklanmaları kesinlikle onun kötü olduğundan değildir. Aslında onlar, amirlerine karşı isyan ettiler. Said b. Âs gibi birisini nerede bulabilirlerdi?

Râfizi şöyle diyor:

"Osman, Abdullah b. Sa'd b. Ebi Serh'e[301] gizliden mektup yazarak görevine devam etmesini istemiştir. Görevden alınması ile ilgili olarak (Halk ondan şikâyet etmişti) hiçbir yazı yazmamıştır."

Ey Râfizi!

Senin bu iddian tamamen yalandır. Osman (r.a.), böyle bir mektubu yazmadığına dair yemin etmiştir. Doğru olan do budur. Ancak kâtibi olan Mervan'ın Osman'dan (r.a.) habersiz olarak böyle bir mektubu yazdığını söylemişlerdir. Bunun üzerine de Mervan'ı öldürmek istemişler, fakat Osman (r.a.) mani olmuştur. Mervan'ı öldürmek caiz değilse isabet etmiştir. Vacip ise ictihad etmiştir. Çünkü Mervan'ın öldürülmesini gerektiren bir delil yoktu. Farzedelim Osman (r.a.) hata etmiştir. Zaten biz Onun ma'sum olduğunu iddia etmemişiz. Kaldı ki, Osman'ın (r.a.) medhe lâyık bir çok meziyetleri olup, günahları bağışlanan Bedir ehlindendir.

---

[300] (Nisa: 4/6)

[301] (**Abdullah b. Sa'd b. Ebi Serh** Osman'ın (r.a.) Mısır'a vali olarak tayin ettiği zattır. Bu zat ashabın ileri gelenlerinden olup savaşların bir çoklarına katılmıştır.)

Râfizî şöyle diyor:

"Osman, Muhammed b. Ebi Bekir'in öldürülmesini emretmiştir."

Ey Râfizî!

Bu iddian da bir iftiradan ibarettir. Osman'ın (r.a.) hal ve hareketlerini bilen, bu iddianın bâtıl olduğunu gayet iyi bilir. Aksine Osman (r.a.) Onu öldürmeye gelenleri her haliyle vazgeçirmeye çalışıyordu. Onun ma'sum olan birisinin kanını akıtması hiç mümkün müdür?

Osman (r.a.), Muhammed b. Ebi Bekr'in öldürülmesi için emretmiş ise de, kendisinden gelecek bir kötülüğün önlenmesi gibi bir maslahattan dolayıdır. Muaviye'yi Şam'a vali olarak tayin ettiği de doğrudur. Hatta Hasan (r.a.) hilafeti Ona teslim edinceye kadar bu göreve devam etmiştir. Muâviye halim, selîm ve idarede mahir olduğu için maiyeti tarafından çok seviliyordu. Muaviye (r.a.), Ester en-Nahaî, Muhammed b. Ebi Bekr, Ubeydullah b. Amr, Ebul A'var es-Sülemî ve Bişr b. Ertat'dan da üstün idi.

İbn-i Mes'ud'un durumuna gelince O, mushaflar meselesinden dolayı yalnız kendi kendine üzülmüştür. Çünkü Osman (r.a.) mushafları yazmak için Zeyd b. Sabit'i görevlendirmişti. Zeyd b. Sabit Cebrail (a.s)'ın Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) vefatından önce arz ettiği Kur'an-ı Kerim'in son okuyuş şeklini başkasından daha güzel ezberlemişti. Osman'dan evvel Ebu Bekir ve Ömer de Kur'an-ı Kerim'in mushaflarda yazılması için Zeyd'i görevlendirmişlerdi.

Farzedelim ki, İbn-i Mes'ud Osman (r.a.) hakkında konuşmuştur. Onun bu konuşmasını Osman için hakaret olarak kabul etmek aynı şeyi İbn-i Mes'ud için bir kötülük kabul etmemekten evlâ değildir. Fakat her ikisi de müctehid olup, aynı zamanda ashabın ileri gelenlerinden ve affa mazhar olmuş Bedir ehlinden idiler, Ashab arasında geçen münakaşaları dile getirmemek en iyi şeydir.

Ömer b. Abdülaziz bu hususta şöyle diyor:

"Ashabın arasında geçen münakaşalar kandır. Allah elimi o kandan temiz kılmıştır. Dilimi o kana (o münakaşalara) bulaştırmak istemiyorum"

Ammar'ın "Osman açıkça kâfir olmuştur" dediği ve Hasan'ın (r.a.) Onun bu sözünü reddettiği rivayet edilmiştir.

Bir başka rivayette Ali'nin (r.a.), Ammar'a:

"Ey Ammar! Sen Osman'ın kendisine inandığı Allah'ı inkâr mı ediyorsun?" dediği kaydedilmiştir.

Rafızî şöyle diyor:

"Osman, ölünceye kadar İbn-i Mesud'u dövmüştür."

Ey Râfizî!

Ettiğin iftiraların en çirkeflerinden biri de budur.

Osman'ın (r.a.) Ammar ile İbn-i Mesûd'u dövmesi meselesi boş bir iddiadan ibarettir. Gerçekten Osman (r.a.) onları dövmüşse O imamdır. Doğru veya yanlış olsun yaptığı ictihad ile ta'zir cezasını verebilir.

Ömer (r.a.), insanların Ubeyy'in arkasından yürüdüklerini görünce kendisine tâbi olunana azab, tabî olana da zillet olsun diye Übeyy'i kamçılamıştır. Ammar (r.a.), Âişe'nin (r.a.) dünya ve ahirette Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve

sellem) (sallallahu aleyhi ve sellem) zevcesi olduğuna şahitlik etmiştir. Buna rağmen şöyle demiştir. "Allah sizi onunla imtihan ediyor ki ona mı yoksa kendisine mi itaat edeceksiniz?"

Ammar, bir maslahata binaen insanları Aişe'ye (r.a.) karşı savaşa teşvik etmesine rağmen, Âişe'nin (r.a.) cennetlik olduğuna da şehadette bulunmuştur.

Ammar'a gelince: Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in Onun hakkında:

"Seni bâği olan bir gurup öldürecektir" buyurduğu sahihtir.

Bunun dışında söylenenler hadis üzerine ilave edilmiş yalanlardır.

Râfizî şöyle diyor:

"Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) El-Hakem ve oğlunu Medinenin dışına sürgün etmiştir."

Ey Râfizi!

O zaman Mervan yedi yaşındaydı. Sürgün edilecek bir suçu da yoktu. Babasının Medine'ye hicreti de söz konusu değildir ki, Medineden sürgün edilsin. Üstelik Mekkenin fethinde affedilenlerden hiçbiri Medineye hicret etmemiştir. Çünkü Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) :

"Fetihten sonra hicret yoktur"[302] buyurmuşlardır.

El-Hakem'in sürgünü ile ilgili hikayenin hiçbir senedi yoktur. Böyle bir şey olsaydı Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Onu Medine'den değil Mekke'den sürgün edecekti ki, Medineden sürseydi yine böyle bir sürgün Mekkeye olurdu. İlim erbabının bir çoğu bu meselenin sıhhatsizliğinde konuşarak:

"El-Hakem isteğiyle herhangi bir yere gitmiştir" demişlerdir. Böyle bir sürgünün vücudu kabul edilse dahi sünnette sürgün ile ilgili tatbikatlar yapılmıştır. Mesela; bir zamanlar zâniler ile kadınlara benzemek isteyenler sürgün edilerek ta'zir edilmişlerdir. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) herhangi birisini ta'zir ederek sürmüşse de bu durum sürgününün sürekli olmasını gerektirmez. Böyle bir sürgün hiçbir suç hakkında vârid değildir. Aksine, tesbit edilmiş sürgün süresi bir yıldır. Yani sahabi de olsa sürgün ile ta'zir edilebilir. Yine El-Hakem'in sürgün edildiği kabul edilirse de, kesinlikle biliniyor ki, Osman (r.a.), Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) isyan olsun diye veya İslam ahkâmının inadına El-Hakem'in Medine'ye dönmesine müsaade etmiş değildir. Osman (r.a.), El-Hakem'i yaşayışını düzeltmiş olarak görünce ona izin vermiştir. Ama bu bir ictihaddır. Hata veya sevab olabilir. Mervan da bazı kusurlarına rağmen müslüman idi. Kur'ân okuyor ve fıkhı öğreniyordu. Osman'ın (r.a.) Onu kâtib olarak görevlendirmesinde hiçbir suçu yoktur. Maalesef Mervan bilahare çeşitli iftiralara maruz kalmıştır.

Ebu Zerr'in durumuna gelince de şöyle diyoruz:

Abdullah b. es-Sâmit, Ümmü Zerr'in şöyle dediğini rivayet ediyor:

"Vallahi Osman, Ebu Zerr'i Rabeze'ye göndermemiştir. Lakin Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Ebu Zerr'e şöyle demişti:

"Binalar Sel'e (Sel vadisine) yetişince Medineden çık."

---

302 (Buhari Cihad: 1, 27,194, Ciye: 22, Hacc: 43, Cezau's-Sayd: 10, Müslim İmaret: 20)

Hasan el-Basri:

"Osman Ebu Zerr'i çıkarmıştır, demekten Allah (c.c.)'a sığınırım" diyor. Şüphesiz ki, Ebu Zerr zâhid idi. O, malın ihtiyaçtan fazlasını infak etmek gerekir; onu infak etmemek vücudu yakmaktır, diyerek ;

"... Bir de altını ve gümüşü biriktirerek saklayıp onları Allah yolunda harcamayan kimseler! İşte bunları acıklı bir azab ile müjdele... Kıyamette, o biriktirilen altın ve gümüşlerin üzerleri cehennem ateşinde kızdırılacak da, bu mal toplayanların alınları, yanları ve sırtları bunlarla dağlanacak ve onlara şöyle denecektir: İşte bu, nefisleriniz için kasalara tıkıp sakladıklarınız! Artık topladıklarınızın acısını tadın bakalım!.."[303] ayetini de okuyor ve Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in şu hadislerini hatırlıyordu:

"Ey Ebu Zerr! Uhud'un altın olup yanımda üç gün kalmasını istemem",

"Dünyalığı çok olanlar, kıyamette az kurtulanlardır. Ancak malının zekatını sağındaki solundaki fakirlere verenler müstesnadır."

Abdurrahman b. Avf vefat edince bir miktar mal bırakmıştı. Ebu Zerr bu malı insanın kendisiyle cezalandırılacağı mal birikintisi olarak kabul etmiştir. Hatta Şam'da bu meseleden dolayı Muaviye (r.a.) ile arasında (Ebu Zerr) münakaşalar olmuştur. Fakat diğer bütün imamlar Ebu Zerr'in görüşüne muhalefet ederek şöyle diyorlar:

"Kenz, (biriktirilen mal), zekatı verilmeyen mala denir."

Allah (c.c), Kur'an-ı Kerimde mirasın taksimini yapmıştır. Miras da ancak gerisinde mal bırakanlar için söz konusudur. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) devrinde ashabtan birçokların malları olmasına rağmen bazılarının da külliyetli malları vardı. Buna rağmen Ebu Zerr mal biriktirilmesine karşı o kadar ileriye gitmiştir ki, müslümanları mubahtan da alıkoymuş ve onlardan ayrı yaşamıştır. Ebu Zerr, idarecilik yapmaması gereken bir yapıya sahip olduğu için Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Ona şöyle demiştir:

"Ben seni zayıf görüyorum. Ben nefsime istediğimi sana da istiyorum; iki kişiye de olsa, onlara emirlik yapma ve yetimin malına veli olmalı",

"Kuvvetli mü'min zait mü'minden üstün ve Allah'a karşı daha sevimlidir. Bununla birlikte her ikisinde de fayda vardır."

Şûra ehli de Ebu Zerre nisbeten daha güçlü, faziletçe de ondan daha üstün idiler.

Râfizi şöyle diyor:

"Osman şer'î hükümleri tatbik etmemiş, Ali'nin kölesi Hürmüzanı öldüren Ubeydullah b. Ömeri kısasen öldürmemiştir."

Ey Râfizî!

Bu iddia yalandır. Çünkü Hürmüzan Ali'nin (r.a.) kölesi değildir. Müslümanlar tarafından esir edilmiş olan Hürmüzan, Ömer (r.a.) tarafından azâd edilmiş ve müslüman olmuş birisidir. Onun azâd edildiği yerde Hürmüzan'ı görmüşler ve Ömer'in (r.a.) şehid edilmesinde yardımı olmuş diye Ubeydullah b.

---

[303] (Tevbe 9/34-35)

Ömer'e söylemeleri üzerine, Ömer'in (r.a.) oğlu olan Ubeydullah, Hürmüzan'ı öldürmüştür. Ömer (r.a.) son dakikalarını yaşarken İbn-i Abbas'a:

"Sen ve baban bu İranlıların Medine'de çoğaltılmasına taraftardınız" demiş. İbn-i Abbas da:

"İstersen hepsini öldürelim!" cevabını vermiştir. Bunun üzerine Ömer (r.a.):

"Hayır onlar sizin dilinizle konuştuktan, sizin kıblenize dönerek namaz kıldıktan sonra bu yapılamaz!" demiştir. Ömer'in (r.a.) şehid edilmesinden ve Osman (r.a.)'a da biat edildikten sonra Osman (r.a.), Ubeydullah b. Ömer'in kısasen öldürülüp öldürülmemesi hususunda istişare etti. Bir kısım ashab öldürülmemesini isteyerek şöyle dediler:

Dün pederi şehid edildi. Bugün de kendisi öldürülürse fitne çıkacaktır. Hürmüzan'ın masum olduğu hususunda şüphe etmişlerdir. Hürmüzan'ın masumiyeti takdir edilmiş olsa da Ubeydullah, Hürmüzan'ı ölümden kurtaracak bir şüphe bulamadığı için onun öldürülmesini helâl görmüştür. Bu hadise Usame b. Zeyd'in savaşta kelime-i Tevhid getiren bir kişiyi öldürmesine benzer. Hatta bundan dolayı da Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Onu ta'zir etmiştir. (Usame korkusundan şehadet getirdiğine inandığı için o kişiyi öldürmüştü.) Bütün bunlardan başka Üsame'nin öldürüldüğü kişi ile Hürmüzan'ın kan veya diyetlerini isteyecek velileri olmadığı için, onların velisi hükmünde olan Emirülmü'minin'in dilerse katili öldürme dilerse affedip diyeti terketme yetkisi vardır. İşte bu yetkisinden dolayı Osman (r.a.), Ubeydullahı affetmiş, diyeti de Ömer'in (r.a.) oğullarına bırakmıştır.

Aslında hayret edilecek durum, Ömer'in (r.a.) şehid edilmesin. de yardımı olduğu hususunda şüpheli görürken Hürmüzan'ın kanı için kıyametlerin kopması ve Emirulmü'minin Osman'ın (r.a.) kanı için ses çıkartılmamasıdır.

Halbuki Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuşlardır:

"Şu üç fitneye bulaşmayan kurtulmuştur.

- Benim katlime,

- Haksız olarak ve zülmen bir halifenin öldürülmesine ve

- Deccal'ın fitnesine."

Bu hadisi Ahmed b. Hanbel Müsnedinde rivayet etmiştir.

Velid'in durumuna gelince; aslında Buhari ve Müslim'de rivayet edildiği gibi Velid Osman'ın (r.a.) emri ile Ali (r.a.) tarafından hadd edilmiştir.

Râfizî'nin: "Ben var olduğum müddetçe Allah (c.c.)'ın hadd (cezalarının tatbiki) leri iptal edilemez" diye Ali'ye (r.a.) izafeten naklettiği söz yalandır.

Hem de siz, Osman (r.a.) devrinde hadlerin tatbik edilmediğini ve Ali (r.a.) susmuşsa takiyyeden ve korkudan sustuğunu iddia ediyorsunuz. Hatta daha ileri giderek Ali'nin (r.a.) kendi hilafetinde de takiyyenin gereği olarak hadleri tatbik etmediğini ve doğru sözü terkettiğini söylüyorsunuz. Ali (r.a.), bu sözü Osman'ın (r.a.) huzurunda söylemişse bu söz Osman (r.a.) ve maiyetindekilerinin haddleri tatbik ettiklerini ifade etmek içindir. Eğer Ali (r.a.), onlardan korksaydı bu sözü huzurlarında söyleyemezdi.

Râfizî şöyle diyor:

"Osman, Cuma ezanına ikinci bir ezan ilave ederek bid'at ihdas etmiştir."

Ey Râfizî!

Ali (r.a.) buna muvafakat etmiş ve kendi hilafetinde de devam ettirmiştir. Bid'at olsaydı, Ali (r.a.) için bu bid'atı kaldırmak, Osman'ın (r.a.) vali olarak tayin ettiği Muaviye ve başkalarını azletmekten ve onlarla dövüşmekten çok kolaydı. Ali (r.a.) böyle bir harekette bulunmuş olsaydı bunu herkes bilir ve naklederdi. Şayet buna karşı; herkes bunun kaldırılmasını istemiyordu, denilirse bundan herkesin bu âdetten hoşlandığı ve bu âdeti icad ettiğinden dolayı Osman'dan (r.a.) hoşnut olduğu, bunu sevdiği ve beğendiği, hatta Ali (r.a.) ile birlikte harb eden ve ilk müslümanlardan olan Ammar, Sehl b. Huneyf ve diğerlerinin de bundan memnun oldukları anlaşılır. İhtilâf vâkî olmuşsa bu bir ictihâdî meseledir. Bid'at olduğundan maksad, bunun daha evvel yapılmadığını beyan ise, kıble ehli ile silahlı çatışma da bid'attır. Çünkü Ali (r.a.)'den evvel hiç bir devlet başkanının kıble ehli ile savaştığı görülmemiştir.

Hem siz ey Râfizîler!

Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) hiç izin vermediği bir bid'atı ezanın bizzat kendisine ilave etmişsiniz. O da "Hayyealel hayril amel"dir. Bu bid'atı icad ederken de İbn-i Ömer'in bunu tatbik ettiğini iddia ediyorsunuz, İbn-i Ömer'in bazan bunu söylediği mümkün olabilir. Fakat bazılarının ezanı ve ikamet arasında "Hayye alel hayrilamal, hayyealel felah[304]" dediği vuku bulmuşsa da bu nidalara âmirlerin nidası denir ki, âlimlerin büyük bir çoğunluğu bunu kerih görmüşlerdir.

Râfizî şöyle diyor:

"Osman öldürülünceye kadar bütün müslümanlar O'na muhalefet etmişlerdir."

Ey Râfizî!

Bu sözünle kanını mubah kılacak derecede müslümanlar Osman'a (r.a.) muhalefet etmişlerdir diye kasdediyorsan, bu tamamen yalandır. Osman'ı ancak zâlim ve isyankâr bir gurup öldürmüştür. Ashab hiçbir surette buna rıza göstermemişlerdir. Zübeyr (r.a.), Osman'ın (r.a.) şehadetini duyunca şöyle dedi;

"Osman'ı öldürenlere lanet olsun. Onlar şehrin dışından gelen hırsızlar gibi O'na hücum ettiler. Allah onları öldürsün."

Katiller gecenin karanlığından istifade ederek kaçtılar. Müslümanların çoğu da hazır değildiler. Medinelilerin çoğu mevcut idilerse de bunlar katillerin Osman'ı (r.a.) öldüreceklerini bilmiyorlardı. Şehadetini bilahare duymuşlardır.

Ey Râfizî!

Bütün müslümanlar Osman'a (r.a.) muhalefet etmemişlerdir. Aksine çoğunluğu O'na uymuşlardır. Hatta Osman'a (r.a.) itiraza sebep olan bazı meselelerde müslümanların çoğunluğu O'na muvafakat etmişlerdir. Üstelik Osman'a (r.a.) muvafakat eden âlimlerin yağcı olmaları da mümkün değildir.

---

304 (En güzel işe geliniz, kurtuluşa geliniz)

Osman'a (r.a.) itiraza sebep olan meselelerde de O'na muvafakat eden âlimler, Ali'ye (r.a.) itiraza sebep olan meselelerde O'na muvafakat eden âlimlerden daha çok ve daha üstün idiler. Bu durum bütün işlerde veya işlerin çoğunda böyledir.[305]

Râfizî şöyle diyor:

"Müslümanlar Osman'a: Bedir muharebesine katılmadın, Uhud savaşından kaçtın. Rıdvan biatına gelmedim demişlerdir."

Ey Râfizî!

Bu söz ancak Osman'a (r.a.) karşı savaşan câhil râfizîlerin sözüdür. Osman (r.a.) bizzat kendisinin ikrarından ve İbn-i Ömer'in ifadesinden de anlaşıldığı gibi, Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) hasta olan kızına bakmak için onun emri ile Medine'de kalmış ve Bedir Muharebesine katılamamıştır. Hudeybiye biatında da Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) O'nu elçi olarak Mekke'ye göndermişti. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) O'nun öldürüldüğü haberini alınca ashabından ölüm pahasına "Rıdvan biati" adiyle meşhur olan biati almıştır. Uhud muharebesinde geri çekilenler hakkında da Allah (c.c.) şöyle buyurdu:

"And olsun ki, Allah size verdiği sözde durdu. Onun izniyle kâfirleri kırıp biçiyordunuz, ama Allah size arzuladığınız zaferi gösterdikten sonra gevşeyip bu hususta çekiştiniz ve isyan ettiniz; Sizden kimi dünyayı, kimi ahireti istiyordu; derken denemek için Allah sizi geri çevirip bozguna uğrattı. And olsun ki O, sizi bağışladı. Allah'ın inananlara nimeti boldur..."[306]

"Allah, and olsun ki, onları affetti. Allah bağışlayandır, Halîm'dir."[307]

Râfizî şöyle diyor:

"İslâmda ve müslümanlar arasında meydana gelen ilk muhalefet konusu imamettir."

Ey Râfizî!

Allah (c.c.)'a hamd olsun müslümanlar bu konuda ihtilaf etmemişlerdir. Allah (c.c.), Ebubekir, Ömer ve Osman'ın (r.a.) hilafetleri için öyle bir icma' müyesser kılmıştır ki, aynı şeyi Ali (r.a.) için söylemek mümkün değildir. Hatta Ali (r.a.) şehid edildiğinde Şam halkı O'na asla bîat etmemişlerdi. Buna rağmen Ali'nin (r.a.) bazı taraftarları O'nun huzurunda Şam ehline hakaret ederlerken onları bu hakaretten alıkoyarak:

"Onlara hakaret etmeyiniz. Aralarında yüce zatlar vardır." demiştir. Bir defasında da:

"Şam ehli bize isyan eden kardeşlerimizdir." buyurmuştur.

Allah (c.c), şöyle buyuruyor:

---

[305] (Buradan Ali (r.a.) hakkında bir itham çıkarılamaz. Çünkü Onun devrinde çıkarılan fitne fesatlar yüzünden müslümanların ileri gelenleri arasında da guruplaşmalar bulunuyordu. Halbuki Osmana (r.a.) muhalefet edenler müslümananın ileri gelenleri "Alimleri" değil, sağda solda kışkırtılmış çoğu ayak takımı hatta menfaatperest guruplardı.)

[306] (Al'i-İmrân: 3/152-153)

[307] (Al'i-İmrân: 3/155).

"Muhakkak mü'minler kardeştirler. Kardeşlerinizin arasını islah ediniz"[308]

Hülâsa olarak Ali'nin (r.a.) hilafeti haktır. O doğru yol gösteren bir imamdır. Büyük bir topluluk O'na biat etmemiş ise de muteber olan ehlül hal vel Akd'ın Cumhuru Ona bîat etmesidir.

Râfizî şöyle diyor:

"İslâm tarihinde meydana gelen ihtilaflardan biri de Fedek arazisinin taksimi ve Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) bıraktığı mirasla ilgilidir. Ehl-i Sünnet ise Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Biz Peygamberler zümresi miras bırakmayız, bıraktığımız her şey sadakadır." dediğini iddia ediyorlar."

Ey Râfizî:

Bu ihtilaf Şer'î bir mesele ile ilgilidir. Bilahare ve yukardaki hadis ile bu ihtilaf ortadan kalkmıştır. Bu meseledeki ihtilaf diğer meselelere nisbeten daha azdır. Çocukların ve kardeşlerin; dede ve amca ile beraber bulundukları haldeki mirasın taksimi ile Ninenin torunu ile olan miras taksimi gibi. Bu meselelerdeki ihtilafın Fedek arazisindeki ihtilaftan daha büyük olması bazı sebeplerdendir.

Birincisi; bu meselelerde ihtilaf ederek ittifak etmemişlerdir. Çünkü bu hususta nass bulamamışlardır. Halbuki Fedek arazisi ile ilgili olarak nass rivayet edilmiştir.

İkincisi; Fedek'teki ihtilaf tekerrür etmemiştir. Çünkü bir tek mesele olup hem de az bir mal hakkındadır. Ebubekir (r.a.) ve Ömer (r.a.), Fâtıma (r.a.) ve diğerlerine miraslarından daha fazlasını vermişlerdir. Fedek arazisi ile ilgili meseleyi ancak câhil ve kötü kişiler büyütüyorlar. Kaldı ki, Ali (r.a.) halife olunca, Fedek arazisi Onun hükmü altına girmesine rağmen Onu Fâtıma (r.a.) ve çocuklarına vermemiştir. Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) diğer terekesini de mirasçıları arasında bölüştürmemiştir. Sizce zulüm olan bu durumu neden ortadan kaldırmamıştır?

Râfizî şöyle diyor:

"Müslümanlar arasındaki ihtilaflardan biri de zekatı vermeyenlerle savaş konusundadır. Ebubekir Onlara karşı savaştı. Ömer de hilafeti esnasında ictihad edip cariyeleri ve malları sahiplerine iade ederek, hapsedilenleri de serbest bırakmıştır."

Ey Râfizî!

Bu iddian tamamen açık olan bir iftiradır. İddianın tam aksine Ebu Bekir ve Ömer (r.a.) zekatı vermekten çekinenlere karşı savaş etmede ittifak etmişlerdir. Bunu yaparken'de Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) şu hadisine dayanmışlardır. Buhari ve Müslim'de rivayet edilen mezkûr hadiste Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyururlar:

"İnsanlara karşı, Allah'dan başka ibadete layık ilah olmadığına ve benim Allah'ın Peygamberi olduğuma şehadet edinceye kadar savaşmam bana

[308] (Hucurat: 14/10).

***emredildi. Bunu kabul ettikleri takdirde canlarını ve mallarını benden kurtarırlar, ancak bunların hakkı kendilerinden istenir ve Allah tarafından muhasebe edilirler.*"[309]

Ebubekirde, (r.a.) zekat kelime-i şehadetin haklarındadır, diyerek diğer ashabın muvafakatı ile zekatı vermeyenlere karşı savaş ilan etmiştir. Zekatı vermeyenler de savaştan sonra onu vermeyi kabul etmişlerdir. Hiçbir zaman Ebubekir (r.a.) bunların çocuk ve kadınlarını esir etmemiş ve onlardan hiçbirisini de hapsetmemiştir. Ebubekir (r.a.) zamanında Medine'de hapishane bile yoktu. Nasıl olur da Ebubekir (r.a.) vefat ederken onlar hapishanede kalırlar?

Râfizî,

Ebubekir'in Ömer'i hilafetle görevlendirmesi hususunda ihtilaf çıktığını iddia ederek çıkan bu ihtilafla ilgili olarak da şöyle diyor:

"Bazı kişiler Ebubekir'e: Sert ve katı olan birisini bize tayin ettin, dediler."

Ey Râfizî!

Ömer'in (r.a.) ta'yinini ashab arasında ihtilaf olarak kabul etmen en kötü şeylerden olup, senin cehaletine delâlet eder. Efendimiz devrinde bile ashabtan bazıları Usame ve babasının görevlendirilmelerini hoş karşılamamışlardır. Buna rağmen hiçbir şey olmamıştır. Ondan sonra Ebubekir'in (r.a.) Ömer'i tayin etmesine karşı çıkan Talha olmuştur. O da bilahare vazgeçmiştir. Üstelik Talha Ömer'e (r.a.) en çok hürmet edenlerden idi.

Râfizî şöyle diyor:

"İhtilaf konusu olan noktalardan birisi de Şûra konusudur. İhtilaftan sonra Osman'ın halifeliği üzerinde ittifak ettiler."

Ey Râfizî!

Bu da berbad iftiralarınızdandır. Osman'ın (r.a.) hilafetinde kimse ihtilaf etmemiştir. Hatta Abdurrahman b. Avf bu hususta üç gün halkla olan istişaresinin neticesinde onların Osman (r.a.)'dan başkasını istemediklerini anlamıştır. Eğer Osman'ın (r.a.) hilafetinde ihtilaf olsaydı mutlaka bu ihtilaf bize nakledecekti. Sakif gününde ensarın muhacirlere hitaben bizden bir sizden de bir halife olsun demeleri gibi.

Ahmed b. Hanbel: "Osman'ın bîat'ı üzerine ittifak ettikleri gibi, insanlar hiçbir bîat üzerine ittifak etmemişlerdir." diyor.

"Ashab arasında çıkan ihtilaflardan birisi de Osman'ın el-Hakemi Medine'ye geri çevirmesi konusudur."

Ey Râfizî!

Bu gibi şeyleri ihtilaf kabul edersen, her halifenin hükmettiği bir hükme karşı yapılan bütün muhalefetleri de ihtilaf olarak kabul etmen gerekir. Bunlar da oldukça çoktur.

Râfizî şöyle diyor:

---

[309] (Buhari İtisam: 2, İstitabe: 2, Müslim İman: 8, Tirmizi İman: 1, Nesai: Cihad: 1, Ebu Davud Cihad: 104, İbn Mace Fiten: 1).

"İhtilaflı meselelerden bir diğeri, Osman'ın kendi kızını Mervan b. Hakem'le evlendirerek, Ona ikiyüzbin dinar vermesiyle ilgilidir."

Ey Râfizî!:

Osman'ın, kızını Mervan'a vermesinde ne gibi ihtilaf çıkmıştır? Osman'ın Mervan'a bu kadar mal verdiğini kim nakletmiştir? Evet biz Osman'ın (r.a.) akrabalarını sevdiğini, onlara yardım ettiğini inkâr etmiyoruz. Bunun gibi Ali (r.a.) de yakınlarını ve taraftarlarını görevlendirmiş ve onlara mâli yardımda bulunmuştur. İctihad ederek de savaşmıştır. Bu savaştan dolayı da çok kötü neticeler doğmuştur. Her iki taraf da cennet ehlindendir.

Kaldı ki; Osman (r.a.) ve Ali (r.a.) her ikisi de masum değildirler. Yaptıkları şeyler ictihad eseridir. Bunda da ihtilaf olması tabiîdir.

Râfizî şöyle diyor:

"Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), İbn-i Ebi Serh'in öldürülmesini emretmesine rağmen, Osman Onu himaye etmiştir."

Ey Râfizî!

İbn-i Ebî Serh'in öldürülmesini emreden zat -ki Rasulullahtır- yine Osman'ın (r.a.) şefaatiyle Onu affetmiştir. Şu halde kınanacak bir şey yoktur.

İbn-i Ebî Serh önceleri hicret etmiş, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) için Vahiy kâtipliğini yapmış, sonra da irtidat ederek müşriklere katılmış ve Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) iftira etmiştir. Bunun üzerine Rasulullah Onun öldürülmesini emretmiştir. Mekke fethinde Osman (r.a.), İbn-i Ebi Serh'i Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) getirmiş fakat Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Ona iltifat etmemiştir. Osman (r.a.):

"Ya Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Abdullah'ı kabul et," diye sözünü üç defa tekrar ettikten sonra, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Abdullah b, Ebi Serh'i affetmiştir. Ondan sonra da Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur:

"Bu adama iltifat etmediğim zaman, içinizde çıkıp da Onun boynunu vuracak bir akıllı yok muydu?" Ensardan bir zat:

Ya Rasulallah neden bana işaret etmediniz? demesi üzerine, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Peygamber için hain bakışların olması yakışmaz." buyurmuşlardır.

Bütün bunlardan sonra da onun hakkında iyilikten başka bir şey nakledilmemiştir. Abdullah'tan başka İslama daha çok düşman olan kimseler bulunmasına rağmen Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) onları atfetmiştir. Safvan ve Ebi Süfyan gibi.

Allah (c.c.) şöyle buyurur:

"Allah'ın sizinle, düşmanlık gösterdiğiniz kimseler arasında bir sevgi yaratması umulur; Allah Kadir'dir. Allah bağışlayandır, acıyandır."[310]

Râfizî şöyle diyor:

---

[310] (Mümtehine: 60/7).

"Müslümanlar arasındaki ihtilaflardan biri de Ali zamanında olmuştur. O da Ali'nin hilafeti üzerine ittifak edildikten sonra; Talha ve Zübeyr'in Ona karşı gelmeleriyle meydana gelen ihtilaftır. Ondan sonra Ali ile Muaviye arasında vuku bulan ihtilaflardan dolayı Sıffin savaşı meydana gelmiştir. Hülasa haklı olan Ali idi. Hak da Onunla beraber idi. Hilafeti zamanında haricilerden Eş'as b. Kays, Mis'er b. Fedekî ve Zeyd b. Husn gibi kimseler Ona karşı gelmişlerdir. Yine Onun hilafetinde aşırı giden Abdullah b. Sebe[311] çıkmıştır. Haricîler ve Abdullah b. Sebe'in mensupları bir çok bid'at ve sapıklıklar uydurmuşlardır."

Ey Râfizî!

Sözü uzatmadan her üç halifenin hakka uygun hareket ettiklerini ve hakkın onlarla olduğunu söylemekle iktifa ediyoruz. Bu zatları red edip, yalnız Ali'yi (r.a.) hilafetle tahsis etmek delilsiz bir iddiadır.

"Ali'nin (r.a.) hilafeti üzerine ittifak edildikten sonra ihtilaf doğmuştur" diyorsun.

Halbuki bilinen şu ki, müslümanların bir çoğu, mesela Umum olarak Şam'lılar, Medine ehlinin bir kısmı, bir çok Mısır'lı ve Mağrib ehli Ona biat etmemişlerdi. Sonra kusuru Talha ve taraftarlarında bularak onlardan hiç bir mazeret kabul etmemiştir. Bütün âlimler, Talha ve Zübeyr'in Ali'ye (r.a.) karşı, Ali'nin (r.a.) de onlara karşı savaş istemediğini bilmektedirler. Ne yazık ki, savaş ansızın tutuşuverdi. Talha ve Zübeyr Ali (r.a.) ile birbirlerine karşı çıkışmalarına rağmen maslahatta ittifak ederek Osman'ın (r.a.) katillerine ceza tatbik etme hususunda karar verdiler. Fakat o zaman Osman'ın (r.a.) katilleri daha önce yaptıkları gibi, fitne çıkarmak üzere birbirleriyle anlaştılar. Fitneci katiller; Talha, Zübeyr ve askerlerine hücum ettiler. Onlar da kendilerini müdafaa kabilinden onlara karşılık verdiler. Bunun üzerine fitneciler; Talha ve Zübeyr'in kendilerine hücum ettiklerini Ali'ye (r.a.) bildirdiler. Ali'de (r.a.) nefsi müdafada bulundu.

Hülâsa her iki tarafın da gayesi savaşa başlamak değil, nefsi müdafaa etmek idi.

Lakin râfizîler inatçı oldukları için ne nakle inanırlar ve ne de doğruyu kabul ederler. Her yaygaracının emrindedirler. Onlar ashabın ileri gelenlerine düşmanlık ederek, İslâm düşmanlarıyla dost oluyorlar.

Hatta Bağdad muharebesinde müslümanları perişan eden Tatarlarla işbirliği yaparak ehl-i sünnete eziyet ediyorlardı. İbn'ül Alkami'nin yaptığı gibi.

Bu hâin, Hülâgü ile yazışarak İslâm beldelerini yakıp kavurmuş, müslümanları da yok etmiştir. Yine Hülâgü müslümanların kanını sel gibi akıtmış, hem Abbasileri hem de Ali (r.a.) taraftarlarının kadınlarını esir etmiş, müslüman çocuklarını şirk ve küfür üzerine yetiştirerek müslümanların başına belâ etmiştir.

Öyle ki bu çocuklar da Mülhidleri ve sapık râfizîleri büyüterek bunun yanında da Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) ashabına buğz etmişlerdir.

---

311 (Abdullah b. Sebe Şiîler için yeni bir inanç uyduran bir hâindir. Ona göre Yuşa' (a.s.), Musa'yı vâsi kıldığı gibi, Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem) de, Ali'yi (r.a.) vâsi kılmıştır. Abdullah'tan sonra Şiilerin şeytanı olan Muhammed b Cafer er-Râfizî gelerek, imametin muayyen şahısların hakkı olduğunu söylemiştir.)

Râfizîler tam şu âyetin şümulüne girerler. Allah (c.c.) şöyle buyurur:

"Kendilerine kitab verilmiş olanların, Cibt ve tağuta kanıp, inkâr edenlere: "Bunlar, inananlardan daha doğru yoldadırlar" dediklerini görmedin mi?"[312]

Durum böyle olunca açıkça yalan söyleyen ve ancak nefsî hevasına uyan nakilleri kabul eden râfizîleri, bizlerin hadislerin isnadını ve diğer durumlarını bilmediğimizi nasıl iddia edebilirler?

Onlar, taraftarlarından, birinin yalan veya doğru bir söz söylediğinde kendisinden ne kitab ve ne de hadisten delil isterler. Onun yan çizmesine asla iltifat etmezler. Ama onlara muhalif olan herhangi birisi, hem de delille karşılarına çıksa ya inad ederek veya tahrif ettikleri ayetlerle onu tekzib ederler. Muarızlarının güçlü olduğunu görür de az da olsa ondan çekinirlerse ona:

Doğru söylüyorsun, hak olan senin dediğindir, bundan böyle senin dediğin şekilde Allah (c.c.)'a kulluk edeceğiz, diyerek hemen râfizîiklerinden vazgeçerler. Hal böyle olunca münazaralarda kim onlardan insaf bekler?

Bunlar kendilerine üç fikir, kabul etmişlerdir.

Birincisi, imamlarının masum olduklarına inanırlar.

İkincisi, İmamlarının naklettikleri her şeyi Rasulullah'dan (sallallahu aleyhi ve sellem) aldıklarını iddia ederler.

Üçüncüsü, Ehl-i beytin icma'ı hüccettir derler.

Kendilerini ehl-i beytten kabul eden bu gurubun, fıkıhtan mahrum olup, tahkik ve ilmi de idam ettiklerini görüyorsun. Onlara göre bir mesele bu üç temel görüş ve esasa uymadığı müddetçe kabul etmezler ki, onların temel ve esasları kitap, sünnet, akıl ve onlardan başka herkesin icmaı ile reddedilmişlerdir.

---

[312] (Nisa: 4/51)

Şiilerin Ali'nin (r.a.) Ma'sumiyeti Ve İmamın Ma'sum Olması Gerekir İddiaları

Râfizî şöyle diyor:

"Ali'nin imametine delalet eden deliller hususunda şöyle diyoruz:

İmamın ma'sum olması gerekir. Masumiyet şart olduğu müddetçe Ali imamdır. İnsanın tek başına yaşaması mümkün değildir. O yemeye, giyime, meskene ve yardımlaşmaya muhtaçtır. İnsan genellikle başkasının elindekine muhtaç olunca, kuvve-i şehevaniyesi muhtaç olduğu o şeyi zorla almağa teşvik eder. Bu da anarşi ve fitneyi doğurur. İşte bütün bu sebeplerden dolayı, insanları zulümden alıkoyacak, insaflı davranıp hakkı sahibine verecek ve kendisine hatâ ve unutkanlığın caiz olmadığı bir imamın tayini şarttır. Bu sıfatlara hâiz olmayan, bizzat kendisi ikinci bir imama muhtaç olur. Çünkü İmamlığa gerekli kılan sebepler kendisinde yoktur. Ama bu sıfatlara haiz olan ma'sum biri çıkarsa işte o imamdır. Aksi halde imam bulununcaya kadar teselsül gerekecektir. Ebubekir, Ömer ve Osman ittifak ile masum değildiler. Ali, ma'sum olduğuna göre haliyle o imamdır."

Ey Râfizî!

Ma'sum olan Rasulullah'tır (sallallahu aleyhi ve sellem).

İnsanların her zaman Ona itaat etmeleri vaciptir. Ümmet, Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) emirlerini Muntazar'ın emirlerini bildiği iddia edilen bir güruhtan daha iyi bilir.

Evet masum imam olan zat Rasulullah'tır (sallallahu aleyhi ve sellem).

Ümmet, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ve Onun emirleriyle kendisini başkalarından müstağni kılmıştır.

Ululemir ise ancak O'nun tebliğ ettiği dinin hükümlerini tatbik ederler. Onların başka görevleri yoktur.

Şu bilinen bir gerçektir ki, Yemen ve başka yerlerde Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) tayin ettiği görevliler vardı. Bütün bunlar ictihadlarıyla halkı yönetiyorlardı. Bunlardan hiçbirisi de masum değildi. Ali (r.a.)'den başka imamete geçenlerden hiçbiri için ma'sumiyyet iddia edilmemiştir. Hatta Ali'nin (r.a.) uzak beldelerde tayin etiği öyle görevliler vardı ki, Onun emir ve yasaklarını da bilmiyorlardı. Aksine Ali'nin (r.a.) de haberi olmadığı hususlarda tasarruf ediyorlardı.

Bütün bunlardan başka senin (râfizî) sıfatlarını saydığın imam zamanımızda mevcut değildir. Kaldı ki, bu sıfatlara hâiz olan imam sizce kaybolmuş, sizin dışınızdakilerin indinde de temelde yoktur. Bahsettiğiniz imamla imametin gayeleri asla tahakkuk etmez.

Aksine biraz, zulüm ve cehaleti olsa bile bizzat ümmetin başında bulunan bir imam, meydanda olmadığı için hiçbir faydası olamayacak imamdan daha faydalıdır.

Herhâlükârda ilmi tebliğ edecek ve maiyetinde çalışılacak bir imama ihtiyaç vardır.

Râfizî şöyle diyor:

"Ma'sum bir imamın ta'yini şarttır."

Ey Râfizî!

Bu sözünle mutlaka Allah (c.c.)'ın bir ma'sum imamı yaratmasını mı istiyorsun? Yoksa insanların böyle bir imama biat etmelerinin vacip olduğunu mu kastediyorsun?

Aslında sizin gayeniz Ali'nin (r.a.) masumiyetini iddia etmektir. Lâkin Allah (c.c.) Ali'yi (r.a.) ne ilk üç halife zamanında ve ne de kendi hilâfetinde ma'sum kılmamıştır. Binaenaleyh sizce Allah (c.c.), zâlim (hâşâ!) olan ilk üç halifeyi desteklemiş, onlar da müslümanların maslahatına uygun olanı yapmışlar, Ali'yi (r.a.) de te'yid etmediği için, maslahata uygun olanı yapamamıştır. Böyle bir şey olamaz!

Râfizî şöyle diyor:

"İnsan tabiî olarak şehirde yaşayınca, şehir halkından kötülüğü defetmek için ma'sum bir imamın tayini vaciptir."

Ey Râfizîler:

Siz Allah (c.c.)'ın yarattığı her beldede, oranın halkından zulmü defeden ma'sum bir imamın hâlen mevcut olduğunu kabul ediyor musunuz?

Kabul ediyorsanız bu açık bir zorlamadır. Kâfir ve müşriklerin beldelerinde masum imam var mıdır?

Şam'da Muaviye'nin (r.a.) yanında ma'sum imam var mıydı?

Her beldede ma'sum imamın vekilleri vardır, diyecek olursan, sen gerçekleri inkar edip cerbeze ile galebe etmeğe çalışıyorsun. Yok, bazı beldelerde vardır dersen ve yakardaki iddianın Allah için vacip olduğunu ileri sürersen beldeler arasındaki fark nedir?

Üstelik ihtiyaç da aynıdır. Farzedelim ki, her beldede ma'sum imamın vekilleri vardır, deyip sana teslim olduk. Peki bunlar bizzat kendisi ma'sum olmadıklarına göre, ma'sum imamın belde halkına faydası nedir?

Elbette onların hiç faydası olmaz. Çünkü ma'sum olmayanın arkasında namaz kılıyor ve Ona itaat ediyorlar.

"O zaman işler ma'sum imama rucu' eder." denilecek olursa, biz de şöyle diyeceğiz:

Bu imam Ebubekir (r.a.), Ömer (r.a.) ve Onlardan başkaları gibi muktedir olmayıp her şehire adaleti ulaştıramazsa veya her belde için âdil ve güçlü birisini bulamazsa, ve bulamadığı için de sorumluluk ondan düştüğüne göre, "Allah için vaciptir" sözü nereden geliyor. Kaldı ki, sizce ma'sum aciz kabul edilmiş oldu. Zaten bizce böyle birisi asla mevcut değildir.

Meselenin diğer bir yönü de şudur:

İddia ettiğiniz ma'sum imamın başkasına gelecek zulmü defetmesi ve insaflı olması, bizzat kendisine yapılan zulme mani olması ve hakkını almasının bir çeşididir. Bu imamınız kendisine yapılan zulmü defetmiyecek derecede âciz olursa,

Ona uyanların başına gelecek zulmü nasıl defedebilir? Bu imamınız öldürülecek diye korkusundan dörtyüzaltmış seneden beri ortaya çıkmadı.[313]

Ey Râfizî!

Allah (c.c.) asla zulmetmez. O gerekli olan hiçbir şeyi ihmal etmez. O gerekli olanı yapmıştır. Buna rağmen sizce maslahatların kendisi tarafından yapılacağı ma'sum bir imam yaratmamıştır. Eğer mücerred olarak ma'sum imamın yaratılmasıyla maslahatlar meydana gelecekse, -Halbuki maslahatlar meydana gelmemiştir.- ma'sum imamın yaratılması vacip olur. Yok eğer bu maslahatların meydana gelebilmesi için masum bir imam ile birlikte daha bazı şeylerin yaratılması vaciptir, diyorsanız, Allah (c.c.) böyle bir şey yaratmamıştır. Halbuki size göre bunları yaratması vaciptir. Vacibi ihlal etmek de Allah için caiz değildir. Yaratmadığına göre bundan da anlaşıldı ki imamet konusunda Allah için hiçbir şey vacip değildir. Şu halde Allah (c.c.)'ın, mücerred varlığıyla maslahatların meydana gelmeyeceği ma'sum bir imamı yaratması ile yaratmaması arasında hiçbir fark kalmadı. O zaman da bu imamın mevcudiyeti gerekmez.

Bütün bu anlattıklarımızın neticesi şudur:

"Ma'sum bir imamı yaratmak Allah için vaciptir." şeklindeki râfizîlerin sözü bâtıldır.

"Allah, yaratması kendisine vacip olan ma'sum imamı yaratmıştır, fakat insanlar Ona isyan etmekle maslahatı kaçırdılar" diyecek olursanız size şöyle deriz:

Birincisi; Allah (c.c.) böyle bir ma'sumu yarattığı takdirde, maslahatın tahakkuku için insanların Ona yardımcı olmayacaklarını, aksine Ona isyan edeceklerini, bundan dolayı da cezalandırılacaklarını bilmişse, O imamı yaratması vacip değildir demektir.

İkincisi, bütün insanlar imama (Ali (r.a.) kaydediliyor) isyan etmemişler. Bir kısmı Ona isyan ederken diğer bir kısmı da Ona itaat etmişlerdir. Acaba onları itaattan alıkoyan nedir?

Zâlimler onları itaattan alıkoymuşlar, diyecek olursanız o zaman şöyle deriz:

Allah zulmü defetmeye kadir olduğuna göre neden zâlimlere mâni olmadı? Allah bunun olmayacağını ve maslahatın da tahakkuk etmiyeceğini bildiği için onlara mâni olmamıştır, diyecek olursanız size şöyle deriz:

Peki bu iddialarınıza rağmen neden "Peygamberden başka ma'sum bir imamın yaratılması vaciptir" diyorsunuz? Bu ma'sum imam size lâzımdır! Bize lazım değildir.

Üçüncüsü, Siz "Allah (c.c.) kulların fiillerini (cebren) yaratır" diyorsanız, Allah (c.c.)'ın zulmü gerektirecek şeyleri yaratmaması lazımdır ki, itaatta bulunsunlar. Bunu kabul etmez.

[313] (Hasan el-Askeri'nin oğlu ve Şiilerin muntazar imamı kasdedilmektedir. Şiilere göre Muntazar, çocuk iken Sirdaba (Mağara) girmiştir. Halen de Onu beklemektedirler. Halbuki Hasan el-Askeri'nin oğlu bile yoktu. Hatta hanım ve cariyeleri iddet müddeti içerisinde bir evde tutulmaları, onların hâmile olmadıklarını göstermektedir.)

"Allah kulların fiillerini yaratmaz" diyorsanız, Ma'sumiyet kulun kötülükleri değil, iyi olan şeyleri istemek ve yapmakla mümkün olur. Halbuki sizce Allah, kulun iradesini değiştiremez. Binaenaleyh kulunu Ma'sum kılması da gücünün dışında kalmış olur. Böylece kaderi inkar edenlere göre de Ma'sumiyet iptal edilmiş oldu. Çünkü ma'sumiyet kulun yalnız iyilikleri dilemesi demektir. Onlara göre kul kendi iradesini yaratıyorsa, yine onlara göre Allah (c.c.)'ın iradesini yaratamadığı bir kulu ma'sum kılması mümkün olmamış olur.

Ey Râfizî!

Ma'sum imamdan istenen şey, Onun kötülükleri tamamen yok etmesi midir? Yoksa azaltması mıdır? Tamamen yok etmek ise âlemde böyle bir şey olamaz. Azaltmak ise, ma'sum olmadan da bu durum hasıl olabilir. Hatta Ebubekir ve Ömer (r.a.) zamanında Ali'nin (r.a.) ve başkalarının zamanından daha fazla hâsıl olmuştur.

Râfizî şöyle diyor:

"İmam ma'sum olmazsa, ma'sum olan bir imama muhtaç olur."

Ey Râfizi!

Ehli sünnetin dediği gibi, bütün ümmetin hataya düşmemesi için, idare edilenlerden biri hata işlediğinde imamın onu ikaz ederek hatasını düzelttiği gibi, imam hata ettiğinde ümmetten biri de imamı ikaz ederse, böylece hatada ittifak etmeyeceklerinden dolayı masumiyet bütün ümmetin olursa daha iyi olmaz mı? Neden bu caiz olmasın?

Aynı şekilde haberi nakledenlerden her birisinin yalan söylemesi veya hata etmesi caiz olbailir ama, bütün ümmetin böyle olması normal değildir. Aslında masumiyeti bir cemaate mal etmek bir tek kişiye mal etmekten daha kolaydır. Böylece ma'sum imam tayin edilmeden de ondan beklenen şeyler hâsıl olmuş olurdu. Ama bu câhil râfizîler ümmetten bir kişinin ma'sum omasını vacip, tümünün de hata işlemelerini -aralarında ma'sum imam yoksa- caiz görüyorlar.

Bazılarının belirttikleri gibi, Ali'nin (r.a.) ma'sumiyetini ve Onun nass ile halife olduğunu iddia eden ilk kişi bir zındıktır. Bu zındık İslâmı ifsad ederek, Pavlosun hıristiyanlara yaptığı gibi o da müslümanlara aynısını yapmak istemiştir. Fakat Pavlos'un hıristiyaniara yaptığını bu zındık müslümanlara yapamamıştır. Çünkü hıristiyanlar aptaldırlar. Onlar, İsa (a.s.) göğe kaldırılmadan önce Ona ittiba ederek dinini öğrenmemişler ilmen ve amelen de O dini tatbik etmemişlerdir. Pavlos, İsa (a.s.) hakkında aşırı gidince (Onu ilahlaştırınca) kralları ile birlikte halkın çoğunluğu Ona uydular. Bir kısım ilim adamları Pavlos'a karşı çıkmaları üzerine bunlardan kimisi krallar tarafından öldürülmüş kimisi de kiliseye çekilmiştir.

Fakat Allah (c.c.)'a hamd olsun ki, ümmetimiz arasında her zaman hakkı müdafaa ve tatbik edecek bir topluluk mevcut olacaktır. Hiç bir mülhid ve müfsid yaptığı fesad veya hakka karşı direnmesi ile bu ümmeti yolundan saptıramıyacaktır. Ancak körü körüne Mülhid ve Müfsidlere tabi olacak bazı kişiler sapıklığa duçar olabilirler.

Ey Râfizî!

İmamın ma'sumiyeti ne demektir? Söyle bakalım, imamın kendi ihtiyarı -isteği- ile iyilikleri yapıp kötülükleri terketmesi midir? Halbuki siz Allah (c.c.)'ın, kulun ihtiyarını yaratmadığını söylüyorsunuz.

Yoksa iyilikleri yaparken O'na kudreti verip, kötülükleri işlemek isterken de kudreti ondan alması mı demektir? Bu da olamaz. Çünkü daha önce Allah (c.c.)'ın kulun ihtiyarını -isteğini- yaratmadığını söylemiştin.

Buna göre sence Allah ma'sum birisini yaratamaz. Kaderle ilgili sözlerini reddedersen, o zaman ma'sum imamın yaptığı iyilikler karşısında sevab almaması gerekir.

Râfizî şöyle diyor:

"Ali'den başka ma'sum olmadığı ittifak ile bilinmektedir."

Ey Râfizî!

Senin bu iddianın doğruluğu mümkün değildir. Âbid ve avam halktan bir çoğu sizin gibi şeyhlerinin ma'sum olduklarına inanırlar. Onlar buna rağmen Ashab-ı kiramın kendi şeyhlerinden daha üstün olduklarını kesinlikle kabul ederler. Kaldı ki, hulafâ-i Râşidîn hakkındaki itikadları şüphesiz ki daha müsbettir. İsmâililer de imamlarının ma'sum olduklarına inanırlar. Bunların imamları da oniki imamın dışındadır. Ümeyye oğulları'na tâbi olanlar da, halifenin sorguya çekilemeyeceğini ve tecziye edilemeyeceğini iddia ediyorlar. İmamın her emrine itaat vaciptir diyenlere göre imamın ma'sum olma şartı da yoktur. Bunlar:

"Allah'a itaat ediniz ve Rasûlüne itaat ediniz ve sizden olan idaricilere..."[314] ayetini delil getirerek liderlerine mutlaka itaat ediyorlar.

Ey Râfizî!

Bunların muhalefetine itibar edilmez diyecek olursan, şunu iyi bil ki, senin bu iddiana kulak verilmez. Kaldı ki Onlar mevcud olan birisine İttiba etmişler. Sizin gibi ortada olmayan ve ondan hiçbir menfaat beklenmeyen Muntazar'ınıza tabî olmamışlardır. Bütün bunlardan başka ashab, tabiîn ve müctehid imamlar arasında Ali'nin (r.a.) ma'sum olduğunu söyleyen olmamıştır. Bu iddiayı ancak imamiyye mezhebinin câhil mensupları yapmışlardır.

İmâmîlerin sapık iddiaları kadar, sapık haricîler de Ali'nin (r.a.) (Hâşâ!) tekfirini, nâsibîler[315] de fâsıklığını iddia etmişlerdir. Ey Râfizî!

Ma'sum imamın varlığı ya vaciptir veya değildir. Vâcip değilse haliyle iddianız boşa çıkmıştır. Vacip olduğunda İsrar ediyorsanız ma'sum imamların ilk üç halife değil, yalnız Ali (r.a.) olduğuna teslim olmuyoruz. Sizin bu sözünüz doğru ise Ma'sum imamların Ebubekir (r.a.) ve Ömer'in (r.a.) olması gerekir. Çünkü ehl-i Sünnet her ikisinin imamet için Ali (r.a.)'den daha layık oldukları hususunda ittifak etmişlerdir. Bu iki zat için ma'sumiyyet söz konusu olmadığına göre, Ali (r.a.) için de haliyle söz konusu değildir.

Bu durum Musa (a.s.) ve İsa'nın (a.s.) peygamberliğine benzer. Müslümanlar ancak Rasulullah'ın peygamberliğiyle beraber onların

---

314 (Nisa: 4/59)

315 (Nasibiler: Ehl-i Beyte düşmanlık eden zümrelerin umumunun adıdır.)

peygamberliklerine teslim oluyorlar. Bunun gibi Ebubekir, Ömer ve Osman'ın (r.a.) hilafetiyle beraber Ali'nin halifeliğine inanıyor, başta Ali'nin (r.a.) ma'sumiyeti olmak üzere ilk üç halifenin ma'sumiyetini de nefyediyoruz.

"İlk üçünün halifeliklerinin hilâfına Ali'nin (r.a.) hilâfeti icma ile sabittir" şeklindeki sözün;

- Yahudilerin "Muhammedin Peygamberliği hilâfına Musa'nın peygamberliği icma ile sabittir" ile

- Hıristiyanların; "İlâhlık"(!) Musa ve Muhammede değil, İsa'ya has bir özelliktir" şeklindeki sözlerine benzer.

Halbuki biz kesin olarak biliyoruz ki İsa'nın, Musa ve Muhammed (a.s.) (Allah (c.c.)'ın selamı hepsine olsun) den ayrı olarak özel bir meziyeti olmadığı gibi, Onun ilahlığını (hâşâ!) gerektirecek hiçbir özelliği de yoktur. Aynı şekilde Ali'nin (r.a.) diğer üç halifede olmayan ve ma'sumiyetini gerektirecek ayrı bir özelliği yoktur.

Ey Râfizî!

Yalnız Ali'nin (r.a.) ma'sum olduğunu nereden biliyorsun? Diğer üçünün ma'sum olmadıkları hususundaki icmâdan biliyorum, diyecek olursan şöyle deriz:

Sizce icma hüccet değilse zaten iddianız bâtıldır.

İcma yalnız Ali'nin (r.a.) ma'sumiyetinde hüccettir, diyecek olursanız, bu hususta yapılan icmadan kasıt Ali'nin (r.a.) şerî emirleri koruması ve onları olduğu gibi nakletmesidir.

Bütün bunlar şöyle dursun, zaten siz râfizîler icmanın hüccet olduğunu hiçbir surette kabul etmiyorsunuz. Nasıl olur da icma' ile hüccet getirerek bize karşı çıkıyorsun?!

Ey Râfizî!

Ali'nin (r.a.) ma'sumiyeti Rasulullah'tan tevatür yoluyla gelen haberlerle sabittir, dersin;

Bu iddian da imamet hususundaki nass'ın mütevâtir olduğunu iddia etmene benzer. Aslında sizin bu iddianız güya Ali (r.a.):

"Ben ma'sumum, benden başkası ma'sum değildir" şeklindeki sözünden kaynaklanıyor. (Ali (r.a.) , böyle bir söz söylememiştir.)

Bu sözü herkes söyleyebilir. Bu söz, diğer konuşmalarında sadık olup olmadığı bilinmeyen bir kimsenin "Ben her sözümde doğruyum" demesine benzer.

İsmâililer de bunun aynısını iddia etmişlerdir. Onlara göre imam, ma'sum olan öğreticidir.

İsmâililer: İlim -nakli ve sem'î- yollarının doğruluğu ancak ma'sumun öğretmesiyle bilinir, derler. Bu hususta delil getirmeleri istenecek olursa, asla delil getiremezler. İddialarında da çelişkiye düşerler.

Farzedelim ki Ali (r.a.) "Ben ma'sumum" demiştir. Bu sözü kim ondan nakletmiştir? Aksine ondan tevatüren nakledilen bunun tam hilafınadır. O, kadılarının kendi görüşü hilâfına karar vermelerini kabul etmiştir. Ali'den (r.a.) gelen sahih bir rivayetle O şöyle buyurmuştur:

"Cariyelerin çocuk getirdikten sonra satılamayacakları hususunda Ömer'le ittifak etmiştik. Şimdi ise satılmalarını uygun görüyorum."

Bunun üzerine kendisinin tayin ettiği kadısı Ubeyde es. Selmanî Ali'ye (r.a.) şöyle demişti:

"Ömer'le (r.a.) beraber cemaatle olan fikriniz, tek başınızda verdiğiniz ve cemaatten ayrı olan kararınızdan bize daha hoş geliyor."

Ali'nin (r.a.) kadılarından Şüreyh Ona müracaat etmeden içtihadıyla hükmederdi. Ali (r.a.) de bunu hoş görüyordu. Ali (r.a.) de bizzat kendisi ictihad eder, fetva verir ve bilâhare içtihadından vazgeçiyordu. Bu da sahih isnadlı rivayetlerle kendisinden nakledilmiştir.

Râfizî şöyle diyor:

"İmamın nass ile tayin edilmesi gerekir. Seçim ile imam ta'yininin bâtıl olduğunu daha önce açıklamıştık. Çünkü seçimi gerçekleştiren ümmetin bir bölümü, seçime iştirak etmeyen ümmetin diğer bir bölümünden üstün değildir. İmam nass ile ta'yin edilmediği taktirde münakaşa ve kargaşa çıkar. Ali'den başka hiçbir imam icmâ ile tayin edilmediğine göre Ali'nin gerçek imam olduğu ortaya çıkmış oldu."

Ey Rafızî!

Senin bu iddian her iki halde de batıldır.

Birincisi, Selef ve haleften birçok zatlar Ebu Bekir'in (r.a.), az bir gurup da Hz. Abbas'ın imametinin nass ile sabit olduğunu söylemişlerdir, icma nerede kaldı?

İkincisi, Nass imamet için ya muteber kabul edilecek veya edilmeyecek. Muteber kabul edilecekse, Nass Ebubekir (r.a.) hakkındadır, deriz. Muteber değilse zaten Ebubekir'in (r.a.) imameti ashab'ın icma'ı ile sabittir. Hepsini bir tarafa bırak! Bir kere siz icma'ı hüccet olarak kabul etmiyorsunuz. Size göre hüccet ma'sum imamın sözüdür. Dolayısıyla hüküm yine ma'sumiyetini iddia ettiğiniz zâtın bir nassı söyleyip söylemediğine kaldı. Ali'nin (r.a.) böyle bir nass'ı dile getirip getirmediği vâki olmadığı gibi ma'sumiyeti de söz konusu değildir. Sizin bu iddianız ancak kimin uydurduğu belli olmayan birinin Ali'ye (r.a.) izafeten, "Ben ma'sumum, imameti hususunda nass bulunan kişi benim" şeklinde söylediği sözden kaynaklanıyor.

Ey Râfizî!

"İmamın ma'sum olması ve hakkında nass bulunması gerekir" sözünle Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Benden sonra halife budur" demesinin şart olduğunu mu? Yoksa bu söz olmadan imametin tahakkuk etmiyeceğini mi kastediyorsun? Birincisini söylüyorsan, bu itibarla nass'ın vacip olduğunu kabul etmeyiz. Zeydîler de bu konuda Ehl-i sünnet vel Cemaat'la beraber olup bu nassı kabul etmemelerine rağmen onlar -ve biz- Ali'yi (r.a.) hiçbir şekilde itham etmemişlerdir.

"İmam nass ile tayin edilmediği takdirde münakaşa ve kargaşa çıkar." şeklindeki iddiana gelince şöyle diyoruz:

İmamete layık olan kimsenin vasıflarıyla ilgili olarak rivayet edilen nasslar münakaşa ve münazarayı kesinlikle reddettiği için kasdedilen şey onlarla tahakkuk

eder. Zaten Ebu Bekir (r.a.) bu vasıflara hâiz idi. Ensardan bir kaç kişi Ebu Bekir'in (r.a.) hilafetinde konuşmuşlarsa O'nun üstün olmadığını iddia etmemişlerdir. Ancak onlar üstün olan zata Ondan daha aşağı olanı takdim etmek istemişlerdir.

"Ashab nefsî arzularına uymuşlardır" diyecek olursan, nassların delâleti onların nefsi arzularından alıkoymuştur, deriz.

"Nefsi arzuları olduğu için nasslara muhalefet etmişlerdir" diyecek olursan, şunu iyi bil ki böyle bir halde de olsa onların gayesi hakkı bulmaktır, had etmek değildir.

Farzedelim ki, imam ma'sumdur. Ama valileri halktan olup ma'sum olmadıkları için yine ma'sum'a ihtiyaç duyulacaktır. Ondan sonra Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) hayatta iken imamete tayin ettiği kimse, vefatından sonra imamete layık olduğunu gösteriyor. Kaldı ki biz her iki halde de ma'sumiyeti şart koşmuyoruz.

Ey Râfizîler!

Siz münakaşa ve kargaşa olmaması için nass'ın varlığını vacip kıldınız. Halbuki iş tam tersine oldu. Ebu Bekir, Ömer ve Osman (r.a.) hiçbir fitne ve fesad olmadan hilafete geçmişlerdir. Yalnız Osman'ın (r.a.) son zamanlarında bazı fesadlar çıkmıştır. Buna karşılık, ma'sumiyetini iddia ettiğiniz Ali (r.a.) zamanında ise fitneler şiddetlenmiştir. Böylece Onun zamanında sizin şart koştuğunuzun zıddı meydana gelmiştir. İlk üç halife zamanında münakaşa ve kargaşa değil, huzur ve sükûn meydana gelmiştir.

Ey Râfizî!

Nass fesadı giderir. Bu da bir kaç şekilde olur :

Birincisi: Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) birinin velayetini - imamet- haber vermesi ve Onu medhetmesidir. "O'nu tayin ediniz" demese de, Ümmet, O zat imam olduğu takdirde durumun medhe medar olacağını ve kargaşalık çıkmayacağını gayet iyi bilir. Böyle bir haber de Ebu Bekir (r.a.) hakkında vârid olmuştur.

İkincisi: İmameti istenen şahsın idaresinin faydalı ve uygun oluşu ile ilgili haberlerin vârid olması ile olur. Bunlar da Ebu Bekir (r.a.) ve Ömer'in zamanında vuku bulan ve Fars ile Rum (v.s.) beldelerinin fethiyle ilgili olan haberlerdir.

Üçüncüsü: Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) vefatı esnasında yanına çağırdığı kişinin vefatından sonra kendisine halife olacağına delâlet eder. Bu da Ebu Bekir (r.a.)'dir. (Malum olduğu üzere Ebubekir'i kendi yerine cemaata imam olmasını emretmiştir.)

Dördüncüsü: Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem), hilafeti tavsiye etmek üzere yazı yazmak istemesi, sonra "Allah ve mü'minler Ebubekir'den (r.a.) başkasını istemez" buyurması, bu da haber verdiği gibi tahakkuk etmiştir.

Beşincisi: Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) kendisinden sonra halife olacak bir şahsa iktida etmeleri için emir vermesi.

Altıncısı: Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) kendisinden sonra Hulafâ-i Râşidin'in sünnetlerine ittiba edilmesi için emretmesi ve onların halifeliklerine muayyen bir müddet ta'yin etmesi. Bu müddetin tayini, O müddet içinde halife olanların hidayete davet edici râşid halifeler olduğunu bildirir.

Yedincisi: Kendisinin tercih edilmesin gerektiren bazı şeylerle bir şahsı tahsis etmesi. Bu da Ebubekir'de (r.a.) mevcuttur.

Sekizincisi: Nassı terketmek caiz değildir. Caiz ise Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) O'nu terketmesi evladır. Çünkü ondan sonra ma'sum yoktur. Rasulullah'tan sonra Nass'ın ma'sum kişiden gelmesi söz konusu olmadığı gibi, Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) her sözüne ittiba etmenin vacip olduğu nass ile sabittir. Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) vefatından sonra bizzat O'na müracaat etmek mümkün olmadığına göre O'nun ma'sum birisini ta'yin etmesi mümkün değildir. Çünkü o kişi hata edebilir, Onun içindir ki, "Dînî hususlarda kendilerine müracaat etmek üzere muayyen ve ma'sum imamlara ihtiyaç vardır" diye iddia etmek Allah (c.c.)'ın peygamberleri göndermesinin lüzumsuzluğunu kabul etmek demektir.

Hülasa, yalnız Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ma'sum olduğu için O'nun sözleri hüccettir. Muayyen ma'sum kişilere ihtiyaç yoktur.

Dokuzuncusu: Cüzî meseleler hakkında nassların bulunması mümkün değildir. Ama bütün küllî meseleler hakkında Rasulullah'tan nassların vârid olduğu sabittir. Rasulullah, muayyen birisini ta'yin ederek küllî meseleler hakkında hüküm verme hususunda o kişiye itaat edilmesini emretseydi bu olmazdı. Çünkü Rasulullah bizzat kendisi küllî meseleler hakkında hüküm getirmiştir. Ta'yin ettiği o kişiye cüzî meselelerde itaat edilmesini emretmeseydi, hele o cüzî meselelerin küllî meselelere uyup uymadığına bakılmadan mutlak itaati isteseydi bu da doğru olmazdı. Fakat tayin ettiği imamın cüzî meselelerdeki hükümleri küllî hükümlere uyduğu takdirde Ona itaat edilmesini emretmişse bu doğrudur. Her idareci de bu hükme tâbidir. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) muayyen birisini ta'yin etseydi, ondan sonra gelecek kişiye itaat edilmemesi gerekirdi. Çünkü ikincisi hakkında nass yoktur. Eğer "Her imam kendisinden sonra geleni ta'yin etmekle bu iş tahakkuk eder" dersen, bunun mümkün olabilmesi için ikincisinin ma'sum olması gerekir. Halbuki Rasulullah'tan (sallallahu aleyhi ve sellem) sonra ma'sum kimse yoktur.

Şu halde râfizîlerin, kayıtsız şartsız olarak imama itaat edip onun sözlerini kitap ve sünnet ölçülerine vurmamak şeklindeki iddiaları tamamen bâtıldır.

Ama Allah (c.c.)'ın emrettiği gibi ihtilaf ettiğimiz konularda kitap ve sünnete müracaat edeceksek -ki edeceğiz- o zaman muayyen bir imamın nass ile ta'yin edilmesine ihtiyaç yoktur.

Evet, Allah dinimizi korumuştur ve kıyamete kadar da Onu koruyacaktır.

Bir beşer için Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) her bildiğini bilmesi veya Ona vahiy gelmesi mümkün değildir.

Şu halde Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) gelen vahyi ancak Rasulullah'tan (sahih rivayetlerle) öğrenmek mümkündür.

Başka yola -Ma'sum imama- ihtiyaç yoktur

Râfizî şöyle diyor:

"İmamın; vahiy kesildiği, Kur'an ve sünnet de ahkâmı tafsil etmedikleri için Şer'î ahkâmı ezbere bilmesi gerekir. Onun için Allah tarafından nassla ta'yin edilmiş ma'sum bir imamın bulunması şarttır ki, bazı hükümleri terketmesin, bilerek veya bilmeyerek ahkam'a ekleme ve eksiltmede bulunmasın. Ali'den başka hiç kimsenin bu vasıfta olmadığı icma' ile sabittir."

Ey Râfizî!

"İmamın Şer'î ahkâmı ezberlemiş olması gerekir." şeklindeki iddianızı kabul edemeyiz.

Aksine bütün ümmetin Şer'î ahkâmı bilmekle onu korumasının gerekli olduğunu kabul ediyoruz.

Bu da cemaatlarla olduğu gibi bazan da fertlerle tahakkuk eder. Ancak şer'î hükümlerin tevatür yoluyla nakledilmesi, bir tek kişinin onları nakletmesinden daha hayırlıdır.

Şiîlerin iddia ettiği gibi Ali'nin (r.a.) şerî ahkamı daha iyi bildiğini de kabul edemeyiz. Çünkü Ebu Bekir ve Ömer (r.a.) Ondan âlim idiler. Böylece iddia ettiğin icma'da hükümsüz kalmış oldu.

Ey Râfizî!

Eğer "Ali (r.a.) masumdur, binâenaleyh Şer'i bir hükmün sıhhati ancak Onun rivayetiyle bilinir" diye iddia edersen, O'nun rivayeti olmadan yeryüzünde bulunan hiç kimseye karşı hüccet getirmek mümkün olmaz. Halbuki biz Ondan gelen birçok rivayetlerin sıhhatini bilmiyoruz ki, O'nun ma'sum olduğunu kabul edelim.

Ondan sonra Ali (r.a.)'den başkalarını ma'sum olmadıkları hakkında icma' olmadığı müddetçe O'nun ma'sum olduğunu kabul edemeyiz. İcmâ' sizce hüccet ise Ali'nin (r.a.) şer'î hükümleri ezberlediğini söylemek mümkün olabilir. Hüccet değilse masumiyetini asla kabul edemeyiz. (Şiîler icma'ı hüccet kabul etmediklerine göre Ali (r.a.) ma'sum değildir. Müt.)

Ey Râfizî!

Şimdi söyle bakalım. İmam'ın şer'î ahkâmı kendisinden tevatür yoluyla almak isteyenlere tebliğ etmesi mümkün müdür? Veya halen de bu ahkâmı ma'sumlar teker teker birbirlerinden mi naklediyorlar?

Mümkündür diyorsan, bu durum Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) için daha kolaydır. O zaman imamın nakline de ihtiyaç kalmaz. Mümkün değildir,

diyorsan, İslâm dininin ahkâmı Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) akrabaları tarafından ve biri diğerine tebliğ etmekle nakledilmesi gerekir. Böyle bir durum karşısında da peygamberliği zemmedenler "(Hâşâ!) Peygamberin akrabaları Ona dilediklerini isnad ediyorlar. O bir saltanat kurdu, akrabaları da Onu devam ettiriyor. Bu saltanatı devam ettirmeleri için onlara çeşitli imtiyazlar vermiştir" deme cür'etini göstereceklerdir.

Ey Râfizî!

"Dinin korunması ve ahkâmının nakli için ma'sumiyete şiddetle ihtiyaç vardır" diyorsan, acaba neden dinin ahkâmını koruyan ve Onları tebliğ eden ashabın cümlesine birden ma'sumiyet caiz olmasın?

Dini ahkâmı tebliğ ettikleri ve korudukları nisbette ma'sumiyet neden muhtelif cemaatların hakkı olmasın?

Mesela Kur'an-ı Kerim'i ezberleme ve tebliğ etmede, muhaddisler sahih hadisleri ezberleme ve tebliğ etmede, fakihler hükümleri anlamada ve istidlalda masum olmaları gerekir. Haddizatında doğru olan ve vâki olan da budur. Allah (c.c), bu zatlar vasıtasıyla bazı fertlerin tek başlarına biri diğerine yaptığı nakillere ihtiyaç bırakmamıştır. Farzedelîm ki, Şer'î ahkâmın tebliiğ bir ma'sumun diğer ma'suma tebliğ etmesiyle mümkündür. Dörtyüzaltmış[316] seneden beri hiç kimse de muntazar'dan bir tek mesele almadığına göre, bu müddet zarfında Kur'ân ve sünneti kimden öğrendiniz?

Eğer şu okuduğunuz Kur'ân-ı Kerim sizce Allah (c.c)'tan nazil olanın aynısı olmadığı caiz ise, beklediğiniz o ma'sum imamınızdan da ma'lûmat almadığınız halde Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ve amcasının oğlu (Ali (r.a.)) hakkındaki bilgiyi nereden öğrendiniz. "Bu bilgi arkası kesilmeden bize ulaştı diyecek olursanız, size şöyle deriz:

İmamlarınızdan ardı kesilmeden gelen nakiller şer'î ahkâmın korunmasını temin ediyorsa acaba topyekûn ümmetin Rasulullah'tan (sallallahu aleyhi ve sellem) alıp naklettiği haberler neden aynı şeyi temin etmesin? Üstelik iddia ettiğiniz o fertlere de ihtiyaç kalmaz.

Râfizî şöyle diyor:

"Nasslar ahkâmı tafsil etmedikleri için onları açıklayacak ma'sum imama ihtiyaç vardır."

Ey Râfizî!

Her imam küllî ahkâmın tafsilatını yapar. Emîr, insanlara hitab ettiğinde iş ve hareketleri kapsayacak konuşmaları yapar. Ama Onun her zaman ve her iş için muayyen bir kişiyi tayin etmesi mümkün değildir. Mesele küllî hitablara kaldı ki, Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) bu gibi küllî hitablarda bulunması caizdir. Ama sen haddine tecavüz eder "Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) bütün nassları küllî değildir" dersen, biz de sana senin bu iddian hükümsüzdür, deriz. Farz-ı muhal Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) nassları için iddiaların söz konusu oldu. Yine de sen umumîlik ifade eden lâfız ve mânâları

---

[316] (Dörtyüzaltmış Şeyhülislam İbn-u Teymiyye'nin zamanına göredir.)

tahsis edecek bir imama muhtaç olursun. Ama Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) hitabı ister umumî olsun ister olmasın Rasulullah onları açıkladığı için kesinlikle ma'sum imama ihtiyaç kalmamıştır.

Şer'î ahkamı tebliğ ve beyan etmekle mükellef olan Rasulullah'tır. (sallallahu aleyhi ve sellem).

Allah (c.c.) bu hususta şöyle buyuruyor:

"(Ey Resulüm!), **Sana da Kur'ân-ı indirdik ki, kendilerine indirileni insanlara anlatasın.**"[317]

Allah (c.c.)'da indirdiği Kur'ân-ı Kerim'in garantisi altına aldığı için tebdil ve tağyirden uzak kalmıştır.

Bütün bunlardan başka Kur'ân ve sünnetin Ali'nin (r.a.) nakli olmadan da müslümanlara ulaştığı zaruret-i diniyye ile malumdur.

Ömer (r.a.), beldeleri fetheder etmez o beldelerin sakinlerine ilmi ve fıkhı öğretecek âlimler gönderiyordu. Böylece o âlimler İslama yeni girmiş kişilere ilimlerini aktarıyorlardı.

Ali (r.a.) de bu âlimlerdendir. O'da İbn-i Mes'ud, Muaz b. Ubey (v.s.) zatlar gibi ilmin bir bölümünü tebliğ etmiştir.

Bu kadar cahillik olmaz ey Râfizî!

Râfizî şöyle diyor:

"Allah (c.c.), ma'sum birini ta'yin etmeye muktedirdir. Buna ihtiyaç olduğu gibi zararı da yoktur. Şu halde böyle bir ma'sumun tayini vaciptir. Ali'den başkası ma'sum olmadığına göre İmam Ali olmuş oldu."

Ey Râfizî!

Bütün bu iddialar, geçmiş iddialarının tekrarıdır. Daha önce söylediğimiz gibi icma' sizce hüccet ise Ali'nin (r.a.) masumiyetine yeterlidir. Hüccet değilse icmanın Ali'nin (r.a.) ma'sumiyetine delalet etmesi hükümsüzdür. Ümmetin ma'sum imam ile beraber olan mevcudiyetinin daha kâmil olduğunu iddia ediyorsan, şüphesiz ki, Onun ma'sum vekilleri ile olan mevcudiyeti daha iyidir. Ama ümmetin bütün fertlerinin ma'sum olması da elbette ki her iki halden de kat kat üstündür. Buna rağmen böyle birşey Allah (c.c.) için vacip değildir.

Ey Râfizî!

"Ma'sum imam olmasa mü'minler cehenneme girer, dünyada da şiddetli belâlara mübtelâ olurlar" diye iddia edersen sana şöyle diyeceğiz:

Bırak senin dediğin olsun. Peki, neden belânın defi vaciptir diyordun? Bilindiği gibi hastalıklar, kederler mevcuttur. Pahalılık, açlık ve musibetler çoktur. Mazluma isabet eden bu zarardan daha büyük zarar yoktur. İnsanlar da, sıhhat, kuvvet ve refaha şiddetle muhtaçtır. Senin bâtıl prensibine göre de Allah birini mü'min veya kâfir yaratamayacağına göre nasıl bir ma'sumu yaratabilir?

Bütün bu meseleler daha önce anlatılırken sizin çelişkili iddialarınız ortaya çıkmıştı. Bir yandan ma'sum imamın yaratılmasını Allah için vacip olduğunu söylerken diğer bir yandan da, Onun insanı ma'sum (Burada Ma'sum kelimesi,

---

[317] (Nahl: 16/44).

günahı sevaptan, sevabı günahtan ayıran kimse manasında kullanılmıştır) yaratamayacağını iddia ediyorsunuz.

Ayrıca Râfizîye şu soruyu sormak istiyoruz:

"Kendisine ihtiyaç duyulan kimse, maslahatları yapabilen ve kötülükleri izale edebilen güçte birisi mi olmalı? Yoksa bunları gerçekleştirmekten âciz de olsa ma'sum birisi mi olmalıdır?

Tabiî ki ikincisi mümkün olamaz. Çünkü âcizin hiç bir faydası yoktur. Bilakis iyiliklerin yapılması ve kötülüklerin defedilmesinde kudret şarttır.

Birincisi zaten mevcut değildir. Varsa bunları yapmıyor. Yapabildiği halde yapmıyorsa, ya âcizdir veya âsîdir.

Rafızi şöyle diyor:

"İmam maiyetindeki kişilerden üstün olması gerekir. Ali'de zamanında yaşayanların en üstünü olduğu için imamdır. Üstün olmayanın üstün olana tercih edilmesi aklen ve naklen çirkindir."

Ey Râfizî!

Ali'nin (r.a.), zamanında yaşayanların hepsinden üstün olduğunu kabul edemeyiz. Çünkü bizzat kendisi Kûfe'de mimberin üstünde, halka karşı şöyle buyurmuştur:

"Peygamberinden sonra bu ümmetin en hayırlısı Ebubekir, sonra Ömer'dir."

Âlimlerin çoğu da en üstün olan kişinin başkan olmasının vacip olduğunu söylememişlerdir. Hatta bazıları tayininde maslahat varsa, fazilet itibariyle üstünün altında olan kişinin tayinini vacip görmüşlerdir. Zeydîler de bu görüştedirler.

Şiilerin Ali'nin (r.a.) İmametine Delalet Eden Kur'an'dan Deliller Vardır, İddiaları

Râfizî şöyle diyor:

"Ali'nin imametine delalet eden Kur'an' dan deliller vardır. Allah (c.c.) şöyle buyuruyor:

"Sizin veliniz ve yardımcınız ancak Allah'la O'nun Peygamberidir. Bir de iman edenlerdir ki, Onlar, Allah'ın emirlerine boyun eğerek namaza devam ederler ve zekât verirler."[318]

Bu ayetin Ali hakkında nazil olduğu hususunda icma' vardır. Sa'lebî, Ebu Zer'den rivayetle O'nun şöyle buyurduğunu naklediyor:

Şu iki kulağımla işittim ki, -işitmedimse kulaklarım sağır olsun- Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyuruyordu:

"Ali, itaatkârların kumandanı, kâfirlerin katilidir, O'na yardımcı olan zafere ulaşır. Ona yardım etmeyen yardımsız kalır." Ben de bir gün öğle namazını Rasulullah'la kılmıştım. Mescitte bulunan bir fakir yardım istedi. Kimse ona yardım etmeyince ellerini yukarıya doğru kaldırarak:

"Allahım! Şâhidik ederim ki, Peygamberinin mescidinde yardım taleb ettim fakat kimse bana yardım etmedi" dedi. O esnada Ali namazda ve rüku halindeydi...

Fakire parmağındaki yüzüğe işaret etmesi üzerine, fakir gelip yüzüğünü aldı. Bu hadise Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) huzurunda oldu. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ibadetini bitirince başını semaya kaldırarak şöyle buyurdu:

"Allahım! Musa (a.s.) "Bir de bana ehlimden bir vezir ver. Kardeşim Harun'u (ver) Onunla arkamı kuvvetlendir. Elçilik işimde Onu bana ortak et." diye niyaz ettiğinde, "Seni, kardeşinle takviye edeceğiz" diye âyet inmişti. (Daveti kabul edilmiştir.) Allahım! Ben de senin peygamberin ve dostunum. Allahım! Benim göğsüme genişlik ver. İşimi kolaylaştır. Bir de bana ehlimden bir vezir yap. Ali ile arkamı kuvvetlendir."

Rasulullah sözünü bitirir bitirmez Cibril (a. s.) O'na şu âyeti getirdi:

"Sizin veliniz ve yardımcınız ancak Allah'la O'nun Peygamberidir. Bir de iman edenlerdir ki, Onlar, Allah'ın emirlerine boyun eğerek namaza devam ederler ve zekat verirler."[319]

Fakih İbnül Meğazilî, İbn-i Abbas'ın:

[318] (Maide: 5/55)
[319] (Maide: 5/55)

"Bu âyet Ali hakkında nazil oldu" dediğini nakletmiştir. Evet ayetin işaret ettiği mutasarrıf olan Veli Ali'dir. Allah ve Rasulü velayeti O'na verdikleri gibi, ümmet arasında da velayet O'nun hakkı olarak bilinir."

Ey Râfizî:

"Bu âyetin Ali (r.a.) hakkında nazil olduğu hususunda ümmet icma' etmiştir." şeklindeki sözün, senin en büyük yalanlarındandır.

Aksine bu âyetin yalnız Ali (r.a.) hakkında nazil olmadığı hususunda ittifak etmişlerdir. Senin nakillerin tamamen yalandır. Zaten Sa'lebî'in tefsiri uydurma haberlerle doludur. Kendisi de ne konuştuğunu bilmeyen bir kimseydi. Talebesi el-Vahidi'de böyledir. Daha sonra ileri sürdüğün bütün deliller de bâtıldır. Onlar ancak Allah (c.c.)'ın kalbini körelttiği, sağırlar, dilsizler nefsi arzularına esir olanlar ve câhiller tarafından revaç bulurlar.

Bunun için zındıklar râfizîlerin kapısından girerek bu uydurma ve yalan haberlerle İslâm ve müslümanlara hücum etmişlerdir.

Tabiî ki bu haberler câhilleri de şüpheye düşürmüşlerdir. Hatta Nusayriler ve İsmâililer bu haberlere inanarak sapıtmışlardır. Bu sapıklar daha aşırı giderek ashab-ı kiramı sebbetmişler. Hızını almayan bu hâinler Ali (r.a.) ve hatta Rasulullah'ı da (sallallahu aleyhi ve sellem) ta'n etmişlerdir.

Sa'lebi, aynı ayetin Ebu Bekir (r.a.) hakkında nazil olduğunu, İbn-i Abbas'tan rivayet etmiştir. Yine Sa'lebinin rivayetine göre, Abdülmelik şöyle diyor:

Ebu Ca'fer el-Bâkır'a âyetten kimlerin kasdedildiği sorulunca, "Mü'minler"dir, diye cevap vermiştir.

Ali b. Ebi Talha, O'da İbn-i Abbas'tan rivayet ettiğine göre, İbn-i Abbas mezkûr âyetle ilgili olarak şöyle diyor:

"Her müslüman Allah'ı, Resulünü ve bütün mü'minleri kendisine veli edinmiştir."

Ey Râfizi,

İcmâ'ın varlığı hakkındaki iddiandan dolayı seni affediyoruz. Bu haberle ilgili olarak bir tek sahih senedli haber getirebilirsen kâfidir. Sa'lebiden rivayet ettiğin haberin senedinde zaif ve töhmete duçar olmuş bir çok kişiler vardır.

İbnul meğazilî el-âsıtî'ye gelince, hadis ilmini biraz bilen kimse O'nun kitabını yalan rivayetlerle nasıl doldurduğunu çok iyi bilir.

Eğer âyet-i kerimeden murad, zekâtın rükû halinde iken verilmesi olsaydı, bu durum velayetin şartlarından olması vacip olacaktı. O zaman da Ali'den (r.a.) başka hiçbir müslüman velayet hakkına sahip olamazdı. Hasan ve Hüseyin'in (r.a.) velayeti de mevzu bahis olmazdı.

Ayet-i Kerimedeki "Namaz kılanlar" lafzının cemi' (çoğul) sığası olması âyetin yalnız Ali'ye (r.a.) delalet etmediğini gösteriyor.

Ayrıca kul iyi bir şey yapmadığı müddetçe övülmez. Ali'nin (r.a.) namazdaki bu hareketi de müstehab değildir ki, bununla övülsün. Eğer müstehab olsaydı Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) da namazda iken fakire yardım eder, başkasının yardımda bulunmasına teşvikte bulunur, Ali (r.a.)'de fiilini tekrar

ederdi. Halbuki bu durum namaza meşguliyet sokmaktır. "Rükû halinde zekat verenlerden başka kimse veliniz olamaz" denilirmi?

"Ve zekatı verirler" ifadesi zekatın mevcudiyetine delalet eder. Halbuki Ali (r.a.), Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in devrinde iken hiçbir zaman zekat kendisine farz olmamıştır. Çünkü o fakir idi. Gümüşün zekatı ise ancak bir seneye kadar nisab miktarına sahib olanlara farz olur. ancak bir seneye kadar nisab miktarına sahib olanlara farz olur. Ali (r.a.) ise hiç de bunlardan değildi. Kaldı ki âlimlerin çoğunluğuna göre yüzük zekat olmaz. Mezkûr âyet:

"Namazı kılın, onlar gibi zekat verin ve rükû' eden mü'minlerle rükû edin."[320]

"Ey Meryem! Rabbine ibadete devam et, secdeye kapan ve rükû' edenlerle beraber rükû' yap,"[321] âyetleri gibidir. Bütün bunlardan başka müfessirlerin indinde, açıkça bilinen şudur:

Âyet kâfirleri veli (dost ve âmir) edinmeyip, mü'minleri veli edinmenin vücûbu hakkında nazil olmuştur. Azıcık düşünen kimse bile, kelâmın akışının buna delâlet ettiğini anlar. Allah (c.c.) bu hususta şöyle buyuruyor:

"Ey iman edenler! Yahudilerle hıristiyanları dost edinmeyin. Onlar, birbirlerinin dostudurlar. İçinizden kim onları dost ve yardımcı edinirse, O da onlardandır. Allah, düşmana dostluk etmekle nefislerine zulmedenleri hak yoluna eriştirmez."[322]

Bu âyet yahudi ve hıristiyanları dost edinmekten nehyeder.

Daha sonra Allah (c.c.) şöyle buyuruyor:

"Onun için kablerinde nifak hastalığı olanları görürsün ki, kâfirlerle dostluk yapmak hususunda yarışırlar. Korkarız bir zaman inkilabı ile İslâm mağlup olur, derler. Fakat yakındır ki, Allah, müslümanlara zaferi veya kendi katından bir emri getirirde nefislerinde gizlediklerine pişman olurlar." (Maide: 5/52)

Ondan sonra Allah (c.c):

"Sizin veliniz ve yardımcınız ancak Allah'la O'nun Peygamberidir; bir de iman edenlerdir ki, onlar, Allah'ın emirlerine boyun eğerek namaza devam ederler ve zekat verirler." (Maide: 5/55) buyurmuştur.

Şüphesiz bu sıfat bütün mü'minlerindir. Lâkin Ali (r.a.), Ebubekir (r.a.) ve İslâm'a ilk girenler öncelikle bu âyetin şümulüne dâhildirler.

Mezkûr ayetin sebeb-i nüzulünü açıklayan hadisi düşünen ve güzelce kavrayan bir kimse bunun yalan olduğunu görecektir. Eğer bu hadis doğru olsaydı, Ali'ye (r.a.) yardım etmeyenler ve Onun hakkını vermeyenler (Şiîlere göre) yardım görmeyenlerden olacaklardı. Halbuki hiç de böyle olmamıştır. Aksine ilk üç halife (Allah cümlesinden razı olsun) Fars, Rum ve Kıbtilerin memleketlerini fethederek zafere ulaşmışlardır.

---

320 (Bakara: 2/43),

321 (Al-i İmran: 3/43)

322 (Maide: 5/51)

Şiîler ise Osman (r.a.) şehid edilinceye kadar bütün ümmetin Onu yardımsız bıraktıklarını iddia ediyorlar. Onların tam inadına ümmet, Osman (r.a.) şehid edilinceye kadar görülmemiş bir şekilde zafere ulaşmıştı. Ondan sonra da böyle bir muzafferiyyet görülmemiştir. Osman (r.a.) şehid edilince müslümanlar parçalandılar. Bir kısmı Ali'yi (r.a.) desteklerken, bir kısmı O'nun aleyhinde bulundular. Diğer bir kısmı da her iki tarafa yanaşmayarak kenara çekildiler.

Bilindiği gibi, insanların Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) olan iman ve itaatları Ali (r.a.) için değildir.

Ali'nin (r.a.) Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ile olan beraberliği de, Harun'un Musa (a.s.) ile olan beraberliği gibi değildir.

İsrailoğulları Harun'u (a.s.) severken, Musa (a.s.)'dan korkuyorlardı. Harun (a.s.)'da Musa'yı seviyor ve O'nunla birlikte hareket ediyordu.

Râfizîler ise, Müslümanların Ali'ye (r.a.) buğzettiklerini, O'na biat etmediklerini ve O'na karşı nassı gizlediklerini iddia ediyorlar. Durum böyle olunca "Musa'nın, Harun'a ihtiyaç duyduğu gibi, Rasulullah'da (sallallahu aleyhi ve sellem) Ali'ye (r.a.) ihtiyaç duymuştur" denilebilir mi?

İşte Ebu Bekir (r.a.), O'nun vasıtasıyla aşere-i mübeşşereden (cennetle müjdelenen on kişi) beş kişi -bunlar, Osman, Talha, Sa'd, Abdurrahman ve Ebu Ubeyde'dir- müslüman olmuştur. Halbuki ilk müslümanlardan Ali'nin (r.a.) vasıtasıyla İslâmı kabul etmiş hiç kimseyi tanımıyoruz. Halbuki Mus'ab b. Umeyr vasıtasıyla Useyd b. Hudayr ve Sa'd b. Muaz'ın müslüman olduklarını biliyoruz.

Yalnız Ali'nin (r.a.) Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem)yardımcı olduğu hususundaki Râfizînin iddiasına gelince:

Allah (c.c.) şöyle buyuruyor:

"... **Yok eğer** (kıskançlık ederek) **Peygamberin aleyhinde birbirinizle yardımlaşırsanız, bilmiş olunuz ki, Allah O'nun yardımcısıdır, Cibril de, mü'minlerin sâlih olanı da...**"[323]

Bu âyet-i kerime ile her sâlih mü'minin Rasulullah'a yardımcı olduğu beyan ediliyor. Allah'da, Cibril ile O'nun yardımcısıdır. Salih mü'minler arasında Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) üzerine (Rasulullah'a) veli olacak veya O'nun hakkında tasarrufta bulunacak hiç kimse düşünülemez. Ancak Allah (c.c.)'ın buyurduğu gibi:

"Erkek ve kadın bütün mü'minler, birbirlerinin yardımcılarıdır."[324]

Takva sahibi olan her mü'min Allah (c.c.)'ın yardımcısı (dinini yaşamakla) olduğu gibi Allah (c.c.)'da Onun yardımcısıdır. Çünkü:

"Allah, iman edenlerin yardımcısıdr."[325]

"Biliniz ki, Allah'ın velileri (dostları) **için hiçbir korku yoktur ve Onlar mahzun da olmayacaklardır."**[326] buyuruyor.

---

[323] (Tahrim: 66/4).
[324] (Tevbe: 9/71)
[325] (Bakara: 2/257)
[326] (Yunus: 10/62

Binaenaleyh âyetlerden de anlaşıldığı gibi bir kimseye yardımcı olan kişinin, mutlaka Onun hakkında tasarruf sahibi olması gerekmez. Yardımcı olmak ile veli (bir kimsenin velayetine sahip olmak) olmak arasındaki fark anlaşılmış oldu.

Emir'e Vali denilir ama, veli denmez. Fakihler de bir cenazede velî ve vâlî bir araya geldiklerinde namaz için hangisinin öne geçeceği hususunda ihtilaf etmişlerdir. Muvâlât düşmanlığın zıddıdır.

Râfizî şöyle diyor:

"Ali'nin imam olduğuna delalet eden bir diğer âyet-i kerime şudur:

"Ey Peygamber! Rabbin tarafından sana indirileni tamamen tebliğ et."[327]

Ashab, bu ayetin Ali (r.a.) hakkında nazil olduğu hususunda ittifak etmişlerdir. Ebu Nu'aym'ın Atiyye'den rivayet ettiğine göre âyet yine Ali hakkında nazil olmuştur. Sa'lebi'nin tefsirinde **"Sana indirileni tebliğ et"** mealindeki ayet, Ali'nin fazileti hakkında olduğu kaydedilmiştir. Bu ayet-i Kerime inince, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Ali'nin elini tutarak:

"Ben kimin efendisi isem, Ali de O'nun efendisidir" buyurmuştur. Rasulullah; Ebubekir, Ömer ve bütün ashab'ın efendisi olduğuna göre Ali'de Onların efendisi sayılır. Dolayısiyle İmam Ali'dir. Sa'lebi tefsirinde şöyle diyor:

Ğadîr Hum'da bulunulduğu bir günde Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Ashab-ı Kiramı çağırdı. Onlar da toplandılar. Rasulullah Ali'nin elini tutarak:

"Ben, kimin efendisi isem, Ali'de O'nun efendisidir" buyurdu. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in bu sözü her taraftan duyuldu. Haris b. Nu'man el-Fihrî'de bu sözü işitmesi üzerıne Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem)geldi. Devesini Ebtah denilen yerde çöktürdükten sonra, ashab arasında bulunan Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) huzuruna çıkarak O'na şöyle dedi:

"Ey Muhammed! Şehadeti, namazı, zekatı, orucu ve haccı emrettin. Sana, evet, dedik. Sonra bunu da kâfi görmedin. Amcan oğlunun omuzunu tutup Onun bizden üstün olduğunu ilân ederek:

"Ben kimin efendisi isem Ali de, O'nun efendisidir." dedin. Eğer senin bu sözlerin Allah'tan bir vahiy ise bize bildir. Rasulullah "Evet vallahî Allah (c.c.)'ın emridir." buyurması üzerine, Haris geri dönerek:

"Allahımız! Eğer bu, gerçekten senin tarafından gelmiş bir hak ise, hemen üzerimize gökten taş yağdır veya bize daha acıklı bir azap ver"[328] âyet-i kerimesini okudu.

Döner dönmez Allah (c.c.), O'na bir taş yağdırdı. Boynu üzerine düştü. Taş dübüründen çıktı ve Onu öldürdü. Ondan sonra da:

"İnecek olan bir azabı, istedi bir isteyen"[329] âyeti indi. Nakkaş da bu rivayeti tefsirinde kaydetmiştir."

---

[327] (Maide: 5/67)
[328] (Enfal: 8/32)

Ey Râfizî!

"Âyet Ali (r.a.) hakkında nazil olduğu hususunda ittifak etmişlerdir" şeklindeki iddian yalandır.

Böyle bir sözü kimse söylememiştir. Ebu Nuaym, Se'leb ve Nakkaş'ın tefsirleri bu gibi yalanlarla doludur.

Bu hususta müracaat edilecek kimse Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) emin muhaddisleridir. Nahiv ilminde Nahivcilere, kıraatte kurra'ya, lügatte lügat imamlarına, Tıbda tabiblere müracaat edilmesi gerekli olduğu gibi. Çünkü her ilmin ayrı ayrı mutahassısları vardır.

Hadis âlimleri doğruluğu araştırma bakımından en güçlü şahsiyetlerdir. Bunu bilen takdir eder. Muhaddislerin sıhhatinde ittifak ettikleri haber mutlaka haktır. Yine onların ittifak ile hatalı ve önemsiz kabul ettikleri rivayet de hükümsüzdür. Fakat ihtilaf ettikleri rivayet varsa ona da insaf ve adaletle bakılır. Hadis kritiğinde esas olan budur.

Mâlik, Şu'be, Evza'î, Leys, iki Süfyan, iki Hammad, İbn-i Mübarek, Yahya el-Kattan, Abdurrahman b. Mehdi, Vekî, Şafiî, Ebubekir (r.a.), Ebu Şeyde, Buharî, Ebu Zur'â, Ebu Hatim, Ebu Davud, Müslim, Neseî, İbn-i Hibban ve benzeri âlimlerle, cerh ve ta'dil mutahassısları bu görüştedirler.

Râvilerin bilinmesi ile ilgili bir çok kitaplar da tasnif edilmiştir. İbn-i Sa'dın Tabakatı, Buhari'nin Tarihi, Ali b. el-Medâyinî'nin kitabı gibi.

Müsnedlenden de, Ahmed b. Hanbel'in müsnedi, hadis kitaplarından İshak, Ebu Davud, İbn-i ebi Şeybe, Tabarânî gibi eserler vardır.

Hülâsa bu hususta oldukça eserler te'lif edilmiştir. Ama esefle (üzülerek) belirtelim ki; hadis ilminde, râvi ve hadislerin sıhhat derecelerini tasnifte râfizîlerden daha câhil, bâtılı kabul etmede ve sahihi reddetmede yine onlardan daha kötü insan yoktur.

Hariciler ve Mutezile sahih hadisleri tam olarak kabul etmemelerine rağmen, kendi prensiplerine göre doğruyu araştırır ve yalan haberi delil olarak hiç getirmezler. Bu râfizîlerin ise ne akılları ne de nakilleri vardır.

Hadisleri sıhhat ve senedleriyle bilmek ehl-i sünnet vel Cemaatin hususiyetlerindendir.

Râfizîlerin indinde hadisin sıhhatli olabilmesi için arzu ve anlayışlarına uyması gerekir. Abdurrahman b. Mehdi şöyle diyor:

"İlim ve erbabı leh ve aleyhlerinde olanları yazıyor. Nefsin arzusuna uyanlar ise yalnız lehlerinde olanları yazarlar."

Ey Râfizîler!

Nakkaş, Sa'lebî, Ebu Nuaym ve benzerlerinin sözlerini kabul ediyor musunuz, etmiyor musunuz? Veya arzunuza uygun olanı alıyor, uygun olmayanı red mi ediyorsunuz? Eğer mezkûr müelliflerin bütün sözlerini kabul ediyorsanız, eserlerinde sahih ve zaîf bir çok rivayetler vardır ki Ebu Bekir (r.a.) ve Ömer'in (r.a.) faziletleriyle ilgilidir. Mezkûr müelliflerin sözlerini mutlak olarak

---

329 (Meâric: 70/71)

reddediyorsanız onlardan naklettiklerinizi delil olarak göstermeniz geçersiz olur. Eğer yalnız mezhebinize uygun olanı kabul ediyorsanız, muhalifiniz de kabul ettiklerini reddedecektir.

Ey Râfizî!

Sa'lebi'nin tefsirinden naklettiğin yakardaki hadis, hadis mutahassıslarının ittifakı ile uydurmadır. Onun için bu hadis kendilerine müracaat edilebilecek eserlerin hiçbirinde rivayet edilmiş değildir.

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in Gadîr Hum'da söylediği sözü Veda Haccının dönüşünde söylemiştir. Onun için Şiîler Zilhicce ayının Onikinci gününü Kurban bayramı olarak kutlarlar. Rasulullah Odan sonra da Mekke'ye dönmemiştir. Halbuki bu yalan ve uydurma hadiste "Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Ebtah'da iken Haris O'na gelmiştir" deniliyor.

Bilindiği gibi Ebtah, Mekke'de bir yerdir. Halbuki Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), o sırada ne Ebtah'da ve ne de Mekke'de bulunmuştur. Sa'lebi'nin **"İnecek olan bir azabı, istedi bir isteyen"**[330] mealindeki ayet-i kerime indi demesi de doğru değildir. Çünkü mezkûr âyet hicretten önce Mekke'de inmiştir.

"Allahım! Eğer bu, senin tarafından gelmiş bir hak ise, hemen üzerimize gökten taş yağdır.."[331] mealindeki âyet-i kerime ise ittifakla Bedir muharebesinden sonra inmiştir.

Yine bütün müfessirler bu âyetin Ebu Cehl ve arkadaşlarının Mekke'de iken Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) söyledikleri bazı sözleri üzerine indiğini ittifakla kabul etmişlerdir.

Ondan sonra üzerlerine taş da inmemiştir. Eğer bu mechûl adamın boynuna taş düşüp dübüründen çıkmışsa bu, ashab'ül-fil'in cezasına benzer fevkalâde bir cezadır. Böyle bir adamın başına bu durum gelseydi, mu'cize kabul ederek bir çok kimseler onu nakledeceklerdi.

Râfizi şöyle diyor:

"Ali'nin imametine delalet eden âyetlerden biri de:

"Bugün sizin için dininizi kemâle erdirdim, üzerinizdeki nimetimi tamamladım ve size din olarak İslâm'ı ihtiyar ettim."[332] mealindeki âyet-i kerimedir.

Ebu Nuaym, Ebu Said'e isnad ettiği hadise göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Gadir Hum'da ağaçları (oturmak için altlarını) dikenlerden temizlememizi emretti. Sonra ayağa kalkıp Ali'yi omuzlarından tutarak yukarı kaldırdı. Öyle ki Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) koltuk altları görünüyordu. Ondan sonra- yukarda zikrettiğimize Mâide sûresi üçüncü ayet-i kerimesi ininceye kadar birbirlerinden ayrılmadılar. Bunun üzerine Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

---

[330] (Meâric: 70/71)
[331] (Enfal: 8/32)
[332] (Maide: 5/3)

"Allâhu Ekber! Allah dini tamamladı, Peygamberliği ve benden sonra Ali'nin imametini tercih etti, dedikten sonra sözlerine şöyle devam etti:

Ben kimin efendisi isem Ali'de O'nun efendisidir. Allahım! Ali'ye yardım edene yardım et. Onu muzaffer kılanı muzaffer kıl. Onu yardımsız bırakanı yardımsız bırak!" dedi."

Ey Râfizî!

Uydurma hadîsleri tesbit eden mütehassıslara göre bu iddian da tamamen yalandır.

Mezkûr âyet-i kerimenin Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Arefe'de iken nazil olduğu sabittir. Zaman olarak da Gadir Hum gününden tam yedi gün önce idi. Ondan sonra âyette Ali'nin (r.a.) imametine delalet eden hiçbir işaret yoktur.

Böylece "Ali'nin (r.a.) imametine delâlet eden âyetler vardır" şeklindeki iddian tamamen iftira olduğu ortaya çıkmış oldu. Doğru olsaydı, hadisten deliller vardır diyebilirdin. Ama o da uydurmadır.

Râfizî şöyle diyor:

"Ali'nin imametine delalet eden âyetlerden biri de şudur:

"Yıldıza (Süreyya'ya)**, battığı zaman kasem olsun ki, sapmadı doğru yoldan arkadaşınız** (Hz. Peygamber)**, azıtmadı da;** (Haberiniz olsun, ey Kureyş halkı!)"[333]

Fakih, Ali b. Meğâzilî, kendi isnadıyla İbn-i Abbas'ın şöyle dediğini rivayet ediyor:

Hâşim oğullarından bir gurup ile Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) yanında otururken, gökten bir yıldız yere doğru süzüldü. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle dedi:

"Bu yıldız kimin evine süzülürse O evin sahibi benden sonra vâsimdir, imamdır".

Bir de baktık ki, yıldız Ali'nin (r.a.) evine düzülmüş. Oradakiler ya Rasulullah Ali'nin muhabbetine saptın, demeleri üzerine, Allah (c.c.) şu ayet-i kerimeyi indirdi.

"Yıldıza, battığı zaman kasem olsun ki, sapmadı doğru yoldan arkadaşınız, azıtmadı da"[334]

Ey Râfizî!

Bu iddian da en bariz olan yalanlardandır.

Bir şeyi iyi bilmeden onu Allah (c.c.)'a isnad etmek de haramdır.

Allah (c.c.) şöyle buyuruyor:

"Hakkında bilgi sahibi olmadığın, bir şeyin ardınca gitme, çünkü kulak, göz ve kalb, bunların hepsi yaptığından sorumludur"[335]

[333] (Necm: 53/1-2)
[334] (Necm: 53/1-2)
[335] (İsra: 17/36)

Hadisi delil olarak ileriye süren mutlaka onun sıhhatini bilmesi ve sıhhatli olduğunu da muarızına beyan etmesi gerekir. Kaldı ki İbnül Cevzî bu hadisi başka lafızlarla ve Muhammed b. Mervan, O'da Kelbî'den, O'da Ebu Salih'den, O'da İbn-i Abbas'tan rivayet ettikleri bir zincirle uydurma hadisler arasında zikretmiştir. Buna göre İbn-i Abbas şöyle diyor:

"Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'ı semânın yedinci katına yükselttiklerinde Allah (c.c.) O'na enteresan şeyler gösterdi, Ertesi gün Rasulullah gördüklerini anlatmaya başladı. Mekke müşrikleri Onu yalanlayınca, gökten bir yıldız süzüldü. Bunun üzerine Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Bu yıldız kimin evine düşerse, benden sonra o kişi halifemdir" buyurdu. Yıldız Ali'nin evine düşünce, Mekke ehli:

Muhammed (Haşa!) sapıttı, ehl-i beytinden amcasının oğluna meyletti, dediler. Bu hâdiseden sonra: **"Yıldıza battığı zaman kasem olsun ki, sapmadı doğru yoldan arkadaşınız, azıtmadı da."** mealindeki ayetler indiler."

İbnül Cezvi şöyle diyor:

"Bu rivayet tamamen uydurmadır."

Onu uyduran ne kadar câhil ve hakikatten ne kadar uzaktır! Hadisin senedinde Ebu Salih, Kelbî ve Muhammed b. Mervan es-Süddî (Küçük Süddi diye bilinmektedir.) var ki, bunlar karanlık şahsiyetlerdir. Ebu Hatim b. Hibban şöyle diyor:

"Kelbî, Ali'nin ölmediğini ve O'nun dünyaya döneceğini iddia eden, bir bulut parçası gördüklerinde emirulmü'minin içindedir, diyen kimselerdedir. Binaenaleyh rivayetlerini hüccet olarak ileriye sürmek doğru değildir."

Şeyhul İslâm şöyle dedi:

Bu hadisi uyduranın gafilliğine hayret ediyorum. Aklen de uygun görülmeyen yıldızın süzülerek bir eve inmesini ve onun görüldüğünü nasıl iddia edebiliyor?

Uydurmanın aptallığına delâlet eden noktalardan biri de hadisi İbn-i Abbas adına uydurmasıdır. Halbuki İbn-i Abbas mi'rac'ın vuku bulduğu senede henüz iki yaşındaydı. İbn-i Abbas'ın bu durumu görüp onu nakletmesi mümkün müdür?

Râfizî şöyle diyor:

"Ali'nin imametine delâlet eden âyetlerden biri de şudur:

"Ey Ehl-i Beyt = Peygamber ailesi! Alları sizden sırf günahı gidermek ve sizi tertemiz yapmak istiyor."[336]

Ahmed b. Hanbel Müsned'inde rivayet ettiğine göre, Vasile b. el-Eska' şöyle diyor:

Ali'yi evinden sordum. Fâtıma:

"Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) gitti," dedi. Bir de baktım iki ikisi beraber geldiler. Onlarla beraber eve girdim. Rasulullah, Ali'yi sağ, Fâtıma'yı sol tarafına oturttu. Hasan ve Hüseyni de kucağına aldı. Sonra onları elbisesiyle örttü ve:

---

[336] (Ahzâb: 33/33)

"Ey Ehl-i Beyt! Allah sizden sırf günahı gidermek ve sizi; tertemiz yapmak istiyor."[337] mealindeki ayeti okuyarak:

"Allah'ım! Bunlar benim ehlimdir"[338] buyurdu. Ümmü Seleme'den rivayet edilen benzer bir hadisin sonunda:

"Muhakkak sen (Ümmü Seleme) bana daha hayırlısın." ifadesi vardır.

Bu âyette ma'sumiyete dair delil vardır. Üstelik "İnnemâ" ((Muhakkak), lafzı ve haberin başındaki "Lam" harfi de bu mânâyı kuvvetlendiriyor. Onlardan başkaları ma'sum olmadığına göre İmamet Ali'nin (r.a.) hakkı olur. Hatta Ali (r.a.) şöyle diyordu:

"Benim imametle olan münasebetim değirmen iği'nin değirmen taşıyla olan münasebeti gibi olduğunu bilmesine rağmen, İbn-i Kuhfe ((Ebu Bekir (r.a.)) imamet gömleğini zorla giymiştir."

Allah (c.c.) günahı Ehl-i Beytten nefyettiğine göre Ali (r.a.) sâdıktır, demektir."

Ey Rafızî!

Yukarda geçen hadis ve Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) onlara söylediği sözler sahihtir.

Müslim bu hadisi Aişe (r.a.)'den rivayetle sahihinde kaydetmiştir. Sünen'de de Ümmü Seleme'den rivayetle zikredilmiştir. Ama hadiste onların ma'sum ve imam olduklarına dair hiç bir delalet yoktur. Allah'u Teala'nın:

"Ey Ehl-i Beyt! Allah sizden sırf günahı gidermek ister ve sizi tertemiz yapmak istiyor"[339]

"Allah size bir güçlük dilemez, fakat sizi tertemiz yapmak ve üzerinizdeki nimeti tamamlamak ister; tâ ki şükredesiniz."[340]

"Allah size kolaylık diler, size güçlük dilemez"[341],

"Allah sizlere bilmediklerinizi bildirmek, sizden öncekilerin yollarını size göstermek ve tevbelerinizi kabul etmek ister."[342] mealindeki âyetleri ise O'nun bu istikametteki İrade, Muhabbet ve Rızasına tazammun eder.

Âyetler, Cenab-ı Allah (c.c.)'ın bunları yarattığını ve halen onlarda mevcud olduklarını ifade etmiyorlar. Hatta âyetin nüzulünden sonra Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Allah'ım! Bunlar benim ehl-i beytimdir. Onları günahtan arındır"[343] buyurmuşlardır.

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) bu duasıyla günahlarını affedilmesini talep etmiştir. Eğer âyet bunun vukuunu bildirseydi, duaya ihtiyaç

---

[337] (Ahzap: 33/33)
[338] (Tirmizi Menakıb: 60, Ahmed: 1/331)
[339] (Ahzab: 33/33)
[340] (Mâide: 5/6),
[341] (Bakara: 2/185)
[342] (Nisa: 4/26)
[343] (Tirmizi Menakıb: 60, Ahmed: 1/331)

kalmazdı. Bu kaderiyyecilere göredir. Râfizîler de bunlardandır. Çünkü sizce Allah (c.c.)'ın iradesi, istenilen şeyi tazammun etmez. Aksine Allah, bazan olmayacak şeyi istediği gibi, bazan da istemediği şey olur.

Ey Râfizî! Bu hususta daha önceki fasid *görüşlerini* unuttun mu?

Ama bize göre irade ikiye ayrılır:

Birincisi: Şer'î iradedir. Bu irade Allah (c.c.)'ın muhabbet ve rızasını kapsar. Ayetlerde beyan edildiği gibi.

İkincisi: Kevnî ve kaderi iradedir. Bu da, Allah (c.c.)'ın yaratma ve takdirini içine alır.

"Eğer Allah, sizi saptırmayı murad ediyorsa..."[344]

"Allah, kime hidayet etmeği dilerse, İslâm'a onun göğsünü açar, gönlüne genişlik verir. Her kimi de sapıklığa bırakmak isterse, onun kalbini öyle daraltır sıkıştırır..."[345] âyetleri bu mânâyı ifade ederler.

Ahzab otuzüçüncü âyeti ma'sumiyet için delil ise, bu âyette Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) zevceleri de vardır. Hatta âyet onlarla başlamış ve onlarla sona ermiştir. Buna rağmen günahtan arındırma meselesi yalnız Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) ezvâcına mahsus bir halet olmayıp bütün ehl-i beyti ilgilendirir. Fakat Ali, Fâtıma, Hasan ve Hüseyin diğerlerine nazaran hususilik arzettikleri için Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Onları duasında tahsis etmiştir. Sahih bir hadiste sabit olmuştur ki, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Allah'ım! Muhammed'e, zevcelerine ve zürriyyetine rahmet eyle" buyurmuşlardır.

Râfizî:

"Farzedelim ki âyetler ehl-i beytin günahlardan arındıklarına delalet etmiyor. Lâkin Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) duası bu temizlenmenin vukuuna delalet eder" diye itiraz ederse, Ona şöyle diyeceğiz:

Gayemiz Kur'an'ın buna delalet etmediğini ifade etmektir. Kaldı ki onların ma'sum olduklarına ve imametlerine asla delalet etmez.

Ey Râfizî!

Biz de farzedelim ki ayet onların temiz olduklarına (manen) delalet ediyor. Peki onların ma'sumiyetlerini ve hata ile unutkanlığın onlardan meydana gelmiyeceğini gerektiren âmil nedir? Aslında âyet şuna delalet eder:

Allah (c.c.), Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) zevcelerine emrettiği hususlarda onların hata işlememelerini istiyor. Âyetin akışından da Allah (c.c.)'ın onları kötülüklerden temizlediği anlaşılıyor. Biz de inanıyoruz ki Allah (c.c.), O yüce ezvac-ı tahireden her türlü şirk ve kötülüğü gidermiş ve onları tertemiz kılmıştır. Ama hiçbir zaman Takva sahibi için küçük günahın meydana gelmemesi ve o sebeble de tevbe etmemesi gibi bir şart yoktur. Böyle bir şart

[344] (Hud: 11/34),
[345] (En'âm: 6/125)

olsaydı Muhammed ümmetinde muttakî (Takva sahibi) diye hiç kimseden bahsedilemezdi.

Allah (c.c.) şöyle buyuruyor:

"Onların mallarından bir zekat al ki, onunla kendilerini temize çıkarmış, mallarına bereket vermiş olasın."[346]

Görülüyor ki, mü'minlerin mallarından zekat almak, onların günahlardan arınmalarına vesile oluyor. Çünkü zekat insanların kiridir.[347] Hülâsa; âyette sözkonusu olan ve Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) onunla dua ettiği Tathir (arındırma) ittifak ile ma'sumiyet mânâsında değildir.

Ehli sünnet, ma'sumiyeti ancak Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) için kabul ederler.

Şiîler ise Ma'sumiyeti Rasulullah'tan başka yalnız Ali (r.a.) ve Onların imamları için kabul ederler.

Durum böyle olunca Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) dört kişiye - Ali, Fatıma, Hasan, Hüseyin- dua ile talep ettiği tathir (arınma) ma'sumiyeti ifade etmez.

Ondan sonra ma'sumiyet için, hatta tathir için dua etmek kadercilerin prensiplerine göre mümteni'dir. Çünkü onlara göre insanın görevi ve onun isteği ile olan farzları yapmak ve haramları terketmek Allah (c.c.)'ın kudreti dahilinde değildir. Onlara göre Allah (c.c.)'ın, kulu temiz, itaatkâr veya isyankâr yapması mümkün değildir.

Binâenaleyh onların prensiplerine göre iyilikleri yapmak ve kötülüklerden sakınmak için dua etmek gereksizdir. Ama kaderiyye ve râfizîlerin dışında kalanlara göre kulun bir kudreti vardır. Fakat bu kudret kâfir veya mü'mini öldürmeğe yarayan kılıç gibi iki yolda kullanılabilir. Kulun isterse malını ma'siyette harcayabileceği gibi. İşte kul, sahib olduğu bu kudret ile isterse iyilik isterse kötülük yapar.

Râfizîlerin ma'sumiyet için delil olarak ileriye sürdükleri hadis haddi zâtında onların aleyhinedir.

Hadisten murad ehl-i beyt'in affolunmaları ve muâhaze edilmemeleri olduğunu söyleyecek olurlarsa, onlara göre günahlardan arınmak için Allah (c.c.)'a duada bulunmak mümteni'dir.

Hadisten murad Ma'sumiyetin sübûtudur, diyecek olurlarsa, zaten daha önce belirttiğimiz gibi imam için ma'sumiyet şart değildir.

Râfizî şöyle diyor:

"Ali hilâfeti istemiştir. Ma'nen temiz olduğu da sabit olduğuna göre, talebinde sâdıktır."

Ey Râfizî!

---

[346] (Tevbe: 9/103)

[347] (Yani mü'minlerin arınmalarını temin eder, yoksa zekat kirdir, alınmamalı diye bir mana çıkmaz. Müt.)

Ali'nin (r.a.) ilk halife seçimine hilafeti istediğine dair ileri sürülen iddiaya asla inanmıyoruz. Aksine Osman (r.a.) şehid edildikten sonra hilafeti istediğini biliyoruz.

Ali (r.a.) kalben istemişse de, hiç bir zaman "İmam benim, ben ma'sum'um, Rasulullah kendisinden sonra beni imam yaptı, halkın bana ittiba etmesi vaciptir" gibi sözleri söylememiştir.

Kesinlikle biliyoruz ki, bu gibi sözleri Ali'ye (r.a.) isnad edeni O'na iftira etmiştir. Yine biliyoruz ki, Ali (r.a.) insanların en muttekî olanıdır. O bütün ashabın aslı olmadığını bileceği bir yalana kat'iyyetle tevessül etmez.

"İbn-i Kuhâfe (Ebu Bekir (r.a.)) hilafet gömleğini giydi..." şeklin, deki sözü Ali'ye (r.a.) isnad etmene gelince şöyle deriz:

"Ali (r.a.) bu sözü asla söylememiştir. Söylemişse bunun isnadı nerededir? Bu söz ancak "Nehc'ül-Belâğa" da bulunur.

İlim erbabı, bu kitaptaki hutbelerin çoğunun Ali'ye (r.a.) iftira olduklarını gayet iyi bilirler.

Onun için bu hutbelerin çoğu kaynak kitaplarda olmadığı gibi, isnadları da yoktur. Bu hutbelerde öyle şeyler var ki, Ali'nin (r.a.) onlara karşı olduğu yine Ali (r.a.)'den gelen rivayetlerle bilinmektedir.

Kaldı ki, Allah (c.c.) doğru olduğu delil ile sabit olmayan bir şeyi tasdik etmeleri için insanları mecbur kılmamıştır. Böyle bir mecburiyet, teklif-i mâlâyutak -gücün fevkinde- olur.

Durum böyle olunca biz, hadis rivayetinde, töhmete uğramış râvilerin rivayet ettiği ve Ali'nin (r.a.) hilafeti iddia ettiği istikametinde olan habere nasıl inanabiliriz?

Farzedelim ki Ali (r.a.) "İbn-Kuhâfe hilafet gömleğini giydi..." demiştir. Siz, bu sözünden neden O'nun "imam olduğu ve bu hususta nass bulunduğu" şeklindeki bir mânâyı kasdettiğini ileriye sürüyorsunuz?

Bu sözüyle ancak Ali'nin (r.a.) içtihadı bu istikamette olduğu söylenebilir. Bütün bu iddiaların vârid olmuş olsa dahi Kur'an'da böyle bir şey yoktur. Kur'an'dan getirdiğin deliller nerede kaldı?"

Râfizî şöyle diyor:

"Ali'nin imametine delâlet eden ve Kur' an'dan olan altıncı delil şu âyet-i kerimedir:

"Allah'ın yüksek tutulmasına ve içlerinden adının anılmasına izin verdiği evlerde, insanlar sabah akşam O'nu tesbih ederler. Nice adamlar vardır ki, ne bir ticaret, ne de bir alışveriş; Allah'ı anmaktan, namazı gereği üzere kılmaktan ve zekatı vermekten kendilerini alıkoymaz."[348] Sa'lebî'nin naklettiğine göre Enes ve Büreyde şöyle diyorlar:

"Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), bu âyeti okuyunca adamın biri kalkarak şöyle dedi:

"Ya Rasulullah! Bunlar hangi evlerdir?" Rasulullah:

---

[348] (Nur: 24/36-37)

"Bunlar Peygamberlerin evleridir" dedi. Ebubekir :

"Yâ Rasulullah! Bu ev de Onlardan mı?" diyerek Fâtıma'nın evine işarette bulundu. Rasulullah:

"Evet, hem de onların en üstünüdür" dedi."

Ey Râfizî!

Bu naklin sıhhatini açıklamanı istiyoruz. Zaten sahih olduğunu ispatlayamazsın.

Sa'lebî'nin, ne konuştuğunu bilmeyen birisi olduğunu daha önce de söylemiştik. Bu rivayeti de yalandır. Uydurma olmasında hiçbir şüphe yoktur. Âyetler de alimlerin ittifakına göre mescitler hakkındadır. Ali (r.a.), ticaret ve alış-verişin kendilerini Allah (c.c.)'ın adını zikretmekten alıkoyamayan zatlardan olsa dahi -ki öyledir- hiçbir zaman bu özellik Peygamberden sonra O'nun bu ümmetin en üstünü olduğunu gerektirmez.

Âyetteki lafız da "Rical" olup çoğuldur. "Reculün = bir tek adam" denmemiştir.

Râfizî şöyle diyor:

"Ali'nin imametine delalet eden âyetlerden birisi de şudur:

"Ben, sizden buna karşı yakınlara sevgiden başka bir ücret istemem"[349]

Ahmed b. Hanbel Müsnedinde rivayet ettiğine göre İbn-i Abbas şöyle diyor:

Bu ayet nazil olunca, Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle dediler:

"Yâ Rasulullah! Onları sevmemiz vacip olan akrabaların kimlerdir?"

Rasulullah:

"Ali, Fâtıma ve iki çocuğudur" buyurdular. Salebî'nin tefsirinde ve sahihaynde de aynı rivayetler vardır. Ashab arasında Ali'den başka sevilmesi vacip olan kimse olmadığına göre, Ali en üstün olanıdır. Yine O'nun imam olması gerekir. Ali'ye muhalefet etmek O'nu sevmeye aykırıdır. O'na itaat etmek O'nu sevmektir. O da vaciptir."

"Ey Râfizî!:

"Ahmed'in müsnedinde" şeklindeki sözün, müsnede yaptığın açık bir iftiradır.

"Sahihaynde de aynı rivayet vardır" şeklindeki sözün de mezkûr eserlere iftiradır.

Aksine Sahihayn ve Müsned'de rivayet ettiğinin mütenâkızı vardır. Yalancı cahillerin nakilleriyle amel etmek mümkün müdür?

Ama Ahmed b. Hanbel dört halifenin faziletleriyle ilgili olarak bir eser tasnif etmiş ve rivayetlerin sahih ve zaifini ayrı ayrı beyan etmiştir. Hatta bilahare

---

349 (Şûra: 26/23)

oğlu Abdullah da Ona bazı hadîsler eklemiştir. Daha sonra Ebubekir el-Katîî bu esere zaif ve yalan rivayetler ilave etmiştir ki câhiller de bütün bu rivayetlerin Ahmed b. Hanbel'den geldiklerini zannetmişlerdir. Bu çok çirkin bir hatadır. Abdullah'ın ziyadeleri babasınınkilerden farkedilir derecede açık olduğu gibi, El-Kâtîî'nin ziyadeleri ile Abdullah b. Hanbel'in dışındaki kişilerden rivayet edildikleri de açıkça bellidirler.

Şûra yirmiüçüncü âyet-i kerimesi ittifakla Mekkidir. Ali (r.a.) de Fâtıma (r.a.) ile Medine'de evlenmiştir. Hasan hicri üçüncü, Hüseyin de hicrî dördüncü senede dünyaya gelmişlerdir. Hal böyle iken Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) âyet-i kerimeyi henüz mevcudiyetlerini bilmediği kimseleri sevmenin vücubu ile nasıl tefsir eder?

Ayetin sahihayn'daki tefsirine gelince:

İbn-i Abbas'a âyetin mânâsı sorulduğu esnada Said b. Cübeyr orada bulunduğu için kendisi cevap vererek "âyetin manası Muhammed'in akrabalarını sevmektir" demesi üzerine, İbn-i Abbas:

"Acele ettin. Kureyşten hiçbir soy yoktur ki, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) onlara akraba olmasın," dedi. Ayette:

"Ben, (Rasulullah), **sizden bana karşı bir ücret istemem"** buyuruluyor. Fakat aramızdaki akrabalıktan dolayı beni sevmenizi istiyorum."

İşte Kur'an'ın tercümanı ve Ali'den (r.a.) sonra ehl-i beytin en âlimi olan İbn-i Abbas böyle söylüyor.

Yine âyette:

"Aramızdaki akrabalıktan dolayı beni sevmenizi" denilmiştir. "Benden dolayı akrabalarımı sevmenizi..." denilmemiştir. Eğer Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) akrabalarını sevmenin vacip olduğu ifade edilmek istenilseydi, Enfal sûresinin kırkbirinci ayetinde kullanılan lafız gibi bir lafız kullanılacaktı. Âyet şöyledir:

"Biliniz ki, kâfirlerden ganimet olarak aldığınız herhangi bir şeyin muhakkak beşte biri Allah içindir. O da, Peygambere ve O'nun akrabasına yetimlere, miskinlere ve yolda kalmışlara aittir..."[350]

"Allah'ın, peygamberine memleketler ahalisinden verdiği ganimet, Allah için, peygamber için, O'na yakın olan akraba için, yetimler, yoksullar ve yolda kalmış kimseler içindir."[351]

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in akrabalar hukukuyla ilgili olarak yaptığı bütün tavsiyeler bu kabildendir.

"El-Mevedde = Sevgi" lafzının isim değil masdar olarak zikredilmesi, sevginin akrabalar için olması istenilseydi, "El-Meveddete Li Zevil Kurbe = Akrabalara sevgi" denilecekti.

---

[350] (Enfal: 8/41)
[351] (Haşr: 59/7)

Biz Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in yaptığı tebliğ için elbette karşılık istemediğini ifade ediyoruz. Bu hususta da âyetler vardır. Bazıları şunlardır:

"De ki: Ben bu yaptığım tebliğe karşı sizden bir ücret istemiyorum"[352]

"Yoksa (İman etmeleri için) **kendilerinden bir ücret istiyorsun da** (bunu) **cereme vermekten ağırlanıyorlar mı?"**[353]

"... Benim mükafatım ancak Allah'a aittir"[354]

Fakat bu âyetteki istisna munkati'dir.

"De ki: Ben bu yaptığım tebliğe karşı sizden bir ücret istemiyorum, ancak Rabbine bir iman ve itaat yolu tutmak isteyen kimseler istiyorum"[355] âyetinde olduğu gibi.

Şüphesiz ki, ehl-i beyti sevmek vaciptir. Fakat vacip olduğu bu âyetle sabit değildir. Onları sevmek de Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) ücreti değildir. Aksine onları sevmek emredildiğimiz konulardandır. Hem de ibadetten sayılır.

Sahîh hadiste rivayet edildiği gibi Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Ğadîr Hum'da bir hutbe irad ederken şöyle dedi:

"Ehl-i Beytimin hukukuna riayet hususunda size Allah'ı hatırlatıyorum."[356]

Bu sözü üç defa tekrarladı. Sünendeki rivayette de Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle dedi:

"Nefsimi elinde tutana *(Allah'a)* ***yemin ederim ki, mü'minler sizi Allah için ve bana olan yakınlığınızdan dolayı sevmedikleri müddetçe cennete giremezler".***

Eğer ehl-i beyti sevmek Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) vermemiz gereken bir borç olsaydı o sevgiden dolayı mükafat alamazdık. Mükâfat alacağımıza göre bir müslüman bunun ibadet değil de bir borç olduğunu nasıl söyleyebilir?

Böylece biz, başka bir delille Ali'ye (r.a.) karşı sevginin vacip olduğunu ispat etmiş olduk. Ancak bu vücubiyyette Ali'nin (r.a.) üstün olduğunu veya imametin yalnız O'na mahsus bulunduğunu gerektiren bir durum yoktur.

Râfizî şöyle diyor:

"İlk üç halifeyi sevmek vacip değildir."

Ey Râfizî!

Senin bu hükmün de hiçbirşey ifade etmez.

Aksine Onları sevmek ve Onları halife olarak kabul etmek vaciptir.

---

[352] (Furkan: 25/57).
[353] (Tur: 2/40),
[354] (Furkan: 25/72)
[355] (Furkan: 25/57)
[356] (Müslim Fedail: 36-37)

Çünkü Allah (c.c.)'ın Onları sevdiği sabit olmuştur. Onları sevmek imanın kopmaz ipine sarılmaktır. Onlar Allah (c.c.)'ın en yüce dostlarındandır. Allah (c.c.)'ın Onlardan razı olduğu muhakkaktır.

Sahihayn'da rivayet edildiğine göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyuruyor:

"Mü'minler, birbirlerini sevmede, birbirlerine karşı merhametli davranmada ve şefkat etmede bir tek vücut gibidir. O vücudun bir uzvu hastalandığı zaman diğer uzuvları humma ve uykusuzluğa tutulurlar."[357]

Râfizî ise, Ali'yi (r.a.) (hâşâ!) tekfir eden haricîler ve ehli beyte düşmanlık eden Nâsibîlere karşı Ali'yi (r.a.) savunmaya bile muktedir değildir. Mesela, Haricîlerle Nâsibîler, Ali'nin (r.a.) veliyullah olduğunu nasıl bilirsin? diye Râfizîye soracak olurlarsa:

Râfizî "Müslümanlığının ve hasenatının mütevâtir oluşu ile biliyoruz" diyecektir. O zaman da Haricî ve Nâsibîler Ona:

"Ebubekir (r.a.) ve arkadaşları hakkında da aynı haberler tevatürle sabittir" deyeceklerdir. Râfizî, Ali'nin (r.a.) üstünlüğü Kur'anla sabittir derse, Kur'an'daki deliller bütün ashab hakkındadır. Sen ise ashabın ileri gelenlerini umumiyyet ifade eden bu delillerden dışına çıkarıyorsun. Halbuki birtek kişiyi bu delillerin dışına çıkarmak daha kolaydır, diye cevap verirler.

Râfizî Ali (r.a.)' nin veliyyullah olduğunu faziletine delalet eden hadislerle biliyoruz, derse, diğer halifelerin fazileti hakkında vârid olan hadisler daha çok ve daha sıhhatlidir, cevabını vereceklerdir. Fakat sen, Ali (r.a.)' nin faziletiyle ilgili hadisleri rivayet eden sahabileri zemmediyorsun. Eğer gerçekten zemmediyorsan Ali'nin (r.a.) faziletiyle ilgili olarak gelen nakiller geçersiz olur. Nakiller sıhhatli ise senin zemmedişlerin hükümsüz kalır. Râfizî müdafasına devam ederek:

"Ali'nin (r.a.) üstünlüğü ile ilgili olarak vârid olan haberler Ali'nin (r.a.) taraftarı olan ashab'ın kanalıyla gelmiştir" diyecek olursa, Ona şöyle deriz:

"Senin indinde çok azı müstesna bütün ashab zemmedilmişlerdir. Sen bir kaç kişinin ittifak ettiği sözleri kabul ettiğin halde nasıl binlerce zevatın nakillerini tekzib ediyorsun?"

Böyle bir yola tevessül eden iddiasını da ispatlayamaz. Biz ehl-i sünnet olarak Allah ve Rasulünün sevdiğini severiz. Ali'yi (r.a.) sevdiğimiz gibi.

Sahihayn' de rivayet edildiğine göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'e, insanlardan en çok kimleri seviyorsun diye sorulması üzerine Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Aişe'yi seviyorum," Erkeklerden kimi denilince:

"Babasını" buyurdular.[358] Buhari'de rivayet edildiğine göre Ömer (r.a.), Sakife gününde Ebu Bekir (r.a.)'e şöyle dedi:

"Muhakkak sen efendimiz, hayırlımız ve Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem)en çok sevimli olanımızsın."

---

[357] (Ebu Davud, Sünnet: 14, Tirmizi, Rada: 11)
[358] (Müslim Fedail: 33 Ahmed: 2/384)

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Ümmetimden birini kendime dost edinseydim, Ebubekir'i edinirdim. Lâkin İslâm yüzünden meydana gelen kardeşlik ve muhabbet şahsi dostluktan efdaldir. Mescitte Ebubekir'in kapısından başka kapatılmadık hiçbir kapı kalmasın."[359]

"Ali'ye (r.a.) muhalefet ehl-i beyti sevmeye münâfidir" sözüne gelince şöyle diyoruz:

Ehl-i beyti sevmek onlara itaat etmeyi vacip kılıyorsa Fâtıma'nın (r.a.) da imam olması gerekir.

Vacip kılmıyorsa, sevgi imameti gerektirmez.

İmamı sevmek vacip ise Fâtıma (r.a.) imam değildir.

Binaenaleyh senin iddiana göre ehl-i beyti sevmek vacip olmaz, hükmü ortaya çıkıyor.

Halbuki ehl-i sünnete göre ehl-i beyti sevmek vacip olmakla beraber onlara muhalefet etmenin sevgiyle hiçbir alâkası yoktur.

Râfizî şöyle diyor:

"Ali'nin imametine delalet eden âyetlerden biri de şudur:

"İnsanlardan bir kısmı da vardır ki, Allah'ın rızasını isteyerek nefsini Allah'a ibadet yolunda sarfeder."[360]

Sa'lebî bu hususta tefsirinde şöyle diyor:

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), hicret etmek isteyince Mekke'de kalıp borçlarını ödemek ve emanetleri sahiplerine vermek için Ali'ye (r.a.) yatağında yatmasını ve yeşil abasıyla örtünmesini emretti. O gece müşrikler Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) evini çember içine almışlardı. Ondan sonra Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Ali'ye (r.a.) şöyle dedi:

"Müşriklerden sana bir zarar gelmiyecektir."

Ali'de Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) dediğini yaptı. Allah (c.c.) Cibril ve Mikail'e vahyederek Onlara şöyle dedi:

"Ben ikinizi kardeş yaptım ve sizden birinizin ömrünü diğerinden uzun kıldım. Hanginiz arkadaşı için uzun ömrü tercih ediyor? Her ikisi de uzun hayatı kendisine isteyince Allah (c.c.) Onlara "Siz Ali gibi olamıyor musunuz? Onunla Muhammedi kardeş yaptım. Ali O'nun yatağında yattı ve dostunun yaşamasını arzulayarak nefsini feda etmek istedi." dedikten sonra Cibril ve Mikail'e:

Yeryüzüne ininiz ve Ali'yi koruyunuz! emrini verdi. Onlar da indiler. Cibril Ali'nin (r.a.) baş tarafında, Mikail de ayaklarının ucunda durup Onu muhafaza ettiler. O esnada Cibril Ali'ye (r.a.) şöyle diyordu:

"Aferin! Senin gibi kimse var mıdır? Melekler sana gıbta ediyorlar."

Ondan sonra Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Medine'ye doğru giderken Allah (c.c.) şu âyeti Ali hakkında indirdi:

---

[359] (Buhari Menakıb: 45, Müslim Fedail: 2)
[360] (Bakara: 2/207)

"İnsanlardan bir kısmı da vardır ki, Allah'ın rızâsını isteyerek nefsini Allah'a ibadet yolunda sarfeder."

İbn-i Abbas şöyle diyor:

Bu âyet, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) mağaraya doğru giderken Ali hakkında nazil olmuştur. İşte bu öyle bir fazilettir ki, başkası için aynısı görülmediğinden Ali'nin üstünlüğüne delalet eder. Onun için imam Ali olması gerekir."

Ey Râfizî!

Herşeyden evvel yaptığın nakillerin sıhhatine dair delil getirmeni istiyoruz. Bu nakli Sa'lebî'ye nisbet etmen hiçbir fayda sağlamaz.

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), hicret ettiğinde Kureyş'in Ali'yi (r.a.) bulmalarında bir gayeleri yoktu. Onlar Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ile Ebubekir'i (r.a.) bulmak istiyorlardı. Hatta Onları bulup yakalayan ve Onları getirenlere vermek üzere her birisi için ayrı ayrı mükafaatlar va'dettiler.

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), müşrikler O'nun evde olduğunu zannetsinler ve kendisini aramasınlar diye Ali'yi (r.a.) yatağına yatırmıştır.

Sabah olup, Ali (r.a.) yataktan çıkınca, müşriklerin plânı boşa çıktı.

Ali'ye (r.a.) de işkence etmediler. Kendisinden Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) nerede olduğunu sormaları üzerine, Ali (r.a.):

"Nerede olduğunu bilmiyorum," cevabını verdi.

Müşriklerin Ali (r.a.) hakkında bir gayeleri olsaydı, Ona işkence ederlerdi. Aslında Rasulullah'ı en çok koruyan şüphesiz ki Ebu Bekir (r.a.) olmuştur. O Rasulullah'ı (sallallahu aleyhi ve sellem) korumak için bir önünden bir arkasından yürüyordu. Birçok ashab da savaşlarda canlarını Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) feda etmişlerdir. Onlardan bazıları Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) kolları arasında öldürülmüş, bazıları da O'nun için sakat kalmışlardır. Talha (r.a.) gibi. Hadd-i zâtında Rasulullah için canların feda edilmesi her müslümana vaciptir. İbn-i İshak'in sîretinde beyan edildiği üzere, Cibril (a.s.) Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) gelerek:

"Bu gece yatağında yatma!" demiştir.

Yatsıdan sonra müşrikler Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) evini kuşattılar. Yatınca O'na hücum etmek için evi gözetlemeye başladılar. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) müşriklerin durumunu görünce Ali'ye (r.a.):

"Yatağımda yat. Şu hırkamla da örtün. Muhakkak ki bunlardan sana zarar gelmiyecektir" buyurdu.

Muhammed b. Ka'b el-Kurazî şöyle diyor:

Ebu Cehl'in de aralarında bulunduğu müşrikler, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ile ilgili konuyu görüşmek üzere toplandıklarında Ebu Cehil Onlara şöyle dedi:

"Muhammed, emrettiği hususlarda Ona uyduğunuz takdirde arap ve acemin reisleri olacağınızı, öldükten sonra diriltilip Ürdün cennetleri gibi

cennetlere gireceğiniz; emirlere uymadığınız takdirde de sizi keseceğini, dirildikten sonra da sizi yakacak bir ateşe atılacağınızı iddia ediyor."

İbn-i İshak, Sîretinde devamla şöyle diyor:

Ondan sonra Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) evinden çıktı. Bir avuç toprak alarak:

"Evet bunları ben söylüyorum. Sen de (Ebu Cehil) cehennemde yanacak kişilerden birisin" dedi. (Toprağı üzerlerine saçınca) Allah gözlerinden görmeyi giderdi. Ve Rasulullah'ı görmez oldular. Toprağı kafasına saçmadığı kimse de kalmamıştı. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) sonra dilediği tarafa gitti. O esnada birisi gelerek Onlara:

"Niçin buralarda bekliyorsunuz?" dedi. Muhammedi bekliyoruz dediler. Adam Onlara:

"Allah dileğinizi vermesin! Vallahi, Muhammed çıkıp gitti. Giderken de başına toprak saçmadığı hiç biriniz kalmadı" dedi. Başlarına baktılar ve gerçekten toprağı gördüler. Sonra eve bakmaya başladılar. (Ali (r.a.)) Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) yatağında yatmış ve O'nun hırkasıyla örtünmüş olduğunu görünce:

"Vallahi işte Muhammed yatıyor üstünde de hırkası vardır" demeye başladılar.

Sabah oluncaya kadar bu şekilde beklediler. Ali (r.a.) yataktan kalkınca:

"Vallahi bizimle konuşan O adam doğru söylemişti" dediler.

Ondan sonra şu âyet-i kerime indi:

"Bir vakit, o kâfirler, seni bağlayıp hapsetmeleri, ya öldürmeleri, ya da Mekke'den çıkarmaları için sana tuzak kuruyorlardı. Onlar bu hileyi kurarlarken Allah, hilelerini başlarına yıkıverdi. Allah hilekârlara ceza verenlerin en hayırlısıdır." [361]

Bundan da anlaşılıyor ki Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Ali'ye (r.a.) müşriklerden bir zarar gelmiyeceğine dâir va'di vardır. Ali (r.a.) de, Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) sâdık haberine karşı mutmain olmuştur.

Ey Râfizî!

Senin bütün iddiaların hezeyandan ibarettir.

Bilhassa Cibril ile Mikâil'in muhaveresi, kardeşlikleri ve ömürleri ile ilgili iddiaların tam bir hezeyandır.

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ile Ali'nin (r.a.) kardeşlikleri ile ilgili haber de doğru değildir. Doğru olan, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ile Ali'nin (r.a.) kardeşlikleri olup, hicretten sonra ve Medine'de vuku bulmuştur. Buna dair Tirmizî'de bir rivayet vardır.

"İnsanlardan bir kısmı da vardır ki, Allah'ın rızasını isteyerek nefsini Allah'a ibadet yolunda sarfeder" mealindeki ayet, Bakara suresinde olup, bu sûrenin de Medine'de nazil olduğu ittifak ile sabittir. Bazıları, Suheyb'in hicret etmek isterken müşriklerin onu yakalamak istediklerini Onun da bütün malını

---

[361] (Enfâl: 8/30)

Onlara vererek Medine'ye gelmesi üzerine bu âyetin nazil olduğunu söylemişlerdir. Medine'ye geldikten sonra Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Ona:

"Alış-veriş kârlı oldu ey Yahya'nın babası!" demiştir. Bu anlattığımız kıssa tefsir kitaplarının bir çoğunda mevcuttur.

Katâde: "Âyet, Muhâcir'in mücâhidleri hakkında nazil olmuştur" diyor.

İkrime de: "Mezkûr âyet, Ebu Zerr ve Suheyb hakkında nazil olmuştur" diyor.

Fakat âyetin lafzı mutlaktır. Nefsini Allah için feda eden herkes bu ayetin şümuluna girer. Rıdvan biatında bulunanlar da, gerekirse canlarını feda edecekleri hususunda Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) söz vermişlerdir.

Şüphesiz ki üstünlük Ebu Bekir'e (r.a.) aittir. Çünkü hicrette ve mağarada yalnız kendisi Rasulullahla (sallallahu aleyhi ve sellem) beraber bulunmuştur. Binaenaleyh, Ömer, Osman Ali ve diğer sahabelerden ziyade üstünlük Ebu Bekir'in (r.a.) olduğu apaçıktır. Onun için kendisinin imam olması gerekir.

Üstünlüğü ifade eden ve şüphesiz ki doğru olan delil de şu âyet-i kerimedir. Allah (c.c.) şöyle buyuruyor:

"Eğer siz, Peygambere yardım etmezseniz, Allah vaktiyle Ona yardım ettiği gibi yine eder. Hani Mekke kâfirleri Onu Mekke'den çıkardıklarında! ikinin ikincisi (Peygamberin arkadaşı Ebu Bekir (r.a.)) **ile** (Sevr dağında) **mağaradaydılar. O vakit Peygamber arkadaşına şöyle diyordu: Mahzun olma, zira Allah'ın yardımı bizimle beraberdir."**[362]

Kur'an'ın nassıyla sabit olan bu özellik Ebu Bekir'den (r.a.) başka kimsede var mıdır?

Elbette yoktur.

Ondan sonra Ali (r.a.), Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) yatağında yattığından dolayı işkence görmemiştir. Buna karşılık başkaları Rasulullah'ı (sallallahu aleyhi ve sellem) korumak isterlerken canlarını vermişlerdir.

Râfizî şöyle diyor:

"Ali'nin imametine delalet eden âyetlerden biri de şudur:

"Ey Muhammed! Sana ilim geldikten sonra, bu hususta, seninle kim tartışacak olursa, de ki: Gelin oğullarımızı, oğullarınızı, kadınlarımızı, kadınlarınızı, kendimizi ye kendinizi çağıralım, sonra lânetleşelim de, Allah'ın lanetinin yalancılara olmasını dileyelim."[363]

Cumhur "Ebnâenâ = Oğullarımız" lafzının Hasan ve Hüseyin'e, "Nisenâ = Kadınlarımız" lafzını Fâtıma' ya, "Enfüsenâ = kendilerimiz" lafzının da Ali'ye (r.a.) işaret ettiğini nakletmişlerdir. Bu âyet Ali'nin imametine delalet eden en güçlü delildir. Çünkü Allah (c.c.), bu lafızla Ali'yi Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) zâtı gibi kılmıştır. Nefislerin ittihadı mümkün olmadığına göre, kaydedilen şey Ali'nin Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) müsavi olmasıdır. Bu müsavat da Ali'nin imametini gerektiriyor.

---

362 (Tevbe: 9/40)

363 (Al-i İmran: 3/61)

Yine âyette zikredilenlerin dışında kalanlar, ayette zikredilenlere müsavi veya Onlardan üstün olsalardı, duanın kabul edilmesi için Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in onları da aralarına alması için Allah (c.c.) kendisine emir verecekti. Âyette zikredilenler üstün olduklarına göre imamet onların hakkı olduğu ortaya çıkmış oldu. Bu âyetin Ali'nin imametine olan delâleti, şeytanın kendisine musallat olduğu kimseden başka kime kapalı gelebilir?"

Ey Râfizî! :

Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) Ali'yi (r.a.), Fatrma'yı ve iki çocuklarını la'netleşmede aldığına dair Müslim'de bir hadis vardır.

Sa'd b. Ebi Vakkas'tan rivayet edilen hadiste, Âl-i İmran altmışbirinci ayet-i kerimesi inince Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in Ali'yi (r.a.), Fâtıma'yı ve iki çocuğunu çağırarak "Bunlar benim ehlimdir" dediği anlatılmaktadır. Ancak bunda imamete veya üstünlüğe delâlet edecek birşey yoktur.

"Allah, Ali'yi (r.a.) Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) zâtı gibi kılmıştır. Zatların ittihadı mümkün olmadığına göre aralarında müsavat kaldı" şeklindeki sözünü kabul etmeyiz. Bu hususta hiçbir delil de yoktur. Böyle bir manayı iddia etmek mümkün değildir. Çünkü Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) müsavi olacak hiçbir kimse yoktur. "Enfüsena = Nefislerimiz" lafzı, lügatte de "Müsavat" manasına gelmez.

Allah (c.c.) şöyle buyuruyor:

"Keşke, Onu işittiğiniz zaman, erkek ve kadın mü'minler, kendi kardeşlerine iyi bir zanda bulunup da: Bu apaçık bir iftiradır, deselerdi."[364]

Burada da mü'min erkek ve mü'min kadınların müsâvî olmalarını gerekli kılmamıştır. Bakara ellidördüncü âyetinde de **"Nefislerinizi öldürün"** buyuruluyor.

Burada da birbirlerini öldürecek olan İsrailoğullorı arasında müsavat şart koşulmamıştır. Buzağıya tapan ile tapmayan da eşit tutulmamıştır. Nisa sûresinin yirmidokuzuncu âyetinde de:

"Nefislerinizi öldürmeyiniz" buyuruluyor. Bu âyette de Müsavat söz konusu değildir. Çünkü muhâtablar arasında çok bâriz sıfatlar vardır. Kadın, erkek, çocuk, zalim, mazlum gibi...

"Âyette zikredilen ve Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem)müsavî olanlar, Ali, Fâtıma, Hasan ve Hüseyinden başkaları olsaydı, onları aralarına alması için Allah (c.c.), Rasulüne emredecekti" şeklindeki sözüne gelince şöyle deriz:

Biz şunu kesinlikle biliyoruz ki; Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Ebu Bekir (r.a.), Ömer ve daha başkalarını çağırsaydı, mutlaka emrine icabet edecekti. Fakat (c.c.) bunu emretmemişti. Çünkü bununla mübahalenin -Lânetleşmenin- gayesi tahakkuk etmezdi. Zira karşı tarafta olanlar da, kendilerine nesebî yönden yakın olanların gelmesini istiyorlardı. Rasulallah (sallallahu aleyhi ve sellem) yabancıların gelmesini isteseydi, onlar da yabancı getireceklerdi.

---

[364] (Nur: 24/12)

Yabancı gelince de lanetin kendilerine gelmesinden çekinmezlerdi. Çünkü kişi, tabiatının icabı olarak akrabasına zarar gelmesinden daha çok korkar. Hatta geçici bir ateşkeste karşıt görüşlüler hasımlarından rehin olarak en yakın olanlarını isterler. Taraftarlardan biri yabancı birini rehin olarak verirse, diğer taraf buna rıza göstermez. Fakat hiçbir zaman kişinin indinde makbul sayılanlar, Allah indinde de başkasından üstün olduklarını gerektirmez.

Mücmel lafızları terket.

Başkasını Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) müsâvî yapma.

Eğer kızı, oğlu ve amcası hayatta olsalardı, mutlaka onları da lâ'netleşmek için çağırırdı.

Râfizî şöyle diyor:

"Ali'nin imametine delâlet eden Onuncu delil şu ayet-i Kerimedir:

"Adem, Rabbinden emirler aldı; Onları yerine getirdi, Rabbi de bunun üzerine tevbesini kabul etti."[365]

İbnu'l-Meğâzilî kendi isnadı ile İbni Abbas'ın şöyle dediğini rivayet ediyor:

"Kelimat = emirler""in ne olduğu hususunda Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) sorulması üzerine Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdular:

"Adem, Allah (c.c.)'a dua ederek Muhammed, Ali, Fâtıma, Hasan ve Hüseyin'in hatırı için kendisinin affedilmesini istedi de Allah Onu affetti". Görülüyor ki, burada da Peygambere tevessül hususunda Ali Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ile müsavi kılınmıştır."

Ey Râfizî!:

Bu iddialarının da sıhhatini ispatlamanı istiyoruz. Nereden ispatlıyabileceksin?

Çünkü bunlar Allah (c.c.)'a ve Resulüne yaptığın en çirkin iftiralarındandır.

İbnü'l-Cevzi, bu haberi mevzu haberler arasında zikrediyor. Haber, Ebu'l-Hasan Ali b. Ömer ed-Dârâkutnî'nin "Kitabü'l-Efrad ve'l-ğarâib" adlı eserinde mevcuttur. Dârâkutnî haberi eleştirmiş ve Hüseyin el-Eşkar tarafından rivayet edildiğini, ayrıca El-Eşkar'ın sağlam râvîlere iftira ederek yalan haberler uydurduğunu beyan etmiştir.

Bakara Sûresi, Otuzyedinci ayetinde geçen "Kelimat = Kelimeler, emirler"e gelince, bunların ne olduklarını Kur'an-ı Kerim'den öğrenebiliriz.

Allah (c.c.) şöyle buyuruyor:

"İkisi, dediler: (Adem ve Havva): **Ey Rabbimiz, kendimize zulmettik. Eğer bizi bağışlamaz ve bize merhamet etmezsen, muhakkak ziyan edenlerden oluruz."**[366]

---

[365] (Bakara: 2/37)
[366] (A'raf: 7/23)

Bilinen şu ki, Adem'le (a.s.) mukayese edilemeyecek kadar aşağı olan nice kâfir ve fasıklar vardır ki, çok sağlam bir tevbe ile Allah (c.c.)'a karşı tevbe ettiklerinde, başkalarını vesile kılmadan da Allah tevbelerini kabul ediyor.

Rasulullah'da (sallallahu aleyhi ve sellem) râfizînin yukarda naklettiği ve Hüseyin El-Eşkar'ın rivayeti olan dua şeklini hiçbir müslümana emretmemiştir.

Râfizî şöyle diyor:

"Ali'nin imametine delâlet eden onbirinci delil şu âyet-i kerimedir:

"Allah: Ben, Seni insanlara imam yapacağım (dinde önder), **buyurdu. Hz. İbrahim: Benim zürriyetiimden de imam yap, diye yalvardı."**[367] İbnü'l-Meğazilî, Mes'ud'dan rivayet ettiğine göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Davet Bende ve Ali'de sona erdi. Her ikimiz de putlara secde etmedik. Allah (c.c.) beni Peygamber, Onu da vâsî kıldı."

İşte bu da aynı mevzuda nasstır."

Ey Râfizî!

Hadis diye naklettiğin bu haber, hadîs hafızlarının ittifakı ile yalandır. Eğer bu haberle davetin Ali (r.a.) ile sona erdiği kastediliyorsa, Ondan sonra gelenlerin imam olmadıkları anlaşılmış olur.

Diğer imamlar, hatta fâsıklar da putlara secde etmemişler. Bununla birlikte putlara secde edip sonra iman eden bütün ashab-ı kiram ittifakla çocuklarından üstündürler.

Lut (a.s.) Peygamber olmasına rağmen İbrahim'e (a.s.) olan imanı Onun davetine iştirakliği gerektirmemiştir.

Ali (r.a.) ve diğer imamlar Peygamberlerden çok daha aşağı olmalarına rağmen nasıl onların peygamberlik davetlerine ortak olabilir?

Râfizî şöyle diyor:

"Ali'nin imametine delalet eden onikinci delil şu ayet-i kerimedir:

"Rahman, iman etmiş ve salih amel işlemekte olan kimseler için çok yakında kalblerde mutlaka bir sevgi doğuracaktır."[368]

Ebu Nu'aym, kendi isnadıyla İbn-i Abbas'ın şöyle dediğini rivayet ediyor:

"Bu ayet Ali hakkında nazil olmuştur. "Vudd= Sevgi" ise Ali'nin mü'minlerin kalbindeki sevgisidir." Sa'lebinin tefsirinde nakledildiğine göre, Berâ, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in şöyle buyurduğunu naklediyor:

"Ey Ali! De ki: Allah'ım! Beni indinde vâsî kıl, mü'minlerin kalbinde bana karşı muhabbet kıl" Bunun üzerine yukarıdaki ayet indi. Bu durum ondan başkası hakkında olmadığına göre imam Ali'dir."

Ey Râfizî!:

---

[367] (Bakara: 2/124)
[368] (Meryem: 19/96)

Naklettiğinin sıhhatine dair delil getirmen şarttır. Aksi halde kuvvet derecesi tesbit edilmemiş bir delille ortaya çıkmış olursun ki, o delilin de haliyle batıl olur. Üstelik senin naklettiğin haber, ma'rifet ehli indinde uydurma olarak biliniyor.

"Muhakkak iman edip salih ameller işleyenler" mealindeki ayet-i kerimesi de umumîdir. Onunla yalnız Ali'nin (r.a.) kastedildiğini nasıl iddia edebilirsin?

Aksine âyet başkalarını içine aldığı gibi Ali'yide kapsamına alır. Hasan, Hüseyin ve Fâtıma'yı da içine alır. Ayetin yalnız Ali'ye (r.a.) mahsus olmadığı icma' ile bilinmiştir.

Hiçbir zaman Allah (c.c.) va'dini bozmaz. Onun için Allah (c.c.) bütün ashabın, hassaten hulafâ-i Râşidin'in ve bunlardan da özellikle Ebubekir ve Ömer'in (r.a.) sevgisini bütün mü'minlerin kalbine yerleştirmiştir. Başta Ali (r.a.) olmak üzere bütün ashab-ı kiram'da özellikle Ebu Bekir (r.a.) ve Ömer'i (r.a.) sevmişler ve onlardan hiçbirisi Ebubekir ve Ömer'i (r.a.) sebbetmemiştir. Ama bu ashabtan bir cemaat Onu şiddetle eleştirmişlerdir. Osman (r.a.) da aynı durumla karşı karşıya gelmiştir.

Böylece Allah (c.c.)'ın Ebubekir ve Ömer (r.a.) için mü'minlerin kalbinde yerleştirdiği sevginin Ali'ninkine nazaran daha büyük olduğunu öğrenmiş olduk.

Râfizî şöyle diyor:

"Ali'in imametine delalet eden onüçüncü delil şu âyet-i kerimedir:

"Sen ancak kâfirleri kötü bir akıbetle korkutucusun. Her milletin bir yol göstereni vardır."[369]

Firdevs kitabında İbn-i Abbas'tan rivayet edildiğine göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyuruyor:

"Korkutucu benim, yol gösteren de Ali'dir. Ey Ali! Hidâyete erenler seninle ermişlerdir."

Ebu Nua'ym de buna benzer hadisler rivayet etmiştir. Bu hadis, imamet'in Ali'ye (r.a.) ait olduğunu serahaten (açıkça) bildirmektedir."

Ey Râfizî!:

Diğer nakiller gibi nakletmişsin ama, sıhhatine dair hiç bir delil zikretmemişsin. Firdevs kitabı Deylemî'nin olup, uydurma hadislerle doludur. İşte yukardaki haber de bu uydurmaların en çirkinlerindendir. Onu hadis olarak Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) isnad etmek asla caiz değildir.

"Sen yol göstericisin, hidayete erenler seninle ermişlerdir" sözünün zahiri mânâsı şudur:

İnsanlar benimle değil seninle hidayete eriyorlar. Mânâ böyle olunca bu sözü hiçbir müslüman söylemez. Eğer bu sözünle insanlar Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) vasıtasıyla hidayete erdikleri gibi, onunla da aynı şekilde hidayete eriyorlar, diye bir mânâ kastediyorsan, bu mânâ ortaklığı gerektirir. Halbuki Allah

---

369 (Rad': 13/7)

(c.c.) Kur'an'ın nassı ile yalnız Rasulullah'ı (sallallahu aleyhi ve sellem) mutlak olarak hidayete davet edici kılmıştır. Allah (c.c.) şöyle buyuruyor:

"Muhakkak ki sen (Rasulullah), **doğru bir yola** (İslâm'a) **çağırıyorsun."**[370]

"Hidayete erenler (Ey Ali) seninle ererler" şeklindeki nakil ve iddiana göre, her hidayete eren Ali (r.a.) ile hidayete ermiş olması gerekir. Halbuki bu söz, hiçbir müslümanın söyleyemeyeceği yalan bir sözdür. Nice milletler Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ile hidayete ermiş ve cennete girmişlerdir. Bunlar, Rasulullah'tan (sallallahu aleyhi ve sellem) aldıklarını Ali'den (r.a.) almamışlardır. Bilahare ülkeler fethedilince oradaki halk, ülkelerine yerleşen ashab-ı kiram vasıtasıyla hidayete ermişlerdir. Halbuki Ali (r.a.) o esnada Medine'de kalıyor ve İslâm'a yeni girmiş kişiler Onu görmüyorlardı. Binaenaleyh "Hidayete erenler seninle ermişlerdir" sözü nasıl söylenebilir.

"Her milletin bir yol göstereni vardır" âyet-i kerimesi umumîdir. Bunu Ali (r.a.) ile tahsis etmek nasıl doğru olabilir? Ondan sonra bir şahıs vasıtasıyla hidayete gelinecekse o şahsın Âmir olması gerekmez. Nice âlimler vardır ki, İslâmı tebliğ etmeleriyle insanlar hidayete kavuşuyorlar. Dolayısıyla yukardaki âyet, Ali'nin (r.a.) imametine delalet eder, şeklindeki iddian hükümsüzdür.

Râfizî şöyle diyor:

"Ali'nin imametine delalet eden ondördüncü delil şu ayet-i kerimedir:

"Ve onları habsedin; çünkü onlar sorguya çekileceklerdir."[371] Ebu Naym, Şa'bîden O da İbn-i Abbas'tan rivayet ettiğine göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) da aynı şeyi söylemişlerdir. Kıyamet gününde Ali'nin (r.a.) velayetinden dolayı sorguya çekileceklerine göre imametin Ona mahsus olması vaciptir."

Ey Râfizî!:

Bu iddiaların da tamamen yalandır. Âyet-i Kerimenin gelişine bakacak olursan bu bâtıl iddian daha güzel ortaya çıkar.

Allah (c.c.) şöyle buyuruyor:

"(Allah meleklere şöyle buyurur) **O kâfir olanları, bir de arkadaşlarını ve Allah'dan başka taptıkları putları, hep bir araya toplayın. Toplayın da, götürün onları cehennem yoluna. Ve onları habsedin, çünkü onlar sorguya çekilecekler."**[372]

Bu ayet-i Kerime âhiret gününü inkâr eden müşrikler aleyhinde bir nasstır. Bunlar, iman etmedikleri için sorguya çekileceklerdir. Bu müşriklerin sorguya çekilmeleri ile Ali'nin (r.a.) sevgisi arasında herhangi bir ilişki var mıdır?

Yoksa müşrikler Ali'yi (r.a.) sevdikleri takdirde bu sevginin kendilerine fayda vereceğini mi zannediyorsun?

---

[370] (Şûra: 26/52).
[371] (Saffat: 37/24)
[372] (Sâffât: 37/22-24)

Âyetin bu şekilde tefsir edilmesinden Allah (c.c.)'a sığınırız.

Râfizî şöyle diyor:

"Onbeşinci delil şu âyettir:

"Dilesek biz onları (Münafıkları) **sana gösteriverirdik de kendilerini bütün simaları ile tanırdın. Fakat mutlaka sen, onları, lâkırdılarını edasından tanırsın. Allah ise bütün yaptıklarınızı bilir."**[373]

Ebu Nu'aym, Ebu Said'den rivayet ettiğine göre "Fakat mutlaka sen, onları lâkırdılarının edasından tanırsın" mealindeki âyetin manası "Ali'ye olan düşmanlıklarından" şeklindedir. Bu özellik Ali'den başka hiçbir sahabe için sabit olmadığından imam Ali'dir. "

Ey Râfizî!:

Bu haber de Ebu Said'e isnad edilen bir iftiradır. Kesinlikle biliyoruz ki, münafıkların kendileri yalnız Ali'ye (r.a.) karşı değildir. Ali'ye (r.a.) olan kinleri Ömer'e (r.a.) olan kinlerinden büyük değildi. Hatta bazıları Ömer'e (r.a.) daha çok kin besliyorlardı. Sahih bir hadis-i Şerifte de Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Nifakın alâmeti Ensara buğzetmektir." buyururlar.

Dolayısıyla münafıklar ensara karşı olan kinleriyle tanınmaları evladır. Bir başka hadiste de:

"Ali'ye ancak münafık olan buğzeder" buyurmuşlardır.

Tabiî ki, münafıkığın alâmetleri çoktur. Bu da onlardan bir tanesidir. Yalan, hiyanet, sözü yerine getirmemek azmak da münafıklık alâmetlerindendir. Biz, deriz ki, Ali'yi (r.a.), imanından, cihadından ve aynı şekilde ensarı da aynı hususiyetlerinden dolayı sevmek imandandır. Onlara buğzeden kimse de münafıktır. Ama onları akrabalıktan dolayı sevmek, Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) Ebu Talib'e karşı olan sevgisi gibidir. İsa (a.s.), Musa (a.s.) veya Ali'yi (r.a.) sevmekle aşırı giderek onlara müstahak oldukları mertebeden üstün bir mertebe vermek de doğru değildir. İsa (a.s.), Ali'den (r.a.) üstün olmasına rağmen hiristiyanların İsa'ya (a.s.) karşı olan sevgileri, kendilerine fayda vermeyecektir. Onun için sevgi Allah için olmalı, Allah'a (c.c.), ortak kılacak şekilde olmamalı.

Netice olarak deriz ki; Ensar veya ashabın ileri gelenlerinden birine bilerek buğzeden münafıktır. Fakat, kendisine gelen haberin sıhhatini bilmediği için böyle bir yola tevessül ederse hata etmiş olan câhil ve sapıktır.

Râfizi şöyle diyor:

"Onaltıncı delil şu ayettin:

"İyilik işlemekte önde olanlar, karşılığını almakta da önde olanlardır. Naîm cennetlerinde Allah'a en çok yaklaştırılmış olanlar işte bunlardır."[374]

İbn-i Abbas şöyle diyor:

İyilikte bu ümmetin en önde geleni Ali'dir."

---

[373] (Muhammed: 47/30)

[374] (Vâkıa: 56/10-11-12)

Ey Râfizî!:

İbni Abbas'a isnad edilen bu söz sahih değildir. Senedini de zikretmemişsin. Doğru olsa da iddian için hüccet değildir. Allah (c.c.) şöyle buyuruyor:

"İyilik yarışında önceliği kazanan muhacir ve ensar ile, onlara güzelce uyanlardan Allah hoşnud olmuştur, onlar da Allah'tan hoşnutdurlar."[375]

Binaenaleyh iyilik yarışında önceliği kazananlar, Mekke fethinden önce Allah yolunda mallarını harcayanlar ve cihad edenlerdir. Dolayısıyla Rıdvan biatında bulunanlar da bunlara dahildirler. Bu ümmetin önde geleni bir tek kişidir denilebilir mi?

Kaldı ki, İslama ilk girenler erkeklerden Ebu Bekir (r.a.), kadınlardan Hatice (r.a.), çocuklardan Ali (r.a.), kölelerden de Zeyd'dir (r.a.). Çocuğun İslâmı hususunda da ihtilaf vardır. Ebu Bekir'in (r.a.) müslüman olması ihtilafsızdır ve çok büyük menfaatlere medar olmuştur.

Râfizî şöyle diyor:

"Onyedinci delil şudur:

"İman edenler, hicret yapanlar, Allah yolunda mallarıyle ve canlarıyle savaşanlar, Allah katında daha büyük dereceye sâhibtirler. İşte bunlar, dünya ve ahiret saadetine kavuşanlardır."[376]

Rezîn b. Muaviye Kütüb-i Sitteye dayanarak bu âyetin Ali (r.a.) hakkında nazil olduğunu söylemektedir. Buna göre Ali (r.a.) en üşütün olanıdır. Onun imam olması gerekir."

Ey Râfizî!

Yaptığın naklin sıhhatini istiyoruz. Rezin kendiliğinden ziyadeler katan bir kişidir. Doğru olan Nu'man b. Bişr'in Müslim'de rivayet edilen sahih hadisidir.

Nu'man b. Bişr, şöyle diyor:

"Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in mimberi yanında bulunuyordum. Orada bulunanlardan biri:

"İslâmı kabul ettikten sonra, hacılara su verirsem diğer amelleri işlemesem de umurumda değildir." dedi. Bir diğeri:

"Mescid-i Haramı imar ettikten sonra diğer amelleri işlemesem de umurumda değildir" dedi. Bir diğeri de:

"Allah yolunda cihad her ikinizin dediğinden daha üstündür" dedi.

Bunun üzerine Ömer onları azarladıktan sonra şöyle dedi:

"Rasulullahın mimberi yanında da -Cuma günü idi- sesinizi çıkartmayınız. Namazı kıldıktan sonra Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) yanına gider, ihtilaf ettiğiniz meseleyi ona sorarım,"

Ondan sonra hemen:

---

[375] (Tevbe: 9/100)
[376] (Tevbe: 9/20)

"Siz (müşriklerin) **hacılara su dağıtma işi ile Mescid-i Haram'ın imarını, Allah'a ve âhiret gününe iman edip de Allah yolunda cihad eden kimsenin işi gibi mi tuttunuz? Bunlar Allah katında bir olamazlar. Allah, zâlimler topluluğuna hidayet ihsan etmez. İman edenler, hicret yapanlar, Allah yolunda mallarıyle ve canlarıyle savaşanlar, Allah katında daha büyük dereceye sâhibtirler. İşte bunlar, dünya ve âhiret saadetine kavuşanlardır."**[377] mealindeki âyetler indi."

Bu hadisi şerif Ali'nin (r.a.) cihadı, Sikâye ve Sidâneye (Hacılara su verme ve Ka'beyi ta'mir) tercih eden fikrinin; sikâye ve sidâneyi cihad'a tercih edenlerin fikrinden daha üstün ve Onun bu meselede kendisiyle münakaşa edenlerden daha haklı olduğunu gösteriyor.

Aynı zamanda Ömer'in (r.a.) söylemek istediği fikrine te'yid-i Rabbanî'nin geldiği görülmektedir. Bedir esîrleriyle ilgili müşaverede vuku bulduğu gibi.

Farzedelim ki yukarda iddia ettiğin meziyyet Ali'ye (r.a.) mahsus olsun. Yine de bu hususiyet ne onun imametini ve ne de ümmetten üstün olduğunu gerektirir. Çünkü Hızır (a.s.), Musanın (a.s.) bilemediği bazı meseleleri bilince Ondan üstün olmamıştır. Hüdhüd de, Süleyman (a.s.)'a:

"Ben senin bilmediğin bir şeyi bildim."[378] demiştir.

Hatta Ali (r.a.) hakkında nazil olduğunu iddia ettiğin ayet, Ebu Bekir (r.a.) için daha münasiptir. Çünkü Ebubekir (r.a.) zengin olup malını Allah yolunda infak etmiştir. Ali (r.a.) ise mâlen fakir bulunuyordu.

Râfizî şöyle diyor:

"Onsekizinci delil şu âyettir:

"Ey iman edenler! Siz peygambere mahrem bir şey arz edip konuşmak islediğiniz zaman, konuşmanızdan önce bir sadaka verin."[379] İbn-i Abbas şöyle diyor:

"Allah (c.c.) sadaka vermeden Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ile konuşmayı haram kıldı."

Ali'den (r.a.) başka sadaka verme işini kimse yapmamıştır. Bu hususta cimrilik etmişlerdir. İbn-i Ömer şöyle der:

"Ali'de üç şey vardı ki, onlardan bir tanesi bende olsaydı, benim için kırmızı develere sahip olmaktan daha iyi olacaktı: Fâtıma ile evlenmesi, Hayber fethinde sancağın kendisine verilmesi ve (hakkında nazil olan) Necvûâ ayeti. (Mücadele 12. ayeti)." Ali:

"Benden başka kimse bu âyetle amel etmemiştir, Allah benim için ümmetin yükünü hafifletmiştir" buyuruyor. Bütün bu deliller Ali'nin diğerlerinden üstün olduğunu ve Onun imam olması gerektiğini gösteriyorlar."

Ey Râfizî!

---

[377] (Tevbe: 9/19-20)
[378] (Neml : 27/22)
[379] (Mücadele: 58/12)

Bu âyetle amel edilmiş ve sonra neshedilmiştir. Âyet sadaka verilmesinin mutlaka vacip olduğunu gerektirmez. Ancak Rasulullah'la (sallallahu aleyhi ve sellem) konuşmak isteyene sadaka vermesi için emredilmiştir. Konuşmayana da sadaka vaciptir, denilemez. Konuşmakta vacip değildi.

Binaenaleyh vacip olmayanı terkedene itâb edilmez. Bir ihtiyaca binaen sadaka vererek konuşan kimse niyetine göre sevap almıştır. Fakat konuşmak için herhangi bir sebep olmadığından sadakayı terkeden kimse kusur etmiş sayılmaz. Ancak konuşmak için bir sebep olmasına rağmen konuşmayan, dolayısıyla sadakayı da terkeden müstehab'ı terketmiş sayılır. Diğer halifelerin bu son şıkka girenlerden olmaları da asla tasavvur edilemez. Sonra mezkûr ayet inince bu üç halifenin orada oldukları da bilinmiyor. Aksine orada olmamaları mümkün olduğu gibi, o esnada konuşmayı gerektirecek bir meselenin olmaması da mümkündür. Diğer üç halifenin müstehabb'ı terkettiklerini takdir edecek olursak, müstehabb'ı yerine getirenin onu terkedenden daha üstün olduğunu gerektirir mi?

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in şöyle buyurduğu sabittir:

"Sizden oruçlu olan var mı?"

Ebubekir : "Ben oruçluyum ya Rasulullah" dedi.

"Aranızda cenaze teşyi eden var mı?"

Ebubekir : "Ben ettim" dedi.

"Aranızda sadaka veren var mı?"

Ebubekir : "Ben verdim" dedi.

(Bunun üzerine) Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Bu üç haslet kimde birleşirse o cennet ehlindendir, buyurdular."

Yine Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)ın:

"Ebu Bekr'in malı kadar hiçbir mal bana fayda vermemiştir" dediği sahih hadisle sabittir.

Buharî ve Müslim'de de şöyle bir rivayet vardır:

"Sohbetiyle ve malım infak etmesiyle, insanlardan bana en çok minneti olan Ebubekir'dir. Ümmetimden birini kendime dost edinseydim, Ebubekir'i edinirdim. Lâkin İslâm'dan dolayı meydana gelen kardeşlik ve muhabbet, *(şahsî arkadaşlıktan)* ***efdaldir. Mescitte Ebubekir' in kapısından başka kapatılmadık hiçbir kapı kalmasın."***[380] Ebu Davud'un süneninde rivayet edildiğine göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Ebubekir'e (r.a.) şöyle diyor:

"Sana gelince Ey Ebubekir! Ümmetimden cennete ilk girecek olan sensin."[381]

Tirmizi ve Ebu Davud'un Sünenlerinde rivayet edildiğine göre Ömer (r.a.) şöyle buyuruyor:

"Bir gün Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) sadaka vermemizi emretti. Bu da bende mal bulunduğu bir güne denk geldi. Kendi kendime:

---

[380] (Buhari Salat: 80, Müslim Fedail: 2-7, Tirmizi, Menakıb: 14)
[381] (Ebu Davud Sünnet: 9)

"Tasadduk hususunda Ebubekir'i geçersem, bugün geçebilirim, dedim. Ondan sonra malımın yarısını getirdim. Rasulullah:

"Ailene ne kadar bıraktın?" buyurdu. Onun kadarını, dedim. Sonra Ebubekir (r.a.) malının tümünü getirdi. Rasulullah Ey Ebu Bekir! Ailene ne bıraktın? Allah ve Rasulünü, cevabını verdi. Ben de:

Hiçbir zaman onunla yarışmayacağım dedim."

Tirmizî'de merfu olarak rivayet edilen bir hadiste:

"Aralarında Ebubekir'in bulunduğu bu topluluğa kendisinden başkasının imamlık etmesi yakışmaz" buyuruluyor.

Osman'ın (r.a.) bin deveyi tasadduk etmesi Necvâ sadakasından (Rasulullah ile konuşmak istenildiğinde verilen sadaka) çok daha büyüktür. Üstelik cihad için infak farzdır. Ama necvâ sadakası öyle değildir. O ancak konuşmak istenildiği zaman verilir. Konuşmak istemeyen için şart değildir.

Buhari ve Müslim'de rivayet edilen bir hadîse göre Ebu Hureyre (r.a.), Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in şöyle buyurduğunu nakllediyor:

"İsrail oğulları zamanında, birisi öküz üzerine binmişti. Bu sırada hayvan O'na yüzünü çevirip bakarak:

"Ben bunun için yaratılmadım. Ben tarla sürmek için yaratıldım" demiştir.

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Ben hayvanın böyle söylediğine inandım. Ebubekir ve Ömer'de inandı."

Bir kere de bir koyunu kurt kapmıştı. Çoban kurdu peşisıra takip etti ve koyunu bıraktı. Bunun üzerine kurt çobana hitab ederek:

"Elbette yırtıcı hayvanların sürüye saldırdığı bir gün gelir. O fitne gününde koyunun benden başka çobanı bulunmayacaktır. (Bakalım o gün) koyunu benden kim kurtarır?" dedi.

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Ben, kurdun böyle söylediğine de inandım; Ebubekir'le Ömer de inandı, buyurdu."

Râvî Ebu Seleme, Ebu Hureyre'den:

Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) bu kıssayı anlattıkları sırada Ebubekir (r.a.) ile Ömer'in cemaat içinde bulunmadıklarını da rivayet etmiştir. Buradan anlaşılan şudur:

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Ebu Bekir ve Ömer (r.a.) hazır olmadıkları halde onların imanlarına şehadet etmiştir. Bu da onların yüceliğini açıkça göstermektedir.

Yine Buhari ve Müslim'de rivayet edilgine göre, Ebu Hureyre (r.a.) şöyle buyuruyor:

"Ensardan birine misafir geldi. Kendisine ve çocuklarına yetecek kadarki yiyecekten başka bir şey yoktu. Hanımından çocukları yatırıp, lâmbayı söndürdükten sonra mevcut yiyeceği misafire getirmesini istedi. O da bunu yaptı ve haklarında:

"Kendilerinde ihtiyaç bile olsa, (onları) **nefisleri üzerine tercih ederler"**[382] mealindeki âyet-i kerime indi.

İşte bu durum Necvâ sadakasından kat kat büyüktür.

Râfizî şöyle diyor:

Ondokuzuncu delil şu âyet-i kerimedir:

"Senden önce gönderdiğimiz peygamberlerden sor iki, biz Rahman'dan başka ibadet olunacak ilahlar yapmış mıyız?"[383]

Ebu Nu'aym'in rivayet ettiğine göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) İsrâ gecesinde peygamberlerle bir araya geldiğinde Allah (c.c):

Yâ Muhammed! Peygamberlere ne ile gönderildiklerini sor, buyurdu. Peygamberler şöyle cevap verdiler:

Allah'dan başka ilah olmadığına, senin peygamberliğini ve Ali'nin velayetini İkrar etmekle gönderildik. İşte bu durum açıkça Ali'nin imametine delalet eder."

Ey Râfizî!

Şüphesiz ki bu ve buna benzer bütün nakillerin yalandır. Yalan olmasa da sıhhatine delil getirmediğin müddetçe bunlar hüccet olamaz. Sonra peygamberler imanın esaslarına dahil olmayan şeyden nasıl sorulurlar? Bütün müslümanlar:

Bir insan Allah ve Resulüne iman ettikten sonra itaat edip vefat etse ve Ebubekir (r.a.) ile Ali'nin (r.a.) varlığından haberi bile olmasa onun imanına zarar vermiyeceği hususunda ittifak etmişlerdir.

Hal böyle iken peygamberler nasıl bir sahabeye iman etmekle mükellef tutulurlar. Üstelik Allah (c.c.), hayatta oldukları takdirde Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'i gönderirse O'na iman edip ve destek tutmaları için peygamberlerden bağlılık sözünü almıştır.

Bu hususta Allah (c.c.) şöyle buyurur:

"Hem Allah vaktiyle peygamberlerin mîsakını (bağlılık sözünü) **şöyle almıştı: Celâlim hakkı için size kitab ve hikmetten verdim. Sonra size, beraberinizdekini tasdik eden bir peygamber geldiğinde mutlaka O'na iman edeceksiniz ve her halde O'na yardımda bulunacaksınız..."** [384] Râfizî şöyle diyor:

"Ali'nin imametine delalet eden yirminci delil şu âyettir:

"Onu size bir ibret yapalım ve onu belleyip saklayan kulaklar saklasın diye..."[385]

Sa'lebî tefsirinde şöyle diyor:

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Ey Ali bu kulağın senin kulak olması için Allah (c.c.)'a dua ettim."

---

[382] (Haşr: 59/9)
[383] (Zuhruf: 43/45)
[384] (Ali İmran: 3/81)
[385] (Hakka: 69/12)

Ebu Nuaym yoluyla bunun benzeri olanı da rivayet edilmiştir. Bu üstünlük Ali'den başkasına ait olmadığı için imam O'dur."

Ey Râfizî!

Bu hadis uydurmadır.

Yukarıdaki Âyet-i Kerime de bütün insanlığa hitab ediyor. Çünkü Nuh'u (a.s.) ve O'na inananları gemide korumak en büyük mucizelerdendir. Evet Ali'nin (r.a.) kulağı Ebubekir, Ömer (r.a.) ve diğer imamların kulakları gibi belleyici ve saklayıcı bir kulaktır. Peki, Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) kulağı böyle değil midir?

Hasan, Hüseyin, Ammar ve Ebu Zerr'in kulakları böyle değil midir?

Onların kulakları da bu özelliğe sahip olduğuna göre hususîlik ortadan kalktı, demektir. Üstünlük de söz konusu olmaz. Senin bu iddiaların mensup olduğun güruhun işleri gibi kaç defadır boş temeller üzerine kuruluyor?

Hâlen de böylesiniz. Sizin itirazlarınız ancak nefsî arzusuna uymuş kimseler için geçerli olabilir. Bunun içindir ki:

Rafizî'nin ne aklî ne naklî ne doğru bir inancı ve ne de muzaffer bir devleti vardır denilmiştir.

Râfizî şöyle diyor:

"Yirmi birinci delil "Hel etâ = Ğaşiye" süresidir. Sa'lebî tefsirinde şöyle diyor:

Hasan ve Hüseyin hastalanınca dedeleri (Rasulullah) ve bütün araplar onları ziyaret ettiler. Ey Ali! Çocuklarına üç gün oruç nezret (adak adamak) dediler. Anneleri ve Fidda (gümüş) ismindeki cariyeleri de adakta bulunmuşlardı. Nihayet iyileştiler. Bu arada yiyecek hiçbir şeyleri yoktu. Ali üç avuç arpa borç aldı. Fâtıma onu öğüttükden sonra beş adet çörek yaptı. Ali Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ile beraber akşam namazını kılıp eve dönünce Fatma'nın yaptığı bu çörekleri Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) takdim etti. O esnada bir fakir gelerek yardım istedi. Onlar da sofradaki yemeği o fakire verdiler ve bir gün bir gece sudan başka ağızlarına bir şey almadılar. Ertesi gün Fâtıma bir avuç un daha pişirdi. Ali'de eve gelmişti. O esnada tekrar bir fakir gelerek:

"Ey Muhammed'in ehl-i beytî! Muhacirîn'in çocuklarındanım. Babam Akabe'de şehid düştü. Bana bir şeyler yediriniz. Allah size cennet sofralarından yedirsin" dedi. Onlar da yiyeceklerini ona verdiler ve iki gün iki gece aç kaldılar.

Üçüncü gün Fâtıma geri kalan undan da yemek pişirerek Ali gelince önüne koydu. Yine bir esir gelerek:

"Ben Muhammed'in esirlerindenim. Beni yedirin ki Allah da, size cennet sofralarından yedirsin," dedi. Ali yemeğin esire verilmesini emretti. Onu da verdiler ve üç gün üç gece sudan başka bir şey ağızlarına almadılar.

Dördüncü gün olunca hiçbir şeyleri kalmadı. Ali sağ eline Hasan'ı, sol eline de Hüseyin'i alarak Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) huzuruna gitti. Hasan ve Hüseyin kuş yavruları gibi açlıktan titriyorlardı. Rasulullah onlarla birlikte

Fâtıma'nın evine gitti. Fâtıma, açlıktan karnı sırtına yapışmış, gözleri çukurlaşmıştı. Hemen Cibril inerek:

"Ya Muhammed! Ehl-i Beytinden dolayı Allah (c.c.)'ın seni tebrik ettiği şu (Hel Etâ) sûresini al ve oku," dedi. İşte bütün bunlar Ali'nin (r.a.) üstün olduğuna delalet ediyor. Binaenaleyh, İmam Ali (r.a.) olmalıdır."

Ey Râfizî!

Naklettiğinin sıhhatine dair olan delilin nerede?

Bu da diğer uydurmaların gibi bir uydurmadır. Zaten şimdiye kadar muteber bir kitaptan nakiller yaptığını görmedik.

Nesâî'nin Ali'nin (r.a.) faziletine dair yazdığı müstakil eserinde bazı zaif rivayetler olmasına rağmen senin şu uydurmaların gibi bir haber bulmak mümkün değildir.

Ebu Nu'aym, İbn-i Ebî Hasme, Tirmizi v.b. eserlerde Ali'nin (r.a.) özellikleri ile ilgili epey zaîf rivayetler vardır. Fakat hiç birinde attığın iftiralara benzer bir şey bulunmaz. Bütün bunlardan başka Ali'nin (r.a.) Fâtıma (r.a.) ile Medine'de evlendiği açıkça bilinmektedir. (Hel Etâ= Ğaşiye) sûresi ise müfessirlerin ittifakı ile Mekke'de nazil olmuştur. Böylece naklettiğinin yalan olduğu ortaya çıkmış oldu. Ayrıca Buharî ve Müslim'de rivayet edildiğine göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Ashabını nezretmekten (bir şeyi adamaktan) menedip:

"Nezir** (Adak) **hiçbir şeyi** (Şerri ve zararı) **defetmez. Ancak nezir sebebiyle cimriden mal çıkarılmış olur,"[386] buyururdu.

Allah (c.c.) nezr'in kendisini değil onu yerine getirenleri övmüştür. Zihârda olduğu gibi. Yani zihâr yapmamayı, fakat yapıldığı takdirde keffaretinin verilmesini emretmiştir. Bu keffaretten dolayı da kişi övülmüştür. Fâtıma'nın Fıdda (gümüş) isminde cariyesi de yoktu. Hatta Medine'de Fıdda isminde bir cariyenin bulunduğu bilinmemektedir. Olsa olsa uydurma bir isimdir.

Buharî ve Müslim'de rivayet edilmiştir ki, Fâtıma (r.a.), Rasulullah'dan (sallallahu aleyhi ve sellem) bir hizmetçi isteyince. Ona yatmadan önce yüz defa tekbir ve tahmid getirmesini öğrettikten sonra:

"İşte bu sizin için bir hizmetçiden! daha hayırlıdır." buyurdular.

Çocukları üç gün aç susuz bırakmak da ölüme sebebiyet vereceği için şeriata aykırıdır. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'da:

"Önce kendinden başla sonra başkalarına yardım et." buyurmuşlardır.

Peygamber ailesi dilenciye bir tek ekmek vermekle de yetinebilirlerdi.

Babasının Akabe'de şehid düştüğünü söyleyen yetime gelince, bu insanı teşhir eden yalanlardandır. Çünkü Akabe hâdisesi savaş değil bir biat idi. Allah bu yalanı uyduranı rezil etsin. Üstelik Medine'de dilenen esir de yoktu. Aksine müslümanlar esir ettikleri şahısların bütün ihtiyaçlarını karşılıyorlardı. Esirlerin

---

[386] (Buhari Kader: 6,Eyman: 26, Müslim İman: 7, Ebu Davud Eyman: 26, Tirmizi Nüzur: 10, Nesai Eyman: 25)

dilendiklerini iddia etmek müslümanlara iftira ve hakaret etmektir. Ca'fer b. Ebi Talib (r.a.) başkalarına nazaran yetimleri daha çok yedirirdi. Hatta bundan dolayı Rasulullah Ona:

"Ahlakta ve yaratılışta bana benziyorsun."[387] buyurmuştur. Ebu Hureyre de:

Rasulullah'tan sonra iyilik etmede Ca'fer'den daha üstün bir kimse gelmemiştir, buyurmuştur. Bununla birlikte Ali (r.a.)'den üstün değildir. Ondan sonra Ebu Bekir'in (r.a.), mallarını infak ettiği mütevâtirdir. Belki de nafakası kadar bir şey bırakmamıştır. Onun için Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyururlar:

"Ashabımı sebbetmeyiniz. Nefsimi elinde tutan *(Allah)**a yemin ederim ki, sizden biriniz Uhud dağı kadar altın infak etse, onlardan birinin bir avuç veya yarısı kadar yaptığı infak'a*** *(sevabına)* ***yetişemez."***[388] Râfizî şöyle diyor:

"Yirmiikinci delil şu âyet-i kerimedir:

"Doğruyu (Kur'an-ı) **getiren ve Onu tasdik eden ise, işte bunlar takva sahibi kimselerdir."**[389]

Ebu Nu'aym ve Mücâhid'in "Onu tasdik eden." den murad Ali olduğunu, söylemektedir. Bu da Ali'ye mahsus bir fazilettir. Dolayısıyla imam O'dur."

Ey Râfizî!

Bu söz Mücâhid'in olduğu tesbit edilmiş olsa da hüccet değildir. Kaldı ki, sabit olan bunun tam zıddıdır. O da şudur:

"Doğru olan Kur'an-ı Kerim'dir, Onu tasdik eden de Onunla amel edenlerdir. Aslında Mücâhid'in söylediği ve müfessirlerin yanında meşhur olan, Kur'an'ı tasdik edenin Ebu Bekir (r.a.) olduğu istikametindedir. İbn-i Cerir et-Taberi böyle nakletmektedir. Fakih bir âlim olan Ebubekir b. Abdülaziz b. Ca'fer'e âyetin kimin hakkında nazil olduğu sorulması üzerine, "Ebu Bekir (r.a.) hakkında nazil olmuş" dediği bize kadar intikal etmiştir. Ancak soruyu soran kişi âyetin Ali (r.a.) hakkında nazil olduğunu ısrarla iddia etmesi üzerine, Ebubekir (r.a.), kendisinden âyetin sonrasını okumasını istemiştir. O da Zümer Otuzbeşinci âyetine kadar okudu. Âyet şöyleydi:

"Çünkü Allah, onların daha önce işledikleri amelin en kötüsünü bile örtüp bağışlayacak..."

Bunun üzerine Fakih Ebubekir (r.a.) soruyu sorana şöyle dedi:

Sence Ali ma'sum olup kötülüğü olmadığına göre, kendisinden bağışlanacak şey nedir? Tabiî ki soruyu soran şaşırıp kaldı.

Doğrusu âyetin lâfzının umumi olmasıdır. Ebubekir (r.a.), Ali (r.a.) ve bütün mü'minler bu lafzın şümulüne girerler.

Râfizî şöyle diyor:

---

[387] (Buhari Fedail: 5, Müslim Fedail: 221)
[388] (Buhari Fedail: 5, Müslim Fedail: 221)
[389] (Zümer: 39/33)

"Yirmiüçüncü delil şu âyettir.

"O'dur ki, seni yardımıyla ve mü'minlere te'yid etti"[390] Ebu Nu'aym, Ebu Hureyre'nin şöyle dediğini rivayet ediyor:

"Arşın üstünde, Muhammed kulum ve elçimdir, Onu Ali ile te'yid ettim, yazılıdır."

İşte bu durum Ali'nin en büyük faziletlerindendir. Dolayısıyla imam Ali'dir."

Ey Râfizî!

Naklettiğin neredadir? Ebu Nu'aym ve Onun ashab hakkında rivayet ettiklerini mutlak olarak kabul edecek olursan, bu durum senin evini yıkacaktır. Allah (c.c.)'a yemini ederiz ki, senin bu naklettiğin Ebu Hureyre'ye iftiradır. Ondan sonra Allah (c.c):

"...Ve kalblerinin arasını sevgi ile birleştirdi." buyuruyor.

Bu nass-ı Kur'ânî de kalblerinin arası te'lif edilenlerin çoğul olduklarını beyan ediyor. Mânâyı bir ferde irca' etmek âyeti tahrif ve tebdil etmektir.

Açıkça bilinen şu ki; Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) dinini yalnız Ali (r.a.) veya yalnız Ebu Bekir (r.a.) te'yid etmemiştir. Belki her ikisi de Ensar ve Muhacirlerle beraber İslâm dinini te'yid etmişlerdir.

Râfizî şöyle diyor:

"Yirmidördüncü delil şu âyettir:

"Ey Peygamber! Allah sana ve mü'minlerden senin izinde bulunanlara yeter."[391]

Ebu Nu'aym, yakardaki âyetin Ali hakkında nâzil olduğunu söylemektedir. Bu âyette de Ali'ye mahsus bir üstünlük olduğuna göre imam kendisidir."

Ey Râfizî!

Yaptığın nakil doğru değildir.

Âyetin mânâsı iddia ettiğin gibi:

"Allah ve mü'minler sana kâfîdir" şeklinde değildir. Böyle bir iddia yanlıştır. Âyetin mânâsı şöyledir:

"Ey Peygamber! Allah sana ve sana ittiba eden mü'minlere kâfidir."

Bazılarının zannettiği gibi, mü'minleri Allah lâfz-i celâline atfetmek çirkin bir hata olup küfre kadar gider. Çünkü tek başına Allah (c.c.) bütün mahlûkata yardım etmek için kâfidir.

Âyet-i Kerime'de Allah (c.c.) şöyle buyuruyor:

"Onlar öyle kimselerdir ki halk kendilerine: Düşmanlarınız size karşı ordu hazırladı, o halde onlardan korkun. Dedi de bu söz onların imanını arttırdı ve üstelik: Allah bize kâfidir ve O ne güzel vekildir, dediler."[392]

---

[390] (Enfal: 8/62)
[391] (Enfal: 8/64)
[392] (Al-i İmran: 3/173)

Mü'minieri fail kabul edip Allah lâfz-i celâline atfetsek dahi, bu özellik yalnız Ali'ye (r.a.) mahsus olmaz. Çünkü âyet nazil olduğu zaman Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) ittiba eden mü'minler oldukça çoktu.

Hiçbir akıl sahibi, kâfirlere karşı cihâd etmede Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) yardımcı olarak yalnız Ali (r.a.) kâfi idi, Ali olmasaydı İslâm muzaffer olamazdı diyemez.

Ali (r.a.) ile birlikte bir çok müslüman, Mekke'de Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ile beraber olmalarına rağmen ancak hicretten sonra İslâm dini muzaffer olmuştur. Hem de Ali (r.a.) bütün askerleriyle beraber Şam'ı Muaviye'den (r.a.) alamamıştı.

Ama bu râfizîler iki mutenâkızı bir araya getirmeye çalışarak, Ali'yi (r.a.) kuvvet ve cesarette beşeriyetin en üstünü ve Rasulullah'ı (sallallahu aleyhi ve sellem) Ona muhtaç kılıyorlar. Dini ayakta tutanın Ali (r.a.) olduğunu iddia ederlerken, İslâm'ın yayılıp hâkim olmasından sonra da O'nu takiyye ve acizlikle nitelendiriyorlar.

Ey Râfizîler!

İslâm'ın başlangıcında düşmanları çok, dostları az olmasına rağmen; müşriklere cin ve insanlara galebe çalan kimse, Ona karşı isyan eden bir guruba nasıl galebe çalamadı?

Bundan da anlaşıldı ki, Ali (r.a.) tek başına müşriklere galebe çalmamıştır. Sadece O Ashab gibi kahramanca cihad etmiştir.

Allah (c.c.), **Onun hakkında uydurma haberleri uyduranları kahretsin!**

Râfizî şöyle diyor:

"Yirmibeşinci delil şu âyettir:

"Allah Onun yerine öyle bir kavim getirecek ki, Allah onları sever; Onlar da Allah'ı severler..."[393] Sa'lebî, bu âyet Ali hakkında nazil olmuştur, diyor Ayet O'nun üstünlüğüne delâlet ettiği için imam Ali'dir."

Ey Râfizî!

Sa'lebî'ye iftira ediyorsun. Ancak adamın biri âyetten kasıd Ali (r.a.)'dir, derken; Katâde ve Hasan Basrî "Ebubekir (r.a.) ve arkadaşlarıdır." demişlerdir.

Mücâhid ise: "Yemen ehlidir." demiştir. Şüphesiz ki Ali (r.a.), Allah ve Resulünü seven, Allah ve Resulünün de kendisini sevdiği bir zattır. O'da Ebubekir, Ömer (r.a.) ve diğer ashab gibidir. Allah (c.c.) bu zatlar hakkında:

"... Mü'minlere karşı yumuşak gönüllü, kafirlere karşı onurlu ve başları yukardadır; Allah yolunda mücadele ederler, dil uzatanın kınamasından korkmazlar..."[394] buyuruyor.

Hiçbir akıllı lafız cem' (çoğul) olmasına rağmen, âyet bir fert hakkında nazil olmuştur, diyebilir mi?

---

[393] (Maide: 5/54)
[394] (Mâide: 5/54)

Râfizî şöyle diyor:

"Yirmialtıncı delil şu âyettir:

"Allah'a ve Peygamberlerine iman edenler, işte bunlar, Rableri katında, tıpkı çok sâdık olanlara, şehidler gibidirler."[395]

Ahmed b. Hanbel, Müsnedinde, İbn-i Ebi Leylâ'dan, O'da babasından rivayet ettiğine göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyuruyor:

"Sâdıklar üç kişidir:

Yasin kavminin mü'mini Habib en-Neccar, Fravun kavminin mü'mini Hazkıl ve Ali b. Ebi Talib'tir. O (Ali) hepsinden üstündür."

Bu da Ali'nin üstün olduğuna delâlet eder. Binaenaleyh imam Ali'dir."

Ey Râfizî!

Hadisin sahih olduğunu ispatlamanı istiyoruz. Ahmed b. Hanbel'in rivayet ettiği her hadis de sahih değildir. Zaten Ahmed böyle bir hadis rivayet etmemiştir. Ne Müsned'inde ve ne de faziletlerle ilgili kitabında asla böyle birşey yoktur. Ancak El-Katî'î, bu hadisi el-Kudeymî'den[396] nakletmiştir. Uydurduğu hadislerle ma'ruf olduğu için rivayet ettiği hadis de sakıt olur.

Ondan sonra Sahihayn'de Ali (r.a.)'den başkasının "Sîddîk" ismiyle tesmiye edildiği sabittir. Sahihayn'de rivayet edildiğine göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), yanında Ebubekir, Ömer ve Osman (r.a.) olduğu halde Uhud dağına çıkınca dağ titremeye başladı. Bunun üzerine Rasulullah:

"Ey Uhud! Yerinde dur. Üstünde bir peygamber, bir sıddîk ve iki şehîd vardır." buyurmuşlardır.

Sahih bir rivayete göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuşlardır;

"Kişi doğru olduğu ve doğruyu araştırdığı müddetçe Allah indinde Sıddîk yazılır."[397]

Allah (c.c.) Meryem'e de Sıddîka = doğru kadın, ismini vermiştir. Aynı şekilde Peygamberleri de bu sıfatla nitelendirmiştir. Onun için Hadîd sûresinin ondokuzuncu âyetindeki ilahi haber umumî olup, Allah (c.c.)'a ve Peygamberlerine inanan herkesin sâdık olmasını gerektiriyor.

Eğer "Sıddîk" olan imameti nakletmiştir, deniliyorsa; bu isme müstahak olan Ebu Bekir (r.a.)'dir. Zaten isim ve imametini de Ona ait olduğu tesbit edilmiştir.

Râfizî şöyle diyor:

"Yirmiyedinci delil şu âyettir:

"Mallarını gece ve gündüz, gizli ve aşikâr hayra harcayan kimseler var ya, işte onların, Rableri katında mükafaatları vardır."[398]

---

[395] (Hadid :57/19)

[396] (El-Kudeymî, Muhammed b. Yunus b. Musa el-Kudeymî el-Kuraşî es-Semî'dir. (185-286) Zehebi, İbn-i Hibbandan naklederek Kudeymî'nin binden fazla hadîs uydurduuğnu söylemektedir.)

[397] (Buhari Edeb: 69, Müslim Birr: 10-103, Ebu Davud Edeb: 88)

[398] (Bakara: 2/274)

Ebu Nu'aym, İbn-i Abbas'ın bu âyetin Ali hakkında nâzil olduğunu söylediğini naklediyor. Şöyle ki:

"Ali'nin dört dirhemi vardı. Birini gece, birini gündüz, birini gizli, birini de aşikâr infak etmiştir. Bu hususiyet ondan başka hiç kimsede olmadığı için Ali imamdır."

Ey Râfizî!

Naklettiğinin isbatı nerede?

Nasıl yalan olmasın ki?

Çünkü âyet malını infak eden herkes hakkındadır. Âyetin bir tek kişi hakkında nazil olması mümkün değildir. Bunu ancak câhil olan iddia edebilir. Kaldı ki, gizli ve aşikâr infak eden gece ve gündüz infak etmiş gibidir. Gece ve gündüz infak eden gizli ve aşikâr infak etmiş gibidir. Binaenaleyh dört dirhemin olması şart değildir. Bir dirhem iki dirheme muadil olabilir.

Farzedelim ki Ali (r.a.) bu şekilde infak etmiştir. İnfak kapısı kıyamete kadar açık olduğu için, bu özellik yalnız Ali'ye (r.a.) mahsustur, denilemez. Dört dirhemi infak etmek yalnız Ona mahsus ise, neden Ali (r.a.) bu dört dirhemi infak etmekle bütün ümmetin en üstünü olmuştur, demedin?

Râfizî şöyle diyor:

"Yirmisekizinci delil şudur:

Ahmed b. Hanbel, İbn-i Abbas'tan rivayet ettiğine göre şöyle diyor:

Kur'an'da "Ey iman edenler" diye hiçbir hitab yoktur ki, Ali bu hitabın başında olmasın. Allah (c.c.) Kur'an'da Muhammed'in ashabına ita'bta bulunmasına rağmen, Ali'yi hep hayırla anmıştır. Bu da Onun üstün olduğuna delâlet eder. Binaenaleyh imam Ali'dir."

Ey Râfizî!

Bu naklin de sahih olduğunu isbatlaman gerekirdi. Bunu Ahmed b. Hanbel'in naklettiğini iddia ediyorsun. Bu olsa olsa el-Kâtiî'nin ziyadelerindendir.

İbn-i Abbas'dan mütevâtir olarak rivayet edilen Onun, Ebubekir ve Ömer'i (r.a.) Ali'ye (r.a.) tafdil etmesidir. Hem de İbn-i Abbas bazı yerlerde Ali'ye (r.a.) itabta ve muhalefette bulunmuştur. Ali (r.a.), zındıkları yakınca İbn-i Abbas Ona şöyle demiştir:

"Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Allah (c.c.)'ın azabıyla ta'zib etmekten nehyettiği için ben senin yerinde olsaydım onları yalnız öldürecektim."

Yukarıdaki haberi Buhari rivayet etmiştir. Ondan sonra Hz. Abbas'ın yukarıda rivayet ettiğin sözünde Ali (r.a.) için bir medih yoktur. Allah (c.c):

"Ey iman edenler! Niçin yapmıyacağınız şeyi söylersiniz"[399] buyuruyor.

Eğer Ali (r.a.), her **"Ey iman edenler"** hitabının başında ise, Allah Ona itab'ta da bulunmuştur. Bu da yukarda naklettiğin hadisteki "Allah, Onu (Ali'yi

[399] (Saf: 61/2)

(r.a.)) hep hayırla zikretmiştir" şeklindeki ifadeye aykırıdır. Başka bir âyette Allah (c.c.) şöyle buyuruyor:

"Ey iman edenler! Düşmanlarımı ve düşmanlarınızı dostlar edinmeyin"[400]

Bu âyetin de Hâtîb b. Ebi Belte'a hakkında nazil olduğu sabittir. Buna benzer daha birçok misaller vardır.

Demek istediğimiz **"Ey iman edenler"** lafzı bütün mü'minlere şâmil umumi bir lafızdır. Üstelik öyle âyetler var ki bazı kimseler, Ali (r.a.)'den önce Onlarla amel etmişlerdir. Yine bazı âyetler vardır ki, Ali (r.a.) Onlarla amel etmemiştir.

"Allah, bütün ashab'a itabta bulunurken yalnız Ali'yi (r.a.) hayırla zikretmiştir" şeklindeki sözün açık bir iftiradır.

Allah, hiçbir zaman Ebubekir'e (r.a.) itab etmemiştir. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) bir hutbesinde şöyle buyurdu:

"Ebubekir'in kıymetini biliniz. O hiçbir zaman beni üzmemiştir."

Ayrıca Ali (r.a.) önemli işlerde istişare için Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) yanına girmiyordu. Halbuki Ebubekir ve Ömer (r.a.) Onun iki büyük veziri bulunuyorlardı. Hem de Ali (r.a.) yaşça onlardan küçük idi. Sahihaynde rivayet edildiğine göre, Ömer (r.a.) vefat ettiğinde Ali (r.a.) şöyle demiştir:

"Allah'a yemin ederim ki, Allah'ın seni iki arkadaşınla (Rasulullah ve Ebubekir) haşretmesi için dua ediyorum. Ben, sıksık Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in:

"Ben, Ebubekir ve Ömer girdik" dediğini işitiyordum."[401] Ancak Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), özel hallerde Ali'yle (r.a.) istişare etmiştir. "İfk hadisesinde" de Aişe (r.a.) meselesinde yine Ali (r.a.) ile istişare etmiştir. O zaman Ali (r.a.) Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle demişti:

"Allah, seni âciz bırakmış değildir. Ondan başka kadın çoktur. Cariye'ye sorarsan sana doğrusunu söyleyecektir."

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) sonra Usame b. Zeyd ile istişare etti. Üsame:

"Aişe (r.a.) hakkında iyilikten başka bir şey bilmiyoruz." dedi. Ondan sonra Üsame'nin işaret ettiği gibi Aişe'nin (r.a.) beratına dâir âyet-i kerime nazil oldu.

Râfizî şöyle diyor:

"Yirmidokuzuncu delil şu âyettir:

"Gerçekten Allah ve melekleri, peygambere salât getirirler. Ey iman edenler! Siz de Ona salât getirin ve gönülden teslim olun."[402]

Buhari'de rivayet edildiğine göre, Ka'b b. Ucre şöyle diyor:

Ashab tarafından:

---

[400] (Mümtehine: 60/1)

[401] (Buhari Fedail: 6, Müslim Fedail: 14, İbn Mace Mukaddime: 11, Ahmed: 1/112)

[402] (Ahzab: 33/56)

Ya Rasulallah! (sallallahu aleyhi ve sellem) Sana selam vermeyi biliyoruz. Fakat nasıl salât edeceğiz? diye soruldu. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şu mealdeki salâtı ta'lim buyurdu:

"Allah'ım! Muhammed ile Muhammed'in Âline rahmetini dileriz..."

Şüphesiz ki Ali, Muhammed âlinin (akraba) en üstünüdür. Şu halde imamete müstahak olan O'dur."

Ey Râfizî!

Yukardaki nakil doğrudur. Yani Ali (r.a.) Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'in âlindendir. Ve salat'a mazhar olanlardandır. Fakat bu durum yalnız Ona mahsus değildir. Bütün Hâşimoğulları bu duaya dahildir. Abbas (r.a.) ve oğlu, Haris b. Abdülmuttalib, Osman'ın (r.a.) zevceleri ve Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) iki kızı Rukiyye ve Ümmugülsüm, Fatıma ve Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) bütün zevceleri, bütün bunlar Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem), âlinden (akraba) sayılırlar.

Sahihayn'de:

"Allah'ım! Muhammed'e, zevcelerine ve züriyyetine rahmet eyle." şeklindeki dua da mevcuttur.

Akrabaya dua umumî olup yalnız Ali'ye (r.a.) mahsus bir şey değildir. Akîl b. Ebi Talib ve Ebu Sufyan b. Haris de buna dahildir. Tabii ki, bu zatların salat'a (duaya) dahil olmaları onların diğer ashabtan üstün olduklarını gerektirmez. Hele imamete lâyık olduklarını hiç gerektirmez. Ammar, Mikdad, Ebu Zerr v.s. Ehl-i Sünnet ve Şiilerin indinde üstün kabul edilmelerine rağmen bu duanın kapsamına girmemektedirler.

Aişe (r.a.) ve Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) diğer zevceleri bu duanın kapsamına girerler, ama, kadına imamet caiz değildir. Ehl-i Sünnet ve Şiilere göre de bütün insanlardan üstün değildir. Binaenaleyh salat'ın (duanın) kapsamına girmesi Ali (r.a.) ve başkalarına mahsus bir özelliktir. Bu duanın şümulüne giren herkes üstün kabul edilecek diye bir şey de yoktur.

Râfizî şöyle diyor:

"Yalnız Ali'nin imamete lâyık olduğuna dair delillerin otuzuncusu şu âyet-i kerimedir:

"(Suları acı ve tatlı olan) **iki denizi salıvermiş, birbirlerine kavuşuyorlar.** (Fakat) **birbirlerine karışmağa engel** (Allah tarafından) **bir perde var. O halde** (ey cinler ve insanlar), **Rabbinizin hangi nimetlerini inkâr edersiniz? O** (tuzlu) **denizlerden inci ile mercan çıkar.**"[403]

Sa'lebî, Ebu Nu'aym'ın tarıkıyla İbn-i Abbas'ın şöyle dediğini tefsirinde rivayet ediyor:

"İki deniz, Ali ve Fâtıma'dır. Aralarındaki perde Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'dır. Denizlerden çıkan inci ve mercan Hasan ve Hüseyin'dir." Bu üstünlük ashabtan hiçkimseye nasib olmamıştır. Binaenaleyh imam Ali'dir."

---

[403] (Rahman: 55/19 -22)

Ey Râfizî!

Bu bir hezeyandır. Kur'an'ın tefsiri olamaz. İbn-i Abbas, asla böyle birşey dememiştir. Olsa olsa mulhidlerin uydurmasıdır. Bazı sünnî câhiller de sizin gibi bazı âyetleri yanlış tefsir ederek şöyle derler:

"es-Sâbirin" Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem), **"es-Sâdıkîn"** Ebubekir (r.a.), **"el-Kânitîn"**, Ömer, **"el-Müstağfirîn bil eshar"** Ali, **"Muhammed Allah'ın Rasûlüdür. Onunla beraber olanlar..."** Ebubekir (r.a.), **"Kâfirlere karşı katı"** Ömer, **"Aralarında merhametli"** Osman, **"Onları rüku' ve secde eder halde görürsün"** Ali, **"Vet-Tîni ve'z-Zeytun"** Ebubekir (r.a.) ve Ömer, **"Tûr-i Sînîn"** Osman, **"Ve Hâzel Beledil emîn"** Ali, **"And olsun asra ki, gerçekten insan ziyandadır. Ancak iman edenler..."** Ebubekir (r.a.), **"Ve Salih amel işleyenler"** Ömer, **"Ve hakkı birbirine tavsiye edenler"** Ali'dir.

Râfizîler ayrıca, **"Biz her şeyi imamı Mübîn'de yazıp saymışızdır"** âyetinden Ali (r.a.), **"Lanetlenmiş ağaç"** ayetinden de Ümeyye oğulları'nın kastedildiğini iddia etmektedirler.

İbn-i Abbas'ın yukarıdaki iddiaları söylemediğini reddedilmeyecek bir şekilde kabul ettiğimizi daha evvel de söylemiştik. Rahman sûresi de müslümanların icmâı' ile Mekkî'dir. Ali (r.a.) ise Fâtıma ile Medine'de evlenmiştir. Sonra Ali ve Fâtıma'yı denizle, Hasan ve Hüseyin'i inci ve mercanla isimlendirip, nikâha da "Salıvermek" mânâsını vermek arap lügatinin hiçbir surette tahammül etmediği zoraki bir açıklamadır.

Allah (c.c.), bir başka yerde **"İki denizi salıverdi"** âyetini şöyle zikrediyor:

"O Allah'dır ki, iki denizi salıverdi: Şu tatlı, susuzluğu giderir; bu tuzlu ve acıdır. Aralarında kudretinden bir engel ve birbirlerine karışmayı önleyici bir perde koymuştur"[404]

Sence tuzlu ve acı hangisidir? Ali (r.a.) mi, Fâtıma (r.a.) mıdır?

Râfizî şöyle diyor:

"Otuzbirinci delil şu ayettir:

"O kâfir olanlar sen Allah tarafından gönderilmiş bir Peygamber değilsin, diyorlar. De ki: Benimle sizin aranızda, doğruluğuma şâhid Allah yeter; bir de yanında kitap ilmi bulunan"[405]

İbnül Hanefiye "Yanında kitap ilmi bulunan" kişinin Ali olduğunu söylemiştir. Sa'lebî, tefsirinde beyan ettiğine göre Abdullah b. Selam'a yanında kitap ilmi bulunan kişinin kim olduğunu sorması üzerine, "O Ali'dir." cevabını almıştır."

Ey Râfizî!

Yukarıdaki nakillerin mezkûr şahıslardan nakledildiğine dair sıhhatli bir delilin var mıdır? Onlar hüccet de olamazlar. Kaldı ki bu hususta âlimlere

---

404 (Furkan: 25/53)
405 (Ra'd: 13/43)

muhalefet etmişlerdir. Âyetten murad Ali (r.a.) olsaydı, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), kâfirlere karşı amcasının oğlunu şahit yapıyordu, demektedir. Ali (r.a.)'de Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) risâletine şahitlik etseydi, kâfirler bunu kabul etmezlerdi. Onun şahitliği kâfirlere karşı bir hüccet teşkil edemezdi. Hatta kâfirler Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle diyeceklerdi:

"Amcan oğlu Ali'nin yanında ne varsa onu senden almıştır. Binaenaleyh Sen kendin için şahitlik yapıyorsun. Ali sana yağcılık etmiş ve sana karşı sevgisini izhar kılmış olabilir."

Bu hususta Ali'nin töhmetten uzak kalabileceğini söyleyebilir misin?

Fakat Ehl-i kitab, peygamberlerinden mütevâtir olarak geldiği gibi şahitlik etselerdi bunda fayda olacaktı. Peygamberler de mevcud olup Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) şahitlik etmelerinde hasıl olacak fayda gibi. Çünkü, tevatürle peygamberlerden gelen bir şeyi söylemek onların bizzat o şeyi söylemeleri gibidir. Bunun içindir ki biz, peygamberimizden öğrendiğimizle diğer ümmetlere karşı şehâdette bulunuyoruz. Sonra Allah (c.c.) bazı yerlerde ehl-i kitabın şehâdette bulunduklarını beyan ediyor. Bir âyette şöyle buyurur:

"(Yahudilere) **de ki: Şunu iyice düşünüp bana haber verin. Eğer bu Kur'ân Allah tarafından gönderilmiş de, siz onu inkar ettinizse ve İsrailoğullarından bir şâhid Kur'an'ın** (Tevhid esaslarında) **benzerine şahidlik edip iman getirdi de, siz kibirlendinizse,** (artık zâlimler değil misiniz?)"[406]

Farzedelim ki yukarıdaki âyette iddia ettiğin şâhid Ali (r.a.) olsun- Bununla ashabın en üstünü olmasını mı gerektiriyor? Gerektirmediği gibi, ehl-i kitaptan Abdullah b. Sellâm, Ka'bul Ahbar ve Selman-i Fârisî diğer ashabdan üstün değildirler.

Râfizî şöyle diyor:

"Otuzikinci delil şu âyet-i kerimedir:

"O gün Allah, Peygamberini ve onunla beraber iman edenleri utandırmıyacaktır."[407]

İbn-i Abbas: Cennet elbiselerini ilk giyecek olanlar, dostluğuna karşılık İbrahim (a.s.) "Ümmetimin en mümtazı olduğu için Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem) ve her ikisinin arasında koşarak cennete girecek olan Ali'dir, dedikten sonra "O gün Allah, Peygamberini ve Onunla beraber iman edenleri utandırmayacaktır." mealindeki ayeti okudu."

Ey Rafızi:

Bu sözleri uydurarak İbn-i Abbas'a nisbet edenleri Allah utandırsın! Biz Onun böyle birşey söyleyeceğine kesinlikle inanmıyoruz.

Ondan sonra nass bütün mü'minler içidir. Bu nass'la bir ikisinin üstünlüğü ispat edilemez.

---

[406] (Ahkaf: 46/10)
[407] (Tahrim: 66/8)

Râfizî şöyle diyor:

"Otuzüçüncü delil şu âyettir:

"Doğrusu iman edip de salih ameller işleyenler; işte bunlar da yaratıkların en hayırlısı olanlardır."[408]

Ebu Nu'aym'ın rivayet ettiğine göre İbn-i Abbas şöyle diyor:

Bu âyet inince Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Ali'ye:

"(Âyette geçenler) Onlar sen ve taraftarlarındır. Kıyamet gününde memnun olarak geleceksiniz. Düşmanların ise üzgün ve hüccetsiz geleceklerdir." Ali, ümmetin en hayırlı olanı olduğuna göre. Onun imam olması vaciptir."

Ey Râfizî!

Önce bunun sıhhatini talep ediyoruz. Sonra **"İmam edip salih amel işleyenler"** Hâricîler'dir diyenlerin sözlerine zıttır. Onlar da aşırı giderek:

Ali'nin (r.a.) hilafetini kabul eden kâfirdir, diyorlar. Delil olarak da:

"Kim Allah'ın indirdiği hükümlerle hüküm vermezse, işte onlar kâfirdirler"[409] mealindeki âyeti getirerek, insanları Allah (c.c.)'ın dininde hâkim kılan kâfir olmuştur, derler. Tabiî ki her ikisinin iddiaları da bâtıldır.

Râfizî şöyle diyor:

"Otuzdördüncü delil şu âyettir:

"Hem O Allah'dır ki, sudan bir insan yarattı da onu soy ve hısım diye ikiye ayırdı."[410]

Sa'lebî'nin tefsirinde beyan edildiğine göre İbn-i Sîrîn şöyle diyor:

"Bu ayet, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Fâtıma'yı Ali'ye verdiği zaman indi." Bu durum Ali'den başkasında olmadığına göre, üstün olan O'dur ve O'nun imam olması gerekir."

Ey Râfizî!

Bu haber de İbn-i Sîrin'e yapılan iftiralardandır. Sure Mekkîdir. Hem de Fâtıma'nın evliliğinden çok daha önce inmiştir. Âyet de mutlaktır. Eğer Ali'nin (r.a.) evlilik dolayısıyla Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) olan akrabalığını içine alıyorsa, bu durum Osman (r.a.) için iki defa geçerlidir. Ebu'l As için de bir defa geçerlidir.

Aynı zamanda Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) Ebubekir ve Ömer'e (r.a.) olan akrabalığına da şâmildir. Çünkü her ikisinin kızlarıyla evlenmiştir. Binaenaleyh Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), her dört halife ile akrabalık kurduğu sabit olduğuna göre hususiyet ortadan kalktı.

Râfiz şöyle diyor:

"Otuzbeşinci delil şu âyettir:

---

408 (Beyyine: 93/7)
409 (Maide:5/ 44)
410 (Furkan: 26/54)

"Ey mü'minler! Allah'dan korkun, imanda ve sözünde doğru olanlarla beraber olun."[411]

Bu âyetle Allah (c.c.) sâdık kimselerin yanında olmamızı farz kılmıştır. Sâdık ise ma'sum olan yalnız Ali (r.a.) olduğuna göre imam O'dur. İbn-i Abbas da bu ayetin Ali hakkında nazil olduğunu söylemektedir."

Ey Râfizî!

Sıddîk, sadakatta en ileri seviyede olan kimse demektir. Ebubekir (r.a.) ise birçok delillerle sıddîk'tir.

Binaenaleyh ayet önce Ebu Bekir'i (r.a.) şümulüne alır. Onunla beraber olman gerekir. Eğer her dördü sıddîk ise, bu vasıf yalnız Ali'ye (r.a.) mahsus olamaz.

Ayet de Ka'b (r.a.) hakkında nazil olmuştur. Ka'b (r.a.), Tebuk savaşına katılmayarak müslümanlardan geri kalmıştı. Doğru konuştuğu için tevbesinin kabul edildiğini beyan eden mezkûr ayet indi. Bu hususta sahihaynde haber vardır. Allah (c.c):

"Sâdıklarla (doğru olanlarla) **beraber olun"** buyurmuştur. Yani **"Sâdık'la beraber olun"** dememiştir. Bunun mânâsı:

"sadıkların doğru konuştukları gibi, siz de doğru konuşunuz. Yalancılarla beraber olmayınız", demektir.

"Rüku' eden mü'minlerie rüku' edin" âyetinde olduğu gibi.

Beraberlikle de her mubah şeyde, onlarla beraber olmak kasdedilmiş değildir. Yiyecek ve içecekler gibi

Râfizî şöyle diyor:

"Otuzaltıncı delil şu âyettir:

"... Ve Rüku' eden mü'minlerle rüku' edin."[412]

İbn-i Abbas, bu âyet Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ve Ali hakkında nazil oldu. Çünkü ilk namaz kılan ve rüku' edenler Onlardır."

Ey Râfizî!

Bu sözün İbn-i Abbas'tan geldiğinin sahih olduğunu kabul etmiyoruz.

Ayet de Bakara sûresinde olup Medenîdir. İsrailoğullarına hitap ediyor. Namaz kılan ve rüku edenler çoğaldıktan sonra inmiştir. Allah (c.c.), mezkûr ayetle Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ve Ali'yi kastetseydi "Rüku' eden iki kişiyle olun" buyururdu. Hiçbir zaman cemi (çoğul) sigası ile tesniye (iki) kasdedilemez.

Eğer ayetle Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ve Ali (r.a.) kasdedilseydi Onların vefat etmeleriyle hükmü de sona erecekti. Sonra müslümanların çoğu Ebubekir'in (r.a.) Ali'den önce Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ile namaz kıldığını söylemektedirler.

---

[411] (Tevbe: 9/119)
[412] (Bakara: 2/43)

Râfizî şöyle diyor:

"Otuzyedinci delil şu âyettir: **"Bir de bana ehlimden bir vezir ver."**[413]

Ebu Nu'aym'ın rivayet ettiğine göre İbn-i Abbas şöyle diyor:

Mekke'de iken Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) benim ve Ali'nin elini tuttu. Sonra dört rekat namaz kıldı. Namazdan sonra elini semaya doğru kaldırarak şöyle buyurdu:

"Allah'ım! Musa istedi de isteğini yerine getirdin. Ben de ehlimden ve kardeşim gibi olan Ali b. Ebi Talib'i bana vezir yapmanı istiyorum. Onunla arkamı kuvvetlendir. Elçilik işimde Onu bana ortak et"

İbn-i Abbas diyor ki: Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) bu duasından sonra birisinin: Ey Ahmed! Dilediğin sana verildi, dediğini işittim."

Ey Rafızî!

Hadis âlimleri bu haberin kesinlikle uydurma olduğunu bilirler.

İbn-i Abbas da hicretten evvel Mekke'de iken henüz süt çocuğuydu. Hicretten sonra da Allah (c.c.), Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) arkasını kuvvetlendirmişti.

Siz, Harun'un Musa'nın (a.s.) tebliğ vazifesinde ortak olduğu gibi Ali'nin (r.a.) de Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) tebliğ işine ortak olduğunu iddia ediyorsanız, böyle bir iddia Ali'nin (r.a.) peygamberliğine nass'ın bulunduğunu ileri sürmek olur. Ali'nin (r.a.) Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) başka işlerde ortak olduğunu iddia ediyorsanız, bu da Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) dünyada Ümmetine yönelik işlerde müstakil olmadığını kabul etmektir. Her iki halde de iddianız bâtıldır.

Sonra ey ahmak! Harun'un Musa'ya (a.s.) tebliğde ortak olması nass ile sabittir. Mezkûr âyet de onunla ilgilidir. Sen, mezkûr ayetle hangi ortaklardan bahsediyorsun?

Râfizî şöyle diyor:

"Otuzsekizinci delil şu âyettir:

"Biz, o cennetliklerin kalblerindeki kinleri çıkarır atarız. Hepsi kardeşler olarak tahtlar üzerinde karşı karşıya otururlar."[414]

Ahmed b. Hanbel'in Müsnedinde rivayet edildiğine göre Zeyd b. Ebî Evfâ şöyle diyor:

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), mescidinde iken yanına gittim - râvî muhacir ve ensar kardeşliğini zikrettikten sonra- Ali şöyle dedi:

Ashabının arasında kardeşlik akdederek beni terkettiğinde canım çıkmış, kuvvetim kesilmişti. Eğer bu bana karşı olan hoşnutsuzluğundan ise hak senindir Ya Rasulullah! Bunun üzerine:

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

---

[413] (Tâhâ: 20/29)

[414] (Hicri: 15/47)

(*) "Beni hak ile gönderen Allah (c.c.)'a yemin ederim ki, Ben seni kendime seçtim. Senin bana olan yakınlığın, Harun'un Musa'ya olan yakınlığı gibidir. Ancak benden sonra peygamber yoktur. Sen benim kardeşim ve vârisimsin. Sen, kızımla birlikte cennetteki köşkümde benimle beraber olacaksın."

Ondan sonra da:

"Hepsi kardeşler olarak tahtlar üzerinde karşı karşıya otururlar." mealindeki âyeti okudu. Ali, Rasulullah'la kardeş olma özelliğine sahip olunca, imam olma hakkına da O sahiptir."

Ey Râfizî!

Yakardaki haberi Ahmed b. Hanbel rivayet etmemiştir. Olsa olsa el-Katiî'nin çoğu değersiz olan ziyadelerindendir. Kâtii, şöyle dedi:

Abdullah b. Muhammed b. Abdülazîz el-Beğavî, Hüşeyin b. Muhammed ed-Dâri'den, O'da Abdülmü'min b. İbâd'dan, o'da Yezîd b. Ma'n'dan, O'da Abullah b. Şurahbîrden rivayet ettiğine göre Zeyd b. Ebi Evfâ şöyle diyor:

Ali (r.a.), Yâ Rasulullah! Senden bana kalacak miras nedir? diye sorması üzerine Rasulullah:

"Benden önceki peygamberlerin miras olarak bıraktıklarını, yani Allah'ın kitabı ve peygamberlerinin sünnetini" buyurdular.

Hadis diye rivayet ettiğin yukarıdaki haber (*) hadisleri tanıyanların ittifakına göre yalandır.

Aslında muahatla[415] ilgili bütün hadisler yalandır.

Rasulullah, (sallallahu aleyhi ve sellem) hiçbir zaman iki muhaciri kardeş olarak ilan etmemiştir. Ancak muhacir ve ensar arasında kardeşlik akdettiği açıkça bilinmektedir. "Ve vârisimsin" şeklindeki söz de doğru olamaz. Eğer bu kelime ile mal için mirasçı olduğu kasdediliyorsa "Rasulullahın mal mirasçısı Fâtıma'dır" şeklindeki râfizîlerin kendi iddiaları ile bu hususun bâtıl olduğu ortaya çıkmış oldu.

Ondan sonra Amca (Abbas (r.a.)) varken amca çocuğu nasıl mirasçı olabilir? Farz-ı muhal amca çocuğun mirasçı olduğunu kabul ettik. Peki Ali'nin (r.a.) diğer amca çocuklarından ayıran veya üstün tutan özellik nedir? Eğer "vârisimsin" kelimesi ile Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) ilmini aldığı ve Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) O'nu efendi ilan ettiği kasdediliyorsa bu iddia da:

"Süleyman (babası) **Davud'a vâris oldu** (Onun nübüvvet ve ilmi kendisine geçti)"[416] ve:

"Ki bana da mirasçı olsun, Ya'kub ailesine de mirasçı olsun.."[417] meâllerindeki ayetlerle hükümsüzdür.

Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) bıraktığı ilim yalnız Ali'ye (r.a.) mahsus değildir. Aksine ashabı kiramdan herbirisi, bu ilimden nasibini almıştır.

---

[415] (Rasulullah ile Ali'nin (r.a.) karşılıklı kardeşlikleri)
[416] (Neml: 27/16)
[417] (Meryem: 19/6)

Yalnız İbn-i Mes'ud (r.a.), Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) ağzından yetmiş sûre alarak ezberlemiştir.

Sonra ilim mirasçılığı mal mirasçılığı gibi değildir. İki kişi ilmi birlikte almalarına rağmen, onlar birbirlerine zorluk göstermezler. Ama mal mirasçılığı böyle değildir.

Ayrıca Sahîhaynda rivayet edildiğine göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) azadlı kölesi Zeyd'e :

"Sen bizim kardeşimiz ve efendimizsin" buyurmuşlardır.[418] Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Ebubekir'i (r.a.)n kızını (Aişe (r.a.) validemizi) isterken, Ebubekir (r.a.) O'na:

"Ben senin kardeşin değil miyim?" demesi üzerine, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Evet, fakat kızın bana helâldir" buyurmuşlardır.

Buhârî'de rivayet edilen bir başka hadiste de:

"Lâkin İslâm üzerine kurulan kardeşlik daha efdaldir!" buyurmuşlardır.

Buharî'nin bir başka hadîsinde Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyururlar:

"Kardeşlerimi görmeyi arzu ediyorum"

Ashab Ya Rasulullah! Biz senin kardeşleriniz değil miyiz? diye sormaları üzerine, Rasulullah:

"Hayır, siz benim arkadaşlarımsınız. Kardeşlerim ise, benden sonra gelecek ve beni görmeden bana iman edecek olanlardır." cevabını verdiler.

Allah (c.c.) şöyle buyururlar:

"Mü'minler ancak kardeştirler."[419]

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) de şöyle buyururlar:

"Müslüman, müslümanın kardeşidir"[420]

"Allah'ın kardeşçe yaşayan kulları olunuz".

Mutlak kardeşlik, her yönden benzerliği ve münasebeti de gerektirmez. Üstelik Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Şayet yeryüzü halkından bir dost edinseydim, Ebubekir'i dost edinirdim"[421] buyurmuşlardır. Yine sahih bir hadiste sabit olmuştur ki, Rasulullah'a:

Erkekler arasında insanlardan en çok sevdiğin kimdir? diye sorulması üzerine:

"Ebubekir'dir", cevabını vermişlerdir[422] Mütevâtir olarak nakledilen ve Buhari'de bulunan bir haberde Ali (r.a.):

---

[418] (Buhari Sulh: 6, Fedail: 17, Ahmed: 1/108)
[419] (Hucurât: 49/10)
[420] (Buhari Mezalim: 3 İkrah: 7, Müslim Birr: 58) ,
[421] (Buhari Salat: 80, Menakıb: 45, Fedail: 35, Feraiz: 9,Müslim Mesacid: 38, Fedail: 2-7, Tirmizi, Menakıb: 14)
[422] (Müslim Fedail: 33, Ahmed: 2/384)

"Peygamberinden sonra bu ümmetin en hayırlısı Ebubekir (r.a.) sonra Ömer dir." buyurmuşlardır.

Câhil veya nefsî arzusuna uyandan başka hiç kimse bu naslardan şüphe etmez.

Beyhakî'nin rivayet ettiğine göre imam-ı Şafiî şöyle diyor:

"Ashab ve Tabiînden hiç kimse Ebubekir (r.a.) ve Ömer'i (r.a.) hilafete takdim etme hususunda ihtilaf etmemiştir."

- Ebu Hanife, Mâlik, Sevrî, Evzâî, İshak, Davud, İbn-i Hazm, Selef ve halef âlimleri de aynı şeyi söylüyorlar.

- Mâlik, bu hususta icmâ vardır, diyor.

- İbn-i Cerir, Müslim b. Hâlid ez-Zencî, İbn-i Uyeyne, ve Mekke âlimleri bu görüştedirler.

- Basra âlimlerinden İbn-i Ebî Urûbe İki Hammad,

- Şiilerin merkezi olan Küfe âlfimlerinden İbn-i Ebi Leylâ, Şüreyk ve bir gurup âlim;

- Mısır âlimlerinden Ömer b. Haris, Leys b. Sa'd;

- Şam âlimlerinden Evzâî, Said b. Abdülaziz ve adedlerini Allah'dan başka kimsenin bilmediği daha birçok âlimler de Ashab ve Tâbiîn'in, Ebubekir ve Ömer'i (r.a.) imamete tafdil ve takdim etme hususunda icma' ettiklerini söylemişlerdir.

Râfizî şöyle diyor:

"Otuzdokuzuncu delil şu âyet-i kerimedir:

"Hatırla ki, Rabbin, Âdem oğullarının sulblerinden zürriyetlerini çıkardı da onları nefislerine karşı şâhid tutarak, Ben sizin Rabbiniz değil miyim?" diye buyurduğu vakit onlar da: "Evet, Rabbimizsin, şâhid olduk, demişlerdi..."[423]

El-Firdevs kitabında beyan edildiğine göre Huzeyfe şöyle diyor:

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"İnsanlar, Ali'nin ne zaman "Emirülmü'minin" diye isimlendirildiğini bilselerdi Onun faziletini inkar etmezlerdi. Henüz Adem Ruh'dan cesede dönüşmeden önce Emirülmü'minin diye isimlendirilmişti. Allah (c.c):

"Hatırla ki, Rabbin, Adem oğullarının sulblerinden zürriyetlerini çıkardı da onları nefislerine karşı şâhid tutarak:

Ben sizin Rabbiniz değil miyim? Evet Rabbimizsin, şâhid olduk demişlerdi..."

Melekler de:

Evet dediler. O zaman Allah (c.c.) şöyle buyurdu:

"Ben sizin Rabbinizim, Muhammed peygamberinizdir, Ali de Emîrinizdir!" İşte bütün bunlar Ali'nin imametine delâlet ederler."

Ey Râfizî!

Yukarda hadis diye rivayet ettiğin, hadis âlimlerinin ittifakı ile yalandır.

---

[423] (A'raf: 7/172)

Kur'an-ı Kerim'deki:

"Ben sizin Rabbiniz değil miyim? Onlar da evet Rabbimizsin, dediler" âyeti de **Tevhid sözleşmesidir.**

Bu âyette Peygamber veya Emirden bahsedilmemiştir. Sonra sözleşme bütün ümmete karşı yapılmıştır. Dediğin gibi olursa Ali (r.a.), Nuh (a.s.) dan Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'e kadar gelip geçmiş bütün peygamberlere Emîr olması gerekir. Bu mümkün müdür? Böyle bir şey iddia etmek deliliktir. Bu peygamberler daha Ali (r.a.) yaratılmadan önce vefat etmişlerdi. Nasıl onlara Emîr olabiiir?

Ama ne gariptir ki, bu eşek râfizî yahudilerin akıllılarından daha eşektir ki, Allah (c.c.), O yahudiler hakkında şöyle buyuruyor:

"Kendilerine Tevrat'la amel teklif edildikten sonra, onunla amel etmiyenlerin hali, cildlerle kitap taşıyan eşeğin haline benzer..."[424]

Avam tabakası: "Râfizî yahudilerin eşeğidir." sözlerinde mazur görülmelidirler. Akıllı olan kimse şer'an ve aklen onlardan daha berbat olduğunu bilir.

Râfizînin yukardaki iddiaları İbn-i Arabi et-Tâî'nin:

"Peygamberler, velilerin sonuncusu ve onların lambası olan zâttan ilimlerini alırlar" şeklindeki sözüne benzer. Bu gibi kimseler velilikte aşırı gitmeleri, râfizîlerin imamette aşırı gitmelerine benzer. Daha sonra râfizî yukardaki delillerinin bu konuda açık olduklarını iddia ediyor. Bu kuru iddia bir kimsenin yanında hüccet olarak kabul edilmesi mümkün müdür?

Allah (c.c), her ikimizin dediklerini çok iyi bilir.

Râfizî şöyle diyor:

"Ali'nin imametine delâlet eden kırkıncı delil -ve râfizînin âyetten getirdiği son delil- şu âyet-i kerimedir:

"Yok eğer Peygamberin aleyhinde birbirinizle yardımlaşırsanız, bilmiş olunuz ki, Allah O'nun yardımcısıdır, Cibril de, mü'minlerin sâlih olanı da..."[425]

Bütün müfessirler "Sâlihul Mü'minin = Mü'minlerin sâlih olanı" olan zatın Ali olduğu üzerinde ittifak etmişlerdir. Ebu Nu'aym, Umeys kızı Esmâ'nın:

"Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in:

"Allah, Onun yardımcısıdır, Cibrîl de, mü'minlerin salih olanı da.." ayetini okuyarak mü'minlerin sâlih olanının, Ali olduğunu, söylediğini işittim." dediğini nakletmiştir.

Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) Ali'yi bu şekilde tahsis etmesi, Onun üstünlüğüne delâlet eder. Dolayısıyla imam Ali'dir. Bu mânâda daha birçok âyetler vardır."

Ey Râfizî!

---

[424] (Cuma: 62/5)
[425] (Tahrim: 66/4)

İddia ettiğin icma' iftiradır. Aksine tefsir kitapları senin iddianı bozmaktadırlar. Mücahid ve bazı müfessirler:

"Sâlihül Mü'minin" inden kasıt Ebubekir ve Ömer (r.a.) olduğunu söylemiştir. Mücâhid'in bu sözünü İbn-i Cüreyc ve daha başkaları nakletmişlerdir. Bazıları, peygamberlerdir demişlerdir. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in, Ali'yi (r.a.) tahsis etmesi sabit olmadığı gibi, zikredilen hadis de kesinlikle yalandır.

Aslında "Salihü'l-Mü'minin" lafzı umumî bir lafız olup, mü'minlerden sâlih olan herkesi kapsar. Sahihayn'de bulunan aşağıdaki hadis de buna delalet eder. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyuruyor:

"Filan adamın yakınları benim dostlarım değildir. Benim dostum ancak Allah ve Sâlihü'l-Mü'minin'dir"[426]

Ondan sonra Allah (c.c); âyette mü'minlerden sâlih olanı Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) dostu yapmıştır. Kendisinin Allah (c.c.) Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) mevlâsı olduğunu haber verdiği gibi.

Fakat, mü'minlerden sâlih olanının Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) mevlâsı olması, Onun üstünde âmir olduğu mânâsına gelmez. Aksine Onu seven mânâsına gelir. Bilinen bir gerçektir ki, bütün iyi mü'minler kesinlikle Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) dostudurlar. Ona dost olmayan iyi mü'minlerden değildir. Kaldı ki, sâlih olmasa da mü'minler Rasulullahı severler.

"Bu mânâda âyetler çoktur" sözüne gelince, aslında bu âyetin mânâsı terkedilenin, zikredilenin cinsinden olduğudur. (Yani âyetten kasıt yalnız Ali (r.a.) değil, sâlih olan bütün ashab ve mü'minlerdir.) Senin iddiaların ise tamamen yalandır. Çünkü yalanın kapısı kapanmaz. Ama Allah (c.c.) Hakkı bâtıla galip getirecek ve bâtılı eritip yok edecektir. Bu iddialarınızdan dolayı size yazıklar olsun!

Karun b. Zekeriyya el-Muttariz'in hikayesi ise meşhurdur. Karun diyor ki:

Abbad b. Ya'kub el-Esdî er-Râvecnî er-Râfizî'nin yanına girdim. Abbad'ın bidatlari olmasına rağmen hadiste doğru idi.[427]

Ravecnî:

"Denizi kim kazdı?" dedi. Ben de:

"Allah", dedim.

"Doğru söyledin, fakat onu kim kazdı? Siz söyleyiniz" dedim.

"Ali onu kazdı, fakat Onu kim akıttı?"

"Bunun cevabını da siz veriniz" dedim.

"Hüseyin onu akıttı" dedi.

Abbad er-Râvecnî kör idi. Ben de orada bir kılıç görmüştüm. Bunun kime ait olduğunu sordum. Râvecnî:

"Mehdi ile beraber savaşmak için onu hazırladım" dedi.

---

[426] (Buhari Edeb: 43)

[427] (Ehl-i sünnetin insaflı oldukları, muhaliflerinin faziletlerini itiraf etmekle sabittir. **Râvecnî,** Rasulullah'ı (sallallahu aleyhi ve sellem) sevenlere buğz edip, bâtıl itikadlara sahip olmasına rağmen ehl-i Sünnet âlimleri onun hakkını vermişlerdir.)

Ondan öğrenmek istediklerimi öğrendikten sonra dışarıya çıktım ve tekrar yanına geldiğimde, bana:

"Denizi kim kazdı?" dedi.

"Muaviye kazdı ve Amr b. As onu akıttı" dedim. Sonra dışarıya koştum ve:

Allah düşmanı olan şu fâsıkı gelin öldürün, diye bağırmaya başladım.

Zehebî, bu hikayenin doğru olup İbn-i Muzaffer, Kasımdan rivayet etmiştir, diyor. Muhammed b. Cerir: Abbad b. Ya'kub'un; Her namazında Muhammedin soyunun düşmanlarından kaçınmayan kimsenin onlarla beraber haşrolunacağını, söylediğini işittim, diyor.

Şiilerin Ali'nin (r.a.) İmametine Delalet Eden Delillerin Bir Bölümü Hadislerdir İddiaları

Râfizî şöyle diyor:

"Ali'in imametine delalet eden delillerin bir bölümü hadislerdir. Bunlardan birincisi şudur:

Müslümanların cumhuruna göre **"Önce en yakın soydaşlarını korkut"**[428] mealindeki ayet-i kerime nazil olunca Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Muttalib oğullarından kırk erkek ve iki kadını Ebu Talib'in evinde toplayarak:

Onlara ziyafet verdi. Onlardan herbiri bir deve yiyecek ve bir tulum ayran içecek güçte olmasına rağmen, doyuncaya kadar yediler ve içtiler. Ama yemekten hiçbir şey eksilmedi. Bu durum onları hayrete düşürdü. Böylece Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) nübüvvetinde sâdık olduğu onlara açıkça görünmüş oldu. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu :

"Ey Muttalib oğulları! Allah, beni bütün insanlara ve hâsseten size peygamber olarak gönderdi ve "Önce en yakın soydaşlarını korkut" buyurdu. Ben sizi dile hafif, mizanda ağır gelecek ve onlarla arap ve aceme hâkim olacağınız, bütün ümmetlere liderlik ederek onlarla cennete gireceğiniz ve cehennemden kurtulacağınız iki kelimeye davet ediyorum. O iki kelime de:

"Allah'tan başka ilâh olmadığına ve Benim de O'nun Peygamberi olduğuma inanmaktır. Kim davetime icabet eder ve bana yardımcı olursa, onu kendime kardeş, vâsî, vezir, vâris ve benden sonra halifem kılacağım."

Ali: Ben davetine icabet ediyorum ve sana yardımcı olacağım, buyurdu."

Ey Râfizî!

Yukarıdaki naklin sıhhatinin ispatını istiyoruz. Ne Sünen kitaplarında, ne Müsnedlerde ve ne de Meğâzî eserlerinde böyle bir şey yoktur.

"Bütün müslümanlar nakletmişlerdir" şeklindeki sözün nerede kaldı? Bu haber ancak bir uydurmadır.[429]

Sonra yukarıdaki âyet nazil olduğunda Muttalip oğullarının sayıları kırk kişiye varmamıştı. Hatta Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) hayatında hiçbir zaman kırk kişi olmamışlardır.

Bütün Muttaliboğulları, Abbas, Ebu Talib, Haris ve Ebu Leheb'in çocuklarından meydana geliyordu.

---

428 (Şuara: 26/214)

429 (Bu haberi uydurarak Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) hadis diye isnad eden, Albdul-ğaffar b. Kasım b. Fehd Ebu Meryem el-Kûfî'dir. Uydurmacı bir şiîdir. **Şeyhül İslâm İbn-i Teymiyye "Minhacüssünne"** adlı eserinde (4/81.) mezkûr şahsın haberlerini terketme hususunda icma'ın var olduğunu naklediyor. **İbnül Medenî**: Onun hadis uydurduğunu; **Nesâî ve Ebu Hatim:** Onun rivayet ettiği hadislere itibar edilmemesi gerektiğini; **İbn-i Hibban:** Sarhoş oluncaya kadar şarap içerek haber uydurduğunu; **Ahmed b. Hanbel:** rivayet ettiği bütün hadislerin bâtıl olduklarını; **Ebu Davud ve Semmak:** Onun yalancı olduğunu söylemektedirler.)

Ebu Talib' in dört çocuğu vardı. Bunlar Ali, Ca'fer, Akil ve Talib idi. Talib İslâm'ı görmemiştir. Abbas'ın çocukları ya henüz süt emmekteydiler veya doğmamışlardı.

Hâris'in üç çocuğu vardı. Bunlar Ebu Süfyan, Rabî'a ve Nevfel idi.

Ebu Leheb'in ise ya iki veya üç çocuğu vardı. Dolayısıyla Muttalib oğulları On kişi civarında idi. Kırk kişi nerede kaldı?

"Onlardan her birinin bir deve yiyecek ve bir tulum ayran içecek güçte idi" şeklindeki sözün de yalandır. Çünkü Haşim oğulları çok yemekle tanınmış değildirler. Onlardan bir tek kişi hakkında bile böyle birşey işitilmemiştir.

Rivayet ettiğin hadisin lafızlarının bozuk olması da onun uydurma olduğunu gösteriyor. Farzedelim ki, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) zikrettiğin hadisi kırk kişiye arzetmiştir. Peki hepsi Ali (r.a.) gibi cevap verselerdi kim Ona halife olacaktı? Çünkü Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) tümünü irşad etmekle mükelleftir. Hem de cümlesinin davetine icabet etmelerini istiyordu.

Bütün bunlardan başka Sahihayn'de senin rivayet ettiğinin bâtıl olduğunu gösteren hadisler vardır. Ebu Hureyre (r.a.) şöyle buyuruyor:

"Önce en yakın soydaşlarını korkut."[430] âyeti inince Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) bütün Kureyş kabilesini çağırdı, onlar da toplandılar. Onlara şöyle buyurdu:

"Ey Ka'b b. Lüeyy oğulları! Kendinizi ateşten kurtarınız."

"Ey Abd-i Şems oğulları! Kendinizi ateşten kurtarınız."

"Ey Abdülmuttalib oğulları! Kendinizi ateşten kurtarınız."

"Ey Fâtıma! Kendini ateşten kurtar. Ben Allah'a karşı sizin için bir şey yapamam. Ancak şu kadar var ki, siz benim akrabalarım olduğunuz için, size üzüleceğim."[431] Buhari ve Müslim'de bulunan bir başka rivayette **"Önce en yakın soydaşlarını korkut"** mealindeki âyet inince Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), şöyle buyurdular:

"Ey Kureyş topluluğu! Müslüman olup nefislerinizi Allah'ın azabından koruyunuz!. Yoksa ben, Allah'ın azabından hiçbir şeyi sizden men' edemem.

Ey Abd-i Menaf oğulları! Sizden de ben Allah'ın azabından hiçbir şeyi def edemem.

Ey Abbas İbn-i Abdüülmuttalib! Senden de Allah'ın azabından hiçbir parçasını men'edemem.

Ey Rasulullah'ın *(sallallahu aleyhi ve sellem)* ***halası Safiyye! Senden de ben Allah'ın azabından bir kısmını olsun def edemem.***

Ey Muhammed'in kızı Fâtıma! Malımdan ne dilersen dile, Allah'ın azabından bir parçasını bile senden def edemem."[432]

Râfizî şöyle diyor:

"İkinci haber şudur:

---

[430] (Şu'ara: 26/214)
[431] (Buhari Vesaya: 11, Tefsir: 26/2, Nesai Vesaya: 6, Darimi Rikak: 23, Ahmed: 1/206)
[432] (Buhari Vesaya: 11, Tefsir: 26/2, Nesai Vesaya: 6, Darimi Rikak: 23, Ahmed: 1/206)

"Ey Peygamber! Rabbin tarafından sana indirileni tamamen tebliğ et."[433]

Mealindeki âyet-i kerime inince, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Gadir Hum'da bir hitapta bulunarak şöyle dedi:

"Ey insanlar! Ben size kendi nefizlerinizden daha evlâ değil miyim? Evet, dediler. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) devamla şöyle buyurdu:

"Ben kimin efendisi isem Ali de Onun efendisidir. Allah'ım! Ali'yi seveni Sen de sev. O'na düşman olana düşman ol. Ona yardımcı olana Sen de yardımcı ol. Ondan yardımını kesenden yardımını kes!" Bunun üzerine Ömer:

Ne hoş! Benim ve her mü'min kadın ile erkeğin velisi -efendisi- oldun, dedi. Buradaki Veli'den kasıt, tasarruf etmektir. Çünkü Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Ben size kendi nefsinizden daha evlâ değil miyim?"[434] Şeklindeki istifhamı takriri ile onlara hitap etmiştir."

Ey Râfizî!

Bu hususta daha önce cevap vermiştik. Âyet, Mâide sûresinde olmasına rağmen Ğadır Hum hadisesinden çok daha önce nazil olmuştu. Âyetteki **"Allah seni insanlardan koruyacaktır"** mealindeki lafızları görmüyor musun?

Bu da âyetin İslâmın başlangıcında nazil olduğunu göstermektedir. Sonra hadisin başlangıcını Tirmizî ve Ahmed rivayet etmişlerdir. Ama "Allahım! Ali'ye dost olana dost ol" ve ondan sonra gelen sözler şüphesiz ki yalandır.

İbn-i Hazm şöyle diyor:

"Ali'nin (r.a.) faziletleriyle ilgili olarak rivayet edilen ve Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in:

"Senin bana olan yakınlığın, Harun'un Musa'ya olan yakınlığı gibidir"[435]

Şeklindeki sözü ile Ali'yi (r.a.) ancak mü'min olan kişinin sevdiğini ve ancak münafık olanın ona buğzettiğini ve benzeri sözler doğru olup, aynı sözler ensardan bazıları hakkında da söylendiği rivayet edilmiştir. Ama:

"Ben kimin efendisi isem, Ali de Onun efendisidir" şeklindeki hadisin sıhhati sabit değildir.

İbn-i Hazm devamla şöyle diyor:

Râfizîlerin delil olarak ileriye sürdükleri diğer bütün hadisler uydurma olup, hadis ilminden biraz haberi olan bunların uydurma olduklarını gayet iyi bilir.

Biz de (Ş. İslâm İbn-i Teymiyye) şöyle diyoruz:

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Gadir, Hum'da böyle bir şey söylemiş ise de bununla asla halifeliği kastetmemiştir. Hadisin lafzında da buna

---

433 (Maide: 5/67)
434 (Tirmizi Menakıb: 19)
435 (Buhari Fedail: 19, Tirmizi Menakıb: 20)

delâlet eden açık birşey yoktur. Böyle önemli olan bir meselenin açıkça beyan edilmesi gerekirdi. Hadiste geçen "Mevla" kelimesi "dost" mânâsındadır.

Allah (c.c.) şöyle buyuruyor:

"Muhakkak ki, sizin dostunuz Allah, Resulü ve iman edenlerdir."[436]

Görülüyor ki, mü'minler Allah (c.c.)'ın velisi (dostu) dirler. Onlar da birbirlerinin dostudurlar.

Sevgi düşmanlığın zıddıdır. Birbirlerini seven iki kişiden biri daha büyük ise onun dostluğu iyilik ve yüceliktir. Diğerinin dostluğu da taat ve ibadettir.

Dolayısıyla Allah, Rasulü ve Ali'nin mü'minlere veli (dost) olmalarının mânâsı düşmanlığın zıddı olan dostluktur. Mü'minler de düşmanlığın zıddı olan dostluk ile Allah ve Rasulünü dost edinirler. Bu hüküm her mü'min için bu şekilde sabittir. Ali (r.a.) de, mü'minlerin büyüklerinden olup mü'minleri sevdiği gibi, onlar da Onu sever ve dost bilirler.

Bu hükümde haricîlere redd vardır. Fakat hadiste Ali'den başka mü'minlerin dostu yoktur, diye birşey mevcut değildir. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Eşlem, Gifar, Muzeyne, Cuheyne, Kureyş** (kabileleri) **ve Ensar insanlar arasında bana en yakın dostlardır. Onların Allah ve Rasulünden başka dostları yoktur" buyurmuşlardır.

Râfizî şöyle diyor:

"Ali'nin imametine delalet eden hadislerin üçüncüsü Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)ın:

"Ey Ali! Senin bana olan yakınlığın, Harun'un Musa'ya olan yakınlığı gibidir. Şu kadar ki, benden sonra peygamber yoktur" şeklindeki hadistir.[437]

Şüphesiz ki Harun Musa'nın halifesi idi. Ondan sonra yaşasaydı onun yerine geçecekti. Ali de, huzurunda ve gıyabında kısa bir müddet için Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem)vekalet ettiği muhakkaktır. Binaenaleyh Ali'nin, Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) vefatından sonra Ona halife olması daha evlâdır."

Ey Râfizî!

Bu hadis Buhari'de Mevcuttur. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Tebûk seferine giderken bu sözü Ali'ye (r.a.) söylemiştir. Çünkü Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Medineden ayrılırken yerine vekil tayin ediyordu. Tebük seferine giderken özürlüler, ihtiyarlar, münafıklar ve malum olan üç kişiden başka orduya katılmayan kalmamıştı. Çünkü Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ordudan geri kalmak için hiç kimseye izin vermemişti. Fetih günü ve veda haccına giderken de yaptığı istihlaf (vekâlet) bu şekilde idi. Tebüke giderken saydıklarımızdan başka Medine'de kalan hiç kimseyi bilmiyoruz. Onun için istihlaf

---

[436] (Maide: 5/55)

[437] (Buhari Fedail: 19, Tirmizi Menakıb: 20)

Rasulullah'ın diğer mu'tad istihfaflarına benzemiyordu. Bunun üzerine Ali (r.a.) ağlıyarak:

Ya Rasulullah! Beni kadın ve çocuklarla mı bırakacaksın? diye sordu. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Bana karşı, olan makamının Musa'ya karşı olan Harun'un makamı gibi olmasını istemez misin?" cevabını verince, Ali (r.a.), Medine'de kalmayı kabul etti. Ali'nin (r.a.) Medine' de kalmasından dolayı bazı münafıkların Onun aleyhinde konuştuklarını ve Rasulullah Ona buğzettiği için Onu Medine'de kendisine vekil olarak bırakmıştır, dediklerini söyleyen de vardır. Bu iddiayı defetmek içindir ki Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Ben sana güvendiğim için seni yerime bıraktım. Bu istihlaf sona bir buğz değildir," diyerek durumu Ali'ye (r.a.) açıklamışlardır.

Çünkü Musa da Harun'u (a.s.) kavmine vekil tayin ederek gönlünü almıştır. Fakat Rasulullahın istihlâfı, Musa'nın istihlâfı gibi değildi. Çünkü Harun'un (a.s.) istihfafı Musa'nın (a.s.) bütün kavmine idi. Kendisi de Allah (c.c.)'a münacaatta bulunmak üzere Tûr dağına çıkmıştı. Ali'nin (r.a.) istihlafı ise yukarda zikrettiğimiz gibi kadın, çocuk, ihtiyar ve özürlülere idi. Diğer bütün müslümanlar Rasulullah ile beraber Tebük seferinde idiler. Bir kimsenin:

Bu şunun yerindedir, Bu şunun gibidir v.b. ifadelerde bulunması birşeyi diğer bir şeye benzetmek içindir. Bu benzetme de sözde ifade edilen mânâya nisbeten olabilir. Benzetilen şeylerin her hususta eşit olmaları gerekmez.

Nitekim Bedir muharebesinde tutulan esirlerin akıbeti hakkında Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Ebubekir'le (r.a.) istişare ettiğinde onlardan fidye almasını, Ömer'le istişare edince de onları öldürmesini tavsiye etmesi üzerine, Rasulullah, (sallallahu aleyhi ve sellem): Onlara şöyle demişlerdir:

"Ey Ebubekir! Senin halin,İbrahim'in haline benzer. O, Allah'a: "Kim bana uyarsa, işte o bendendir. Kim de bana karşı gelirse, şüphe yok ki Sen, çok yargılayıcı ve bağışlayıcısın."[438] demiştir.

"Ey Ömer! Senin halin de Nuh" un haline benzer. O, "Ey Rabbim yeryüzünde kâfirlerden yurt tutan hiç kimse bırakma"[439] demiştir.

Görülüyor ki Ebu Bekir (r.a.), İbrahim (a.s.)'a; Ömeri de (r.a.) Nuh'a (a.s.) benzetilmesine rağmen onlar hiçbir zaman her şeyde bir olmamışlardır. Buradaki benzetme kelimelerin akışından da anlaşıldığı gibi şiddet ve yumuşaklıktadır.

Ali'nin (r.a.) istihlafı Musa (a.s.)'ın bulunmadığı zamanda Harun'un (a.s.) Ona vekil olmasına benzer. Ali'nin (r.a.) istihlafı yalnız Ona mahsus bir özellik olmadığı gibi Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) yaptığı diğer istihfaflara da benzemez.

Râfizî'nin, Musa (a.s.) Harun'u (a.s.) vekil kıldığı gibi Rasulullah da, peygamberlik dışında Ali'yi (r.a.) her hususta kendisine vekil kılmıştır, diye iddia etmesi yanlıştır. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'ın Ali'ye (r.a.):

---

[438] (İbrahim: 14/36)
[439] (Nuh: 26)

"Harun'un Musa'ya olan yakınlığı gibi, sen de bana yakın olmak istemez misin?" şeklindeki ifadesi onu razı etmek ve gönlünü almak içindir. Eğer Ali (r.a.) her hususta Harun (a.s.) gibi olsaydı Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), hicri dokuzuncu senede Ebubekir'i (r.a.) Ali'nin de aralarında bulunduğu zatlarla emîr olarak tayin etmezdi. Halbuki Ali (r.a.), Ebubekir'in (r.a.) arkasında namaz kılıyor ve emirlerine itaat ediyordu. Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) düşmanla olan muahedelerin iptalinde Ali'yi (r.a.) tahsis etmesi arapların adeti icabı idi. Çünkü araplara göre anlaşmaların akd ve iptalini kavmin kendisine itaat edilen efendisi yapardı. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) de bu iş için ehl-i beytinden Ali'yi (r.a.) seçmişti.

Râfizî'nin:

"Varlığında ve yokluğunda Ali, Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) kısa müddetler için vekâlet ettiğine göre, gıyabının en uzun müddeti olan vefatından sonra da Ona halife olması evladır" sözüne gelince şöyle deriz:

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), zikredilen zamanlarda Ali'den (r.a.) başkasını da yerine vekil olarak tayin etmiştir. Tebük seferine giderken de Ali'yi (r.a.) Medine'ye vekil olarak bırakması yalnız Ona mahsus bir özellik değildir. Ondan sonra Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in hayatta iken muhtelif zamanlarda ve ümmetin bir bölümüne birisini ta'yin etmesi vefatından sonra da o kişinin bütün ümmete halife olmasını gerektirmez.

Râfizî şöyle diyor:

"Dördüncü delil şudur:

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), kısa bir müddet için olsa da Ali'yi Medine'ye emîr olarak tayin etmiştir. Binaenaleyh vefatından sonra da Ali'nin halife olması gerekir. Bu ta'yin Ali'den başka hiç kimse için vuku bulmadığı icma' ile sabittir. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Ali'yi Medine'ye emir olarak tayin ettikten sonra da Onu azletmiştir. Binaenaleyh vefatından sonra Onun halife olması gerekir. Medine'de halife olduğu icma' ile sabittir."

Ey Râfizî!

Bu delilin de diğerleri gibi boş bir delildir. Örümceğin örgüsüne benzer. Bu iddiana bir kaç yönden cevap vereceğiz:

Bir görüşe göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), vefatından sonrası için Ebubekir'i (r.a.) yerine vekil tayin etmiştir. Sen bunu reddeder, Ali'yi (r.a.) tayin ettiğini iddia edersen, Râvendiye'ye benzemiş olursun. Râvendiye de, Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) amcası Abbas'ı (r.a.) vekil tayin ettiğini iddia ediyorlar. Aslında sabit olmuş rivayetler hakkında biraz bilgisi olan kimse, Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) vefatından sonra yerine vekil tayin ettiğini beyan eden hadislerin Ebubekir'e (r.a.) delâlet ettiklerini çok iyi bilir. Bu hadisler arasında Ali (r.a.) ve Abbas'ın (r.a.) istihlafına delâlet eden hiçbir hadis yoktur.

İkinci görüşe göre istihlâf olmamışsa Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) müslümanları serbest bırakmıştır demektir. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve

sellem)'in, hayatında yaptığı istihlaf ise vekâlettir. Bu durum her idareci için söz konusudur. Vefatından sonra da sorumluluk ondan kalkmıştır. İsa'dan (a.s.) haber vererek Allah (c.c.) şöyle buyuruyor:

"Aralarında bulunduğum müddet üzerlerine gözcü idim, Ne zaman ki beni içlerinden aldın, üzerlerinde gözetleyici yalnız sen kaldın."[440] "Ali'yi (r.a.) Medine Emirliğinden azletmemiştir" şeklindeki sözün bir başkasına hakarettir. Bu sözünle Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in Ali'nin (r.a.) maiyetinde yaşadığını iddia ediyorsun. Halbuki Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Medine'ye teşrif etmekle yerinde tayin ettiği vekiller otomatikman düşerlerdi. Üstelik senin iddia ettiğin devrelerde dahi Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Ali'yi (r.a.) hac mevsiminde ve Ebubekir'in (r.a.) emîrliği altında "Berae" süresiyle Mekke'ye göndermiştir. Onu Yemen'e de vali olarak tayin etmiştir. Daha sonra Ali (r.a.) veda haccında Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) yetişerek haccetmiştir.

Rafızî şöyle diyor:

"Beşinci delil cumhurun rivayet ettiği ve Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) Ali'ye söylediği şu hadis-i şeriftir:

"Sen benim kardeşim, vâsim, benden sonraki halifem ve borcumu ödeyecek olansın."

Ey Râfizî!

Bu iddianın sıhhatini taleb ediyoruz. "Cumhur bunu rivayet etmiştir" demekle ölçüyü kaybetmişsin. Eğer bu sözünle hadis âlimlerini kasdediyorsan iftira etmişsin. Yok eğer Ebu Nua'ym, Megazilî veya Hatib el-Havarzim'i kasdediyorsan bunların hüccet olmadıkları, ittifak ile sabittir. Dolayısıyla bu iddianın bâtıl oluşu da ortaya çıkmış oldu.

İbnül-Cevzî yukardaki hadisi Kitabül-Mevzuat (mevzu hadisler kitabı) adlı eserinde ve Ebu Hatim el-Bestî tarikıyla rivayet ediyor. Hadisin rivayet şekli şöyledir:

Muharnmed b. Sehl b. Eyyub, Ammar b. Recâ'dan Ubeydullah b. Musa'dan, Mutr b. Meymun el-iskefî'den, Enes b. Malik'den rivayet ettiğine göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), şöyle buyuruyor:

"Benim kardeşim, vezirim ve dostum ehlimdendir. Benden sonra terkedeceklerimin en hayırlı olanı borcumu ödeyen, verdiğim sözleri yerine getiren Ali b. Ebi Talib'tir." Bu hadis uydurmadır.

İbn-i Hibban: Mutr, uydurma hadisleri rivayet ettiği için onun hadislerini rivayet etmek caiz değildir, diyor. Aynı hadis İbn-i Adiyy tarikıyla da rivayet edilmiştir. Yalnız mezkûr yolla gelen hadiste "halifem ve vasîm" sözleri yoktur.

Râfizî şöyle diyor:

"Altıncı delil muâhat (kardeşlik) hadisidir. Şöyle ki:

---

[440] (Maide: 5/117)

Enes'in rivayet ettiğine göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), muhacir ve ensar arasında kardeşlik te'sis ederken Ali de orada duruyordu. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) da Onu görüyordu. Buna rağmen Ali ile ensardan birisi arasında kardeşlik akdetmedi. Bunun üzerine Ali ağlayarak orayı terketti. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Ebul Hasan ne yaptı?" diye sorunca:

"ağlayarak gitti," cevabını verdiler. Fatma da:

"Ey Ali niye ağlıyorsun?" diye sorması üzerine Ali şöyle buyurdu:

"Rasulullah muhacir ile ensar arasında kardeşlik akdetmesine rağmen, benimle hiç kimse arasında kardeşlik akdetmedi." Fâtıma:

"Allah seni utandırmasın! Umarım ki seni kendisi için bırakmıştır" dedi. Bilal:

"Ey Ali! Niye ağlıyorsun? diye sorması üzerine Ali durumu Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem)haber verdi. O zaman Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Ben seni kendim için bıraktım. Peygamberin'in kardeşi olman seni sevindirmez mi?" Ali:

"Elbette sevindirir" dedi. Ondan sonra Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Ali'nin elini tutarak mimbere çıktı ve şöyle buyurdu:

"Allah'ım! Bu bendendir, ben de ondan'ım. Biliniz ki Ali'nin bana olan yakınlığı Harun'un Musa'ya olan yakınlığı gibidir. Mütenebbih olunuz ki, ben kimin efendisi isem Ali de Onun efendisidir."

Sonra Ali oradan ayrıldı. Ömer, ona yetişerek Ona:

Ne hoş! Ne hoş! Ey Ebel Hasan! Sen benim ve her müslümanın velisi oldun, dedi. İşte bu kardeşlik hadisesi Ali'nin üstünlüğüne delâlet ettiği için, Onum imam olması gerekir."

Ey Râfizî!

Bu iddian tamamen uydurma olduğu için bâtıldır. Kardeşlik hâdisesi de hicretin başlangıcında vuku bulmuştur.

Râfizî:

"Ali'nin imametine delâlet eden yedinci delil, Hayber'in fethiyle ilgili olan hadistir" diyor.

Aslında delil diye iddia ettiği hadis münkerdir.

Hadiste:

"Bana, Allah ve Resulünü seven ve Allah ve Rasulünün de kendisini sevdiği bir kişiyi gösteriniz" mânâsında bir ifade vardır. Şüphesiz ki Ali (r.a.), Allah ve Rasulünü seviyor. Dolayısıyla bu ifâdede haricî ve emevilere red vardır.

Eş'arî, Kitab-ül Makâlât adlı eserinde de:

"Hariciler, Ali'nin (r.a.) küfrü üzerinde (haşa!) ittifak etmişlerdir" diyor.

Tabiî ki yukarıdaki hadis yalnız Ali'ye (r.a.) mahsus değildir. Çünkü başkası da Allah ve Rasulünü sever. Hayber'in Ali (r.a.) vasıtasıyla fethedilmesi ise Onun en üstün oluşuna değil, belki faziletine delalet eder.

Râfizî şöyle diyor:

"Sekizinci delil kuş ile ilgili haberdir. Şöyleki:

Cumhurun rivayet ettiğine göre, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), bir kuş getirerek:

"Allahım! İnsanlardan en çok sevdiğini bana gönder ki, benimle bu kuştan yesin." buyurması üzerine Ali hemen geliverdi."

Ey Râfizî!

Kuş hadisesi ile ilgili hadis yalan ve uydurma haberlerdendir. Rivayetlerin hakikatlerini bilen ve ilim ehli indinde bu durum apaçıktır. Şiî olmasına rağmen El-Hakim'e kuş hadisini sormaları üzerine; sahih değildir, cevabını vermiştir.

Hakim, Nesâî, İbn-i Abdilberr'de müteşeyyi olmalarına rağmen hiçbir zaman Ali'yi (r.a.), Ebubekir ve Ömer'den (r.a.) üstün tutmamışlardır. Aslında hadis âlimlerinden hiç birisinin Ali'yi (r.a.), Ebubekir ve Ömer'e (r.a.) üstün tuttuğu görülmüş değildir. Sonra Rasulullah, Ali'nin (r.a.) insanlar arasında Allah (c.c.)'a en sevimli olduğunu bilmişse, neden onu yemeğe çağırmadı?

Veya neden "Allahım! Ali'yi bana gönder!" demedi de boşuna nefes tüketti?

Üstelik hadiste "Halkından sana ve bana en sevimli olan" mânâsında lâfızlar vardır. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), halk arasında kendisine en sevimli olanı bilmemesi mümkün müdür?

Bundan başka bu haberi nakzeden sahih hadis vardır. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyuruyor:

"Ümmetten birini dost edinseydim Ebubekir'i edinirdim."[441] Bu hadis mütevâtirdir. Buhari'de bulunan bir sahih hadiste beyan edildiğine göre, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'a, insanları arasında en çok kimi seversin? diye sormaları üzerine:

"Aişe'yi"

erkeklerden kimi?:

"Babasını" şeklinde cevab vermişlerdir.[442] Ömer (r.a.) Sekife günü ve kalabalık bir cemaat huzurunda Ebubekir'e (r.a.):

"Sen bizim en üstünümüz ve Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem)en çok sevimli olanımızsın" demesi üzerine hiç kimse Ömer'in (r.a.) sözüne karşı çıkmamıştır.

Allah (c.c.) şöyle buyuruyor:

"Uzaklaştırılacaktır ondan, takva sahibi olan, malını veren, temizlenen... Ondan, hiç kimsenin bir nimeti yoktur ki, o nimete karşılık tutulmuş olsun. O, ancak yüce Rabbinin rızasını kazanmak için verir. Muhakkak O, ileride razı olacaktır."[443]

---

[441] (Ahmed: 1/377, Tirmizi, Menakıb: 14, İbn Mace, Mukaddime: 11)
[442] (Müslim Fedail: 33, Ahmed: 2/284)
[443] (Leyl: 92/17-21)

Bütün müfessirler, kendisinden bahsedilen zâtın Ebubekir (r.a.) olduğunu söylemektedirler.[444]

Biz, "El-Etkâ = Takva sahibi" nin bir cemaat olabileceği gibi, şahıs da olabilir, deriz. Ancak şahıs olduğunu kabul ettiğimizde, bu şahıs Ali (r.a.) değil, Ebu Bekir (r.a.)'dir. Çünkü âyet-i kerimede:

"...malını veren, temizlenen... Ondan, hiç kimsenin bir nimeti yoktur ki, o nimete karşılık tutulmuş olsun..." denilmiştir.

Bu vasıf hiçbir surette Ali'nin (r.a.) olamaz. Çünkü sûre Mekke'de nazil olmuş, Ali (r.a.) de Mekke'de fakir idi. Mekke halkının darlığa düştüğü bir senede Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Ali'yi (r.a.) maiyetine almıştı. Onun için Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in Ali'ye (r.a.) karşı dünyevî hakkı vardır. Dinî yönden olan hakkının ecrini de Allah verecektir.

Âyetteki vasıf Ebu Bekir (r.a.)'indir. Ama Ali (r.a.)'de başkasından daha muttakîdir. Fakat malını intak hususunda Ebubekir (r.a.) Ondan üstündür. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyuruyor:

"Ebubekir'in malı kadar hiçbir mal bana fayda vermemiştir."[445]

"Arkadaşlığına ve malına en çok medyun olduğum kimse Ebubekir'dir."[446]

Ebubekir (r.a.) işkence edilen yedi köleyi satın alarak onları Allah rızası için âzâd etmiştir.

"El-Etka = takva sahibi" kelimesini cins isim olarak kabul etsek dahi yine bunların başında Ebu Bekir (r.a.), Ondan sonra ashabın ileri gelenleri ve onların yolunu takib edenler gelir.

Râfizî şöyle diyor:

"Dokuzuncu delil, cumhur'un rivayet ettiklerine göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in Ali'ye selam göndermeleri için müslümanlara emretmesidir. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) bu hususta şöyle buyururlar:

"Müslümanların efendisi müttekîn'in imamı, yüzleri el ve ayakları (abdest nurundan) parlak olanların lideri Ali'dir. O, benden sonra her mü'min için en yakın olandır!"

Bundan dolayı imam Ali'dir."

Ey Râfizî!

Hadis diye rivayet ettiği bu haberin sıhhatini ispatlamanı taleb ediyoruz.

Mezkur haber hiçbir sahih veya muteber olan müsned eserde mevcut değildir. Ancak bazı kişiler, yalancılıkla itham edilmiş, bazı kişilerin isnadlarıyla yukardaki haberi nakletmişlerdir. Hadis ilminden biraz anlayanın indinde dahi naklettiğin haber uydurmadır. Onu ma'sum olan Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'a isnad etmek caiz değildir.

---

[444] (**Celâlüddin es-Suyûtî**, bu hususta bir risale yazarak adını **"El-Hablül vesîk fî nusreti es-Sıddîk"** koymuştur.)

[445] (Ahmed: 1/27)

[446] (Buhari Salat: 80,Fedail: 3,Tirmizi Menakıb: 15, Ahmed: 3/18)

Biz, Rasulullah'tan (sallallahu aleyhi ve sellem) başka bir kimsenin, "müslümanların efendisi, müttekîn'in imamı ve el ve ayakları parlak olanların lideri" olan birisini tanımıyoruz.

Mevzu bahis olan bu zatları da ashab-ı kiram ve onların yolunu takib edenlerdir. Sizce bunlar (haşa!) kâfir ve fâsık olduklarına göre Ali (r.a.) nasıl onların lideri olabilir?

Aslında hadisin sahih şekliyle meali şöyledir:

"Muhakkak Ümmetim kıyamet gününde abdest nurlarından yüzleri el ve ayakları parlak olduğu halde çağrılırlar. Yüzünün parlaklığını arttırmak isteyen kimse elinden geldiği kadar abdest alsın"[447] Müslim'in bir başka rivayetinde Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Ben de bunlardan önce gidip havuz başında onları bekliyeceğim"[448] buyurdular.

Bu hadis, abdest alıp yüzünü, kollarını ve ayaklarını yıkayan herkesin el ve yüzleri parlak olanlardan olacağını beyan ediyor. Bunlar, sizden başka bütün ümmeti- Muhammed'tir. Çünkü siz ayaklarınızı yıkamıyorsunuz. Ne Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ve ne de Ali (r.a.) size liderlik etmeyecektir. Ayaktaki parlaklık eldeki gibidir. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Abdesti eksiksiz alınız. Cehennemde yanacak ökçelere yazık!"[449] buyurmuşlardır. Ayaklarını topuklara kadar yıkamayan hiçbir zaman abdest nurundan el ve ayakları parlak olanlardan olamaz. Haddi zatında senin yukarıda rivayet ettiğin hadis tamamen uydurmadır. Çünkü Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in; Ali'yi, Ebubekir ve Ömer'e (r.a.) -iddia ettiğin gibi- apaçık üstün tuttuğunu bildiren bir hadisi avam ve havastan hatta müşriklerden hiçkimse bilmiş değildir.

Buhari ve Müslim'de rivayet edildiğine göre İbn-i Abbas şöyle buyururlar:

"Ömer İbnül Hattab vefat ettiğinde ve hayır ile şehâdet ettiğimiz sırada ben, bir cemaat içinde ayakta idim, Ömer'in na'şı tabutuna konmuştu. Cemaat Ömer İbnü'l Hattat için Allah'a dua ettiler. Birisi omuzuma dirseğini koymuş şöyle diyordu:

"Ey Ömer! Allah sana rahmet etti. Ben, Allah'ın muhakkak seni, iki dostunla (Rasulullah ve Ebubekir ile) beraber bulunduracağını kuvvetle umuyorum. Çünkü ben, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in çok defa:

"Ben, Ebubekir ve Ömer'le şöyle oldum; ben, Ebubekir ve Ömer'le şöyle işledim; ben, Ebubekir ve Ömer'le şuraya gittim" dediğini işitmiştim.

Bunun için ben, Allah'ın seni (Hücre-i saadette) iki dostunla beraber bulunduracağını kuvvetle umarım. (İbn-i Abbas der ki:) Bir de dönüp baktım ki: Bu hitabe sahibi, Ali b. Ebî Talib'tir."[450]

---

[447] (Buhari Vudu: 3, Müslim Taharet: 34, 35, 40, Nesai Taharet: 110).
[448] (Müslim Taharet: 34, 35)
[449] (Buhari İlim:3,30 Vudu: 27,29, Müslim Taharet: 5, Ebu Davud Taharet: 48).
[450] (Buhari Edail: 6, Müslim Fedail: 14, İbn Mace,Mukaddime: 11, Ahmed: 1/112).

Aslında Ebubekir ve Ömer'in (r.a.), Ali'ye (r.a.) ve diğerlerine olan üstünlükleri hiç kimseye kapalı değildir. Hatta Ali'nin (r.a.) ilk taraftarları Onu aşırı bir şekilde seçmelerine rağmen Ebubekir ve Ömer'i (r.a.) Ali'ye (r.a.) üstün tutuyorlardı. Ancak Ali'yi (r.a.) Osman (r.a.)'dan üstün tutarlardı.

Hatta Abdurrezzak, şiî olmasına rağmen Ali'yi (r.a.) sevip de Onun "Peygamberinden sonra bu ümmetin en hayırlısı Ebubekir ve Ömer (r.a.)'dir. Bir üçüncü kişinin adını anabilseydim anmış olacaktım şeklindeki bu sözüne muhalefet etmem günah olarak bana yeter," demiştir.

Uhud muharebesi sona erdikten sonra müşriklerin komutanı Ebu Süfyan, müslümanların yakınına gelerek:

Müslümanlar arasında Muhammed var mı? deyip üç defa seslendi. Peygamberimiz:

"Ona cevap vermeyiniz" dedi. Ebu Süfyan, bundan sonra:

Müslümanlar arasında Ebu Kuhâfe'nin oğlu Ebubekir var mı? diyerek üç kere sordu. Peygamberimiz:

"Ona cevap vermeyiniz" buyurdu. Ebu Süfyan:

Müslümanlar arasında Hattâb'ın oğlu Ömer var mı? diyerek sordu ve sorusunu üç kere tekrarladı. Peygamberimiz, yine:

"Ona cevap vermeyiniz" dedi. Bunun üzerine Ebu Süfyan, kendi arkadaşlarına dönerek:

Herhalde bunların hepsi öldürülmüş! Eğer sağ olsalardı, cevap verirlerdi, dedi. Ömer dayanamayarak:

"Ey Allah'ın düşmanı! Vallahi sen yalan söylüyorsun! İsimlerini saydığın kişilerin hepsi de sağdırlar! Allah seni zelîl ve hakîr etmek için, Onları sağ bıraktı. İşte Rasulullah! İşte Ebubekir! İşte ben!" dedi.[451]

Görülüyor ki, bu düşman ordusunun başı bu üç kişiden başkasını sormamıştır. Bu hâdise de mezkur zâtların müşrikler karşısında da büyük olduklarını gösteriyor.

Ey Râfizî!

"O, benden sonra her mü'minin velisidir" şeklinde, ki söz de Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'e isnad edilen bir iftiradır.

Aksine Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), hayatında da, vefatından sonra da her mü'minin velisidir. Her mü'min de, Rasulullah'ı (sallallahu aleyhi ve sellem) hayatta olsa da vefat etse de onu kendisine veli olarak kabul etmiştir.

Düşmanlığın zıddı olan bu velayetin (yani dostluk) zamanla ilgisi yoktur.

Emirlik mânâsında olan velayet kasdedilirse, yine de, Rasulullah her mü'minin velisidir, denilebilir.

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in, Ali'ye:

"Sen bendensin, ben de senden'im"[452] dediği doğrudur. Azadlı kölesi Zeyd'e:

---

[451] (Buhari Meğazi: 9,17,20, Cihad: 164).

"Sen kardeşimiz ve efendimizsin"[453] Ca'fer b. Ebi Talib'e:

"Yaratılışında ve ahlâkında bana benziyorsun" dediği de sahih hadislerle sabittir.

Buhari ve Müslimde rivayet edildiğine göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Eş'arî kabilesi için şöyle buyuruyor:

"Hakikaten Eş'arîler, gazada azıklarım bitirirken, yahud Medine'de ailelerinin yiyeceği azaldığında hemen yanlarındaki erzakı bir yaygı içinde toplayıp sonra bir kab içinde (ölçerek) aralarında eşit olarak paylaşmış kimselerdir. Binaenaleyh Eş'ariler bendendir, ben de Eş'arilerdenim."

Onun için Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in Ali'ye (r.a.) söylediği ve gerçekten onun medhine medar olan sözleri hiçbir zaman Ali'nin (r.a.) imametine delâlet etmez.

Cüleybîb hakkında da:

"Bu bendendir, ben de ondanım" buyurmuşlardır.

Râfizî şöyle diyor:

"Onuncu delil cumhurun rivayet ettiği şu hadistir:

"Ben size kendilerine sımsıkı sarıldığınız müddetçe sapıtmayacağınız iki şey bıraktım:

Allah'ın kitabı ve benim soyumdan gelenler. Her ikisi havuz başına gelinceye kadar birbirinden ayrılmayacaklar".

Başka bir hadiste de:

"Ehl-i Beytim, Nuh'un gemisi gibi aranızda bulunuyorlar. Bu gemiye binen kurtulur. Ondan ayrılan batar" buyururlar. Ehl-i Beytinin efendisi de Ali olduğuna göre, herkesin Ona itaat etmesi vaciptir. Binaenaleyh imam Ali olmalıdır."

Ey Râfizî!

Müslimde bulunan ve Zeyd b. Erkam'ın rivayet ettiği hadisin lafzı şöyledir:

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Ğadir Hum'da bize hitab ederek şöyle buyurdular: "

"Ben size, kendisine sımsıkı sarıldığınız müddetçe sapıtmıyacağınız birşey bıraktım. O da Allah'ın kitabıdır."[454]

Soyumdan gelenler mânâsındaki "İtretî" lafzı ise Tirmizî'de mevcuttur. Tirmizî'deki hadisi yalnız Zeyd b. Hasan el-Enmâtî rivayet etmiştir ki, Ebu Hatim, bu zâtın münkerül hadis olduğunu söylemiştir.

Tirmizîdeki hadis, İbn-i Fudayl, A'meş, Hubeyb b. Ebi Sabit, Zeyd b. Erkanı, Atiyye, ve Ebu Saîd tarikiyle rivayet edilmiştir. Şöyle ki:

Ebu Said şöyle der:

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

---

[452] (Tirmizi Menakıb: 62).
[453] (Buhari Sulh: 6, Fedail: 17, Ahmed: 1/106).
[454] (Muvatta, Kader: 3).

"Ben size kendilerine sımsıkı sarıldığınız müddetçe benden sonra asla sapıtmıyacağınız iki şey bıraktım. Biri diğerinden de daha büyüktür. Bunlardan biri Allah'ın kitabıdır ki, semadan yeryüzüne sarkıtılan Allah'ın ipidir. Diğeri de, soyumdan gelenlerdir. Bu ikisi havuz başına gelinceye kadar birbirinden ayrılmayacaklar. Dikkatli olunuz, nasıl olur da bu iki konuda bana muhalefet edersiniz?"[455]

Tirmizî, bu hadis için hasendir, demiştir. Gemiden bahseden hadis ise sahih değildir. Mutemed kitaplardan hiçbirinde de mevcud değildir. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in:

"Soyumdan gelenlerle, Allah'ın kitabı birbirinden ayrılmayacaklar" şeklindeki beyanları ise, bunların icmâ'larının hüccet olduğuna delâlet eder. Bazı âlimlerimiz de bu görüştedirler. Kadı, El-Mu'temed adlı eserinde şöyle diyor:

Hadiste geçen "İtretî" kelimesinin şümuluna bütün "hâşim oğulları" girer. Bunlar, Ali, Abbas ve Haris b. Abdülmuttalip'in evladıdır. Bunların efendisi de Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'dir.

İbn-i Abbas da, peygamber ailesinin en fakîhi idi. Birçok meselede Ali'ye (r.a.) muhalefet etmiştir. Ali (r.a.) de, fetva verdiği hususlarda hiç kimsenin kendisine itaat etmesini vâcip kılmamıştır.

Kaldı ki, itre (Haşimoğulları), ne Ali (r.a.)' nin imameti ve ne de üstünlüğü üzerinde ittifak etmişlerdir. Aksine İbn-i Abbas ile bizzat Ali (r.a.) şöyle diyorlardı:

"Ümmetin en üstünü Ebubekir sonra Ömer'dir. Her ikisinin hilafeti haktır."

Hatta Abbasiler, Ali taraftarlarının çoğu, Hasan ile Hüseyin, Ali b. Hüseyin, Onun oğlu ile torunu Ca'fer es-Sâdık'ın aynı görüşte oldukları hususunda mütevâtir nakiller vardır.

Sonra ümmetin îcma'ı da itirazsız olarak hüccettir. Bunların da en üstünü Ebubekir (r.a.) olduğuna göre icma'ı hüccet olan ümmetin en üstününe ittiba etmek vaciptir. Bunu da kabul etmiyorsanız Ali'nin (r.a.) imametiyle ilgili olarak zikrettikleriniz de tamamen hükümsüzdür.

Râfizî şöyle diyor:

"Onbirinci delil, Cumhurun rivayet ettiği ve Ali'yi sevmeyi ve Ona tabi olmayı vacip kılan hadistir. Ahmed'in, müsnedinde rivayet ettiğine göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Hasan ile Hüseyin'in elinden tutarak:

"Kim ki beni, bu ikisini, onların baba ve annelerimi severse, o kimse kıyamet gününde benimle derecemde olacaktır." buyurdular."

Ey Râfizî!

Ahmed bunu rivayet etmiştir, demek hadisin sıhhatine delâlet etmez. Kaldı ki Ahmed, onu rivayet etmemiştir. Aksine Kâtiî, mezkûr haberi "Kitabül Fezâil"e eklemiştir. İbnü'l Cevzî'; Ali b. Ca'fer, Musa b. Ca'fer tarikıyla rivayet edildiğini beyan ederek onu "El-mevzûât = Uydurma hadisler" adlı eserinde zikretmiştir.

---

[455] (Tirmizi Menakıb: 77).

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in bu ölçüsüz sözü söylemesi mümkün müdür?

Hata eden bir müslüman Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) derecesinde olur mu?

Râfizî şöyle diyor:

"İbn-i Hâleveyh, Huzeyfe'den rivayet ettiğine göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), şöyle buyurdu:

"Kim ki, Allah (c.c.)'ın kendi eliyle yarattığı ve Ona "Ol" dediği inci dalına sarılmak isterse, benden sonra Ali'yi kendisine Emîr kılsın."

Evet yukardaki iddia da yalan yollardan bir tanesidir.

Bu lafzı sana kim göstermiştir?

Üstelik faydası bile yoktur. Nasıl olur da "Allah inci salkımını eliyle yarattıktan sonra ona "ol" demekle olmuştur." denilebilir?

Hadislerden anlaşıldığı üzre, Allah (c.c), Âdem'i (a.s.), Kalemi ve Adn cennetinden başka hiçbir şeyi eliyle yaratmamıştır. Diğer mahlûkata "ol!" demekle hemen oluvermişlerdir.

Râfizî şöyle diyor:

"Ebu Said Ali'ye :

"Seni sevmek imandır, sana buğzetmek de münafıklıktır. Cennete ilk önce girecek olan seni seven kimsedir. Cehenneme de ilk girecek olan sana buğzedendir." demiştir.

Bu hususta da Rafızi'ye diyeceğimiz şudur:

Bu da yapılan iftiralardan bir tanesidir.

Müslüman, hiçbir zaman haricîlerle Nâsibiler (Ehl-i Beyt düşmanları); Firavun, Ebu Cehil ve diğer kâfirlerin liderlerinden önce cehenneme gireceklerdir, der mi?

Yoksa müslümanın, peygamberler başta olmak üzere herkesten önce cennete girecek olanların, sapık İsmâilîler, yalancı Râfizîler ve fâsık İmâmîler olduğunu söylemesini mi istersiniz?

Râfizînin iddiası;

Nasîbilerin: "Kim Yezid ile Haccâcı",

Haricîlerin: "Kim İbn-i Mülcem'i severse cennete, kim de onlara buğzederse cehenneme girer." şeklindeki iddialarına benzer.

Râfizî şöyle diyor:

"Haverzem'in en ünlü hatibi, Ebu Zerr'den rivayet ettiğine göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurur:

"Hilafeti iddia ederek Ali'ye düşmanlık eden kâfirdir. O kimse Allah ve Rasulüyle harb etmiştir."

Enes şöyle der: Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) yanında bulunduğum bir sırada Ali'nin geldiğini gördü ve şöyle buyurdu:

"Ben ve bu (Ali (r.a.)) kıyamet gününde ümmetime karşı Allah (c.c.)'ın hüccetleriyiz."

Muaviye b. Haybetül-Kuşeyrî şöyle diyor:

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in Ali'ye:

"Sana buğzederek ölen kimse, yahûdî veya nasrânî olarak ölürse umursama!" dediğini işittim.

Biz, muhalifimizin buna benzer hadis rivayet etmekle beraber, güvenilir âlimlerimizin de bunlara benzer daha birçok hadis rivayet ettiklerini gördüğümüz için, bu hadislere müracaat etmemiz ve onların dışındakilere de sırt çevirmemiz vacip oldu."

Ey Râfizî!

Haberin sıhhatini talep ediyoruz. Muvaffak b. Ahmed b. İshak adındaki Haverzem hatibinin mücerred nakli haberin sübûtuna delâlet edemez. Öyle ki bahsettiğin bu adam teliflerini uydurma haberlerle doldurmuştur. Bu te'liflerine hayret eden sadık muhaddisler, Allah'ım! Seni tenzih ediyoruz, bu ne büyük iftiradır, demekten kendilerini alamazlar.

Hadîs ilmini bilenler, yukarıda zikredilen haberle benzeri haberlerin, ashab ve tabiîn asırlarının sona ermesinden sonra yalancılar tarafından uydurulan yalanlar olduklarını gayet iyi bilirler.

Biz, tevatür derecesine varan haberlerle biliyoruz ki; Ensar ve Muhacirler Allah ve Resulünü severlerdi. Rasulullah da onları gayet iyi seviyordu. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'den sonra imam, o yüce ashab'ın ittifakı ile Ebubekir (r.a.)'dir. Yakinen bildiğimiz bu haberleri, yalan haberlerle reddetmemiz nasıl mümkün olabilir?

Kaldı ki, Râfizî'nin bu iddiaları az da olsa kendisine itimad edilen hiçbir eserde mevcud değildir. Bütün bunlardan başka Allah (c.c.)'ın kitabı, bir çok yerlerinde Allah (c.c.)'ın muhacir, ensar ve onlara iyilikle tabî olanlardan razı olduğunu açıkça beyan ediyor.

Allah (c.c.) şöyle buyuruyor:

"Hakikaten Allah, (Hudeybiye'de) **ağacın altında sana biat etmekte oldukları vakit, o mü'minlerden razı oldu."**[456]

"(Bilhassa bu ganimet), **O, fukara muhacirler içindir ki,** (Mekke müşriklerinin tazyiki üzerine) **yurdlarından ve mallarından çıkarılmışlardır. Onlar, Allah'dan bir rızık ve rıza isterler..."**[457]

"And olsun ki, Allah, Peygambere ve güçlük saatinde (Tebük savaşında çekilen sıkıntı ve mahrumiyet günlerinde) **ona uyan Muhacirler'le Ensar'a lütfetti..."**[458]

Buna benzer daha birçok âyet-i kerime vardır.

Ey Râfizî!

---

[456] (Feth: 48/18)
[457] (Haşr: 59/8),
[458] (Tevbe: 9/117)

Senin uydurma ve yalan haberlerinle bu nass'ları reddetmek mümkün müdür?

Kaldı ki, senin bu haberlerinde (hâşâ!) Ali'nin (r.a.) Allah ve Rasulüne olan imanını reddeden durumlar mevcuttur.[459]

Ey Râfizî!

Hilafete talib çıkarak Ali (r.a.) ile mücadele edenlere kâfir diyecek olursan, yine Ali'nin (r.a.) nass ile amel etmediğini iddia etmiş olursun. Halbuki Ali (r.a.), bizzat onlara müslüman demiştir. Hatta İbn-i Mülcem, Onu yaralayınca, "Yaşarsam kan sahibi benim" demiş ve onu öldürtmemiştir. İbn-i Mülcem, Mürted olsaydı, Ali (r.a.) mutlaka onu hemen öldürecekti. Yine Ali (r.a.)'den mütevâtiren sabit olmuştur ki, o, cemel vakasında kaçanların takib edilmesini, yaralıların öldürülmesini veya mallarının ganimet olarak alınmasını nehyetmiştir.

Rivayet ettiğin hadîs'e (!) göre bunlar kâfir ise, onun yalan olduğunu söyleyen ve onunla amel etmeyen ilk kişi Ali (r.a.) olmuş olur. Sıffin vakasında da karşı taraftan şehid düşenlerin cenaze namazlarını kılarak:

"Bunlar kardeşlerimizdir. Bize isyan ettiler ama kılıç onları temizledi." diyordu.

Biz kesin olarak biliyoruz ki, Ali (r.a.), ona karşı çıkanları hiçbir zaman tekfir etmemiştir. Ali'ye (r.a.) karşı çıkanlar kâfir olsalardı Hüseyn'in (r.a.) kendi isteğiyle hilafeti onlara teslim etmesi helâl olmazdı. Halbuki kuvvet bakımından da güçlü idi. Fakat bu hareketin doğruluğu dedesinin sözüyle ortaya çıktı. Bu hususta Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyuruyor:

"Muhakkak benim bu oğlum efendidir. Allah , onunla müslüman iki büyük kabilenin arasını islah edecektir."[460]

Bu hadisi Buhari rivayet etmiştir. Ama sana göre Allah, onunla mürtedlerle (hâşâ!) müslümanlar arasını islah etmiştir. Üstelik sana göre ma'sum imam Allah (c.c.)'ın kullarına olan lütfudur. Halbuki ettiğin iddialara göre ma'sum imam lütuf değil aksine bela olmuştur. Çünkü ona muhalefet edenler mürted ona muvafakat edenler de zelîl olmuşlardır. Masum imamdaki maslahat nerede kaldı?

Hani siz; Allah (c.c.)'ın kullar için maslahatlı olanı yaratması vaciptir, diyordunuz. Halbuki, Ali'ye (r.a.) karşı çarpışıp onu tekfir etme imkanını haricîlere veren yine Allah'tır. Ma'sum imamların da, zimmîler gibi korku altında ve takiyye içinde yaşamalarını takdir eden yine Allah'tır. Kaldı ki, zimmiler dinlerini açıkça yaşıyorlar. Allah (c.c.)'a vacip kıldığın lütuf ve maslahat nerede kaldı?

Hem de sen, ma'sum diye iddia ettiğin imamlarının Allah katında insanlara karşı kesin deliller ve güvenilir âlimler olduklarını, doğru yolun ancak onların yolu

---

[459] (**Ebu Zerr** (r.a.), tarikiyle rivayet ettikleri uydurma hadiste, hilafeti iddia ederek Ali'ye karşı çıkanların kâfir oldukları hususunda ifade vardır. Şiîler Ali'ye (r.a.) karşı çıkanlarla Ebubekir ve Ömer'i (r.a.) kasdediyorlar. Halbuki Ali (r.a.), her ikisine de biat ederek, onlara itaat etmiş ve onları övmüştür. Halbuki Ali'nin (r.a.), hilâfeti iddia ederek Allah ve Rasulüne harb ilân edenleri övmesi onun için noksanlıktır. Bu durum Ali'nin (r.a.) Allah ve Rasulüne inanmadığını (hâşâ!) gerektirir. (Tabii ki, şiîlerin farkına varmadan yaptıkları yalan iddialarına göre bu sözler söylenmiştir.)

[460] (Buhari Sulh: 9, Fedail: 2, Menakıb: 25, EbuDavud Sünnet: 12, Tirmizi, Menakıb: 30).

olduğunu, onlara tâbi olunmadığı müddetçe kurtuluşa nail olunmayacağını iddia ediyorsun. Senin iddia ettiğin sonuncu imam da asırlardan beri gizlenmiş, insanlar ne dinleri ve ne de dünyaları için ondan asla istifade etmemişlerdir.

Bundan da anlaşılıyor ki, râfizîliği ancak bir zındık ortaya koymuştur.

Akıl sahibi olan her fert, ehl-i sünnetin Ali'ye (r.a.) karşı bir tepkileri olmadığını gayet iyi bilir. Onlar asla peygamberlerini tekzib etmez. Onun emirlerini de reddetmezler.

Ehl-i sünnet, Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) Ali'nin (r.a.) imameti hakkında açık nasslarının var olduğunu bilselerdi, herkesten önce kendileri O'na biat edeceklerdi. Bu husustaki hükmün ehli sünnete kapalı kaldığını iddia etmek, dinin bir hükmünü terkettiklerini ileri sürmektir.

Ey Râfizî!

Ehl-i Sünneti nasıl yahudi ve hıristiyanlara benzetebiliyorsun? Aslında Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem)yalan isnad ederek onun hakkında hadis uydurman belâ olarak sana yeter. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyururlar:

"Kasden bana iftira eden, cehennemdeki yerini hazırlasın."

Evet, Allah ve Resulünün beyan buyurdukları nassları yine onların inadına gizle, yerin cehennem ehlindendir.

"(İmametin Ali'nin (r.a.) hakkı olduğuna dair) güvenilir âlimlerimizden birçok hadis rivayet etmişizdir." şeklindeki sözüne gelince, sana şöyle cevap veririz:

Bu sözünüz hiç bir zaman âlimlerinizin güvenilir ve onlardan naklettiğiniz hadislerin de sahih olduklarına delâlet etmez.

Kaldı ki biz ehl-i sünnet vel cemaat olarak hadis âlimlerimizi bazı hususlarda tenkid etmişizdir. Bu hususta eser bile te'lif edilmiştir. Hadisin derecesini tesbit etmek için ehl-i sünnet, elinden gelen çabayı göstermiş ve kimseye dokunmazlık hakkı vermemiştir.

Ama siz râfizîlerin indinde bir muhaddisin güvenilir olabilmesi için, hadisi ma'sum (!) imamlardan alması ve imamı olması şarttır. Bu evsafta olan muhaddisin yalan, yanlış veya doğru söylemesi sizce müsavidir. Siz muhaddislerimizin sizinkiler gibi yalancı olduklarını iddia ediyorsanız, şunu iyi biliniz ki, aralarında bilerek veya bilmeyerek hadiste yalana teşebbüs eden olmuşsa da siz her halinizle onlardan daha yalancısınız.

Ama Allah (c.c.)'a hamd olsun hadislerin senedlerine bakmadan onlarla amel etmek bize haramdır.

Ey sapık râfizî sen nasıl bu âlim güvenilirdir, şu güvenilir değildir, diyebilirsin?

Bununla beraber ismini hecelemekten de âcizsin!

Gerçek olan elinizdekilerin çoğu ehl-i kitabın elindekiler gibi yalancı dillerden dökülen haberlerdir.

Kaldı ki, râfizîlerin yalanları darb-i meseller şeklinde dile getirilmiştir. Haricîlerin sizden daha belalı olduklarını bilmemize rağmen, onları yalancılıkla itham edemeyiz.

Çünkü onları tecrübe ettik. Onlar leh veya aleyhlerin, de olsa da doğru olanı araştırıp bulmağa çalışıyorlar. Ama siz öyle değilsiniz. Doğru kişiler aranızda (deri üzerindeki) ben gibidir.

İbnü'i Mübarek şöyle diyor:

"- Din, hadis ehlinin,

- kelâm ve hileler rey ehlinin,

- yalan ise râfizîlerindir."

Ehl-i Sünnet ve muhaddisler, arzularına uygun olsa da yalana rıza göstermezler.

Nakkaş, Kâti'î, Sa'lebî, Ehvaz, Ebu Nua'ym, Hatîb, İbn-i Asâ'kir ve benzerlerinin, Ebubekir, Ömer, Osman (r.a.), hatta Muaviye'nin faziletleriyle ilgili olarak nice hadisler rivayet etmişler ki, Ehl-i sünnet'in muhaddisleri onları kabul etmemişlerdir.

Üstelik onlar arasında bulunan uydurma hadisleri de ortaya çıkarmışlardır. Hadis senedlerini kontrol ettiklerinde hüviyyeti meçhul olan birini görseler bile orada dururlar.

Ama siz ey râfizîler!

Hadis ister zaîf ister doğru olsun, onun mutlaka arzunuz istikametinde olması gerekir ki, hadis olma şartı tahakkuk etsin. Sabit bir nass getirseniz dahi, sizin bu iddianıza asla delâlet etmez.

Biz ehl-i sünnet olarak kendilerine dayandığımız delililer, Kur'an'ın nassları, sahih hadisler ve sizden başka bütün müslümanların üzerinde ittifak ettikleri hükümlerdir. Bu delillere tenakuz arzedecek bütün delilleri reddederiz.

Ebü'l-Ferac İbnü'i Cevzî şöyle diyor:

"Ali'nin (r.a.) faziletiyle ilgili sahih hadisler çoktur. Ancak râfizîler bunları yeterli görmediler. Hadis uydurmaya başladılar fakat Ali'yi (r.a.) yücelteceklerine onu aşağıya çektiler. İhtiyaç vardır deyip, bâtıl isnadlarla Onun hakkında cildler doldurdular."

Ama ey Râfizî!

Sen uydurulanların tümünü dile getirmedin. Biz, iddiana delâlet etmek için uydurulmuş daha nice haberler biliyoruz.

Ali'nin (r.a.) meziyetleriyle ilgili olarak uydurulmuş haberlerden bir tanesi Nesâî'nin Abbad b. Abdullah el-Esedî'den rivayet ettiği haberdir. Habere göre Ali (r.a.) şöyle buyuruyor:

"Ben Allah (c.c.)'ın kulu ve Rasulünün kardeşiyim. En büyük Sıddîk benim. Benden başka bu sözü söyleyen, ancak yalancıdır. Ben, henüz insanlar namaz kılmadan önce yedi sene namaz kıldım." (Hadisi Ahmed b. Nasr ez-Zerra' rivayet etmiştir)

İbnü'l Cevzî :

"Müslümanlardan yedi sene önce İslâmı kabul ettim." sözü uydurma olup, Abbad da itham edilmiş bir şahsiyettir.

İbnü'l Medînî de, Abbad'ın hadiste zaîf olduğunu söylemiştir. Bizce Ali (r.a.), söylemiş olduğu iddia edilen sözden çok daha sâdık ve itaatkâr idi. Hadisi rivayet eden ya kasden yalan söylemiş veya yanlış duymuştur.

Ebu'l Ferec şöyle diyor:

"Yukardaki haber ile benzerlerinin bâtıl olduklarını isbat eden delillerden bir tanesi Hatice, Ebubekir ve Zeyd'in (r.a.), Ali (r.a.)'den önce müslüman olduklarında ittifakın mevcut olmasıdır.

Ömer (r.a.), Peygamberlikten altı sene ve kırkıncı kişi olarak İslâmı kabul ettiğine göre, Ali'nin (r.a.) müslümanlardan yedi sene önce namaz kıldığı iddiası nasıl doğru olabilir?"

Merfu' olarak rivayet edilen ve iddiaya göre Ali'nin (r.a.) "Ben en büyük Sıddık'ım" sözü, Ahmed b. Nasr ez-Zerra'ın[461] uydurmalarındandır.

"Kıyamet gününde benimle ilk münakaşa edecek olan sensin. Sen en büyük sıddıksın. Sen faruksun. Sen mü'minlerin liderisin." şeklindeki hadis de uydurmadır.

Bu hadisin bir başka rivayetinde Abdullah b. Dâhir[462] vardır ki, İbn-i Main: Ondan haber alınmaz, demiştir.

FASIL

Burada bir başka yol vardır ki hadis ilmi ile ilgili malûmatı olan bu yola başvurabilir. Çünkü birçok âlimler doğru ve uydurma hadisleri sened yönünden birbirlerinden ayırmakta mazurdurlar. Ancak yetkili hadis hafızları bu ayırımı yapabilirler. Münakaşa konusu olan hadisleri yok farzedip, tevatürle bilinen veya akıl, âdet veya üzerinde ittifak edilmiş nassların delâlet ettiği hususlara müracaat ederek şöyle diyoruz:

Tevâtüren, (yani yalan söylemeleri mümkün olmayan zatların ittifakla verdikleri haber) sabittir ki Ebubekir (r.a.), hilafeti ne Ona rağbet ederek ve ne de korkarak istemiştir. Onu elde etmek için mal harcamamış, kılıç çekmemiştir. Saltanata talip olanların yaptığı gibi ona destek olacak büyük bir akraba topluluğu

---

461 (Dârakutnî, Ahmed b. Nasr'ın deccal olduğunu söyledikten sonra, uydurduğu hadislerden bir tanesini zikrederek şöyle der:

Ali (r.a.) şöyle diyor: Rasulullah ile yola çıktım. Bir hurma ağacı diğer bir hurma ağacına seslenerek: Bu Nebiyy-i Mustafa,bu da Aliyy-i Murtazadır, dedi.

Abbad b. Ya'kub er-Revâein hakkında daha evvel bilgi vermiştik. Ali b. Haşim el-Kûfî el-Hazaz, hakkında da İbn-i Hıbban şöyle diyor:

şırı giden bir Şiîdir. Buhari de, kendisiyle babasının Şiîlikte aşırı olduklarını söyler. H. 181 de ölmüştür.)

462 (**Abdullah b. Dâhir el-Ahmerî er-Râzi** hakkında **Ahmed b. Hanbel** ve **Yahya**, Onun muteber olmadığını, kendisinden hayır gelen bir şahsın ondan hadis rivayet etmediğini söylerler.
Akîli, Abdullah b. Dâhir'in berbat bir râfizî olduğunu söylüyor.)

veya köleleri yoktu. Bana biat ediniz de dememiştir. Aksine Ömer (r.a.) veya Ebu Ubeyde'ye biat edilmesi için fikir beyanında bulunmuştur. Halife olduktan sonra ona biat etmeyene eziyet etmediği gibi biata da zorlamamıştır. Sa'd b. Ubade gibi.

Ebubekir'e (r.a.) isteyerek biat edenler, Rıdvan ağacı altında Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) biat edenlerdir ki onlar Allah (c.c.)'ın kendilerinden razı olduğu kimselerdir. Ebu Bekir (r.a.), bu zatlarla beraber mürteciler, fars ve rumlarla savaşarak İslamı ve müslümanları zaferde sabit kılmıştır.

Ebubekir (r.a.), normal âdet ve yaşayışının dışında hilafetin yiyecek ve giyeceğinden istifade etmemiştir. Vefat ettiğinde halife seçildiği zamandaki durumundan daha fakir olarak hilafetten ayrılmıştır. Kendisine halef tayin ederken akrabalığı nazari dikkate almayarak ashabın en faziletli olanına bakmış ve onu yerine tayin etmiştir.

Ashab da Ebubekir'in (r.a.) tayin ettiği zata cümleten itaat etmişlerdir. O zat da devletler fethetmiş, kâfirleri yenmiş, münafıkları zelil kılmış, adaleti yaymış, yemede, içmede ve bütün yaşayışında kendisinden önceki yüce zâtın yolunu takip etmiştir. Hayatı şehadetle neticeleninceye kadar halifeliği böyle devam etmiştir. Halifeliği esnasında maddeye bulaşmamış, akrabalarından da hiç birini görevlendirmemiştir. İnsaflı olan, bu durumu gayet iyi bilir.

Ondan sonra ashab Osman'a (r.a.) isteyerek biat ettiler. O da vakar, yumuşaklık ve iyilikle kendisinden öncekilerinin kurduğu hak düzeni devam ettirmiştir. Fakat Ömer'in (r.a.) gücü, akılları şaşırtan siyaseti, dünyayı dolduran noksansız adaleti ve ancak câhillerin inkar edebileceği aşırı zühdü onda yoktu.

Bazıları Osman'ın (r.a.) yumuşaklığından istifade ederek dünyaya açıldılar, zenginleştiler. Akrabalarını tayin etmesi sebebiyle bazıları Osman (r.a.)'a itiraz ederek ondan öncekilerinin normal görmediği çeşitli nahoş hareketlerde bulundular. Bazılarının dünyaya olan aşırı rağbetleri, Allah (c.c.)'a ve halifeye karşı azalan korkuları, bizzat kendisinin ondan önceki iki halifeye nisbeten zaif olması ve akrabalarının idarî ve mâlî konuda yaptıkları aksaklıklar, çeşitli fitneleri tahrike sebep oldu. Bu fitneler öyle ilerledi ki Osman'ın (r.a.) mazlum olarak öldürülmesine kadar devam etti.

Henüz fitne ortada iken Ali (r.a.) hilafete geçti. Bazıları Osman'ın (r.a.) öldürülmesinde ihmalkâr davrandığı, bazıları da kanının akıtılmasında kendisinin sebep olduğunu ileri sürerek Ali'yi (r.a.) itham etmişlerdir. Fakat Allah (c.c), Ali'nin (r.a.) Osman'ın (r.a.) kanından uzak olduğunu çok iyi biliyor. Kaldı ki Osman'ın (r.a.)ı öldürülmesine rıza göstermediği ve bu konuda âsîlere yardımcı olmadığı bizzat Ali (r.a.)'den bilindiği sabittir. Buna rağmen bir çoklarının kalbleri ona karşı saflaşmamış, kendisi de bunları yenemediği için itaat etmemişlerdir. Oğlu Hasan (r.a.), babasına kendisine karşı gelenlerle savaşmamayı tavsiye etmesine rağmen Ali (r.a.) de fikrinden vazgeçmemişse; neticede itaat edeceklerini ve ümmetin birleşeceğini zannettiği içindir. Fakat maalesef durum o şekilde tecelli etmedi. Daha çok şiddetlenerek tefrika büyüdü. Hatta "kendi ordusundan bin kişi ayaklanarak (hâşâ!) onu tekfir ettiler ve onunla savaştılar. Allah, Ali'yi (r.a.) tekfir edenlerin belâsını versin!

Sonunda Ali (r.a.), ona karşı gelenlerle savaş yapmaktan vazgeçti. Ali (r.a.) (r.a.), hilafetleri peygamberlik hilafeti olan dört halifenin sonuncusu idi. (Allah cümlesinden razı olsun)

Ali (r.a.)'den sonra idare Muaviye'nin (r.a.) eline geçti ki, meliklerin ilki oldu.

Nitekim Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Benden sonra hilafet ancak otuz sene devam edecektir. Ondan sonra imaret olacaktır."[463] buyurmuşlardır. Şüphesiz ki Muaviye (r.a.)'in hal ve gidişi padişahların hal ve gidişinden daha iyidir.

Râfizî, Ebubekir ve Ömer'i (r.a.) zemmederek:

Devlet reisliğine talip çıktılar, haklara mâni oldular. İmameti hakkında nass bulunan zat'a zulmettiler, ehl-i beytin mirasını gasbettiler, derse nasibilerden zemmedici olan kişi de bu ithamların benzerini Ali'ye (r.a.) tevcih ederek:

Devlet reisliği için kan akıttı ve gayesini gerçekleştiremedi diyecektir. Biz de Ali'yi (r.a.) bu gibi ithamlara karşı müdafaa edersek -ki ediyoruz- Ebubekir (r.a.) ve Ömer hakkında ileri sürülen ithamlara karşı onları öncelikle müdafaa etmemiz gerekir. Çünkü onlar töhmetten daha uzaktırlar. Onlar hiçbir zaman devlet reisliği için çarpışmamışlardır. Üstelik başta Ali (r.a.) olmak üzere ashabın ileri gelenleri her ikisine itaat etmişlerdir. Ali'nin (r.a.) hakkın tecellisini istediğine, yeryüzünde büyüklük ve fesad istemediğine nasıl inancımız varsa, aynı inancımız Ebubekir ve Ömer (r.a.) hakkında da evveliyetle vardır.

Onun için ey Râfizî! İnadı ve boş sözleri bırak!

İkinci yol şudur:

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in vefatından sonra müslümanların gayeleri mutlak olarak hakka tâbi olmak idi. Zira o zaman haktan geri dönme hususunda hiçbir niyetleri yoktu. Halbuki böyle bir şey yapmak isteselerdi buna güçleri de vardı. Kişi hakka gelir ve kudreti olmasına rağmen bu yoldan sarf-ı nazar etmezse gayenin tahakkuku vacip olur. Bundan da anlaşılmış oldu ki o günkü müslümanlar, kendilerinden sonra gelen bütün müslümanlardan hayırlıdır. Onlar, yaptıkları her hususta hakka tabî olmuşlardır. Çünkü onlar ümmetlerin en mümtazıdırlar. Allah (c.c), dini onlara ikmal etmiş, nimetini üzerlerine tamamlamıştır. Onlar, korkarak veya rağbet ederek değil, dini bir görev bildikleri için Ebubekir'e (r.a.) biat etmişlerdir. Eğer hissi davransalardı halifeliğe Ali (r.a.) veya Abbas'ı (r.a.) tercih edeceklerdi. Çünkü Haşim oğulları şeref bakımından Teym oğullarından üstündür. Hatta Ebubekir'in babası Ebu Kuhâfe'ye -Mekke'de kalıyordu ve oldukça ihtiyar idi-:

Oğlun hilafet makamına geçti, denilince Ebu Kuhafe:

---

[463] (Ebu Davud Sünnet: 8, Tirmizi, Fitan: 48, Ahmed: 4/273, 5/44, 50, 404)

Umeyye, Hâşim ve Manzum oğulları razı oldular mı? sorusunu sordu. Evet denilmesi üzerine hayret ederek:

"Bu Allah (c.c.)'ın fazlıdır, onu dilediğine verir," dedi. Çünkü Ebu Kuhâfe, Teym oğulları'nın kabilelerin en zâifi olduğunu, İslâm'ın da neseb yönünden değil takvadaki üstünlükten dolayı tercihte bulunduğunu gayet iyi biliyordu.

Üçüncüsü:

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in:

"Bu ümmetin en hayırlısı benim muâsırlarımdır, yani ashabtır. Sonra onları takib edenler ve tekrar onları takib edenlerdir." buyurduğu tevatüren sabittir.

Ashab ile tabiîn'in hallerini iyice düşünen kimse, bu iki neslin arasındaki farkı gayet iyi anlayacaktır. Eğer ashab-ı kiram inad ederek ve hakkı bir kenara iterek, hakkında nass bulunan zatın hakkını inkar etmişler, ehl-i beyti miraslarından menetmişler, fâsık ve zâlime biat ederek, âlim ve âdili terketmişlerse onlar mahlûkâtın en kötüsü ve bu ümmet de insanlar için çıkarılmış en kötü ümmettir. (Tabiî ki ashab hakkında böyle birşey düşünmek asla mümkün değildir.)

Dördüncüsü:

Yine tevatüren sabittir ki Ebubekir, Ömer ve Osman (Allah cümlesinden razı olsun), Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ile özel olarak ilgilenmişler, Onun sohbetlerine bizzat katılmışlar ve onunla sıhriyyet kurmuşlardır.

Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) onları zemmettiği veya onlara karşı hiddetlendiği asla vâki değildir. Aksine Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) onları medhetmiş ve övmüştür.

Buna göre ortada iki şık vardır:

- Ya bu zâtlar açıktan ve gizliden Rasûlullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) karşı doğru ve samîmi idiler veya
- (haşa!) Rasulullah, bilerek veya bilmeyerek onlara müdâhene etmiştir.

Her iki şıktan hangisi kabul edilirse edilsin durum Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) hakkında yapılan en büyük iftira olur.

Eğer bu zâtların bilâhare istikametten ayrıldıkları ileri sürülürse, Allah, Rasulünü ümmetin ileri gelenleri hakkındaki beyanlarında yardımsız bıraktığını kabul etmek olur. İstikbalde vuku bulacak hâdiselerden haber veren zat bu durumu nasıl bilemedi?!

Evet bu iddialar Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) yapılan en büyük tecavüzlerdendir.

Beşincisi:

Ali (r.a.) ilk halifeliğe daha lâyıktır, deniliyorsa, Ali'nin (r.a.) hilafetini gerektiren deliller kuvvetli olmamasına mâni yok, kudret de mevcuttur, demektir. Çünkü Ali (r.a.) Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) amcazadesi, damadı, soyca üstün, cihadda en ileri gelenlerdendir. Ashabın ona hiçbir düşmanlıkları da yoktur. Teym ve Adiy oğullarından hiç kimseyi öldürmemiştir. Aksine Menaf oğulları onlardan adam öldürmüştür. Akrabaları olduğu Menaf oğulları Ali'ye (r.a.), taraftar olup hilafetini de istiyorlardı. Ebu Süfyan da onun halife olması için kendisiyle konuşmuştu. Bütün bunlarla birlikte Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Ali'nin (r.a.) hilafeti için bîr nass irad etseydi, bu nass ashab-ı kiramın Ali'yi (r.a.) halife tayin etmesinde mucip bir âmil olacaktı. Fakat böyle olmayı gerektiren az bir gurup, buna manî olmuştur deniliyorsa, bu iddia doğru değildir. Çünkü çoğunluk onu tayin etmeye muktedir idi. Hatta Ensar:

Ali, Sa'd ve Ebubekir (r.a.)'den hilafete daha lâyıktır deselerdi. Muhacirden hiç kimse ona karşı gelemezdi. Çoğu da Ali (r.a.) ile beraber olacaktı. Ondan sonra Ebubekir (r.a.), Ömer'i (r.a.) yerine tayin edince hepsi ona itaat ettiler Fakat Talha (r.a.):

"Bize taş yürekli ve sert birini tayin ettin. Sen Rabbine ne diyeceksin?" dedi. Ebu Bekir de:

"Beni oturtunuz. Siz beni, Allah (c.c.)'ın adına dayanarak korkutmak mı istiyorsunuz?"

"Ey Rabbim! Kullarının işlerini en hayırlılarına (Ömer'e) tevdi ettim diyeceğim" cevabını verdi.

Bütün müslümanların Ali (r.a.) ile beraber olduklarını tabedersek, kim ona galip gelebilir?

Farzedelim ki Ali (r.a.) ile beraber kalktılar fakat muhaliflere karşı gelmediler, bu sebepten dolayı dedikodu, isyan ve mücadele olmayacak mıydı?

Halbuki Ensar Sa'dın tayin edilmesini arzu ettiklerinde bir sürü münakaşalar olmuştur. Sa'd (r.a.) sebebiyle bir sürü münakaşa olmuşsa, hakkında Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) nassı olan Ali (r.a.) için daha çok münakaşa olması gerekmez miydi?

Ebu Bekir (r.a.) seçildikten sonra ne Ali (r.a.) ve ne de başkası konuşmayınca ondan sonra sırasıyla halifeler seçildi. Sıra Ali'ye (r.a.) gelince malum olan olaylar vuku buldu. Binaenaleyh ashab-ı kiramın Ali (r.a.) için bir şey yapmayıp susmaları onun halife olmasını gerektiren bir nassın mevcut olmadığını göstermektedir. Bir mânî'in mevcut olduğunu asla ifade etmez.

Eğer Ali (r.a.) hakkında nass olsaydı Onu en çok müdafaa edecek olan Ebu Bekir (r.a.) olacaktı. Eğer Ebu Bekir (r.a.), Ali (r.a.) haklı olduğu halde zülmen ona karşı gelseydi, şeriat ve akıl, bütün ashabın hakkında nass bulunan Ali (r.a.) ile olmaları için hükmeder, Ebu Bekir'i (r.a.) de mahkum kılardı.

Ey Râfizî! Meseleleri tahkik et. Eğri yolda yürümeyi bırak!

Safsata çeşitlidir:

Birincisi: İnkar ve tekzibtir. Ya bir şeyi tamamen inkar etmek veya o şey hakkındaki ilmi tekzib etmekle olur.

İkincisi: Şüphe ve bilmemezlikten gelen safsatadır. Bu yol lâ edriyecilerin (bilinemezcilik) yoludur. Bunlar bir şeye inanmadıkları gibi onu inkâr etmek te istemezler. Hakikaten onlar bilinen her şeyi yok addediyorlar.

Üçüncüsü: Hakikatleri şahsî inançlara tabî tutanların safsatasıdır. Böyleleri şöyle diyorlar:

Bir kimse âlem ezelidir diyorsa, âlem ezelidir demektir. Kim hadistir diyorsa, âlem hadistir demektir.

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ve hulafâ-i râşidin hakkında râfizilerin iftira suretinde ileri sürüp, cumhur-u ulemanın tekzib ettiği haberler nasıl safsata ise, aynı şekilde Ali (r.a.) üzerine Muaviye'yi (r.a.) üstün gösteren rivayetler de safsatadır.

Şiilerin Ali'nin (r.a.) İmametine Delâlet Eden Delillerin Diğer Bir Kısmı Yaşayışı İle İlgili Olan Hallerdir, İddiaları

Râfizî şöyle diyor:

"Ali'nin imametine delâlet eden delillerin diğer bir kısmı yaşayışı ile İlgili olan hallerdir."

Rafızî, Ali'nin (r.a.) insanların en zahidi, en âbidi, en âlimi ve en cesaretlisi olduğunu anlatırken onun hakkında bir çok harikuladelikler uydurmuştur.

Evet, Ali (r.a.), Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ve Ebubekir (r.a.)'de sonra insanların en zahidi idi. Çünkü Ebubekir (r.a.) kendisiyle ticaret yaptığı malının tümünü Allah yolunda infak etmiştir.[464]

Halife olunca da nafakasını temin etmek için omuzuna elbise alır, çarşıya gider ve onları satardı. Muhacirler onu bu halde görünce, beytül malden günde iki dirhem almasını istediler. Bunun üzerine Ömer (r.a.), Ebu Ubeyde'ye yemin vererek bunun caiz olup olmadığını sorunca, Ebu Ubeyde caiz olduğunu söylemiştir. İbn-i Zencüveyh[465]

Ali'nin (r.a.) İslâmın ilk devrelerinde fakir olduğunu, bilâhare durumunun giderek düzeldiğini, mezra ve hurmalıklara sahip olduğunu, vefat ettiğinde

[464] (**Ebu Davud'un, Kitabüz-Zühd**'te sahih bir senedle Hişam b. Urveden rivayet ettiğine göre Hişam, babası Urve'nin: Ebubekir (r.a.) İslâmı kabul ederken kırkbin dirhemi olduğunu kendisine haber verdiğini beyan etmektedir. Urve diyor ki: Aişe (r.a.), Ebubekir (r.a.) vefat ederken ne bir dinar ve ne de bir dirhem bıraktığım, bana haber verdi, diyor. Usame b. Zeyd b. Esleme'den gelen bir başka rivayetle, Ebubekir'in ticaretle tanındığı, Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) bisetinde kırkbin dirhemi olduğu, hicret ederken bundan ancak beşbini kaldığı, onu da aynı şekilde Allah yolunda harcadığı, Ebubekir'in, parasıyla köle azad edip, durmadan müslümanlara yardım ettiği beyan edilmektedir.)

[465] (İbn-i Zencüveyh, Hümeyd b. Mahled olup güvenilir olduğu sabittir. Kendisi hadiste hafız olup H. 247 de vefat etmiştir.)

ondokuz câriye ve dört hanım bıraktığını söylemektedir. Şüreyk, Asım b. Küleyb'den rivayet ettiğine göre Muhammed b. Ka'b El-Kurazî şöyle diyor:

"Ali (r.a.), Ben, Rasulullah devrinde açlıktan mideme taş bağlardım. Fakat bugün malımın zekatı kırkbin dirheme ulaştı" diyordu. İbrahim b. Said El-Cevherînin[466] rivayetine göre de:

Dört bin dinar'a ulaştığını, söylediğine dair beyanı vardır. Ebu Bekir (r.a.) ve Ali (r.a.) her ikisi de zâhid olmalarına rağmen görülüyor ki biri infakta diğerine nazaran daha ileridir. Ömer (r.a.) de, zâhidlikte Ebubekir'in (r.a.) yolunu takib etmiştir. Ebu Ubeyde ve Ebu Zerr dahi bu hususta Ebubekir'in yolunu izlemişlerdir. Ama bir kısım ashab mal edinerek dünyadan istifade etmişlerdir.

İbn-i Hazm; Ali'nin (r.a.) gelir getiren arazilerinden biri Yenbu arazisi olup, her sene ekininden başka, bin deve yükü hurma getiriyordu, diyor.

Zühd; ses çıkarmamak, mal ve lezzetleri arzu etmemek, çoluk çocuğa meyletmemek mânâsına gelir. Bundan başka zühdün hiçbir mânâsı yoktur.

Ebu Bekir (r.a.) ise bütün malını infak etmiştir. Hatta onun bir tek abası kalmıştı ki, yere oturunca onu altına sererdi. Halbuki ondan başkası, mal mülk edinmişti.

Ondan sonra Ebubekir (r.a.), halife olunca da, ne bir câriye ve ne de bir mülk edindi.

Ama Ali (r.a.), kendisine helâl olanlardan istifade etmiştir. Vefat ettiğinde zevceler, cariyeler ve hizmetçiler bırakmıştır. Hatta kızlı erkekli yirmidört çocuğu olup, hepsine de yetecek kadar mülk terketmiştir. Bu durum hiç kimsenin inkâr edemiyeceği kadar açıktır.

Ondan sonra Ebubekir'in Abdürrahman gibi oğlu ve Talha gibi aşere-i Mübeşşereden olan akrabası olmasına rağmen hiç birisini Mekke, Yemen, Hayber, Bahreyn, Umman gibi maiyetindeki şehirlere vali olarak tayin etmemiştir. Ömer (r.a.) de Onun bu husustaki tutumunu izleyerek çok iş yapmasına rağmen mensubu olduğu Adiyy oğullarından Nu'man b. Adiyy el-Adevî'den başka hiç kimseyi tayin etmemiştir. Şam, Mısır, Irak ve Horasan'a kadar olan yerleri fethettiği halde yalnız adı geçen Nu'man b. Adiyy'i Misan'a vali olarak tayin etmiş, kısa bir müddet sonra Onu da azletmiştir. Akrabaları arasında aşere-i Mübeşşereden Saîd b. Zeyd, Ebu Cehm b. Huzeyef, Hârice b. Huzâfe, Ma'mer b. Abdullah ve Ömer'in (r.a.) oğlu Abdullah gibi büyük zâtlar da bulunuyordu.

Ebu Bekir ve Ömer (r.a.) de çocuklarını vali olarak ta'yin etmemişlerdir. Hatta bir kısım müslümanlar İbn-i Ömer'in halife olmasını istemişlerdi. Ömer (r.a.) de Onu halife tayin etseydi hiç kimse itiraz etmeyecekti. Ali (r.a.) ise, akrabalarından olan İbn-i Abbas'ı Basra'ya, Ubeydullah b. Abbas'ı Yemen'e, Kuşem ve Ma'bed adlı Abbas'ın iki oğlunu Haremeyn'e, kız kardeşinin oğlu Ca'de b. Hübeyr'i Horasan'a, Hanımının oğlu ve Muhammed b. Ebibekir'in kardeşini Mısır'a vali olarak tayin etmiştir.

---

[466] (İbrahim b. Said el-Cevherî, hadiste hafız olup, Müsned'i vardır. Hicrî 249 da vefat etmiştir.)

Bütün bunları söylerken hiçbir zaman Ali'nin (r.a.) ehliyetini, zühdünü ve yüceliğini inkâr etmiyoruz. Aksine Onun ve İbn-i Abbas'ın da işin ehli olup, zâhid ve yüce olduklarını tasdik ediyoruz. Fakat biz ayrıca şunu demek istiyoruz:

Ebubekir ve Ömer (r.a.) zahidlikte ve dünyaya karşı olan ademi muhabbetle, mubahları yapan zahid'den daha mükemmel idiler.

Râfizî şöyle diyor:

"Ali aleyhisselam, dünyayı üç defa boşamıştır. Ekmeği arpa unundan, giyeceği basit ve yamalı, kılıç bağları ve kabzası liften idi. Ahtab Havârzem, Ammar'dan rivayet ettiğine göre Ammar şöyle diyor:

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in "Ey Ali! Allah, dünyaya karşı gösterdiğin zühd ile seni tezyin etti. Dünyayı değil, fakirleri sana sevdirdi. Sen, fakirlerin kendine tabî olmalarına rıza gösterirken, onlar da seni imam kabul ettiler. Seni seven ve seni tasdik edene mutluluklar, seni sevmeyene ve seni tekzib edene de yazıklar olsun!" Süveyd b. Gafle şöyle diyor:

"Bir defasında Ali'nin yanına gitmiştim. Elinde kokuşundun ekşiliği belli olan bir tabak yoğurt ve üstünde arpa kabukları görünen bir parça ekmek vardı.." ve uzun uzadıya haberi anlatıyor. Dirar da şöyle diyor:

"Ali'nin (r.a.) şehîd edilmesinden sonra Muaviye'nin yanına gitmiştim. Muaviye, benden Ali'nin niteliklerini sordu. Onun iyilikte sınırsız, güçlü-kuvvetli olduğunu, doğru konuştuğunu, adaletle hükmettiğini, her tarafından ilim fışkırdığını, dünya ve güzelliklerine yüz çevirdiğini, gece ve karanlığından hoşlandığını, çok akıllı ve düşünceli olduğunu, basit giyimden, yemek artığından hoşlandığını, hülâsa aramızda nümune-i imtisal olduğunu anlatınca Muaviye ağlayarak :

Allah ebul-Hasan-ı rahmet etsin! Vallahi senin anlattığın gibiydi, dedikten sonra, Ey Dirar! Ona karşı olan üzüntünün derecesi nedir? diye sordu. Ben de; çocuğu kucağında kesilen kimse gibiyim. Böyle bir kimsenin ne göz yaşları kesilir ve ne de üzüntüsü sona erer, cevabını verdim."

Ey Rafızî!

Ali'nin (r.a.) zâhid olduğu hususunda münakaşaya gerek yoktur. Fakat Ali'nin (r.a.) zühdünün; Ebubekir'in (r.a.) zühdüne yetişmediğini daha önce beyan etmiştik. Onun hakkında söylediğin bazı sözler, ona iftira olup hiçbir zaman kendisine medih olamaz.

"Dünyayı üç defa boşamıştır" şeklindeki söze gelince, meşhur olan Ali'nin (r.a.) şöyle demesidir:

"Ey sarışın! Ey beyaz! Seni üç talakla boşadım. Aldatacaksan başkasını aldat. Sana bir daha dönecek değilim."

Bu söz, hiçbir zaman Ali'nin (r.a.) aynı sözü söylemeyenden daha zâhid olduğuna delâlet etmez. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), İsa (a.s.) ve daha birçok zâhid peygamber böyle bir söz söylememişler ve bu hususta susmayı tercih etmişlerdir. Ali'nin (r.a.), arpa ekmeğini yediğini söylemen de, Ona medih değildir. Üstelik tamamen yalandır. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), zâhidlerin

imamı olmasına rağmen, koyun, tavuk eti, bal ve tatlı yediği hususunda ittifak edilmiştir. Bunları da seviyordu. Yemek geldiğinde iştahı varsa yer, yoksa onu bırakırdı. Mevcud olanı reddetmez, yok olanı da isteyerek başkasına zahmet vermezdi. Bazan da açlıktan midesine taş bağlıyordu.

Buhari ve Müslim'de rivayet edildiğine göre:

"Bir kere ashabtan üç kişi Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in ibadetini sormak üzere Peygamber'in hanımlarının evlerine gelmişlerdi. Bunlara Peygamber'in ibadeti (nin kemiyet ve keyfiyeti) haber verilince güya azımsayarak (bir ağızdan):

"Biz nerede, Rasulullah nerede? Muhakkak ki Allah Peygamberinin geçmiş olan ve gelecekte işlenmesi muhtemel bulunan bütün günahlarını mağfiret etmiştir" dediler. Sonra da şöyle sözleştiler:

İçlerinden birisi: Ben geceleri dâima namaz kılacağım, dedi.

Öbürüsü de: Ben de her zaman (hergün) oruç tutacağım, dedi.

(Üçüncü) Birisi: Ben de kadınlardan ayrı yaşayacağım, hiç evlenmiyeceğim, dedi. Onlar bu söz üzerinde iken Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) bunların yanlarına gelerek:

"Siz, şöyle şöyle söyleyen kimselersiniz değil mi? Fakat şunu biliniz ve düşününüz ki: Ben sizin Allah'dan en çok korkanınız ve günahlardan ençok beri olanınızım. Bununla beraber ben *(kâh)* ***oruç tutarım.*** *(Bazı günlerde)* ***tutmam.*** *(Gecenin bir kısmında)* ***namaz kılarım. Bir kısmında da uyurum. Kadınlarla da evlenirim.*** *(İşte benim sünnetim budur).* ***Her kim benim bu yolum****(da gitmez de on)****dan yüz çevirirse, benden değildir"*** *buyurdu."*[467]

Ey Râfizî!

Ali'nin (r.a.), Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) yolundan yüz çevirdiğini nasıl iddia edebiliyorsun. Aksine Ali (r.a.)'den gelen gerçek nakiller senin iddialarının tam zıddıdır. "Kılıç bağları ile kılıç kabzası liftendi" şeklindeki sözün yalandır. Kaldı ki, Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) kılıcının kabzası gümüşten idi. Allah, bazan onlara bolluk vermiş, işleri onlara kolaylaştırmıştır. Hicaz deri ile dolu olmasına rağmen onları kullanmayıp yerine hurma liflerini kullanmakta ne gibi bir övgü olabilir? Ancak deri olmadığı takdirde hurma liflenilin kullanılması övgüye medar olabilir. Kaldı ki Ebu Ümâme (r.a.), şöyle buyuruyor:

"Muhakkak bir çok fütuhata mazhar olan bir cemaat vardır ki, peygamberin ashabıdır. Onların kılıçlarının süsü altın, gümüş değildir. Belki o kahramanların kılıçlarının zîneti kınlarına, kabzalarına bağlanan sırımla kalay ve demirden ibaret idi." (Buhari).

Râfizînin:

"Hülâsa hiç kimse Ali'nin (r.a.) zâhidlikteki derecesine yetişmemiş ve onu geçmemiştir. Durum böyle olunca imam Ali (r.a.)'dir." şeklindeki sözü de batıldır.

---

[467] (Buhari Nikah: 1, Müslim Nikah: 5, Nesai Nikah: 4)

Çünkü Ali (r.a.), Ebu Bekir'den (r.a.) daha zâhid değildi. Kaldı ki, daha çok zâhid olan imamete daha lâyıktır, diye birşey de yoktur. Üstelik Abdullah b. Ahmed b. Hanbel :

Ali b. Hakim'en, Şüreyk'den, Asım b. Küleybden, rivayet ettiğine göre Muhammed b. Kabın: Ali (r.a.):

"Bugünkü zekâtım kırkbin dirheme ulaştı" dediğini kendisinden işittiğini beyan ediyor. Ali (r.a.) vefat ettiğinde de cariyeler, köleler, mülkler ve vakıflar bırakmıştır. Ama para olarak yalnız yediyüz dirhem terketmiştir.

Ömer (r.a.)'e gelince; o hayberden gelen payını tamamen vakfetmişti. Ondan başka da arazisi yoktu. Vefat ederken de seksenbin dirhem borcu kalmıştı.

Râfizî şöyle diyor:

"Ali insanlar arasında ençok ibadet eden idi, O gündüz oruç tutar, geceyi ibadetle geçirirdi. İnsanlar gece ve gündüz nafilelerini ondan öğrenmişlerdir. Ondan rivayet edilen me'sur ibadet ve sünetler vakti doldururlar. Birgün ve gecesinde bin rek'at kılardı. Namaz kılmayı ve zekat vermeyi bir arada yaşamıştır. Çünkü O rüku'da iken zekât vermiştir. Kendi kazancı ile bir köleyi azad etmiştir. Şi'b[468] te kendisi çalışarak kazancını Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'a verirdi."

Ey Râfizî!

Bu iddialarında hiç kimseye gizli olmayan yalanlar vardır. Sünnetin çoğuna muhalefet ettiği için bu iddianda ınedih de yoktur. Buharî'de şöyle bir hadis vardır:

Peygamberimiz, Abdullah b. Amr'e:

"Ya Abdullah! Senin her gün oruç tuttuğun ve her gece baştanbaşa namaz kıldığın bana bildirilmedi mi sanırsın?" buyurmuşlar. Abdullah da:

Evet öyledir ya Rasulullah, bütün gece namaz kılarım, demişti. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Sakın öyle yapma, kâh oruç tut, kâh iftar et; gecenin bir kısmında namaz kıl, bir kısmında da uyu."[469] buyurmuşlardır.

Sahihayn'de bulunan bir başka hadis şöyledir:

Ali (r.a.) şöyle diyor:

Bir gece Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), kızı Fâtıma'ya (ziyaret için) geldi ve siz namaz kılmaz mısınız? (diyerek teheccüd namazına teşvik) buyurdu. Ali (r.a.) devamla şöyle diyor:

Ben, "Ya Rasulullah! Hayatımız Allah (c.c.)'ın yedindedir, bizi uyandırmak dilerse uyandırır," dedim. Biz böyle cevab verince Rasulullah geri döndü. Ve bana hiç cevap vermedi. Yalnız yüzünü bizden çevirirken Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) (mübarek elini) dizine vurarak:

---

468 (**Şi'b.** Ebu Talib'in mahallesi mânâsına gelir. Müşrikler, başta Rasulullah olmak üzere diğer bütün müslümanlara işkence edince Ebu Talib, Mekkede bütün müslümanlarla akrabalarının Şi'b'te toplanmalarını istedi. Toplandılar ellerindeki mal ve erzakla geçinmeğe çalıştılar, fakat müşrikler onlara boykot ilan ettikleri için çok sıkıntı çektiler.)

469 (Buhari Enbiya: 39, Müslim Siyam: 35)

"Umumiyetle insanlar, ne de çok cidalci oluyor" buyurduğunu işittim.

Bu hadîs de Ali'nin (r.a.) geceleyin uyuduğuna ve Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) Onunla yaptığı mücadeleden yine kendisinin hoşlanmadığına delâlet eder.

"İnsanlar gece ve gündüz nafilelerini ondan öğrenmişlerdir" diyorsun.

Eğer bu sözünle bazı müslümanları kasdediyorsan, gerçekten büyükler her zaman onlara tabî olanlara ilim öğretirler. Ama bütün müslümanların yalnız Ali (r.a.)'den ilim aldıklarını iddia ediyorsan, bu iddian en çirkin yalanlardandır.

Tâbiîn'e gelince, onlardan bir kısmı Ali (r.a.)'den rivayet de etmemişlerdir.

"Ali (r.a.)'den rivayet edilen ve me'sûr olan dualar vakti doldururlar (insana kâfi gelir.)" diyorsun.

Evet, bir çokları Ali'ye (r.a.) isnad edilen uydurmalardır. Çünkü O, kendisine isnad edilen ve halefine uygun olmayan bir çok duaları dile getirmekten çok çok yüce idi.

Duaların, en faziletli olanı da Rasulullah'dan rivayet edilenleridir. Allah (c.c.)'a hamd olsun ki, bunlar da yetecek kadar çoktur.

"Ali (r.a.), birgün ve gecesinde bin rek'at namaz kılardı" diyorsun. Bu iddian da tamamen bâtıldır.

İşte Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ki, birgün ve gecesindeki kıldığı namazların toplamı kırk rek'attır. Kaldı ki, Emirülmü'minin ümmetin ve şahsının işleriyle ilgili olan meşguliyetinden dolayı bin rek'at kılması için zaman da bulamaz. Ancak bu namaz horoz döğüşü gibi olursa olabilir. Fakat muhakkak ki Allah (c.c.) Ali'yi (r.a.) böyle bir namazdan tenzih etmiştir.

"Namaz ve zekatın ikisini de bir anda ifâ etmiştir" şeklindeki sözünün yalan olduğunu daha önce açıklamıştık. Bunda da hiçbir medih yoktur.

Kendi kazancıyla bin köle azad etmiştir" şeklindeki sözüne gelince; bu da yalandır, diyoruz. Böyle bir iddiayı ancak câhil olanlar yapabilir. Bin değil yüz köle bile azad etmemiştir. Çünkü bunu yapacak kadar malı yoktu. Böyle bir kazancı elde edecek kadar vakti de yoktu. Çünkü cihadla meşgul idi. Ticaretle iştigal etmediğini ve sanatkâr olmadığını da biliyoruz. Şu halde bu kazancı neredendir?

"Şi'b (hâdisesinde)de kendisi çalışır, malını Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) infak ederdi" şeklindeki ihbarın da açık bir yalandır.

Çünkü müslümanlar Şi'b (yerin ismi) den dışarıya çıkarmıyorlardı. Onun için Ali (r.a.) de çalışamıyordu. Babası Ebu Talib müslümanlarla beraber olup ihtiyacını kendisi karşılardı. Hatice'de (r.a.) zengin olduğu için durmadan malını infak ediyordu. Zaten Ali (r.a.) Şi'b hadisesinde yaşça onbeş yaş civarında bulunuyordu.[470]

"Ali (r.a.) insanların en âlimi idi" diyorsun.

---

[470] (Ali (r.a.) Nübüvvetten 13 veya 15 sene önce doğmuştur. Şi'b hadisesi de Nübüvvetin 10 cu senesinde vuku bulduğuna göre Ali'nin (r.a.) o sıralarda 23 ilâ 25 yaşlarında olması daha uygundur. (Mütercim)

Aksine Ebubekir ve Ömer (r.a.) Ali (r.a.)'den daha âlim idiler. Çünkü, Ebubekir (r.a.)'den başka hiç-kimse Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in huzurunda hükmetmek, hitabette bulunmak ve fetva vermek cesaretinde bulunamamıştır.

Müslümanlar Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in vefatından şüphe ederken O, hiç çekinmeden Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in vefatını herkese açıklamıştır. Nerede defnedeceklerini Ebubekir beyan etmiştir. Müslümanlar zekatı vermek istemeyenlerle savaşmak hususunda kararsız iken, Ebubekir (r.a.) zekatı vermeyenlerle savaşmanın nass ile sabit olduğunu ispat etmiştir. Feth süresindeki:

"And olsun ki, inşaallah emniyet içinde bulunan kimseler olarak başlarınızı traş etmiş ve kısaltmış olduğunuz halde korkmaksızın mutlaka Mescid-i Haram'a gireceksiniz" mealindeki âyeti Ebubekir (r.a.), Ömer (r.a.)'e açıklamıştır.

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in:

"Allah, bir kulu dünya ve âhiret arasında muhayyer kılmıştır." hadisini kendisi ashaba açıklamıştır. "El-Kelâle"yi Ebubekir (r.a.), müslümanlara tefsir etmiştir. Ali (r.a.) de Ondan biraz ilim almıştır. Sünen'de rivayet edildiğine göre Ali (r.a.) şöyle buyuruyor:

"Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in bizzat kendisinden işittiğim hadislerden Allah (c.c.)'ın dilediği kadar faydalanıyordum. Başkasının Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'dan bana hadis rivayet etmesi karşısında da Onu yemin ettiriyordum. Yemin ettikten sonra Ona inanıyordum. Her haliyle doğru olan Ebubekir (r.a.) de Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Günah işleyen her müslüman, abdest alır, iki rekat namaz kılar ve Allah'tan bağışlanmasını dilerse, muhakkak Allah onu affeder."[471] buyurduğunu rivayet etmiştir. "Sonra başkalarının da rivayet ettiği gibi Ebubekir (r.a.)'in başkalarından daha âlim olduğu icma' ile sabittir. Aynı sözleri Mansur b. es-Sem'ânî rivayet etmiştir. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) da şöyle buyuruyor:

"Benden sonraki iki kişiye; Ebubekir ve Ömer'e uyunuz."[472] Müslim'de rivayet edilen ve müslümanların Rasulullah'la beraber bulundukları bir seferde Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuşlardır:

"Müslümanlar, Ebubekir ve Ömer'e itaat ederse doğru yolu bulurlar."

Yine rivayet edildiğine göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) her ikisine:

"İkiniz bir hükümde ittifak ederseniz, size muhalefet etmem" buyurmuşlardır.

---

[471] (Tirmizi Tefsir Al-i İmran, Ebu Davud Salat: 361, İbn Mace İkamet: 193)

[472] (Tirmizi Menakıb: 16,37, İbn Mace Mukaddime: 11)

Bilindiği gibi İbn-i Abbas bir konuda nass bulamadığı zaman, Ebubekir (r.a.) ve Ömer'in sözlerine dayanarak fetva verirdi. Kaldı ki Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in İbn-i Abbas'a dua ederek:

"Allah'ım Onu dinide âlim kıl" dediği sabittir.[473] Ebu Şeyhe; Ebu Muaviye'den, O'da A'meş'den, O'da İbrahim'den, O'da Alkame'den rivayet ettiğine göre Ömer (r.a.) şöyle buyuruyor:

"Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), geceleyin Ebubekir'in yanına giderek müslümanların, işleriyle ilgili olarak müşaverede bulunurken ben de Onunla beraber idim"

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), hicret ederken yaşadığı en korkulu günlerinde Ebubekir'den (r.a.) başkasını arkadaş edilmemiştir. Bedir muharebesi'nin yapıldığı günde Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in çadırında Ebubekir (r.a.)'den başka hiç kimse Onunla beraber çadırda kalmamıştır.

Buhari'de rivayet edildiğine göre Ebu'd-Derdâ (r.a.), şöyle buyuruyor:

"Bir kere ben, Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem)'in yanında oturduğum sırada bir de Ebubekir'in elbisesinin eteğini diz kapakları açılıncaya kadar toplayarak (telaşla) geldiği görüldü ve Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) bize:

"Herhalde arkadaşınız birisiyle çekişmiş olacak" buyurdu.

Sonra Ebubekir (r.a.) gelip selam verdi. Ve:

"Yâ Rasulallah! Benimle Hattab oğlu arasında bir münazaa vuku buldu. Fakat bu münakaşada ben, Ömer'in hukukuna tecavüz etmiştim. Sonra pişman oldum da Ömer'den kusurumun affını diledim. Fakat Ömer imtina etti. Ben de huzurunuza geldim," dedi. Bunun üzerine Rasulullah üç kere:

"Allah seni mağfiret etsin ya Ebâbekr!" buyurdu. Sonra Ömer de bu dargınlıktan nedamet etti ve Ebubekir'in evine giderek:

"Ebubekir burada mı?" diye sordu. Ev halkı:

Hayır, burada değil, diye cevap vermeleri üzerine Ömer de Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem)'in huzuruna geldi ve Ona selâm verdi. Bu sırada Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem)'in siması (nın rengi) değişmeye başladı. Hatta Ebubekir (Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) Ömer'e itab etmesinden) korktu da iki dizi üzerine çökerek iki kere:

"Ya Rasulullah! Vallahi bu işde ben Ömer'den ziyade ileri gitmişimdir" dedi. Bunun üzerine Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem), (Hepimize hitab ederek):

"Şüphesiz ki Allah beni size Peygamber göndermişti. Bunu size tebliğ ettiğimde hepiniz beni yalanlamıştınız da *(Nübüvvetime yalnız)* ***Ebubekir inanmıştı. Ve uğrumda canını, malını feda etmişti,"*** buyurdu.

Sonra Rasulullah iki kere:

---

[473] (Buhari Vudu: 10, Müslim Fedail: 138, Ahmed: 1/266, 314)

"Şimdi Ashabım! Siz, *(bu aziz)* ***dostumu bu nisbetiyle ve bu hususiyetiyle bana bırakmıyacak mısınız?"*** buyurdu.[474]

(Râvi Ebu'd-Derdâ der ki):

"Ebubekir (r.a.) hakkında izhar olunan bu ta'zim üzerine Ondan sonra onun hatırı hiç incitilmedi."

Reşîd; Mâlik b. Enes'ten Ebubekir (r.a.) ve Ömer'in (r.a.) Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'a nisbeten olan makamlarını sorunca. Mâlik b. Enes şöyle buyurdu:

"Onların, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'a nisbeten olan makamları, Onun vefatından önce kendisiyle beraber bulundukları makam gibidir."

Ondan sonra Ebubekir'i (r.a.)n nass'a muhalif olan, hiç bir sözü tesbit edilmemiştir. Ama bu özellik başkasında yoktur.

Yine Sahihayn'de rivayet edildiğine göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyuruyor:

"Hiç şüphe etmeyiniz ki, sizden evvelki ümmetlerde peygamber değilken kendilerine ilham edilenler, var idi. Benim ümmetimde de böylesi varsa Ömer'dir."[475]

"Bir kere uyurken bana *(bir bardak)* ***süt sunuldu. Ben sütü içtim, hem o kadar içtim ki, şimdi bile onun kanıklığı tırnaklarımda cereyan eder, sanıyorum. Sonra*** *(artığımı içmesi için bardağı)* ***Ömer'e sundum."***

Ashab:

"Ya Rasulallah! Bu rüyanızı ne ile te'vil edip yordunuz?" diye sorunca, Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"İlim ile!" buyurdular."[476] Tirmizi'de bulunan ve Bekr b. Amr'ın, Mişrah b. Âhan'dan, O da Ukbe b. Âmir'den rivayet ettiğine göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyururlar:

"Benden sonra Peygamber olsaydı, Ömer olurdu."[477]

Tirmizi aynı zamanda bu hadise "Hasen" demiştir. Yine sahihaynde rivayet edildiğine göre Ebu Said el-Hudrî:

Peygamberin haletini aramızda en iyi bilen Ebubekir (r.a.) idi, buyuruyor. Ali (r.a.) de:

"Beni Ebubekir ve Ömer'e (r.a.) tercih eden birini işitirsem, Ona müfteriye (iftira eden) uyguladığım cezayı uygularım," buyururlar. Yine seksen ayrı rivayetle beyan edildiğine göre Ali (r.a.) mimberden müslümanlara:

"Peygamberinden sonra bu ümmetin en hayırlısı Ebubekir ve Ömer'dir." buyurmuşlardır.

Buhari şöyle diyor:

Muhammed b. Kesîr, Süfyan'dan, Cami' b. Şadad'dan, Münzir es-Sevrî'den, naklettiğine göre Muhammed b. el-Hanefiyye şöyle diyor:

---

[474] (Buhari Fedail: 5)
[475] (Buhari Fedail: 6, Enbiya: 54, Ahmed: 6/55)
[476] (Buhari İlim: 22, Tabir: 15, Müslim: 16, Darimi Rüya: 13)
[477] (Tirmizi Menakıb: 19)

"Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'dan sonra insanların en hayırlısı kimdir?" diye babama sordum. Babam da:

"Oğlum bilmiyor musun?" dedi. Ben de:

"Hayır" dedim. Babam:

"Ebubekir'dir" dedi.

"Ondan sonra kimdir?" dedim.

"Ondan sonra Ömer'dir" dedi.

Râfizî şöyle diyor:

"Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem), sizin en iyi hüküm vereniniz Ali'dir, buyurmuşlardır. Doğru hüküm vermek de dini iyi bilmeyi gerektirir."

Ey Râfizî!

Hadis diye iddia ettiğin bu sözün sahih isnadı yoktur ki, onu hüccet olarak gösteresin. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Helâl ve haramı en iyi bileniniz Muaz'dır"[478] mealindeki hadisleri de ondan daha sahihtir.

Helal ve haramı bilmek daha önemlidir. Üstelik senin rivayet ettiğin hadis ne meşhur sünen kitaplarında, ne bilinen müsnedlerde, ne sahih ve ne de zaif bir isnadla rivayet edilmiştir. Ancak hadis rivayetinde töhmete uğramış kimseler yoluyla gelmiştir. Ömer'in (r.a.):

"Ali, bizim en iyi hüküm verenimizdir," sözü doğrudur.

Ancak hüküm vermek, zahirdeki davaları halletmektir. Verilen hüküm görünüşte doğru olsa da meselenin bâtinî yönüne aykırı olması muhtemeldir.

Onun için Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuşlardır:

"Muhakkak siz, davalarınızı bana murafaada bulunursunuz. Sizden biriniz delil getirme hususunda diğerinizden daha kabiliyetli olabilir. Ben de işittiğim delillere göre hakkı ona veririm. Kime kardeşinin hakkından *(hakkı olmadığı halde, ancak getirdiği zahiri delillere göre)* ***bir şey verirsem, onu almasın. Çünkü Ona cehennemden bir parça vermişimdir."***[479] İşte hâkimlerin efendisi dahi, verdiği hükmün haramı helâl, helâli haram kılamayacağını açıkça beyan etmektedir.

"Ben ilim şehriyim, Ali ise O şehrin kapısıdır" hadisi ise yukardaki naklettiğim hadisten daha zaittir. Tirmizi rivayet etmiş olsa da mevzu hadislerden addedilir.

İbnü'l Cevzî, bu hadisi zikrederek onun bütün rivayetlerinin mevzu olduğunu söylemiştir. Lafzından bile yalan olduğu açıkca anlaşılmaktadır.

Çünkü Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), ilmin şehri olup ve o şehrin birden fazla kapısı olmadığı kabul edilirse, birden fazlasının Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'den İslâmı alıp tebliğ etmesi mümkün olamayacaktır.

---

[478] (İbn Mace Mukaddime: 11)

[479] (Buhari Şehadet: 27, Ahkam: 30, Hilye: 10, Müslim Akdiyye: 4, Ebu Davud Akdiyye: 7, Tirmizi, Ahkam:11, Nesai, Kudat:13, 33, İbn Mace Ahkam: 5)

Buna göre; İslâm'ı tebliğ işi tamamen sakatlanmış olması gerekir.

Bunun içindir ki; bütün müslümanlar Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'den alarak İslâm esaslarını tebliğ edenin yalnız bir kişi olmasının caiz olmadığı hususunda ittifak etmişlerdir.

Müslümanlar, İslamî esasları tebliğ edenlerin tevatür ehlinden olmalarını vacip kılmaları, onların rivayet edecekleri haberlerin hazır olmayanlara ilmi gerçeği ifade edebilecek derecede katî olmalarını gerekli kılmalarındandır.

Haber-i vâhid hiç bir zaman Kur'anın ve mütevatir sünnetin rivayeti için kâfi değildir.

Ama Şiîler, Ali (r.a.) ma'sum olduğu için onun başlı başına rivayet ettiği haber mütevatir haber gibi ilmi hakikat ifade eder, diyecek olurlarsa, Onlara şöyle deriz:

Önce onun ma'sum olup olmadığını bilmek şarttır. Râfizî, Ali'nin (r.a.) kendisinin ma'sum olduğunu söylediğini iddia etmesi, hiç bir zaman ma'sumiyetini ispat edemez. Kaldı ki, Ali (r.a.) böyle bir şey söylemez. Çünkü böyle bir iddia felakettir. Ma'sumiyeti icma ile sabittir, iddiası da doğru değildir. Çünkü böyle bir icmâ söz konusu değildir.

Sonra Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in kitap ve sünnetten meydana gelen ilmi yeryüzünü doldurmuştur. Ali'nin (r.a.) bu ilimden yalnız tek başına rivayet ettiği payın o ilme nisbeten az olduğu bir gerçektir.

Medine'de bulunan tabiînin ileri gelenleri Ömer (r.a.) ve Osman (r.a.) devrinde ilim tahsil etmişlerdir.

Muâz b. Cebel'in, tabiîn ve Yemen ehline olan talimi Ali'nin (r.a.) ta'liminden fazladır.

Ali (r.a.), Kûfe'ye gittiğinde orada Şüreyh, Ubeyde, Alkame, Mesrûk ve emsali tabiîn âlimleri bulunuyordu.

Ebu Muhammed b. Hazm şöyle diyor:

Râfizîler, Ali'nin (r.a.) diğer halifelerden daha âlim olduğunu iddia ediyorlar. Bu iddia yalandır.

Çünkü bir sahabenin çok âlim olması, ondan alınan rivayetlerin, verdiği fetvaların çokluğuna ve Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) Onu yerine defalarca tevkil etmesine bağlıdır.

Bu durumu araştırdığımızda; Rasulullah'ın hastalığı esnasında ve Ömer, Ali, İbn-i Mes'ud, Übeyy (r.a.) ve sahabilerin ileri gelenleri huzurunda Ebubekir'i (r.a.) namaz için yerine vekil olarak tayin ettiğini görüyoruz.

Bu istihlâf Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) gazaya giderken Ali'yi (r.a.) istihlâf etmesine benzemez. Çünkü Rasulullah gazaya giderken Ali'yi (r.a.) istihlâf ettiğinde, Onu kadın, çocuk ve özür sahipleri üzerine istihlâf etmişti.

Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) Ebubekir'i (r.a.) namaz için istihlâf etmesi de, Onun dînin direği olan namazı daha iyi kıldığına işarettir.

Bundan başka Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Ebubekir'i (r.a.) zekat ve hac işlerine de Emîr olarak tayin etmiştir.

Bütün bunlardan anlaşılıyor ki; Ebubekir (r.a.), bu işleri diğer ashabtan daha iyi biliyordu ki bu işler de dinin esaslarındandır.

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Ebubekir'i (r.a.) cihada giden seriyyelere Emîr olarak tayin ettiğini de biliyoruz. Bu da Onun cihad'la ilgili hükümleri iyi bildiğine delâlet eder. Ancak başkalarını da çeşitli seriyyelere tayin ettiği bir hakikattir. Fakat bu durum hiçbir zaman Ebubekir'in cihad ahkâmıyla ilgili olan ilminim diğerlerinin ilmimden az olduğuna delalet etmez. Ebubekir'in, ilim, namaz, zekat ve hacc hususunda Ali (r.a.). ve başkalarına tercih edilmesi, cihadda da onlarla eşit tutulması doğru olduğuna göre bu da Onun ilimde güvenilir olduğuna delâlet eder.[480]

Ebubekir'den (r.a.) gelen rivayet ve fetvaların az olması, Onun Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'dan ikibuçuk sene sonra vefat etmesinden ve o zaman berhayat olan ashabın Onun gibi Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in meclisine müdavim oldukları için Ebubekir'in kendi fetvalarını hüccet olarak ileri sürmemesinden kaynaklanıyor.

Binaenaleyh Ebubekir'den (r.a.) ancak yüzkırk hadis ve bir miktar fetva rivayet edilmiştir. Ali (r.a.)'den rivayet edilen hadisler ise beşyüzseksen altı hadis civarındadır. Çünkü O, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) dan sonra otuz sene yaşamıştır. Ashabın cumhuru vefat ettikleri için müslümanlar onun fetvalarıyla amel etme ihtiyacını hissetmişlerdir. Bunun içindir ki diğer halifelere nazaran daha âlim olduğu ileri sürülmüş olabilir. Medine, Basra ve Sıffin'de Ali'ye (r.a.) birçok soru sormaları da buradan kaynaklanıyor.

Ama biz, Ebubekir'in hayatını, Medine'den ayrılamayışını ve zamanında bir çok ashabın berhayat olup ondan rivayet etme ihtiyacında bulunmayışları ile Ali'nin (r.a.) belde belde gezip dolaşmasını, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'den sonra otuz sene yaşamış olmasını ve zamanında ashabın çoğunluğunun vefat etmiş olmalarını kıyas edecek olursak, Ebubekir'in ilimdeki otoritesinin önemini dana güzel anlamış oluruz. Bunun delili kısa ömürlü olan ashabtan yapılan rivayetlerin az, uzun ömürlü olan ashabtan yapılan rivayetlerin çok oluşudur.

Ömer (r.a.) Medine'de kalmayıp Şam'a geldiği için kendisinden beşyüzotuz yedi hadis rivayet edilmiştir. Bu sayı Ali (r.a.)'den rivayet edilen hadislerin sayısına yakındır. Fakat Ömer (r.a.), Ali (r.a.)'den onyedi sene önce vefat etmiş, vefatı sırasında da henüz hayatta olan bir çok âlim sahabi de vardı. Buna rağmen Ali (r.a.)'den rivayet edilen sahih hadisler Ömer'in (r.a.) hadislerinden birkaç tane fazladır. Fıkıh babında da Ömer'in (r.a.) fetvaları Ali'nin (r.a.) fetvaları kadardır.

Aişe'nin (r.a.) ilimdeki hizmetine bakacak olursak; Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'den sonra uzun müddet yaşadığı için iki binden fazla hadis rivayet ettiğini göreceğiz.

İbn-i Ömer ve Enes (r.a.) için de aynı durum söz konusudur.

Ebu Hureyre (r.a.) sekizbin civarında,

---

[480] (**Hafız ez-Zehebî, İbn-i Hazm**'ın sözlerini kısaltarak burada sona erdirmiştir.)

İbn-i Mes'ud'da sekizyüz küsur hadis rivayet etmişlerdir.

İbn-i Mes'ud, Aişe ve İbn-i Ömer (Allah cümlesinden razı olsun Ali (r.a.)'den daha fazla yaşadıkları için fetvaları da onunkinden daha çoktur.

İbn-i Abbas (r.a.) da binbeşyüzden fazla hadis rivayet etmiştir. Fetvaları ve tefsir ile ilgili görüşleri ise oldukça çoktur.

Bütün bu anlatılanlara göre râfizîlerin iddiaları hükümsüz kaldı.

Hülasa olarak deriz ki:

Evet Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Ali'yide Emir olarak tayin etmiştir. Âlim olanlardan başkasını da tayin etmemiştir. Muâz ve Ebu Musa'yı ayrı ayrı Yemen'e vali olarak tayin etmesi gibi.

Râfizî şöyle diyor:

"Ali'nin, Ebubekir ve Ömer'den daha zeki ve ilim tahsili için gayet hırslı idi. Küçüklüğünde ve olgunluğunda da Rasulullah'tan ayrılmamıştır."

Ey Râfizî!

Ali'nin (r.a.), Ebubekir (r.a.) ve Ömer (r.a.)'den daha zeki ve ilim tahsili için Onlardan daha hırslı olduğunu nereden biliyorsun?

Rasulullah'tan (sallallahu aleyhi ve sellem) olan istifadesi her ikisinden daha çok olduğunu nereden çıkarıyorsun?

Daha önce Sahihaynden her ikisinin ilmiyle ilgili olarak hadis rivayet etmiştik. Aynı konu le ilgil olarak Ebu Saîd el-Hudrî'nin rivayet ettiği bir başka hadis vardır. Bu hadiste Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), şöyle buyururlar:

"İnsanlar, iç gömleklerini giyinmiş bir halde bana rüyada gösterildi. Kiminin gömleği göğüslerine yetişiyor, kimininki de aşağıya doğru uzanıyordu. Ömer de üstünde uzunca bir gömlek olup onu yukarıya doğru çekerken bana gösterildi."

Ashâb: Yâ Rasulallah! Bu rüyayı ne ile te'vil ettiniz? diye sormaları üzerine, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Din ile" buyurdular. Ömer (r.a.) vefat edince İbn-i Mesud:

"Bana göre Ömer ilmin onda dokuzunu beraberinde götürdü. Geri kalanlar da ilmin onda birinde ortak oldular," buyurdular.

Râfizî şöyle diyor:

"Çocukluk yaşlarında elde edilen ilim, taşın üstünde yapılan oyma gibidir." Dolayısıyla Ali'nin ilmi diğerlerinden daha fazladır. Çünkü O, tam bir kabiliyet sahibi idi."

Ey Râfizî!

Bu iddian da boş sözlerdendir. Hadîs diye rivayet ettiğin bu söz, rivayet ettiğin diğer sözler gibi Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) ait değildir.

Kaldı ki, ashab Kur'ân ve Sünneti çocukluk devrelerinden sonra hem de gayet güzel bir şekilde öğrenmişlerdir. Allah da bu öğrenmeyi kendilerine müyesser kılmıştır.

Ali (r.a.) de aynı durumda idi. Çünkü vahiy sona erdiğinde otuz sene civarında ömrü vardı. Bazı sahabiler de ondan daha fazla ezber yapmışlardı.

Mesela: Ebu Hureyre (r.a.), üç küsur senede kimsenin ezberlemediği miktarda hadis ezberlemiştir.

Râfizî şöyle diyor:

"Gramer (Nahiv) ilminin esaslarını Ali (r.a.) ortaya koymuştur. O, Ebu'l Esved'e: Bütün söz isim, fiil ve harften meydana gelmiştir, diyerek ona dilbilgisi kaidelerini öğretmiştir."

Bu sözlerine de şu cevabı veriyoruz:

Gramer ilmi nübüvvet ilimlerinden değildir. Bu ilim istinbat (çalışarak ortaya koyma) yoluyla ortaya konmuştur.

Diğer üç halife devrinde konuşma ve telaffuzda anlaşmazlık olmadığı için bu ilimden delil getirmeye ihtiyaç duyulmamıştır.

Ancak Ali (r.a.) Kûfe'ye yerleşince -ki orada Nabtîler bulunuyordu- Ebu'l Esved ed-Düeli'ye "Gramer ilmine yönel!" dediği rivayet edilmiştir.

Haccac b. Yusuf'un noktalama med ve şedde gibi işaretlerini, Halil'in aruz veznini bulduğu gibi.

Râfizî:

"Bütün fakihler ilmi Ali'den almışlardır" diyor.

Rafızî'nin bu iddiası da yalandır.

Çünkü dört mezhep imamlarından ve diğer mezhep kurucularından hiçbiri yalnız Ali'nin (r.a.) fıkhına müracaat etmiş değildir.

İmam Mâlik, ilmini Medine ehlinden almıştır ama, Medine ehli Ali'nin (r.a.) sözüyle amel etmemişlerdir. Aksine onlar ençok Ömer (r.a.), Zeyd, İbn-i Ömer ve başkalarının görüşlerine göre amel etmişlerdir.

İmam-ı Şafiî, fıkhî bilgisini Mekkeli olan İbn-i Cüreyc'in talebelerinden, O da, İbn-i Abbas'ın talebelerinden almıştır. Daha sonra Medine'ye gelen Şafiî, ilmi imamı Mâlik'ten almağa başladı. Akabinde Irak âlimlerinin kitaplarını yazarak aralarından beğendiğini aldı.

Ebu Hanife'nin meşhur olan hocası Hammad b. Ebi Süleyman ise İbrahim en-Nahaî'nin talebesidir. Nahaî, ilmini Alkame'den, Alkame de İbn-i Mes'ud'dan almıştır.

Ebu Hanife, Mekke'de iken Ata ve daha başkasından da ilim tahsilinde bulunmuştur.

Ahmed b. Hanbel'e gelince, O da hadis imamlarının mezhebini takib ediyordu. Hüşeym, İbn-i Uveyne, Vekî, Şafiî ve başkalarından ilim tahsil ederek beğendiğini tercih etmiştir.

İbn-i Rûheveyh ve Ebu Ubeyde de aynı yolu izlemişlerdir.

Râfizî'nin:

"Mâlikiler, ilmi yalnız Ali'den ve çocuklarından almışlardır." şeklindeki iddiası da yalandır.

İşte "El-Muvatta" ortadadır. Eserde Ali (r.a.) ve çocuklarından rivayet edilen hadisler oldukça azdır.

Sünen ve Müsned kitapları da öyledir. İçinde bulunan hadislerin çoğu ehl-i beytin dışında kalanlardan rivayet edilmiştir.[481]

Râfizî:

"Ebû Hanife, ilmini Ca'fer es-Sâdık'tan almıştır." diyor. Bu da yalandır.

Ebu Hanife ancak onun muasırıdır. Caferi Sâdık, ondan iki sene önce vefat etmiştir. Fakat aynı yılda doğmuşlardır. Ebû Hanife'nin Ca'fer Sadık ve babasından bir tek meselede dahi ondan bir şey aldığını yeterli olarak bilmiyoruz. Aksine onlardan daha yaşlı olanlardan ilmini almıştır, diyebiliriz.

Ata b. Ebi Rebah ve asıl hocası olan Hammad b. Ebi Süleyman gibi. Cafer b. Muhammed ise Medine'de bulunuyordu.

Râfizî:

"Şafiî, ilmini Muhammed b. Hasan'dan (eş-Şeybânî) almıştır." diyor.

Halbuki Şafiî, imam oluncaya kadar mezkûr zatın yanına uğramamıştır. Ondan sonra onunla oturmuş, izlediği yolu öğrenmiş, onunla münakaşa ederek, Ona red olarak da eserler te'lif etmiştir.

Hülasa bu zatlar Ca'fer Sadık'tan fıkhın ne usûlü ve ne de furû'u ile ilgili olarak bir şey almamışlardır. Ancak kendisinden bazı hadisler rivayet ettikleri doğrudur. Başkasından da onlardan daha fazlasını rivayet etmişlerdir.

Fakat Ca'fer Sâdık'a isnad edilen yalanlar kadar hiç kimseye yalan isnad edilmemiştir. Tabiî ki, Ca'fer Sâdık bütün bu yalanlardan uzak idi. Neseb, Cifir, Şimşek, yıldız, masal v.s. ilimlerini kendisine isnad ettikleri gibi.

Râfizî şöyle diyor:

"Mâlik'ten rivayet edildiğine göre O, Rabîa'dan Rabîa' İkrime'den, İkrime, İbn-i Abbas'tan ilmini almıştır. İbn-i Abbas da Ali'nin talebesidir."

Ey Râfizî!

Bu da yalandır. Böyle olsa da bunda iftihar edilecek bir şey yoktur. Çünkü Allah (c.c), Ali'yi (r.a.) Kitap ve Sünnete muhalif olan sözlerden tenzih etmiştir. Ashab ve tabiin'den hiç kimse, âlemin hudûsunu cisimlerin hudûsuyla ispatlamaya kalkışmamıştır. Doğrusu kelam ilmini ilk icad edenler, Ca'd b. Dirhem ve Cehm b. Safvân'dır.

Bunu da hicrî ilk yüz yıldan sonra ortaya atmışlardır. Daha sonra bu ilim, Amr b. Ubeyd ve Vâsıl b. Atâ'ya kadar ulaşmıştır. Bunlar da ahiret ve kader meselelerinde konuşunca münakaşalar Ebu'l Huzeyl el-Allaf, Nazzam ve Bişr el-Müreysî'ye kadar uzadı. Zaten bütün bunlar bidatçıdırlar. Ali (r.a.)'den sabit olmuş hutbelerde de, Mu'tezilenin beş usulü ile ilgili hiçbir şey yoktur. (Şîîler, Kader meselesinde mu'tezilî oldukları için bunlardan bahsedildi. Müt.)

Hatta ilk Mu'tezililerden bazıları Ali'nin (r.a.) adaletinden şüphe etmişlerdir. Cemel hâdisesine iştirak edenlerden bir guruba fâsık dediğini de iddia

[481] (Bunun sebebi, kendilerini Ali'nin (r.a.) taraftarları olarak ilan eden bazı kimselerin rivayetlerinde yalanın çok olmasındandır. Onun için hadisin sıhhat derecelerini iyice araştıran hadis âlimleri, ehl-i beytin hadislerinden uzak durmuşlardır. Çünkü bu âlimler ehl-i beyt adına söylenmiş bir çok uydurma hadislerin mevcudiyetini iyi biliyorlardı.)

etmişlerdir. Ali'nin (r.a.) ilk taraftarları (Kitapta ilk Şîîler şeklinde geçiyordu. Müt.) Kaderi kabul etmelerine rağmen, daha sonra gelenler bunu inkâr etmişler hatta bunlardan Hişam b. el-Hakem daha ileri giderek, (hâşâ!) Allah (c.c.)'ın cisim olduğunu ileri sürmüştür. Halbuki, Ca'fer es-Sâdık'a ve Kur'ân'ın mahlûk mudur, değil midir? meselesi sorulunca "Kur'ân, ne hâlık, ne de mahlûktur. O, ancak Allah (c.c.)'ın kelâmıdır" cevabını verdiği tesbit edilmiştir. Şüphesiz ki Ebu Hasan el-Eş'arî, Ali el-Cübbâî'nin talebesi idi. Ancak bilâhare ondan ayrılmış, Hadisi Zekeriyya b. Yahya es-Sâcî'den almıştır. "El-Mekalat" adlı eserinde de Selefi sâlihînin itikadında olduğunu beyan etmiştir.

Fakat sen ey Râfizî! Arkadaşlarınla beraber en rezil mezhebleri bir araya getirerek onları ileri sürüyorsunuz.

- Sıfatlar konusunda Cehmîyyeyi,
- kulların fiilleri hususunda Kaderiyyeyi,
- imamet ve tafdîl konusunda da Râfizîliği kendinize mezheb edindiniz.

Bütün bunlardan da anlaşılıyor ki, Ali (r.a.)'den naklettikleriniz Ona isnad ettiğiniz iftiralardır.

Bunlarda da Ali (r.a.) için hiçbir medih yoktur. Ali'ye (r.a.) isnad edilen iftiraların en bariz olanı Karamita ve İsmailîler'in iftiralarıdır. Her iki sapık fırka da, Ali'ye (r.a.) zahiri ilimden başka bâtınî ilim verildiğini iddia ediyor. Ali (r.a.) bir sözünde şöyle diyor:

"Daneleri yeşerten ve ruhları yaratan (Allah)a yemin ederim ki. Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) bana bildirdiği her şeyi başkasına da bildirmiştir. Bu sahifedekiler ile Allah (c.c.)'ın kuluna verdiği ve onunla kitabını kavrayabildiği anlayış müstesnadır."

Aslında ehl-i beyte yapılan iftiraların haddi hesabı yoktur.

Hatta Öşür hırsızları, Ali (r.a.)'den kalma ve hırsızlık için müsaade ettiğine dair kendilerinde bir kitabın mevcut olduğunu iddia etmişlerdir. Hayber yahudileri de, Ali'nin (r.a.) cizyeyi kendilerinden düşürdüğüne dair bir kitabın mevcudiyetini ileri sürmüşlerdir. Bu sapıklıktan daha büyük bir sapıklık var mıdır?

Kendilerini Ali'ye (r.a.) taraftar olarak ilan eden Bâtınîler de, İslâmın kemâli, feleklerin ilâh olduklarını kabul etmekle mümkün olacağını, âlemin idarecisinin felekler olduğunu ve feleklerin dışında onları idare eden bir yaratıcının olmadığını iddia ediyorlar. Bu sapıklar, böyle bir inanç, Muhammed'in getirdiği İslâm'ın bâtını (gizli) yönü olduğunu, Muhammed'in mezkûr inancı Ali'ye, Ali de onu özel kişilere arzettiğini söylüyorlar.

İddialarına devam eden bu sapıklar, söz konusu olan inancın Muhammed b. İsmail b. Ca'fer'e ulaşıncaya kadar bu şekilde geldiğini ayrıca beyan ediyorlar. Bunlar, Muhammed b. İsmail b. Ca'fer'i idarecileri olarak kabul ederler. Kralları da, önce Mağrib'i sonra Mısır'ı iki-yüz seneden fazla hâkimiyetleri altında tutan Ubeyde oğullarıdır.

Kadı Ebubekir et-Tayyib, Kadı Abdu'l Cebbar b. Ahmed, Kadı Ebu Ya'la, Gazâlî, İbn-i Akîl ve Şehristanı, Ubeyde oğulları hakkında eserler te'lif ederek onların sapıklıklarını ortaya koymuşlardır.

Hasan Sabbah ve taraftarları ile Nusayrîler bu sapık bâtınîlerdendir. Bunların en açık alâmetleri râfizîlik, bâtınî yönleri de zındıklıktır.

Bâtınîliği iddia eden bu zındıklar Şiîlik yoluyla İslâm dinini ifsad etmeye çalışmışlardır.

Bununla kalmayıp propagandacılarına Şiîlik yoluyla müslümanların arasına sızmalarını tavsiye etmişlerdir.

Şiîlerin yalan ve iftiralarına kendilerinin de uydurdukları yalan ve iftiraları ilave ederek, hıristiyan, yahudi ve putperestlerin yapamadığını bu sapıklar, Ehl-i imana yapmışlardır.

Râfizî şöyle diyor:

"Tefsir ilmi Ali'ye nisbet edilir. Çünkü İbn-i Abbas Onun talebesidir. İbn-i Abbas: Emirü'l Mü'mininin Ali, Besmelenin "be" harfi tefsiri üzerine gecenin evvelkinden âhirine kadar bana ders verdi, diyor."

Ey Râfizî!

Bu iddian sarahaten yalandır. Meçhullere inanan bazı cahil sofular da bu sözü naklediyorlar. Aynı kişiler Ömer'in (r.a.):

Rasulullah ile Ebubekir (r.a.) konuştuklarında ben de Onların aralarında bir zenci gibiydim, dediğini rivayet ediyorlar.

Yine bunlar, Ebubekir'in (r.a.) gizli hallerini kendisinden sormak için Ömer'in (r.a.) Onun hanımıyla evlendiğini ve Ömer'e :

"Ebubekir (r.a.)'den pişmiş ciğer kokusu aldığını" söylediğini iddia ediyorlar.

Bu iddia da en açık yalanlardandır. Çünkü Ebubekir'in vefatından sonra onun hanımı olan Esma binti Umeys ile evlenen Ali (r.a.)'dir.

İbn-i Abbas ise, tefsiri İbn-i Mesud ile ashab ve tâbiîn'in büyük bir çoğunluğundan almıştır.

Müstakil olarak Ali (r.a.)'den rivayet edilen bir tefsirin mevcudiyeti de bilinmemektedir. Ancak tefsirle ilgili olarak Ali (r.a.)'den bazı rivayetler yapıldığı doğrudur. Ama Ebu Abdirrahman es-Sülemî'nin tefsirle ilgili olarak Ca'fer es-Sâdık'tan rivayet ettikleri hilaf-ı hakikattir.

Râfizî şöyle diyor:

"Tarikat ilmi Ali'ye dayanır. Sûfiyye, hırkayı Ona nisbet ederler."

Bu hususta şöyle diyoruz:

Birkaç hırkadan bahsediliyor. En meşhur olanları iki tanedir.

Bunlardan biri Ömer (r.a.)'e diğeri de Ali'ye (r.a.) nisbet edilir.

Ömer (r.a.)'e nisbet edilen hırka, Üveys el-Kuranî (Karanî) veya Ebu Müslim el-Hevlanî'ye,

Ali'ye (r.a.) nisbet edilen hırka da, Hasan el-Basrî'ye varmıştır.

Müteahhirûn âlimleri ma'ruf el-Kerhiye kadar vardırıyorlar. Ondan sonra da isnad kesiliyor. Müteahhirûn âlimleri, bazan Ma'ruf el-Kerhi'nin Ali b. Musa'nın sohbetinde bulunduğunu söylüyorlar ki, bu iddia kesinlikle yanlıştır. Çünkü Ma'ruf,

Bağdad'ta inzivaya çekilmiş iken, Ali b. Musa, Horasan'da Me'mun'un beraberindeydi.

Üstelik Ma'ruf, Ali b. Musa'dan daha yaşlıdır. Ma'ruf el-Kerhî'nin onunla bir araya geldiğine ve ondan bir şeyler aldığına dair iddiaya asla inanmıyoruz. Allah (c.c.)'a kasem ederim ki, Ma'ruf Ali b. Musa'nın bevvabı olmadığı gibi Onun eliyle de müslüman olmuş değildir.

Müteahhirûn âlimleri, bazan da Ma'ruf el-Kerhî'nin Davut et-Tâî'nin arkadaşlığını yaptığını söylüyorlar. Bunun da aslı yoktur. Ma'rufun, Davut et-Tâî'yi gördüğü de bilinmemektedir. Hırkanın bir isnadında Davud et-Tâî'nin Hübeyb el-Acmî ile arkadaşlık ettiği de söylenmektedir. Bunun aslı da bilinmemektedir. Yalnız Hubeyb el-Acmî'nin, Hasan el-Basrî ile arkadaşlık ettiğini söylüyorlar. Bu ise doğrudur. Çünkü Hasan el-Basrî'n'in arkadaşları çoktu. Eyyûb es-Sehatiyânî, Yunus b. Ubeyd, Abdullah b. Avf, Muhammed b. Vâsi', Mâlik b. Dînar, Hubeyb el-Acmî, Farkad es-Sebhî (veya Sebehî) ve emsalleri Basra âbid ve zâhidleri gibi arkadaşları vardı.

Ali'ye (r.a.) nisbet edilen hırkanın bir isnadında Hasan el-Basrî'nin Ali (r.a.) ile arkadaşlık ettiğini söylüyorlar. Bu da asılsız bir iddiadır. Ali'nin (r.a.) Basra'ya girip Hasan Basrî'yi bırakıp, vaizi camiden çıkarttığına dair yapılan rivayet açık bir yalandır. Çünkü Hasan Basri, Ali'nin (r.a.) vefatından sonra ilim tahsiline başlamıştır. Bununla beraber Osman'ı (r.a.) hutbe irad ederken görmüştür. İbnü'l Cevzî, Hasan Basrî'nin menkibeleriyle ilgili olarak başlı başına bir eser te'lif etmiştir.

Biz kesin olarak biliyoruz ki; Ashab-ı Kiram, müridlerine (kendilerine tâbi olanlara) hırka giydirmemişler ve onların saçlarını kestirmemişlerdir. Tâbiûn da böyle birşey yapmamışlardır. Onlar ancak ashabın edebiyle edeplenmişlerdir.

Tabiîn, beldelerinde bulunan ashabtan ilim almışlardır.

Medine ehli, Ömer (r.a.), Übeyy, Zeyd ve Ebu Hureyre'den ilmi almışlardır.

Ali (r.a.) Küfeye gittiğinde oranın halkı dinî ilimlerde İbn-i Mesud, Sa'd, Ammar ve Huzeyfe'in yanında yetişmişlerdi.

Basra ehli, ilimlerini İmrân b. Huseyn, Ebu Musa, Ebubekire ve İbn-i Mağfelden almışlardır.

Şam halkı da, dini bilgilerini Muaz, Ebu Ubeyde, Ebudderdâ, Ubâde b. es-Sâmit ve Bilal'den elde etmişlerdir.

Durum böyle olunca, “Bütün zühd ve tasavvufî tarikatlar yalnız Ali (r.a.)'den alınmıştır” sözünü nasıl söyleye biliyorsun ey Râfizî?

Zühd ile ilgili olarak ciddi bir çok eserler yazılmıştır. Mesela:

Ahmed b. Hanbel, İbn-i Mübarek, Vekîl b. Cerrah ve Henad b. es-Sirri Zühd mevzuunda eser te'lif etmişlerdir. “Hilyetü'l-Evliya” ve “Safvetü's-Safve” gibi Zühd'ten bahseden eserler de, Muhacirin, ensar ve onlara güzelce tâbi olanların zühdleriyle ilgili haberler vardır.

Bu eserlerde Ali'nin (r.a.) zühdünden bahseden haberler, Ebubekir, Ömer, Muaz, İbn-i Mesud, Ubey b. Ka'b, Ebu Zerre, Ebu Umâme (r.a.) ve emsallerinin zühdünden bahseden haberlerden fazla değildir. Allah cümlesinden razı olsun.

Râfizî şöyle diyor:

"Ali, fesahat ilminin kaynağıdır. Hatta onun hakkında: konuşmasındaki fesahat, Halk'ın kelâmı hariç her konuşmanın üstündedir, denilmiştir."

Evet; şüphesiz ki Ali (r.a.) ashab-ı Kiramın en iyi hatibi idi. Ama Ebu Bekir ve Ömer (r.a.)'de hatîp idiler.

Sabit b. Kays oldukça belağatlı bir hatip idi.

Ebubekir (r.a.), Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) huzurunda ve gıyabında çeşitli hitablarda bulunuyordu.

Allah (c.c.)'ın Rasulü de hitaplarının dinler ve ikrarda bulunurdu. Ebubekir (r.a.), Sakife günü çok belağatlı bir hitapta bulunmuştur. Bu hususta Ömer (r.a.) şöyle diyor:

"Ben, beğendiğim bir hitabet metnini hazırlamıştım. Onu dile getirmek istediğimde, Ebubekir:

Acele etme! dedi. Ben de Onu üzmek istemedim. Kızgın olduğu bazı hallerde onunla idare ederdim. Daha sonra hitabetine başladı. Hitabetinde benden daha çok akıllı ve vakarlı davrandı. Allah (c.c.)'a yemin ederim ki, çalışıp çabalıyarak hazırladığım hiçbir söz ve fikir kalmadı ki, Ebubekir ondan daha iyisini veya mislini söylemiş olmasın."

Enes b. Mâlik şöyle diyor:

"(Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) vefat edince korkudan) hepimiz tilki gibi iken, Ebubekir, yaptığı bir konuşma ile bizi öyle cesaretlendirdi ki, arslanlar gibi kesildik."

Sabit b. Kays'a Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) hatibi denildiği gibi, Hasan b. Sabit de Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) şâiri diye çağırılıyordu. Ziyad b. Ebih, arapların en hatibi ve telaffuzunda en beliği idi. Hatta Şa'bî Onun hakkında şöyle demiştir:

Hitabette bulunan hiç kimse yoktur ki, hata eder korkusuyla onun susmasını temenni etmiş olmayayım. Ancak Ziyad bundan müstesnadır. O, hitabetini uzattıkça güzel konuşuyordu.

Şa'bi Aişe (r.a.) hakkında da:

Aişe insanların en iyi hatiplerinden ve fasih konuşanlarından idi. Öyle ki, Ahef b. Kays, Onun belagatından hayrete düşerdi, diyor.

İbn-i Abbas da en iyi hatiblerden idi.

Hülâsa; İslâmdan evvel ve sonra arap milletindeki hatipler oldukça çoktu. Bütün bunların Ali (r.a.)'den hitabetle ilgili olarak birşeyler aldığı sabit değildir.

Hadd-i zâtında fesahat, yani açık ve düzgün konuşmak, Allah vergisidir. Ne Ali (r.a.) ve ne de adı geçen hatipler hiçbir zaman ilm-i bedî'den olan kafiyeli ve cinaslı (kelime harflerinin birbirine benzemesi) konuşmak için kendilerini zorlamamışlardır. Aksine onlar normal hitabette bulunmuşlar ve kafiyeli konuşmayı kasdetmemişlerdir.

Bedî' (güzel konuşma ilmi) ilmi, müteahhir alimler zamanında kaideleşmiş ve dana sonra bu kaideler doğrultusunda konuşularak tatbikata konmuştur.

Binaenaleyh "Ali (r.a.), fesahatin kaynağıdır" şeklindeki sözün mücerred bir iddiadır. Hakikatte insanların en fasîh ve belîğ konuşanı Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'dir.

Fesahat ve belagat, derinden ve ağzını doldura doldura konuşmak değildir. Aksine fesahat ve belagat, meramı tam bir şekilde ifade etmektir. Konuşmacı kasdettiği mânâ ile ifade ettiği lafızları böylece bir araya getirmeğe çalışır.

Şunu da iyi bil ki; "Nehcü'l Belâğa" sahibi, Ali'ye (r.a.) nisbet ederek naklettiği hutbelerin çoğu Ali'ye (r.a.) yapılan iftiralardır.

Ali (r.a.) (r.a.), nakledilen hutbeleri dile getirmekten çok daha yücedir. Fakat bu râfizîler, onu öveceğiz diye nice yalanlar uydurdular. Bu uydurmalar doğru olmadığı gibi, Ali (r.a.) için medih de değildirler.

Ey Râfizî!

"Âli'nin sözleri her mahlûkun sözünden üstündür." şeklindeki ifaden laneti hakketmiş bir sözdür.

Bunda Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) karşı bir sû-i edep vardır.

Bu sözün, İbn-i Sebîn'in "Bu kelam (Kur'an) bir yönüyle insan kelâmına benzer." şeklindeki sözüne benziyor.

İbn-i Sebîn, bu sözüyle Allah (c.c.)'ın kelamını insanların telaffuz ettiği kelama benzetiyor ki, bu söz müslüman sözü olamaz.

Ali'nin (r.a.) sözlerinde bulunan doğru mânâlar, diğer halifelerin sözlerinde de mevcuttur. Fakat "Nehcül Belâğa" sahibi bir çoklarının sözlerini alarak Ali'ye (r.a.) mal etmiştir. Halbuki bu sözlerden ancak bazıları Ali'ye (r.a.) aittir. Bir kısım sözler de, Ali'nin (r.a.) onları dile getirmesi mümkün olmasına rağmen onun sözleri olmayıp, başkalarına aittir.

Câhız'ın "El-Beyan vet Tebyîn" adlı eserinde Ali'ye (r.a.) ait olmayan birçok sözler vardır. "Nehcü'l Belâğa"nın sahibi ise onları alır ve Ali'nin (r.a.) olduğunu iddia eder. Eğer bu eserdeki hutbeler Ali'nin (r.a.) olsaydı, daha eser meydana gelmeden önce, hem de senedlerle Ali (r.a.)'den rivayet edilip gelecekti. Rivayet ilmi hakkında biraz bilgisi olan, "Nehcül' Belâğa"daki bu hutbelerin ekserisi, eserin tasnifinden önce ortada olmadıklarını bildiğine göre, mezkûr hutbelerin Ali'ye (r.a.) isnadının yalan olduğu ortaya çıkmış oldu. Yalan değilse hutbeleri nakleden musannif, onları hangi kitaptan aldığını, kimler tarafından nakledildiklerini ve senedlerini beyan etmesi gerekir. Aksi halde mücerred iddiaları dile getirmekten hiç kimsenin âciz olamadığı muhakkaktır.

Hadis ve isnad ilmini anlayan, onların sahih ve mevzu olanlarını birbirinden ayırabilen kimse, Ali (r.a.) adına bu gibi nakilleri yapanların; nakil ilminden uzak olup, doğrusunu yalanından ayıramayacak kadar câhil olduklarını gayet güzel bir şekilde bilmiş oldu.

Râfizî şöyle diyor:

"Ali: Beni kaybetmeden sorunuz. Semânın yollarını bana sorunuz. Muhakkak ben, o yolları yeryüzünün yollarından daha iyi biliyorum." buyurmuştur.

Ey Râfizî!

Ali'nin (r.a.), Medine'de onun gibi âlim olan yüce ashab arasında bu sözü söylemesi mümkün değildir. Aksine Ali (r.a.), Irak'a gittiğinde ve dinin bir çok yönlerini bilmeyen kimseler arasında bulunduğu sırada bu sözü söylemiştir. Çünkü Ali (r.a.) orada imam idi. Dolayısıyla maiyetinde bulunanlara dinlerini öğretmesi onun hakkında vaciptir.

Eğer "Ben, semanın yollarını, yeryüzünün yollarından daha iyi biliyorum" demişse, bunun mânâsı Allah (c.c.)'ın rızasına kavuşmayı temin eden emirleri, ibadetleri, cennet ye meleklerle ilgili konuları, yeryüzünde bildiklerimden daha iyi biliyorum, demektir.

Ali (r.a.), hiçbir zaman bu sözüyle kendisinin bedeniyle semâlara çıktığını kasdetmiyor. Müslüman böyle bir mânâyı kasdederek bu sözü söylemez. Bu söz, Ali'ye (r.a.) isnad edilen bir uydurma söze benziyor. İsnadı da belli değildir. Aşırı giden şiîler bu sözü delil olarak ileri sürüyor ve Ali'nin (r.a.) Nübüvvetini iddia ederek sapıtıyorlar.

Avamdan ve câhil zâhidlerden bir çokları da bazı mürşidler hakkında buna benzer yanlış itikadda bulunuyorlar.

Râfizî şöyle diyor:

"Ashab, kendilerine karmaşık gelen meselelerde Ali'ye müracaat etmişlerdir. Ömer, bir çok meselenin hükmünü Ona havale ederek, Ali olmasaydı Ömer helak olacaktı, demiştir."

Ey Râfizî!

Ashab-ı Kiram dinî bir mevzuda Ali'ye (r.a.) müracaat etmemişlerdir. Ancak Ömer (r.a.), soru sormaya gelenlere cevap vermek üzere Ali, Osman, İbn-i Mesud, Zeyd b. Sabit, Ebu Musa ve emsalleriyle istişarede bulunduğu doğrudur.

Hatta İbn-i Abbas yaşça küçük olmasına rağmen, ashab-ı Kiram ile beraber istişare meclisine giriyordu. Sonra istişare Allah (c.c.)'ın emrettiği hususlardandır. Âyet-i Kerimede şöyle buyuruyor:

"İşleri de hep aralarında şûra iledir"[482]

Şûraya başvurduğu içindir ki, Ömer'in (r.a.) görüşü, hüküm ve siyaseti en isabetli işlerden idi.

İbn-i Abbas Ali (r.a.)'den sonra ve ondan daha fazla yaşadığı için bir çok müşkül meseleyi halletmiştir. Gerçekten de insanlar, Onun ilmine muhtaç olmuşlardır. Ömer (r.a.), daha âlim olmasına rağmen etrafındakilerle istişarede bulunuyordu.

"Ali olmasaydı, Ömer helak olurdu" şeklindeki iddiaya gelince:

---

[482] (Şûra: 42/38).

Ömer (r.a.) -doğru ise- bu sözü bir tek mesele esnasında söylemiştir. Kaldı ki, Ömer (r.a.) bu gibi sözleri Ali (r.a.)'den çok daha gerilerde gelen kişilere de söylemiştir. Hatta mehir konusunda kendisine itiraz eden bir kadına:

"Ömer yanıldı, kadın isabet etti" demiştir.

Ey Râfizî!

"Meselelerin hükümleri ilhamla bilinir" diyorsun.

Bu sözün mânâsına göre, kendisine "Bu hüküm doğrudur" diye ilham edilen kimsenin mücerred olarak o ilhama göre hüküm vermesi gerekir. Halbuki İslâm dininde bu şekilde hüküm vermek caiz değildir.

İlham, hüküm vermek için bir yol olsaydı, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in bununla hükmetmesi herkesten daha çok uygun olacaktı. Çünkü Allah (c.c.), Ona hak sahibini vahiy ile bildirebilirdi. O zaman delile de gerek duymazdı.

Eğer yukarıdaki sözün mânâsı "Allah, Şer'î hükmü ilham ediyor" şeklindedir diyorsun, bu mânânın doğru olduğuna dair şer'î bir delil getirmen gerekir. Kaldı ki Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) bir hadislerinde:

"Daha önceki ümmetlerde kendilerine ilham edilenler vardı. Ümmetimden böyle biri olursa** (O kişi)* ***Ömer'dir" *buyurmuşlardır.*[483]

Bununla beraber ilham ile hükmetmesi Ömer (r.a.) için caiz olamazdı. O, meseleyi kitap ve sünnete arzetmeden, kalbine ilham edilen mücerred hükmüyle amel edemezdi. Ancak kalbin ilham edilen hükmü kitap ve sünnete arzettikten sonra, onlara muvafakat ettiğini görürse o hükümle amel ediyor, etmezse onu terkediyordu.

Râfizî şöyle diyor:

"Ali, bütün insanların en cesuru idi. İslâmın temelleri yalnız onun kılıcıyla oturmuş, imanın dayanakları yine onun kılıcıyla sağlamlaştırılmıştır. Üzüntüleri Rasulullah'dan (sallallahu aleyhi ve sellem) defetmiş, başkasının kaçtığı gibi savaş meydanlarından kaçmamıştır."

Ey Râfizî!

Ali'nin (r.a.) cesaretinde ve İslâmın zaferi için bir çok kâfirleri öldürdüğünde kesinlikle şüphe yoktur. Yalnız bu durum yalnız Ali'ye (r.a.) has bir özellik değildir. Aksine ashab-ı kiramın bir çoğu bu hususta onunla ortaktırlar. İnsanların en cesuru da Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'dır. Bu hususta Enes (r.a.) şöyle diyor:

"Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) insanların en güzeli, en cömerdi ve en cesaretlisi idi.

Bir gece Medine halkı paniğe kapılmıştı. Halk ses gelen tarafa doğru yürüdü. Yolda, kendilerinden önce o tarafa, altında Ebu Talha'nın atı, boynunda kılıçla gidip dönen Rasulullah'la karşılaştılar. Rasululah, onlara:

"Korkmayın!" diyordu.

---

483 (Buhari Fedail: 6, Enbiya: 54, Ahmed: 6/55).

Müsned'te rivayet edildiğine göre Ali (r.a.):

Savaşlarda tehlike arttığı zaman Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'a sığınır ve onunla korunurduk. O, içimizde düşmana en yakın olanımız idi, buyururlar. Cesaret, korku anında, düşmanın hücumu karşısında ve harp sanatının tatbiki esnasında kalbin güçlü olması ve sebat etmesi demektir. Bütün bunlara rağme Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), übey b. Haleften başkasını öldürmemiştir. Hüneynde ashab-ı kiram biraz geri çekilince, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)in, düşmana doğru ilerleyerek etrafındakilere:

"Ben Peygamber'im, bunda yalan yok. Ben Abdülmuttalib oğullarındanım" deyip haykırması, Onun çok üstün cesaret ve şecaatine delâlet ediyor.

Eğer, devlet reisinden beklenen cesaret, kalbi şecaat ise şüphesiz ki ashabın en şecaati isi Ebubekir (r.a.) idi. Ebubekir (r.a.), İslâmın bidayetinden beri Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) karşılaştığı bütün musibetlere katlanmıştı. Hiçbir zaman bu tehlike ve musibetlerden korkmamış ve onlara karşı sabırsızlık da göstermemiştir. Bilakis O, tehlikelerin üzerine yürüyor ve Rasulullah'ı (sallallahu aleyhi ve sellem) kendi canıyla koruyordu. Diliyle,eliyle ve malıyla durmadan cihad ediyordu. Ebubekir (r.a.), Bedir'de Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ile çadırda iken Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ayağa kalktı. Allah (c.c.)'a dua edip Ondan yardım dileyerek:

"Ya Rabbi! Bana va'dettiğin yardımı bugün lütfet! Ya Rab! Bu bir avuç muvahhid bugün telif olursa yeryüzünde sana ibadet edecek kimse kalmayacak!" diye niyazda bulununken, Ebubekir (r.a.):

Yâ Resulullah, duan arşı titretti. Allah va'dini elbette yerine getirecek, diyordu. Bu da Ebubekir'in (r.a.) kâmil imanına ve kuvvetli sebatına delâlet ediyor. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in Allah (c.c.)'a olan bu niyazdan dolayı da hiçbirşeyi eksilmemiştir. Aksine bu niyazı Onun için bir yüceliktir.

Her şeyi sebeplere bağlamak Tevhid'te noksanlıktır.

Sebeplerin arzu edilene vesile olduklarını kabul etmemek akla halel getirir.

Onları tamamen ortadan kaldırıp ve onlardan yüz çevirmek de şer'î ahkâma halel getirmektir.

Onun için Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in, bütün imkânlara başvurarak canıyla, malıyla, duasıyla cihad edip, müslümanları da cihada teşvik etmesi elbette Onun için gereklidir.

Allah (c.c.)'a sığınmak ve Ondan yardım dilemek en büyük cihad ve zafer sebebidir. Rasulullah da bununla emrolunmuştur.

Kalb, korku ve yalvarış ile kaplandığında müşahede ettiklerine karşı dalar. Ebubekir'in makamı ise bunun da üstündedir. O doğrudan doğruya Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) yardım ediyor ve etrafında pervane kesiliyordu. O, zafere ulaşacaklarına dair olan inancını Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem)haber veriyor ve durmadan düşmanla çarpışan ashabı gözetiyordu.

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), vefat edince büyük musibet meydana geldi. Ashab derin bir kedere büründü. Akıllara durgunluk geldi. Sanki kıyamet kopmuştu. Büyük kıyametten kopmuş küçük bir kıyamet...

Göçebe araplar irtidat etti. Emniyet sarsıldı. O sırada Ebubekir (r.a.), iman, yakîn ve sabırla dolu bir kalble kalktı ve Allah Taala'nın, Resulünü indinde dilediği şeye -yüce makama- kavuşturduğunu ashab-ı kirama haber vererek şöyle buyurdu:

"Kim ki Muhammed'e tapıyorsa bilmiş olsun ki, Muhammed vefat etmiştir. Kim ki Allah'a tapıyorsa, bilmiş olsun ki, Allah dâim ve Bakîdir."

Daha sonra:

"Muhammed ancak bir Peygamberdir. Ondan önce birçok peygamberler gelip geçmiştir. Şimdi O ölür veya öldürülürse siz ardınıza dönüverecek misiniz? Kim ardına dönerse, elbette Allah'a hiçbir şeyle zarar verecek değil, fakat şükredip sabredenlere Allah muhakkak mükâfaat verecektir."[484] mealindeki ayeti okudu.

Ashab sanki bu ayeti daha önce işitmemişlerdi. Ebubekir (r.a.), bilahare onlara bir nutukta bulundu. Nutkunda tekrar ashaba sabır ve sebatı tavsiye etti. Üsame'nin komutanı olduğu ordunun techiz edilerek bir an önce yola çıkması için onları cesaretlendirdi. Biraz sabretmesi için kendisine fikir vermelerine rağmen mürtedlerle hemen savaşmağa başladı. Hatta Ömer (r.a.) çok cesur olmasına rağmen Ona:

Ey Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) halifesi! İnsanları kendine sevdir, diyordu. Bu konu oldukça geniştir.

Şüphesiz ki Ali (r.a.)'den başka diğer ashab-ı kiram da birçok kâfir öldürmüşlerdir. Ondan fazla öldürenler de vardır. Siyer ve mağazî kitaplarını dikkatle araştıran bu hakikati açıkça görecektir.

Bera' b. Mâlik -Enes'in kardeşidir-, bizzat ve herkesin önünde yüz kâfir öldürmüştür. Başkalarıyla beraber öldürdükleri bunlardan müstesnadır.

Halid b. Velid'in öldürdüğü kâfirler sayısızdır. Mu'te muharebesinde elinde dokuz kılıç kırılmıştır. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Her peygamberin bir havârîsi vardır. Benim havarim *(yardımcı)* ***ise Zübeyr'dir."*** buyurmuşlardır.

Ebu Talha hakkında da:

"Ebu Talha'nın ordudaki sesi, bir cemaattan *(orduda bulunmasından)* ***daha hayırlıdır."*** buyurmuşlardır.

İbn-i Hazm şöyle diyor:

Şiîler, Ali (r.a.)' nin diğer bütün ashaba nisbeten daha çok cihad ettiğini ve daha çok kâfir öldürdüğünü ileri sürerek hilafetin yalnız Onun hakkı olduğunu iddia ediyorlar.

Halbuki cihad üç çeşittir:

Birincisi ve en yücesi dille insanları Allah (c.c.)'ın dinine davet etmektir.

İkincisi, ümitsizlik anında düşünerek bazı tedbirler almaktır.

Üçüncüsü, elle yapılan cihâddır.

Birinci cihad çeşidine bakınca Rasulullah'dan (sallallahu aleyhi ve sellem) sonra Ebubekir (r.a.)'den başka hiç kimsenin bu dereceye varmadığını görüyoruz.

---

[484] (Al-i İmran: 3/144)

Çünkü büyük sahabîler hep Ebubekir'in vasıtasıyla İslama girmişlerdir. Ömer (r.a.) de İslama girince. Onu kuvvetlendirdi. Hatta İbn-i Mesud:

"Ömer İslama girdiğinden beri güçlüyüz," buyurmuştur. Ebubekir ve Ömer (r.a.) benzeri görülmemiş bir cihadla tanınmışlardır. Ali'nin (r.a.) bu çeşit cihadda payı yoktur.

İkinci cihad çeşidi ise, meşveretir ki, bu da Ebubekir ve Ömer'e (r.a.) mahsustur.

Üçüncü kısmı olan elle cihad'a baktığımızda bu çeşit cihadın Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) (sallallahu aleyhi ve sellem) en az amellerinden olduğunu görüyoruz.

Ama bunu hiçbir zaman korkaklığına te'vil edemeyiz. Bu cihad kısmını da nazar-i dikkate alırsak Ali'nin (r.a.) bunda da Rasulullah'dan önce geldiğini söyleyemeyiz. Aksine diğer ashab da elle yapılan cihadda Ali'ye (r.a.) ortak olmuşlardır. Talha, Zübeyr, Sa'd, Hamza, Übeyde b. Haris, Mus'ab b. Ümeyr, Sa'd b. Muaz, Ebu Dücâne ve emsalleri gibi (Allah (c.c.) cümlesinden razı olsun)

Ebubekir ve Ömer (r.a.)'de elle yapılan cihadda Ali (r.a.) ile birlikte hareket etmişlerdir. Ama Ali (r.a.) ve diğerlerinin aldıkları pay kadar Ebubekir ve Ömer (r.a.) alamamışlardır. Çünkü onlar devlet idaresiyle çok meşgul olmuşlardır.

Onlar Rasululah (sallallahu aleyhi ve selem)'e refakat ederek işlerinde vezirlik görevini ifa etmişlerdir. Buna rağmen Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Ebubekir ve Ömer'i, Ali (r.a.)'den daha fazla seriyyelerle birlikte göndermiştir. Ali'yi (r.a.) ise yalnız Hayber kalelerine göndermiş O da orayı fethetmiştir. (Allah cümlesinden razı olsun.)

Ey Râfizî!

"İslâmın temelleri ve iman'ın dayanakları yalnız Ali'nin kılıcıyla oturmuş ve sağlamlaştırılmıştır" şeklindeki iddian, İslâmın, yayıldığı günleri bilen herkesin indinde açık bir yalandır.

Aksine Ali'nin (r.a.) kılıcı, İslâmî ve imanı temel ve kaidelerinin oturup sağlamlaştırılmasına vesile olan sebeplerin bir parçasıdır. Cenab-ı Allah (c.c.)'ın İslâmı hâkim kıldığı birçok olayda Ali'nin (r.a.) kılıcını görmüyoruz. Ama Bedir'de Onun kılıcı diğer ashabın kılıçları gibi İslâmı müdafaa etmiştir. Çarpışmanın vuku bulduğu savaşların hepsi de dokuz tanedir. Rasulullah'dan (sallallahu aleyhi ve selem) sonra Fars ve Rum savaşlarına da katılmamıştır. Şüphesiz ki Ali'nin (r.a.) hilafetinde de büyük savaşlar meydana gelmiştir.

"Ali (r.a.) asla hezimete uğramamıştır" şeklindeki sözün doğrudur. Bu hususta Ebubekir ve Ömer (r.a.) gibidir. Çünkü hiçbirisi için hezimet sözkonusu olmamıştır. Eğer hafif bir çekilme vuku bulmuşsa O da rivayet edilmiş değildir.

Râfizî şöyle diyor:

"Bedir muharebesinde Ali yirmiyedi yaşındaydı. Bu muharebede yalnız başına müşriklerden otuzaltı kişi Öldürmüştür. Bunlar, bütün öldürülenlerin yarısından fazla idi. Kendisi diğerlerinin öldürülmesine de iştirak etmiştir.

Ey Râfizî!

Bu iddian da açık yalanlardandır.

Aksine sahih hadiste sabit olduğu gibi bir çok müşriklerin katline iştirak etmemiştir. Bunlar Ebu Cehil, Ukbe b. Ebi Muayt, Utbe b. Rabîa ve Ubey b. Haleftir.

Yine de Ali'nin (r.a.) o gün on kişi kadar müşrik öldürdüğünü rivayet etmişlerdir.

Râfizî şöyle diyor:

"Uhud muharebesinde Ali'den başka bütün ashab Rasulullah'ı (sallallahu aleyhi ve selem) bırakarak kaçmışlardır. Daha sonra birkaç kişi Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) dönmüşler. Bunlar Asım b. Sabit, Ebu Dücâne ve Sehl b. Hüneyf'tir. Osman da üçgün sonra Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) yanına gelmiştir. Melekler dahi Ali (r.a.)'den Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) yanında kalmasından hayret etmişler, Cibril de:

"Züfikardan başka kılıç, Ali'den başka delikanlı yoktur" demiştir. Ali (r.a.) mezkûr muharebede müşriklerin çoğunu öldürmüştür. Uhud'daki başarı Onunla müyesser olmuştur. Kays b. Sa'd, Ali'nin (r.a.):

"Bedir günü onaltı yara alarak yere düştüm. Hemen biri gelip beni kaldırdı..." dediğini rivayet etmiştir. Ali'yi (r.a.) kaldıran mezkûr kişi "Cibril'dir."

Bu Râfizî Allah (c.c.)'a karşı hiç utanmıyor.

Rivayet ettiği bu yalanlar ancak ineklere anlatılır.

Müşriklerin çoğunun öldürülmesi nerede? Başarı nerede? Aksine Uhud muharebesi müslümanların aleyhinde olup lehlerinde değildi. Bu hususta Allah (c.c.) şöyle buyuruyor:

"Başkalarını iki misline uğrattığınız bir musibete kendiniz uğrayınca mı: "Bu nereden?" dersiniz? (Ey Muhammed) **de ki: "O kendi tarafınızdandır." Doğrusu Allah herşeye kadirdir."**[485]

Bu savaşta önce müslümanlar kâfirleri yenmişlerdi. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), savaşta okçuları dağın bir gediğinde görevlendirmişti.

Fakat okçular müşriklerin yenildiklerini görünce yerlerini terkederek ganimeti toplamağa başladılar. Komutanları olan Abdullah b. Cübeyr onları bu hareketten alıkoymasına rağmen onu dinlemediler. Bunu fırsat bilen düşman, müslümanlara arkalarından hücum etti. Şeytan:

Muhammed öldürüldü, diye bağırdı. Bu sırada müşriklerden Abdullah b. Kamîe, müslümanlardan Mus'ab b. Umeyr'i şehid etmişti. Zırh içinde olduğundan Onu Peygamber'e benzetmişti. Ve Muhammed'i öldürdüm, demişti. O gün müslümanlar yetmiş şehid vermişti. Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) indirilen bir darbe ile miğferi ikiye bölünmüş, halkaları yanağına batmıştı. Bunun üzerine Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Peygamberleri Onları Allah'a** (dinine)* ***davet ettiği halde, Ona bu durumu reva gören kavim nasıl iflah edebilir?"[486] buyurdu. Ondan sonra şu âyet-i kerime indi:

---

[485] (Al-i İmran: 3/165)

[486] (Buhari, Meğazi: 21, Müslim, Cihad: 104,Tirmizi, Tefsir: 3)

"Senin elinde birşey yok. Allah, ya onların tevbesini kabul eder, yahut onları zâlim bulundukları için azablandırır."[487]

O gün Rasulullah'ın sallallahu aleyhi ve sellem) beraberinde oniki kişi kalmıştı. Ebubekir, Ömer, Talha ve Sa'd (r.a.) kalanlar arasında yer alıyorlardı. Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) etrafında savaşarak şehit olmuş bir cemaat da vardı. Bu üzücü manzara karşısında şımaran müşriklerin reisi Ebu Süfyan:

Yüksel Hübel! Yüksel (yüce ol) Hübel! Bu gün Bedire bedel bir gündür, diyordu. Bu sözüyle öçlerini aldıklarını ifade etmek istiyordu. Uhud muharebesinde müşriklerden on küsur kişi öldürülmüştü. O gün ne Ali (r.a.) yaralanmış ve ne de Cibril Onu yerden kaldırmıştır. Bu naklin isnadı neredediṙ? Hangi uydurma kitaplarında mevcuttur?

"Osman üç gün sonra geldi" şeklindeki sözün bir yalandır.

"Cibril: Zülfikardan başka kılıç yoktur, dedi" şeklindeki sözün de bir başka yalandır. Çünkü Zülfikar ismindeki kılıç Ali'nin (r.a.) değildi. Bu kılıcı müslümanlar Bedir muharebesinde Ebu Cehil'den ganimet olarak almışlardı.

İbn-i Abbas şöyle diyor:

"Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Bedir muharebesinde Ebu Cehil'in Zülfikar kılıcını ganimet olarak aldı. Bu kılıç Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) Uhud muharebesinde rüyasında gördüğü kılıçtır. Rasulullah bu rüyayı şöyle anlattı:

"Zülfikar kılıcımda bir gedik** (kırık) **gördüm. Bunu aranızda açılacak bir gedikle te'vil ettim, Bir koçun arkasında olduğumu gördüm. Bunu da askerin koçuna te' vil ettim. Kendimi muhafaza edilmiş bir kalede gördüm. Bu kaleyi Medine şehriyle te'vil ettim. Bir sığırım kesildiğini gördüm. Vallahi sığır iyiliktir, Vallahi sığır iyiliktir."

Hadisi Tirmizi, İbni Mace ve Ahmed b. Hanbel müsnedlerinde rivayet etmişlerdir.

Râfizî şöyle diyor:

"Ahzab (Hendek) muharebesinde Kureyş müşrikleri, müttefikleriyle birlikte onbin kişilik bir ordu ile müslümanları çepeçevre sarmışlardı. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), müslümanlardan müteşekkil üçbin kişilik bir orduyla Hendeği kazdı. Amr b. Abdi Vüdd ve İkrime b. Ebi Cehl suvarî olarak hendeğin dar bir yerinden karşı tarafa geçerek müslümanlara meydan okudular. Ve kendileriyle savaşabilecek kimse istediler. Ali ortaya atıldı. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Ey Ali! Karşında Amr vardır" diyerek Onu oturttu. Amr biraz sustuktan sonra ikinci ve üçüncü defa meydan okudu. Hep Ali ortaya atılıyordu. Bunun üzerine Rasulullah, Ali'ye izin verdi. Ali, Amr'a şöyle dedi:

---

[487] (Al-i İmran: 3/128)

"Ey Amr! Kureyşten birisinin seni iki yoldan birine davet ettiği taktirde o yollardan birini kabul edeceğine dair Allah (c.c.)'a söz vermiştin. İşte ben seni İslama davet ediyorum. Amr:

İslâm'a ihtiyacım yoktur, dedi. Ali, atından, inip karşılıklı çarpışmaya davet ediyorum, dedi. Amr:

Seni öldürmek istemiyorum, dedi. Daha sonra atından indi ve çarpışmaya başladılar, Ali, Amr'ı öldürdü, ikrime de kaçtı. Ondan sonra bütün müşrikler de yenilgiye uğrayıp kaçtılar. Bunun üzerine Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

Ali'nin Amr'ı öldürmesi cinlerin ve insanların ibadetinden efdaldir, buyurdu."

Ey Rafızî!

Bu kıssayyı çeşitli yalanlarla süslemişsin. Şöyle ki:

Amr öldürülünce müşrikler kaçtılar, diyorsun. Bu iddian insanı ürperten bir yalandır. Aksine müşrikler müslümanları muhasaraya devam ettiler. Bu muhasara Ğatafanlı Nuaym b. Mesud, müşriklerle yahudilerin arası bozuluncaya ve Allah (c.c). Onların üstüne meleklerini ve şiddetli kasırgayı gönderinceye kadar sürdü.

Bu hususta Allah (c.c.) şöyle buyuruyor:

"Allah (Hendek savaşındaki) **o kâfirleri, hiçbir zafere eremedikleri halde öfkeleriyle geri çevirdi. Böylece Allah, savaş yükünü mü'minlerden kaldırdı.."**[488]

Bu âyetten de anlaşılıyor ki, Allah (c.c.), müşrikleri çarpışma ile göndermemiş, müslümanlar da onları yenmemiştir.

İddianda rivayet ettiğin ve onunla iftihar ettiğin hadis de gerçekten yalandır.

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), bu gibi ölçüsüz bir sözü söylemekten münezzehtir. Bir kişinin öldürülmesi bütün cinlerin ve insanların ibadetinden daha üstün olması mümkün müdür?

O zaman Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) her türlü işkenceyi yapan, Kureyş'in ileri gelen kâfirlerini öldürenlere birşey kalmaz.

Kaldı ki, Amr b. Abdi Vüdd, Kureyşin ileri gelen müşriklerinden olmasına rağmen Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) yaptığı bir işkencesi yoktu.

Râfizî şöyle diyor:

"Nâdir oğulları savaşında Ali, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in çadırını oka tutan okçuyu bir okla öldürmüştür. Akabinde de on kişi daha öldürdükten sonra geri kalanlar kaçmışlardır."

Ey Râfizî!

Bu da açık bir yalandır.

Nadîr oğulları, haklarında "Haşr" sûresinin nazil olduğu yahudilerdir. Bunların kıssası Uhud muharebesinden öncedir. Müslümanlar, andlaşmalarını bozdukları için Nâdir oğullarını muhasara etmişler ve hurmalıklarını kesmişlerdi.

---

488 (Azhab: 33/25)

Onlar da kalelerinden çıkamadıkları için yenilgiyi kabul etmişlerdir. Daha sonra yerlerini terketmek şartıyla Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ile barışı kabul ettiler. Rasulullah da onları yurtlarından çıkarttı.

Ey Râfizî!

Haşr sûresini okuyup düşünmedin mi? Nadîr oğulları yurtlarını terlettiklerinde de silahtan başka develerinin taşıyabildiği kadar beraberlerinde eşya götürdüler. Hatta elleriyle evlerini yıkarak, kapı pervazlarını da götürdüler. Yerlerini terkeden bu yahudiler Hayber ve Şam'a gittiler.

Râfizî şöyle diyor:

"Silsile gazvesinde bir bedevî Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) gelerek bir cemaatin kendisini Medine'de kuşatmak üzere yola çıktıklarını haber verdi. Bunun üzerine Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

Düşmana karşı koymak için vadiye kimin gitmek istediğini sordu. Ebubekir:

"Ben gideceğim" dedi. Rasulullah Ona sancağı teslim ederek beraberinde yediyüzkişi gönderdi. Ebubekir düşmana varınca, düşman Ona:

"Geriye dön ve arkadaşına yetiş. Biz çok kalabalık bir orduyuz." (Yani bize karşı koyamazsın.) Ebubekir döndü. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ikinci defa:

"Vadiye kim gidecek?" diye sordu. Ömer:

"Ben gideceğim," dedi. Onu da gönderdi. Fakat Ebubekir gibi geri döndü.

Üçüncü gün Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Ali nerededir?" diye sordu ve sancağı Ona teslim etti. Ali yola düştü ve düşmanı gördü. Onlardan altı veya yedi kişi öldürdü. Diğerleri de kaçtılar. Bunun üzerine Allah (c.c.), Emirül mü'min'in bu haline kasem ederek:

"Andolsun, soluyarak koşanlara"[489] mealindeki âyet-i kerimeyi indirdi."

Ey Râfizî!

Bu naklin de bâtıldır.

Böyle bir muharebe asla vuku bulmamıştır.

Olsa olsa Antere ve Battal'ın sîret kitaplarında uydurulmuş yalanlardandır.

Urve, Zührî, İbn-i İshak, Musa b. Ukbe, Ebu Ma' şer es-Sindî, Leys b. Sa'd, Ebu İshak el-Fezârî, Velîd b. Müslim, Vâkidî, İbn-i Âiz ve emsali siyer âlimleri, Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) hayatını ve devrini teferruatına kadar tesbit etmelerine rağmen, senin nakletmiş olduğun hâdiseden asla bahsetmemişlerdir. Halbuki onlar, kaydetmedikleri en ufak bir hadise bırakmamışlardır.

"Âdiyât" Sûresi de bahsettiğin gazve hakkında nazil olmamıştır. Ali (r.a.)'den rivayet edilen meşhur görüşüne göre:

---

[489] (Âdiyât: 100/1)

"El-Âdiyât = koşanlar" hacıların develeridir. Onları Müzdelifeden Mina'ya koşturuyorlar.

İbn-i Abbas ve Cumhur "El-Âdiyât" kelimesiyle Allah yolunda savaşta koşuşan atların kasdedildiğini söylüyorlar.

Râfizî şöyle diyor:

"Ali, Mustalik oğulları gazvesinde Mâlik ve oğlunu öldürmüş ve bir çoklarını esir etmiştir. Bu esirler arasında Mustalik oğullarının reisi Hâris'in kızı Cüveyriye de bulunuyordu."

Ey Râfizî!

Bu da râfizîlerin isnadsız haberlerindendir.

Onların haberlerine isnad bulunsa da ya karanlık ve meçhul veya yalancı birisinden rivayet edilmişlerdir.

Ali'nin (r.a.) bu anlatılanları Mustalik oğulları gazvesinde yaptığını hiç kimse rivayet etmemiştir. Harisin kızı Cüveyriye'yi de esir etmiş değildir. Yalnız Cüveyriye esir düşünce fidye karşılığında serbest bırakılmasını istedi. Bu isteği kabul edildi. Fidyesini toplayıp ödemek üzere birgün Aişe (r.a.)'den yardım dilemeğe gittiği sırada Rasulullah'ı (sallallahu aleyhi ve sellem) orada görmüş ve fidyesini ödemiştir. Böylece Cüveyriye azad olmuş ve neticede kendi arzusuyla Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ile evlenmiştir. Geri kalan esirler de Cüveyriye Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in eşi olması sebebiyle serbest bırakılmışlardır. Çünkü Ashab, esirler Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in akrabaları oldular, deyip onların esir kalmalarını uygun görmemişlerdir.

Râfizî şöyle diyor:

"Hayber gazvesindeki fetih Ali'nin vasıtasıyla tahakkuk etmiştir. Daha önce komutanlık Ebubekir'e verilmişti, fakat yenildi. Ali kale kapısına koşarak Onu söktü ve kazılan hendeğe köprü yaptı. Kapıyı ancak yirmi kişi kapatabiliyordu. Bunun üzerine Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Bedenî kuvvetle değil, ilâhî kuvvetle kapıyı söktü"[490] buyurdu. Mekke'nin fethi de Onun başarısıyla gerçekleşmiştir."

Ey Râfizî!

Bütün Hayber bir günde fethedilmemiştir. Çünkü ayrı ayrı kaleler halindeydi. Bazısı kuvvetle, bazısı barışla fethedilmişlerdir. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), yahudilerle bazı barış andlaşmalarını yapmıştı. Daha sonra yahudiler bu andlaşmaları bozdular. Böylece müslümanlarla savaş haline girdiler. Ebubekir ve Ömer (r.a.) de hiçbir zaman onlara karşı yenilmemişlerdir.

Ali'nin (r.a.) kale kapısını söktüğü rivayet edilmiştir. Fakat kapının yirmi kişi tarafından kapatılabildiği ve Ali'nin (r.a.) kapıyı hendeğe köprü yaptığı

---

[490] (Buhari, Cihad: 136, Müslim Hacc: 450)

şeklindeki rivayetlerin aslı yoktur. Ali'nin (r.a.) Mekke fethindeki rolü de diğer ashabın rolü gibidir. Fetihle ilgili birçok hadisler bunu açıklamaktadırlar.

Ebu Hureyre (r.a.) şöyle diyor:

"Fetih günü Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem); Halib b. Velid'i sağ, Zübeyr'i sol kanada, Ebu Ubeyde'yi de vadi tarafına yerleştirdi. Daha sonra Ensarı çağırmak üzere beni çağırdı. Onları çağırdım. Koşarak geldiler. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Ensar'a:

"Kureyş topluluklarını görüyor musunuz?" diye sordu. Onlar da evet, dediler.

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Bakınız! Yarın -muharebe ile- karşı karşıya geldiğinizde onları biçeceksiniz" buyurarak eliyle de emrine uygun işaret etti. Daha sonra sağ eline koyarak:

"Yeriniz Safa** (tepesi)**dir," buyurdular. O gün müslümanlar kendilerine düşmanca yaklaşanı yere serdiler."

Ebu Hureyre devamla şöyle diyor:

"Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Safa tepesine çıktı.

"Ensar *(müşrikleri kasdederek)* ***ordusu helak oldu. Bu günden sonra Kureyş yoktur"*** dedi.

Neticede İslâmı kabul etti. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) de:

"Her kim Ebu Süfyan'ın evine girerse, o emniyettedir, kim ki silahı bırakırsa emniyettedir ve her kim kendi evinde oturur veya Mescid-i Haram'a girerse emniyettedir," [491]buyurdular.

Râfizî şöyle diyor:

"Rasulullah, Hüneyn muharebesi için onbin kişilik bir ordu ile yola çıkmıştı. Ebubekir'in gözü orduya isabet etti ve bu kadar çok olan bir ordu hiçbir zaman mağlub olmayacaktır, dedi. Fakat müslümanlar hezimete uğradılar. Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) beraberinde Hâşim oğullarından dokuz kişi ve İbn-î Ümm-i Eymen'den başka kimse kalmamıştır. O gün Ali Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) etrafında çarpışmış ve müşriklerden kırk kişi öldürmesi üzerine yenilgiye uğramışlardır."

Ey Râfizî!

Bu iddian da yalandır.

İşte Hadis, Tefsir ve Siyer kitapları meydandadır.

Hiç birisi, Ebubekir'in (r.a) gözü orduya isabet ettiğini kaydetmiş değildir. Ordunun durumuyla ilgili olarak müslümanlardan birisinin söylediği söz "Bu ordu kalabalık olduğu için bundan sonra mağlub olmayacak" şeklinde değil de "Bu ordu az olduğu için mağlub olmayacaktır" şeklindedir.

---

[491] (Ebu Davud Harac: 25)

"Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) beraberinde yalnız dokuz kişi kalmıştı" şeklindeki haberin de batıldır.

İbn-i İshak, o gün Rasulullah ile beraber Muhacir, Ensar ve ehl-i beytten bir topluluğun kaldığını, ifade ediyor. Ebubekir, Ömer, Ali, Abbas, Harisin oğulları Ebu Sufyan ve Rabîa, Üsame ve Eymen, Rasulullah ile birlikte düşmana karşı savaşarak Ondan ayrılmamışlardır.

"Ali (r.a.), Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) etrafında kırk kişi öldürdü" şeklindeki iddian da yalandır.

Sözüne güvenilir hiç kimse bu sözü dile getirmiş değildir. Bera' (r.a.), rivayet ettiği sahih hadiste Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in katından inerek Allah (c.c.)'a dua ettiğini, Ondan yardım dilediğini ve:

"Ben Peygamberim, bunda yalan yoktur. Ben Abdülmuttalib oğullarındanım. Allah'ım! Yardımını gönder" deyip, yalvardığını beyan ediyor. Bera' (r.a.):

Savaş kızıştığında Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) sığınırdık. İçimizde Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) yanında savaşabilen kimse cesur kabul edilirdi, diyor. Müslim'de rivayet edilen bir hadiste **Seleme b. el-Ekva'** şöyle diyor:

"Düşman Rasulullah'ı kuşatınca binitinden inerek bir avuç toprak aldı ve onu düşmana doğru saçarak:

"Gözler kör olsun!" buyurdular.

Düşmandan hiç birisi kalmadı ki Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), bir avuç toprakla gözlerini doldurmuş olmasın. Neticede geri dönüp kaçtılar.

Râfizî şöyle diyor:

"Ali'nin imametin gerçek sahibi olduğunu gösteren delillerden biri de:

Onun gayıbtan haber vermesi ve henüz meydana gelmemiş olan bir şeyin vuku bulacağını söylemesidir. O, Talha ve Zübeyr Umre yapmak üzere izin istedikleri zaman onlara:

Siz Umre yapmak değil, Basra'ya gitmek istiyorsunuz, dedi. Gerçekten dediği gibi oldu. Zîkâr denilen mevkide otururken ve millet Ona biat ettiği sırada:

Küfeden size bin kişi gelecektir. Bunlar ne bir fazla ve ne de bir eksiktirler. Gerekirse ölüme dahi gidecekleri hususunda bana biat edeceklerdir, haberini verdi ve durum Omun haber verdiği şekilde oldu, Onların sonuncusu da Uveys el-Karanî idi. Yüce zâtının şehid edileceği haberini vermiştir. Mel'un Şehriyar'ın el ve ayaklarının kesileceğini haber verdi. Gerçekten Muaviye haber verileni başına getirdi. Meysem et-Temmar'ın asılacağını ve asılacağı hurma ağacını kendisine göstermiş, bilahare verdiği haber aynen vuku bulmuştur. Rüşeyd El-Hicrî'nin[492] öldürüleceğini haber vermiş, gerçekten verdiği haber **tahakkuk etmiştir.**

[492] (**Rüşeyd El-Hicrî** Nusayri inancında olan bir şiîdir. İbn-i Hibban Onun Ric'at'a inandığını söyler. Şa'bî, Rüşeydin Alinin (r.a.) ölümüne inanmadığını ve Ondan haber aldığını iddia ettiğini haber verir. Şiîler onu masumiyet derecesine yüseltirler.)

Haccac'ın Kümeyl b. Ziyad'ı öldüreceğini ve Kanber'i de keseceğini haber vermiş, bu haber Haccac zamanında gerçekleşmiştir.

Bera b. Âzib'e: Oğlum Hüseyin öldürülecektir. Sen de Ona yardımcı olmayacaksın, demiş nitekim de öyle olmuştur. Abbasilerin saltanatında zorluk değil kolaylık olacağını ve Türkler, Deylemler, Sindler ve Hindliler onların saltanatını yıkmak üzere toplanacaklar fakat buna güç yetirmêyeceklerini haber vermiştir. Ancak onlara tabi olanlardan ve devlet ricalinden bir kısmı onlardan ayrılırlarsa onların hükümranlığı yıkılacaktır. Yıkımlar da şöyle olacak:

Devletinin kurulduğu istikametten bir Türk hükümdarı onlara musallat olmak üzere gelecek, üzerinden geçtiği her şehri fethedecek, Ona karşı savaşmak üzere çekilen her sancak başını eğecektir. Ona karşı gelmeyenlere yazıklar olsun. Bu hükümdar tamamen zaferi elde edinceye kadar hücumlarına devam edecektir. Sonra bu zaferini hakkı söyleyen ve hakka göre amel eden soyumdan birisine teslim edecektir. Gerçekten de haber verdiği gibi oldu. Horasan tarafından Hülâgû gelerek bu işleri gerçekleştirdi."

Ey Râfizî!

Ali'nin (r.a.) gaybten haber verdiğini iddia ediyorsun. Bu doğrudur. Aslında (Allah (c.c.)'ın verdiği ilham ile) gayıbtan haber verme işi Ali'nin (r.a.) derecesine varmayan ve imamete yaramayan birçok sâlih kişilerden de meydana gelmiştir. Ebu Hureyre ve Huzeyfe bu haberlerden kat kat fazla, olanları dile getiriyorlardı.

Ebu Hureyre bu gibi haberleri Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) isnad ederken, Huzeyfe onları bazan Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) isnad eder bazan da etmezdi. Ali'nin (r.a.) gayıbtan verdiği haberler bazan Rasulullah'tan işittikleri haberlerdi. Bazıları da Ali'nin (r.a.) kendi kalbine doğan keşiflerden ibarettir. Nitekim Ömer'in (r.a.) de buna benzer kalbi keşiflerine dayanarak verdiği haberler vardır.

Ahmed b. Hanbel'in "El-Zühd", Ebu Nu'aym'in "El-Hilye" ve İbn-i Ebi'd-Dünyanın "Kerâmetü'l-Evliya" gibi eserleri Ashab, Tabiîn ve onlardan sonra gelen sâlih zatlardan sudur etmiş ve Ali (r.a.)' nin haberlerine benzeyen birçok haberlerle doludur.

Ali (r.a.)'den rivayet ettiği haberlerin sıhhatine de teslim olmuyoruz. Çünkü bunların yalan olduklarına dair yine Ali (r.a.)'den haberler vardır. Hülâgû da hiçbir zaman zaferini bir aleviye teslim etmemiştir. Ali'nin (r.a.) istikbalde vuku bulacak her hadiseyi bilmediğini isbat eden hadiselerin bir kısmı da, Onun hilafeti zamanında vuku bulan harpler ve o harplerde zannettiği gibi çıkmayan sonuçlardır. Ali (r.a.), bu kadar insanın ölümünden sonra gayenin tahakkuk etmiyeceğini daha önce bilmiş olsaydı asla muharebe etmezdi. Çünkü muharebe etmediği zaman daha üstün ve daha güçlü idi. Eğer hüküm vermek için tayin ettiği iki hakemin verecekleri kararı bilseydi, onları tayin etmezdi. Kendisinden sonra vuku bulacak olayları haber verdiğine dair olan haberler nerede kaldı?

İslâmî esaslar temellerine oturuncaya kadar Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) gelen tehlikeleri kılıcıya bertaraf etmiştir, şeklindeki iddia da nerede kaldı?

Halbuki Ali (r.a.), doksanbin kişilik ordusuyla Muaviye (r.a.)'ye karşı gaiibiyyet sağlamamıştır. Ama râfizîler, bir yandan Ali (r.a.) hakkında bazı şeyler iddia ederken, öte yandan da zıddı olanlarını bizzat kendileri ortaya atmaktadırlar. Onun hakkında aşırı giderek masum olduğunu, ona unutkanlık arız olmadığını ve gaybı bildiğini iddia ediyorlar.

Allah Teala'nın kendisine bahşettiği cesaretle yetinmeyerek, hiçbir insanlın yapamıyacağı ve aklen kabul etmeyeceği şeyleri çeşitli abartmalarla ona isnad ediyorlar. Ondan sonra da Ebubekir'in (r.a.) malı ve akrabaları az olmasına rağmen (Medine'de ve halifeliğe seçileceği sırada) Ali'nin (r.a.) Ona karşı mukavemet edemediğini söylüyorlar. Tenakuz ancak böyle olur! Allah (c.c.):

"... O'dur ki, seni yardımıyle ve mü'minlerle te'yid etti. Ve kalblerinin arasını sevgi ile birleştirdi..."[493] âyeti ile Rasulullah'ı (sallallahu aleyhi ve sellem) Ali (r.a.) ve diğer mü'minlerle te'yid ettiğini haber vermesine rağmen râfizîler İslâm esaslarının oturuşunu yalnız Ali'nin (r.a.) kılıcına bağlıyorlar!

Ali (r.a.) Sıffîn savaşının gecesinde şöyle diyordu :

"Ey Hasan! Baban işin buna varacağını bilemedi. Allah (c.c.)'a kasem ederim ki, Sa'd b. Mâlik ile Abdullah b. Ömer'in yaptıkları iş iştir. Yaptıkları doğru ise sevabı büyüktür. Yanlış ise cezası azdır".

Ali'nin (r.a.), maiyetinde bulunan bazı kişilerin Ona muhalefet etmelerinden üzüldüğünü kendisinden tevatüren nakledilmiştir. Meydana gelen hadise de Hasan (r.a.)'ın muharebe etmeme istikametinde olan görüşünün Ümmet içi daha isabetli olduğunu göstermiştir. Sa'd, Saîd, İbn-i Ömer, Muhammed b. Mesleme, Zeyd b. Sabit, İmrân b. Husayn ve bir cemaat daha savaşa girmemişlerdir. Naslar onları savaştan alıkoymuştu. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuşlardı:

"Yakın bir istikbalde bir takım fitneler olacaktır. Fitne zamanında *(ona karışmayıp)* ***oturan kişi*** *(karışmak üzere)* ***ayakta durandan hayırlıdır..."***[494]

Fakat Allah (c.c.), takdir edilmiş olanı yerine getirecekti. Buna rağmen Ali (r.a.), Ona karşı savaşan hiç kimseyi tekfir etmemiştir. Onu tekfir eden haricîleri de tekfir etmemiş ve onlardan hiç kimseyi esir tutmamıştır.

Talha ve Zübeyre karşı iyi davranır, Muaviye ve Amr b. el-As'a beddua ederdi. Fakat hiçbir zaman onları tekfir etmemiştir.

Râfizî şöyle diyor:

"Ali, duası kabul edilen bir zat idi. Bişr b. Ertât'ın aklî muvazenesini kaybetmesi için beddua etti. Gerçekten kafası bozuldu. Ayzâr'ın kör olması için bedduada bulundu. Nihayet kör oldu. Bir şehadeti ketmedince Enes'in alaca

---

[493] (Enfal: 8/62-63)
[494] (Buhari, Fiten: 12, Ebu Davud Melahim: 17)

hastalığına yakalanması için beddua etti de Enes, bu hastalığa yakalandı. Zeyd b. Erkam'a da beddua etti, nihayet a'ma oldu."

Râfizî'nin bu iddiasına karşı da şöyle diyoruz:

Duanın kabul edilmesi nimeti diğer ashab ve sâlih zatlar için de mevcuttur. Ama hiçbir zaman Ali (r.a.) hakkında da aynı nimetin mevcud olduğu inkâr edilemez. Sa'd b. Ebi Vakkas'ın kabul edilmeyen bir duası yoktu. Çünkü Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Onun için:

"Allah'ım atışını isabetli, duasını müstecap kıl" şeklinde dua etmişti.[495]

Bera' b. Malik de Allah (c.c.)'a kasem ettiğinde Allah, Onun kasemini yerine getirirdi. Buhari'de rivayet edildiği gibi Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyuruyor:

"Allah'ın kullarından öyle kişi vardır ki, O, Allah'a yemin etse, muhakkak Allah Onun yeminini yerine getirir."

İşte Bera' bunlardan biridir. Bera' aynı zamanda yüze yakın mübarezede bulunmuştur.

El-Alâ' b. el-Hadramî, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ve Ebubekir (r.a.) zamanında Bahreyn valiliğini yapmış ve duasının makbul oluşu ile meşhurdur.

Râfizî şöyle diyor:

"Cumhurun rivayet ettiğine göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Müstalik oğullarının üzerine yürümek üzere iken korkulu bir vadinin yakınından geçti. Cibril (a.s.) inerek Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) cinlerden kâfir bir gurubun vadiye girerek kendisine tuzak kurmak istediklerini bildirdi. Bunun üzerine Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Ali'yi çağırıp vadiye yürümesini emretti. Ali'de onları öldürdü."

Ey Râfizî!

Ali (r.a.) bu iddia ettiğinden daha büyüktür.

Çünkü cinleri helak etmek, mertebece ondan daha aşağı olanların işidir. Fakat bu söylediklerin belli ki yalandır. Hiçbir insan cinlerle savaşmamıştır. Bu iddian, Ali'nin (r.a.) "Zâtü'l alem" kuyusunda güya cinlerle yaptığı dövüş haberine benziyor. Bu uydurma haberler bizi etkilemez. Olsa olsa bu uydurmaların Kisra memleketindeki râfizîleri etkiler. Ne olursa olsun Ali (r.a.) cinler hâdisesinden çok daha yücedir.

Şîîlerden biri, hadis âlimi Ebul Beka Halid b. Yusuf el-Nablusî'den Ali'nin (r.a.) cinlerle olan muharebesini sorunca Halid b. Yusuf:

Siz Şîî milleti olarak aklınız yok mudur?

Sizce Ömer mi, Ali mi üstündür? şeklinde soruları sormak suretiyle onlara karşılık vermiştir. Şîî, elbette Ali üstündür, cevabını verir. Bunun üzerine Halid b. Yusuf el-Nablusî Şîîye şöyle diyor:

Rasulullah, Ömer'e:

---

[495] (Müslim Birr: 7)

"Şeytan seni bir yolda yürüdüğünü görünce mutlaka yönünü başka bir yola çevirir" demişse ve şeytan Ömer (r.a.)'den kaçmışsa Onun çocukları nasıl Ali (r.a.) ile dövüşebilir?!

İbnü'l-Cevzî "El Mevzuat" adlı eserinde, cinlerle yapılan muharebe ile ilgili olarak uydurulan uzun bir hadisi nakletmiştir. Beyan edildiği üzre hadise Hudeybiye antlaşmasının yapıldığı senede ve "Zâtü'l alem" diye anılan kuyuda cereyan etmiştir. Uydurma hadis şöyledir:

Muhammed b. Ahmed el-Müfîd, Muhammed b. Ca'fer es-Sâmir'den, O da Abdullah b. Muhammed es-Sekûnî'den, O da İmare b. Yezid'den, O da İbrahim b. Sa'd'den, O da Muhammed b. İshak'tan, O da Yahya b. Ubeydullah b. el-Hâris'ten, O da babasından rivayet ettiğine göre İbn-i Abbas şöyle dedi:

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Hudeybiye yılında Mekke'ye doğru yürüdüğü sırada beraberindekiler sıcak ve susuzluğa maruz kaldılar. Bunun üzerine bir su kuyusunun başına gitti ve:

"Kim birkaç kişiyle beraber gider ve "Zatü'l-alem" kuyusundan bize su dolusu kırbalar getirirse, cennet için ona kefil olurum," buyurdu.

İbnü'l-Cevzî'nin zikrettiği uzun hadiste, Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) su getirmek üzere birisini kuyuya gönderdiğini fakat cinden korkarak geri döndüğünü, sonra birini daha yolladığını o da aynı akibetle avdet ettiğini, sonra Ali'yi (r.a.) gönderince onun kuyuya inip zor bir çabadan sonra kırbaları doldurduğu şeklinde ifadeler vardır. Mezkûr hadiste ondan sonra Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Ali'ye (r.a.):

"Sana seslenen cin, Kureyş putlarının şeytanı olan Musir'i öldüren Semmae b. Ğurab'tir" buyurmuşlardır.

Sonunda İbnü'l-Cevzî yakardaki hadisin uydurma olduğunu söylemiştir.

Râfizî şöyle diyor:

"Güneş Ali için iki defa geri dönmüştür. Birincisi Rasulullah zamanında vuku bulmuştur. Şöyleki:

Câbir ve Ebu Saîd'in rivayet ettiklerine göre Cibril (a.s.), vahiy iletmek üzere Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem)geldi. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) başını Ali'nin dizine koymuştu. Güneş batıncaya kadar başını kaldırmadığı için Ali ikindi namazını îmâ ile kıldı. Rasulullah uyanınca Ali'ye:

"İkindi namazını ayakta kılman için Allah'tan güneşi geri döndürmesini dile", buyurdu. Ali'de dua etti ve güneş geri geldi, O da ikindi namazını kıldı. İkinci hadise şöyle oldu:

Ali, Bâbil'de Fırat nehrini geçince beraberinde bulunanların bir çoğu binekleriyle meşgul oldular. O da bir gurupla ikindi namazını kıldı. Diğerleri cemaata yetişemeyince olayı münakaşa etmeye başladılar. Bunun üzerine Ali, güneşin geri gelmesi için Allah (c.c.)'a dua etti, güneş de geri geldi."

Ey Râfizî!

Ali'nin (r.a.) faziletine dair olan ilmimizin bu gibi yalanlara ihtiyacı yoktur.

Rasulullah zamanında vuku bulan güneş hadisesini Tahavî, Kadı İyâd ve daha başkası bir başka şekilde rivayet ediyorlar. Onlar bu hadiseyi Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) mucizelerinden saymışlardır. Fakat ilimde çok mahir olan âlimler, bu hadisenin vuku bulmadığını biliyorlar. Bu yolla gelen hadisi de İbnü'l Cevzî "El-Mevzuat" adlı eserinde zikretmektedir.

İkinci yolla gelen hadis de şöyledir:

Ubeydullah b. Musa, Fudayl b. Merzuk'tan, O da İbarhim b. Hasan'dan, O da Fâtıma binti Hüseyin'den rivayet ettiğine göre Esma binti, Ümeys şöyle diyor:

Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) başı Ali'nin (r.a.) dizinde iken Ona vahiy geldi. Ali (r.a.) de güneş batıncaya kadar ikindi namazını kılmamıştı. Bunun üzerine Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Allah'ım O, senin ve Resulünün taatında idi. Güneşi tekrar O'na gönder" buyurdular.

Esma şöyle diyor:

"Ben güneşin battığını görmüştüm. Bilahare battıktan sonra doğduğunu gördüm.

Ebü'l Ferac b. el-Cevzî:

Bu hadis şüphesiz olarak uydurma olup, bu hadis daha bir çok yollarla rivayet edildiğini söylemiştir.

Sahihaynde beyan edildiğine göre bir peygamber için güneş geri dönderilmiştir, denilecek olursa şöyle deriz:

Güneş O peygamber için geri dönmemiştir. Fakat batışı gecikmiş ve gündüz vakti bereketlenmiştir. Gündüzün uzaması ve kısalması gizli kalabilir. Güneşin Yuşa (a.s.) için biraz durduğunu Nass ile biliyoruz. Onun için bu hususta nass varsa onu alırız ve onu almamıza hiçbir manî yoktur.

Fakat mesele bu büyük hadisenin vuku bulup bulmadığıdır. Bizce güneş battıktan sonra tekrar doğmuş olsaydı, tevatür ehli, şakk-i kamer mu'cizesini rivayet ettikleri gibi onu da rivayet edeceklerdi. Kaldı ki Şakk-i Kamer mu'cizesi Kur'an'da zikredilmiştir. Ondan sonra Yuşa (a.s.), buna muhtaç idi. Çünkü cumartesi gecesinde çalışmak onlara haram kılındığı gibi akşamdan sonra da savaşı kendilerine haram kılınmıştı.

Ama ümmetimizin böyle bir şeye ihtiyacı yoktur. İkindiyi kaçıran ihmalkâr ise ancak tevbe onun günâhını yok eder. Tevbe edildikten sonra güneşin iadesine ihtiyaç yoktur. İhmalkâr değilse -uykuda kolan ve unutan gibi- ikindi namazını güneşin batışından sonra kılmasında bir sakınca yoktur. Sonra güneşin batışı ikindi vaktini sona erdirir. Bundan sonra ikindi namazını kılan onu zamanında kılmış sayılmaz. Güneş geri gelir doğarsa tekrar batmasıyla müslümanların iftar ve namazı tahakkuk eder. Ama tekrar batmasıyla onların oruç ve namazları iptal olacak mıdır? Böyle bir takdir görülmüş değildir. Nitekim Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Hendek muharebesinde ikindi namazını kılamamış, daha sonra birçok ashabıyla birlikte onu kaza etmiş ve güneşi geri göndermesi için Allah (c.c.)'a talepte bulunmamıştır. Fakat namazı eda etmemesine sebep olanlara beddua etmiş

ve kılamadığı için de çok üzülmüştür. Râfizîlerin iddiası şu şekilde olursa doğru olabilir:

Güneş bulutun altına girmiş bilâhare çıkmışsa bu mümkündür. Onlar da bulutun güneşin önünden çekildiğini görünce tekrar bir dönüş zannetmiş olabilirler.

Babil'de güneşin Ali (r.a.) için battıktan sonra tekrar geri dönderildiği haberi ise râfizîlerin uydurmalarındandır.

Râfizî şöyle diyor:

"Üstünlükler ya manevî, ya bedenî veya haricîdir. Emirü'l-Mü'mini ise hepsini elde etmiştir. Zühd, ilim ve hikmet elde etmiştir ki bunlar manevîdir. İbadet, şecaat ve zekâtı bir arada yaşamıştır ki bu da bedenîdir. Haricî üstünlüğe gelince Ali, hiç kimsenin kendisine yetişemediği soya nail olmuştur. O, âlemlerin efendisi olan Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) kızıyla evlenmiştir. Evlendiği kız bütün hanımların efendiyesidir. Ahtab Harzem, kendi isnadıyla rivayet ettiğine göre Câbir (r.a.) şöyle diyor:

Ali, Fâtıma ile evlendiğinde Allah (c.c.), yedi gök üstünden Fâtıma ile olan evliliklerini akdetmiştir. Fâtıma'yı Ali'ye isteyen de Cibril idi. Şâhidler; Mikaîl, İsrafil ile beraber yetmişbin melek idi. Allah (c.c.) kendisinde ne kadar mücevherat varsa onları saçmak için tuba ağacına vahyetti. Tuba ağacı mücevheratını saçtı, huriler de onları topladılar."

Ey Râfizî!

İman ve Takva dışındaki meziyetlerle Allah indinde bir üstünlük meydana gelmez.

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Mütenebbih olunuz ki, arabın arap olmayana, takvadan başka hiçbir üstünlüğü yoktur." buyurmuşlardır. Yine Ebu Hureyre'den şöyle dediği rivayet olunmuştur:

Yâ Rasulullah! İnsanların Allah indinde en çok kerem ve ihsana nail olanı kimdir? diye sorulmuştu. O da:

"(Hayır işlemek cihetiyle) ***insanların en çok müttakî olanıdır."*** buyurdu. Soru soranlar:

Ya Rasulullah! Size amel cihetiyle kerem sahibi olanı sormuyoruz, dediler. Bunun üzerine Rasulullah:

"Öyle ise *(şeref cihetiyle de)* ***Yusuf Allah'ın peygamberidir. Yusuf, Nebiyullah'ın oğludur. O da Nebiyullah'ın oğludur. O da Halîlullah'ın oğludur"***, buyurdu. Sual soranlar:

Yâ Rasulallah! Biz size bunu da sormadık, dediler. Bu defa Rasulullah:

"Anlaşılan siz *(mensubiyetleriyle iftihar ettiğiniz)* ***Arab şeceresinin usûlünden*** *(asıl soylarından)* ***soruyorsunuz! İyi biliniz ki arabların câhiliyet***

zamanında hayırlı olanları ilim üzerine hareket ederlerse, İslam devrinde de en hayırlıdırlar!" buyurmuştur.[496]

Görülüyor ki İbrahim (a.s.) Allah indinde Yusuf (a.s.)'dan daha üstündür. O halde babaları arasındaki fark elbette ki büyüktür. Buna rağmen insanoğlu orasında nesebçe Yusuf (a.s.)'dan üstün olanı yoktur. Birisinin babası Peygamber, diğerinin babası kâfir olan iki kişinin mevcudiyetini farzedersek, bu iki kişi de takva ve amel yönünden eşit olurlarsa bunların cennetteki makamları eşit olur. Fakat dünyada icra edilen, hükümler açısından durum farklıdır. İmamette, zevciyyette, şeref ve zekatı alıp verme konularında olduğu gibi. Tabiî ki soyluların iyi olması alelade insanların iyi olmalarından daha faydalıdır.

Allah (c.c.) şöyle buyuruyor:

"Gerçekten Allah, Ademi, Nuh'u, İbrahim hanedanını ve İmran âilesini âlemler üzerine seçkin kıldı."[497]

"Celâlim hakkı için, Nuh'u ve İbrahim'i (bir peygamber) **gönderdik. Peygamberliği de, kitabı da onların nesillerine verdik. Öyle iken hilaveti, içlerinden bazısı kabul etmiştir, çokları da fâsıklardır."**[498]

"Allah şöyle buyurdu: Ey Nuh! O, senin ailenden değildir. Çünkü o, salih olmayan bir amel sahibidir (kâfirdir). **O halde bilmediğin bir şeyi benden isteme. Seni, cahillerden olmaktan menederim"**[499]

Halbuki sen, kişi ister kötü ister iyi olsun onun kurtuluşunu alevî olmakta görüyorsun.

Bunu bırak artık!

İşte kendilerine gazap edilen yahudiler de peygamberlerin soyundan olmalarına rağmen bir fayda görmemişlerdir.

Allah (c.c.) şöyle buyuruyor:

"Ey insanlar! Rabbinizden sakının ona ibadet edin ve bir günün azabından korkun ki, baba çocuğundan bir şey ödeyemez. Çocuk ta babasından bir şey ödeyecek değildir."[500]

Biz eğer "Araplar acemlerden üstündür" diyorsak, araplardaki iyilik, takva ve güzel huyların diğerlerine nisbeten daha çok olmasındandır. Yoksa mücerred bir ırkçılıktan değildir. Çünkü Ebu Davûd ve başkalarının da rivayet ettiklerine göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuşlardır:

"Arabın arap olmayana, beyazın zenciye, zencinin beyaza olan üstünlüğü ancak takva iledir. İnsanlar Âdem'den, Âdem ise topraktandır."[501]

Başka bir hadiste de şöyle buyururlar:

---

[496] (Câhiliyet devrinde farklılık, neseble, ecdadın şerefine izafetle idi. İslâm nazarında ise insanlar arasında fark, fazilet ve ilm-ü hikmet cihetiyle olduğuna işaret etmiştir.)"

[497] (Al-i İmran: 3/33),

[498] (Hadîd: 57/26)

[499] (Hud: 11/46)

[500] (Lokman: 31/33)

[501] (Müslim Zühd: 8)

"Muhakkak Allah, câhiliyye devrindeki kibrinizi ve ecdad ile olan övünmenizi sizden gidermiştir. İnsanlar iki çeşittir; Muttaki olan mü'min ve şakiy olan günahkârdır."

Biz Ali'nin (r.a.) kemalde en yüksek dereceye sahip olduğu konusunu tartışmıyoruz. Tartışmamız Onun kendisinden önceki üç halifeden üstünlüğü ve imamete daha lâyık olup olmadığı konusu ile ilgilidir.

Oysa Râfizî'nin delillerde Ali'nin (r.a.) onlardan daha üstün ve imamete daha lâyık olduğuna dair hiçbir ispatı yoktur. Bu konuda âlimler iki görüştedirler.

Birinci görüşte olanlar şöyle derler:

Bir kısım şahısların Allah indinde diğerlerinden üstün olduğunu bilmemiz ancak nasslarla mümkündür. Çünkü Allah indinde tercihe sebep olan kalblerdeki hakikatler haber-i sâdıkla anlaşılabilir.

İkinci görüşte olanlar da şöyle derler:

Bir kısım insanların Allah indinde diğer bir kısım insanlardan üstün oluşu aklî delillerle bilinir.

Ehl-i Sünnet ise, her iki görüşe göre de olsa, hakka teslim olunduktan sonra ilk üç halifenin Ali (r.a.)'den daha mükemmel oldukları açıkça anlaşılmaktadır, demektedirler. Kaldı ki, tevkîfî yol olan icmâ' ve nass ile bu durum bedihîdir (açıktır), diyorlar. Şöyle ki:

Sizden başka bütün ümmet Ebubekir (r.a.) ve Ömer'in (r.a.) üstünlükleri üzerinde icmâ' etmişlerdir. Tevkîfî yolla ilgili olan nassları da daha önce zikretmiştik. Sahihaynde rivayet edildiği gibi İbn-i Ömer (r.a.), şöyle buyuruyor:

"Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) henüz hayatta iken, Rasulullahtan sonra bu ümmetin en üstünü Ebubekir (r.a.), sonra Ömerdir, derdik."

Bir başka ifade de, bu sözümüzü Rasulullah işittiği halde Onu kabul etmemezlik yapmazdı, denilmektedir.

Osman (r.a.)'a gelince, âlimlerin bir kısmı, Onun Kur'an bilgisi yönünden Ali (r.a.)'den, Ali (r.a.) de sünnet bilgisi yönünden Osman (r.a.)'dan daha üstün olduğunu söylemişlerdir. Cihad yönünden de Osman (r.a.) mâlen; Ali (r.a.)de bedenen üstün idiler. Osman (r.a.) hilâfete karşı zâhid iken, Ali (r.a.) de mala karşı zâhid idi. Osman'ın (r.a.) hal ve gidişi Ali'nin (r.a.)kinden daha tercihe şayandır. Çünkü Osman (r.a.), Ali (r.a.)'den yirmi küsur yaş daha büyüktü. Ashab-ı Kiram Onu Ali'ye (r.a.) tercih etme hususunda icma etmişlerdir. Dolayısıyla Osman'ın (r.a.) Ali (r.a.)'den daha üstün olduğu ortaya çıkmış oldu.

Râfizîler, Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem)olan yakınlığından dolayı Ali'nin (r.a.) daha üstün olduğunu söyleyecek olurlarsa; biz de, Hamza'nın (r.a.) İslama ilk girenlerin en yaşlısı ve Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem)en yakın olanıdır, deriz. Nitekim Onun şehidlerin efendisi olduğuna dair rivayet vardır. Dolayısıyla en üstün olması gerekir.

Râfizîler Osman (r.a.) hakkında:

O yaptığını yaptı. Akrabalarını çeşitli mevkilere getirdi. Onlara bol bol mükâfaatlandırdı diyecek olurlarsa, Biz de şöyle deriz:

Osman'ın (r.a.) bu konulardaki içtihadı ümmetin maslahatına daha yakın idi. Çünkü malı sarfetmenin tehlikesi kan akıtmak tehlikesinden daha hafiftir. Bundan dolayıdır ki Onun hilafeti zamanında, İslâm memleketleri sakin; cihad ve fütuhat bakımından ileri, gelir açısından da zengin idi. Fakat hiçbir zaman ondan önceki iki halifenin zamanındaki duruma yetişmemiştir. Osman (r.a.)'a isyan edenler de Onu küfürle itham etmişlerdir ki, her iki fırkada da hayır yoktur.

Dördüncü Bölüm

Oniki İmamdan Sonuncusunun İmameti

Râfizî şöyle diyor:

"Bu hususu ispatlayacak delillerimiz vardır. Bunlardan birisi nasstır. Muhtelif bölgelerde yaşayan bütün Şiî'ler, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in Hüseyin'e (r.a.):

"Bu (Hüseyn (r.a.)) imam oğlu imamdır. İmamın kardeşidir. Dokuz imamın babasıdır. Sonuncu olan, cümlesinin yerini tutacaktır. O'nun ismi, ismim gibi, künyesi de künyem gibidir. Yeryüzü zulümle doldurulduğu gibi O, yeryüzünü adaletle dolduracaktır." dediğini birbirlerinden tevatür yoluyla nakletmişlerdir."

Her şeyden önce Rafızî'nin bu sözleri Şiî'lere yapılan bir iftiradır. Bunu ancak Şiî'lerden bir gurup iddia etmektedir. Büyük bir çoğunluğu ise, bizim gibi bu sözleri yalanlamaktadır. Şiî'lerin en akıllıları, en âlimleri ve en iyileri olan Zeydiler bu iddiayı reddediyor. İsmaililer de aynı görüştedirler. Kaldı ki, Şiî'ler yetmiş fırka kadardır. Bu iddialar sonraki Şiî'lerin, Hasan b. Ali el-Askeri'nin ölümünden ve Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) vefatından ikiyüzelli sene sonra sözde kaybolan oğlu Muhammed hakkında uydurdukları sözlerdir. Şiî'lerden kat kat fazla olan ehl-i sünnet âlimleri ve onların hadis ravileri bu rivayetin Rasulullah'a isnad olunan kesin bir yalan olduğunu çok iyi bilmektedirler.

Râfizî'nin dediği gibi bu iddia mütevatir olsaydı, her iki taratfan ve orta yolu izleyenlerden ilmine güvenilir kimselerin haberdar olmaları gerekirdi. Halbuki, Hasan el-Askeri'nin ölümünden önce hic kimse Muntazar'ın imamlığını dile getirmemiştir. Ancak bazı kimseler, Ali'nin (r.a.) veya ondan sonra gelecek bazı kişilerin imametinin nassla sabit olduğunu iddia etmişlerdir. Oniki imamın imametine delalet eden ve mütevatir bir nass diye iddia eden ve haddi zatında ne önceki ve ne de sonrakilerden onu nakleden ve dile getiren bir kimseyi bilmiyoruz. Bu haberin nasıl mütevatir olabilir?

Mütevatir ancak Ebu Bekir, Ömer, Osman ve Ali (r. anhum)'nin faziletleri ile ilgili olarak gelen haberlerdir.

Ayrıca Ali'nin (r.a.) imametinin nassla sabit olduğunu iddia eden imamiyye fırkası, Râşid halifelerin son devirlerinde ortaya çıkmıştır. Bu iftirayı yapan da, Abdullah b. Sebe ve taraftarlarıdır. Bizim kesin olarak bildiğimiz şu ki, Ehl-i Beyt olan Cafer Sadık, Onun babası, dedesi, Zeynelabidin Ali b. Hasan ve babası; kendilerinin nass ile imam olduklarını iddia etmemişlerdir.

Buharî ve Müslim'de rivayet edildiğine göre, Câbir b. Semire Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'tan şu hadisi işitmiştir:

"İnsanları oniki kişi idare ettikleri müddetçe, onların işleri kesintisiz olarak doğru gidecektir."

Bunu dedikten sonra işitmediğim bir kelime ağzından çıktı ki, ben de bu kelimeyi babamdan sordum. Babam,

"Onların tümü Kureyş'tendir." cevabını verdi.[502]

Onun içindir ki, bu oniki kişiden Rafızî'lerin kastettikleri oniki imamı anlamak doğru değildir.

Çünkü, Râfizîlerce imam kabul edilen bu oniki kişinin zamanında müslümanların işleri hiçbir zaman düzenli gitmediği gibi, zâlim, hatta kafirler tarafından zulme uğramışlardır. Buna karşılık hak sahipleri olan müslümanlar yahudilerden daha güçsüz düşmüşlerdir. Halbuki, Râfizîlerce muntazar imamın velayeti kıyamete kadardır.

Râfizî şöyle diyor:

"İbn-i Ömer (r.a.), Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in şöyle buyurduğunu naklediyor:

"Âhir zamanda soyumdan biri çıkacaktır ki, ismi ismim gibidir. Künyesi de benim künyem gibidir. Yeryüzü zülüm ile doldurulduğu gibi, O, yeryüzünü adaletle doldurulacaktır. O da Mehdidir."

Cevap olarak Râfizî'ye şöyle diyoruz:

Mehdi'nin geleceği ile ilgili olarak rivayet ettiğin hadisler doğrudur. Bunları Ahmed, Ebu Dâvûd ve Tirmizî rivayet etmişlerdir. Bunlardan bir tanesi de, İbn-i Mesud'un merfu olarak rivayet ettiği şu hadis-i şeriftir:

"Dünya ömründen birtek gün kalsa da, Allah kalan o son günü uzatacaktır, ta ki, Ehl-i Beytimden bir zat çıkacak, ismi ismime, babasının ismi babamın ismine benzeyecek, yeryüzü zulümle doldurulduğu gibi, O, yeryüzünü adaletle dolduracaktır."[503] Ebu Dâvûd ve Tirmizi'nin Ümmü Seleme'den rivayet ettikleri başka bir hadiste:

"Mehdi, benim soyumdan, Fatıma'nın torunlarındandır." buyuruyor. (Ebu Davud Mehdi: 1)

Ebu Dâvûd aynı hadisi Ebu Saîd yoluyla rivayet ederek:

"Yeryüzüne yedi sene hükmedecektir." ifadesini kaydetmiştir. (Ebu Davud Mehdi: 1)

Hz. Ali'den rivayet edildiğine göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Hz. Hasan'a bakarak şöyle buyurmuştur:

"Bu zatın soyundan ismi Peygamberinizin ismine, ahlakı da onun ahlakına benzeyen fakat, yaratılışta ona benzemeyen bir zat gelecektir ki, yeryüzünü adaletle dolduracaktır." (Ebu Davud Mehdi: 1)

"Meryem'in oğlu İsa'dan başka mehdi yoktur." manasındaki hadise gelince, zaiftir. Bu hadislere de muarız değildir. Görüldüğü gibi hadislerde geçen "İsmi Muhammed b. Abdullah" ifadesi, Mehdi'nin beklenen Muhammed b. Hasan'dır, diyenlere reddiyedir.

---

[502] (Müslim İmaret: 1)

[503] (Ebu Davud Mehdi: 1, Tirmizi Fiten: 5)

Sonra, Mehdi Hüseyin'in değil Hasan'ın soyundandır. Batıniler, Hüseyin'in mehdiliği kendine mal etmesinin boş bir dava olduğunu iddia etmişlerdir. Onlara göre, Mehdi Meymun El-Kaddah'ın torunlarındandır.

Meymun ise, İsmailiyye fırkasının mensub olduğu Muhammed oğlu, İsmail oğlu, Cafer oğlu Meymun'dur. Bunlar kafir olup mezheplerini mecusilik felsefesinden ve putperestlikten meydana getirmişlerdir.

İbnül Bakillâni, Kadı Abdül Cabbar ve Gazali gibi alimler bunların rezaletiyle ilgili olarak kitap telif etmişlerdir. işte, Muhammed b. Abdullah b. Tomart, Ali oğlu Hasan'a giden bir nesep uydurarak Mehdi lakabı ile lakablandırılmasını sağlamış ve ma'sum olduğunu iddia etmiştir. Mansur oğlu Muhammed b. Abdullah da aynı hadisten dolayı Mehdi lakabı ile lakablandırılmıştır.

Râfizî devamla şöyle diyor:

"Açıkladığımız gibi her asır için ma'sum bir imamın varlığı şarttır. Bunlardan başka da masum imamın olmadığı icma ile sabittir."

Râfizî'nin bu iddiasını daha önce açıkladığımız gibi ilk imamlarca red edilmiştir. Zaten onlardan sonra gelen imamların imamlığında icma olmadığı açıktır.

Devamla deriz ki, zamanımızda beklediğiniz masum, dörtyüzaltmış seneden beri ondan bir ses çıkmadı.[504] Üstelik bazı idarecilerin disiplini ondan daha etkili olduğuna göre, böyle birisi var olsa da ne faydası olur?

Kaldı ki, O bir madumdur. Bundan size hiçbir menfaat geldi mi? Geçmiş ve geleceklere bundan herhangi bir menfaat hasıl oldu mu? Aslında, O sizce kayıp, bizce de hiç yoktur! Böylece ondan hiçbir menfaat beklenemez.

[504] (Bu rakam eserin kaleme alındığı tarihe göre söylenmiştir. Eser ise H. 661-728 tarihleri arasında yazılmıştır.)

Beşinci Bölüm

Şiilerin Ebu Bekir, Ömer ve Osman'ın (R. Anhum) Halifelikleri Hakkında Uydurdukları İftiralar

Râfizî şöyle diyor:

"Ali (r.a.)'den öncekiler bazı sebeplerden dolayı halife değildirler."

Ey Râfizî!

Aksine onlar halifeliğe en lâyık olanlardır. Allah (c.c.) Onlara kıt'aların fethini müyesser kılmıştır. Onlar Râşid Halifelerdir. Halifelerin bu güzel meziyetlerinde sizden başka hiç bir müslüman ihtilâfa düşmemiştir.

Ey Râfizîler!.. Ebubekir, Ömer ve Osman (Allah cümlesinden razı olsun) halifeliğe en lâyık ve onun gerçek sahipleri idi. Biz buna kesin olarak inanıyoruz. Aksini isbatlıyacak kat'î veya zannî hiçbir delil yoktur.

Hülasa olarak, Râfizî'nin getirdiği deliller iki şeyden hâlî değildir.

Birincisi, sıhhatini bilmediğimiz nakli deliller.

İkincisi, getirdiği delillerin ilk üç halifenin imametini batıl kılacak güçte olmamaları...

Şüphesiz ki, bilinmeyen hükümlerle doğruluğu kat'î olan hükümler iptal edilemez. İlk üç halifenin imametinde şüphemiz olmadığına göre, şüpheli şeylere tafsili bir şekilde cevap vermeye gerek duymuyoruz. Ancak, şüpheli olan delillerin bozukluğunu açıkladığımız taktirde bu durum, hakiki daha da güçlü kılacaktır.

Râfizî şöyle diyor:

"Ebubekir şöyle demiştir:

"Bana musallat olan bir şeytanım vardır. Binaenaleyh doğru yolu takip ettiğim müddetçe bana yardımcı olunuz. Şeytana uyar, haktan ayrılırsam beni doğrultunuz." halbuki imamın mahiyetindekilerini doğrultması gerekirken nasıl oluyor da mahiyetindekilerden kendisinin doğrultulmasını ister?"

Râfizî'nin bu iddiasına karşı cevabımız şudur:

Bu rivayetin gerçeği şöyledir:

"Benim gazaplı olduğum haller vardır. O hal bende görülür görülmez benden sakının ki, bedenlerinize bir zarar gelmesin" ve devamla Ebubekir (r.a.) şöyle diyor:

"Allah'a itaat ettiğim müddetçe siz de bana itaat ediniz. O'na isyan ettiğim taktirde de sizin bana itaat etmeniz farz değildir."

Aslında bu söz Ebu Bekir'in (r.a.) methedilimesini gerektiriyor. Çünkü O, gazap anında başkasına zarar vermekten korkuyor. Kaldı ki, Buhari'de rivayet edildiğine göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurur:

"Hâkim gazaplı** (sinirli) **olduğu halde iki kişinin arasındaki davaya bakmasın"[505]

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) bu hadisiyle sinirlilik halinde hâkimin karar vermekten sakınmasını emretmektedir. Zaten sinirlilik hâli insanoğlunun başına gelen tabiî bir durumdur. Hatta insanoğlunun efendisi şöyle buyurur:

"Ben de bir insanım. Diğer insanlar gibi sinirlenebilirim."[506] Müslim'in rivayet ettiğine göre, iki kişi Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'ın yanına girerek O'nu kızdırdılar, bunun üzerine onlara lanet etti.

Netice şu ki, Ebubekir'e (r.a.) veya Ali'ye (r.a.) isyan edip, onları sebbeden (söven) herkesin te'dip edilmesi gerekir. Buhari'de İbn-i Mes'ud'dan rivayet edildiğine göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurur:

"Sizden her birinizin cinlerden bir arkadaşı vardır."

" Senin de mi? Ya Rasulallah, demeleri üzerine":

"Benim de vardır. Ancak, Allah beni ona galip kılmıştır. Onun için bana ancak hayırlı olanı söylüyor." buyurdular.[507]

Müslim'de de Aişe'den (r.a.) rivayet edilen ve buna benzeyen bir hadis daha vardır.

Ebubekir'in (r.a.) "Saparsam beni doğrultunuz" sözü, adalet, takva ve insafının kemâline delâlet eder.

Ey Râfizî :

"Mahiyetindekilerini düzeltmek imamın özelliklerindendir. Nasıl oluyor da bu görevi onlardan isteyebilir?" sözüne karşı cevabımız şudur:

Senin bu iddianı kabul etmiyoruz, çünkü imam onları kemâle erdiremediği gibi, onlar da imamı kemale erdiremezler. Ancak iyilikte ve takvada birbirlerine yardımcı olurlar.

Başkasını kemâle erdirmek, hiçkimseye muhtaç olmayan yalnız Allah'ın zâtına mahsustur.

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ashabıyla istişare eder ve gerektiğinde onların görüşleriyle amel ederdi.

Râfizî şöyle diyor:

"Ömer şöyle demiştir: Ebubekir'e biat bir kayma idi. Allah bizi onun şerrinden korudu, kim bu biat'a benzer bir biat'a dönerse onu öldürün. Bu söz ise Ebubekir'e töhmeti gerektirir.

Bu iddiaya da cevabımız şudur:

Müslim ve Buhari'de rivayet edilen Ömer'in (r.a.) sözü şöyledir:

"Sizden bazılarınızın şayet Ömer ölürse, filan adama biat edeceğim, dediğini duydum, sizden biriniz, Ebubekir'in biati bir kayma idi deyip de kendisini aldatmasın. O biat gerçek bir biat idi. Fakat Allah (c.c.) -ihtilafı bir an önce sona

---

[505] (Buhârî Ahkam: 13, Müslim Akdiye: 16, Tirmizi, Ahkam: 7 Ebu Davud, Akdiye: 9, Nesai Kudat: 17)
[506] (Müslim Birr: 25)
[507] (Müslim Münafıkun: 70, Nesai, İşaretü'n- Nisa: 4)

erdirmekle- fitneyi söndürdü. Aranızda boyunların kendisine râm olacağı, kim varsa o da ancak Ebubekir'dir."

Râfizî şöyle diyor:

Allah (c.c.) şöyle buyurur:

"Senin zürriyetinden olan zâlimler benim ahdime nail olamaz."[508]

Allah (c.c.) bu âyetle imametin zâlime verilemiyeceğini haber veriyor. Zâlim ise kâfirdir. Çünkü Allah (c.c.):

"Kâfirler zalimlerin ta kendileridir" buyurmuştur. Şüphesiz ki ilk üç halife Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ortaya çıkıncaya kadar putlara tapan kâfirler idiler."

Ey Sapık Râfizîcik!

Her şeyden önce küfürden sonra İslâm sahibine geçmişten hiçbir günah bırakmaz. İslâm geçmişi tümü ile siler. Bu, dinin bilinen zaruretlerindendir. İslâm fıtratı üzerine doğanlar, bilâhare ve bizzat müslüman olanlardan üstün değildir. Böyle olsaydı İslâm fıtratı üzerine doğan herkes ashaptan üstün sayılması gerekirdi. Halbuki insanların en hayırlıları Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in içinde yaşadığı asrın mü'min insanlarıdır. Onlardan bazıları bilahare müslüman olmalarına rağmen, sonradan müslüman anne ve babadan doğanlardan daha faziletlidirler. Bunun içindir ki, birçok âlimler, peygamberlere iman edenlerden birini peygamber olarak göndermesi Allah için caizdir, demişlerdir.

Allah (c.c.) şöyle buyurur:

"Bunun üzerine İbrahim'e (ilk olarak) **Lût iman etti"**[509]

Zaten Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) peygamberlik geldiği zaman küçüklü büyüklü bütün Kureyş mü'min değildi. Eğer Kureyşin erkekleri putlara tapıyorlardı, deniyorsa, çocukları da kendileri gibidir. Ali (r.a.) de bunlardandır. Çocuğun küfrü kendisine zarar vermez diyorsanız, büyüğün imanı gibi küçüğün imanı yoktur, cevabını veririz. Üstelik baliğ olanı kimse küfrü bıraktığı takdirde imana girmiş olur, fakat bulûğa varmamış çocuk için iman da küfür de söz konusudur. Ebeveyni kâfir olan çocuklar dünyada kâfir muamelesine tabî oldukları icmâ ile sabittir. Ama bulûğdan önce çocuk müslüman olursa İslâmî hükümlere tabî olup olmaması hususunda ihtilaf vardır. Fakat bulûğ çağında İslâmı kabul edenin müslümanlığında asla ihtilaf yoktur. Ondan sonra Ali'nin (r.a.) putlara secde etmediği de kesin bir şekilde sabit değildir. Ali (r.a.) gibi Zübeyr (r.a.) de bulûğdan önce müslüman olmuştur.

Netice olarak deriz ki: kim küfürden sonra İslâmı kabul eder ve Allah'tan korkarak emirlerine sarılırsa ona zulüm isnad etmek caiz değildir. Allah (c.c):

"Zalimler benim (ahdim) **imametime nail olamaz"**[510] buyuruyor.

[508] (Bakara: 2/124)
[509] (Ankebut: 29/26)
[510] (Bakara: 2/124)

Bu âyetin mânâsı şudur: Yani imametim zalime değil âdil'e tevdi edilir. Binaenaleyh zâlim bir kimse tevbe eder âdil olursa imamet ona tevdi edilebilir. Böylece övülenlerden olur.

Allah (c.c.) şöyle buyurur:

"İyiler cennettedir"[511]

"Gerçekten Allah'tan korkanlar emin makamdadırlar."[512] Şunu da iyi bil ki, müslümana imanından sonra kâfirdir diyen, ümmetin icmaı ile kendisi kâfir olur.

Ebubekr'in (r.a.) imametini reddeden râfizî şöyle diyor:

"Ebubekir (r.a.) şöyle demiştir:

"Beni vazifeden alınız. Ben sizin hayırlınız değilim." Eğer gerçekten imam olsaydı, kendisinin işten elçektirilmesini talep etmezdi."

Ey Râfizî!

Bunun sıhhati nedir?

Yoksa naklettiğin herşey sahih mi kabul edilecektir?

Ebubekir'e (r.a.) isnad edilen söz doğru da olsa, "Eğer gerçekten imam olsaydı kendisinin işten el çektirilmesini talep etmezdi" sözün bu konuda hiçbir kıymet ifade etmez. Çünkü bu sözün kuru bir iddiadır.

Râfizî şöyle diyor:

"Ebubekir sekeratta iken şöyle demiştir:

"Keşke Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) Ensar'ın (Medinelilerin) imamette haklarının olup olmadığını sorsaydım".

Bu durum kendisine yapılan biattan şüphe ettiğini ifade eder. Halbuki Sakîfe günü, ensarı ilk olarak biata zorlayan Ebubekir olmuştur."

Ey Râfizî!

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)ın:

"Bütün imamlar Kureyştendir" hadisi sahihtir.[513]

Böyle olmasına rağmen Ebubekr'in (r.a.) bu hadisten ve imametinden şüphe ettiğini kim söyleyebilir?

Ebubekir'e (r.a.) isnad ettiklerin tamamen yalandır. Durum Ebubekir (r.a.) ve arkadaşlarınca tamamen malûmdur. Ebubekir'in (r.a.) bu sözü söylediğini farzetsek dahi, bu Onun yüceliğine işarettir. Çünkü imamların Kureyş'ten olduklarını bilmemiş olabilir. Binâenaleyh içtihad etti ve içtihadı da nassa uymuş oldu. Ebubekir'e (r.a.) isnad ettiğin bu sözde aynı zamanda Ali (r.a.)'nin halifeliğine delâlet eden bir nass'ın olmadığı anlaşılıyor.

Râfizî şöyle diyor:

"Ebubekir ölmek üzere iken şöyle demiştir:

"Keşke Fâtıma'nın evini bulmaz olaydım. Keşke beni Sâide'nin evinde birine biat ederek Onu Emir yapıp ben de vezir olaydım."

---

[511] (Muttaffifin: 83/22),
[512] (Duhan: 44/51)
[513] (Müslim İmaret: 1)

Bu söz de, Ali ve Zübeyr'in başkalarıyla birlikte Fatıma'nın evinde toplantı halinde iken Ebubekir'in oraya gittiğini, aynı zamanda hilafetin kendisinden başkasına daha lâyık olduğunu ifade eder."

Ey Râfizî!

Sahih nakil olmadığı müddetçe bu gibi uydurmalar kabul edilemez.

Ebubekir'in, Ali ve Zübeyr'e (r.a.) eziyet etmediğini kesin olarak biliyoruz.

Hatta Ona biat etmeden vefat eden Sâ'd b. Ubâde'ye de eziyet etmiş değildir. Ebubekir'in (r.a.) eve gitmesinin gayesi müslümanlara paylaştıracak Allah'ın malından birşey bulunup bulunmadığını öğrenmek için idi. Fakat daha sonra orada bulunan malın kendilerine bırakılmasını uygun görmüştür.

Maalesef câhiller Ashab-ı Kiramı Fatrma'nın (r.a.) evini bastıklarını, onu yaktıklarını ve karnındaki çocuğunu düşürünceye kadar Fâtıma'yı dövdüklerini iddia ediyorlar. Hiçbir sebep yokken bu ümmetin en mümtazı olan Sahabe neslinin, peygamberlerinin kızına bu şekilde hakarette bulunduklarını hangi akıl kabul edebilir?

Allah (c.c.) bu haberleri uyduranlara ve râfizîliği icad edenlere lanet etsin!

Râfizî şöyle diyor:

"Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Üsâmenin ordusunu techiz ediniz". Bunu defalarca tekrar etti. Orduda Ebubekir ve Ömer de vardı. Rasulullah Ali'nin gitmesini istemedi, çünkü kendisinden sonra bu ikisinin halifelik üzerinde hak iddia etmelerini menetmek istedi. Fakat Ebubekir ve Ömer (r.a.) Rasulullah'ı (sallallahu aleyhi ve sellem) dinlemediler."

Ey Râfizî!

Bu haberin sıhhati nerededir?

Naklî delilleri hüccet olarak getiren herkesin mutlaka bu delillerin sıhhatini bildikten sonra onlara dayanması gerekir. Halbuki bu haber tamamen yalandır. Ebubekir (r.a.) kesinlikle Üsame'nin ordusunda değildi. Ömer (r.a.)'in orduda bulunduğuna yalnız bir tek görüş vardır. Gerçek ve tevatürle sabit olan Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in hastalığı esnasında vefat edinceye kadar Ebubekir'i (r.a.) namazı kıldırmak için yerine imam olarak tayin etmesidir. Hatta Rasulullah'ın vefat ettiği günün sabah namazını Ebubekir (r.a.) kıldırmıştır.

Vefatından bir müddet önce Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) hücre-i saadetinin perdesini kaldırıp, ashab-ı kiramı Ebubekir'in (r.a.) arkasında saf bağladıklarını görünce çok sevinmiştir.

Hâl böyle iken Ebubekir (r.a.) yola çıkmış olan Üsame'nin ordusunda bulunması mümkün mü?

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Ali'yi (r.a.) halife yapmak isteseydi bu iki zat Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) emrine nasıl mâni olabilirlerdi?

Üstelik bütün müslümanlar Allah ve Rasulüne itaat ederek bu nass'ı uygulayacaklardı. Kaldı ki, Rasulullah, Ali'yi (r.a.) imamete getirmek isteseydi hastalığı esnasında Onu yerine vekil olarak tayin edecekti. Hiç de Ebubekir'i (r.a.) namaz için vekil tayin etmezdi.

Râfizî:

"Rasulullah Ebubekir'i hiçbir işe halife olarak tayin etmemiştir. Aksine Ebubekir'in üstüne halife tayin etmiştir" diyor.

Ey Râfizî!

Namaz, hac ve zekat gibi ibadetlerin ifâsı için yapılan vekâletten üstün bir vekâlet var mıdır?

Rasulullah ayrıca Ebubekir'in dışında birçok kimseleri de zaman zaman Emîr olarak tayin etmiştir. Amr b. As, Velid İbn-i Ukbe ve Ebu Süfyan b. Harb gibi.

Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) Ebubekir'i (r.a.) tayin etmemesi de Onun noksanlığına delâlet etmez. Ebubekir Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) veziri idi. Mühim işlerinde hiçbir zaman ondan ayrı kalmazdı. Ondan sonra da Ömer (r.a.) gelirdi.

Râfizî şöyle diyor:

"Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Berâe sûresini (müşriklere) tebliğ etmek üzere önce Ebubekir'i tayin etti. Daha sonra tebliğ işini üstlenmek üzere Ali'yi tayin ederek Ebubekir'in geri dönmesi için Ali'ye emir verdi. Bir sûreyi tebliğ etmeye yaramayan bir kişi, halife olabilir mi?"

Ey Râfizî!

Bu tam bir iftiradır. Üstelik tevatür yoluyla reddedilmiştir. Çünkü Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Ebubekir'i (r.a.) hicrî dokuzuncu senede hac emirliğine tayin etmiş, ne onu geri çağırmış ve ne de o geri dönmüştür. Ebubekir (r.a.) müslümanların hac işlerini deruhte ederken, onlara namaz kıldırırken Ali (r.a.) de Ona tabî olan ve O'nun yolunu izleyen müslümanlar arasında bulunuyordu. Gerçek olan budur. Bu hususta iki kişi arasıda bile ihtilaf yoktur. Nasıl oluyor ki:

"Rasulullah Ebubekir'in dönmesi için emretmiştir" diyorsun.

Fakat, arapların âdetler gereğince andlaşmaları bizzat kavmin reisi veya onun pek yakın akrabalarından birisinin akdetmesi veya bozması gerekli olduğundan, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), "Berâe" Sûresinin müşriklere tebliği için Ebubekr'in (r.a.) arkasından Ali (r.a.)'yi gönderdiği doğrudur.

Ey Râfizî!

Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) hayatı ile çok yakından ilgisi olan bu durumları bilmiyorsan, sende ilim ne arar?

Sana ve senin gibilere gereken en iyi şey susmaktır.

Allah (c.c.) kalbini körletmişse sana ne yapabilirim?

Senden ne fayda ve ne de hayır beklenir. Sen ancak râfizîllkle tanınıyorsun. Allah'a hamd olsun, afiyet de bize olsun.

Ey Râfizî!

"İmamet, bütün şer'i hükümleri ümmete tebliğ etmeyi zimmetinde bulunduran bir iştir" diyorsun.

Bu iddian da doğru değildir.

Çünkü ümmet bütün şer'î hükümleri peygamberinden almıştır. Bu hususta imama ihtiyaç yoktur. İmam ancak Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) koyduğu ahkâmı infaz eder. Ebubekir Es-Sıddık (r.a.) bütün bunları en iyi şekilde biliyordu. Bir şeyi kesin olarak bilemediğinde de Ashabı- Kirama sorardı.

Hatta ninenin mirastaki payını Ashaba sormuştur. Onlar da Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) nineye altıda bir verdiğini kendisine bildirmişlerdir. Onun için Ebubekir'in nassa aykırı hiçbir sözü olmamıştır. Ama Ömer (r.a.) ve Osman'ın (r.a.) nassa aykırı bazı hükümleri olmuştur. Ali'nin (r.a.) nassa aykırı olan hükümleri ise her ikisininkinden daha fazla olmuştur. Mesela:

Ali (r.a.), kocası vefat ederken hâmile olan kadının "eb'ad'ül eceleyn"[514] iddet beklemesine hükmetmiştir. Halbuki Buhari ve Müslim'de rivayet edilen ve Subey (r.a.) ile ilgili olan hadiste beyan edildiği gibi hâmile doğurur doğurmaz nikâhının kıyılması helâl olur.

Şafiî, (Allah Ona rahmet eylesin) Ali (r.a.) ve İbn-i Mes'ud'un nasslara aykırı olan hükümleriyle ilgili olarak bir kitap derlemiştir.

Şâfiîden sonra Muhammed b. Nasr el-Mervezî de Ondan fazlasını toplamıştır. Mervezî Kûfelilerle münakaşa ettiğinde onlara delil olarak nass getirmesine rağmen Kûfeliler:

"Biz Ali (r.a.) ve İbn-i Mes'ud'un görüşleriyle amel ederiz" diyorlardı.

Bunun üzerine Mervezî bizzat Kûfelilerin veya diğerlerinin terkettiği ve Ali (r.a.) ile İbn-i Mes'ud'un görüşü olan bazı meseleleri toplayarak onlara şöyle dedi:

"Size topladığım bu meselelerde Ali (r.a.) ve İbn-i Mes'ud'a muhalefetiniz caiz ise -nassa aykırı olan- diğer meselelerde de onlara muhalefet etmeniz gerekir."

Ama Ebu Bekir (r.a.) için böyle bir şey söz konusu değildir. Sonra herkes Kur'an-ı Kerim'i Rasulullah'tan (sallallahu aleyhi ve sellem) alıp rivayet ettiği için Ebu Bekir'in (r.a.) bu işe yaramıyacağını söylemek caiz değildir. Hele "Kur'an'ın tebliği Ali'ye (r.a.) mahsus bir iştir" demek hiç de doğru değildir. Çünkü Kur'an-ı Kerim haberi vâhid ile sabit olmuş değildir.

Râfizî, Ömer (r.a.)'i tezyif için şöyle diyor:

"Ömer şöyle demiştir:

"Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem) ölmemiştir". Bu durum Onun akılsızlığına delâlet eder. Ömer bir hamileyi recm etmek isteyince, Ali O'nu vazgeçirmiştir. Bunun üzerine Ömer:

"Ali olmasaydı Ömer helak olacaktı" demiştir."

Ey Râfizî!

Ömer (r.a.)'in allâmeliği ile ilgili olarak sana nice deliller getirmiştik. Zira Ömer, Ebubekir'den sonra insanların en âlimi idi. Onun Rasulullah (sallallahu

---

514 **(Eb'ed'ül-eceleyn:** Hâmile kadının kocası vefat ettikten sonra, hamilenin veladetiyle vefat arasındaki zaman dört ay on günden az ise, kadının o müddeti dört ay on güne tamamlanmasına **eb'ad'ül-eceleyn** denir. Aslında doğru ve râcih olan görüş, kocası vefat eden hamilenin doğum yapar yapmaz nikâhının helâl olmasıdır. Koca bir gün önce vefat etse de bu böyledir.)

aleyhi ve sellem) için vefat etmediğini söylemesi bir an meselesiydi. Sonra vefatına yakînen inanmıştır. Kaldı ki Ali (r.a.) doğru olarak bildiği bazı şeylerin, bilahare onları bildiği gibi olmadıkları meydana çıkmıştır. Böyle olmasına rağmen Ebubekir (r.a.) ve Ömer (r.a.) hakkında yaptığınız iftiralar gibi hiçbir zaman Ali (r.a.)'ye iftira edilmemiştir.

Hamilenin durumuna gelince, Ömer (r.a.) onun hâmile olduğunu bilmiyordu, Ali (r.a.) O'na durumu hatırlatmıştır.

Ey Râfizî!

Şunu iyi bil ki, Kur'an-ı Kerim bazı yerlerde Ömer (r.a.)'in görüşünü te'yid edici olarak inmiştir. Rasululluh (sallallahu aleyhi ve sellem)'da Ömer için şöyle buyuruyordu:

"Benden sonra peygamber olsaydı Ömer olurdu,"

Ömer (r.a.) tabutuna konulunca Ali (r.a.) Onu övmüş ve Ömer (r.a.)'in Rabbine kavuştuğu gibi Allah'a kavuşmasını temenni etmiştir.

Râfizî şöyle diyor:

"Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Ey insanlar, Ramazanda gece namazını toplu olarak kılmak bidattir, kuşluk namazı bidattir, ramazanda gece namazı için toplanmayın ve kuşluk namazını kılmayın"; demesine rağmen, Ömer teravih namazı bidatini icad etmiştir. Şöyle ki:

Ömer, geceleyin dışarıya çıktığında, mescitlerin yandığını görüyor.

"Bu lâmbalar nedir?" deyince; insanlar nafile namazı için toplanmışlar, cevabını veriyorlar. Bunun üzerine Ömer, evet bid'attır, fakat ne iyi bir bid'attır, diyor."

Ey Râfizî!

Râfizîlerden daha fazla yalan söyleyen hiçbir güruh yoktur. Hatta peygambere dahi yalan isnad etmişlerdir. Bu da aşırı cahilliklerinden kaynaklanır.

Ey Râfizî!

Yukarıdaki sözlerinin isnadı nedir? Sıhhat dereceleri nasıldır? Bunun doğruluğu hiç mümkün müdür? Bu öyle bir yalandır ki, bütün yalanlar ondan imal edilebilir. Kaldı ki, bunu hiçbir âlim rivayet etmiş değildir. Âlimlerin en zayıfı dahi bu sözün uydurma ve hiçbir mesnedi bulunmadığını bilir.

Asr-ı Saadette ramazan ayında müslümanlar, peygamberi zîşânın maiyetinde geceleri cemaatla nafile namaz kıldıkları sabittir. Yine sabit olmuştur ki, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ashabına nafile namaz için üç gece imamlık yapmıştır. Ancak dördüncü gecede cami, cemaatı olmayınca ve bu durumun kendilerine farz olabileceği, cemaatın da bu ibadeti îfa edemiyecekleri korkusu söz konusu olunca Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) camiye gitmemiştir. Bu anlattıklarımız Âişe'nin (r.a.) rivayet ettiği ve sıhhati üzerine ittifak edilen hadis ile sâbittir.

Buhari'de rivayet edildiğine göre Urve, Abdurrahman b. Abdulkâri'nin şöyle dediğini naklediyor:

"Bir ramazan gecesi Ömer b. Hattab (r.a.) ile mescide çıkmıştım. Gördük ki, halk teker teker ve cemaatler halinde teravih namazı kılıyorlar. Kimi de namaz kılanken bunun namazına bir kısım halk da uyuyordu. Ömer (r.a.):

"Öyle zannediyorum ki, bunları bir imam arkasında toplarsam daha hoş olacak" dedi. Sonra azmetti ve hakikaten ertesi gün, Ubey b. Kâ'b (r.a.)'yı teravih namazı için imam olarak tayin edip, cemaatı onun arkasında topladı. Böylece teravih namazı cemaatle kılınmaya başlandı. Başka bir gece yine Ömer b. Hattab ile mescide çıkmıştım. Müslümanlar imamları Ubey b. Kâ'b ile beraber namaz kılıyorlardı. Ömer (r.a.) halkın dini bir heyecan ile namaz kıldıklarını görünce:

"Şu teravihin böyle cemaatle kılınması her yönüyle güzel âdet oldu" diye sevincini belirtti. Ve "Fakat yattıktan sonra kalkıp kıldığınız namaz şu anda kıldığınız namazdan daha üstündür", sözünü de ilave etti. Bununla gecenin son vaktini kastediyordu.

Daha önce bu şekilde cemaat olmadığı için Ömer (r.a.) buna bid'at demiştir. Fakat şer'i bid'at değildir. Çünkü şer'i bid'at bâtıl bid'attır. Ama Ömer (r.a.)'in yaptığı şer'i delili olmayan bid'attır. Eğer Ramazanın gecelerinde nafileleri cemaatla kılmak kötü birşey olsaydı Emirü'l Mü'minin Ali (r.a.) Kûfe'de iken bunu yasaklardı. Aksine Ali (r.a.) şöyle diyordu:

"Allah Ömer'in kabrini nurlandırsın. O, mescitlerimizi nurlandırmıştır."

Abdurrahman es-Sülemi'den rivayet edildiğine göre Ali (r.a.) Ramazan ayında Kurrâ'yı toplayarak, onlardan birisinin cemaate imam olup yirmi rekat kıldırmasını emretmiştir. Râvî devamla, Ali (r.a.)'nin cemaate vitir kıldırdığını beyan ediyor.

Arfece Es-Sekafî de şöyle diyor:

"Ali b. Ebi Talib Ramazan gecelerinin ihyâsı için emreder, erkeklere bir, kadınlara da bir imam tayin ederdi. Ben kadınların imamıydım."[515] Kuşluk namazına gelince; sahih hadislerde sabit olduğu gibi Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) bu namaza çok teşvik etmiştir.

Râfizî şöyle diyor:

"Osman caiz olmayan birçok işler yapmıştır. Bundan dolayı da bütün müslümanlar O'na karşı gelmişlerdir Hatta bütün müslümanlar öldürülmesinde bir olmuşlardır."

Ey Râfizî!

Bu da câhilliliğinin eserinden ve iftiralarındandır Çünkü Osman'ın (r.a.) hilafetinde iki kişi bile ihtilafa düşmemiş, hatta bir kişi dahi bîattan geri kalmamıştır. Halbuki başkasının bîatına insanların bir bölümü iştirak etmemiştir. Şu halde Osman'ın (r.a.) ölümü üzerinde ittifak edenler kimlerdir?

Bunlar şer ve zulüm ehlinden başka bir güruh mudur? İlk müslümanlardan hiç kimse Onun ölüm hâdisesine iştirak etmemiştir. Kaldı ki, Ali (r.a.) ile harp edenler ve onu kabul etmeyenler kat kattır. Hatta askerlerden binlerce kişi O'nu

---

[515] (Yukarıdaki her iki rivayeti Beyhakî Süneninde nakletmiştir.)

tekfir etmişler ve o'na karşı gelmişlerdir. Sonunda da halası oğlu Osman'ın öldürüldüğü gibi O'da öldürüldü. Allah (c.c.)'da onları katledenleri katletti.

Altıncı Bölüm

Şiilerin Ebu Bekir'in (r.a.) İmameti Aleyhindeki Delilleri

Râfizî şöyle diyor:

"Ehl-i Sünnet, Ebubekir'in hilâfeti icmâ'ile sabittir, diyorlar. Halbuki icmâ' olmamıştır. Çünkü, Hâşim oğullarından bir topluluk Ebu Bekr'in (r.a.) halifeliğini kabul etmemişlerdir. Selmân, Ebu Zerr, Mikdad, Amımâr, Huzeyfe, Sa'd b. Ubâde, Zeyd b. Erkâm, Usâme, ve Hâlid b. Saîd b. El-Âs gibi bir çok sahabi de hilafetini kabul etmemişlerdir. Hatta babası da bu işi ona uygun görmeyerek:

"Kim halife oldu?" diye sordu. Oğlun, demeleri üzerine, şöyle demiştir:

"Peki, iki mustaz'af Ali ve Abbas ne yapıyorlardı?" Ona da şu cevabı verdiler:

"Onlar Rasulullah'ın tekfin işleriyle uğraşıyorlardı. Diğerleri de oğlunu kendilerinden yaşlı görünce omu seçtiler."

Hanife oğulları da hilafetini kabul etmiyerek ona zekatı vermemişlerdir. Bunun üzerine Ebubekir onları mürted ilan etmiş, onlarla savaşmış ve birçoklarını esir etmiştir. Hatta bu durumu kabul etmeyen Ömer, halifeliği esnasında bu esirleri geri vermiştir."

Râfizînin bu iddiasına karşı cevabımız şudur:

Biraz ilmi olup ta bu iddiayı işiten kimse, iddia sahibinin ya insanların en cahili veya iftira etme hususunda en cesaretlisi olduğunu kesin olarak beyan edecektir.

Evet, Râfizîler kör bir cehalete sahiptirler. Deccal da olsa onların batıl istekleri doğrultusunda konuşursa mutlaka onu tasdik ederler. Fakat, arkadaşlarına da:

Nâsibîlerden (Ehl-i beyti zemmedenler) korunmak için Takiyye kabilinden bu tasdiki yaptık derler. Menfaatina göre, evet veya hayır diyen bir kimseden hayır gelir mi? Yoksa bu hastalığından iyileşeceğini mi bekliyoruz? Bunlar aşağıdaki ayet-i Kerimeden fazlasıyla nasiblerini almışlardır.

Allah (c.c.) şöyle buyurur:

"Allaha (ortak koşarak) **yalan uyduran yahut kendine halk** (peygamber ve kitap) **gelince onu yalanlayan kimseden daha zalim kimdir?"**[516] Bizim nasibimiz ise:

"Doğruyu (Kur'anı) **getiren** (Peygamber) **ve onu tasdik eden** (müminler) **ise, işte bunlar takva sahibi kimselerdir."**[517] mealindeki ayeti kerimededir.

---

[516] (Ankebut: 29/68)

Bütün âlimler Museylimenin tabileri olan Hanife oğullarının mürted olduklarını kabul etmelerine rağmen, mezkûr râfizî onları icma ehlinden kabul etmektedir. Bunun gibi bir başka cahil ve müfteri görülmüş müdür?

Güya Ebubekir (r.a.), ona biat etmedikleri ve zekatı vermedikleri için onları öldürmüş ve esir etmiştir. Râfizî'nin Ebubekir'e (r.a.) yaptığı iftiradan, her türlü iftira ve hezeyanın naklinden ve insan olmayan şu adama cevap vermekle yapılan zaman kaybından Allah'a sığınırız.

Şiir :

İrşad için gösterdiğim şu güzelliklerim günah ise,
De ki, ben nasıl özür dileyebilirim.

Ebubekir es-Sıddîk'ın (r.a.) bu pis insanları öldürüp, onları esir etmesi onun en büyük faziletlerindendir. Hatta, bu kafirleri sırf zekat vermedikleri için katletmemiştir. Bu kafirler Müseylime'ye inanmış yüzbin kişi civarındaydı. Hanife oğulları ise, Ali'nin (r.a.) ailesindendir. Ümmü Muhammed b. El-Hanefiyye'den gelmektedirler. (Ali (r.a) İslâm Şeriatının hükümleri doğrultusunda Ebubekir'in (r.a.) bunlara savaş açmasından dolayı onu tebrik etmiştir. (Necef Toplantısı Risalesi, S. 31)

Ebubekir'in (r.a.) zekatı vermedikleri için kendilerine savaş açtığı kimseler ise, Hanife oğullarının dışında olan bazı arap kabileleridir. Bunlar, zekatın tümünü vermemeyi mubah kılmışlardı.

Ebu Hanife, Ahmed bin Hanbel ve başkaları herhangi bir kavim "zekatı veririz fakat, emire teslim etmeyiz" derse onlarla savaşmak caiz değildir, demişlerdir.

Ey Râfizî!

Ebubekir'e (r.a.) biat etmeyenler arasında Yahudileri, Berberileri, Kisra ve Kayseri'de neden saymadın?

Ey Râfizî!

"Ömer (r.a.), Ebubekir'in (r.a.) irtidat edenlere karşı ilan ettiği savaşından dolayı onu tenkit etmiş ve savaştan geri dönmüştür." sözün apaçık bir iftiradır.

Aksine Ömer (r.a.) zekâtı kabul etmeyenlere karşı savaşta Ebubekir'in (r.a.) safında yer almıştır. Ancak, aralarında bir münazara çıkmış neticesinde de Ebubekir'in (r.a.) görüşünü kabul etmiştir.

Yukarıda Ebubekir'in (r.a.) hilafetini kabul etmemişler, diye sıraladığın sahabilerin durumuna gelince, bu da onlara isnad edilen bir yalandır. Ancak, Sa'd b. Ubâde, bîat etmemiştir. Diğerlerinin biati, senin onu inkar etmenden daha meşhurdur.

Usame (r.a.) de Ebubekir'e (r.a.) biat etmeden ordusuyla yürümemiştir. Halid bin Said ise, Rasulullahın (sallallahu aleyhi ve sellem) vekili idi. Vefatından sonra, ondan başkasına vekalet etmem, demiştir. Sa'd b. Ubade'den başka herkesin Ebubekir'e (r.a.) biat ettiği tevatür ile bilinmektedir.

---

[517] (Zümer: 39/33)

Ali (r.a.) ve Hâşim oğullarına gelince, bütün bunlar vefatlarından önce Ebubekir'e (r.a.) biat etmişlerdir. Fakat, biatlarının altı ay sonra, bazılarına göre de ertesi gün ve kendi istekleriyle gerçekleştiği söylenmektedir.[518] Abbas (r.a.) ise, Rasulullah'tan (sallallahu aleyhi ve sellem) üç yaş büyük idi. Bu hadisenin doğru olan rivayeti şöyledir:

Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) vefat edince Mekke çalkalandı. Ebu Kuhafe de bu durumdan haberdar oldu.

"Müslümanlara ne oluyor?" dedi. Ona:

"Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) vefat etti" cevabını verdiler. Ebu Kuhafe:

"Çok büyük bir haber, peki yerine kimi seçildi?" diye sordu.

"Oğlun seçildi" cevabını vermeleri üzerine, Ebu Kuhafe:

"Menaf ve Muğire oğulları kabul ettiler mi?" dedi. Evet, dediler. Neticede Ebu Kuhafa:

"Allah'ın verdiğine mani olabilecek, vermediğini de zorla verecek kimse yoktur." dedi.

Buhârî ve Müslimde rivayet edildiğine göre, Âişe (r.a.) şöyle diyor:

Resûl-i Ekrem'in kızı Fâtıma (r.a.), Ebû Bekir'e (r.a.) haber göndererek babasının Medine, Fedek ve Hayber Humusu (beşte biri)nden kalan mirasını istedi. Ebubekir (r.a.) şu cevabı verdi:

"Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Biz Peygamberlerden miras alınmaz, geride bıraktıklarımız sadakadır. Âl-i Muhammed bu maldan yer, buyurmuştur".

Bu itibârla Resûlullahın icraatından bir şey değiştirmem. Ancak, onun yaptığını yaparım."

Bunun üzerine Fâtıma (r.a.) Ebu Bekir'e gücenmiş ve ondan küsmüştü vefat edinceye kadar onunla konuşmadı. Fâtıma (r.a.) Resulûllah'tan (sallallahu aleyhi ve sellem) sonra Altı ay yaşadı. Fâtıma (r.a.) vefat edince efendisi Ali (r.a.) onu geceleyin defnederek Ebubekir'e (r.a.) haber vermedi. Cenaze namazını da Ali (r.a.) kılmıştı.

Ali (r.a.), Fâtıma'dan (r.a.) dolayı herkesten hürmet görüyordu. Fâtıma (r. Anha) vefat ettikten sonra herkesin kendine karşı yüzünü astığını gördü. Bunun üzerine Ebubekir'le (r.a.) barışmak ve ona biat etmek için çare aradı. Çünkü O, geçen şu aylar zarfında Ebubekir'e (r.a.) biat etmemişti. Ali (r.a.), Ebubekir'e (r.a.)

[518] Biatları gecikmesine rağmen bir farz dahi olsa Ebubekir'in (r.a.) arkasında namaz kılmaktan geri kalmamışlardır. Yine Ebubekir'e (r.a.) biat etmemişler diye saydıkların bütün bu zatlar Sa'd hariç, hepsi de Ömer (r.a.)'e biat etmişlerdir. Sad' da Ömer (r.a.)'in hilafeti zamanında vefat etmiştir. O, daha Sakife gününde iken hilafeti kabul etmiyordu. Çünkü, hilafetin Kureyş'in hakkı olduğunu bilmiyordu. Râfizînin Ebubekir'in (r.a.) babası Ebu Kuhafeden rivayet ettikleri de tamamen batıldır. Çünkü, Ebubekir (r.a.) sahabelerin en yaşlısı değildi. Ancak, Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) dan bir kaç yaş büyük idi. (Eğer Ashab Ebubekir (r.a.)'i yaşı için halife seçmiş olsalardı, babasını seçeceklerdi. Çünkü, babası ondan yaşlıydı.

haber göndererek onu davet etti ve yalnız başına gelmesini istedi. Çünkü, Ömer'in (r.a.) onunla birlikte gelmesinden endişe ediyordu. Ömer (r.a.), Ebubekir'in (r.a.) yalnız gitmemesini tavsiye etti. Ebubekir (r.a.):

"Bana yapabilecekleri birşey yoktur, gideceğim!" dedi ve kalkıp gitti. Ali (r.a.), Ebu Bekir'i (r.a.) görünce şehâdet getirdi ve sonra şöyle konuştu:

"Biz senin fazilet ve meziyetlerini, Allah'ın sana neler ihsan ettiğini biliyoruz, Allah'ın sana verdiği nimetten dolayı sana haset etmiyoruz. Fakat, bize karşı sert davrandın. Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'a yakınlığımız dolayısıyla kendimizi hisse sahibi görmüştük."

Ali'nin (r.a.) sözlerini dinleyen Ebubekir'in (r.a.) gözleri yaşarmıştı. Söz sırası Ebubekir'e (r.a.) gelince O da şöyle konuştu:

"Bütün varlığıma hâkim olan Allah'a yemin ederim ki, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'ın akrabasını gözetmek benim için kendi akrabamı gözetmekten daha çok sevimlidir. Bu mallar yüzünden aramızda çıkan ihtilafa gelince, benim maksadım tamamen hayır idi. Resulullah'ın yaptığını gördüğüm şeyi yaptım."

Ali (r.a.):

"Bugün zeval vaktinden sonra sana biat edeceğim." dedi.

Ebubekir (r.a.) öğle namazından sonra minbere çıktı. Şehâdet getirdi. Ali'nin (r.a.) biat hususunda gecikmesinin mevzuunu açarak onun mazeretini kabul ettiğini açıkladı. Sonra Allah (c.c.)'dan müminlere af ve mağfiret diledi. Ebubekir 'i (r.a.) müteakip Ali (r.a.) şehâdet getirerek söze başladı. Ebubekir'in (r.a.) ta'zime şayan olduğunu söyledi. Biatta gecikmesinin Ebubekir'e (r.a.) rekabetten ileri gelmediğini anlattı. Ancak, akrabalık dolayısıyla hisse sahibi olduklarını sandıklarını, Ebubekir'e (r.a.) biati müslümanları sevindirdi.

Şüphesiz ki, imametle ilgili muteber icmaya bir-iki kişinin muhalefet etmesi ona zarar vermez. Bu küçük ihtilaflar muteber olsaydı hiçbir imamet kesinleşemezdi.

Umûma müteallik hükümler için bu durum söz konusu değildir. Bir-iki kişinin muhalefeti vuku bulduğunda icma kabul edilir mi, edilmez mi meselesinde Ahmed bin Hanbel'den iki rivayet vardır.

Birincisi, bir-iki kişinin muhalefeti icma'ya mâni değildir, İstikametindedir. Muhammed b. Cerir et-Taberi ve başkalarının görüşü de böyledir.

İkincisi, bir-iki ikisinin muhalefeti ile, hükümler üzerinde yapılan icmaya zarar gelir, istikametindedir. Eğer birtek kişi nassa muhalefet ederse zaten bunun muhalefetine itibar olunmaz. Said b. el-müseyyeb'in üç talakla boşanan kadının bir başkasına (iddet beklemeden) mücerret olarak nikahlanması ve tekrar boşanması ile ilk erkeğine helal olduğunu söylemesi gibi.

Kaldı ki, hilafetin sıhhati mevzuunda şart olan hakça güçlü bulunan cumhurun ittifakıdır. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Cemaattan ayrılmayınız. Allah'ın eli cemaatın üzerindedir.",

"Büyük topluluktan ayrılmayınız, onlardan ayrılan cehenneme atılmıştır." buyururlar.

Ümmetten Ebubekir'in (r.a.) hilafeti üzerine ittifak edenler Ali'nin (r.a.) hilafeti üzerine ittifak edenlerden daha çoktur. Müslümanların üçte biri, belki de daha fazlası Ali'ye (r.a.) biat etmedikleri gibi, onunla savaşmışlardı. Hatta Büyük sahablerden bir kısmı onun safında yer almamışlar ve ondan ayrılmışlardır. Ümmetten bazılarının geri çekilmeleriyle imametin zemmedilmesi caiz olsaydı, Ali'nin (r.a.) imameti bir çoklarının imametinden daha fazla zemmedilmesi gerekecekti.

Ey Râfizî!

"Ali'nin imameti nass ile sabittir, icmaya ihtiyaç yoktur." diyecek olursan, şöyle deriz:

İmaen veya sarahaten Ebubekir'in (r.a.) takdim edilmesiyle ilgili bir çok nasslar geçti. Ayrıca sahabilerin ona biat edip, onu Resulullah2ın (sallallahu aleyhi ve sellem) halifesi ismiyle tesmiyede icma etmeleri üstünlüğünün bir başka yönüdür. Ebubekir'in (r.a.) hilafeti hakkında yapılan tartışmalar iki yönlüdür.

Birincisi, hilafetin fiilen gerçekleşip gerçekleşmediği;

İkincisi, gerçekleşmemişse onun hakkı olup olmadığı doğrultusundadır. Birinci yönü tevatürle sabittir. Yani bütün insanlar Resulullah'tan (sallallahu aleyhi ve sellem) sonra Ebubekir'in (r.a.) hilafeti yürüttüğü, Resulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) yerine geçtiği, onun yerinde ümmete halife olduğu, hadleri tatbik edip hukuku yerine getirdiği, kafirlere savaş açıp mürtedleri öldürdüğü, işleri ehline tevdi edip, malları taksim ettiği, imamın yapması gereken ne varsa onu yaptığı ve hakikaten ümmet arasında imameti ilk önce onun aldığı hususunda ittifak etmişlerdir.

Meselenin ikinci cihetine gelince, yani, Ebubekir'in (r.a.) hilafete layık olduğu hususunda icmadan başka birçok nakli deliller de vardır. Ali'nin (r.a.) hilâfete lâyık olduğunu ispatlayacak bir yol varsa, mutlaka aynı yolla Ebubekir'in (r.a.), Ali ve başkasından hilafete daha layık olduğunu yine daha güzel bir şekilde ispatlamak mümkündür. Böyle olunca her iki halde de Ebubekir'in (r.a.) hilafeti üstlendiğine ve ona layık olduğuna dair icmaya da ihtiyaç kalmaz. Ama yine de icmanın meydana geldiğini söyleyebiliriz.

Ey Râfizî!

"Delâlet konusunda icma esas değildir, mutlaka aklî veya nakli bir delile dayanmış olması gerekir. Halbuki, bu hususta ne akli ve ne de nakli delil vardır." diyecek olursan, sana verecek cevabımız şudur:

"Delâlete, icma esas değildir." sözünle, icma ile seçilen halifenin mücerred zatına değil, Allah'ın emirlerini yürüttüğü takdirde ona itaat vacibtir, mânâsını kastedersen bu doğrudur. Hatta Resulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) emirlerine itaat mücerret zatından değil, belki ona itaat Allah'a itaat gibi kabul edilmesinden kaynaklanmaktadır. Aslında Allah'tan başka, mücerred kişiliklerinden dolayı hiç kimseye itaat olunmaz.

Allah (c.c.) şöyle buyurur:

"Dikkat ediniz ki, hem yaratma, hem de emretmek Ona mahsustur."[519]

"Hüküm ancak Allah'ındır."[520]

Yok eğer yukarıdaki sözünle, icmanın bazen, hakka muvafık, bazan da muhalif olduğunu kasdediyorsan, bu iddia icmanın delilliği hakkında büyük bir ithamdır. Bu iddian ümmetin batıl üzerine toplanabileceğini ifade ediyor. Bu da En-Nazzam ve râfizîlerin iddiasından ibarettir iki, tamamen yanlıştır. Ebubekir'in (r.a) imameti hususunda bizim böyle bir icmaya da ihtiyacımız yoktur.

Yine biz, hiç kimseye "İcma ile sabit olan her hükmün bir nassa dayalı olması gerekir" şartını koşmayız. Çünkü, bizzat icma, mevcut nassa delildir. Ancak, âlimler ictihad üzerine icma'ın caiz olup olmadığı hususunda ihtilafa düşmüşlerdir. Buna rağmen her iki çeşit icma' için nassın gizli olduğu söylenemez.

Ebubekir'in (r.a.) hilafetini bu yolla ele alacak olursak, zaten hilafetinin hak ve doğru olduğuna dair bir çok nasslar vârid olmuştur. Bunda hiç ihtilaf yoktur. İhtilaf, yapılan hilafet ahdinin has bir nassla mı, yoksa icma' ile mi sabit oluşu hakkındadır. Sıddık (r.a.)'ın hilafeti hakkında nass ve icma vardır, sözümüzün dayanağı şu ayet-i Kerimedir. Allah (c.c.) şöyle buyurur:

"(Ey Muhammed'in Ümmeti!) **Siz beşeriyet için meydana çıkarılmış en hayırlı bir ümmetsiniz; iyiliği emreder, fenalıktan alıyorsunuz ve Allah'a imanınızda devam edersiniz.."**[521]

Bu nass-ı Kur'anî, Ashab-ı Kiramın her hak olanı emir ve her batılı yasak etmelerinin gerekli olduğunu beyan ediyor. Vâcib ve haram her ikisi de kesinlikle buna dahildir. Böylece Allah'ın vâcib kıldığı her şeyi vâcib, haram ettiği her şeyi haram kılmaları ve haksızlık karşısında susmaları farz oldu. Şu halde nasıl olur da bu mümtaz zevat, hakkı bırakır onun zıddı olan bâtılı getirirler?

Ebubekir'in (r.a.) velayeti haram, batıl bir şey olsaydı, onu bu işten vazgeçirmeleri gerekirdi. Ona karşı susmaları haram olurdu. Yine Ali'nin (r.a.) tercihi vacib olsaydı, bu doğrultuda çalışmaları en büyük ma'ruf olurdu.

Allah (c.c.) şöyle buyurur:

"Erkek ve kadın bütün müminler, birbirlerinin yardımcılarıdır: İyiliği emrederler, fenalıktan alıkoyarlar, namazı gereği üzre kılarlar, zekatı verirler, Allah'a ve Resulüne itaat ederler. İşte bunları, muhakkak surette Allah rahmetiyle bağışlayacaktır. Gerçekten Allah Azizdir, Hakimdir."[522]

"Ey müslümanlar, böylece sizi seçkin ve şerefli bir ümmet kıldık ki, bütün insanlar üzerine adalet örneği ve hak şâhidleri olasınız. Peygamber de sizin üzerinize şâhid olsun."[523]

Allah'ın insanlar üzerine şâhid kıldığı kimselerin, şâhidlik edecekleri hususu elbette ki en iyi bir şekilde bilmeleri şarttır.

---

[519] (A'raf: 7/54),
[520] (En'am: 6/57).
[521] (Âl-i İmrân: 3/110)
[522] (Tevbe: 9/71)
[523] (Bakara: 2/143)

Eğer onlar Allah'ın haram kıldığını helal, helal kıldığını da haram kılsalardı, insanlar üzerinde şâhid olmağa yaraşmazlardı.

Onlar medhedilmişti, zem edileni medhedecek olsalardı yine insanlar üzerine şâhid kılınmayacaklardı.

Şu halde Ashab-ı Kiram, Ebubekir'in (r.a.) hilafeti hakkettiğine şahitlik etmişlerse -ki etmişlerdir- onların sözlerinde doğru olduklarını tasdik etmek vaciptir. Yine onların tümü, birine sâlih birine âsi diyecek olsalar, bu şehâdetlerinin de kabul edilmesi vaciptir.

Allah (c.c.) şöyle buyurur:

"Her kim de, kendisine doğru yol apaçık belli olduktan sonra, Peygambere aykırı harekette bulunur ve müminlerin yolundan başkasına uyar giderse, onu, döndüğü sapıklıkta bırakırız. Ahirette de kendisini cehenneme koyarız ki, o, ne kötü bir dönüş yeridir."[524]

Görülüyor ki, Allah (c.c.) , Peygambere aykırı hareket edenlere Cehennemi hazırladığı gibi, O'na uyan müminlerin yolundan başka bir yola sapanlara da aynı cezayı va'd etmiştir.

Ashâb-ı Kiram bir şeyin haram veya helalliği üzerinde ittifak etmelerine rağmen, herhangi birisi onlara muhalefet ederse, müminlerden başkasının yoluna gitmiş sayılır ki, bundan dolayı da zemmedilmesi gerekir.

Allah (c.c.) şöyle buyurur:

"Elbirlik Allah'ın dinine (şeriatına) **sımsıkı sarılın. Birbirinizden ayrılıp dağılmayın."**[525]

Ashabın ittifak halinde oldukları ayrıca görülmektedir. Çünkü, birlik içinde oldukları hal, ihtilaf telakki edilirse kimsenin arasında fark kalmaz.

Bir başka âyette Allah (c.c.) şöyle buyurur:

"Sizin veliniz ve yardımcınız ancak Allah'la onun Peygamberidir; bir de iman edenler ki, onlar Allah'ın emirlerine boyun eğerek namaza devam ederler. Ve zekat verirler."[526]

Bu Âyet-i Kerime ile de Allah (c.c), iman edenlerin veliliğini, Allah ve Resulünün veliliği gibi olduğunu beyan etmiştir. Allah (c.c.) da hiçbir zaman bu ümmeti bâtıl bir şey üzerinde birleştirmez. İman edenlerden bu yüce sıfata en yakın olan elbette ki Ashâb-Kirâm'dır.

Böylece Ashab'ın Ebubekir'in (r.a.) hilafeti hakkındaki kararlarının hak olduğu ispat edilmiş oldu. Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurur:

"Kimi iyilikle zikrederseniz Cennet ona vacib olmuş olur. Kimi kötülükle zikrederseniz ona da cehennem vacib olur. Siz ey Ashâb! Allah'ın yeryüzündeki şahitlerisiniz."[527]

Râfizî şöyle diyor:

---

[524] (Nisa: 4/115)
[525] (Âl-i İmran: 3/103.)
[526] (Maide: 5/55).
[527] (Buhari Cenaiz: 86, Şehadet: 6, Tirmizi Cenaiz: 60).

"İcma' delil olarak kabul edilse de herkesin ittifakı ile meydana gelmiş olması lazımdır. Bu da olmamıştır. İnsanların çoğu da Osman'ın öldürülmesi üzerine ittifak etmişlerdir."

Bu sözüne karşı da şöyle diyoruz:

"Bu sözüne daha önce cevab vermiştik. Ehlülhall vel Akd'in ittifakı ile meydana gelen icmaya birkaç kişinin muhalefet etmesi hiçbir zaman ona halel getirmez. Osman'ı (r.a.) öldürenler ise âsi ve zâlim az bir topluluktur.

Râfizînin:

"Hata yapması mümkün olanları, icma anında onları yalandan koruyacak bir koruyucuları var mıdır?" iddiasına karşı da şöyle deriz:

İcmanın sıfatları ferdlere mahsus sıfatlar ise elbette ki bir kişinin hükmü icmanın hükmü yerine geçemez. Çünkü ayrı ayrı kişilerin yalan söylemeleri veya hata etmeleri mümkündür. Bir tek lokma doyurmaz ama lokmalar doyururlar. Bir kişi tekbaşına düşmanla savaşamaz ama kişiler toplandıkları takdirde bunu yapabilirler. Çoklukta kuvvet ve ilim vardır.

Allah (c.c.) şöyle buyurur :

"Böylece o iki kadından biri unutursa, diğerine şahitliği hatırlatsın."[528]

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurur:

"Şeytan teklerle beraber, ikilerden uzaktır."[529]

Malum olduğu gibi insan birtek oku kırabilir, ama birkaç oku birleştirdiği takdirde onları birden kıramaz.

Ey Râfizî!

Eğer icma bazan hata üzerine yapılır diyorsan, bu iddiana göre Ali'nin (r.a.) de masumiyeti yoktur. Çünkü sence Ali'nin masumiyeti icma ile sabittir. Ve sence ondan başka masum yoktur. Eğer icma için hata caiz ise, Ali'den (r.a.) başkasının da masum olması mümkündür. Yok eğer icmanın aslında şüphen varsa, zaten mezhebinizin temeli batıl oldu demektir.

Yok icma hüccettir diyorsan, zaten Ali'den (r.a.) önce Ashab-ı Kiram Ebubekir, Ömer ve Osman'ın (Allah cümlesinden razı olsun) hilafetleri üzerine icma etmişlerdir.

Râfizî şöyle diyor:

"Ehl-i sünnet Rasulullan'ın:

"Benden sonra gelecek iki kişiye: Ebubekir ve Ömer'e uyunuz" buyurduğunu rivayet ederler.[530] Evet, bu rivayetin aslı belli olmayıp, delâleti de imamet için değildir. Zira fakihlere uymak onların halife olmalarını gerektirmez. Kaldı ki, bu ikisi kendi aralarında çok ihtilaf etmişlerdir. Onlara uymak mümkün değildir. Sonra hadis diye rivayet ettikleri bu haber :

"Ashabım yıldızlar gibidir"[531] şeklindeki hadislerine de muarızdır."

---

[528] (Bakara: 2/286)

[529] (Muvatta İstizan: 36)

[530] (Tirmizi, Menakıb: 16, 37, İbn Mace, Mukaddime: 11)

[531] (Feyzul Kadir: 4, 76, Camiu'l- İlm: 2, 91)

Râfizî'nin bu iddiasına da cevabımız şudur :

Yukarıdaki rivayetlerimiz mutlaka sizin iddia ettiğiniz delillerden daha kuvvetlidir. Çünkü mezkûr rivayetimizi Ahmed, Ebu Davud ve Tirmizi nakletmişlerdir. Ali (r.a.) hakkındaki nass ise tamamen bâtıldır. Hatta nassınız hakkında İbn-i Hazm şöyle demiştir:

Râfizîlerin bu rivayeti, mechûlun meçhulden rivayet ettiği bir nakildir. Bu mechûl kimse de Ebul Hamra lakabıyla bilinmektedir ki, biz âlimler içinde böyle bir kişi tanımıyoruz."

Rasûlullah'ın, Ebubekir (r.a.) ve Ömer'e (r.a.) uymayı emretmesi, bu iki zatın zâlim ve mürted olmadıklarını ispatlamaktadır. Çünkü bu vasıflara hâiz olan kimse rehber olamaz. Ebû Bekir (r.a.) ve Ömer (r.a.) arasındaki ihtilaflar da çok nadirdir. Kardeşlerle beraber dedenin hissesi, cihad mallarının eşit dağıtılıp dağıtılmaması meselesi ve Hâlid'in (r.a.) tayin ve azli gibi mevzulardır. Bu konularda ayrı ayrı ictihadları olmuştur.

"Benden sonraki iki kişiye, Ebubekir ve Ömer'e uyunuz" mealindeki hadis, onların ittifak ettikleri meselelerde kendilerine uymayı vacip kılar.

"Ashabım yıldızlar gibidir" mealindeki hadis ise, hadis imamları tarafından zaif görlüdüğü için hüccet değildir.

Râfizî devamla şöyle diyor:

"Ehl-i sünnet mağara hadisesi ile ilgili olarak,

"Uzaklaştırılacaktır ondan takva sahibi olan" ve

"(Ey Resulüm, Hüdeybiye seferinden) **geri kalan o bedevilere de ki: Siz yakında çok kuvvetli olan cengaver bir kavimle harb için çağrılacaksınız."** meallerindeki âyetleri zikrederek, çağıracak bu kişinin Ebubekir (r.a.) olduğunu, Onun Bedir günü Rasûlullah'ın yanında ve çadırda bulunduğunu, malını Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) için harcadığını ve namaz için imam tayin edildiğini iddia ediyorlar. Halbuki Rasûlullah'la (sallallahu aleyhi ve sellem) beraber mağarada bulunmasında onun için bir fazilet yoktur. Peygamberin onu arkadaş kabul etmesi, şerrinden emin kalması içindir. Çünkü bu işi ifşa edebilirdi. Mezkûr âyetler de, onun eksikliğine, zayıflığına ve sabırsızlığına delildir. Âyetteki **"Üzülme"** sözü durumu bize daha açık göstermektedir. Üzülmek, sıkılmak iyi bir şey veya itaat olsaydı, Rasûlullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) onu bundan alıkoyması imkansız olurdu. Yok eğer üzülmek, sıkılmak ma'siyet ise onun fazileti rezalete dönüşmüş olur.

"Uzaklaştırılacaktır ondan, takva sahibi olan" mealindeki âyetten murad ise, Ebu Ed-Dahdahtır. Komşusuna bir hurmalık alınca bu âyet nazil olmuştur.

"Geri kalan o bedevilere de ki", mealindeki âyetten murad ise, Hudeybiye'ye gitmeyenlerdir. Bunlar hayber ganimetlerini almağa çıktılar, fakat:

"De ki, bize tabi olamazsınız" âyeti ile engellenmişlerdir. Çünkü, Allah (c.c.) Hayber ganimetlerini, Hudeybiye'ye gidenler için kılmıştır." (Hüdeybiye seferinden) geri kalan o bedevilere de ki:

"Siz yakında çok kuvvetli olan cengaver bir kavimle harb için çağrılacaksınız." âyetiyle, sonradan sizi çağıracağız mânâsı anlaşılıyor. Bilahare Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) onları Mute, Hayber ve Tebuk gibi gazvelere çağırmıştır. Bu davetçinin, savaştığı için Emirulmü'minin olması da mümkündür.

"Çadırda Rasûlullah'ın yalnızlığını gidericiydi" sözü de doğru değildir. Çünkü Rasûlullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) dostu ve yalnızlığını gideren Allah'dır. Fakat, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Ebu Bekri savaşmağa emrettiği takdirde defalarca kaçacağından ve bundan dolayı da fitne çıkabileceğinden onu yanında tutmuştur. Durum böyle olunca, savaşmadan oturan mı, yoksa cihad eden mi üstündür. Ebu Bekr'in (r.a.) malını infak ettiğini iddia etmeleri ise tamamen yalandır. Çünkü malı yoktu. Babası da gayet fakir idi. Malı olsaydı babasına yardım ederdi. Ebubekir (r.a.) câhiliyye devrinde çocuk mürebbisi, İslâm devrinde de terzi idi. Onu halife ilan ettiklerinde terzilikten alıkoydular.

"Azığa ihtiyacım var." demesi üzerine, Ona hergünü için beytül-maldan üç dirhem maaş vermeye başladılar. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ise, daha Ebubekir'in (r.a.) bir şeyi yokken, hicretten evvel ve hicretten sonra da Haticenin malı ile zengindi. Ebubekir (r.a.) malını infak etseydi, Ali hakkında **"Hel Eta"** suresi indiği gibi, onun hakkında da ayet nazil olurdu. Ali'nin (r.a.) kendilerine yardım ettiği kişilerin en üstünü de şüphesiz ki, Rûsûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)tır.

Ehl-i sünnetin Ebubekir (r.a.) hakkında iddia ettikleri mal infakı, Ali'nin mal intakından fazla olmasına rağmen bu hususta âyet nazil olmamıştır. Binaenaleyh bu konu ile ilgili rivayetlerin yalan olduğu ortaya çıkmış oluyor. Ebu Bekrin (r.a.) namaz için imamete geçirilmesi bir hata neticesidir. Çünkü Bilal ezanı okuyunca, Aişe (r.a.) babasının öne geçirilmesi için Bilâl'e emretmiştir. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) uyanır ve ezan sesini işitince, "Beni camiye götürün" dedi Abbas r.a.) ve Ali'nin r.a.) koltukları arasında camiye giderek, Ebubekir (r.a.)'i imametten azledip, kendisi namaza başlıyor. Bütün bunlar cumhurun delilleridir. Akıllı olan insaf gözüyle baksın, nefsin arzularını bırakarak hak olanı bulsun. Âbâ ve ecdadı taklit etmekten vazgeçsin."

Râfizî'nin bu uzun iddiasına karşı da cevabımız şudur:

- Bu sözlerde hiçbir insan için mümkün olmayan yalan ve iftiralar vardır.

- Şüphesizki, râfizîler bu iftiraları uydurmada yahudiler gibidirler.

- Gerçekten râfizîler iftiracı bir kavimdir. Allah'ın nurunu söndürmek ve hakikatleri ters çevirmek istiyorlar.

- Râfizîler hakkı red ve yalanı tasdik etmede bidatçıların en kalabalık olanlarıdır.

Mağara hadisesi de Ebubekir (r.a.) için açık ve öğücü bir fazilettir. Onun hakkında Allah (c.c.) şöyle buyurur:

"Hani Mekke kafirleri onu Mekke'den çıkarttıklarında ikinin ikincisi (Peygamberin arkadaşı Ebubekir (r.a.)) **ile** (Sevr dağında) **mağaradaydılar. O**

vakit Peygamber arkadaşına şöyle diyordu: Mahzun olma, zira Allah'ın yardımı bizimle beraberdir."[532]

Buhari ve Müslim'de rivayet edildiğine göre, Ebubekir (r.a.) şöyle der:

"Bir mağarada iken müşriklerin tepemize kadar gelen ayaklarını gördüm. Ve:

"Onlardan birisi kendi ayaklarına bakacak olursa bizi görür" dedim. Bunun üzerine Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Üçüncüleri Allah olan iki kişinin durumundan haberin var mıdır?" buyurdular.[533]

Buradaki beraberlik özeldir;

"Korkmayınız, zira ben sizinle beraberim, işitirim ve görürüm." ayetinde olduğu gibi.

İbn-i Uyeyne şöyle diyor:

Peygamberlerine karşı olan tavırlarından dolayı Allah (c.c.) Ebubekir'in (r.a.) dışında bütün insanlara itabta bulunarak şöyle buyurmuştur:

"Eğer siz, Peygambere yardım etmeseniz, Allah vaktiyle ona yardım ettiği gibi yine eder. Hani Mekke kafirleri onu Mekke'den çıkarttıklarında ikinin ikincisi (Peygamberin arkadaşı Hz. Ebu Bekr) **ile** (Sevr dağında) **mağaradaydılar. O vakit Peygamber, arkadaşına şöyle diyordu: Mahzun olma, zira Allah'ın yardımı bizimle beraberdir."**[534]

Ebu Kasım es-Suheylî ve daha bir çokları:

Bu beraberlik Ebubekir'e (r.a.) hastır. Ondan başkasına ait olduğu bilinmemektedir, diyorlar.

"O vakit Peygamber, arkadaşına şöyle diyordu: Mahzun olma Allah'ın yardımı bizimle beraberdir." mealindeki âyet Ebubekir'in (r.a.) ashab arasında zirvede bulunduğuna delildir.

Sıddik (r.a.) Peygamberliğin gelmesinden vefat edinceye kadar Rasûlullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) arkadaşlık etmiştir. Bu dostluk o kadar ileriye gitmiştir ki, "Hayatta da, ölümde de ondan ayrılmamıştır." sözünün meşhur olmasına vesile olmuştur.

Buhari'deki bir başka hadiste Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Arkadaşımı bana bırakmıyacakmısınız?" buyurmuştur.

Buhâri ve Müslim'de rivayet edildiğine göre Hz. Aişe şöyle der:

"Babamla anamın İslam diniyle mütedeyyin olmıyarak yaşadıklarını hiç hatırlamam. O zamanlarda bir günümüz geçmezdi ki, o günde sabah ve akşam vakitlerinde Rasûlullah bize gelmemiş olsun."

Buhârî'de rivayet edildiğine göre, Hudeybiye antlaşmasının şartlarını ağır gören Ömer (r.a.), Rasûlullah'a:

---

[532] (Tevbe: 9/40)
[533] (Buhari Fedail: 2, Menakıb: 45, Tefsir Tevbe: 1, Müslim, Fedail: 1, Tirmizi Tefsir Tevbe)
[534] (Tevbe: 9/40)

"Biz müslümanlar hak, düşmanlarımız batıl üzerinde bulunmuyorlar mı?" Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Evet öyledir" buyurdu.Ömer (r.a.):

"Şu halde dinimiz uğrunda bu denâeti niçin kabul edelim?" dedi. Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Muhakkak surette ben, Allah'ın peygamberiyim. Ben** (bu maddeyi kabul etmekle) **Allah'a isyan etmiş değilim. Allah benim yardımcımdır" buyurdu.Ömer (r.a.):

"Vaktiyle sen bize yakında varıp Beyti (Kabe'yi) tavaf edeceğiz, diye haber vermemiş miydin?" deyince, Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Yok, ben sana** (Vakit tayin ederek) **bu sene varıp tavaf edeceğiz, diye haber vermedim" buyurdu. Ömer (r.a.) devamla şöyle dedi:

"Bu konuşmayı takiben Ebubekir'e (r.a.) vardım ve: Ey Ebubekir (r.a.)! Bu adam Allah'ın hak peygamberi değil midir?" dedim. O da:

"Evet hak peygamberidir" dedi. Ben:

"Biz müslümanlar hak, düşmanlarımız batıl üzerinde değil midirler?" dedim. Ebubekir (r.a.):

"Evet öyledir" diye cevap verdi. Ben;

"Öyle ise niçin dinimizi küçük görüyoruz?" dedim. Ebubekir (r.a.):

"Behey adam, Muhammed Allah'ın peygamberidir. O, Rabbine âsi değildir, Allah onun yardımcısıdır, sen hemen onun emrine sarıl. Vallahi Muhammed hak üzeredir, dedi..."[535] Bu ve buna benzer hareketlerinden dolayı Ebubekir (r.a.) sıddik unvanına nail olmuştur.

Yine Buhâri'nin rivayetine göre, Ebu ed-Derda (r.a.), Rasûlullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Ey insanlar, Ebubekir'in hakkını veriniz. O hiçbir zaman bana kötülük etmemiştir." buyurduğunu rivayet etmiştir.[536]

Akıllı kimse, sahih hadisleri güzelce incelerse, doğru ve yalanın hangisi olduğu kendisine açıkça belirlenmiş olur. Her kim gerçek hadisler ile râfizîlerin şüpheli hadislerini birbirine karıştırırsa, onların asılsız iddialarına sapacaktır.

Onun için sanatı sanatkara, tababet tabibe, dil bilgisini dilciye, parayı sarrafa teslim etmek gerekir.

Buna rağmen bütün bunların yanılmaları mümkündür. Ama, fakih ve muhaddisler böyle değildir. Fakihlerin batıl bir mes'ele üzerinde ittifak etmeleri mümkün olmadığı gibi, muhaddislerin de yalanı tasdik veya doğruyu yalanlamaları mümkün değildir.

Binaenaleyh iyi düşünen bir kimse, Ebubekir'in (r.a.) zatına mahsus faziletlerini çok açık bir şekilde müşahede edecektir. **"Allah bizimledir"** ayet-i kerimesini:

---

[535] (Buhari Şurut: 1,15, Hacc: 106, Muhsar: 3, Meğazi: 35, Ebu Davud Cihad: 168, Sünnet: 9)
[536] (Buhari Fedail: 2)

"İnsanların Rasûlulah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) en sevimli olanı Ebu Bekir'dir",

Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) yokken müracaatın Ebu Bekir'e yapılması ve sıddikiyeti ona mahsus kılan hadisler, bütün bunlar Ebubekir'in (r.a.) faziletine delalet eden apaçık delillerdir.[537]

Namaz ve hac için Rasûlullah'ın onu vekil etmesi, vefatından sonra da müslümanların topyekün ona itaat etmeleri ayrıca onun üstünlüğüne delalet eder.

Bunlardan başka kendisiyle Ömer (r.a.)'in faziletlerini dile getiren hadisler vardır. Rasûlullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) her ikisine iman ile şehadette bulunması, Ali (r.a.)'nin: Rasûlullah'ın:

"Ebubekir ve Ömer'le beraber çıktım" sözünü çokça söylediğini nakletmesi:

"Ben, Ebubekir ve Ömer buna inanıyoruz" hadisi de bu kabildendir.

Fakat Ali'nin (r.a.) menkibeleri çok olmasına rağmen, yalnız ona mahsus faziletleri belirten yirmi kadar hadis vardır. Menkibeleri de sayısızdır. Bütün bunlar Ebubekir'in (r.a.) Rasûlullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) dost olduğunu gösteren delillerdir.

Râfizî'nin iddia ettiği gibi Ebubekir (r.a.), Rasûlullah'ın düşmanı olsaydı, müşrikler mağaranın dibine geldiklerinde sevincini ilan etmesi gerekirdi. Aksine Ebubekir (r.a.) üzülmüş, Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) da ***"üzülme Allah bizimledir."*** buyurarak, Allah'ın onları koruyacağını ve onlara yardımcı olacağını bildirmiştir.

İnsanların en geri zekalısı dahi böyle tehlikeli bir yolculukta Rasûlullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) arkadaşlık edemin halini idrak etmekten âciz değildir. Rasûlullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) yalnız onun arkadaşlığını ve dostluğunu kabul ettiği bir kimse, gizlice onun düşmanı olması mümkün müdür?

Böyle bir şeyi ancak insanların en câhili ve en geri zekâlı olanı kabul edebilir. Rasûlullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) kendisine gizliden düşman olan birisini dost kabul ettiğini iddia edenleri, hasseten bunu akıl ve ilimce mahlukatın en mükemmeli olan zata caiz görenleri Allah rezil etsin.

Râfizî:

"Rasûlullah, sırrını ifşa etmesinden korktuğu için Ebubekir'i (r.a.) arkadaş edinmiştir." diyor.

Râfizî'nin bu iddiası birçok yönden batıldır.

Birincisi: Ebubekir'in (r.a.) Rasûlullah'ı (sallallahu aleyhi ve sellem) sevdiği ve ona dost olduğu Kuran'ın nassı ile sabittir.

Manevi tevatür ile de Rasûlullah'ı (sallallahu aleyhi ve sellem) çok sevdiği, ona derinden iman ettiği, maddeten ve manen de ona çok iltifat ettiği sabittir. Ebubekir (r.a.) bu yolu izlerken cömertlikte Hâtemi, cesarette Antere'yi geçmişti.

---

537 (Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) bir kadına: ***"Beni bulamazsan, Ebubekir'e sor"*** buyurmuşlardır.)

Fakat, Râfizîler öyle iftiracı bir topluluktur ki, bazıları Ebubekir (r.a.) ve Ömer'in (r.a.) hücre-i Nevebi'de defnedildiklerini dahi inkar ediyorlar.

İkincisi: Râfizî'nin bu iddiası, onun tam ve aşırı bir cahil olduğuna delildir. Hasseten hicret esnasında vuku bulan hadiselerde bu durum çok açıktır. Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem), arkadaşı Ebubekir (r.a.) ile mağarada saklanırken, Mekke müşrikleri bu hadiseyi işittiler. Ertesi gün her tarafa adam göndererek ikisini veya onlardan birini bulana büyük mükafaatlar vadettiler.

Bu hadise de Ebubekir'in (r.a.) Rasûlullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) dost, müşriklerin de bu dostluğundan dolayı Ebubekir'e (r.a.) düşman olduklarını açıkça ortaya koyuyor.

Ebubekir (r.a.), Rasûlullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) gizliden düşman, müşriklere de dost olsaydı onun yakalanması için azâmi gayreti sarf edecekti. Üstelik onu bulana mükafaat vadetmezlerdi.

Üçüncüsü: Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) geceleyin çıkmıştı, bu çıkışından da kimsenin haberi yoktu. Ebubekir'in (r.a.) arkadaşlığını ne yapacaktı?

Ebubekir'in (r.a.) bu çıkışından haberi vardı, diye itiraz edilirse, Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) bu yolculuğu müşriklerden gizli tuttuğu gibi, Ebubekir (r.a.)'den de gizli tutabilirdi, deriz.

Buhârî ve Müsim'de rivayet edildiğine göre; Ebubekir (r.a.) hicret etmesi için Rasûlullah'tan izin istemesi üzerine Rasûlullah, beraber hicret edinceye kadar sabretmesini emretmiştir.

Yine Buhârî ve Müslim'de rivayet edildiğine göre, Berâ (r.a.) Ebubekir'in (r.a.) şöyle buyurduğunu söylüyor:

"... Gece boyunca yol yürüdük. Ertesi gün öğle vaktine kadar yürümeğe devam ettik. Yolda kimsenin bulunmadığı bir sırada gölgesi olan bir kaya parçasını gördük. Orada durduk. Rasûlullah'ın yatması için taşın gölgesinde elimle bir yer hazırladım. Cübbemi sererek, Ya Rasûlullah! uyu dedim. Öğleden sonra yola düşünceye kadar uyudu. Toprağı sert bir arazide yürüyüp giderken, Sürakâ b. Mâlik bize yetişti. Ya Rasûlullah! Sürâka bize yetişti, dedim. Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Üzülme Allah bizimle beraberdir" dedi, ve ona beddua etti. Süraka'nın atı karnına kadar gömüldü. Sürâka:

"Bana beddua ettiniz fakat dua ederseniz, geri dönüp sizi takibedenlerin hepsini geri çevireceğim" dedi.

Bunun üzerine Rasûlullah ona dua etti ve kurtuldu. Böylece Surâka geri döndü. Önüne gelen herkese, buralarda kimsenin bulunmadığını söyleyerek, onları geri çevirdi." (Buhari Fedail: 2, Menakıb: 45)

Buhârî'nin rivayetine göre Âişe (r.a.) şöyle der:

"Müslümanlar müşrikler tarafından eza ve işkenceye uğrayınca Rasûlullah onların Habeşistan'a hicret etmeleri için izin verdi. Ebubekirde Habeş diyarı tarafına hicret etmek üzere Mekke'den çıktı. Ebubekir, Berk'ül Ğimad denilen

mıntıkaya gelince kendisine İbnüddüğünne yetişti. İbnüddüğünne Kare kabilesinin büyüğü idi. Ebubekir'e:

"Nereye gitmek istiyorsun?" diye sordu. Ebubekir:

"Beni kavmimin ezası çıkardı. Şöyle tenha bir yere çekilmek ve orada Rabbime ibadet etmek istiyorum" cevabını verdi..."

Ebubekir (r.a.), Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ile mağarada iken Abdurrahman b, Ebi Bekir, yanında Âmir b. Füheyre olduğu halde gelip onlara haber iletiyordu. Ebubekir (r.a.) gizliden Rasûlullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) düşman olsaydı, Âmir b. Füheyre'ye durumu gizlice iletebilirdi.

Yine Ebubekir (r.a.) Rasûlullah'ın gizli düşmanı olsaydı, müşrikler mağaraya yaklaşıp, ayakları göründüğünde dışarıya çıkıp onlara haber vermesi ve Rasûlullah'ı (sallallahu aleyhi ve sellem) teslim etmesi gerekirdi.

Bütün bunlar Ebubekir'in (r.a.), Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) için gerçek dost olduğuna delâlet ederler.

Kalbini körelten Allah'ı takdis ederim ey râfizî!

Ey Râfizî!

"Üzülme Allah bizimle beraberdir." ayeti Ebubekir'in zaifliğine ve sabırsızlığına delâlet eder, diyorsun. Bu iddian da:

"Rasûlullah planını açığa vurmasın diye Ebubekir'i arkadaş edinmiştir" sözünle mütenakızdır.

Zira sen Ebubekir'i sabırsız ve zaif kabul etmiştin. Allah aşkına neden Ebubekir'e hased ediyorsun? Keşke bileydim.

Şunu da bil iki, ey Râfizî; muhacirler arasında bir tek münafık yoktu. Bu mustahil gibidir. Bundan başka da Mekke'de üstünlük ve kuvvet müşriklerin elindeydi. O kafirler İslâm'a giren herkes şüphesiz ki Allah rızası için girmiştir. Korktukları için değildir. Binaenaleyh münafıklık onlar için kesinlikle söz konusu değildir.[538]

Münafıklık Medine ehlinde mevcuttu. Çünkü İslâm orada yayılıp, küfre galip gelince, kalbleri İslam'a karşı kin ve nefretle dolu olan bazı insanlar iman etmedikleri gibi, kılıç korkusundan müslüman olduklarını ilan etmişlerdir. Muhacirler ise, İslam'a girmeleri için hiç kimse onları zorlamamış ve müslümanlardan korktukları için de iman etmiş değillerdir. Aksine muhacirler şu âyetin sırrına nail olmuşlardır.

"(Bilhassa bu ganimet). **O, fukara muhacirler içindir ki,** (Mekke müşriklerinin tazyiki üzerine) **yurdlarından ve mallarından çıkarılmışlardır. Halleri şudur: Allah'dan** (Dünyada) **bir rızık ve rıza isterler. Allah'a ve Peygamber'ine,** (mal ve canları ile Allah'ın dinine) **yardım ederer. İşte bunlar, sâdık olanlardır,** (imanlarında sadakat gösterenlerdir.)"[539]

---

[538] (Büyük âlimlerin isbatına göre, Mekki süre ve âyetlerde münafıklardan şikayet edilmemiştir. Çünkü münafıklık arapların ahlâkından değildir. Bilhassa bu kötü ahlak Kureyşlilerde hiç yoktur. Medeni âyet ve sürelerde nifaktan bahsedilmiştir. Çünkü,orada yahudi ve hıristiyanların yanında kalbleri hastalıklı olan münafıklar çok idi.)

[539] (Haşr: 59/8)

Ebubekirde (r.a.) bunların en üstünüdür. Hepsi de onu "Rasûlullah'ın halifesi" olarak çağırıyorlardı. Allah'ın kendilerini "Sadıklar" diye nitelendirdiği kimselerin dalâlette ittifak etmeleri mümkün değildir.

Ey Râfizî!

"...eksikliğine delâlet eder" sözün bir cihetten doğrudur. Çünkü hepimiz Rasûlullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) nisbeten çak noksanız. Sizin, bazıları için iddia ettiğiniz gibi biz, Ebu Bekir'in (r.a.) masum olduğunu iddia etmiyoruz. Kaldı ki Allah (c.c.) elçisine:

"Ey Rasûlum, sabret, senin sabrın da ancak Allah'ın yardımı iledir. Kafirlerin yüz çevirmesinden mahzun olma ve yaptıkları hileden de telaş edip sıkıntıya düşme."[540] mü'minlere de:

"Ey mü'minler, savaştan gevşemeyin ve (Uhud bozgununa) **üzülmeyin. Haliniz onlardan netice itibariyle çok yüksektir, eğer gerçekten** (va'dimize) **inanıyorsanız."**[541] diye hitap etmiştir.

Bu da üzülmenin imana aykırı bir şey olmadığını ispat etmektedir.

Ebubekir Es-sıddîk'ın (r.a.) iman ve sabrını diğer sahabilerin iman ve sabrına benzeten cahildir. Ebubekir'in (r.a.) menkibeleri, Osman'ın (r.a.) menkıbelerinden kat kat fazladır. Bununla beraber Osman (r.a.), kimsenin sabredemediği şekilde sabretmesini bilmiştir. Onu muhasara ettiler, öldürmek için ok yağmuruna tuttular, buna rağmen taraftarlarının onlarla savaş etmelerine müsaade etmemiştir. Şehîd oluncaya kadar sabır, vekâr ve imanla sabretmiştir.

"Üzülme Allah bizimle beraberdir" âyet-i kerimesi, üzüntü ve korkunun vukuuna delâlet etmez. Kendisinden nehyedilen her şey için de bu durum söz konusudur. Aşağıdaki âyetler buna delildir. Allah (c.c.) şöyle buyuruyor:

"Ey Peygamber, takvada sebat et (ve kafirlerle münafıklara verdiğin emanı bozmak hususunda) **Allah'dan kork. Kafirlere ve münafıklara** (teklif ettikleri masiyetlerde) **uyma."**[542]

"Allah ile beraber başka bir ilaha ibadet etme."[543]

"O halde, sakın bunu bilmezlerden olma..."[544]

Farzet ki, üzülmüştür. Haddi zatında onun bu üzülmesi, Rasûlullahın (sallallahu aleyhi ve sellem) şehid edilip, İslâmın yok olma korkusundan kaynaklanıyordu.

Veki, Nâfi'den, O'da İbn-iÖmer (r.a.)'den rivayet ettiğine göre, İbn-i Ebi Müleyke şöyle buyurur:

"Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) hicret edip, Sevr mağarasının yolunu tutunca, Ebubekir (r.a.) Onun önünden ve arkasından yürümeğe başladı. Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Ey Ebubekir ne oluyor sana?" Ebubekir (r.a.):

---

540 (Nahl: 16/127)
541 (Âl-i İmrân: 3/127)
542 (Ahzab: 33/1)
543 (Kasas: 28/88)
544 (En'âm: 6/35)

"Yâ Rasûlallah Arkadan saldırıya uğrayacaksın diye arkanızdan, önden saldırıya uğrayacaksınız diye de önünüzden yürüyorum" buyurdu. Mağaraya vardıklarında Ebubekir (r.a.):

"Ya Rasûlallah, sizi uyandırıncaya kadar buyurunuz, istirahat ediniz," sözlerini ekledi.[545]

Nâfi': Bir zat, İbn-i Ebi Müleyke'den naklederek bana şöyle dedi:

Ebubekir (r.a.) mağarada bir delik gördü. Ayağını oraya soktu ve:

"Yâ Rasûlallah! bir yılan veya bir akrep sokması olursa, bana olsun" buyurdu.

Buhârî ve Müslim'de rivayet edildiğine göre, Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyuruyor:

"Sizden biriniz beni evladından, babasından ve bütün insanlardan daha fazla sevmedikçe iman etmiş sayılmaz."

Ebubekir'in (r.a.) üzüntüsü, her ihtimale karşı Rasûlullah'ın eziyet görebileceğinden kaynaklamıyordu. Binaenaleyh, bu durum, onun Rasûlullah'a karşı olan aşırı sevgisine delâlet eder. Allah (c.c.) Ya'kub'un (a.s.) durumundan haber vererek şöyle buyurur:

"O (Ya'kub) **dedi ki; Ben büyük kederimi ve hüznümü ancak Allah'a şikayet, ediyorum."**[546]

Sonra siz, Fâtimetüzzehranın, babasının vefatına sonsuz hüzünde bulundunuz, kendisini hüzün evine kapattığını iddia ederek ve hatta ona layık olmayan şeyleri isnad edecek kadar aşırı gidiyorsunuz. Ama gerçekten cahil, medhetmek isterken, farkına varmadan zemmeden kimsedir.

Ey Râfizî!

"Ebubekir'in (r.a.) üzüntüsü ölüm korkusundan idi." dersen, bu da onun mümin olduğunu ve gizliden müşrik Kureyş'in dostu olmadığını ispat ediyor. Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) da:

"Ey İbrahim! Gerçekten senin vefatın için çok üzgünüz." buyurmuştur. Görülüyor ki, üzüntü tabii ve mubahtır. Nassla dabuna delâlet etmektedir.

Ey Râfizî,

"Arkadaş" kelimesini zikrederek, arkadaşlığın imana delâlet etmediğini iddia ediyorsun. Delil olarak da **"Bundan dolayı** (bu kâfir dönerek mümin) **arkadaşına şöyle dedi"**[547] Ayetini getiriyorsun.

Evet, "arkadaş" kelimesi umumîdir. Komşu arkadaş gibi. Fakat, mağara ayetindeki ifade bu arkadaşlığın sevgi, dostluk ve iman arkadaşlığı olduğunu ifade ediyor.

Ey Râfizî,

---

[545] (Buhari Fedail: 2,Müslim Fedail: 1)
[546] (Yusuf: 12/86)
[547] (Kehf: 18/34)

"Allah, Resûlü'nün ve müminlerin üzerine manevi huzuru indirmiştir."[548] âyetini delil getirerek, müslümanların hezimete uğradıklarını iddia ediyorsun.

Ey Râfizî,

Eğer yalnız "Resulünün üzerine indirdi" denilseydi, huzurun ashab üzerine inmediği anlaşılabilirdi. Onun için bu ayet iddianı ispatlamaz. Çünkü, Ebubekir (r.a.), Rasûlullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) hem tâbi hem de itaatkâr idi. O, Rasûlullah'ın arkadaşı idi. Allah da her ikisi ile beraberdir. Tâbi olunana manevi kuvvet gelmiş ise, ona tâbi olan da bu manevî kuvvete dahildir. Onun için Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'ın zafere ulaştığı hiçbir yer yoktur ki, Ebubekir (r.a.) orada zafere ulaşanların başta gelenlerinden olmasın. Onun için:

"Ebubekir'in imanı ile yeryüzündekilerin imanı karşılıklı olarak tartılacak olursa, Onun imanı cümlesinin imanından ağır gelir." demişlerdir.

Bir başka hadiste, Ebu Bekrete'nin rivayet ettiğine göre Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Aranızda rüya göreniniz var mıdır?" diye sordu, Orada bulunanlardan biri:

"Gördüm, yâ Resulallah dedi ve şöyle devam etti: Semadan bir terazi indi, Siz ile Ebubekir tartıldınız ve siz ağır geldiniz. Sonra Ebubekir ile Ömer tartıldılar. Ebubekir ağır geldi. Sonra Ömer ile Osman tartıldılar, Ömer ağır geldi. Sonra terazi kaldırıldı."[549]

Ey Râfizî,

"Uzaklaştırılacaktır ondan, takva sahibi olan,"[550] âyet-i kerimesinin Ebubekir'in (r.a.) değil, Ebu ed-Dehdah hakkında nazil olduğunu iddia ediyorsun. Aslında diğer iddiaların gibi bu da gülünçtür. Ebu ed-Dahdah'ın hadisesi ittifakla Medine'de vâki olmuştur. Âyet ise Mekke'de inmiştir. Hal böyle olunca, âyet Ebu ed-Dahdah hakkında nazil olmuştur, denilebilir mi?

Şayet biri "Âyet Ebubekir (r.a.) hakkında nazil olmuştur fakat, Ebu ed-Dahdah'a da şâmildir," derse buna inanırız. Çünkü, birçok ashab ve tabiin:

"Şu âyet şunun hakkında nazil olmuş ve bu hükme delâlet eder" derken, bir kısım ashab ve tabiin de:

"Ayet iki sebepten dolayı iki defa nazil olmuştur." demişlerdir.

İbn-i Hazm, Abdullah b. Zübeyr ve başkalarından rivayet ettiğine göre, yukardaki âyet Ebubekir (r.a.) hakkında nazil olmuştur. Aynı görüşün Abdullah b. Zübeyr ve Said b. el-Müseyyib'ten rivayet edildiği Sa'lebî tarafından zikredilmiştir.

Süfyan b. Uyeyne, Hişam'dan, O da Urve'den, O da babasından rivayet ettiğine göre, Ebubekir (r.a.), Allah'a inandıkları için işkence edilen yedi köleyi âzad etmiştir. Bunlar Bilâl, Âmir b. Füheyre, Nehdiye, Nehdiye'nin kızı, Zübeyre, Ummu Ümeys ve Mu'mil oğullarının (kız) hizmetçisidir. Hatta Zübeyre rum olup,

---

[548] (Feth: 48/26)
[549] (Buhari Tefsir Sure: 7/3)
[550] (Leyl: 92/17)

Abduddar oğullarının kölesi idi. Müslüman olduktan sonra gözleri kapanması üzerine müşrikler onun için:

"Gözlerini Lât ve Uzza körelttiler," demeğe başladılar. Zübeyre de onların aksine, defalarca Lât ve Uzza'yı inkar ettiğini söylemeğe başlayınca, Allah (c.c.), gözlerini açtı ve sıhhate kavuşturdu.

Bilâl-i Habeşi'nin âzadlığına gelince; Ebubekir (r.a.) onu taşlar arasında gömülü iken satın almıştır. Bilal'ın bu haline acıyan Ebubekir (r.a.), müşrik Ümeyye'ye karşı çıkması üzerine, Ümeyye:

"Bilal'in bu halini istemiyorsan satın al" dedi. Ebubekir (r.a.):

"Yüz okka istersen de alacağım" buyurdu. Bu şekilde Bilal'i satın alarak âzad etti.

Süfyan b. Üyeyne devamla şöyle diyor:

"Uzaklaştırılacaktır ondan takva sahibi olan" âyeti ile âyetin içinde bulunduğu el-Leyl süresinin sonuna kadarki bütün âyetler Ebubekir (r.a.) hakkında nazil olmuşlardır. Ebubekir (r.a.) müslüman olduğunda kırkbin dinarı vardı. Hepsini Allah yolunda harcadı. Ayrıca hiç kimse yukardaki ayetin Ebu ed-Dahdah hakkında indiğini ve onun sair müslümanlardan daha muttaki olduğunu söylememiştir. Aksine aşere-i mübeşşere ve diğer bir kısım ashab ondan daha muttaki ve ondan daha üstün idiler.

Şu halde yakardaki âyetin Ebubekir (r.a.) hakkında nazil olduğunu söyleyenlerin sözü doğrudur. Çünkü Ebubekir (r.a.) sahabelerin en müttakisi ve Allah indinde en sevimli olanı idi.

Buhârî'de rivayet edildiğine göre Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Ebubekir (r.a.) hakkında şöyle buyurur:

"Ebubekir'in malından faydalandığım kadar hiçbir maldan faydalanmış değilim."[551]

Buhârî'deki bir başka rivayette de İbn-i Abbas (r. anhuma) şöyle buyurur:

"Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), vefatı ile son bulan hastalığı esnasında ve mübarek başını bir bez ile bağlamış olduğu halde mescide çıkıp minbere oturdu. Allah'a hamd ve sena ettikten sonra şöyle buyurdu:

"İnsanlar içinde canı ve malı ile Ebubekir b. Ebi Kuhafe kadar üzerimde minneti olan hiç kimse yoktur. İnsanlar arasında bir dost edinseydim, Ebubekir'i dost edinirdim. Lâkin İslâm için olan kardeşlik efdaldir. Ebubekir'in kapısından başka bu mescitteki kapıların hepsini kapatınız."[552] Tirmizî'nin naklettiği sahih bir rivayette Ömer (r.a.), şöyle buyuruyor:

Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) malımızdan tasadduk etmek için bize emir verdiler. O sırada malım çok idi. Kendi kendime; bugün tasaddukta Ebubekir'i geçeceğim, dedim. Ve malımın yarısını Rasûlullah'a getirdim. Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) :

"Ailene ne kadar bıraktın?" dedi.

---

[551] (Buhari Salat: 80)
[552] (Buhari Menakıb: 45, Müslim Fedail:2)

"Getirdiğimin yarısı kadarını" cevabını verdim.

Biraz sonra Ebubekir (r.a.) malının tümünü getirdi. Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Ona:

"Aile efradına ne kadarını bıraktın?" diye sorması üzerine, Ebubekir (r.a.):

"Onlara Allah ve Rasûlünü bıraktım" dedi. Bunun üzerine Ebubekir'e (r.a.):

"Hiçbir şeyde, ebediyyen ve katiyyetle seninle yarışmıyacağım" dedim.[553]

"(Ey Resulüm, Hudeybiye seferinden) **geri kalan O bedevilere de ki; Siz yakında çok kuvvetli olan cengaver bir kavimle harb için çağrılacaksınız. Onlarla savaşırsınız, yahud müslüman olurlar** (da kurtulurlar). **Eğer itaat ederseniz, Allah size güzel bir mükafaat verir. Şayet bundan önce yaptığınız gibi, cihaddan dönerseniz, sizi acıklı bir azab ile azaplandırır."**[554]

Âyet-i Kerimesine gelince, Şafiî, Eş'arî ve İbn-i Hazm bu Âyeti Ebubekir'in (r.a.) halifeliğine delil olarak zikrederler. Mezkur zatlar:

"Eğer Tebuk savaşından sonra Allah, seni, Medine'de kalan münafıklardan bir kısmının yanına döndürür de başka bir savaşa çıkmak için senden izin isterlerse, de ki: Artık benimle beraber ebediyyen sefere çıkamazsınız, beraberimde olarak hiçbir düşmanla muharebe edemezsiniz. Çünkü ilk defa, oturup kalmayı arzu ettiniz. (Tebuk seferine çıkmadınız) **Şimdi de geri kalan kadın ve çocuklarla oturup kalın".**[555]

Âyet-i kerimesinde bahsedilen davetçinin Rasûlullah olmadığı ve ondan sonra gelecek olan imamın olacağı, bunun da Ebubekir (r.a.) veya Ömer (r.a.)'den başka bir kimsenin olamıyacağı kesindir. Çünkü bu iki zât Fars, Rum ve başkalarına karşı müslümanları cihada çağırmışlar ve müslüman oluncaya kadar onlarla savaşmışlardır.

Râfizîler El-Fetih süresindeki ayette zikredilenlerin, Tevbe süresindeki ayette zikredilenlerin aynısı olduklarını iddia ediyorlar. Dolayısıyla delilleri boşa çıktı. Çünkü, El-Feth süresinin Hudeybiye kısasında nazil olduğu ittifakla kabul edilmiştir.

İbn-i Teymiyye bu mevzuda uzun uzadıya konuştuktan sonra, El-Feth sûresinde zikredilen âyet Ali (r.a.)'nin kendileriyle çarpıştığı kimseler olmadığını, çünkü Allah (c.c):

"Onlarla savaşırsınız, yahud müslüman olurlar" buyurduğunu, söyler. Ali (r.a.)'in kendileriyle savaştığı kimseler Kur'ân'ın nassı ile müslüman idiler.

Allah (c.c.) şöyle buyurur:

"Eğer mü'minlerden iki birlik çarpışırlarsa, hemen aralarını düzeltin"[556]

---

[553] (Tirmizi Menakıb: 2)
[554] (Feth: 48/16)
[555] (Tevbe: 9/83)
[556] (Hucurat: 49/9)

İşte Allah (c.c.), birbirlerine düşmanca davranmalarına rağmen her ikisini iman ile tavsif etmiştir. Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) da, Hasan (r.a.) hakkında:

"Allah onun vasıtasıyla iki müslüman birlik arasını islah edecektir." buyurmuşlardır.

Hakikaten de böyle olmuştur. Hz. Hasan'ın yaptığı Allah indinde çarpışmadan daha sevimli olduğu anlaşılmış oldu.

Kötü âdet ve alışkanlığına binaen, yaldızladığın yalan ve hezeyanlarından biri de, El-Arîş[557] meselesi hakkındaki görüşlerindir. (Bu konuda bâtıl görüşlerini serdederken "Ebubekir (r.a.), Rasûlullah ile birlikte katıldığı savaşlarda defalarca kaçmıştır." diyorsun. Halbuki, Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in ilk savaşı Bedir savaşıdır. Ebubekir (r.a.) ve Ömer (r.a.) de bu savaştan önce savaşmamışlardır. Durum böyle iken, Ebubekir (r.a.) ne zaman kaçmıştır?

Hayır hayır O, hiçbir zaman kaçmamıştır. Hatta Uhud savaşında bile Ebubekir (r.a.) ve Ömer (r.a.) hezimete uğramamışlardır. Osman (r.a.) geri çekilmiştir ama, bilahere nass ile affedilmiştir. Daha önce belirttiğimiz gibi, Ebubekir (r.a.), Huneyn savaşında Rasûlullah'ın etrafında tek başına çarpışmıştır.

Ebubekir (r.a.) iddia ettiğin gibi korkak olsaydı, Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem), El-Arîş'te (gölgelik) yanında kalması için yalnız onu tahsis etmezdi. Üstelik Ebubekir'in (r.a.) bu gölgelikte Rasûlullah'ın niyazlarını işitip:

"Yâ Resûlallah, yetişir, Sen Rabbine çok İsrar ettin. Allah, sana olan va'dini elbette yerine getirecektir." demesi onun sebatına ve Rasûlullah'a olan kuvvetli inancına delâlet eder. Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ile Ebubekir (r.a.), Bedir'deki çarpışmaya iştirak etmemelerine rağmen, Bedir ehlinin en faziletlileridirler. O'nun için her savaşçı, savaşmayandan üstün kabul edilemez.

Ey Râfizî,

Ebubekir'in (r.a.) defalarca savaştan kaçtığını, terzilik yaptığı için güçsüz, fakir ve müflis olduğunu, Menaf ve Manzum oğulları gibi akraba, köle ve hizmetçileri olmadığını iddia ediyorsun...

Peki, Allah aşkına İslama ilk önce giren O yüce sahabiler neden ona karşı tevazu edip, halifeliğine biat ederek:

"Ey Rasûlullah'ın halifesi" dediler?

Vallahi bütün bu teveccühler Onun nass'la halife olduğuna işaret ediyorlar. Vallahi yine onlara göre Ebubekir (r.a.) kendilerinden üstün olmasaydı ona böyle yapmazlardı. Ömer (r.a.) Onun hakkında şöyle diyor:

"Vallahi boynumu takdim edip onu kesmeleri, içinde Ebubekir'in bulunduğu bir kavmin başına geçip emir olmaktan bana daha hoş geliyor."

Râfizî şöyle diyor:

---

[557] **El-Arîş:** Ashabın Rasûlullah'a yaptıkları gölgeliktir. Rasûlullah'ın isteği üzerine Ebubekir (r.a.) bu gölgelikte bir müddet Onunla beraber kalmıştır. Burada Rasûlullahın, Rabbine karşı yaptığı niyazları dinlemiştir.)

"Ebubekir, malını Rasûlullah için harcamıştır, sözü yalandır. Çünkü, malı yoktu."

Ey Râfizî,

Belaların en büyüğü, mütevatir ve kat'i olan haberleri inkar etmektir.

Senin bu iddia ettiğini, güvenilir veya güvenilmez kimler nakletmiştir? Yoksa hayasızlık ve iftira ile Hâtem'in cömertliği, Ali'nin (r.a.) cesareti, Muaviye'nin (r.a.) yumuşaklığı, Ebubekir'in (r.a.) zenginlik ve faziletini inkar edebileceğini mi zannediyorsun?

Bunlar hakkında nass-ı Kur'an yoktur ama Ebubekir'in (r.a.) fazileti ve zenginliği hakkında nass-ı Kur'ân vardır.

Buhârî ve Müslim'de rivayet edildiğine göre:

Ebubekir (r.a.) akrabası olan Mistah'a mali yardımda bulunuyordu. Mistah Âişe (r.a.)'ye (ifk hadisesinde) iftira edince, Ebubekir (r.a.) bundan böyle Mistah'a mâli yardımda bulunmayacağına yemin etti. Bunun üzerine:

"Bir de, içinizde fazilet ve servet sahibi olanlar, akrabalara, yoksullara, Allah yolunda hicret edenlere vermemek (yedirmemek) **üzere yemin etmesinler;** (kusurlarını) **bağışlasınlar, aldırmasınlar. Allah'ın sizi bağışlamasını sevmezmisiniz? Allah Ğâfûrdur=çok bağışlayıcıdır, Rahîmdir=çok merhametlidir."**[558] âyet-î kerimesi nazil oldu.

Bunu işiten Ebubekir (r.a.); "Vallahi ben, Allah'ın beni mağfiret etmesini muhakkak severim" dedi ve Mistah'a veregeldiği yardımı devam ettirdi.

Ebubekir (r.a.), Allah'a inandıkları için işkence gören yedi köleyi kendi malıyla satın alarak, onları âzâd etmiştir.

Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Ebubekir (r.a.) hakkında :

"Vallahi Ebubekir'in malı kadar hiçbir mal bana fayda vermemiştir." buyurmuştur.[559]

Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ile hicret edince bütün malını Allah ve Rasülü yolunda infak etmek üzere yanına almıştır. O zaman malı altıbin dinar kadardı.

Ey Râfizî,

(Ebubekir'in (r.a.) zengin olmadığını ispatlamak için) "Ebubekir (r.a.), müeddip idi." diyorsun. Bu da yalandır. Müeddip olduğunu kabul etsek ne olur? Mekke ehlinin yazıyı çok az bildikleri malumdur. Ebubekir (r.a.) muallim olsaydı, Kureşlilerde yazı yazabilenler çok olurdu. O terzi de değildi. Kureyşlilerin elbisesi genelde cübbe ve entari olduğu için, terzilere az ihtiyaç vardı. Halife olunca da, nafakasını temin için ticaret yapmak istedi. Ancak müslümanlar halifeliğin ağır yükünü nazar-i dikkate alarak nafakasına yetecek kadar beytülmaldan ona maaş ayırdılar.

Yine Buhârî ve Müslim'de rivayet edildiğine göre;

---

[558] (Nur: 24/72)
[559] (Tirmizi Menakıb: 10)

Müslümanlar (Kureyş müşrikleri tarafından) eza ve işkenceye uğrayınca, Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Habeşistan'a hicrete izin verdi. Ebubekir (r.a.) de Habeş diyarı tarafına hicret etmek üzere (Mekke'den) yola çıktı. Berkül Gimad mevkiine gelince kendisine İbnüddüğünne yetişti. -İbnüddüğünne, Kare kabilesinin büyüğü idi- İbnüddüğünne:

"Nereye gitmek istiyorsun?"

Ebubekir (r.a.):

"Beni kavmimin ezası çıkardı. Şöyle tenha bir yere çekilmek ve orada Rabbime ibadet etmek istiyorum."

İbnüddüğünne:

"Ey Ebubekir (r.a.), senin gibi bir zat, ne yurdundan çıkar, ne de çıkarılır. Bir hakikattir ki, sen, herkeste bulunmayan (en değerli) bir malı ihsan edersin, akrabanı ziyaret edersin, aile efradının yükünü çekersin, misafiri ağırlarsın, hayır işlere koşarsın. Şimdi ben senin için bir hamiyim. Haydi Mekke'ye dön de, kendi memleketinde Rabbine ibadet et," dedi.

Bunun üzerine Ebubekir (r.a.) geri döner. İbnüddüğünne de kendisine refakat eder. O akşam Mekkeye varan İbnüddüğünne Kureyş ileri gelenlerine şunları söyledi:

"Ey Kureyş, Ebubekir (r.a.) gibi muhterem bir zat şüphesiz ki, ne memleketinden darılıp çıkar, ne de çıkarılmağa mecbur edilir. Ey Kureyş! Siz, şu yüce faziletlere hâiz olan bir adamı memleketinden çıkarmak mı istersiniz? O, hayır işlere yardım eder, akrabayı ziyaret eyler, aile yükünü çeker, misafiri ağırlar, kimsede bulunmayan en kıymetli malı ihsan eder."

Ve Ebubekir (r.a.)'i himayesine aldı. Kureyş de, İbnüddüğünne'nin Ebubekir (r.a.)'i himayesine almasını reddetmedi. Hakkındaki bu sözlerini yalanlamadı. Fakat, İbnüddüğünne'ye şu sözleri söylediler:

"Ebubekir'e söyle. O, bir şeye karışmasın, evinde Rabbine ibadet etsin, namaz kılsın ne dilerse okusun. Fakat okuduğu ile bize eza vermesin, açıktan okumasın, çünkü biz, kadınlarımızı ve çocuklarımızı saptırmasından korkarız" dediler.

Ey Râfizî!

"Ebubekir (r.a.), malını Allah yolunda infak etseydi, Ali (r.a.) hakkında (Hel Etâ) süresi nazil olduğu gibi, onun hakkında da âyet inmesi gerekirdi." diyorsun.

Ey Râfizî!

Daha önce belirttiğimiz gibi (Hel Etâ)nın nuzulu ile ilgili hadis, uydurmalardandır. Ayrıca, her meselede âyet inmesi şart olsaydı, Kur'ân-ı Kerîm'in bir yirmi misli daha olması gerekecekti.[560]

Ey Râfizi,

---

560 (Bununla birlikte En-Nûr suresinin 22'ci ve El-Leyl suresinin 17'ci âyetleri ittifak ile Ebubekir (r.a.) hakkında nazil olmuşlardır.)

"Ebubekir'in (r.a.), namaz için imamete tayini, Âişe (r.a.)'nin işidir." diyorsan.

Evet, bu ddian da yaptığın iftira, inad ve mütevatiri inkar etmene benzer. Bunu kim sana nakletti? Yoksa kitapları yalan ve iftira ile dolu olan üstadların El-Mufid ve El-Karacikî mi naklettiler? Yoksa bu imamet birtek farz için mi idi ki, bu naklettiğin dile getirilebilsin? Hayır!... Hayır!.

İlim ve insaf erbabı, Ebubekir'in (r.a.) Hücre-i Nebevî yakınında, defalarca müslümanlara imamlık yaptığını bilirler. Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)da, O'nun namazdaki kiraatini işitiyordu. Bu iş hiç de gizli değildi. Bu imametin Rasûlullah'ın izni ile olduğu tevatür ile sabittir. Bu konudaki nasslar oldukça çoktur.

Buhârî ve Müslim'de rivayet edildiğine göre, Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) son hastalığı sırasında Âişe (r.a.)'ye şöyle buyurdu:

"Babamı ve kardeşini bana çağır da, bir mektup yazayım. Belki biri bir sevdaya kapılıp, bir müddei davaya kalkar da; ben daha lâyıkım, der, Lâkin Allah'da, mü'minler de Ebubekir'den başkasını istemezler."[561]

"Bu Hadis-i Şerif, Rasûlullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) kendisinden sonra vuku bulacak hadiseleri haber verdiğini bildiriyor.

Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem); Allahu Tealâ'nın, Ashabı ve bütün mü'minleri Ebubekir'e (r.a.) biat edip, O'nun halifeliği üzerine ittifak etmede muvaffak kılacağını bildiği için, bilahere bu mektubu Ebubekir'e (r.a.) yazmaktan vazgeçmiştir.

Allah (c.c.) bize ve size her dördünü sevmiş bir halde iken ölümü nasip eylesin.

"Muhakkak Ki, Kişi Sevdiği İle Beraberdir."[562] İslâm ve Ehl-i Sünnet nimeti üzerine Allah'a hamd olsun.

Ebede kadar selât ve selâm Resulüne, akrabasına, ashabına ve temiz zevcelerine olsun.

Müellif, bu eseri Ebü'l Abbas Ahmed b. Teymiyye'nin "Minhâc es-Sünne" adlı eserinden derlemiştir. Allah (c.c.) bu yüce imamı, Bağdatlı Şîî İbnü'l Mutahhar'a karşı olan reddiyyesi ile ehl-i sünnete yaptığı hizmetinden dolayı yüce cennetlere idhal buyursun.

Kitabın aslı doksan forma kadardır. Onun için elinizdeki "El-Münteka" bizlerin, kitabın aslı olan "Minhâc es-Sünne" ise Şeyhül İslâm'ın gayretini gösteriyor. Allah, onu rahmetine gark eylesin. Âmin...

"El-Münteka"yı Cümâdelûlâ ayında ve hicri sekizyüzyirmidört senesinde Yusuf eş-Şâfiî -Allah onu rahmet etsin- istinsah etmiştir.

Allah'a (c.c.) hamd olsun. O bize kâfidir. O, ne güzel vekildir.

---

[561] (Müslim Fedail: 11)
[562] (Buhari Edeb: 96, Birr: 165, Tirmizi Zühd: 50)

İçindekiler

NOTLAR